Europeiska unionens råd

PUBLIC

Bryssel den 3 november 2023
(OR. en)

11670/23

LIMITE

COLAC 92
POLCOM 160
SERVICES 37
FDI 24

Interinstitutionellt ärende:
2023/0257 (NLE)
2023/0260 (NLE)

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Avancerat ramavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan

PUBLIC

AVANCERAT RAMAVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH REPUBLIKEN CHILE, Å ANDRA SIDAN

INGRESS

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

PUBLIC

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan kallade *medlemsstaterna*,

och

PUBLIC

EUROPEISKA UNIONEN,

å ena sidan,

och

REPUBLIKEN CHILE, nedan kallad *Chile*,

å andra sidan,

nedan gemensamt kallade *parterna*,

SOM BEAKTAR de starka kulturella, politiska, ekonomiska och samarbetsmässiga band som förenar dem,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sitt engagemang för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning samt för uppnåendet av hållbar utveckling och kampen mot klimatförändringarna, vilket utgör grunden för deras partnerskap och samarbete,

SOM DELAR uppfattningen att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, såväl till statliga som till icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell fred och säkerhet.

SOM ÄR MEDVETNA OM att dessa band stärktes väsentligt genom det avtal om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, som undertecknades i Bryssel den 18 november 2002 (*associeringsavtalet*),

SOM BETONAR den övergripande karaktären hos sina förbindelser och vikten av sammanhängande ramar för att ytterligare främja dem,

SOM BEAKTAR sina åtaganden att modernisera det befintliga associeringsavtalet för att återspegla nya politiska och ekonomiska realiteter och framstegen i sitt partnerskap,

SOM MEDGER den vikt som ett starkt och effektivt multilateralt system med grundval i internationell rätt har för att bevara fred, förebygga konflikter, stärka den internationella säkerheten och hantera gemensamma utmaningar,

SOM BEKRÄFTAR sina åtaganden att stärka samarbetet i bilaterala, regionala och globala frågor av gemensamt intresse och att använda alla tillgängliga verktyg för att främja verksamhet som syftar till att utveckla ett aktivt och ömsesidigt internationellt samarbete,

SOM VÄLKOMNAR antagandet och uppmanar till genomförande av Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030, som antogs vid FN:s tredje världskonferens i Sendai den 18 mars 2015; åtgärdsagendan för Addis Abeba vid den tredje internationella konferensen om utvecklingsfinansiering, som antogs i Addis Abeba den 13–16 juli 2015; resolution 70/1, som antogs av FN:s generalförsamling den 25 september 2015 och som innehåller slutdokumentet Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling och de 17 målen för hållbar utveckling (*2030-agendan*); Parisavtalet inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, antagen i Paris den 12 december 2015 (*Parisavtalet*); den nya agendan för städer, som antogs vid FN:s konferens om bostäder och hållbar stadsutveckling (*Habitat III*) i Quito den 20 oktober 2016 (*den nya agendan för städer*) och åtagandena från det humanitära världstoppmötet, som antogs vid det humanitära världstoppmötet i Istanbul den 23 och 24 maj 2016,

PUBLIC

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sina åtaganden att främja hållbar utveckling i dess ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensioner, sina åtaganden att utveckla internationell handel på ett sådant sätt att det bidrar till hållbar utveckling i dessa tre dimensioner, vilka erkänns som djupt sammanlänkade och ömsesidigt förstärkande, och sina åtaganden att främja uppnåendet av målen i 2030-agendan,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sina åtaganden att utvidga och diversifiera sina handelsförbindelser i enlighet med avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (*WTO-avtalet*), antaget i Marrakesh den 15 april 1994, och de specifika målen och bestämmelserna i del III i detta avtal,

SOM ÖNSKAR stärka sina ekonomiska förbindelser, särskilt sina handels- och investeringsförbindelser, genom att stärka och förbättra marknadstillträdet och bidra till ekonomisk tillväxt, samtidigt som man är medveten om behovet av att öka medvetenheten om de ekonomiska och sociala konsekvenserna av miljöskador, ohållbara produktions- och konsumtionsmönster och deras följder för människors välbefinnande,

SOM ÄR ÖVERTYGADE om att detta avtal kommer att skapa ett klimat som främjar utvecklingen av hållbara ekonomiska förbindelser dem emellan, särskilt inom de handels- och investeringssektorer som är nödvändiga för att förverkliga ekonomisk och social utveckling, teknisk innovation och modernisering,

PUBLIC

SOM ERKÄNNER att bestämmelserna i detta avtal skyddar investeringar och investerare, och är avsedda att främja affärsverksamhet till ömsesidig nytta, utan att detta undergräver parternas rätt att lagstifta för allmänintresset inom sina egna territorier,

SOM ERKÄNNER det nära sambandet mellan innovation och handel samt betydelsen av innovation för ekonomisk tillväxt och social utveckling, och som även bekräftar sitt intresse av att främja en högre nivå av samarbete inom innovation, forskning, vetenskap, teknik, transport och andra närliggande områden samt främja deltagande av den offentliga och den privata sektorn,

SOM BEKRÄFTAR sina åtaganden att stärka samarbetet på områdena rättvisa, frihet och säkerhet,

SOM ERKÄNNER den ömsesidiga nyttan av fördjupat samarbete om utbildning, miljö, kultur, forskning och innovation, sysselsättning och sociala frågor, hälso- och sjukvård samt andra områden av gemensamt intresse,

SOM BEKRÄFTAR sin beslutsamhet att fortsätta att stärka sina förbindelser genom nya samarbetsavtal och sin beslutsamhet att bedriva sådant samarbete till förmån för tredjeländer, i enlighet med det samförståndsavtal om internationellt samarbete som undertecknades av parterna år 2015, och genom Chiles fortsatta deltagande i Europeiska unionens regionala program,

PUBLIC

SOM ERINRAR OM vikten av de olika avtal som undertecknats av Europeiska unionen och Chile, vilka har främjat politisk dialog och samarbete inom de olika sektoriella områdena av förbindelserna mellan parterna samt ökad handel och ökade investeringar,

SOM NOTERAR att om parterna, inom ramen för detta avtal, beslutar att ingå sådana särskilda avtal på området med frihet, säkerhet och rättvisa som får ingås av Europeiska unionen enligt avdelning V i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), skulle bestämmelserna i sådana framtida särskilda avtal inte vara bindande för Irland, såvida inte Europeiska unionen parallellt med Irland när det gäller deras tidigare bilaterala förbindelser underrättar Chile om att Irland har blivit bundet av sådana framtida särskilda avtal som en del av Europeiska unionen i enlighet med protokoll nr 21 om Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*) och till EUF-fördraget. Likaså skulle eventuella interna åtgärder, som kan komma att antas av Europeiska unionen i enlighet med avdelning V i tredje delen i EUF-fördraget för att tillämpa detta avtal, inte vara bindande för Irland, såvida landet inte har meddelat att det önskar delta eller godta sådana åtgärder i enlighet med protokoll nr 21. Parterna noterar också att sådana framtida särskilda avtal eller senare interna åtgärder som antas av Europeiska unionen skulle omfattas av tillämpningsområdet för protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

PUBLIC

DEL I

ALLMÄNNA PRINCIPER OCH MÅL

KAPITEL 1

MÅL, ALLMÄNNA PRINCIPER OCH DEFINITIONER

ARTIKEL 1.1

Avtalets mål

Målen för detta avtal är att

a) på nytt bekräfta associeringen mellan parterna på grundval av ett stärkt partnerskap, förstärkt politisk dialog och fördjupat samarbete i frågor av ömsesidigt intresse, inbegripet innovation på alla tillämpliga områden,

b) främja ökad handel och ökade investeringar mellan parterna genom att utöka och diversifiera deras handelsrelaterade förbindelser, vilket bör bidra till en ökad ekonomisk tillväxt och förbättrade levnadsvillkor, och

PUBLIC

c) stärka de befintliga samarbetsförbindelserna mellan parterna, inbegripet internationellt samarbete för hållbar utveckling, och främjande av gemensamt arbete, i syfte att bidra till genomförandet av Agenda 2030.

PUBLIC

ARTIKEL 1.2

Allmänna principer

1. Parterna bekräftar sitt starka stöd för principerna i Förenta nationernas stadga.

2. Respekten för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, vilka har stadfästs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna som antogs av FN:s generalförsamling den 10 december 1948, och andra relevanta internationella människorättsinstrument till vilka parterna anslutit sig, samt rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning ligger till grund för parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig del av detta avtal.

3. Parterna delar åsikten att spridning av massförstörelsevapen och deras bärare, oavsett om det sker till statliga eller icke-statliga aktörer, utgör ett stort hot mot den internationella freden och säkerheten.

4. Parterna bekräftar på nytt sina åtaganden att fortsätta att främja alla aspekter av hållbar utveckling och att bidra till uppnåendet av internationellt överenskomna mål för hållbar utveckling, däribland att samarbeta för att åtgärda globala utmaningar på miljöområdet.

5. Parterna bekräftar sina åtaganden om att stödja jämställdhetsintegrering samt egenmakt för kvinnor och flickor.

6. Parterna bekräftar på nytt sitt stöd för Förenta nationernas förklaring om urbefolkningars rättigheter, som antogs den 13 september 2007, och sina åtaganden att respektera den kulturella mångfalden och skydda urbefolkningarnas rättigheter.

7. Parterna ska genomföra detta avtal grundat på gemensamma värderingar, däribland principerna om dialog, ömsesidig respekt, jämlikt partnerskap, multilateralism, samförstånd och respekt för internationell rätt.

PUBLIC

ARTIKEL 1.3

Definitioner

I detta avtal gäller följande definitioner:

a) *associeringsavtalet*: det avtal om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan, och Republiken Chile å andra sidan, som undertecknades i Bryssel den 18 november 2002.

b) *interimsavtalet om handel*: interimsavtalet om handel mellan Europeiska unionen och Republiken Chile, som ska ingås.

c) *tredjeland*: ett land eller territorium utanför det geografiska tillämpningsområdet för detta avtal i enlighet med artikel 41.2.

d) *Wienkonventionen om traktaträtten*: Wienkonventionen om traktaträtten, som antogs i Wien den 23 maj 1969.

PUBLIC

DEL II

POLITISK DIALOG OCH SAMARBETE

KAPITEL 2

POLITISK DIALOG, UTRIKESPOLITIK, INTERNATIONELL FRED OCH SÄKERHET, SAMHÄLLSSTYRNING OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

ARTIKEL 2.1

Politisk dialog

1. Parterna ska stärka sin politiska dialog och samarbetet på alla nivåer, genom utbyten och samråd i bilaterala, regionala, internationella och multilaterala frågor i syfte att konsolidera sitt fördjupade samarbete.

2. Den politiska dialogen ska syfta till följande:

a) Främja utvecklingen av de bilaterala förbindelserna och stärka partnerskapet mellan parterna.

b) Stärka samarbetet om regionala och internationella utmaningar och frågor.

c) Stärka parternas institutionella kapacitet, inbegripet modernisering av staten, decentralisering och främjande av interinstitutionellt samarbete.

3. Den politiska dialogen mellan parterna får enligt överenskommelse föras i följande former:

a) Samråd, sammanträden och besök på toppmötesnivå.

b) Samråd, sammanträden och besök på ministernivå.

c) Regelbundna sammanträden mellan högre tjänstemän, även i form av en politisk högnivådialog.

d) Sektorsdialoger, bland annat genom utbyte av uppdrag och experter vad gäller frågor av gemensamt intresse.

e) Delegationsutbyten och andra kontakter mellan Chiles nationella kongress och Europaparlamentet.

PUBLIC

ARTIKEL 2.2

Insatser för att motverka spridning av massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, såväl till statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet. De är därför överens om att samarbeta i och bidra till ansträngningarna att förhindra spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iaktta och på nationell nivå fullgöra sina skyldigheter enligt internationella fördrag och avtal om nedrustning och icke-spridning och andra internationella skyldigheter på området. Parterna är överens om att denna punkt utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna är vidare överens om att samarbeta i och bidra till ansträngningarna att förhindra spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att

a) vidta åtgärder för att, beroende på vad som är tillämpligt, underteckna, ratificera eller ansluta sig till alla andra relevanta internationella instrument och till fullo genomföra dem,

b) upprätta ett effektivt system för nationell exportkontroll som omfattar kontroll av export och transitering av varor som kan användas till massförstörelsevapen, kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden samt effektiva påföljder om reglerna om exportkontroll inte följs.

ARTIKEL 2.3

Mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning

1. Parterna kommer att inrätta en regelbunden, meningsfull och bred dialog om mänskliga rättigheter.

2. Parterna ska samarbeta för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna, även i samband med ratificering och tillämpning av internationella människorättsinstrument och för att stärka de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen, främja jämställdhet och motverka alla former av diskriminering oavsett grund.

3. Detta samarbete kan omfatta åtgärder för att göra följande:

a) Stödja utarbetande och genomförande av handlingsplaner för mänskliga rättigheter.

b) Främja de mänskliga rättigheterna, även genom utbildning och medier.

c) Stärka nationella och regionala institutioner med anknytning till mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning.

d) Förbättra samarbetet med Förenta nationernas organ för mänskliga rättigheter och människorättsrådets särskilda förfaranden i enlighet med allmänna principer för internationell humanitär rätt.

PUBLIC

e) Fördjupa samordning och samarbete inom Förenta nationernas institutioner med anknytning till mänskliga rättigheter och relevanta regionala och multilaterala forum.

f) Stärka den nationella, regionala och decentraliserade kapaciteten att tillämpa demokratiska principer och praxis, inbegripet främjande av valprocesser som är förenliga med internationella demokratiska normer.

g) Stärka en god, oberoende och transparent samhällsstyrning på lokal, nationell, regional och internationell nivå, främja institutionernas ansvarsskyldighet och transparens samt stödja medborgarnas samhällsengagemang och det civila samhällets deltagande.

h) Samarbeta och samordna, när så är lämpligt, däribland i tredje länder, för att stärka de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen, däribland att det bör finnas ett oberoende rättssystem, likhet inför lagen, människors tillgång till effektivt offentligt rättsligt stöd och rätten till en rättvis rättegång, rättssäkerhet och tillgång till rättslig prövning.

i) Främja internationella människorättsfördrags universalitet och uppmuntra tredje part att fullgöra sina förpliktelser på detta område.

j) Arbeta för att säkerställa ansvarsskyldighet för kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna och för att säkerställa tillgång till rättsmedel för offer för sådana kränkningar och övergrepp.

PUBLIC

ARTIKEL 2.4

Jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt

1. Parterna ska främja jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt och fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter. De inser vikten av jämställdhet och egenmakt till alla kvinnor och flickor, både som ett mål i sig och som en pådrivande kraft i riktning mot demokrati, hållbar och inkluderande utveckling, fred och säkerhet. Parterna ska utbyta bästa praxis och prova ytterligare samarbetsformer och potentiella synergier mellan olika initiativ, såsom politik och program, i enlighet med internationella normer och åtaganden, såsom konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, som antogs av FN:s generalförsamling den 18 december 1979, de allmänna rekommendationerna från FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor, Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking som antogs vid den fjärde internationella kvinnokonferensen i Peking den 4–15 september 1995, det handlingsprogram som antogs vid den internationella konferensen om befolkning och utveckling i Kairo den 5–13 september 1994 och resultatet av konferenserna för översyn av dessa, Agenda 2030, FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (*FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000)*) och dess efterföljande resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet och andra internationella avtal om jämställdhet och kvinnors och flickors mänskliga rättigheter som de är parter i.

2. Detta samarbete kan omfatta åtgärder för att göra följande:

a) Samarbeta för att uppnå alla mål för hållbar utveckling, särskilt mål 5 och dess delmål.

b) Främja, skydda och förverkliga alla mänskliga rättigheter för alla kvinnor och flickor, förebygga, bekämpa och lagföra alla former av våld, diskriminering och trakasserier mot kvinnor och flickor i både den offentliga och den privata sfären och aktivt främja kvinnors och flickors mänskliga rättigheter i enlighet med relevanta internationella ramar.

c) Aktivt främja en systematisk integrering av jämställdhetsperspektivet, stärka dialogen och samarbetet för att främja jämställdhet och icke-diskriminering, social dialog, skydd och inkludering, agendan för anständigt arbete och sysselsättningspolitiken.

d) Stödja utarbetandet och genomförandet av en nationell handlingsplan för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) samt genomförandet av FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet, som består av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) och efterföljande resolutioner.

e) Främja kvinnors politiska deltagande och ledarskap samt tillgång till utbildning av god kvalitet, ekonomisk egenmakt och ledarskap, och ökade deltagande på alla områden i livet, inbegripet på politiska, sociala, ekonomiska och kulturella områden.

f) Stärka nationella och regionala institutioner med hjälp av särskilda åtgärder för att komma åt och hantera frågor som rör våld mot kvinnor och flickor, däribland förebyggande av och skydd mot alla former av sexuellt och könsrelaterat våld och kränkande uppträdande genom mekanismer för utredning och ansvarsutkrävande, tillhandahållande av omsorg och stöd till offren och främjande av förutsättningar för sådant som ger säkerhet och skydd åt kvinnor och flickor.

PUBLIC

g) Säkerställa att kvinnors och flickors mänskliga rättigheter främjas, respekteras och skyddas i praktiken, motverka alla former av diskriminering och våld mot dem, inbegripet våld mot kvinnliga människorättsförsvarare, säkerställa tillgång till rättslig prövning och vidta nödvändiga åtgärder för att få slut på strafflösheten.

h) Förbättra samarbetet med relevanta organ inom Förenta nationerna och övriga internationella organisationer.

i) Aktivt främja jämställdhetsanalys och systematiskt beaktande av jämställdhetsaspekten i alla frågor som rör fred och säkerhet, med samtidigt säkerställande av kvinnors ledarskap och meningsfullt deltagande i fredsprocesser, medlingsinsatser, konfliktlösning och fredsskapande åtgärder liksom i civila och militära uppdrag och insatser.

ARTIKEL 2.5

Internationell säkerhet och cyberrymden

Parterna kommer att stärka sitt samarbete och sitt åsiktsutbyte på cybersäkerhetsområdet och i fråga om användningen av informations- och kommunikationsteknik (*IKT*) inom ramen för internationell fred och säkerhet, inbegripet när det gäller normer, principer för staters ansvarsfulla agerande, efterlevnad av befintlig internationell rätt i cyberrymden, utveckling av förtroendeskapande åtgärder och kapacitetsuppbyggnad.

PUBLIC

ARTIKEL 2.6

Kampen mot terrorism

1. Parterna bekräftar på nytt vikten av att bekämpa terrorism och ska samarbeta för att förebygga och bekämpa terroristhandlingar i enlighet med internationell rätt, parternas respektive lagstiftningar och rättsstatsprincipen. De ska göra detta särskilt

a) inom ramen för ett fullständigt genomförande av alla relevanta resolutioner av FN:s säkerhetsråd och FN:s generalförsamling samt internationella konventioner och instrument,

b) genom att främja samarbete mellan FN:s medlemsstater för en verkningsfull tillämpning av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning, som antogs av FN:s generalförsamling den 8 september 2006,

c) genom att utbyta bästa praxis för att förebygga radikalisering som leder till våldsbejakande extremism och bekämpa terrorism,

d) genom att utbyta information om terroristgrupper och deras stödnätverk, i enlighet med nationell och internationell rätt, och när så är möjligt stödja regionala initiativ för brottsbekämpande samarbete i kampen mot terrorism, samtidigt som de mänskliga rättigheterna, rätten till integritet och rättsstatsprincipen respekteras fullt ut.

PUBLIC

ARTIKEL 2.7

Medborgarnas säkerhet

PUBLIC

1. Parterna ska samarbeta om medborgarnas säkerhet. De erkänner att medborgarnas säkerhet överskrider nationella och regionala gränser och kräver en bredare dialog och ett bredare samarbete med en både regional och biregional dimension.

Parterna erkänner vikten av att bekämpa organiserad brottslighet och narkotikahandel för att öka medborgarnas säkerhet. De åtar sig att stödja biregionala dialoger och samarbete om medborgarnas säkerhet.

2. Parterna får utbyta evidensbaserade erfarenheter och bästa praxis vad gäller utformning och genomförande av strategier för att förebygga våld och brottslighet samt om system för att mäta och utvärdera våld, brottslighet och osäkerhet.

Parterna får utbyta evidensbaserad bästa praxis vad gäller skydd av brottsoffer inom ramen för medborgarnas säkerhet.

3. När det gäller förebyggande åtgärder får parterna främja en offentlig politik som syftar till att förebygga våld, med särskild tonvikt på ungdoms- och genusfrågor.

4. Parterna får utbyta erfarenheter och bästa praxis på områden såsom arbete för en kultur som främjar fred och icke-våld, respekt för lag, rehabilitering, återintegrering i samhället och rättslig kompensation. Internationella standarder och normer bör återspeglas i parternas lagstiftning som reglerar respektive parts kriminalvårdssystem.

ARTIKEL 2.8

Handeldvapen och lätta vapen och andra konventionella vapen

1. Parterna är medvetna om att olaglig tillverkning, överföring och spridning av handeldvapen, lätta vapen och andra konventionella vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering och okontrollerad spridning samt lagring med otillräcklig säkerhet av sådana vapen fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet.

2. Parterna är överens om att fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa illegal handel med handeldvapen, lätta vapen och andra konventionella vapen, inbegripet ammunition till dessa, inom ramen för befintliga internationella avtal, FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen. Delar till eldvapen och ammunition, antaget genom FN:s säkerhetsråds resolution nr 55/255 av den 31 maj 2001, och FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt parternas åtaganden inom ramen för andra internationella instrument som är tillämpliga på området, däribland FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av illegal handel med handeldvapen och lätta vapen, som antogs den 20 juli 2001.

3. Parterna erkänner betydelsen av inhemska kontrollsystem för överföring av konventionella vapen i linje med befintliga internationella standarder och föreskrifter. Parterna erkänner vikten av att tillämpa sådana kontroller på ett ansvarsfullt sätt, som ett bidrag till internationell och regional fred, säkerhet och stabilitet, och till en minskning av mänskligt lidande samt förebyggande av spridning av konventionella vapen.

PUBLIC

4. Parterna åtar sig i detta hänseende att fullständigt genomföra vapenhandelsfördraget som antogs i New York den 2 april 2013 och att samarbeta med varandra inom ramen för det fördraget, inbegripet när det gäller att främja en universell anslutning till och ett fullständigt genomförande av det fördraget av alla FN:s medlemsstater.

5. Parterna förbinder sig därför att samarbeta och sörja för samordning, komplementaritet och synergi i sina ansträngningar att reglera eller förbättra regleringen av internationell handel med konventionella vapen och att förebygga, bekämpa och utrota olaglig vapenhandel.

PUBLIC

ARTIKEL 2.9

Internationella brottmålsdomstolen

1. Parterna erkänner att de grövsta brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade. De kommer att eftersträva att säkerställa att sådana brott faktiskt utreds och lagförs genom att vidta åtgärder på nationell nivå och stärka det internationella samarbetet, även med Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

2. Parterna ska främja universell ratificering av eller anslutning till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (*stadgan*) och verka för att de stater som deltar i stadgan faktiskt tillämpar den på nationell nivå. Parterna ska vid behov utbyta bästa praxis avseende antagande av deras respektive lagstiftning och vidta åtgärder för att bevara stadgans integritet.

ARTIKEL 2.10

Samarbete om internationell krishantering

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att samarbeta för att främja fred och internationell säkerhet, däribland för att utveckla ett jämställdhetsperspektiv på området för internationell fred och säkerhet.

2. Parterna ska samordna krishanteringsverksamhet, inklusive samarbete vid krishanteringsinsatser.

3. Parterna ska arbeta för att genomföra avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Chile om fastställande av en ram för Republiken Chiles deltagande i Europeiska unionens krishanteringsinsatser, som undertecknades i Bryssel den 30 januari 2014.

PUBLIC

KAPITEL 3

RÄTTVISA, FRIHET OCH SÄKERHET

ARTIKEL 3.1

Rättsligt samarbete

1. Parterna ska fördjupa det befintliga samarbetet om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning med utgångspunkt i relevanta internationella avtal. Parterna ska stärka befintliga mekanismer och vid behov överväga att utveckla nya mekanismer för att underlätta internationellt samarbete på detta område. Samarbetet ska, när det är lämpligt, även omfatta anslutning till och genomförande av relevanta internationella instrument samt ett närmare samarbete med andra relevanta internationella nätverk för rättsligt samarbete.

2. Parterna ska utveckla samarbetet mellan domstolar och andra rättsvårdande organ i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor, särskilt i fråga om förhandling, ratificering och tillämpning av multilaterala konventioner om civilrättsligt samarbete, däribland konventionerna från Haagkonferensen för internationell privaträtt avseende internationellt rättsligt samarbete och internationella tvister samt skydd av barn.

3. Parterna ska samarbeta för att främja användningen av elektroniska medel för översändande av handlingar, när så är lämpligt, samt höga standarder för skydd av personuppgifter, för internationellt rättsligt samarbete.

PUBLIC

ARTIKEL 3.2

Narkotikaproblemet i världen

1. Parterna ska samarbeta för att säkerställa en integrerad, balanserad och evidensbaserad hållning i narkotikafrågor med följande syften:

a) Genomförande av initiativ för att minska efterfrågan och därmed sammanhängande åtgärder, inbegripet förebyggande åtgärder och behandling, social återanpassning samt andra hälso- och sjukvårdsrelaterade frågor.

b) Säkerställande av utbudet av och tillgången till kontrollerade ämnen för medicinska och vetenskapliga syften, parallellt med åtgärder för att förhindra spridningen av dessa ämnen.

c) Genomförande av initiativ för att minska utbudet och av åtgärder som hänger samman med detta, såsom verkningsfull brottsbekämpning och insatser mot narkotikarelaterad brottslighet, bekämpning av penningtvätt, olaglig narkotikahandel, inbegripet narkotikahandel med hjälp av internet, och främjande av rättsligt samarbete.

d) Fokus på övergripande frågor såsom narkotika och mänskliga rättigheter, ungdomar, barn, genusfrågor, kvinnor och samhällen, bland annat genom samarbetsåtgärder för att främja utvecklingen av program och åtgärder för utbildning och återintegrering som gör det möjligt att minska efterfrågan på narkotika och psykotropa ämnen.

PUBLIC

e) Utbyte av information och bästa praxis om föränderliga förhållanden, trender och befintliga omständigheter, framväxande och ihållande utmaningar och hot, inbegripet nya psykoaktiva ämnen. Detta kan inbegripa minskning av efterfrågan på narkotika och kriminalteknisk analys av material, såsom beslagtagna narkotikaprekursorer.

f) Förstärkning av internationellt samarbete, däribland i syfte att åtgärda avledning av kemiska prekursorer, viktiga kemiska beståndsdelar och produkter eller beredningar som innehåller dem, som kan användas för otillåten framställning av narkotika och psykotropiska substanser eller nya psykoaktiva substanser.

g) Förstärkning av alternativ utveckling samt regionalt, interregionalt och internationellt samarbete om en utvecklingsorienterad och balanserad politik för narkotikakontroll.

2. Parterna ska samarbeta för att uppnå dessa mål, när detta är möjligt även genom att uppmuntra tredjeländer som inte redan gjort det att ratificera och tillämpa sådana befintliga internationella konventioner och protokoll om narkotikakontroll till vilka parterna anslutit sig. Parterna ska grunda sina åtgärder på sina tillämpliga lagar och andra föreskrifter, allmänt vedertagna principer i linje med Förenta nationernas relevanta konventioner om narkotikakontroll och rekommendationerna i slutdokumentet med titeln *Our joint commitment to effectively addressing and countering the world drug problem*, som antogs vid en extrasession om narkotikaproblemet i världen i FN:s generalförsamling 2016, och som utgör det senaste internationella samförståndet om narkotikapolitiken i världen, i syfte att bedöma fullgörandet av de åtaganden som gjorts för att gemensamt åtgärda och motverka narkotikaproblemet i världen.

PUBLIC

ARTIKEL 3.3

Internationell migration och asyl

1. Parterna ska samarbeta och utbyta åsikter inom ramen för sina respektive lagar, föreskrifter och befogenheter på områdena migration, inbegripet reguljär och irreguljär migration, människohandel och smuggling av migranter, migration och utveckling, asyl och internationellt skydd, återvändande, återtagande, integration, viseringar och gränsförvaltning.

2. Parterna ska samarbeta, bland annat genom eventuellt tekniskt samarbete, med utbyte av information och god praxis i fråga om politik, föreskrifter, institutioner och det civila samhället, samt utbyte av uppgifter och statistik om migration.

3. Parterna ska samarbeta för att förhindra irreguljär migration och bekämpa smuggling av migranter. För detta ändamål

a) ska Chile återta varje chilensk medborgare som olagligen uppehåller sig på en medlemsstats territorium, på medlemsstatens begäran och, om inte annat föreskrivs i ett särskilt avtal, utan ytterligare formaliteter,

b) ska varje medlemsstat återta alla sina medborgare som olagligen befinner sig på Chiles territorium, på Chiles begäran och, om inte annat anges i ett särskilt avtal, utan ytterligare formaliteter,

PUBLIC

c) ska medlemsstaterna och Chile förse sina medborgare med lämpliga resehandlingar för de syften som avses i led a och b, eller godta användning av en europeisk resehandling för återvändande,

d) ska parterna ömsesidigt enas om att förhandla fram ett särskilt avtal för att fastställa skyldigheter i samband med återtagande, däribland om typen av bevisning i fråga om medborgarskap; det avtalet får också innehålla en skyldighet att återta personer som är tredjelandsmedborgare, i enlighet med parternas tillämpliga lagstiftning.

4. Parterna åtar sig att stärka det internationella samarbetet om migration i alla dess dimensioner, även inom Förenta nationernas ram, särskilt när det gäller hanteringen av grundorsakerna till irreguljär migration och tvångsfördrivning, samtidigt som de nationella befogenheterna respekteras.

ARTIKEL 3.4

Konsulärt skydd

Diplomatiska och konsulära beskickningar från en företräddmedlemsstat ska på samma villkor som för de medborgare i den företrädda medlemsstaten erbjuda skydd åt den som är medborgare i en medlemsstat utan fast beskickning i Chile som kan erbjuda konsulärt skydd i en given situation.

PUBLIC

ARTIKEL 3.5

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Parterna ska samarbeta i syfte att förebygga och förhindra att deras finansinstitut och utsedda icke-finansiella verksamheter och yrken används för att finansiera terrorism och tvätta vinning av brottslig verksamhet. I detta syfte ska de utbyta information inom ramen för sin respektive nationella lagstiftning och samarbeta för att säkerställa en faktisk och uttömmande tillämpning av rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF). Detta samarbete kan bland annat omfatta återkrav, beslag, förverkande, spårning, identifiering och återlämnande av tillgångar eller medel som härrör från vinning av brott.

ARTIKEL 3.6

Brottsbekämpning samt bekämpning av korruption och gränsöverskridande organiserad brottslighet

1. Parterna ska samarbeta och utbyta åsikter om bekämpning av gränsöverskridande organiserad, ekonomisk och finansiell brottslighet, olaglig narkotikahandel och olaglig narkotika, människohandel och andra därmed förbundna former av utnyttjande, korruption, förfalskning, smuggling och olagliga transaktioner genom att uppfylla sina ömsesidiga internationella skyldigheter på detta område, inbegripet när det gäller ömsesidig rättslig hjälp och effektivt samarbete för att återvinna tillgångar eller medel som härrör från brottsliga handlingar.

2. Parterna ska utbyta evidensbaserade erfarenheter och bästa praxis om utformning och genomförande av politik som rör kampen mot korruption och gränsöverskridande organiserad brottslighet.

3. Parterna ska utveckla dialog och samarbete om brottsbekämpning, bland annat genom att fortsätta sitt strategiska samarbete med Europol, samt sitt strategiska rättsliga samarbete, bland annat via Eurojust.

4. Parterna ska eftersträva att samarbeta i internationella forum för att vid behov främja anslutning till och tillämpning av FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, vilken antogs den 15 november 2000 genom FN-resolution 55/25 och dess tilläggsprotokoll.

5. Parterna ska främja tillämpningen av FN:s konvention mot korruption, vilken antogs den 31 oktober 2003 genom FN-resolution 58/4, och mekanismen för översyn av tillämpningen av FN:s konvention mot korruption, vilken inrättades av deltagande stater i Doha den 9–13 november 2009 (*utväderingsmekanismen*) även genom att ansluta sig till principen om transparens och det civila samhällets deltagande i genomförandemekanismen.

6. Parterna erkänner vikten av att bekämpa korruption i internationell handel och investeringar och att i detta syfte enas om mer detaljerade bestämmelser som anges i protokollet till detta avtal om förebyggande och bekämpande av korruption.

PUBLIC

7. När det gäller kampen mot korruption har parterna i synnerhet enats om att

a) utbyta relevant information och bästa praxis i frågor som integritet, offentlig transparens och korruptionsbekämpning,

b) utbyta information och bästa praxis, inbegripet informationskampanjer och utbildningsmetoder om kampen mot korruption.

PUBLIC

ARTIKEL 3.7

It-brottslighet

1. Parterna inser att it-brottslighet är ett globalt problem som kräver globala lösningar.

2. Parterna kommer att stärka sitt samarbete för att förebygga och bekämpa it-brottslighet. I detta syfte kommer de att utbyta information och bästa praxis i enlighet med sina respektive lagar och internationella åtaganden, såsom Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet, som upprättades i Budapest den 23 november 2001 (*Budapestkonventionen*), med full respekt för de mänskliga rättigheterna och inom ramen för sitt ansvar.

3. Parterna ska utbyta information om utbildning av utredare och andra yrkesutövare eller åklagare som är specialiserade på datorrelaterad brottslighet och digital kriminalteknisk vetenskap och får genomföra gemensam utbildningsverksamhet till ömsesidig nytta för parterna eller tredje parter.

4. Parterna ska sträva efter att samarbeta när så är lämpligt för att bistå och stödja andra stater vid utarbetandet av lämpliga lagar, strategier, praxis och utbildning som är förenliga med Budapestkonventionen och erkänna den som internationell standard för att förebygga och bekämpa it-brottslighet.

PUBLIC

ARTIKEL 3.8

Skydd av personuppgifter

1. Parterna inser vikten av att slå vakt om den grundläggande rätten till skydd av privatlivet och personuppgifter. Parterna ska samarbeta för att säkerställa respekten för dessa grundläggande rättigheter, även i fråga om brottsbekämpning eller förebyggande och motverkande av terrorism och andra grova gränsöverskridande brott.

2. Parterna ska samarbeta för att främja en hög skyddsnivå för personuppgifter. Samarbetet på bilateral och multilateral nivå kan omfatta kapacitetsuppbyggnad, tekniskt bistånd, informationsutbyte och kunskapsutbyte samt samarbete via motsvarande tillsynsorgan i internationella organ på det sätt som parterna gemensamt enas om.

KAPITEL 4

HÅLLBAR UTVECKLING

ARTIKEL 4.1

Hållbar utveckling

1. Parterna ska främja hållbar utveckling i dess tre dimensioner, nämligen social, ekonomisk och miljömässig, på ett inkluderande och balanserat sätt genom dialog, gemensamma åtgärder, utbyte av bästa praxis, god samhällsstyrning på alla nivåer, sammanhållna nationellt ägda strategier för hållbar utveckling och mobilisering av finansiella resurser, med bästa möjliga användning av befintliga och framtida instrument.

2. Parterna ska åtgärda utmaningarna i samband med uppfyllandet av FN:s mål för hållbar utveckling (*målen för hållbar utveckling*) genom att prioritera varje parts behov och nationella ägarskap, beakta den regionala och lokala kontexten och skapa synergier och partnerskap med intressenter inom det området, däribland det civila samhället, lokal förvaltning, den privata sektorn, organisationer utan vinstintresse och den akademiska världen. Samtidigt som parterna erkänner statsförvaltningens centrala roll när det gäller att främja utveckling kommer de också att samarbeta för att uppmuntra den privata sektorn, särskilt små och medelstora företag, att ta hänsyn till hållbar utveckling i sin praxis.

PUBLIC

3. Parterna erkänner vikten av genomförandemetoder, inbegripet finansiering, tekniköverföring, tekniskt samarbete och kapacitetsuppbyggnad, vid genomförandet och uppföljningen av Agenda 2030 genom flera aktörer, däribland regeringar, det civila samhället, den privata sektorn och andra aktörer. I det avseendet åtar sig de att fortsätta att arbeta för att stärka det internationella samarbetet, bland annat genom att främja användningen av innovativa verktyg i syfte att uppnå hållbar utveckling.

4. Parterna ska samarbeta för att göra konsumtions- och produktionsmönstren mer hållbara och sträva efter att vidta åtgärder som syftar till att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring, bland annat genom cirkulär ekonomi, offentlig politik och affärsstrategier.

5. Parterna ska sträva efter att främja en ansvarsfull, hållbar och effektiv användning av naturresurser.

6. Parterna ska sträva efter att öka medvetenheten om miljöskadornas ekonomiska och sociala kostnader och deras inverkan på människors välbefinnande, bland annat genom användning av vetenskapligt baserade bevis.

7. Parterna ska föra en regelbunden strukturerad politisk dialog om hållbar utveckling och uppnåendet av målen för hållbar utveckling för att öka samordningen av politiken i frågor av gemensamt intresse och höja kvaliteten på den och göra den mer ändamålsenlig.

8. Parterna ska samarbeta för att integrera jämställdhetsaspekter i all politik och alla instrument.

PUBLIC

9. Utvecklingssamarbetet ska utföras i enlighet med relevanta internationellt överenskomna principer och strategier som båda parter har anslutit sig till.

PUBLIC

ARTIKEL 4.2

Internationellt samarbete

1. Parterna erkänner att det internationella samarbetet är ömsesidigt fördelaktigt och att det är värdefullt när det gäller att främja processer för hållbar utveckling.

2. Parterna ska uppmuntra trepartssamarbete med tredjeländer i frågor av gemensamt intresse på ett sätt som fullt ut tar hänsyn till stödmottagarnas strategier och prioriteringar. De ska arbeta för att stärka den regionala integrationen i Latinamerika och Karibien och erkänner den strategiska betydelsen av inkluderande biregionalt samarbete.

ARTIKEL 4.3

Miljö

1. Parterna är överens om behovet av att skydda miljön och bevara, återställa och förvalta naturresurserna på ett hållbart sätt.

2. Parterna kommer i synnerhet att samarbeta i frågor som tillträdesrätt i miljöfrågor, biologisk mångfald och skyddade områden, mark och jord, vatten, luftkvalitet, miljöövervakning, miljökonsekvensbedömning, avfallshantering, utökat producentansvar, återvinning, hantering av kemiska ämnen, samt bedömning och hantering av transportkonsekvenser.

3. Parterna erkänner vikten av global miljöstyrning, inbegripet genomförandet av multilaterala miljöavtal som de är parter i och, när så är lämpligt, resolutioner från Förenta nationernas miljöförsamling och andra relevanta forum, för att ta itu med miljöutmaningar av gemensamt intresse. Varje part bekräftar på nytt sitt åtagande att genomföra de multilaterala miljöavtal som de är parter i.

4. Parterna ska stärka sitt samarbete om skydd av miljön och människors hälsa samt om integrering av miljöhänsyn i alla samarbetssektorer, där så är lämpligt, särskilt när det gäller

a) främjandet av god miljöstyrning inom ömsesidigt överenskomna prioriterade områden,

b) främjandet av utbyte av information, teknisk expertis och god praxis på områden såsom

i) grön och cirkulär ekonomi och bästa tillgängliga teknik,

PUBLIC

ii) bevarande och hållbar användning av mål för biologisk mångfald, inbegripet kartläggning och bedömning av ekosystem och ekosystemtjänster, värdering och integrering av dessa mål i andra relevanta politikområden,

iii) skydd och hållbar förvaltning av skog,

iv) bekämpning av olaglig handel med vilda djur och växter, inbegripet timmer och andra biologiska resurser,

v) sund förvaltning av kemikalier och avfall,

vi) vattenresurser, mark- och markanvändningspolitik,

vii) luftföroreningar och minskning av kortlivade föroreningar,

viii) bevarande och förvaltning av kust- och havsmiljön,

ix) sociala och ekonomiska konsekvenser av miljöförstöringen,

x) de ekonomiska verksamheternas miljöpåverkan och möjligheterna till miljöanpassning av företag,

xi) tillgång till information, deltagande och rättslig prövning i miljöfrågor,

xii) gemensam akademisk forskning i miljöfrågor.

PUBLIC

ARTIKEL 4.4

Klimatförändringar

1. Parterna medger att det på grund av det överhängande hotet från klimatförändringarna krävs gemensamma åtgärder för att uppnå en utsläppssnål och klimatresilient utveckling.

2. Parterna erkänner vikten av internationella bestämmelser och avtal i fråga om klimatförändringar, i synnerhet Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar som antogs i New York den 9 maj 1992 (*UNFCCC*), Parisavtalet, samt Kyotoprotokollet till UNFCCC som antogs i Kyoto den 11 december 1997.

3. Parterna ska samarbeta för att stärka sitt samarbete inom ramen för UNFCCC och genomföra Parisavtalet och sina nationellt fastställda bidrag enligt det avtalet.

4. Detta samarbete kan omfatta åtgärder för att göra följande:

a) Samarbeta för att genomföra åtaganden framtagna före 2020 och åtgärder för att bygga upp ömsesidigt förtroende mellan parterna.

b) Underlätta ytterligare åtgärder från parternas sida som drivs av deras nationella debatter och politiska analyser.

c) Stödja en ekonomisk utveckling med låga utsläpp av växthusgaser i enlighet med Parisavtalet.

PUBLIC

d) Stödja alla konstruktiva dialoger och åtaganden inom ramen för UNFCCC, särskilt dem som skapats för att bedöma de kollektiva framstegen mot att uppnå målen i Parisavtalet, såsom den globala inventeringen.

e) Utveckla politisk dialog och samarbete vid genomförandet av den ram för ökad transparens som inrättats genom Parisavtalet, inom ömsesidigt överenskomna prioriterade områden, inbegripet förstärkning av nationell kapacitet i syfte att öka transparensen.

f) Främja bilateral dialog och samarbete av ömsesidigt intresse i syfte att vid behov stödja multilaterala processer som kan ha en betydande inverkan på minskningen av växthusgasutsläppen från internationell sjöfart och luftfart, särskilt inom Internationella civila luftfartsorganisationen och Internationella sjöfartsorganisationen.

g) Främja inhemsk klimatpolitik och klimatprogram som stöder Parisavtalets mål om att begränsa, anpassa sig och anpassa finansieringsflödena, bland annat genom målen och åtgärderna i parternas nationellt fastställda bidrag enligt det avtalet.

h) Stödja åtgärder för att anpassa finansieringsflödena i riktning mot låga växthusgasutsläpp och en klimattålig utveckling, med fokus på inkluderande klimatfinansiering, som är inriktad på de fattigaste och på grupper som är särskilt sårbara för klimatförändringarnas negativa effekter, såsom kvinnor och flickor.

PUBLIC

i) Främja en dialog om att stärka anpassningsstrategier och anpassningsåtgärder, även i frågor som rör finansiering för anpassning, utvärdering av resultat och ökad motståndskraft.

j) Främja synergier mellan klimatåtgärder på alla nivåer mellan den offentliga förvaltningen, det civila samhällets organisationer och privata företag och främja den privata sektorns deltagande i en klimatsäker ekonomi med låga växthusgasutsläpp.

k) Främja ekonomiska politiska instrument för klimatåtgärder, såsom koldioxidprissättning, marknadsbaserade instrument och koldioxidskatter, beroende på vad som är lämpligt.

l) Förbättra utvecklingen och användningen av kommersiellt gångbar utsläppssnål teknik och annan klimatvänlig teknik.

m) Främja globala insatser för att rationalisera och fasa ut ineffektiva subventioner till fossila bränslen som uppmuntrar till slöseri, och till fullo beakta utvecklingsländernas särskilda behov och villkor och minimera de eventuella negativa effekterna på deras utveckling på ett sätt som skyddar de fattiga och de samhällen som påverkas.

n) Stärka den bilaterala dialog som kan uppstå på andra klimatpolitiska områden och främja en övergripande hänsyn till strategierna i Parisavtalet och Agenda 2030.

PUBLIC

ARTIKEL 4.5

Hållbar energi

1. Parterna inser energisektorns betydelse för ekonomiskt välstånd samt internationell fred och stabilitet; de framhåller att omställningen av energisektorn är avgörande för att uppnå målen i Parisavtalet och Agenda 2030. De är överens om behovet av att förbättra och diversifiera energiförsörjningen, främja innovation, öka energieffektiviteten för att säkerställa tillgången till säker, hållbar och miljövänlig energi till ett överkomligt pris. Parterna erkänner att energiomställningen inte kommer att ske utan kostnader i regionerna, och de kommer att stödja en rättvis omställning. Parterna ska arbeta i riktning mot dessa mål.

2. Parterna ska upprätthålla informationsutbytet om energi och samarbeta bilateralt, regionalt och multilateralt för att stödja öppna och konkurrenskraftiga marknader, dela bästa praxis, främja vetenskapsbaserade och transparenta bestämmelser samt diskutera samarbetsfrågor på energiområdet.

3. Samarbetet mellan parterna i enlighet med denna artikel ska genomföras med vederbörlig hänsyn till artikel 15.14 för att säkerställa synergieffekter.

PUBLIC

ARTIKEL 4.6

Världshavsförvaltning

1. Parterna erkänner vikten av en hållbar förvaltning av oceanerna och haven, inbegripet skydd och bevarande av den marina miljön, kopplingen mellan hav och klimat, bevarande och hållbar användning och ansvarsfull förvaltning av fiske, vattenbruk och annan havsrelaterad verksamhet och deras bidrag till att skapa miljömässiga, ekonomiska och sociala möjligheter för nuvarande och kommande generationer.

2. I det syftet åtar sig parterna, i överensstämmelse med sina skyldigheter enligt internationell rätt, särskilt Förenta nationernas havsrättskonvention, antagen i Montego Bay den 10 december 1982, att

a) främja att stater som har möjlighet att göra detta, undertecknar, ratificerar eller godtar avtalet inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention för bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion, antaget i New York den 19 juni 2023,

b) samarbeta för att uppnå mål 14 för hållbar utveckling och andra relaterade mål, inbegripet i relevanta regionala och multilaterala organ och processer,

c) bidra till att stärka den internationella världshavsförvaltningen, bland annat genom att fylla luckor i lagstiftningen och genomförandet,

PUBLIC

d) främja bättre samarbete och samråd, inom och mellan behöriga internationella organisationer, instrument och organ för att stärka världshavsförvaltningen och främja en effektiv efterlevnad,

e) främja och faktiskt genomföra tillsyns-, kontroll- och övervakningsåtgärder, till exempel observationssystem, fartygsövervakningssystem, omlastningskontroll, inspektioner till havs, hamnstatskontroll samt tillhörande sanktioner, som syftar till att bevara fiskbestånden och förhindra överfiske,

f) upprätthålla eller anta åtgärder och samarbeta för att bekämpa olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (*IUU-fiske*), inbegripet, när så är lämpligt, utbyte av information om IUU-fiske i sina vatten samt genomförande av strategier och vidtagande av åtgärder för att utesluta produkter från IUU-fiske från handelsflöden och fiskodlingsverksamhet,

g) samarbeta med, och när så är lämpligt i, regionala fiskeriförvaltningsorganisationer där båda parterna är medlemmar, observatörer eller samarbetande icke-avtalsslutande parter, i syfte att uppnå god förvaltning,

h) minska belastningen på haven genom att bekämpa havsföroreningar och marint skräp, även från landbaserade källor, plast och mikroplast,

i) samarbeta för att utveckla ekosystem och områdesbaserade bevarandeåtgärder och förvaltningsverktyg, inbegripet marina skyddsområden, i enlighet med varje parts lagstiftning och internationell rätt och på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga information för att skydda och återställa kust- och havsområden och resurser,

PUBLIC

j) uppmuntra till en förstärkning av säkerheten på haven genom att utbyta bästa praxis när det gäller kustbevakningstjänster och övervakning till havs, bland annat genom fördjupat samarbete mellan berörda myndigheter,

k) främja områdesbaserade verktyg såsom ekosystembaserad havsplanering och integrerad förvaltning av kustområden i syfte att på ett hållbart sätt förvalta och utveckla havsrelaterad verksamhet,

l) samarbeta för att stärka havsforskning och datainsamling,

m) stödja havsforskning och vetenskapligt baserade beslut för fiskeriförvaltning och för annan verksamhet som avser utnyttjande av marina resurser,

n) samarbeta för att minimera klimatförändringarnas negativa effekter i hav, kuster och ekosystem, bland annat genom minskade utsläpp av växthusgaser, särskilt koldioxid, effektiva anpassningsåtgärder och stöd till genomförandet av relevanta internationella avtal och internationella åtgärder,

o) främja utvecklingen av ett hållbart och ansvarsfullt vattenbruk, bland annat när det gäller genomförandet av målen och principerna i uppförandekoden för ansvarsfullt fiske, som antogs i Rom den 31 oktober 1995 av Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation,

p) utbyta bästa praxis för hållbar utveckling av utvalda havsrelaterade ekonomiska verksamheter av intresse för parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 4.7

Katastrofriskreducering

1. Parterna inser behovet av att hantera riskerna för både inhemska och globala naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan.

2. Parterna ska samarbeta för att förbättra förebyggande och begränsande åtgärder, beredskap, insatser och återhämtningsåtgärder i syfte att minska risken för katastrofer, främja en kultur av förebyggande arbete och öka motståndskraften i sina samhällen, sina ekosystem och sin infrastruktur, och ska vid behov arbeta på bilateral, regional och multilateral politisk nivå för att förbättra den globala katastrofriskreduceringen.

3. Parterna åtar sig att främja utbyte av information och god praxis om genomförandet och övervakningen av Sendairamverket för katastrofriskreducering 2015–2030, som antogs vid FN:s tredje världskonferens i Sendai, Japan den 18 mars 2015, genom regionala och globala samarbetsplattformar, särskilt när det gäller riskbedömning, genomförande av planer för katastrofriskreducering på alla nivåer, insamling och användning av katastrofstatistik och förlustdata, inbegripet om ekonomisk utvärdering av katastrofer.

PUBLIC

ARTIKEL 4.8

Utveckling av stadspolitik

1. Parterna erkänner att strategier som främjar en hållbar stadsutveckling på ett effektivt sätt kan bidra till genomförandet av Agenda 2030 och den nya agendan för städer.

2. Parterna ska främja samarbete och partnerskap som inkluderar alla nyckelaktörer på området hållbar stadsutveckling, i synnerhet vad gäller sammanhållen och övergripande hantering av stadsrelaterade utmaningar.

3. Parterna ska om möjligt utarbeta konkreta möjligheter för att städer ska kunna samarbeta om hållbara lösningar på problem i städer, i syfte att förbättra kapacitetsuppbyggnaden med hjälp av erfarenhetsutbyte och praktik samt ömsesidigt lärande.

PUBLIC

ARTIKEL 4.9

Samarbete om jordbruk och landsbygdsutveckling[1]

1. Parterna ska samarbeta inom jordbruk och landsbygdsutveckling med det gemensamma målet att öka motståndskraften och hållbarheten inom livsmedelsproduktion, hållbart jordbruk och förvaltning av naturresurser såsom vatten- och klimatåtgärder, cirkulära livsmedelssystem, inbegripet åtgärder för att förebygga och minska livsmedelsförluster och livsmedelsslöseri samt att främja producentorganisationer, geografiska beteckningar, forskning och innovation, politik för landsbygdsutveckling och utsikter för jordbruksmarknaderna.

2. Parterna erkänner de ansträngningar som gjorts i internationella forum för att förbättra den globala livsmedelstryggheten och nutrition samt ett hållbart jordbruk och åtar sig att aktivt delta i samarbete i dessa forum i syfte att senast 2030 bidra till att utrota hunger och alla former av undernäring.

3. Parterna ska samarbeta för att bidra till uppnåendet av Agenda 2030 inom den jordbruksbaserade livsmedelssektorn, särskilt mål 1, 2, 12, 15 och 17 för hållbar utveckling samt andra relevanta mål för hållbar utveckling.

[1] I den mån de frågor som omfattas av denna artikel också omfattas av kapitel 14 kommer det samarbete som avses i denna artikel att bedrivas i enlighet med det kapitlet.

4. Parterna ska uppmuntra och främja effektiva offentlig-privata partnerskap samt partnerskap med det civila samhället, med utgångspunkt i erfarenheterna och resursstrategierna för partnerskap enligt mål 17 för hållbar utveckling. I det syftet ska parterna sträva efter att förbättra det bilaterala samarbetet och den bilaterala samordningen när det gäller jordbruk och landsbygdsutveckling på grundval av principen om deras respektive långsiktiga hållbarhetsmål, som avses i Europeiska unionens gröna giv, Europeiska unionens från jord till bord-strategi och Europeiska unionens strategi för biologisk mångfald samt de chilenska hållbarhetsinitiativen för jordbruksbaserade livsmedel.

PUBLIC

KAPITEL 5

EKONOMISK, SOCIAL OCH KULTURELL SAMMANHÅLLNING

ARTIKEL 5.1

Näringsliv

1. Parterna ska samarbeta för att främja en gynnsam miljö för utveckling och förbättrad konkurrenskraft för små och medelstora företag samt samarbete på lämpligt sätt på det industripolitiska området. Detta samarbete ska bestå av följande:

a) Främjande av kontakter mellan ekonomiska aktörer, uppmuntran till gemensamma investeringar och inrättande av samriskföretag och informationsnätverk med hjälp av befintliga övergripande program.

b) Utbyte av information och erfarenheter om ramvillkor som ger små och medelstora företag möjlighet att öka sin konkurrenskraft och om förfaranden för att starta små och medelstora företag.

c) Åtgärder för att underlätta verksamheten för parternas små och medelstora företag,

d) Främjande av företagens samhällsansvar och ansvarsskyldighet samt uppmuntran till ansvarsfullt företagande, däribland hållbar konsumtion och produktion.

2. Parterna ska samarbeta för att underlätta relevant samarbete inom den privata sektorn.

PUBLIC

ARTIKEL 5.2

Råvaror

1. Parterna erkänner att en transparent, marknadsbaserad hållning är det bästa sättet att skapa ett gynnsamt klimat för investeringar i sektorn för råvaror.

2. Med utgångspunkt i gemensamma intressen ska parterna främja samarbete om frågor som rör råvaror inom relevanta regionala eller multilaterala ramar eller genom bilateral dialog på någon av parternas begäran. Detta samarbete ska syfta till att främja öppenhet på de globala råvarumarknaderna och bidra till en hållbar utveckling.

3. Samarbetet mellan parterna i enlighet med denna artikel ska genomföras med vederbörlig hänsyn till artikel 15.14 för att säkerställa synergieffekter.

PUBLIC

ARTIKEL 5.3

Ansvarsfullt företagande samt företag och mänskliga rättigheter

1. Parterna ska stödja utarbetandet och genomförandet av nationella handlingsplaner för företag och mänskliga rättigheter och säkerställa att ändamålsenliga bestämmelser om tillbörlig aktsamhet i fråga om mänskliga rättigheter nämns och uppmuntras i de planerna.

2. Med beaktande av det faktum att stater har en skyldighet att skydda de mänskliga rättigheterna på sitt territorium i samband med affärsverksamhet ska parterna främja ansvarsfullt företagande i enlighet med internationella standarder som godkänts eller stöds av parterna enligt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och OECD:s allmänna riktlinjer om tillbörlig aktsamhet för ansvarsfullt företagande, Internationella arbetsorganisationens (ILO) trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik, samt Agenda 2030.

ARTIKEL 5.4

Sysselsättning och sociala frågor

1. Parterna erkänner, i enlighet med Agenda 2030, att utrotandet av fattigdom i alla dess former och dimensioner, inbegripet extrem fattigdom, är den största utmaning som världen står inför och utgör ett oumbärligt krav för en hållbar utveckling. I detta avseende är de överens om att utbyta information om metoder för att mäta fattigdom i syfte att stödja evidensbaserad politik.

2. Parterna medger att höjd levnadsstandard, högkvalitativa arbetstillfällen och främjande av socialt skydd och anständiga arbetsvillkor för alla – kvinnor och män – bör stå i centrum för sysselsättnings- och socialpolitiken.

3. Parterna ska respektera, främja och förverkliga de grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet som fastställs i ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, som antogs i Genève den 18 juni 1998, och uppföljningen av denna, ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering, som antogs den 10 juni 2008, och i motsvarande grundläggande ILO-konventioner.

4. Parterna ska stärka samarbetet, bland annat mellan arbetsmarknadens parter på området sysselsättning och sociala frågor, och ska främja utbyte av bästa praxis när det gäller sysselsättning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, yrkesinspektioner, svart arbete, social dialog samt socialt skydd och arbetarskydd, inbegripet bedömning av den informella ekonomins effekter samt hantering av övergångar på arbetsmarknaden.

PUBLIC

5. Parterna är överens om att upprätta en regelbunden dialog för att följa och se över framstegen i arbetet på dessa områden av gemensamt intresse och utformningen och effektiviteten av deras politik på dessa områden.

PUBLIC

ARTIKEL 5.5

Äldre personer och personer med funktionsnedsättning

1. Parterna åtar sig att arbeta för att förbättra välfärden, värdigheten och den faktiska inkluderingen för utsatta gruppers i sina samhällen samt för dem som stöter på hinder för sitt deltagande i samhället på lika villkor som andra, särskilt äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

2. Parterna erkänner vikten av att främja positivt åldrande samt tillgänglighet på alla nivåer under hela livet. Parterna erkänner också vikten av att uppfylla tillgänglighetskraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som antogs den 13 december 2006.

3. Parterna är överens om att samarbeta för att

a) främja och utveckla åtgärder för att stödja äldre personer och personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden eller öka deras möjligheter där, och stödja deras sociala integration,

b) säkerställa inkluderande utbildning och livslångt lärande för personer med funktionsnedsättning, särskilt barn och ungdomar, samt för äldre personer,

c) främja riktade åtgärder med fokus på inkludering av personer med psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar och psykiska hälsoproblem samt på deras habilitering och rehabilitering,

d) identifiera och utbyta god praxis om hjälpmedel, inbegripet sådana som används vid tillhandahållande av vård för att främja ett självständigt liv och som kan användas för både äldre och personer med funktionsnedsättning, även i beroendesituationer,

e) förbättra produkternas och tjänsternas tillgänglighet på ett enhetligt sätt för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning och äldre personer får tillgång till dem på lika villkor och utan diskriminering.

ARTIKEL 5.6

Ungdomsfrågor

1. Parterna erkänner att ungdomar är en viktig drivkraft för tillväxt och välstånd. I detta avseende kommer parterna att betona vikten av att skapa sysselsättning och anständiga arbetstillfällen för ungdomar samt att utveckla projekt som syftar till att öka deras medborgardeltagande.

PUBLIC

2. Parterna ska samarbeta i syfte att

a) underlätta för alla ungdomar att aktivt delta i civilsamhället,

b) främja utbytet på området ungdomspolitik och icke-formell utbildning för ungdomar och ungdomsledare,

c) främja hållbar och inkluderande utveckling genom att inleda en dialog i syfte att stödja informationskampanjer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering som är riktade till ungdomar.

3. Inom denna ram kommer de att gemensamt arbeta mot mobbning och våld vid utbildningsanstalter.

ARTIKEL 5.7

Kultur

1. Parterna ska samarbeta i relevanta internationella forum, särskilt Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (*Unesco*), för att nå gemensamma mål och främja kulturell mångfald, bland annat genom genomförande av Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, som antogs i Paris den 20 oktober 2005.

PUBLIC

2. Parterna ska främja en närmare dialog och ett närmare samarbete inom de kulturella och kreativa sektorerna, även när det gäller framväxande och ny teknik och audiovisuella medier, med beaktande av befintliga bilaterala avtal mellan Chile och medlemsstaterna, för att bland annat öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om sina respektive kulturer och utbyten på detta område.

3. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturellt utbyte och genomföra gemensamma initiativ inom olika kulturella områden, inbegripet samproduktion inom medie-, film- och tv-branschen, med hjälp av tillgängliga samarbetsinstrument och ramar.

4. Parterna ska främja den interkulturella dialogen mellan det civila samhällets organisationer och mellan enskilda personer från parterna.

ARTIKEL 5.8

Forskning och innovation

1. Parterna ska samarbeta om vetenskaplig forskning, teknisk utveckling och innovation med utgångspunkt i områden som är av gemensamt intresse och till ömsesidig nytta, i enlighet med sina interna regler och bestämmelser. Det samarbetet ska syfta till att främja social och ekonomisk utveckling, hantera globala samhällsutmaningar, uppnå vetenskaplig spetskompetens, förbättra den regionala konkurrenskraften och stärka förbindelserna mellan parterna på ett sätt som leder till ett varaktigt partnerskap. Parterna ska främja politisk dialog och använda sina olika instrument, såsom avtalet om vetenskapligt och tekniskt samarbete mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Chile, antaget i Bryssel den 23 september 2002, som ett komplement.

PUBLIC

2. Parterna ska eftersträva följande:

a) Förbättra möjligheten till rörlighet för forskare, vetenskapliga medarbetare, experter, studerande och företagare och till gränsöverskridande rörlighet för material och utrustning.

b) Underlätta ömsesidig tillgång till varandras program för vetenskap, teknik och innovation, forskningsinfrastruktur och forskningsanläggningar, publikationer och vetenskapliga data.

c) Öka samarbetet om standardförberedande forskning och standardisering.

d) Främja gemensamma principer för rättvis och jämlik behandling av immateriella rättigheter i forsknings- och innovationsprojekt,

e) Uppmuntra politisk dialog om innovation, särskilt inriktad på små och medelstora företag, i syfte att generera nya varor och tjänster, och stimulera teknisk innovation och entreprenörskap.

f) Öka antalet gemensamma affärsprojekt för tillämpad forskning och utveckling som syftar till att skapa innovativa lösningar på vanliga problem och utmaningar.

g) Främja nätverk och förbindelser mellan forsknings- och innovationsinstitutioner, såsom universitet, forskningscentrum och företag, i parternas regioner, för att utveckla marknadsnära verksamheter.

PUBLIC

h) Stödja sociala och offentliga innovationsprogram som syftar till att förbättra den sociala utvecklingen i regionerna och särskilt invånarnas livskvalitet.

i) Främja samarbete och utbyte av bästa praxis, politik och strategier, bland annat om globala utmaningar, mellan beslutsfattare, innovationsorgan och andra berörda parter.

3. Parterna ska främja följande verksamhet som bland annat ska involvera självstyrelseorgan, offentlig-privata forskningscentrum, högre utbildningsanstalter, organ och nätverk för innovation samt andra intressenter, däribland små och medelstora företag:

a) Gemensamma initiativ för att öka kunskaperna om program för vetenskap, teknik, innovation och kapacitetsuppbyggnad samt om möjligheterna att delta i varandras program.

b) Gemensamma sammanträden och workshoppar för att utbyta information och bästa praxis samt kartlägga områden för gemensam forskning.

c) Gemensamma och medfinansierade forsknings- och innovationsåtgärder, inbegripet tematiska nätverk, på områden av gemensamt intresse.

d) Ömsesidigt erkänd bedömning och utvärdering av det vetenskapliga och innovationsrelaterade arbetet och spridning av resultaten.

PUBLIC

ARTIKEL 5.9

Samarbete som rör polarområdena

Parterna erkänner vikten av dialog och samarbete på bilateral och multilateral nivå i frågor som rör polarområdena. Detta samarbete ska kanaliseras genom expertdialog och utbyte av bästa praxis, bland annat inom ramen för kommissionen för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis.

PUBLIC

ARTIKEL 5.10

Digital politik

1. Parterna erkänner att informations- och kommunikationsteknik (*IKT*) stärker den ekonomiska, utbildningsmässiga och sociala utvecklingen. Parterna ska utbyta åsikter om sin respektive politik på området.

2. Parterna ska samarbeta om IKT-politik. Detta samarbete kan omfatta åtgärder för att göra följande:

a) Utbyta åsikter om olika aspekter på Europeiska unionens strategi för en digital inre marknad, i synnerhet strategier och lagstiftning om elektronisk kommunikation, däribland tillgången till bredband, skydd av privatlivet och personuppgifter, dataflöden, datalokaliseringskrav, e-förvaltning, öppen förvaltning, öppna data, internetsäkerhet, e-hälsa och oberoende tillsynsmyndigheter.

b) Utbyta åsikter om nätneutralitet, som en princip för att främja ett fritt och öppet internet, och skapandet av och tillgången till onlinetjänster och tillämpningar till förmån för alla invånare.

c) Främja IKT som ett sätt att verka för social, kulturell och ekonomisk utveckling, social och digital inkludering och kulturell mångfald, samt som ett viktigt redskap för att stimulera konnektiviteten i skolor och utveckla forskning och akademiska nätverk.

d) Utveckla sammankopplingen och interoperabiliteten mellan forskningsnät, infrastrukturer och tjänster för databehandling och vetenskapliga data och främja sådan utveckling i sitt regionala sammanhang.

e) Samarbeta i fråga om e-förvaltning och betrodda elektroniska tjänster såsom elektronisk signatur och identitet, med inriktning på ett utbyte i fråga om politiska principer, information och bästa praxis avseende användning av IKT för att modernisera offentlig förvaltning och främja högkvalitativa samhällstjänster och en transparent förvaltning av offentliga medel.

f) Utbyta information om standarder, bedömning av överensstämmelse och typgodkännande, bland annat för att underlätta handeln.

g) Främja utbyte och utbildning av specialister, i synnerhet unga personer och kvinnor.

h) Främja digital kompetens.

PUBLIC

ARTIKEL 5.11

Utbildning och högre utbildning

1. Parterna ska samarbeta på utbildningsområdet i syfte att stödja utvecklingen av humankapital, särskilt på högre utbildningsnivå.

2. För att stödja kvaliteten på och moderniseringen av systemen för högre utbildning ska parterna

a) främja rörligheten för studenter, akademiker och administrativ personal genom befintliga eller nya program,

b) öka kapaciteten vid högre utbildningsanstalter,

c) förbättra mekanismerna för erkännande av kvalifikationer och studieperioder utomlands, i enlighet med respektive parts lagstiftning.

ARTIKEL 5.12

Civil satellitnavigering, jordobservation och annan rymdverksamhet

1. Parterna erkänner att rymdverksamhet har en positiv inverkan på den ekonomiska, sociala och miljömässigt hållbara utvecklingen och industrins konkurrenskraft.

PUBLIC

2. Parterna ska samarbeta, i enlighet med internationella konventioner och sin respektive lagstiftning, i frågor av gemensamt intresse på området civil rymdverksamhet, såsom

a) rymdforskning, inbegripet om satellitnavigering och jordobservation genom deltagande i Horisont Europa,

b) samarbete om tillämpningar och tjänster för globala satellitnavigeringssystem, särskilt vetenskaplig forskning, industriellt samarbete, handel och marknadsutveckling, standarder för applikationer, certifiering och regleringsåtgärder.

c) utveckling av stödsystem för globala system för satellitnavigering, särskilt för lufttransporter eller stödsystem, ömsesidigt skydd av infrastrukturen för satellitnavigeringssystem, samarbete om driftskompatibilitet, kompatibilitet och spektrumanvändning,

d) jordobservation och geovetenskap, inbegripet samarbete i multilaterala forum, särskilt gruppen för jordobservation (*GEO*) och kommittén för jordobservationssatelliter, för att ta itu med samhällsutmaningar och underlätta affärs- och innovationspartnerskap för jordobservation inom ramen för Copernicusdelen av unionens rymdprogram genom att identifiera områden av gemensamt intresse,

e) satellitkommunikation.

PUBLIC

ARTIKEL 5.13

Turism

1. Parterna ska samarbeta på turismområdet i syfte att förbättra informationsutbytet och fastställa bästa praxis för att säkerställa en balanserad och hållbar utveckling av turismen och stödja skapandet av arbetstillfällen, ekonomisk utveckling och förbättring av livskvaliteten.

2. Parterna ska särskilt inrikta sig på

a) att bevara och maximera naturarvets och kulturarvets möjligheter,

b) att respektera de lokala samhällenas integritet och intressen,

c) att främja samarbete mellan parternas regioner och grannländernas regioner och kommuner,

d) att främja informationsutbyte och samarbete för kreativa näringar och innovation inom turismsektorn.

PUBLIC

ARTIKEL 5.14

Statistik

1. Parterna ska samarbeta på statistikområdet.

2. Detta samarbete kan omfatta åtgärder för att göra följande:

a) Främja harmonisering av statistiska metoder för att förbättra uppgifternas jämförbarhet.

b) Framställa och sprida officiell statistik och utveckla indikatorer.

c) Utbyta kunskap och god praxis mellan Chiles officiella institutioner med ansvar för statistiska frågor och förfaranden och deras motsvarigheter i Europeiska unionen.

ARTIKEL 5.15

Transport

1. Parterna ska samarbeta på relevanta transportpolitiska områden, inbegripet integrerad transportpolitik, i syfte att utveckla och stödja ett effektivt, hållbart, säkert, tryggt och miljövänligt transportsystem för både passagerare och gods.

PUBLIC

2. Samarbetet ska syfta till att främja

a) utbyte av information om deras respektive transportpolitik, standarder och bästa praxis och andra frågor av ömsesidigt intresse,

b) samtrafik och driftskompatibilitet mellan nät,

c) en strategi för multimodala transportsystem,

d) en investeringsvänlig miljö,

e) säkra och trygga transportsystem,

f) miljörelaterade transportfrågor,

g) koldioxidsnåla eller koldioxidfria transportlösningar, forskning och innovation, smarta och digitala lösningar,

h) dialog och samarbete mellan experter inom internationella transportforum,

i) hållbara transportlösningar, även när det gäller rörlighet i städer, och

j) underlättande av handel, ökad effektivitet och optimering av transport- och logistikverksamheten genom digitalisering och förenkling av rapporteringskraven för alla transportsätt.

PUBLIC

KAPITEL 6

ANDRA OMRÅDEN

PUBLIC

ARTIKEL 6.1

Makroekonomisk politik

Parterna ska samarbeta och främja utbyte av information och åsikter om makroekonomisk politik och makroekonomiska trender.

ARTIKEL 6.2

Skattefrågor

Parterna erkänner och förbinder sig att genomföra principerna om god förvaltning på skatteområdet, inbegripet de globala normerna om transparens och informationsutbyte och minimistandarder mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster, samt undanröjande av skadlig skattepraxis. Parterna kommer att främja lika villkor och arbeta för att förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet i syfte att förhindra skatteflykt och skatteundandragande.

ARTIKEL 6.3

Konsumentpolitik

Parterna erkänner vikten av att säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet och ska i detta syfte sträva efter att samarbeta inom området konsumentpolitik. Parterna är överens om att sådant samarbete inom detta område så långt det är möjligt skulle kunna innebära följande:

a) Informationsutbyte om parternas respektive ramar för konsumentskydd, inbegripet konsumenträtt, produktsäkerhet avseende konsumentvaror, konsumenternas rätt till prövning samt efterlevnad av konsumentlagstiftningen.

b) Främjande av utvecklingen av oberoende konsumentorganisationer och kontakter mellan företrädare för konsumenter.

PUBLIC

ARTIKEL 6.4

Folkhälsa

Parterna är överens om att samarbeta i folkhälsofrågor, särskilt när det gäller förebyggande och kontroll av smittsamma sjukdomar, beredskap att bekämpa utbrott av högpatogen sjukdom, tillämpning av det internationella hälsoreglementet (2005), som antogs av Världshälsoförsamlingen den 23 maj 2005, samt bekämpning av antimikrobiell resistens.

PUBLIC

ARTIKEL 6.5

Samarbete om idrott och fysisk aktivitet

Parterna kommer att samarbeta på området idrott och fysisk aktivitet för att bidra till utvecklingen av en aktiv och hälsosam livsstil, bland annat genom att arbeta för hälsosam fysisk aktivitet i alla åldersgrupper, främja idrottens sociala roll och utbildningsvärde och bekämpa hot mot idrotten, såsom dopning, uppgjorda matcher, rasism och våld.

KAPITEL 7

MODERNISERING AV STATEN OCH DEN OFFENTLIGA FÖRVALTNINGEN, DECENTRALISERING, REGIONALPOLITIK OCH INTERINSTITUTIONELLT SAMARBETE

PUBLIC

ARTIKEL 7.1

Modernisering av staten

Inom ramen för sin politiska dialog och sitt politiska samarbete kommer parterna att arbeta för utbyte av erfarenheter i frågor som rör modernisering och decentralisering av staten och den offentliga förvaltningen, genom att dra lärdom av parternas bästa praxis när det gäller organisatorisk effektivitet i allmänhet och den befintliga lagstiftningen och den institutionella ramen i syfte att uppnå god samhällsstyrning, inbegripet

a) erkännande av de högsta revisionsorganens självständighet och roll när det gäller att främja god samhällsstyrning på alla nivåer genom att säkerställa effektivitet, ansvarsskyldighet, ändamålsenlighet och transparens,
b) främjande av öppenhet och ansvarsskyldighet i offentlig politik och beslutsfattande gentemot medborgarna, och förstärkning av det civila samhällets roll på detta område,

c) främjande av en kultur av integritet och redbarhet i den offentliga förvaltningen som omfattar hela samhället, i samarbete med den privata sektorn och det civila samhället,

d) främjande, stöd och uppmuntran av innovation inom den offentliga sektorn genom att tillhandahålla lösningar på problem och utmaningar på olika nivåer och på olika arbetsområden, så att de skapar värde för allmänheten i innovationsekosystemet och innovationssamhället.

PUBLIC

ARTIKEL 7.2

Regionalpolitik och decentralisering

1. Parterna erkänner vikten av strategier för att främja en balanserad och hållbar regional och territoriell utveckling. Parterna erkänner vikten av regioner och samarbete med lokala och regionala myndigheter och den viktiga kunskap dessa kan tillföra om offentlig politik i linje med kraven för Chiles framtida decentralisering.

2. Parterna ska när så är möjligt samarbeta i syfte att förbättra förvaltningssystemen på olika nivåer, kapacitetsuppbyggnad genom utbyte av erfarenheter och praxis och ömsesidigt lärande, hållbara lösningar på territoriella och regionala utvecklingsutmaningar, politik som syftar till att främja social, ekonomisk och territoriell sammanhållning, inbegripet gränsöverskridande samarbete, upprättande och genomförande av regionalpolitik och utformning av strategier för territoriell utveckling samt partnerskapsfrågor, förfaranden och metoder för planering och utvärdering, regional innovation och politik för smart specialisering.

3. Parterna förbinder sig att när så är möjligt stärka och utvidga dynamiken och möjligheterna till samarbete mellan Europeiska unionens respektive Chiles regioner genom att utforma och genomföra gemensamma program och projekt som syftar till att utveckla bland annat regional och territoriell utveckling.

4. Parterna ska sträva efter att utbyta erfarenheter och god praxis i fråga om samspelet mellan decentralisering och genomförandet av regionalpolitiken.

PUBLIC

ARTIKEL 7.3

Interinstitutionellt samarbete

1. Parterna förbinder sig att uppmuntra och underlätta en närmare dialog och ett närmare samarbete mellan de berörda institutionerna på alla de områden som omfattas av detta avtal. I detta syfte ska parterna uppmuntra kontakter mellan institutionerna i den chilenska staten, den offentliga sektorn och andra relevanta institutioner i Chile med deras motsvarigheter i Europeiska unionen för att ta itu med bredast möjliga sektorssamarbete, som kan omfatta följande:

a) Förebyggande och bekämpande av korruption.

b) Organisatorisk utbildning och organisatoriskt stöd.

c) Tekniskt bistånd till institutioner i Chile som ansvarar för utarbetande, genomförande och utvärdering av den offentliga politiken och för tillhandahållande av information om sådan politik, inbegripet möten mellan personal vid Europeiska unionens institutioner och motparter från Chile.

d) Regelbundet informationsutbyte enligt vad som anses lämpligt, bland annat genom användning av informations- och kommunikationsteknik, och utveckling av informationsnätverk, samtidigt som skyddet av personuppgifter säkerställs på alla områden där utbyte av uppgifter krävs.

e) Utbyte av information och god praxis när det gäller digitalisering av statliga förfaranden i samband med tillhandahållande av tjänster till medborgarna.

f) Överföring av specialkunskaper.

g) Preliminära studier och gemensamt genomförande av projekt som innebär ett proportionellt ekonomiskt bidrag.

h) Utarbetande av handlingsplaner, inklusive kontaktpunkter, tidsplaner och utvärderingsmekanismer.

i) Bidrag till skapandet av kapacitet, kompetens och färdigheter på området offentlig innovation.

2. Parterna får genom ömsesidig överenskommelse lägga till andra åtgärdsområden utöver dem som avses i punkt 1.

PUBLIC

DEL III

HANDEL OCH HANDELSRELATERADE FRÅGOR

KAPITEL 8

ALLMÄNNA OCH INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 8.1

Upprättande av ett frihandelsområde

Parterna upprättar härmed ett frihandelsområde, i överensstämmelse med artikel XXIV i Gatt 1994 och artikel V i Gats.

PUBLIC

ARTIKEL 8.2

Mål

Målen med denna del av avtalet är att

a) utvidga och diversifiera handeln med varor mellan parterna, i enlighet med artikel XXIV i Gatt 1994, genom avveckling eller nedsättning av tariffära och icke-tariffära handelshinder,

b) förenkla handeln med varor, särskilt genom bestämmelser om förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer, standarder, tekniska föreskrifter, förfaranden för bedömning av överensstämmelse samt sanitära och fytosanitära åtgärder, samtidigt som varje parts rätt att reglera för att uppnå politiska mål behålls,

c) liberalisera handeln med tjänster i överensstämmelse med artikel V i Gats,

d) utveckla ett ekonomiskt klimat som främjar ökade investeringsflöden, och förbättra etableringsvillkoren på grundval av principen om icke-diskriminering, samtidigt som varje parts rätt att anta och verkställa åtgärder som är nödvändiga för att uppnå legitima politiska mål bibehålls,

e) underlätta handel och investeringar mellan parterna, bland annat genom fri överföring av löpande betalningar och kapitalrörelser,

PUBLIC

f) utveckla en miljö som gynnar investeringar genom att tillhandahålla transparenta, stabila och förutsägbara regler som garanterar rättvis behandling av investerare och upprätta ett domstolssystem för att lösa tvister mellan investerare och stat på ett effektivt, rättvist och förutsägbart sätt,

g) effektivt och ömsesidigt öppna parternas marknader för offentlig upphandling,

h) främja innovation och kreativitet genom att säkerställa ett tillräckligt och effektivt skydd av immateriella rättigheter i enlighet med de internationella skyldigheter som är tillämpliga mellan parterna,

i) främja villkor som gynnar icke snedvriden konkurrens, särskilt när det gäller handel och investeringar mellan parterna,

j) utveckla den internationella handeln på ett sätt som bidrar till en hållbar utveckling med avseende på ekonomin, samhället och miljön, och

k) inrätta en effektiv, rättvis och förutsägbar tvistlösningsmekanism för att lösa tvister rörande tolkningen och tillämpningen av denna del av avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 8.3

Definitioner med allmän giltighet

Följande definitioner gäller i denna del av avtalet, bilagorna 9, 10-A till 10-E, 13-A till 13-H, 15-A, 15-B, 16-A, 16-B, 16-C, 17-A till 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25, 28-A, 28-B, 29, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A och 38-B samt protokollen till detta avtal:

a) *avtalet om jordbruk*: det avtal om jordbruk som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

b) *antidumpningsavtalet*: det avtal om tillämpning av artikel VI i det allmänna tull- och handelsavtalet som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

c) *tull*: varje form av tull eller avgift som påförs vid eller i samband med import av en vara, med undantag av

   i) avgifter som motsvarar en intern skatt som påförs i enlighet med artikel 9.4 i detta avtal,

   ii) en antidumpningstull, en särskild skyddstull, en utjämningstull eller en skyddstull i enlighet med Gatt 1994, antidumpningsavtalet, avtalet om jordbruk, subventionsavtalet och avtalet om skyddsåtgärder, beroende på vad som är tillämpligt, och

   iii) pålagor eller andra avgifter som påförs vid eller i samband med import och som är begränsade till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster.

PUBLIC

d) *CPC*: den provisoriska centrala produktindelningen (Statistical Papers, serie M, nr 77, avdelningen för internationella ekonomiska och sociala frågor, Förenta nationernas statistikbyrå, New York, 1991).

e) *dagar*: kalenderdagar, inbegripet helger och allmänna helgdagar.

f) *befintlig*: som gäller den dag då detta avtal träder i kraft.

g) *Gats*: det allmänna tjänstehandelsavtal som ingår i bilaga 1B till WTO-avtalet.

h) *Gatt 1994*: det allmänna tull- och handelsavtal från 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

i) *vara från en part*: inhemska varor i den mening som avses i Gatt 1994, inbegripet varor med ursprung i den parten.

j) *Harmoniserade systemet (HS)*: systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, inbegripet dess allmänna tolkningsbestämmelser samt anmärkningarna till avdelningarna, kapitlen och undernumren, som utarbetats av Världstullorganisationen.

k) *nummer*: de fyra första siffrorna i tullklassificeringsnumret enligt Harmoniserade systemet.

PUBLIC

l) *juridisk person*: ett rättssubjekt som bildats i laga ordning eller på annat sätt organiserats enligt gällande lag, antingen för vinständamål eller i annat syfte, och antingen privatägt eller i statens ägo, inbegripet bolag, stiftelser, handelsbolag, samriskföretag, enskilda näringsidkare och föreningar.

m) *åtgärd*: varje åtgärd som vidtas av en part, i form av lagar, andra författningar, regler, förfaranden, beslut, administrativa åtgärder, krav eller praxis eller i någon annan form.

n) *en parts åtgärder*: alla åtgärder som antas eller bibehålls av[1]

i) regeringar och myndigheter på alla nivåer,

ii) icke-statliga organ som utövar befogenheter som delegerats av regeringar eller myndigheter på alla nivåer[2], eller

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att *åtgärd* inbegriper en parts underlåtenhet att vidta nödvändiga åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal.

[2] För tydlighetens skull påpekas att en parts skyldigheter enligt detta avtal ska gälla för ett statsägt företag eller en annan person när den utövar en tillsyns- eller förvaltningsbefogenhet eller annan befogenhet som har delegerats till den av parten, t.ex. befogenhet att expropriera, utfärda licenser, godkänna kommersiella transaktioner eller införa kvoter, pålagor eller andra avgifter.

iii) varje enhet som agerar på en parts instruktioner eller under dess ledning eller kontroll med avseende på åtgärden[1].

o) *fysisk person*:

i) för EU-partens vidkommande, en medborgare i en medlemsstat i enlighet med dess nationella rätt[2], och

ii) för Chiles vidkommande, en chilensk medborgare, i enlighet med landets lagstiftning.

p) *ursprungsvara*: vara som uppfyller villkoren i ursprungsreglerna i kapitel 10.

q) *person*: en fysisk person eller juridisk person.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att om en part hävdar att en enhet agerar på det sätt som avses i led iii ska den parten bära bevisbördan och åtminstone tillhandahålla tillförlitliga indicier.

[2] För tillämpningen av kapitlen 17–27 omfattar definitionen av *fysisk person* även en fysisk person som permanent uppehåller sig i Republiken Lettland, som inte är medborgare i Republiken Lettland eller någon annan stat men som enligt Republiken Lettlands nationella rätt är berättigad till ett pass för icke-medborgare.

r) *personuppgifter*: alla uppgifter som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person.

s) *avtalet om skyddsåtgärder*: det avtal om skyddsåtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

t) *sanitär eller fytosanitär åtgärd*: en åtgärd som avses i punkt 1 i bilaga A till SPS-avtalet.

u) *subventionsavtalet*: det avtal om subventioner och utjämningsåtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

v) *SPS-avtalet*: det avtal om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

w) *TBT-avtalet*: det avtal om tekniska handelshinder som ingår i bilaga 1 till WTO-avtalet.

x) *Trips-avtalet*: det avtal om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter som ingår i bilaga 1C till WTO-avtalet.

y) *WTO-avtalet*: Marrakechavtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen, upprättat i Marrakech den 15 april 1994.

PUBLIC

ARTIKEL 8.4

Förhållande till WTO-avtalet och andra avtal
som omfattas av denna del av detta avtal

1. Parterna bekräftar de rättigheter och skyldigheter de har gentemot varandra i enlighet med WTO-avtalet och andra befintliga avtal som omfattas av denna del av avtalet och de är parter i.

2. Inget i detta avtal ska tolkas som att det ålägger en part att agera på ett sätt som är oförenligt med dess skyldigheter enligt WTO-avtalet.

3. Vid bristande överensstämmelse mellan detta avtal och ett annat befintligt avtal, utom WTO-avtalet i vilket båda parterna är parter och som omfattas av denna del av avtalet, ska parterna omedelbart samråda med varandra för att finna en ömsesidigt tillfredsställande lösning.

PUBLIC

AVSNITT B

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

PUBLIC

ARTIKEL 8.5

Gemensamma rådets särskilda funktioner i dess konstellation för handelsfrågor

1. När det gemensamma råd som inrättats i enlighet med artikel 40.1 behandlar frågor som rör denna del av detta avtal[1] får det

a) anta beslut om ändring av

i) tullbindningslistorna i tilläggen 9-1 och 9-2 för att påskynda avskaffandet av tullarna,

ii) kapitel 10 och bilagorna 10-A till 10-E,

iii) bilagorna 13-F och 13-G samt tillägg 13-E-1,

iv) bilagorna 16-A, 16-D, 16-E och punkt 1 i bilaga 16-B,

[1] För tydlighetens skull påpekas att Chile kommer att genomföra alla beslut som antas av gemensamma rådet i dess konstellation för handelsfrågor genom *acuerdos de ejecución* (verkställande avtal) i enlighet med chilensk lagstiftning.

v) bilaga 21-B,

vi) bilaga 29,

vii) definitionen av *subvention* i artikel 31.2.1 i den mån den avser företag som tillhandahåller tjänster, i syfte att införliva resultatet av framtida diskussioner inom WTO eller närliggande plurilaterala forum i denna fråga,

viii) bilaga 32-A vad gäller hänvisningarna till tillämplig lagstiftning i parterna,

ix) bilaga 32-B vad gäller de kriterier som ska ingå i invändningsförfarandet,

x) bilaga 32-C vad gäller geografiska beteckningar,

xi) bilagorna 38-A och 38-B, och

xii) varje annan bestämmelse, bilaga, tillägg eller protokoll vars ändring föreskrivs i denna del av avtalet,

b) anta beslut om att utfärda tolkningar av bestämmelserna i denna del av detta avtal, vilka ska vara bindande för parterna och alla organ som inrättats enligt denna del av detta avtal samt de paneler som avses i kapitlen 33 och 38,

PUBLIC

c) inrätta ytterligare underkommittéer och andra organ med ansvar för frågor som omfattas av denna del av detta avtal i enlighet med artikel 40.3.3, och

d) fastställa arbetsordningen för de underkommittéer och andra organ som inrättats i enlighet med artikel 8.8 och led c i denna punkt, om det anser detta lämpligt.

2. Dagordningen för ett möte i gemensamma rådet i dess konstellation för handelsfrågor ska fastställas av samordnarna för denna del av detta avtal i enlighet med artikel 8.7.2.

PUBLIC

ARTIKEL 8.6

Gemensamma kommitténs särskilda funktioner i dess konstellation för handelsfrågor

1. När den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 40.2 behandlar frågor som rör denna del av detta avtal[1] ska den

a) biträda gemensamma rådet vid fullgörandet av dess uppgifter i handels- och investeringsrelaterade frågor,

[1] För tydlighetens skull påpekas att Chile kommer att genomföra alla beslut som antas av gemensamma kommittén i dess konstellation för handelsfrågor genom *acuerdos de ejecución* (verkställande avtal) i enlighet med chilensk lagstiftning.

b) ansvara för att denna del av detta avtal genomförs korrekt; i detta avseende och utan att det påverkar de rättigheter som fastställs i kapitel 38 får en part hänskjuta för diskussion i gemensamma kommittén varje fråga som rör tillämpningen eller tolkningen av denna del av detta avtal,

c) vid behov övervaka vidareutvecklingen av bestämmelserna i denna del av detta avtal och utvärdera resultatet av dess tillämpning,

d) söka lämpliga sätt att förebygga och lösa problem som annars kan uppkomma inom områden som omfattas av denna del av detta avtal,

e) övervaka det arbete som utförs av alla underkommittéer som inrättats i enlighet med artikel 8.8 och underkommittéer som inrättats i enlighet med artikel 40.3.3 och utför uppgifter som är specifika för denna del av detta avtal, och

f) undersöka den inverkan en ny medlemsstats anslutning till Europeiska unionen har på denna del av detta avtal.

2. Gemensamma kommittén i dess konstellation för handelsfrågor får

a) inrätta ytterligare underkommittéer och andra organ med ansvar för frågor som omfattas av denna del av detta avtal i enlighet med artikel 40.3.3,

PUBLIC

b) anta beslut om ändring av denna del av detta avtal i enlighet med artikel 8.5.1 a och utfärda de tolkningar som avses i artikel 8.5.1 b mellan gemensamma rådets sammanträden, när gemensamma rådet inte kan sammanträda eller i enlighet med vad detta avtal annars föreskriver, och

c) fastställa arbetsordningen för underkommittéerna och andra organ som inrättats i enlighet med artikel 8.8 och led a i denna punkt, om den anser att detta är lämpligt.

3. Dagordningen för ett möte i gemensamma kommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska fastställas av samordnarna för denna del av detta avtal i enlighet med artikel 8.7.2.

PUBLIC

ARTIKEL 8.7

Samordnare för denna del av detta avtal

1. Varje part ska utse en samordnare för denna del av detta avtal inom 60 dagar från den dag då detta avtal träder i kraft, och underrätta den andra parten om samordnarens kontaktuppgifter.

2. Samordnarna ska gemensamt fastställa dagordningen och genomföra alla andra nödvändiga förberedelser inför mötena i gemensamma rådet, gemensamma kommittén och de underkommittéer och andra organ som inrättats i enlighet med artikel 8.8 eller som inrättats i enlighet med artikel 40.3.3 och som utför uppgifter som är specifika för denna del av detta avtal. Samordnarna ska i tillämpliga fall följa upp gemensamma rådets och gemensamma kommitténs beslut i dess konstellation för handelsfrågor samt underkommittéernas beslut i de fall som avses i artiklarna 17.39 och 25.20.

ARTIKEL 8.8

Underkommittéer och andra organ som är specifika för denna del av detta avtal

1. Parterna inrättar härmed följande underkommittéer:

a) Underkommittén mot korruption vid handel och investeringar.

b) Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler.

c) Underkommittén för finansiella tjänster.

d) Underkommittén för immateriella rättigheter.

e) Underkommittén för offentlig upphandling.

f) Underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder.

g) Underkommittén för tjänster och investeringar.

h) Underkommittén för hållbara livsmedelssystem.

i) Underkommittén för tekniska handelshinder.

PUBLIC

j) Underkommittén för varuhandel.

k) Underkommittén för handel och hållbar utveckling.

2. Dagordningen för ett möte i underkommittéerna och andra organ som ansvarar för frågor som omfattas av denna del av detta avtal ska fastställas av samordnarna för denna del av detta avtal i enlighet med artikel 8.7.2.

PUBLIC

KAPITEL 9

VARUHANDEL

ARTIKEL 9.1

Mål

Parterna ska gradvis och ömsesidigt liberalisera handeln med varor i enlighet med denna del av avtalet.

ARTIKEL 9.2

Tillämpningsområde

Om inte annat anges i denna del av detta avtal är detta kapitel tillämpligt på handel med varor mellan parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 9.3

Definitioner

I detta kapitel och bilaga 9 gäller följande definitioner:

a) *avtalet om importlicensförfaranden*: det avtal om importlicensförfaranden som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

b) *konsulär transaktion*: förfarandet att från den importerande partens konsul på den exporterande partens territorium, eller på ett tredjelands territorium, erhålla en konsulär faktura eller en konsulär visering för fakturor, ursprungsintyg, fraktsedlar, avsändares exportdeklarationer eller annan tulldokumentation i samband med import av varor.

c) *avtalet om tullvärdeberäkning*: det avtal om tillämpning av artikel VII i Gatt 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

d) *exportlicensförfarande*: ett administrativt förfarande som kräver att en ansökan eller annan dokumentation utöver vad som i allmänhet krävs för tullklarering, inges till det eller de berörda administrativa organen som ett förhandsvillkor för export från den exporterande partens territorium.

e) *importlicensförfarande*: ett administrativt förfarande som kräver att en ansökan eller annan dokumentation, utöver vad som i allmänhet krävs för tullklarering, inges till det eller de berörda administrativa organen som ett förhandsvillkor för import till den importerande partens territorium.

f) *återtillverkad vara*: en vara som klassificeras enligt HS-kapitel 84–90 eller HS-nummer 94.02, med undantag av varor som klassificeras enligt HS-nummer 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 och 87.03 eller HS-undernummer 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 och 8517.11 och som

i) helt eller delvis består av delar som erhållits från använda varor,

ii) har en liknande livslängd och prestanda jämfört med en likvärdig vara i nyskick, och

iii) omfattas av samma garanti som för den likvärdiga varan i nyskick.

PUBLIC

g) *reparation*: varje förädlingsprocess som utförs på en vara för att avhjälpa funktionsfel eller materiella skador och som innebär att varan återställs till sin ursprungliga funktion, eller som utförs för att säkerställa att varan uppfyller de tekniska kraven för användning, och utan vilken varan inte längre skulle kunna användas på normalt sätt för de ändamål den var avsedd för. Reparation av en vara omfattar återställande och underhåll men inte bearbetning eller behandling som

i) förstör varans grundläggande egenskaper eller skapar en ny eller kommersiellt annorlunda vara,

ii) omvandlar en icke-färdigarbetad vara till en färdig vara, eller

iii) används för att förbättra eller uppgradera en varas tekniska prestanda.

h) *avvecklingskategori*: tidsramen för avveckling av tullar från noll till sju år, efter vilken en vara är tullfri, om inte annat anges i tidsplanerna i bilaga 9.

PUBLIC

ARTIKEL 9.4

Nationell behandling i fråga om intern beskattning och regleringar

Varje part ska bevilja varor från den andra parten nationell behandling i enlighet med artikel III i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser. I detta syfte ska artikel III i Gatt 1994 med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

PUBLIC

ARTIKEL 9.5

Nedsättning eller avveckling av tullar

1. Om inte annat anges i detta avtal ska varje part sätta ned eller avveckla tullar på varor med ursprung i den andra parten i enlighet med sin tidsplan i bilaga 9.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska bastullsatsen vara den som anges för varje vara i tidsplanerna i bilaga 9.

3. Om en part sänker sin tillämpade tullsats för mest gynnad nation (*MGN-tullsats*) ska tidsplanen i bilaga 9 för den parten gälla för de nedsatta tullsatserna. Om en part sänker sin tillämpade MGN-tullsats till en nivå som är lägre än bastullsatsen när det gäller en viss tullposition, ska den parten beräkna den förmånliga tillämpliga tullsats som tillhandahåller tullnedsättningen på den sänkta tillämpade MGN-tullsatsen, och ska bibehålla den relativa preferensmarginalen för denna särskilda tullposition så länge som den tillämpade MGN-tullsatsen är lägre än bastullsatsen. Den relativa preferensmarginalen för en viss tullposition under varje avvecklingsperiod motsvarar skillnaden mellan den bastullsats som anges i tidsplanen i bilaga 9 för den parten och den tillämpade tullsatsen för den tullpositionen i enlighet med den tidsplanen, dividerad med den bastullsatsen, och uttryckt i procent.

4. På begäran av en part ska parterna samråda för att överväga att påskynda nedsättningen eller avvecklingen av tullar enligt tidsplanerna i bilaga 9. Med beaktande av detta samråd får gemensamma rådet anta ett beslut om ändring av bilaga 9 för att påskynda den nedsättningen eller avvecklingen av tullarna.

ARTIKEL 9.6

Frysningsklausul

1. Om inte annat anges i denna del av avtalet får en part inte höja någon tull från den bastullsats som anges i bilaga 9 eller anta några nya tullar på varor med ursprung i den andra parten.

PUBLIC

2. För tydlighetens skull får en part höja en tull till den nivå som anges i bilaga 9 för respektive avvecklingsperiod efter en ensidig nedsättning.

PUBLIC

ARTIKEL 9.7

Tullar, skatter och andra avgifter vid export

1. En part får inte införa eller bibehålla någon form av tull, skatt eller avgift som påförs vid eller i samband med export av en vara till den andra parten, eller interna skatter eller andra avgifter på en vara som exporteras till den andra parten som överstiger den skatt eller avgift som skulle påföras på likadana varor när de är avsedda för inhemsk konsumtion.

2. Ingenting i denna artikel ska hindra en part från att påföra en pålaga eller avgift vid export av en vara som är tillåten enligt artikel 9.8.

ARTIKEL 9.8

Pålagor och formaliteter

1. Pålagor och andra avgifter som en part påför vid eller i samband med import eller export av en vara från den andra parten ska till sitt belopp vara begränsade till den ungefärliga kostnaden för de tjänster som tillhandahållits och får inte utgöra ett indirekt skydd för inhemska varor eller en beskattning av import eller export för fiskala syften.

2. En part får inte ta ut pålagor eller andra avgifter vid eller i samband med import eller export på grundval av värdet.

3. Varje part får ta ut avgifter eller återkräva kostnader endast om särskilda tjänster tillhandahålls, däribland

a) tullpersonals närvaro, på begäran, under annan tid än officiell kontorstid eller på annan plats än i tullens lokaler,

b) analyser eller expertutlåtanden avseende varor samt postavgifter för att återlämna varor till en sökande, i synnerhet i fråga om beslut som rör bindande besked eller tillhandahållande av information om tillämpningen av tullagstiftningen,

c) undersökning eller provtagning av varor för kontrolländamål eller förstöring av varor, om andra kostnader än kostnader för att ta tullpersonal i anspråk uppstår, eller

d) exceptionella kontrollåtgärder som är nödvändiga till följd av varornas beskaffenhet eller en potentiell risk.

4. Varje part ska omedelbart offentliggöra alla pålagor och avgifter som den påför i samband med import eller export på ett sätt som ger myndigheter, näringsidkare och andra berörda aktörer möjlighet att ta del av dem.

PUBLIC

5. En part får inte kräva konsulära transaktioner, inklusive tillhörande pålagor och avgifter, i samband med import av en vara från den andra parten.

PUBLIC

ARTIKEL 9.9

Reparerade varor

1. En part får inte tillämpa en tull på en vara, oavsett ursprung, som återinförs till partens tullområde efter det att varan tillfälligt har exporterats från dess tullområde till den andra partens tullområde för reparation.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas på varor som importerats till tullager, frihandelszoner eller liknande och som därefter exporteras för reparation och inte återimporteras till tullager, frihandelszoner eller liknande.

3. En part får inte tillämpa en tull på en vara som importeras tillfälligt från den andra partens tullområde i syfte att repareras, oavsett varans ursprung[1].

[1] I EU-parten används förfarandet för aktiv förädling enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1) vid tillämpningen av denna punkt.

ARTIKEL 9.10

Återtillverkade varor

1. Om inget annat anges i denna del av avtalet får en part inte bevilja återtillverkade varor från den andra parten en mindre gynnsam behandling än den som den beviljar likadana varor i nytt skick.

2. För tydlighetens skull påpekas att artikel 9.11 ska tillämpas på förbud eller restriktioner i samband med import och export av återtillverkade varor. Om en part antar eller bibehåller förbud eller restriktioner avseende import och export av begagnade varor ska parten inte tillämpa dessa åtgärder på återtillverkade varor.

3. En part får kräva att återtillverkade varor identifieras som sådana vid distribution eller försäljning på dess territorium och att sådana varor uppfyller alla tillämpliga tekniska krav som gäller för likadana varor i nyskick.

PUBLIC

ARTIKEL 9.11

Import- och exportrestriktioner

Artikel XI i Gatt 1994 med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser ska i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av denna del av avtalet. Följaktligen får en part inte anta eller bibehålla förbud eller restriktioner vid import av en vara från den andra parten eller vid export eller försäljning för export av en vara avsedd för den andra partens territorium, utom om detta sker i enlighet med artikel XI i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser.

ARTIKEL 9.12

Ursprungsmärkning

Om Chile tillämpar krav på obligatorisk ursprungslandsmärkning på varor från EU-parten får gemensamma kommittén besluta att varor som är märkta *Made in EU* eller är märkta med en liknande märkning på det lokala språket uppfyller dessa krav vid import till Chile. Denna artikel påverkar inte någon av parternas rätt att specificera den typ av produkter för vilka krav på ursprungslandsmärkning är obligatoriska. Kapitel 10 är inte tillämpligt på denna artikel.

ARTIKEL 9.13

Importlicensförfaranden

1. Varje part ska säkerställa att alla importlicensförfaranden som är tillämpliga på handel med varor mellan parterna tillämpas neutralt och förvaltas på ett opartiskt, rättvist, icke-diskriminerande och öppet sätt.

2. En part får bara anta eller bibehålla importlicensförfaranden som villkor för import till dess territorium från den andra partens territorium om andra lämpliga förfaranden för att uppnå ett administrativt syfte inte rimligen är tillgängliga.

3. En part får inte anta eller upprätthålla något icke-automatiskt importlicensförfarande som ett villkor för import till sitt territorium från den andra partens territorium, såvida detta inte är nödvändigt för att genomföra en åtgärd som är förenlig med denna del av avtalet. En part som antar ett sådant icke-automatiskt importlicensförfarande ska tydligt till den andra parten ange den åtgärd som genomförs med hjälp av förfarandet.

4. Varje part ska anta och förvalta importlicensförfaranden i enlighet med artiklarna 1, 2 och 3 i avtalet om importlicensförfaranden. I detta syfte ska artiklarna 1, 2 och 3 i det avtalet i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

PUBLIC

5. En part som antar nya importlicensförfaranden eller ändrar befintliga importlicensförfaranden ska underrätta den andra parten inom 60 dagar från dagen för offentliggörandet av dessa nya importlicensförfaranden eller ändringar av befintliga importlicensförfaranden. Anmälan ska innehålla de uppgifter som anges i punkt 3 i denna artikel och i artikel 5.2 i avtalet om importlicensförfaranden. En part ska anses följa denna bestämmelse om den har anmält det relevanta nya importlicensförfarandet, eller en ändring av ett befintligt importlicensförfarande, till den importlicenskommitté som inrättades i enlighet med artikel 4 i avtalet om importlicensförfaranden, inbegripet den information som anges i artikel 5.2 i det avtalet.

6. På begäran av en part ska den andra parten omgående lämna all relevant information, däribland den information som anges i artikel 5.2 i avtalet om importlicensförfaranden, rörande alla importlicensförfaranden som den avser att anta, har antagit eller som den tillämpar, eller alla ändringar av befintliga importlicensförfaranden.

ARTIKEL 9.14

Exportlicensförfaranden

1. Varje part ska offentliggöra alla nya exportlicensförfaranden eller ändringar av ett befintligt exportlicensförfarande på ett sätt som gör det möjligt för myndigheter, näringsidkare och andra berörda parter att sätta sig in i dem. Detta offentliggörande ska om möjligt ske 30 dagar innan förfarandet eller ändringen får verkan, och i vilket fall som helst senast den dag då förfarandet eller ändringen får verkan.

PUBLIC

2. Varje part ska säkerställa att offentliggörandet av exportlicensförfaranden innehåller följande information:

a) Texterna till partens exportlicensförfaranden eller partens ändringar av sådana förfaranden.

b) Uppgifter om vilka varor som omfattas av varje exportlicensförfarande.

c) För varje exportlicensförfarande, en beskrivning av förfarandet för att ansöka om en exportlicens och alla kriterier som en sökande måste uppfylla för att ha rätt att ansöka om en exportlicens, t.ex. att inneha ett verksamhetstillstånd, etablera eller upprätthålla en investering eller bedriva verksamhet genom en särskild form av etablering på en parts territorium.

d) En eller flera kontaktpunkter där intresserade personer kan få ytterligare information om villkoren för att erhålla en exportlicens.

e) Uppgifter om till vilket eller vilka administrativa organ som ansökan eller annan relevant dokumentation måste lämnas in.

f) En beskrivning av den eller de åtgärder som exportlicensförfarandet är avsett att genomföra.

g) Den period under vilken varje exportlicensförfarande kommer att gälla, såvida inte förfarandet fortsätter att gälla tills det dras tillbaka eller ändras genom ett nytt offentliggörande.

PUBLIC

h) Om en part avser att använda ett exportlicensförfarande för att förvalta en exportkvot, kvotens totala volym och, om det är tillämpligt, kvotens värde och dess datum för öppnande och avslutande.

i) Eventuella befrielser från eller undantag som ersätter kravet på att erhålla en exportlicens, information om hur man ansöker om eller använder dessa befrielser eller undantag och kriterierna för att bevilja dem.

3. Inom 30 dagar från den dag då detta avtal träder i kraft ska varje part underrätta den andra parten om sina befintliga exportlicensförfaranden. En part som antar nya exportlicensförfaranden eller ändrar befintliga exportlicensförfaranden ska underrätta den andra parten inom 60 dagar från dagen för offentliggörandet av dessa nya exportlicensförfaranden eller ändringar av befintliga exportlicensförfaranden. Underrättelsen ska innehålla en referensuppgift om den eller de källor där den information som krävs enligt punkt 2 offentliggörs och, i lämpliga fall, adressen till en eller flera relevanta myndighetswebbplatser.

4. För tydlighetens skull påpekas att inget i denna artikel ska tolkas som att en part ska bevilja en exportlicens eller som att en part hindras från att fullgöra sina skyldigheter eller åtaganden enligt FN:s säkerhetsråds resolutioner eller enligt multilaterala icke-spridningssystem och arrangemang för exportkontroll.

PUBLIC

ARTIKEL 9.15

Tullvärdeberäkning

Varje part ska fastställa tullvärdet på varor från den andra parten som importeras till dess territorium i enlighet med artikel VII i Gatt 1994 och avtalet om tullvärdeberäkning. I detta syfte ska artikel VII i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser, och artiklarna 1–17 i avtalet om tullvärdeberäkning, med tillhörande förklarande anmärkningar, i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

PUBLIC

ARTIKEL 9.16

Användning av förmånsbehandling

1. För att kunna övervaka hur denna del av avtalet fungerar och beräkna i vilken grad förmånsbehandling används ska parterna årligen utbyta importstatistik för en period som inleds ett år efter detta avtals ikraftträdande och går ut 10 år efter det att avvecklingen av tullar avslutats för alla varor i enlighet med tidsplanerna i bilaga 9. Om inte gemensamma kommittén beslutar något annat ska denna period automatiskt förlängas med fem år. Gemensamma kommittén får besluta om ytterligare förlängning.

2. Det utbyte av importstatistik som avses i punkt 1 ska innefatta uppgifter för det senaste tillgängliga året, inbegripet värde och, i tillämpliga fall, volym på tullpositionsnivå när det gäller import av varor från den andra parten som omfattas av förmånlig tullbehandling enligt denna del av avtalet och när det gäller import av varor som inte omfattas av förmånsbehandling.

PUBLIC

ARTIKEL 9.17

Särskilda bestämmelser om förvaltning av förmånsbehandling

1. Parterna ska samarbeta för att förebygga, upptäcka och bekämpa överträdelser av tullagstiftningen som rör den förmånsbehandling som beviljas enligt detta kapitel, i enlighet med deras skyldigheter enligt kapitel 10 och protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor.

2. En part får i enlighet med förfarandet i punkt 3 tillfälligt upphäva den relevanta förmånsbehandlingen av de berörda varorna när den parten, på grundval av objektiv, övertygande och kontrollerbar information, har konstaterat att den andra parten har begått systematiska storskaliga överträdelser av tullagstiftningen för att uppnå den förmånsbehandling som beviljas enligt detta kapitel, och har konstaterat att det förekommer

a) en systematisk brist på eller otillräcklighet i den andra partens åtgärder när det gäller att kontrollera varors ursprungsstatus och uppfyllandet av övriga krav i protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor, vid identifiering eller förhindrande av överträdelser av ursprungsreglerna,

b) en systematisk vägran från den andra partens sida att genomföra efterkontroller av ursprungsintyget på den partens begäran eller att meddela resultatet i tid, eller ett otillbörligt dröjsmål med att utföra en sådan kontroll eller lämna ett sådant meddelande, eller

c) en systematisk vägran eller underlåtenhet från den andra partens sida att i enlighet med sina skyldigheter enligt protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor samarbeta eller bistå med avseende på förmånsbehandlingen.

3. Den part som har gjort ett konstaterande enligt punkt 2 ska utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till gemensamma kommittén och inleda samråd med den andra parten i gemensamma kommittén i syfte att nå en lösning som är godtagbar för båda parter.

Om parterna inte kan enas om en ömsesidigt godtagbar lösning inom tre månader från dagen för anmälan, får den part som har gjort konstaterandet besluta att tillfälligt upphäva den berörda förmånsbehandlingen av de berörda varorna. Den parten ska anmäla ett sådant tillfälligt avbrytande till gemensamma kommittén utan onödigt dröjsmål.

Tillfälliga upphävanden ska endast gälla under den period som är nödvändig för att skydda den berörda partens ekonomiska intressen och inte längre än sex månader. Om de förhållanden som gav upphov till det ursprungliga upphävandet kvarstår efter det att sexmånadersperioden löpt ut, får dock den berörda parten besluta att förlänga upphävandet. Varje sådant tillfälligt upphävande ska vara föremål för regelbundna samråd i gemensamma kommittén.

PUBLIC

4. Varje part ska i enlighet med sina interna förfaranden offentliggöra tillkännagivanden för importörer om alla anmälningar eller beslut som rör tillfälliga upphävanden enligt punkt 3.

PUBLIC

ARTIKEL 9.18

Underkommitté för varuhandel

Den underkommitté för varuhandel som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1 ska

a) övervaka tillämpningen och förvaltningen av detta kapitel och bilaga 9,

b) främja varuhandeln mellan parterna, inbegripet genom samråd om förbättring av marknadstillträde avseende tullar i enlighet med artikel 9.5.4 och om andra frågor där så är lämpligt,

c) tillhandahålla ett forum för diskussion och lösning av eventuella problem med koppling till detta kapitel,

d) omgående ta itu med handelshinder för varor mellan parterna, särskilt sådana som rör tillämpningen av icke-tariffära åtgärder och vid behov hänskjuta sådana frågor till gemensamma kommittén för övervägande,

e) för parterna rekommendera eventuella ändringar av eller tillägg till detta kapitel,

f) samordna utbytet av uppgifter för utnyttjande av förmånsbehandling eller av all annan information rörande varuhandeln mellan parterna,

g) se över eventuella framtida ändringar av Harmoniserade systemet för att säkerställa att varje parts skyldigheter enligt denna del av avtalet inte ändras, och samråda för att lösa eventuella relaterade konflikter,

h) utföra de uppgifter som anges i artikel 15.17.

PUBLIC

KAPITEL 10

URSPRUNGSREGLER OCH URSPRUNGSFÖRFARANDEN

PUBLIC

AVSNITT A

URSPRUNGSREGLER

ARTIKEL 10.1

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 10-A till 10-E gäller följande definitioner:

a) *klassificering*: klassificeringen av en produkt eller ett material enligt ett visst kapitel, nummer eller undernummer i Harmoniserade systemet.

b) *sändning*: produkter som antingen sänds samtidigt från en exportör till en mottagare eller omfattas av ett enda transportdokument för hela transporten från exportören till mottagaren eller, i avsaknad av ett sådant dokument, av en enda faktura.

c) *tullmyndighet*:

i) för Chiles vidkommande, den nationella tullmyndigheten, och

ii) för EU-partens vidkommande, kommissionens avdelningar med ansvar för tullfrågor samt de tullförvaltningar och andra myndigheter i medlemsstaterna med ansvar för tillämpning och verkställighet av tullagstiftningen.

d) *exportör*: en i en part belägen person som i enlighet med den partens lagar och andra författningar exporterar eller tillverkar en ursprungsprodukt och upprättar en ursprungsförsäkran.

e) *identiska produkter*: produkter som i alla avseenden motsvarar dem som beskrivs i produktbeskrivningen. Produktbeskrivningen i det handelsdokument som används för att upprätta en ursprungsförsäkran för flera sändningar måste vara tillräckligt exakt för att tydligt identifiera inte bara den produkten, utan också de identiska produkter som därefter ska importeras på grundval av denna försäkran.

f) *importör*: en person som importerar en ursprungsprodukt och ansöker om förmånlig tullbehandling för den.

g) *material*: varje ämne som används för att tillverka en produkt, inklusive ingredienser, råmaterial, beståndsdelar eller delar.

h) *produkt*: resultatet av tillverkning, även om det är avsett att senare användas som material vid tillverkningen av en annan produkt.

i) *tillverkning*: varje slag av behandling eller bearbetning, inbegripet sammansättning.

PUBLIC

ARTIKEL 10.2

Allmänna krav

PUBLIC

1. När en part tillämpar reglerna om förmånlig tullbehandling på en ursprungsvara från den andra parten i enlighet med denna del av avtalet ska, under förutsättning att produkten uppfyller alla andra tillämpliga krav som anges i detta kapitel, följande produkter anses ha ursprung i den andra parten:

a) Produkter som helt framställts i den parten i enlighet med artikel 10.4.

b) Produkter som uteslutande har tillverkats av material med ursprung i den parten.

c) Produkter som tillverkats i den parten med användning av icke-ursprungsmaterial, förutsatt att de uppfyller kraven i bilaga 10-B.

2. Om en produkt har förvärvat ursprungsstatus i enlighet med punkt 1 ska de icke-ursprungsmaterial som använts vid tillverkningen av den produkten inte anses vara icke-ursprungsmaterial när produkten införlivas som material i en annan produkt.

3. Förvärvet av ursprungsstatus ska ske utan avbrott på en parts territorium.

ARTIKEL 10.3

Ursprungskumulation

1. En produkt med ursprung i en part ska anses ha ursprung i den andra parten om den används som material vid tillverkningen av en annan produkt i den andra parten, förutsatt att bearbetningen och behandlingen är mer omfattande än en eller flera av de åtgärder som avses i artikel 10.6.

2. Material som klassificeras enligt kapitel 3 i Harmoniserade systemet med ursprung i de länder som avses i punkt 4 b och som används vid produktion av tonfiskkonserver som klassificeras enligt undernummer 1604.14 i Harmoniserade systemet, får anses ha ursprung i en part under förutsättning att villkoren i punkt 3 a–e är uppfyllda och att den parten skickar en anmälan för granskning av den underkommitté som avses i artikel 10.31.

3. Gemensamma kommittén får på rekommendation av den underkommitté som avses i artikel 10.31 besluta att vissa material med ursprung i de tredjeländer[1] som avses i punkt 4 i denna artikel kan anses ha ursprung i en part om de används vid tillverkningen av en produkt i den parten, under förutsättning att

a) varje part har ett gällande handelsavtal som upprättar ett frihandelsområde med detta tredjeland i den mening som avses i artikel XXIV i Gatt 1994,

[1] För definitionen av *tredjeland* hänvisas till artikel 1.3 c.

b) ursprunget för det material som avses i denna punkt fastställs i enlighet med de ursprungsregler som gäller enligt

i) EU-partens handelsavtal som upprättar ett frihandelsområde med det tredjelandet, om det berörda materialet används vid tillverkningen av en produkt i Chile, och

ii) Chiles handelsavtal som upprättar ett frihandelsområde med det tredjelandet, om det berörda materialet används vid tillverkningen av en produkt i EU-parten,

c) en överenskommelse har ingåtts mellan den parten och det tredjelandet om ett lämpligt administrativt samarbete som säkerställer ett fullständigt genomförande av detta kapitel, inbegripet bestämmelser om användning av lämplig dokumentation om ett materials ursprung, och att den parten underrättar den andra parten om den överenskommelsen,

d) den tillverkning eller bearbetning av materialen som utförs i den parten är mer omfattande än en eller flera av de åtgärder som avses i artikel 10.6, och

e) parterna kommer överens om andra tillämpliga villkor.

4. De tredjeländer som avses i punkt 3 är följande:

a) De centralamerikanska länderna Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua och Panama.

b) De andinska länderna Colombia, Ecuador och Peru.

PUBLIC

ARTIKEL 10.4

Helt framställda produkter

1. Följande produkter ska anses vara helt framställda i en part:

a) Växter och vegetabiliska produkter som har odlats eller skördats där.

b) Levande djur som har fötts och uppfötts där.

c) Produkter som har framställts från levande djur som har uppfötts där.

d) Produkter som erhållits genom jakt, fällfångst, fiske, samlande eller fångst som bedrivits där, men inte utanför de yttre gränserna för partens territorialvatten.

e) Produkter som har framställts från slaktade djur som har fötts och uppfötts där.

f) Produkter som har framställts genom vattenbruk där, om vattenorganismer, inklusive fisk, blötdjur, kräftdjur, andra ryggradslösa vattendjur och vattenväxter, blir till eller uppföds från förökningsmaterial såsom ägg, rom eller mjölke, yngel, ungfiskar eller larver, genom ingrepp i och styrning av tillväxtprocesser för att öka produktionen, till exempel regelbunden utsättning, utfodring eller skydd mot rovdjur.

PUBLIC

g) Mineral eller andra naturligt förekommande ämnen som inte omfattas av leden a–f, som har utvunnits eller hämtats där.

h) Produkter från havsfiske och andra produkter som har hämtats ur havet utanför ett territorialhav av den partens fartyg.

i) Produkter som har framställts ombord på den partens fabriksfartyg uteslutande av produkter som avses i led h.

j) Produkter som utvunnits av en part eller en person i den parten från havsbottnen eller dess underliggande lager utanför något territorialhav, förutsatt att de har rätt att exploatera denna havsbotten eller dess underliggande lager.

k) Avfall eller skrot från tillverkning där eller från begagnade produkter som insamlats där, förutsatt att dessa produkter endast kan användas för återvinning av råmaterial.

l) Produkter som har tillverkats där uteslutande av de produkter som avses i leden a–k.

2. Med *en parts fartyg* och *en parts fabriksfartyg* i punkt 1 h och 1 i avses ett fartyg respektive ett fabriksfartyg som

a) är registrerat i en medlemsstat eller i Chile,

b) för en medlemsstats eller Chiles flagg, och

PUBLIC

c) uppfyller ett av följande krav:

i) Det ägs till mer än 50 % av fysiska personer i en medlemsstat eller i Chile.

ii) Det ägs av en juridisk person som

A) har sitt huvudkontor och sitt huvudsakliga verksamhetsställe i en medlemsstat eller i Chile, och

B) ägs till mer än 50 % av personer från en av dessa parter.

PUBLIC

ARTIKEL 10.5

Toleranser

1. Om ett icke-ursprungsmaterial som används vid tillverkningen av en produkt inte uppfyller kraven i bilaga 10-B ska den produkten anses ha ursprung i en part på villkor att

a) det totala värdet av icke-ursprungsmaterial inte överstiger 10 % av produktens pris fritt fabrik, för alla produkter[1] utom de som klassificeras enligt kapitlen 50–63 i Harmoniserade systemet,

[1] Kapitel 1–24 i Harmoniserade systemet, i enlighet med anmärkning 9 i bilaga 10-A.

b) toleranserna för produkter som klassificeras enligt kapitlen 50–63 i Harmoniserade systemet gäller i enlighet med anmärkningarna 6–8 i bilaga 10-A.

2. Punkt 1 är inte tillämplig om värdet eller vikten av icke-ursprungsmaterial som använts vid tillverkningen av en produkt överstiger något av de procenttal för icke-ursprungsmaterials högsta värde eller vikt i enlighet med vad som anges i kraven i bilaga 10-B.

3. Punkt 1 är inte tillämplig på produkter som är helt framställda i en part i den mening som avses i artikel 10.4. Om det i bilaga 10-B föreskrivs att de material som används vid tillverkningen av en produkt ska vara helt framställda, ska punkterna 1 och 2 i den här artikeln tillämpas.

PUBLIC

ARTIKEL 10.6

Otillräcklig behandling eller bearbetning

1. Trots vad som sägs i artikel 10.2.1 c ska en produkt inte anses ha ursprung i en part om enbart en eller flera av följande åtgärder utförs på icke-ursprungsmaterial i den parten:

a) Åtgärder för bevarande såsom torkning, frysning, lagring i saltlake eller andra liknande åtgärder, om det enda syftet att säkerställa att produkten förblir i gott skick under transport och lagring.

b) Uppdelning eller sammanföring av kollin.

c) Tvättning, rengöring och avlägsnande av damm, oxid, olja, färg eller andra beläggningar.

d) Strykning eller pressning av textilvaror.

e) Enklare målning eller polering.

f) Skalning och partiell eller fullständig malning av ris, samt polering och glasering av spannmål eller ris.

g) Tillsats av färg- eller smakämnen till socker eller formning av sockerbitar; partiell eller fullständig malning av kristallsocker i fast form.

h) Skalning eller urkärning av frukter, nötter eller grönsaker.

i) Vässning, enklare slipning eller enklare tillskärning.

j) Siktning, sållning, sortering, klassificering, indelning i kategorier eller hoppassning.

k) Enklare förpackning i flaskor, burkar, säckar, fodral eller askar, enklare uppsättning på kartor eller skivor samt alla övriga enklare förpackningsåtgärder.

l) Anbringande eller tryckande av märken, etiketter, logotyper eller annan liknande särskiljande märkning på produkter eller på deras förpackningar.

PUBLIC

m) Enklare blandning av produkter, även av olika slag, inklusive blandning av socker med varje slag av material.

n) Enklare sammansättning av delar av artiklar i avsikt att framställa en komplett artikel eller isärtagning av produkter i delar.

o) Enkel tillsats av vatten eller utspädning, dehydratisering eller denaturering av produkter.

p) Slakt av djur.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska en åtgärd anses vara enklare när den kan vidtas utan specialkunskaper eller maskiner, apparater eller utrustning som tillverkats eller installerats särskilt för att utföra den åtgärden.

ARTIKEL 10.7

Bedömningsenhet

1. Vid tillämpning av detta kapitel ska bedömningsenheten vara den produkt som anses som grundenhet vid klassificeringen enligt Harmoniserade systemet.

PUBLIC

2. Om en sändning består av flera identiska produkter som klassificeras enligt samma HS-nummer ska varje enskild produkt beaktas för sig vid tillämpningen av detta kapitel.

PUBLIC

ARTIKEL 10.8

Tillbehör, reservdelar och verktyg

1. Tillbehör, reservdelar och verktyg som levereras tillsammans med en utrustning, en maskin, en apparat eller ett fordon ska tillsammans med dessa betraktas som en enhet när de utgör standardutrustning och ingår i priset för utrustningen, maskinen, apparaten eller fordonet eller inte faktureras separat.

2. De tillbehör, reservdelar och verktyg som avses i punkt 1 ska inte beaktas vid fastställandet av produktens ursprung, utom vid beräkningen av det högsta värdet av icke-ursprungsmaterial om en produkt omfattas av ett högsta värde av icke-ursprungsmaterial i enlighet med bilaga 10-B.

ARTIKEL 10.9

Satser

Satser enligt den allmänna regeln 3 för tolkning av Harmoniserade systemet ska anses ha ursprung i en part om alla beståndsdelar som ingår i satsen är ursprungsprodukter. Om en sats består av både beståndsdelar som utgör ursprungsprodukter och beståndsdelar som utgör icke-ursprungsprodukter ska hela satsen anses ha ursprung i en part under förutsättning att värdet av de varor som utgör icke-ursprungsprodukter inte överstiger 15 % av satsens pris fritt fabrik.

PUBLIC

ARTIKEL 10.10

Neutrala element

För att avgöra om en produkt ska anses ha ursprung i en part behöver ursprunget inte fastställas för följande element som kan ingå i produktens tillverkningsprocess:

a) Bränsle, energi, katalysatorer och lösningsmedel.

b) Utrustning, anordningar och tillbehör som används för att testa eller inspektera produkterna.

c) Maskiner, verktyg, matriser och formar.

d) Reservdelar och material som används vid underhåll av utrustning och byggnader.

e) Smörjmedel, fetter, kompositmaterial och andra material som används vid tillverkning eller vid drift av utrustning och byggnader.

f) Handskar, glasögon, skodon, kläder, säkerhetsutrustning och liknande material.

g) Allt annat material som inte ingår i produkten men vars användning kan påvisas vara en del av produktens tillverkning.

PUBLIC

ARTIKEL 10.11

Förpackningar, förpackningsmaterial och behållare

1. Om förpackningsmaterial och behållare i vilka produkten förpackas för försäljning i detaljhandeln enligt allmän regel 5 för tolkning av det harmoniserade systemet klassificeras tillsammans med produkten, ska de förpackningsmaterialen och behållarna inte beaktas vid fastställandet av produktens ursprung, utom i syfte att beräkna det högsta värdet av icke-ursprungsmaterial om produkten omfattas av regler om ett högsta värde av icke-ursprungsmaterial i enlighet med bilaga 10-B.

2. Förpackningsmaterial och behållare som används för att skydda en produkt under transporten ska inte beaktas vid fastställandet av om en produkt har ursprung i en part.

PUBLIC

ARTIKEL 10.12

Bokföringsmässig uppdelning av fungibla material

1. Fungibla material med och utan ursprungsstatus ska hållas fysiskt åtskilda under lagringen så att de kan behålla sin ursprungsstatus eller sin icke-ursprungsstatus. Dessa material kan användas vid tillverkningen av en produkt utan att hållas fysiskt åtskilda under lagringen under förutsättning att en metod med bokföringsmässig uppdelning används.

2. Den metod med bokföringsmässig uppdelning som avses i punkt 1 ska tillämpas i överensstämmelse med en lagerhanteringsmetod som används i enlighet med hos parten allmänt erkända redovisningsprinciper. Metoden för bokföringsmässig uppdelning ska säkerställa att antalet produkter som kan anses ha ursprung i en part vid varje tidpunkt inte överstiger det antal som skulle ha erhållits genom fysisk uppdelning av lagren under lagringen.

3. I punkt 1 avses med *fungibla material* material av samma art och av samma handelskvalitet med samma tekniska och fysiska egenskaper, som inte kan åtskiljas från varandra vad gäller ursprung när de väl har införlivats med den färdiga produkten.

ARTIKEL 10.13

Återinförda produkter

Om en produkt med ursprung i en part exporteras från den parten till ett tredjeland och därefter återinförs till den parten ska den anses vara en icke-ursprungsprodukt, om det inte på ett tillfredsställande sätt kan visas för den partens tullmyndighet att den återinförda produkten

a) är densamma som den som exporterades, och

b) inte har blivit föremål för någon annan åtgärd än vad som krävts för att bevara den i gott skick under tiden i det tredjelandet eller under exporten.

ARTIKEL 10.14

Oförändrat skick

1. En ursprungsprodukt som deklareras för fri konsumtion i en importerande part får inte, efter exporten och innan den deklareras för fri konsumtion, ändras eller omvandlas på något sätt eller vara föremål för andra åtgärder än sådana som vidtas för att bevara den i gott skick eller för att anbringa märkning, etiketter eller förseglingar eller annan dokumentation för att säkerställa efterlevnaden av särskilda inhemska krav som gäller i den importerande parten.

PUBLIC

2. Produkten får lagras eller ställas ut i ett tredjeland om den kvarstår under tullövervakning i det tredjelandet.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av avsnitt B får sändningar delas upp på ett tredjelands territorium om det görs av exportören eller på dennes ansvar och förutsatt att de sändningarna kvarstår under tullövervakning i det tredjelandet.

4. Om det råder tvivel om huruvida villkoren i punkterna 1–3 är uppfyllda får den importerande partens tullmyndighet begära att importören uppvisar bevis på att dessa villkor är uppfyllda. Sådana bevis kan vara av olika slag, däribland transportavtalsdokument som konossement, faktaunderstödd eller konkret bevisning i form av märkning eller numrering av kollin eller bevisning som rör själva produkten.

ARTIKEL 10.15

Utställningar

1. Ursprungsprodukter som har sänts till en utställning i ett tredjeland och som efter utställningen sålts för att importeras till en part ska vid importen omfattas av bestämmelserna i denna del av avtalet, om det på ett sätt som tillfredsställer tullmyndigheterna kan visas att

a) en exportör har sänt dessa produkter från en part till det tredjeland där utställningen ägde rum och har ställt ut produkterna där,

b) exportören har sålt eller på annat sätt avyttrat produkterna till en person i en part,

c) produkterna under utställningen eller omedelbart därefter har sänts i samma skick som de var när de sändes till utställningen, och

d) produkterna, sedan de sändes till utställningen, inte har använts för något annat ändamål än för demonstration på utställningen.

2. En ursprungsförsäkran ska upprättas i enlighet med avsnitt B och lämnas till tullmyndigheterna i enlighet med den importerande partens tullförfaranden. Utställningens namn och adress ska anges på beviset.

3. Punkt 1 gäller för alla handels-, industri-, jordbruks- och hantverksutställningar samt på mässor eller offentliga visningar av liknande karaktär under vilka produkterna kvarstår under tullkontroll, dock med undantag för sådana som i butiker eller affärslokaler anordnas i privat syfte för försäljning av utländska produkter.

4. Tullmyndigheterna i den importerande parten får begära bevisning för att produkterna har förblivit under tullkontroll i utställningslandet samt ytterligare skriftlig bevisning för de förhållanden under vilka de har visats upp.

PUBLIC

AVSNITT B

URSPRUNGSFÖRFARANDEN

ARTIKEL 10.16

Ansökan om förmånlig tullbehandling

1. Den importerande parten ska bevilja förmånlig tullbehandling för en produkt med ursprung i den andra parten i den mening som avses i detta kapitel på grundval av en ansökan från importören om förmånlig tullbehandling. Importören ska vara ansvarig för att ansökan om förmånlig tullbehandling är korrekt och för att kraven i detta kapitel är uppfyllda.

2. Ansökan om förmånlig tullbehandling ska baseras på en av följande:

a) En ursprungsförsäkran som upprättats av exportören i enlighet med artikel 10.17.

b) Importörens kunskap med förbehåll för de villkor som anges i artikel 10.19.

3. Ansökan om förmånlig tullbehandling och grunden för denna ansökan i enlighet med vad som anges i punkt 2 ska inkluderas i tulldeklarationen i enlighet med den importerande partens lagar och andra författningar.

PUBLIC

4. En importör som ansöker om förmånsbehandling på grundval av en ursprungsförsäkran i enlighet med punkt 2 a ska spara den försäkran och på begäran lägga fram den för den importerande partens tullmyndighet.

PUBLIC

ARTIKEL 10.17

Ursprungsförsäkran

1. Exportören av en produkt ska upprätta en ursprungsförsäkran på grundval av uppgifter som visar att produkten har ursprungsstatus, i tillämpliga fall inbegripet uppgifter om ursprungsstatusen för material som använts vid tillverkningen av produkten.

2. Exportören ska ansvara för att den upprättade ursprungsförsäkran är riktig och för att de lämnade uppgifterna enligt punkt 1 är korrekta. Om exportören har skäl att tro att ursprungsförsäkran innehåller eller grundar sig på oriktiga uppgifter, ska exportören omedelbart underrätta importören om varje ändring som påverkar produktens ursprungsstatus. I sådana fall ska importören korrigera importdeklarationen och betala eventuell utestående tillämplig tull.

3. Exportören ska upprätta en ursprungsförsäkran enligt en av de språkversioner som ingår i bilaga 10-C på en faktura eller på något annat handelsdokument där ursprungsprodukten beskrivs tillräckligt detaljerat för att kunna identifieras i Harmoniserade systemets nomenklatur. Den importerande parten får inte kräva att importören ska inge en översättning av ursprungsförsäkran.

4. En ursprungsförsäkran ska vara giltig i ett år från och med den dag då den upprättas.

5. En ursprungsförsäkran kan upprättas för

a) en enda sändning av en eller flera produkter till en part, eller

b) flera sändningar av identiska produkter till en part inom en period som anges i ursprungsförsäkran och som inte överskrider tolv månader.

6. Den importerande parten ska, på begäran av importören och med förbehåll för de krav som den importerande parten påför, tillåta att en enda ursprungsförsäkran används för produkter som föreligger i delar avsedda att sättas ihop i den mening som avses i regel 2 a i det harmoniserade systemet och som klassificeras enligt avdelningarna XV–XXI i det harmoniserade systemet om de importeras i delleveranser.

ARTIKEL 10.18

Mindre avvikelser och mindre fel

Den importerande partens tullmyndighet får inte avslå en ansökan om förmånlig tullbehandling på grund av mindre avvikelser mellan ursprungsförsäkran och de handlingar som lämnats in till tullkontoret eller mindre fel i ursprungsförsäkran.

PUBLIC

ARTIKEL 10.19

Importörens kunskap

1. Den importerande parten får i sina lagar och andra författningar fastställa villkor för att avgöra vilka importörer som får ansöka om förmånlig tullbehandling på grundval av importörens kunskap.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 ska importörens kunskap om att en produkt har ursprungsstatus grundas på uppgifter som visar att produkten faktiskt anses ha ursprungsstatus och uppfyller kraven i detta kapitel för att få ursprungsstatus.

ARTIKEL 10.20

Krav på dokumentation

1. En importör som ansöker om förmånlig tullbehandling för en produkt som importeras till en part ska,

a) om ansökan om förmånsbehandling grundar sig på en ursprungsförsäkran, spara den ursprungsförsäkran som upprättats av exportören i minst tre år från dagen för ansökan om förmånlig tullbehandling av produkten, och

PUBLIC

b) om ansökan om förmånlig tullbehandling baseras på importörens kunskap, spara informationen som visar att produkten uppfyller kraven i detta kapitel för att erhålla ursprungsstatus i minst tre år från och med dagen för ansökan om förmånlig tullbehandling.

2. En exportör som har upprättat en ursprungsförsäkran ska under minst fyra år efter det att den ursprungsförsäkran upprättades bevara kopior av den och all annan dokumentation som visar att produkten uppfyller de krav som anges i detta kapitel för att erhålla ursprungsstatus.

3. Den dokumentation som ska bevaras i enlighet med denna artikel får bevaras i elektroniskt format i enlighet med den importerande eller exporterande partens lagar och andra författningar, beroende på vad som är lämpligt.

ARTIKEL 10.21

Undantag från kraven rörande ursprungsförsäkran

1. Produkter som sänds som försändelser mellan privatpersoner eller som ingår i resandes personliga bagage ska godtas som ursprungsprodukter utan att det krävs någon ursprungsförsäkran, under förutsättning att importen av sådana produkter inte är av kommersiell karaktär, att det har försäkrats att produkterna uppfyller kraven i detta kapitel och att det inte finns något tvivel om denna försäkrans riktighet.

PUBLIC

2. Import, som är tillfällig och endast består av produkter som är avsedda för mottagarnas eller de resandes eller deras familjers personliga bruk, ska inte betraktas som import baserat på handel om det, på grund av varornas art och mängd är uppenbart att de inte är avsedda för något kommersiellt ändamål, förutsatt att importen inte utgör en del av en serie importer som rimligen kan anses ha utförts i delar för att undvika kravet på en ursprungsförsäkran.

3. Det totala värdet av de produkter som avses i punkt 1 får inte överstiga 500 EUR eller motsvarande belopp i partens valuta när det gäller försändelser, eller 1 200 EUR eller motsvarande belopp i partens valuta när det gäller produkter som ingår i resandes personliga bagage.

ARTIKEL 10.22

Kontroll

1. Den importerande partens tullmyndighet får kontrollera en produkts ursprungsstatus eller huruvida de andra kraven i detta kapitel är uppfyllda på grundval av riskbedömningsmetoder, vilka kan inbegripa slumpmässigt urval. För denna kontroll får den importerande partens tullmyndighet skicka en begäran om upplysningar till den importör som ansökt om förmånlig tullbehandling enligt artikel 10.16.

PUBLIC

2. Den importerande partens tullmyndighet som skickar en begäran enligt punkt 1 får inte begära mer än följande information avseende en produkts ursprung:

a) Ursprungsförsäkran, om ansökan om förmånsbehandling baserades på en ursprungsförsäkran.

b) Uppgifter om uppfyllandet av ursprungskriterier, närmare bestämt följande:

i) Om ursprungskriteriet är *helt framställda*: den tillämpliga kategorin (till exempel skörd, gruvdrift, fiske) och plats för tillverkning.

ii) Om ursprungskriteriet baseras på en ändrad klassificering enligt tulltaxan: en förteckning över alla icke-ursprungsmaterial, inbegripet deras klassificering enligt tulltaxan (i 2-, 4- eller 6-siffrigt format, beroende på ursprungskriterierna).

iii) Om ursprungskriteriet baseras på en värdemetod: slutproduktens värde och värdet av allt icke-ursprungsmaterial som använts vid tillverkningen.

iv) Om ursprungskriteriet baseras på vikt: slutproduktens vikt och vikten av det relevanta icke-ursprungsmaterial som använts i slutprodukten.

v) Om ursprungskriteriet baseras på en specifik produktionsprocess: en beskrivning av den specifika processen.

PUBLIC

3. Vid inlämningen av de begärda uppgifterna får importören lägga till alla övriga uppgifter som den anser relevanta för kontrollen.

4. Om ansökan om förmånlig tullbehandling baseras på en ursprungsförsäkran i enlighet med artikel 10.16.2 a som utfärdats av exportören ska importören tillhandahålla denna ursprungsförsäkran, men får svara den importerande partens tullmyndighet att de uppgifter som avses i punkt 2 b i den här artikeln inte kan lämnas.

5. Om ansökan om förmånlig tullbehandling baseras på importörens kunskap såsom avses i artikel 10.16.2 b får den importerande partens tullmyndighet som utför kontrollen, efter att ha begärt upplysningar enligt punkt 1 i denna artikel, skicka ytterligare en begäran om upplysningar till importören om denna tullmyndighet anser att ytterligare uppgifter krävs för att kontrollera produktens ursprungsstatus eller huruvida de andra kraven i detta kapitel är uppfyllda. Den importerande partens tullmyndighet får om så är lämpligt begära specifik dokumentation och specifika uppgifter från importören.

6. Om den importerande partens tullmyndighet beslutar att tillfälligt avbryta beviljandet av förmånlig tullbehandling för de berörda produkterna i avvaktan på resultaten av en kontroll, kan den erbjuda importören möjligheten att frigöra produkterna. Den importerande parten får, som ett villkor för ett sådant frigörande, kräva en garanti eller annan lämplig försiktighetsåtgärd. Ett avbrytande av förmånlig tullbehandling ska avslutas så snart som möjligt efter det att den importerande partens tullmyndighet har fastställt att de berörda produkterna har ursprungsstatus eller att övriga krav i detta kapitel är uppfyllda.

PUBLIC

ARTIKEL 10.23

Administrativt samarbete

1. För att säkerställa en korrekt tillämpning av detta kapitel ska parterna, genom sina respektive tullmyndigheter, samarbeta med varandra för att kontrollera en produkts ursprungsstatus eller huruvida de övriga kraven i detta kapitel är uppfyllda.

2. Om en ansökan om förmånlig tullbehandling baseras på en ursprungsförsäkran i enlighet med artikel 10.16.2 a får den importerande partens tullmyndighet som utför kontrollen, efter att ha begärt uppgifter från importören i enlighet med artikel 10.22.1, skicka en begäran om uppgifter till den exporterande partens tullmyndighet inom två år efter dagen för begäran om förmånlig tullbehandling, om den importerande partens tullmyndighet anser att ytterligare uppgifter behövs för att kontrollera produktens ursprungsstatus eller huruvida de andra kraven i detta kapitel är uppfyllda. Den importerande partens tullmyndighet får om så är lämpligt begära specifik dokumentation och specifika uppgifter från den exporterande partens tullmyndighet.

3. Den importerande partens tullmyndighet ska i den begäran som avses i punkt 2 inkludera följande uppgifter:

a) Ursprungsförsäkran eller en kopia av denna.

PUBLIC

b) Uppgift om den tullmyndighet som lämnar begäran.

c) Namnet på den exportör som ska kontrolleras.

d) Uppgift om föremålet för och omfattningen av kontrollen.

e) I tillämpliga fall, all relevant dokumentation.

4. Den exporterande partens tullmyndighet får i enlighet med den partens lagar och andra författningar genomföra sin kontroll genom att begära dokumentation från exportören och genom att begära alla slags underlag, eller genom ett besök i exportörens lokaler för att granska dokumentation och de anläggningar som används för att tillverka produkten.

5. Efter den begäran som avses i punkt 2 ska tullmyndigheten i den exporterande parten lämna följande uppgifter till den importerande partens tullmyndighet:

a) Den dokumentation som begärts, om den är tillgänglig.

b) Ett yttrande rörande produktens ursprungsstatus.

c) En beskrivning av den produkt som kontrollerats och den klassificering enligt tulltaxan som är relevant för tillämpningen av ursprungsreglerna.

PUBLIC

d) En beskrivning och en förklaring av tillverkningsprocessen som i tillräcklig mån styrker produktens ursprungsstatus.

e) Information om hur kontrollen av produktens ursprungsstatus enligt punkt 4 genomfördes.

f) Styrkande dokumentation, i lämpliga fall.

6. Den exporterande partens tullmyndighet får inte överföra de uppgifter som avses i punkt 5 a eller 5 f till den importerande partens tullmyndighet utan exportörens samtycke.

7. Alla begärda uppgifter, inklusive eventuella styrkande handlingar och alla andra därtill hörande uppgifter om kontroll, bör helst utbytas elektroniskt mellan parternas tullmyndigheter.

8. Parterna ska via de samordnare som utsetts i enlighet med denna del av avtalet ge varandra kontaktuppgifter till sina respektive tullmyndigheter, och eventuella ändringar av dessa inom 30 dagar efter en sådan ändring.

PUBLIC

ARTIKEL 10.24

Ömsesidigt bistånd vid bedrägeribekämpning

Vid misstänkt överträdelse av detta kapitel ska parterna ge varandra ömsesidigt bistånd i enlighet med protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor.

PUBLIC

ARTIKEL 10.25

Avslag på ansökan om förmånlig tullbehandling

1. Om inte annat följer av kraven i punkterna 3–5 får den importerande partens tullmyndighet avslå en ansökan om förmånlig tullbehandling om,

a) inom tre månader efter begäran om information enligt artikel 10.22.1,

i) importören inte har lämnat något svar,

ii) i de fall ansökan om förmånlig tullbehandling baseras på en ursprungsförsäkran i enlighet med artikel 10.16.2 a, ursprungsförsäkran inte har lämnats in, eller

iii) i de fall ansökan om förmånlig tullbehandling baseras på importörens kunskap enligt artikel 10.16.2 b, den information som importören lämnat är otillräcklig för att bekräfta produktens ursprungsstatus,

b) inom tre månader efter begäran om ytterligare information enligt artikel 10.22.5,

i) importören inte har lämnat något svar, eller

ii) de uppgifter som importören lämnat inte räcker till för att bekräfta att produkten har ursprungsstatus,

c) inom tio månader efter begäran om information enligt artikel 10.23.2,

i) den exporterande partens tullmyndighet inte lämnar något svar, eller

ii) de uppgifter som den exporterande partens tullmyndighet lämnat inte räcker till för att bekräfta produktens ursprungsstatus.

2. Den importerande partens tullmyndighet får avslå en ansökan om förmånlig tullbehandling om den importör som lämnat in ansökan inte uppfyller de andra krav som fastställs i detta kapitel än de som gäller produkters ursprungsstatus.

PUBLIC

3. Om den importerande partens tullmyndighet har tillräckliga skäl för att avslå en ansökan om förmånlig tullbehandling enligt punkt 1 i denna artikel, och om den exporterande partens tullmyndighet har lämnat ett yttrande enligt artikel 10.23.5 b som bekräftar produkternas ursprungsstatus, ska den importerande partens tullmyndighet meddela den exporterande partens tullmyndighet sin avsikt att avslå ansökan om förmånlig tullbehandling inom två månader från mottagandet av det yttrandet.

4. Om ett sådant meddelande som avses i punkt 3 skickas ska på endera partens begäran samråd hållas, inom tre månader från dagen för meddelandet. Tidsfristen för samråd får förlängas från fall till fall genom ömsesidig överenskommelse mellan parternas tullmyndigheter. Samrådet får äga rum i enlighet med det förfarande som fastställs av den underkommitté som avses i artikel 10.31.

5. Vid utgången av tidsfristen för samråd ska den importerande partens tullmyndighet endast avslå ansökan om förmånlig tullbehandling om den inte kan bekräfta produktens ursprungsstatus och efter att ha gett importören rätt att bli hörd.

PUBLIC

ARTIKEL 10.26

Konfidentialitet

PUBLIC

1. Varje part ska i enlighet med sina lagar och andra författningar bevara konfidentialiteten för information som lämnats till den av den andra parten enligt detta kapitel och ska skydda denna information från att lämnas ut.

2. Information som den importerande partens myndigheter erhållit får bara användas av de myndigheterna vid tillämpning av detta kapitel.

3. Varje part ska säkerställa att konfidentiell information som samlats in enligt detta kapitel inte används för andra ändamål än administration och verkställighet av beslut och fastställanden som rör produkters ursprung och tullfrågor, såvida inte detta sker med tillstånd av den person eller den part som har lämnat den konfidentiella informationen.

4. Utan hinder av punkt 3 får en part tillåta att information som samlats in enligt detta kapitel används vid administrativa förfaranden, domstolsförfaranden eller domstolsliknande förfaranden som inletts till följd av bristande efterlevnad av de tullrelaterade lagar och andra författningar genom vilken detta kapitel genomförs. En part ska på förhand meddela all sådan användning till den person eller den part som lämnat den berörda informationen.

ARTIKEL 10.27

Återbetalningar och ansökan om förmånlig tullbehandling efter import

1. Varje part ska föreskriva att en importör efter import får ansöka om förmånlig tullbehandling och om återbetalning av eventuella överskjutande tullar som betalats för en produkt om

a) importören inte ansökte om förmånlig tullbehandling vid importtillfället,

b) ansökan görs senast två år efter importdagen, och

c) den berörda produkten var berättigad till förmånlig tullbehandling när den importerades till partens territorium.

2. För att bli föremål för förmånlig tullbehandling baserat på en ansökan enligt punkt 1 får den importerande parten kräva att importören

a) ansöker om förmånlig tullbehandling i enlighet med den importerande partens lagar och andra författningar,

b) tillhandahåller ursprungsförsäkran, i tillämpliga fall, och

c) uppfyller alla andra tillämpliga krav som anges i detta kapitel på samma sätt som om denne hade ansökt om förmånlig tullbehandling vid importtillfället.

PUBLIC

ARTIKEL 10.28

Administrativa åtgärder och sanktioner

1. En part ska, när så är lämpligt och i enlighet med sina lagar och andra författningar, påföra administrativa åtgärder och sanktioner på en person som upprättar en handling eller låter upprätta en handling som innehåller oriktiga uppgifter i syfte att erhålla förmånlig tullbehandling för en produkt eller som inte uppfyller kraven i

a) artikel 10.20,

b) artikel 10.23.4 genom att inte tillhandahålla bevis eller vägra ett besök, eller

c) artikel 10.17.2 genom att inte korrigera en ansökan om förmånlig tullbehandling som gjorts i tulldeklarationen, och i lämpliga fall betala tullen om den ursprungliga begäran om förmånlig tullbehandling var baserad på oriktiga uppgifter.

2. Parten ska beakta artikel 6.3.6 i avtalet om förenklade handelsprocedurer i bilaga 1A till WTO-avtalet i det fall en importör frivilligt korrigerar en ansökan om förmånlig tullbehandling innan denne mottar en begäran om kontroll, i enlighet med den partens lagar och andra författningar.

PUBLIC

AVSNITT C

SLUTBESTÄMMELSER

PUBLIC

ARTIKEL 10.29

Ceuta och Melilla

1. Vid tillämpning av detta kapitel ska för EU-partens vidkommande begreppet *part* inte omfatta Ceuta och Melilla.

2. Produkter med ursprung i Chile ska, när de importeras till Ceuta och Melilla, i alla avseenden ges samma tullbehandling enligt denna del av avtalet som den som ges produkter med ursprung i Europeiska unionens tullområde enligt protokoll 2 till akten för anslutning av Konungariket Spanien och Portugisiska republiken till Europeiska unionen. Chile ska på import av produkter som omfattas av denna del av avtalet och som har ursprung i Ceuta och Melilla tillämpa samma tullbehandling som den som tillämpas på produkter som importeras från och har ursprung i EU-parten.

3. Ursprungsreglerna och ursprungsförfarandena enligt detta kapitel gäller i tillämpliga delar för produkter som exporteras från Chile till Ceuta och Melilla och för produkter som exporteras från Ceuta och Melilla till Chile.

4. Ceuta och Melilla ska betraktas som ett enda territorium.

5. Artikel 10.3 ska tillämpas på import och export av produkter mellan EU-parten, Chile och Ceuta och Melilla.

6. Exportören ska ange ”Chile” eller ”Ceuta och Melilla” i fält 3 i texten till ursprungsförsäkran i bilaga 10-C, beroende på produktens ursprung.

7. Konungariket Spaniens tullmyndighet ska ansvara för tillämpningen av denna artikel i Ceuta och Melilla.

PUBLIC

ARTIKEL 10.30

Ändringar

Gemensamma rådet får anta beslut om ändring av detta kapitel och bilagorna 10-A till 10-E i enlighet med artikel 8.5.1 a.

ARTIKEL 10.31

Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler

1. Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler (*underkommittén*), som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, ska bestå av företrädare för parterna med ansvar för tullfrågor.

2. Underkommittén ska ansvara för att detta kapitel genomförs och tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

3. Vid tillämpningen av detta kapitel ska underkommittén ha följande uppgifter:

a) Att se över och, vid behov, lämna rekommendationer till gemensamma kommittén angående

i) genomförandet och tillämpningen av detta kapitel, och

ii) varje ändring av detta kapitel och bilagorna 10-A till 10-E som föreslås av en part.

b) Att lägga fram förslag för gemensamma kommittén om antagande av förklarande anmärkningar för att underlätta tillämpningen av detta kapitel.

c) Behandla varje annan fråga som berör detta kapitel i enlighet med vad parterna överenskommit.

PUBLIC

ARTIKEL 10.32

Produkter under transitering eller i lager

Parterna får tillämpa denna del av avtalet på produkter som uppfyller kraven i detta kapitel och som på den dag då detta avtal träder i kraft är under transitering eller i tillfällig lagring i tullager eller i frizoner i EU-parten eller Chile, förutsatt att en ursprungsförsäkran lämnas till den importerande partens tullmyndigheter.

PUBLIC

ARTIKEL 10.33

Förklarande anmärkningar

Förklarande anmärkningar gällande tolkning, tillämpning och förvaltning av detta kapitel finns i bilaga 10-E.

KAPITEL 11

FÖRENKLING AV TULLFÖRFARANDEN OCH HANDELSPROCEDURER

PUBLIC

ARTIKEL 11.1

Mål

1. Parterna erkänner vikten av förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer mot bakgrund av den växande världshandeln.

2. Parterna erkänner att internationella handels- och tullinstrument samt handels- och tullstandarder utgör grunden för krav och förfaranden med avseende på import, export och transitering.

3. Parterna erkänner att deras lagar och andra författningar på tullområdet ska vara icke-diskriminerande och att tullförfaranden ska baseras på moderna metoder och ändamålsenliga kontroller för att bekämpa bedrägeri, skydda konsumenternas hälsa och främja legitim handel. Varje part bör regelbundet se över sina lagar och andra författningar samt förfaranden på tullområdet. Parterna erkänner också att deras tullförfaranden inte får vara mer administrativt betungande eller begränsande än vad som är nödvändigt för att uppnå legitima mål och att de ska tillämpas på ett förutsägbart, konsekvent och transparent sätt.

4. Parterna är överens om att stärka sitt samarbete inom detta område för att säkerställa att relevanta lagar och andra författningar samt förfaranden på tullområdet, liksom de behöriga myndigheternas administrativa kapacitet, uppfyller målen om förenklade handelsprocedurer samtidigt som en effektiv tullkontroll säkerställs.

PUBLIC

ARTIKEL 11.2

Definitioner

I detta kapitel avses med *tullmyndighet*

a) för Chiles vidkommande, *Servicio Nacional de Aduanas* (den nationella tullmyndigheten) eller dess efterträdare, och

b) för EU-partens vidkommande, kommissionens avdelningar med ansvar för tullfrågor samt de tullförvaltningar och andra myndigheter i medlemsstaterna som har ansvar för tillämpning och verkställighet av lagar och andra författningar på tullområdet.

ARTIKEL 11.3

Tullsamarbete

PUBLIC

1. Parterna ska genom sina respektive behöriga myndigheter samarbeta i tullfrågor för att säkerställa att de mål som anges i artikel 11.1 uppnås.

2. Parterna ska utveckla samarbetet, bland annat genom att

a) utbyta information om lagar och andra författningar på tullområdet, deras tillämpning och tullförfaranden, i synnerhet vad gäller

   i) förenkling och modernisering av tullförfaranden,

   ii) tullmyndigheternas kontroll av skyddet för immateriella rättigheter,

   iii) underlättande av transitering och omlastning,

   iv) förbindelser med näringslivet. och

   v) säkerhet i leveranskedjan och riskhantering,

b) samarbeta om tullrelaterade aspekter av att trygga och främja den internationella leveranskedjan för handel i enlighet med Världstullorganisationens (nedan kallad *WCO*) Safe-ramverk av standarder för att säkra och underlätta världshandeln, som antogs i juni 2005,

c) överväga utvecklingen av gemensamma initiativ som rör import, export och andra tullförfaranden, inbegripet utbyte av bästa praxis och tekniskt bistånd, och säkerställa tillhandahållandet av en effektiv tjänst till näringslivet; detta samarbete kan omfatta utbyten mellan tullaboratorier, utbildning av tulltjänstemän och ny teknik för tullkontroller och tullförfaranden,

d) stärka sitt samarbete på tullområdet inom internationella organisationer såsom WTO och WCO,

e) införa, där så är relevant och lämpligt, ett ömsesidigt erkännande av program för godkända ekonomiska aktörer, inbegripet likvärdiga åtgärder för förenklade handelsprocedurer,

f) utföra utbyten om riskhanteringstekniker, riskstandarder och säkerhetskontroller för att, så långt det är praktiskt möjligt, fastställa minimistandarder för riskhanteringstekniker och därtill hörande krav och program,

PUBLIC

g) sträva efter att harmonisera sina uppgiftskrav för import och export och andra tullförfaranden genom att införa gemensamma standarder och dataelement i enlighet med WCO:s tulldatamodell,

h) dela med sig av sina respektive erfarenheter av att utveckla och införa sina system med en enda kontaktpunkt och, i lämpliga fall, utarbeta gemensamma uppsättningar dataelement för dessa system,

i) upprätthålla en dialog mellan sina respektive ämnesexperter för att främja förhandsbeskedens nytta, ändamålsenlighet och tillämplighet för tullmyndigheter och näringsidkare, och

j) när så är relevant och lämpligt, genom strukturerad och återkommande kommunikation mellan sina tullmyndigheter utbyta vissa kategorier av tullrelaterad information för särskilda ändamål, närmare bestämt förbättrad riskhantering och ändamålsenliga tullkontroller, med inriktning på varor som är utsatta för risk när det gäller uppbörd av intäkter eller skydd och säkerhet, samt underlättande av legitim handel. Detta utbyte ska inte påverka det informationsutbyte som kan äga rum mellan parterna i enlighet med protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor.

3. Varje utbyte av information mellan parterna i enlighet med detta kapitel ska i tillämpliga delar omfattas av kraven på konfidentiell information och skydd av personuppgifter enligt artikel 12 i protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor samt omfattas av alla krav på konfidentialitet och integritetsskydd som fastställs i parternas lagar och andra författningar.

PUBLIC

ARTIKEL 11.4

Ömsesidigt administrativt bistånd

Parterna ska ge varandra ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor.

PUBLIC

ARTIKEL 11.5

Lagar och andra författningar samt förfaranden på tullområdet

1. Varje part ska säkerställa att dess lagar och andra författningar samt förfaranden på tullområdet

a) baseras på internationella instrument och standarder på tull- och handelsområdet, inbegripet den internationella konventionen om systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering som utfärdades i Bryssel den 14 juni 1983, samt WCO:s Safe-ramverk av standarder för att säkra och underlätta världshandeln och WCO:s tulldatamodell, och, i tillämpliga fall, de väsentliga delarna av den reviderade Kyotokonventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden som upprättades i Kyoto den 18 maj 1973 och antogs av Världstullorganisationens råd i juni 1999,

b) baseras på skydd och underlättande av legitim handel genom ändamålsenlig tillsyn och efterlevnad av lagstiftningskrav, och

c) är proportionella och icke-diskriminerande för att undvika onödiga bördor för ekonomiska aktörer, möjliggöra ytterligare lättnader för aktörer med en hög grad av efterlevnad, inbegripet gynnsam behandling med avseende på tullkontroller innan varor frigörs, och säkerställa skyddsåtgärder mot bedrägerier och olaglig eller skadlig verksamhet.

2. I syfte att förbättra arbetsmetoder och säkerställa icke-diskriminering, transparens, effektivitet, integritet och ansvarsskyldighet i tullverksamheten ska varje part

a) förenkla och se över krav och formaliteter om så är möjligt, i syfte att garantera ett snabbt frigörande och en snabb klarering av varor,

b) arbeta för en ytterligare förenkling och standardisering av de uppgifter och den dokumentation som tullen och andra organ behöver för att minska de tids- och kostnadsrelaterade bördorna för aktörer, inbegripet små och medelstora företag, och

c) säkerställa att de högsta integritetsstandarder upprätthålls, genom tillämpning av åtgärder som återspeglar principerna i de relevanta internationella konventionerna och instrumenten på detta område.

PUBLIC

ARTIKEL 11.6

Frigörande av varor

PUBLIC

Varje part ska säkerställa att dess tullmyndigheter, gränsmyndigheter eller andra behöriga myndigheter

a) möjliggör ett snabbt frigörande av varor inom en period som inte är längre än vad som krävs för att säkerställa efterlevnaden av dess tullagstiftning och andra handelsrelaterade lagar och andra författningar samt formaliteter,

b) föreskriver elektronisk inlämning och behandling i förväg av dokumentation och annan begärd information före varornas ankomst,

c) möjliggör frigörande av varor innan tullar, skatter, avgifter och pålagor slutgiltigt fastställs, med förbehåll för att det ställs en garanti, om detta krävs i dess lagar och andra författningar, för att säkra den slutgiltiga betalningen, och

d) ger vederbörlig prioritet åt lättfördärvliga varor vid planering och utförande av de undersökningar som kan krävas.

ARTIKEL 11.7

Förenklade tullförfaranden

Varje part ska anta eller bibehålla åtgärder som gör det möjligt för aktörer som uppfyller kriterier angivna i dess lagar och andra författningar att dra nytta av ytterligare förenkling av tullförfaranden. Sådana åtgärder kan omfatta tulldeklarationer som innehåller reducerade datauppsättningar eller styrkande handlingar, eller periodiska tulldeklarationer för fastställande och betalning av tullar och skatter som täcker flera importtransaktioner inom en viss period efter det att de importerade varorna frigjorts, eller andra förfaranden som möjliggör ett påskyndat frigörande av vissa sändningar.

PUBLIC

ARTIKEL 11.8

Godkända ekonomiska aktörer

1. Varje part ska upprätta eller bibehålla ett partnerskapsprogram för förenklade handelsprocedurer för ekonomiska aktörer som uppfyller särskilda kriterier (nedan kallade *godkända ekonomiska aktörer*).

2. De särskilda kriterierna för att betraktas som godkända ekonomiska aktörer ska vara kopplade till efterlevnad eller risk för bristande efterlevnad av de krav som anges i varje parts lagar, författningar eller förfaranden. De särskilda kriterierna ska offentliggöras och kan omfatta

a) frånvaro av alla former av allvarliga överträdelser eller upprepade överträdelser av tullagstiftningen och skattereglerna, inbegripet att den sökande inte får vara dömd för allvarliga brott som rör hans eller hennes ekonomiska verksamhet,

b) den sökandes uppvisande av en hög grad av kontroll över sin verksamhet och över varuflödet, genom ett system för affärsbokföring och, vid behov, bokföring av transporter, som möjliggör lämpliga tullkontroller,

c) ekonomisk solvens, som ska anses ha styrkts om den sökande har en god ekonomisk ställning som innebär att denne kan fullfölja sina åtaganden, med vederbörlig hänsyn tagen till den aktuella affärsverksamhetens särdrag,

d) styrkt kompetens eller styrkta yrkeskvalifikationer som har ett direkt samband med den verksamhet som bedrivs, och

e) lämpliga säkerhets- och skyddsnormer.

3. De särskilda kriterier som avses i punkt 2 får inte utformas eller tillämpas på ett sådant sätt att de medför eller skapar godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan ekonomiska aktörer som verkar under samma förhållanden, och ska tillåta deltagande av små och medelstora företag.

PUBLIC

4. Det partnerskapsprogram för förenklade handelsprocedurer som avses i punkt 1 ska omfatta följande fördelar:

a) Låga dokumentations- och datakrav, om så är lämpligt.

b) Färre fysiska inspektioner eller påskyndade undersökningar, om så är lämpligt.

c) Förenklade förfaranden för frisläppande och snabb övergång till fri omsättning, om så är lämpligt.

d) Användning av garantier, inklusive, i tillämpliga fall, heltäckande eller reducerade garantier.

e) Kontroll av varorna i den godkända ekonomiska aktörens lokaler eller på någon annan plats som godkänts av tullmyndigheterna.

5. Det partnerskapsprogram för förenklade handelsprocedurer som avses i punkt 1 får också omfatta ytterligare fördelar, såsom

a) uppskjuten betalning av tullar, skatter, pålagor och avgifter,

b) en enda tulldeklaration för all import eller export inom en viss tidsperiod, eller

c) tillgång till en särskild kontaktpunkt som kan tillhandahålla bistånd i tullfrågor.

PUBLIC

ARTIKEL 11.9

Data- och dokumentationskrav

1. Varje part ska säkerställa att import-, export- och transiteringsformaliteter samt data- och dokumentationskrav

a) antas och tillämpas i syfte att snabbt frigöra varor, förutsatt att villkoren för frigörandet är uppfyllda,

b) antas och tillämpas på ett sätt som syftar till att minska näringsidkarnas eller aktörernas tid och kostnad för att följa regelverket,

c) utgörs av det minst handelsbegränsande alternativet, om två eller flera alternativ var rimligt tillgängliga för att uppnå det eller de aktuella politiska målen, och

d) inte behålls, inte ens delvis, om de inte längre är nödvändiga.

2. Varje part ska tillämpa gemensamma tullförfaranden och använda enhetlig tulldokumentation för frigörande av varor i hela sitt tullområde.

PUBLIC

ARTIKEL 11.10

Användning av informationsteknik och elektroniska betalningar

1. Varje part ska använda sig av informationsteknik som påskyndar förfarandena för frigörande av varor för att underlätta handeln mellan parterna.

2. Varje part ska

a) på elektronisk väg tillhandahålla de tullformulär som krävs för import, export eller transitering av varor,

b) godkänna att en tulldeklaration lämnas in i elektroniskt format,

c) upprätta ett system för elektroniskt utbyte av tullinformation med sina aktörer på handelsområdet,

d) främja elektroniskt utbyte av data mellan aktörer och tullmyndigheter samt andra relaterade organ, och

e) använda elektroniska riskhanteringssystem för bedömning och målinriktning som gör det möjligt för tullmyndigheterna att rikta in sina inspektioner på högriskvaror och som underlättar frigörande och förflyttning av lågriskvaror.

PUBLIC

3. Varje part ska anta eller bibehålla förfaranden som möjliggör alternativet med elektronisk betalning för tullar, skatter, pålagor och avgifter som tas ut av tullmyndigheterna vid import och export.

PUBLIC

ARTIKEL 11.11

Riskhantering

1. Varje part ska anta eller bibehålla ett riskhanteringssystem för tullkontroll.

2. Varje part ska utforma och tillämpa riskhanteringen på ett sådant sätt att godtycklig eller oberättigad diskriminering eller förtäckta restriktioner för den internationella handeln undviks.

3. Varje part ska koncentrera tullkontroller och andra relevanta gränskontroller på högrisksändningar och påskynda frigörandet av lågrisksändningar. Varje part får inom ramen för sin riskhantering och på slumpmässig basis välja ut sändningar för sådana kontroller.

4. Varje part ska basera riskhanteringen på en riskbedömning med hjälp av lämpliga urvalskriterier.

ARTIKEL 11.12

Granskning efter klarering

1. För att påskynda varors frigörande ska varje part anta eller bibehålla granskning efter klarering för att säkerställa att dess tullagstiftning och andra handelsrelaterade lagar och författningar följs.

2. Varje part ska utföra sådana granskningar efter klarering på ett riskbaserat sätt.

3. Varje part ska utföra sådana granskningar efter klarering på ett transparent sätt. Om en granskning genomförs och slutgiltiga resultat har uppnåtts ska parten utan dröjsmål underrätta den person vars dokumentation granskats om resultaten, skälen till resultaten samt den personens rättigheter och skyldigheter.

4. Parterna medger att den information som erhålls under en granskning efter klarering kan användas i ytterligare administrativa eller rättsliga förfaranden.

5. Varje part ska, om det är praktiskt genomförbart, använda resultaten av granskningar efter klarering i riskhanteringssyften.

PUBLIC

ARTIKEL 11.13

Transparens

1. Parterna erkänner vikten av att hålla regelbundna samråd i god tid med företrädare för näringslivet om förslag till lagstiftning och allmänna förfaranden som rör tull- och handelsfrågor. I detta syfte ska varje part sörja för lämpliga samråd mellan förvaltningarna och näringslivet.

2. Varje part ska se till att dess respektive tullar och därtill hörande krav och förfarandenfortsatt tillgodoser näringslivets behov, följer bästa praxis och förblir så lite begränsande för handeln som möjligt.

3. Varje part ska sörja för lämpliga regelbundna samråd mellan gränsmyndigheter och näringsidkare eller andra intressenter inom sitt territorium.

4. Varje part ska utan dröjsmål offentliggöra på ett icke-diskriminerande och tillgängligt sätt, inbegripet online och innan de börjar tillämpas, nya lagar och andra författningar som rör förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer samt ändringar och tolkningar av dessa lagar och andra författningar. Dessa lagar och andra författningar samt ändringar och tolkningar av dem ska omfatta sådana som rör följande:

a) Förfaranden för import, export och transitering (inklusive förfaranden vid hamnar, flygplatser och andra införselställen) samt nödvändiga formulär och handlingar.

PUBLIC

b) Tillämpliga tullar och skatter av alla slag som påförs vid eller i samband med import eller export.

c) Pålagor och avgifter som påförs av eller för statliga organs räkning vid eller i samband med import, export eller transitering.

d) Regler för klassificering eller värdering av produkter för tulländamål.

e) Lagar, andra författningar och administrativa beslut med allmän giltighet som avser ursprungsregler.

f) Begränsningar eller förbud avseende import, export eller transitering.

g) Bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av formaliteter vid import, export eller transitering.

h) Avtal eller delar av avtal med ett eller flera länder avseende import, export eller transitering.

i) Förfaranden för förvaltning av tullkvoter.

j) Öppettider och arbetsrutiner vid tullkontor i hamnar och vid gränsövergångar.

k) Kontaktpunkter för förfrågningar om information.

l) Andra relevanta meddelanden av administrativ karaktär med avseende på leden a–k.

PUBLIC

5. Varje part ska säkerställa att det föreligger en rimlig tidsperiod mellan offentliggörandet[1] och ikraftträdandet av nya eller ändrade lagar och andra författningar eller förfaranden samt pålagor eller avgifter.

6. Varje part ska inrätta eller upprätthålla en eller flera informationspunkter som ska besvara rimliga frågor från myndigheter, näringsidkare och andra berörda parter om tullfrågor och andra handelsrelaterade frågor. Informationspunkterna ska svara på frågor inom en rimlig tidsperiod som fastställs av varje part, vilken kan variera beroende på frågans art eller komplexitet. En part ska inte kräva någon betalning för att besvara frågor eller för att tillhandahålla efterfrågade formulär och handlingar.

PUBLIC

ARTIKEL 11.14

Förhandsbesked

1. I denna artikel avser ett *förhandsbesked* ett skriftligt beslut som lämnas till en sökande före importen av en vara som omfattas av ansökan och som fastställer vilken slags behandling parten vid tidpunkten för importen ska bevilja varan när det gäller

a) varans klassificering enligt tulltaxan,

b) varans ursprung, och

c) alla andra frågor som parterna kommer överens om.

[1] För tydlighetens skull påpekas att *offentliggörande* innebär att lagar och andra författningar görs tillgängliga för allmänheten.

2. Varje part ska utfärda ett förhandsbesked genom sina tullmyndigheter. Detta förhandsbesked ska utfärdas på ett rimligt och tidsbegränsat sätt till en sökande som har lämnat in en skriftlig begäran, inklusive i elektroniskt format, med all nödvändig information i enlighet med den utfärdande partens lagar och andra författningar.

3. Förhandsbeskedet ska vara giltigt i minst tre år från och med den dag det träder i kraft, såvida inte den lagstiftning, de fakta eller de omständigheter som låg till grund för det ursprungliga förhandsbeskedet har ändrats.

4. En part får vägra att utfärda ett förhandsbesked om de fakta och omständigheter som ligger till grund för förhandsbeskedet är föremål för en administrativ eller rättslig översyn, eller om ansökan inte har samband med någon planerad användning av förhandsbeskedet. Om en part inte utfärdar ett förhandsbesked ska den omgående informera sökanden skriftligen och därvid ange relevanta sakförhållanden och skälen för sitt beslut.

5. Varje part ska offentliggöra åtminstone följande:

a) De krav som gäller för ansökan om förhandsbesked, inklusive vilka uppgifter som ska lämnas och i vilken form.

b) Den tid inom vilken parten kommer att utfärda ett förhandsbesked.

c) Förhandsbeskedets giltighetstid.

PUBLIC

6. Om en part återkallar, ändrar eller ogiltigförklarar ett förhandsbesked ska den skriftligen informera sökanden och ange relevanta faktiska omständigheter och skälen för sitt beslut. En part får återkalla, ändra eller ogiltigförklara ett förhandsbesked med retroaktiv verkan endast om förhandsbeskedet grundades på ofullständiga, oriktiga, falska eller vilseledande uppgifter från sökanden.

7. Ett förhandsbesked som utfärdats av en part ska vara bindande för denna part med avseende på sökanden. Förhandsbeskedet ska också vara bindande för sökanden.

8. Varje part ska, på skriftlig begäran från sökanden, granska ett förhandsbesked eller ett beslut om att återkalla, ändra eller ogiltigförklara det förhandsbeskedet.

9. Varje part ska, med förbehåll för sekretesskraven i sina lagar och andra författningar, offentliggöra de väsentliga delarna av sina förhandsbesked, även online.

ARTIKEL 11.15

Transitering och omlastning

1. Varje part ska säkerställa att transitering genom och omlastning på dess territorium främjas och kontrolleras på ett ändamålsenligt sätt.

2. Varje part ska främja och införa regionala system för transitering i syfte att förenkla handeln.

PUBLIC

3. Varje part ska säkerställa samarbetet och samordningen mellan sina berörda myndigheter och relevanta organ för att underlätta transiteringstrafiken.

4. Under förutsättning att alla lagstadgade krav är uppfyllda ska varje part tillåta att varor avsedda för import förflyttas inom dess territorium under tullkontroll från ett importtullkontor till ett annat tullkontor på dess territorium, varifrån varorna ska frigöras eller tullklareras.

PUBLIC

ARTIKEL 11.16

Tullombud

1. En part får inte införa obligatorisk användning av tullombud som ett krav för att aktörer ska fullgöra sina skyldigheter när det gäller import, export och transitering av varor.

2. Varje part ska offentliggöra sina åtgärder vad gäller användning av tullombud.

3. Parterna ska tillämpa transparenta, icke-diskriminerande och proportionella regler om tillstånd beviljas för tullombud.

ARTIKEL 11.17

Kontroll före sändning

Parterna får inte kräva kontroller före sändning enligt definitionen i avtalet om kontroll före skeppning i bilaga 1A till WTO-avtalet, eller andra kontroller som genomförs av privata företag på bestämmelseorten före tullklarering.

PUBLIC

ARTIKEL 11.18

Överklaganden

1. Varje part ska föreskriva effektiva, snabba, icke-diskriminerande och lättillgängliga förfaranden som garanterar rätten till överklagande av administrativa åtgärder, avgöranden och beslut av tullmyndigheter eller andra behöriga myndigheter som påverkar importen och exporten av varor eller varor i transit.

2. Överklagandeförfaranden kan inbegripa administrativ omprövning utförd av tillsynsmyndigheten och rättslig prövning av beslut som fattas på administrativ nivå i enlighet med en parts lagar och andra författningar.

3. Varje person som har ansökt hos tullmyndigheterna eller andra behöriga myndigheter om ett beslut och som inte har erhållit något beslut om den ansökan inom den relevanta tidsfristen ska också ha rätt att överklaga.

4. Varje part ska se till att dess tullmyndigheter eller andra behöriga myndigheter informerar personer till vilka administrativa beslut utfärdas om skälen till dessa beslut för att vid behov underlätta användningen av överklagandeförfaranden.

PUBLIC

ARTIKEL 11.19

Sanktioner

1. Varje part ska säkerställa att dess lagar och författningar på tullområdet föreskriver att sanktioner som utdöms för överträdelser av tullrelaterade lagar och andra författningar eller förfarandemässiga krav är proportionella och icke-diskriminerande.

2. Varje part ska säkerställa att varje sanktion som åläggs för överträdelse av dess lagar eller andra författningar eller förfarandemässiga krav på tullområdet endast åläggs den person som är juridiskt ansvarig för överträdelsen.

3. Varje part ska säkerställa att den sanktion som åläggs bygger på fakta och omständigheterna i fallet och står i proportion till överträdelsens omfattning och allvar. Varje part ska undvika incitament för, eller intressekonflikter i samband med, bedömningen och uppbörden av sanktioner.

4. Varje part uppmuntras att betrakta ett förhandsutlämnande av uppgifter till en tullmyndighet om omständigheterna för en överträdelse av tullrelaterade lagar och andra författningar eller förfarandemässiga krav som en potentiellt förmildrande omständighet när en sanktion fastställs.

5. Om en part ålägger sanktioner för en överträdelse av sina tullrelaterade lagar och andra författningar eller förfarandemässiga krav ska den tillhandahålla en skriftlig förklaring till den person som åläggs sanktionen innehållande uppgifter om överträdelsens art och enligt vilken tillämplig lagstiftning eller annan författning eller vilket tillämpligt förfarande sanktionsbeloppet eller sanktionstaxan för överträdelsen har ålagts.

PUBLIC

ARTIKEL 11.20

Underkommittén för tullfrågor, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler

1. Underkommittén för tullfrågor, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler (*underkommittén*) inrättas i enlighet med artikel 8.8.1.

2. Underkommittén ska säkerställa ett korrekt genomförande av detta kapitel, av behöriga myndigheters upprätthållande av skyddet för immateriella rättigheter vid gränserna i enlighet med underavsnitt 2 i avsnitt C i kapitel 32, av protokollet till detta avtal om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor och av eventuella ytterligare tullrelaterade bestämmelser som överenskommits mellan parterna, och ska granska alla frågor som uppstår vid tillämpningen av dem.

3. Underkommitténs uppgifter ska bland annat vara att

a) övervaka tillämpningen och förvaltningen av detta kapitel och bilaga 10,

b) tillhandahålla ett forum för samråd och diskussioner i alla tullfrågor, särskilt tullförfaranden, tullvärdeberäkning, tulltaxeordningar, tullnomenklatur, tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor,

c) tillhandahålla ett forum för samråd och diskussion av frågor som rör ursprungsregler och administrativt samarbete, samt gränsåtgärder för immateriella rättigheter, och

d) förbättra samarbetet vad gäller utveckling, tillämpning och genomförande av tullförfaranden, ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor, ursprungsregler och administrativt samarbete.

4. Underkommittén får avge rekommendationer i frågor som omfattas av punkt 2. Gemensamma rådet eller gemensamma kommittén ska ha befogenhet att anta beslut om ömsesidigt erkännande av riskhanteringsmetoder, riskstandarder, säkerhetskontroller och partnerskapsprogram för underlättande av handel, inbegripet aspekter såsom dataöverföring och ömsesidigt avtalade förmåner.

PUBLIC

ARTIKEL 11.21

Tillfällig införsel

1. I denna artikel avses med *tillfällig införsel* det tullförfarande enligt vilket vissa varor, inbegripet transportmedel, kan föras in i ett tullområde och villkorligt befrias från betalning av importtullar och skatter och utan att det tillämpas importförbud eller importrestriktioner av ekonomisk karaktär. Dessa varor måste importeras för ett särskilt ändamål och måste vara avsedda för återexport inom en viss tid utan att ha genomgått någon förändring utöver normal värdeminskning på grund av deras användning.

2. Varje part ska bevilja tillfällig införsel, med fullständig, villkorad befrielse från importtullar och skatter och utan tillämpning av importrestriktioner eller importförbud av ekonomisk karaktär[1], i enlighet med dess lagar och andra författningar, för följande varor:

a) Varor som ska visas eller användas på utställningar, mässor, möten eller liknande evenemang, dvs. varor avsedda att visas eller demonstreras vid ett evenemang; varor som är avsedda att användas i samband med visning av utländska produkter vid ett evenemang; och utrustning, inbegripet tolkutrustning, ljud- och bildinspelningsapparater och filmer av pedagogisk, vetenskaplig eller kulturell karaktär avsedda att användas vid internationella möten, konferenser eller kongresser; samt varor som vid sådana evenemang har erhållits från varor som hänförts till tillfällig införsel. Varje part får kräva att ett statligt tillstånd eller en garanti eller deposition utfärdas innan evenemanget äger rum.

[1] För tydlighetens skull påpekas att den tillfälliga införsel av varor som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel och som förs in i Chile från Europeiska unionen inte ska vara föremål för den avgift som fastställs i artikel 107 i Chiles tullförordning (*Ordenanza de Aduanas*), som återfinns i finansministeriets dekret nr 30, Chiles officiella kungörelseorgan, den 4 juni 2005 (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

b) Professionell utrustning, dvs. utrustning för pressen eller radio- eller tv-sändningsutrustning som är nödvändig för representanter för pressen eller för radio- eller tv-organisationer som besöker ett annat lands territorium i rapporteringssyfte eller för att sända eller spela in material för särskilda program; kinematografisk utrustning som är nödvändig för en person som besöker ett annat lands territorium för att framställa en eller flera särskilda filmer; all annan utrustning för handels- eller yrkesverksamhet som är nödvändig för en person som besöker ett annat lands territorium för att utföra en särskild uppgift, i den mån den inte ska användas vid industriell tillverkning eller förpackning av varor eller, med undantag för handverktyg, för att utvinna naturtillgångar, för konstruktion, reparation eller underhåll av byggnader eller för schaktning och liknande projekt, hjälputrustning och tillbehör till den utrustning som avses ovan; samt komponenter som importeras för reparation av yrkesmässig utrustning som tillfälligt införs.

c) Varor som importeras i samband med en kommersiell transaktion om importen inte i sig utgör en kommersiell transaktion, såsom förpackningar som importeras fyllda för att återexporteras tomma eller fyllda, eller som importeras tomma för att återexporteras fyllda; containrar, oavsett om de är fyllda med varor eller inte, och tillbehör och utrustning för tillfälligt införda containrar, som antingen importeras tillsammans med en container som ska återexporteras separat eller tillsammans med en annan container, eller importeras separat för återexport tillsammans med en container samt delar avsedda för reparation av containrar som beviljats tillfällig införsel; pallar; varuprover; reklamfilmer.

d) Varor som importeras uteslutande för utbildningsändamål, vetenskapliga eller kulturella ändamål, såsom vetenskaplig utrustning, pedagogiskt material, välfärdsmateriel för sjöfolk och alla andra varor som importeras i samband med utbildningsverksamhet, vetenskaplig eller kulturell verksamhet; reservdelar till vetenskaplig utrustning och pedagogiskt material som har beviljats tillfällig införsel; och verktyg som är särskilt konstruerade för underhåll, kontroll, mätning eller reparation av sådan utrustning.

e) Personliga tillhörigheter, dvs. alla artiklar, nya eller begagnade, som en resenär rimligen kan behöva för sitt personliga bruk under resan, med beaktande av alla omständigheter under resan, men med undantag av alla varor som importeras i kommersiellt syfte; och varor som importeras för sportändamål, såsom sportartiklar och andra artiklar för resenärers bruk vid sporttävlingar eller uppvisningar eller vid träning som äger rum i det territorium för vilken den tillfälliga införseln beviljas.

f) Turistreklam, dvs. varor som ska uppmuntra allmänheten att besöka främmande länder, särskilt i syfte att delta i kulturella, religiösa, turistiska, idrottsliga eller yrkesmässiga möten eller uppvisningar som äger rum där. Varje part får kräva att en garanti eller deposition lämnas för sådana varor.

g) Varor som importeras för humanitära ändamål, dvs. medicinsk och kirurgisk utrustning och laboratorieutrustning samt nödhjälpsförsändelser, såsom fordon och andra transportmedel, filtar, tält, monteringshus eller andra varor för grundläggande behov, som vidarebefordras som stöd till dem som drabbats av naturkatastrofer och liknande katastrofer.

PUBLIC

h) Djur som importeras för särskilda ändamål, såsom polishundar eller polishästar, spårhundar, ledarhundar, räddningshundar, deltagande i shower, utställningar, tävlingar eller uppvisningar, underhållning, såsom djur för cirkus, turnéer, inklusive resenärers sällskapsdjur, utförande av arbets- eller transportuppdrag, eller för medicinsk användning, såsom leverans av ormgift.

3. Varje part ska i enlighet med sina lagar och andra författningar[1] godta tillfällig införsel av de varor som avses i punkt 2 samt, oberoende av deras ursprung, ATA-carneter som utfärdats i den andra parten i enlighet med konventionen om tillfällig införsel, upprättad i Istanbul den 26 juni 1990, som påtecknats i den andra parten och som garanteras av en sammanslutning som ingår i den internationella garantikedjan, som certifierats av de behöriga myndigheterna och som är giltiga i den importerande partens tullområde.

[1] För tydlighetens skull påpekas att ATA-carneterna för Chiles vidkommande ska godtas i enlighet med utrikesministeriets dekret nr 103 från 2004 (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*) om antagande av konventionen om tillfällig införsel och dess bilagor A, B1, B2 och B3 med vederbörligt angivande av förbehållen, samt ändringarna av denna.

ARTIKEL 11.22

Reparerade varor

1. I denna artikel avses med *reparation* varje förädlingsprocess som utförs med avseende på en vara för att avhjälpa ett funktionsfel eller materiella skador och som innebär att varan återställs till sin ursprungliga funktion, eller som utförs för att säkerställa att varan uppfyller de tekniska kraven för användning, och utan vilken varan inte längre skulle kunna användas på normalt sätt för de ändamål den var avsedd för. Reparationen omfattar återställande och underhåll men inte bearbetning eller behandling som

a) förstör varans grundläggande egenskaper eller skapar en ny eller kommersiellt annorlunda vara,

b) omvandlar en icke-färdigarbetad vara till en färdig vara, eller

c) används för att förbättra eller uppgradera en varas tekniska prestanda.

2. En part får inte tillämpa en tull på en vara, oavsett ursprung, som återinförs till partens tullområde efter det att varan tillfälligt har exporterats från dess tullområde till den andra partens tullområde för reparation.

PUBLIC

3. Punkt 2 är inte tillämplig på varor som importeras till tullager, frizoner eller liknande och som därefter exporteras för reparation och inte återimporteras till tullager, frizoner eller liknande.

4. En part får inte tillämpa en tull på en vara som importeras tillfälligt från den andra partens tullområde i syfte att repareras, oavsett varans ursprung.

PUBLIC

ARTIKEL 11.23

Pålagor och formaliteter

1. Pålagor och andra avgifter som en part påför vid eller i samband med import eller export av en vara från den andra parten ska till sitt belopp vara begränsade till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster och får inte utgöra ett indirekt skydd när det gäller inhemska varor eller en beskattning av import eller export för fiskala syften.

2. En part får inte ta ut pålagor eller andra avgifter vid eller i samband med import eller export av en vara från den andra parten på grundval av värdet.

3. Varje part får ta ut avgifter eller återkräva kostnader endast om särskilda tjänster tillhandahålls, däribland följande:

a) Tullpersonals närvaro, på begäran, under annan tid än officiell kontorstid eller på annan plats än i tullens lokaler.

b) Analyser eller expertutlåtanden avseende varor samt postavgifter för att återlämna varor till en sökande, särskilt i fråga om beslut som rör bindande besked eller tillhandahållande av information om tillämpningen av tullagstiftningen.

c) Undersökning eller provtagning av varor för kontrolländamål eller förstöring av varor, om andra kostnader än kostnader för att ta tullpersonal i anspråk uppstår.

d) Exceptionella kontrollåtgärder som är nödvändiga till följd av varornas beskaffenhet eller en potentiell risk.

4. Varje part ska omedelbart offentliggöra alla pålagor och avgifter som den kan påföra i samband med import eller export på ett sätt som ger myndigheter, näringsidkare och andra berörda aktörer möjlighet att ta del av dem.

5. En part får inte kräva konsulära transaktioner, inklusive tillhörande pålagor och avgifter, i samband med import av en vara från den andra parten.

PUBLIC

KAPITEL 12

HANDELSPOLITISKA SKYDDSINSTRUMENT

AVSNITT A

ANTIDUMPNINGS- OCH UTJÄMNINGSTULLAR

ARTIKEL 12.1

Allmänna bestämmelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt antidumpningsavtalet och subventionsavtalet.

2. I detta avsnitt gäller inte reglerna om förmånsursprung enligt kapitel 10.

PUBLIC

ARTIKEL 12.2

Transparens

1. Antidumpnings- och antisubventionsundersökningar samt antidumpnings- och antisubventionsåtgärder bör användas i full överensstämmelse med de relevanta WTO-kraven i antidumpningsavtalet och subventionsavtalet, och bör baseras på ett rättvist och transparent system.

2. Varje part ska, så snart det är praktiskt möjligt efter införandet av de provisoriska åtgärderna och under alla omständigheter innan det slutliga avgörandet har fattats, säkerställa att alla väsentliga fakta och överväganden som ligger till grund för beslutet att tillämpa de slutgiltiga åtgärderna offentliggörs i sin helhet. Detta offentliggörande ska inte påverka tillämpningen av artikel 6.5 i antidumpningsavtalet och artikel 12.4 i subventionsavtalet. Varje part ska i skrift offentliggöra sådana väsentliga fakta och överväganden och ge berörda parter tillräckligt med tid för att lämna synpunkter på dem.

3. Varje berörd part ska ges möjlighet att höras i en antidumpnings- eller antisubventionsundersökning, under förutsättning att detta inte i onödan försenar genomförandet av undersökningen.

PUBLIC

ARTIKEL 12.3

Beaktande av allmänintresset

Varje part ska beakta situationen för sin inhemska industri, sina importörer och deras intresseorganisationer, samt sina representativa användare och representativa konsumentorganisationer i den mån de har lämnat relevant information till de utredande myndigheterna inom den relevanta tidsramen. En part får besluta att inte tillämpa antidumpnings- eller utjämningsåtgärder på grundval av dessa uppgifter.

PUBLIC

ARTIKEL 12.4

Regeln om lägsta tull

Om en part inför en antidumpningstull på den andra partens varor får tullbeloppet inte överstiga dumpningsmarginalen. När så är möjligt bör antidumpningstullen vara lägre än denna marginal om en sådan lägre tull skulle vara tillräcklig för att undanröja skadan för den inhemska industrin.

ARTIKEL 12.5

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 ska inte tillämpas på detta avsnitt.

AVSNITT B

GLOBALA SKYDDSÅTGÄRDER

PUBLIC

ARTIKEL 12.6

Allmänna bestämmelser

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel XIX i Gatt 1994, avtalet om skyddsåtgärder och artikel 5 i avtalet om jordbruk.

ARTIKEL 12.7

Transparens och införande av slutgiltiga åtgärder

1. Trots vad som sägs i artikel 12.6 ska en part som inleder en undersökning rörande globala skyddsåtgärder eller som avser att tillämpa globala skyddsåtgärder, på begäran av den andra parten och förutsatt att den andra parten har ett väsentligt intresse, omedelbart lämna ett skriftligt meddelande till den andra parten som innehåller alla relevanta uppgifter som lett till inledandet av en undersökning rörande globala skyddsåtgärder eller tillämpningen av globala skyddsåtgärder, inbegripet de preliminära undersökningsresultaten, i relevanta fall. Ett sådant meddelande påverkar inte tillämpningen av artikel 3.2 i avtalet om skyddsåtgärder.

2. När slutgiltiga globala skyddsåtgärder införs ska varje part sträva efter att införa dem på ett sätt som har minst påverkan på den bilaterala handeln, förutsatt att den part som berörs av åtgärderna har ett väsentligt intresse i den mening som avses i punkt 4.

3. Vid tillämpning av punkt 2 gäller att om en part anser att de rättsliga kraven för införande av slutgiltiga globala skyddsåtgärder är uppfyllda och avser tillämpa sådana åtgärder ska den parten underrätta den andra parten och ge den möjlighet att hålla bilaterala samråd, förutsatt att den andra parten har ett väsentligt intresse enligt definitionen i punkt 4. Om en tillfredsställande lösning inte nås inom 15 dagar efter underrättelsen, får den importerande parten anta den globala skyddsåtgärd som lämpar sig för att åtgärda problemet.

4. Vid tillämpning av denna artikel ska en part anses ha ett väsentligt intresse om den tillhör de fem största leverantörerna av den importerade varan under den senaste treårsperioden, mätt antingen i absolut volym eller värde.

ARTIKEL 12.8

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 ska inte tillämpas på detta avsnitt.

PUBLIC

AVSNITT C

BILATERALA SKYDDSÅTGÄRDER

PUBLIC

UNDERAVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 12.9

Definitioner

I detta avsnitt gäller följande definitioner:

a) *inhemsk industri*: med avseende på en inhemsk vara, samtliga producenter av likadana eller direkt konkurrerande varor som bedriver verksamhet på en parts territorium, eller vars sammanlagda produktion av likadana eller direkt konkurrerande varor motsvarar en betydande del av den sammanlagda inhemska produktionen av dessa varor.

b) *övergångsperiod*:

   i) en period på sju år från och med dagen för detta avtals ikraftträdande, eller

ii) för varje vara för vilken tidsplanen i bilaga 9 för den part som tillämpar en bilateral skyddsåtgärd föreskriver en period för avveckling av tullar på sju år, perioden för avveckling av tullar för denna vara plus två år.

PUBLIC

ARTIKEL 12.10

Tillämpning av en bilateral skyddsåtgärd

1. Med avvikelse från avsnitt B, om en vara som har sitt ursprung i en part till följd av nedsättningen eller avskaffandet av en tull enligt denna del av avtalet importeras till den andra partens territorium i sådana ökade mängder, i absoluta tal eller i förhållande till den inhemska produktionen, och under sådana omständigheter, att den vållar eller hotar att vålla allvarlig skada för inhemska producenter av likadana eller direkt konkurrerande varor, får den importerande parten anta lämpliga bilaterala skyddsåtgärder i enlighet med villkoren och i överensstämmelse med förfarandena i detta avsnitt.

2. Om villkoren i punkt 1 är uppfyllda får den importerande parten tillämpa någon av följande bilaterala skyddsåtgärder:

a) Tillfälligt upphäva varje ny nedsättning av tullen för den berörda varan enligt vad som föreskrivs i denna del av avtalet.

b) Höja tullsatsen för den berörda varan till en nivå som inte överstiger den lägre av

i) den MGN-tullsats som tillämpas på varan och som gäller när åtgärden genomförs, eller

ii) den MGN-tullsats som tillämpades på varan den dag som omedelbart föregick dagen för detta avtals ikraftträdande.

PUBLIC

ARTIKEL 12.11

Villkor för bilaterala skyddsåtgärder

1. En bilateral skyddsåtgärd får inte tillämpas

a) utom i den utsträckning och under den tid som krävs för att förhindra eller avhjälpa allvarlig skada eller hot om allvarlig skada för den inhemska industrin,

b) under längre tid än två år, med en möjlig förlängning med ytterligare två år om den importerande partens behöriga utredningsmyndigheter i enlighet med förfarandena i detta avsnitt fastställer att åtgärden fortfarande är nödvändig för att förhindra eller avhjälpa allvarlig skada eller hot om allvarlig skada för den inhemska industrin, förutsatt att den bilaterala skyddsåtgärdens totala tillämpningstid, inbegripet den ursprungliga tillämpningstiden och varje eventuell förlängning av den, inte överstiger fyra år, eller

c) efter det att övergångsperioden enligt definitionen i artikel 12.9 b har löpt ut.

2. När en part upphör att tillämpa en bilateral skyddsåtgärd ska tullsatsen vara den tullsats som skulle ha varit i kraft för varan i enlighet med dess tidsplan i bilaga 9.

3. För att underlätta anpassningen av den berörda industrin i en situation där den förväntade varaktigheten för en bilateral skyddsåtgärd överstiger ett år ska den part som tillämpar åtgärden gradvis liberalisera den med jämna mellanrum under tillämpningsperioden.

PUBLIC

ARTIKEL 12.12

Provisoriska bilaterala skyddsåtgärder

1. Under kritiska omständigheter där ett dröjsmål skulle vålla skada som skulle vara svår att avhjälpa, får en part provisoriskt tillämpa en bilateral skyddsåtgärd utan att uppfylla kraven i artikel 12.21.1 sedan det preliminärt fastställts att det finns tydlig bevisning för att importen av en vara som har sitt ursprung i den andra parten har ökat till följd av nedsättningen eller avskaffandet av en tull enligt denna del av detta avtal och att denna import orsakar eller hotar att orsaka allvarlig skada för den inhemska industrin.

2. Varaktigheten för en provisorisk bilateral skyddsåtgärd får inte överstiga 200 dagar, och under denna tid ska den part som tillämpar åtgärden följa de relevanta förfaranderegler som fastställs i underavsnitt 2. Den part som tillämpar den provisoriska bilaterala skyddsåtgärden ska omedelbart återbetala eventuella tullhöjningar om den undersökning som beskrivs i underavsnitt 2 inte leder till ett konstaterande att villkoren i artikel 12.10.1 är uppfyllda. Den provisoriska bilaterala skyddsåtgärdens varaktighet ska räknas som en del av den period som anges i artikel 12.11.1 b.

3. Den part som tillämpar en provisorisk bilateral skyddsåtgärd ska underrätta den andra parten när denna provisoriska åtgärd vidtas och omedelbart hänskjuta ärendet till gemensamma kommittén för behandling om den andra parten begär det.

PUBLIC

ARTIKEL 12.13

Kompensation och upphävande av medgivanden

1. En part som tillämpar en bilateral skyddsåtgärd ska samråda med den part vars produkter omfattas av åtgärden för att komma överens om en lämplig handelsliberaliseringskompensation i form av medgivanden som har i stort sett likvärdiga handelseffekter. Den part som tillämpar en bilateral skyddsåtgärd ska ge tillfälle till sådant samråd senast 30 dagar efter tillämpningen av den bilaterala skyddsåtgärden.

2. Om de samråd som avses i punkt 1 inte leder till ett avtal om handelsliberaliseringskompensation inom 30 dagar efter det att samråden inleddes, får den part vars varor omfattas av den bilaterala skyddsåtgärden upphäva tillämpningen av medgivanden som har i stort sett likvärdiga effekter på den andra partens handel.

3. Den part vars varor omfattas av den bilaterala skyddsåtgärden ska skriftligen underrätta den andra parten minst 30 dagar före upphävandet av tillämpningen av medgivanden i enlighet med punkt 2.

PUBLIC

4. Skyldigheten att tillhandahålla kompensation enligt punkt 1 och rätten att tillfälligt upphäva tillämpningen av medgivanden enligt punkt 2 ska

a) inte utövas under de första 24 månaderna under vilka en bilateral skyddsåtgärd är i kraft, under förutsättning att den bilaterala skyddsåtgärden har tillämpats som en följd av en absolut ökning av importen, och

b) upphöra den dag då den bilaterala skyddsåtgärden avslutas.

PUBLIC

ARTIKEL 12.14

Tidsspann mellan två bilaterala skyddsåtgärder
och icke-parallell tillämpning av skyddsåtgärder

1. En part får inte tillämpa en bilateral skyddsåtgärd enligt detta avsnitt på import av en vara som tidigare varit föremål för en sådan åtgärd, om inte en tidsperiod som motsvarar halva den tid under vilken skyddsåtgärden tillämpades för närmast föregående period har förflutit. En bilateral skyddsåtgärd som har tillämpats mer än en gång på samma vara får inte förlängas med ytterligare två år i enlighet med artikel 12.11.1 b.

2. En part får inte, för samma vara och under samma period, tillämpa

a) en bilateral skyddsåtgärd eller en provisorisk bilateral skyddsåtgärd enligt denna del av detta avtal, och

b) en global skyddsåtgärd enligt artikel XIX i Gatt 1994 och avtalet om skyddsåtgärder.

PUBLIC

ARTIKEL 12.15

Europeiska unionens yttersta randområden[1]

1. Om en vara med ursprung i Chile importeras till territoriet i ett eller flera av Europeiska unionens yttersta randområden i sådana ökade mängder och under sådana omständigheter att det orsakar eller hotar att orsaka en allvarlig försämring av den ekonomiska situationen i det yttersta randområde som berörs, får EU-parten, efter att ha undersökt alternativa lösningar, i undantagsfall tillämpa bilaterala skyddsåtgärder som begränsas till det berörda områdets territorium.

[1] På den dag då detta avtal träder i kraft är Europeiska unionens yttersta randområden följande: Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Réunion, Mayotte, Saint-Martin, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna. Denna artikel gäller även för ett land eller ett utomeuropeiskt territorium som ändrar sin status till ett yttersta randområde genom ett beslut av Europeiska rådet i enlighet med förfarandet i artikel 355.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt från och med den dag då det beslutet antas. Om ett av Europeiska unionens yttersta randområden efter detta förfarande upphör att vara ett yttersta randområde, ska denna artikel upphöra att gälla för det landet eller det utomeuropeiska territoriet från och med dagen för Europeiska rådets beslut i detta avseende. EU-parten ska underrätta Chile om varje förändring av de territorier som betraktas som Europeiska unionens yttersta randområden.

2. För tillämpningen av punkt 1 avses med *allvarlig försämring* stora svårigheter inom en sektor av ekonomin som producerar likadana eller direkt konkurrerande varor. Fastställandet av allvarlig försämring baseras på objektiva faktorer, däribland

a) den ökade importvolymen i absoluta tal eller i förhållande till den inhemska produktionen och importen från andra källor, och

b) effekterna av den import som avses i punkt 1 på den berörda industrins eller ekonomiska sektorns situation, inbegripet i fråga om försäljningsnivåerna, produktionen, den ekonomiska situationen och sysselsättningen.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska andra bestämmelser i detta avsnitt som är tillämpliga på bilaterala skyddsåtgärder också vara tillämpliga på alla skyddsåtgärder som antas enligt denna artikel. Alla hänvisningar till *allvarlig skada* i andra bestämmelser i detta avsnitt ska förstås som *allvarlig försämring* när de används med avseende på Europeiska unionens yttersta randområden.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 2

FÖRFARANDEREGLER FÖR BILATERALA SKYDDSÅTGÄRDER

PUBLIC

ARTIKEL 12.16

Tillämplig lagstiftning

Vid tillämpning av bilaterala skyddsåtgärder ska varje parts behöriga undersökningsmyndighet följa bestämmelserna i detta underavsnitt. I fall som inte omfattas av detta underavsnitt ska den behöriga undersökningsmyndigheten tillämpa de regler som fastställts enligt lagstiftningen i den part till vilken myndigheten hör.

ARTIKEL 12.17

Inledande av ett skyddsförfarande

1. En parts behöriga undersökningsmyndighet får inleda ett förfarande rörande bilaterala skyddsåtgärder (*skyddsförfarande*) efter en skriftlig ansökan[1] från den inhemska industrin eller för den inhemska industrins räkning, eller, under särskilda omständigheter, på eget initiativ.

[1] För EU-partens vidkommande kan denna ansökan lämnas in av en eller flera av medlemsstater på den inhemska industrins vägnar.

2. Ansökan ska anses ha lämnats av den inhemska industrin eller på dess vägnar om den stöds av inhemska tillverkare vars sammanlagda produktion överstiger 50 % av den totala inhemska produktionen av de likadana eller direkt konkurrerande varor som tillverkas av den andelen av den inhemska industrin som antingen stöder eller motsätter sig ansökan. Dock ska en behörig undersökande myndighet inte inleda en undersökning om de inhemska tillverkare som uttrycker sitt stöd för ansökan tillsammans svarar för mindre än 25 % av den sammanlagda inhemska produktionen av de likadana eller direkt konkurrerande varor som tillverkas av den inhemska industrin.

3. När en behörig undersökningsmyndighet har inlett undersökningen ska den skriftliga ansökan som avses i punkt 1 göras tillgänglig för berörda parter, med undantag för eventuella konfidentiella uppgifter i den.

4. När ett skyddsförfarande inleds ska den behöriga undersökningsmyndigheten offentliggöra ett tillkännagivande om inledande av skyddsförfarandet i partens officiella kungörelseorgan.
I tillkännagivandet ska anges

a) den enhet som lämnade in den skriftliga ansökan, om tillämpligt,

b) den importerade vara som omfattas av skyddsförfarandet,

c) det undernummer och tulltaxenummer enligt vilka den importerade varan klassificeras,

PUBLIC

d) den typ av föreslagen åtgärd som ska vidtas,

e) den offentliga förhandlingen enligt artikel 12.20 a eller den tidsfrist inom vilken berörda parter får inkomma med en begäran om att bli hörda enligt artikel 12.20 b,

f) den plats där den skriftliga ansökan och andra icke-konfidentiella handlingar som lämnats in under förfarandet kan granskas, och

g) namn, adress och telefonnummer för det kontor som ska kontaktas för mer information.

5. När det gäller ett skyddsförfarande som inletts i enlighet med punkt 1 på grundval av en skriftlig ansökan, får den berörda behöriga undersökningsmyndigheten inte offentliggöra det tillkännagivande som krävs enligt punkt 4 utan att först noggrant bedöma om den skriftliga ansökan uppfyller kraven i dess inhemska lagstiftning och kraven i punkterna 1 och 2 samt inbegriper rimlig bevisning för att importen av en vara med ursprung i den andra parten har ökat till följd av nedsättningen eller avskaffandet av en tull enligt denna del av detta avtal, och att denna import orsakar eller hotar att orsaka den påstådda allvarliga skadan.

PUBLIC

ARTIKEL 12.18

Undersökning

1. En part ska tillämpa en bilateral skyddsåtgärd först efter det att dess behöriga undersökningsmyndighet har genomfört en undersökning i enlighet med artiklarna 3.1 och 4.2 c i avtalet om skyddsåtgärder. I detta syfte ska artiklarna 3.1 och 4.2 c i avtalet om skyddsåtgärder i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

2. Vid utförandet av den undersökning som avses i punkt 1 ska parten iaktta kraven i artikel 4.2 a i avtalet om skyddsåtgärder. I detta syfte ska artikel 4.2 a i avtalet om skyddsåtgärder i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

PUBLIC

3. Om en part i enlighet med punkt 1 i denna artikel och artikel 3.1 i avtalet om skyddsåtgärder lämnar en underrättelse om att den tillämpar eller förlänger en bilateral skyddsåtgärd, ska denna underrättelse innehålla

a) bevis för allvarlig skada eller hot om allvarlig skada som orsakats av ökad import av en vara med ursprung i den andra parten till följd av nedsättning eller avskaffande av tullar enligt denna del av detta avtal; undersökningen ska på grundval av objektiva bevis visa att det finns ett orsakssamband mellan den ökade importen av den berörda varan och den allvarliga skadan eller hotet om allvarlig skada; andra kända faktorer utöver den ökade importen ska också undersökas för att säkerställa att den allvarliga skada eller hot om allvarlig skada som dessa andra faktorer vållar inte tillskrivs den ökade importen,

b) en exakt beskrivning av ursprungsvaran som är föremål för den bilaterala skyddsåtgärden, inbegripet dess HS-nummer eller HS-undernummer, på vilken tidsplanerna för tullåtaganden i bilaga 9 grundar sig,

c) en noggrann beskrivning av den bilaterala skyddsåtgärden,

d) datum för införandet av den bilaterala skyddsåtgärden, dess förväntade varaktighet och, i tillämpliga fall, en tidsplan för en gradvis liberalisering av åtgärden i enlighet med artikel 12.11.3, och

PUBLIC

e) vid en förlängning av den bilaterala skyddsåtgärden, bevis för att den berörda inhemska industrin håller på att anpassa sig.

4. På begäran av en part vars varor omfattas av ett skyddsförfarande enligt detta avsnitt ska den part som genomför det förfarandet inleda samråd med den begärande parten för att granska en underrättelse enligt punkt 1 eller ett offentligt meddelande eller en rapport som den behöriga utredande myndigheten har utfärdat i samband med skyddsförfarandet.

5. Varje part ska säkerställa att dess behöriga undersökningsmyndighet slutför en undersökning enligt denna artikel inom tolv månader efter det att den har inletts.

PUBLIC

ARTIKEL 12.19

Konfidentiell information

1. Information som till sin natur är konfidentiell eller som lämnas konfidentiellt ska, om goda skäl till detta redovisas, behandlas som sådan av den behöriga undersökningsmyndigheten. Sådan information ska inte lämnas ut utan tillstånd av den berörda part som lämnat den.

2. Berörda parter som lämnar konfidentiell information anmodas att lämna icke-konfidentiella sammanfattningar av den eller, om dessa parter uppger att informationen inte kan sammanfattas, skälen till detta. Dessa sammanfattningar ska vara tillräckligt detaljerade för att det ska vara möjligt att bilda sig en rimlig uppfattning om innehållet i den konfidentiella information som lämnats in. Om den behöriga undersökningsmyndigheten anser att en begäran om konfidentiell behandling inte är motiverad och om den berörda intresserade parten inte vill offentliggöra informationen eller godkänna att den offentliggörs i allmän eller sammanfattad form, får dock den behöriga undersökningsmyndigheten bortse från den informationen, om det inte på ett för den myndigheten tillfredsställande sätt med information från lämpliga källor kan visas att informationen är riktig.

ARTIKEL 12.20

Förhandlingar

Under varje skyddsförfarande ska den behöriga undersökningsmyndigheten

a) hålla en offentlig förhandling, efter att ha meddelat detta i rimlig tid, så att alla berörda parter och representativa konsumentorganisationer kan infinna sig personligen eller företrädas genom ombud för att lägga fram bevisning och höras om den påstådda allvarliga skadan eller hotet om denna, och det lämpliga sättet att åtgärda problemet, eller

b) ge alla berörda parter tillfälle att höras om de har lämnat in en skriftlig ansökan inom den tidsfrist som anges i tillkännagivandet om inledande enligt artikel 12.17.4 som visar att de sannolikt kommer att påverkas av undersökningens resultat och att det finns särskilda skäl att höra dem muntligen.

PUBLIC

ARTIKEL 12.21

Underrättelser, granskning i gemensamma kommittén och publikationer

1. Om en part anser att någon av de omständigheter som anges i artikel 12.10.1 eller 12.15.1 föreligger ska den genast hänskjuta ärendet till gemensamma kommittén för behandling. Gemensamma kommittén får avge rekommendationer för att åtgärda situationen. Om gemensamma kommittén inte har avgett några rekommendationer för att åtgärda situationen, eller om ingen annan tillfredsställande lösning hittats inom 30 dagar efter den dag då parten hänsköt ärendet till gemensamma kommittén, får den importerande parten vidta lämpliga bilaterala skyddsåtgärder i enlighet med detta avsnitt för att råda bot på situationen.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska den importerande parten förse den exporterande parten med alla relevanta uppgifter, inbegripet bevis för allvarlig skada eller hot om allvarlig skada för inhemska producenter av den likadana och direkt konkurrerande varan som orsakats av ökad import, en exakt beskrivning av varan i fråga och den föreslagna bilaterala skyddsåtgärden, den föreslagna dagen för införandet och den förväntade varaktigheten.

3. Den part som antar den bilaterala skyddsåtgärden ska offentliggöra sina resultat och motiverade slutsatser beträffande alla relevanta sakliga och rättsliga frågor i den partens officiella kungörelseorgan, inbegripet en beskrivning av den importerade varan och den situation som har gett upphov till införandet av åtgärder i enlighet med artikel 12.10.1 eller 12.15.1, orsakssambandet mellan denna situation och den ökade importen samt åtgärdernas form, nivå och varaktighet.

PUBLIC

ARTIKEL 12.22

Godtagande av handlingar på engelska i skyddsförfaranden

För att underlätta inlämningen av handlingar i skyddsförfaranden ska den behöriga undersökningsmyndigheten hos den part som ansvarar för förfarandet godta handlingar som lämnats in på engelska av berörda parter, förutsatt att dessa parter senare, inom en längre tidsfrist som fastställts av den behöriga myndigheten, lämnar in en översättning av handlingarna till det språk som används i skyddsförfarandet.

KAPITEL 13

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

PUBLIC

ARTIKEL 13.1

Mål

Målen för detta kapitel är att

a) skydda människors, djurs och växters hälsa på parternas territorier och samtidigt underlätta handeln med djur, animaliska produkter, växter, växtprodukter och andra produkter som omfattas av sanitära och fytosanitära åtgärder mellan parterna genom att

   i) förbättra transparensen, kommunikationen och samarbetet om sanitära och fytosanitära åtgärder mellan parterna,

   ii) inrätta mekanismer och förfaranden för förenklade handelsprocedurer, och

   iii) fortsätta arbetet med att genomföra principerna i SPS-avtalet,

b) samarbeta i multilaterala forum och om livsmedelssäkerhet, djurhälsa och växthälsovetenskap,

c) samarbeta om andra sanitära eller fytosanitära frågor eller i andra forum.

PUBLIC

ARTIKEL 13.2

Multilaterala skyldigheter

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet, och i synnerhet SPS-avtalet. Dessa rättigheter och skyldigheter ska ligga till grund för parternas verksamhet enligt det här kapitlet.

ARTIKEL 13.3

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på

a) alla sanitära och fytosanitära åtgärder enligt definitionen i bilaga A till SPS-avtalet i den mån dessa påverkar handeln mellan parterna,

b) samarbete i multilaterala forum som erkänns inom ramen för SPS-avtalet,

c) samarbete om livsmedelssäkerhet, djurhälsa och växthälsovetenskap, och

d) samarbete om andra sanitära eller fytosanitära frågor i alla andra forum, enligt överenskommelse mellan parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 13.4

Definitioner

I detta kapitel och i bilagorna 13-A till 13-H gäller följande definitioner:

a) Definitionerna i bilaga A till SPS-avtalet samt definitionerna i Codex Alimentarius, inom ramen för Världsorganisationen för djurhälsa och i den internationella växtskyddskonventionen, som undertecknades i Rom den 17 november 1997.

b) *skyddad zon*: för en viss reglerad skadegörare, en officiellt definierad geografisk del av en parts territorium där det är känt att den skadegöraren inte är etablerad trots gynnsamma förhållanden och dess förekomst på andra delar av den partens territorium.

ARTIKEL 13.5

Behöriga myndigheter

1. Parternas behöriga myndigheter är de myndigheter som ansvarar för genomförandet av de åtgärder som avses i detta kapitel, i enlighet med bilaga 13-A.

2. I enlighet med artikel 13.12 ska parterna underrätta varandra om alla betydande förändringar i deras behöriga myndigheters struktur, organisation eller fördelning av befogenheter.

PUBLIC

ARTIKEL 13.6

Erkännande av status med avseende på djursjukdomar och infektioner hos djur och med avseende på skadegörare

1. Följande gäller status i fråga om djursjukdomar och infektioner hos djur, inklusive zoonoser:

a) Den importerande parten ska i handelssyfte erkänna den exporterande partens eller dess regioners djurhälsostatus, såsom den fastställts av den exporterande parten i enlighet med punkt 1 a i) i bilaga 13-C, när det gäller de djursjukdomar som anges i tillägg 13-B-1.

b) Om en part anser att dess territorium eller någon av dess regioner har en särskild status med avseende på en särskild djursjukdom annat än de djursjukdomar som anges i tillägg 13-B-1, får den begära erkännande av denna status i enlighet med kriterierna i punkt 3 i bilaga 13-C. Den importerande parten får kräva garantier för import av levande djur och animaliska produkter som är lämpliga med hänsyn till den partens överenskomna status.

c) Parterna erkänner att statusen för parternas territorier eller regioner, eller statusen för en sektor eller undersektor i parterna, avseende prevalensen eller förekomsten av en annan djursjukdom än de djursjukdomar som anges i tillägg 13-B-1, eller av infektioner hos djur, eller därmed förbundna risker, beroende på vad som är tillämpligt, enligt de definitioner som fastställts av de internationella standardiseringsorganisationer som erkänns inom ramen för SPS-avtalet, utgör grunden för handeln mellan dem. Den importerande parten får vid behov begära garantier avseende import av levande djur och animaliska produkter som är lämpliga för den partens fastställda status i enlighet med standardiseringsorganisationernas rekommendationer.

d) Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 13.9 och 13.15, och såvida inte den importerande parten uttryckligen invänder och begär stödjande eller kompletterande information, samråd eller kontroll i enlighet med artiklarna 13.11 och 13.14, ska varje part utan onödigt dröjsmål anta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra handel på grundval av leden a, b och c i denna punkt.

PUBLIC

2. Följande gäller för skadegörare:

a) Parterna erkänner i handelssyfte skadegörarstatusen med avseende på de skadegörare som anges i tillägg 13-B-1.

b) Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 13.9 och 13.15, och såvida inte den importerande parten uttryckligen invänder och begär stödjande eller kompletterande information, samråd eller kontroll i enlighet med artiklarna 13.11 och 13.14, ska varje part utan onödigt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra handel på grundval av led a i denna punkt.

PUBLIC

ARTIKEL 13.7

Erkännande av beslut om regionalisering
med avseende på djursjukdomar och infektioner hos djur och med avseende på skadegörare

1. Parterna erkänner begreppet *regionalisering* och ska tillämpa det på handeln mellan dem.

2. Beslut om regionalisering avseende de sjukdomar bland landlevande och vattenlevande djur som förtecknas i tillägg 13-B-1 och de skadegörare som förtecknas i tillägg 13-B-2 ska antas i enlighet med bilaga 13-C.

3. När det gäller djursjukdomar, och i enlighet med artikel 13.14, ska den exporterande part som av den importerande parten begär erkännande av ett beslut om regionalisering anmäla sina åtgärder för att fastställa regionaliseringen med en fullständig förklaring och stödjande uppgifter för sina fastställanden och beslut.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13.15 ska parterna, såvida inte den importerande parten gör en uttrycklig invändning och begär ytterligare information, samråd eller kontroll i enlighet med artiklarna 13.11 och 13.14 inom 15 arbetsdagar efter mottagandet av beslutet om regionalisering, betrakta det beslutet som godkänt.

5. De samråd som avses i punkt 4 i denna artikel ska äga rum i enlighet med artikel 13.14.2. Den importerande parten ska bedöma den kompletterande informationen inom 15 arbetsdagar från mottagandet av den kompletterande informationen. Den kontroll som avses i punkt 4 i denna artikel ska utföras i enlighet med artikel 13.11 och inom 25 arbetsdagar från mottagandet av begäran om kontroll.

PUBLIC

6. När det gäller skadegörare ska varje part se till att handeln med växter, växtprodukter och andra produkter tar hänsyn till den skadegörarstatus som erkänts av den andra parten. Den exporterande part som ansöker om erkännande av ett beslut om regionalisering av den andra parten ska underrätta den andra parten om sina åtgärder och beslut, i enlighet med de relevanta internationella standarderna för fytosanitära åtgärder från Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (*FAO*), inbegripet nr 4 ”Krav för fastställandet av skadegörarfria områden”, nr 8 ”Bestämmande av skadegörarstatus i ett område”, och andra internationella normer för fytosanitära åtgärder som parterna anser lämpliga. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13.15 ska parterna, såvida inte en part gör en uttrycklig invändning och begär ytterligare information, samråd eller kontroll i enlighet med artiklarna 13.11 och 13.14 inom tre månader efter mottagandet av beslutet om regionalisering, betrakta det beslutet som godkänt.

7. De samråd som avses i punkt 4 i denna artikel ska äga rum i enlighet med artikel 13.14.2. Den importerande parten ska bedöma all kompletterande information inom tre månader efter mottagandet av sådan kompletterande information. Varje part ska utföra den kontroll som avses i punkt 4 i denna artikel i enlighet med artikel 13.11 och inom tolv månader från mottagandet av en begäran om kontroll, med beaktande av den berörda skadegörarens och grödans biologi.

8. När de förfaranden som anges i punkterna 2–7 i denna artikel har slutförts, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13.15, ska varje part utan onödigt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra handel på den grunden.

ARTIKEL 13.8

Erkännande av likvärdighet

1. Parterna får erkänna likvärdighet i fråga om en enskild åtgärd, en grupp av åtgärder eller system som är tillämpliga på en sektor eller undersektor.

2. För erkännandet av likvärdighet ska parterna följa det samrådsförfarande som avses i punkt 3. Detta förfarande ska inbegripa ett objektivt påvisande av likvärdighet av den exporterande parten, och en objektiv bedömning av detta påvisande av den importerande parten i syfte att eventuellt erkänna den påvisade likvärdigheten.

3. Parterna ska, inom tre månader från det att den importerande parten mottagit en begäran från den exporterande parten om erkännande av likvärdighet för en eller flera åtgärder som berör en eller flera sektorer eller delsektorer, inleda ett samrådsförfarande som ska omfatta de steg som anges i bilaga 13-E. Om den exporterande parten inkommer med flera begäranden ska parterna, på begäran av den importerande parten, inom ramen för den underkommitté som avses i artikel 13.16 komma överens om en tidsplan i enlighet med vilken de ska inleda det förfarande som avses i denna punkt.

4. Om inte annat överenskommits ska den importerande parten slutföra bedömningen av likvärdighet i enlighet med bilaga 13-E senast 180 dagar efter mottagandet av den exporterande partens påvisande av likvärdighet i enlighet med den bilagan. Som undantag när det gäller säsongsgrödor är det motiverat att slutföra bedömningen av likvärdighet vid ett senare tillfälle, om så är nödvändigt för att möjliggöra kontroll av fytosanitära åtgärder under en lämplig tillväxtperiod för en gröda.

PUBLIC

5. Varje parts prioriterade sektorer eller undersektorer för vilka ett samrådsförfarande enligt punkt 3 i denna artikel får inledas ska anges i tillägg 13-E-1, i prioritetsordning när så är lämpligt. Den underkommitté som avses i artikel 13.16 får rekommendera att gemensamma rådet ändrar den förteckningen, inbegripet prioriteringsordningen.

6. Den importerande parten får återkalla eller tillfälligt upphäva ett erkännande av likvärdighet på grundval av en ändring från någon av parterna av åtgärder som påverkar likvärdigheten i fråga, under förutsättning att följande förfaranden följs:

a) Den exporterande parten ska i enlighet med artikel 13.13 underrätta den importerande parten om varje föreslagen ändring av en åtgärd från den exporterande partens sida för vilken likvärdighet erkänns, och om den föreslagna ändringens sannolika inverkan på denna likvärdighet. Den importerande parten ska inom 30 arbetsdagar från mottagandet av denna information underrätta den exporterande parten om huruvida likvärdigheten även fortsättningsvis kommer att erkännas på grundval av den föreslagna ändringen.

b) Den importerande parten ska i enlighet med artikel 13.13 underrätta den exporterande parten om varje föreslagen ändring av en åtgärd från den importerande partens sida på vilken ett erkännande av likvärdighet har baserats, och om den föreslagna ändringens sannolika inverkan på detta erkännande av likvärdighet. Om den importerande parten inte fortsatt erkänner likvärdigheten får parterna gemensamt fastställa villkoren för att återuppta det förfarande som avses i punkt 3 i denna artikel på grundval av den föreslagna ändringen.

PUBLIC

7. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13.15 får den importerande parten inte återkalla eller tillfälligt upphäva ett erkännande av likvärdighet innan någondera partens föreslagna ändring träder i kraft.

8. Ett erkännande av likvärdighet eller ett återkallande eller tillfälligt upphävande av ett erkännande av likvärdighet åligger endast den importerande parten som agerar i enlighet med sin administrativa och rättsliga ram, inbegripet, när det gäller växter, växtprodukter och andra varor, lämpliga underrättelser i enlighet med FAO:s internationella standard för fytosanitära åtgärder nr 13, ”Riktlinjer för anmälan av bristande efterlevnad och nödåtgärder” och andra internationella standarder för fytosanitära åtgärder, beroende på vad som är lämpligt. Den importerande parten ska ge den exporterande parten en fullständig skriftlig förklaring och styrkande uppgifter rörande de fastställanden och beslut som omfattas av denna artikel. Om likvärdigheten inte erkänns, återkallas eller tillfälligt upphävs ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om villkoren för att återuppta det förfarande som avses i punkt 3.

ARTIKEL 13.9

Transparens och handelsvillkor

1. Parterna ska tillämpa allmänna importvillkor. Utan att det påverkar de beslut som fattas i enlighet med artikel 13.7 ska den importerande partens importvillkor vara tillämpliga på den exporterande partens territorium. I enlighet med artikel 13.13 ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om sina sanitära och fytosanitära importkrav. Denna information ska i förekommande fall omfatta förlagorna till alla officiella certifikat eller intyg som krävs av den importerande parten.

2. Varje part ska för anmälan av ändringar eller föreslagna ändringar av de villkor som avses i punkt 1 i denna artikel uppfylla kraven i artikel 7 i och bilaga B till SPS-avtalet och senare beslut som antagits av WTO:s kommitté för sanitära och fytosanitära åtgärder. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13.15 ska den importerande parten beakta transporttiden mellan parternas territorier när den fastställer dagen för ikraftträdande av eventuella ändringar av de villkor som avses i punkt 1 i denna artikel.

3. Om den importerande parten inte uppfyller de anmälningskrav som avses i punkt 2 ska den under 30 dagar efter dagen för den berörda ändringens ikraftträdande fortsätta att godta alla officiella certifikat eller intyg som garanterar de importvillkor som gällde före ändringen.

4. Om Chile beviljar marknadstillträde för en eller flera av EU-partens sektorer eller delsektorer i enlighet med de villkor som avses i punkt 1, ska Chile godkänna alla därpå följande exportbegäranden som lämnas in av medlemsstaterna på grundval av en omfattande dossier med information som finns tillgänglig för Europeiska kommissionen (den s.k. landsprofilen), såvida inte Chile begär ytterligare information under begränsade och specifika omständigheter när så anses lämpligt.

PUBLIC

5. Inom 90 dagar efter ett erkännande av likvärdighet i enlighet med artikel 13.8 ska en part vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att genomföra erkännandet av likvärdighet, för att möjliggöra handel mellan parterna inom sektorer och delsektorer där den importerande parten erkänner den exporterande partens alla sanitära och fytosanitära åtgärder som likvärdiga. För de djur, animaliska produkter, växter, växtprodukter och andra produkter som omfattas av de berörda sanitära och fytosanitära åtgärderna får förlagan till det officiella certifikat eller officiella dokument som krävs av den importerande parten ersättas med ett certifikat enligt bilaga 13-H.

6. För produkter som avses i punkt 5 inom sektorer eller delsektorer för vilka en eller vissa men inte alla åtgärder erkänns som likvärdiga, ska parterna fortsätta handeln mellan dem på grundval av att villkoren i punkt 1 är uppfyllda. På begäran av den exporterande parten ska punkt 7 vara tillämplig.

7. Vid tillämpningen av detta kapitel får den importerande parten inte låta importen av den andra partens produkter omfattas av importlicenser.

8. När det gäller allmänna importvillkor som påverkar handeln mellan parterna, ska parterna på begäran av den exporterande parten inleda samråd i enlighet med artikel 13.14 för att fastställa alternativa eller ytterligare importvillkor för den importerande parten. Parterna ska vid behov grunda dessa alternativa eller ytterligare importvillkor på den exporterande partens åtgärder som den importerande parten har erkänt som likvärdiga. Om parterna är överens om alternativa eller ytterligare importvillkor ska den importerande parten inom 90 dagar efter deras inrättande vidta de lagstiftningsåtgärder eller administrativa åtgärder som är nödvändiga för att tillåta import på denna grundval.

PUBLIC

9. När det gäller import av djur, animaliska produkter, produkter av animaliskt ursprung och animaliska biprodukter ska den importerande parten, på begäran av den exporterande parten åtföljd av lämpliga garantier, utan föregående inspektion och i enlighet med bilaga 13-D godkänna anläggningar som är belägna på den exporterande partens territorium. Såvida inte den exporterande parten begär ytterligare information ska den importerande parten inom 30 arbetsdagar från mottagandet av ansökan om godkännande åtföljd av lämpliga garantier vidta de lagstiftningsåtgärder eller administrativa åtgärder som är nödvändiga för att tillåta import på denna grundval.

10. Den första förteckningen över anläggningar ska godkännas av en part i enlighet med bilaga 13-D.

11. På begäran av en part ska den andra parten tillhandahålla fullständiga förklaringar och underlag när det gäller de fastställanden och beslut som omfattas av denna artikel.

ARTIKEL 13.10

Certifieringsförfaranden

1. Vid certifieringsförfaranden ska parterna följa de principer och kriterier som anges i bilaga 13-H.

2. En part ska utfärda de intyg eller officiella handlingar som avses i artikel 13.9.1, 13.9.5 och 13.9.6 i enlighet med bilaga 13-H.

PUBLIC

3. Den underkommitté som avses i artikel 13.16 får rekommendera att gemensamma kommittén eller gemensamma rådet antar ett beslut om fastställande av regler som ska följas vid elektronisk certifiering eller vid återkallande eller ersättning av certifikat.

PUBLIC

ARTIKEL 13.11

Kontroll

1. För ett effektivt genomförande av detta kapitel ska varje part ha rätt att

a) i enlighet med riktlinjerna i bilaga 13-F utföra en kontroll av hela eller en del av de behöriga myndigheternas samlade kontrollprogram i den andra parten; kostnaderna för denna kontroll ska bäras av den part som utför kontrollen,

b) från och med ett datum som parterna fastställer, begära av den andra parten hela eller en del av den partens samlade kontrollprogram och en rapport om resultaten av de kontroller som utförts inom ramen för det programmet, och

c) begära, för laboratorietester som rör produkter av animaliskt ursprung, att den andra parten deltar i det periodiska jämförande testprogram för särskilda tester som anordnas av den begärande partens referenslaboratorium. Kostnaderna för deltagandet ska bäras av den deltagande parten.

2. Varje part får dela med sig av resultaten och slutsatserna av sina kontroller till tredjeländer och offentliggöra dem.

3. Den underkommitté som avses i artikel 13.16 får rekommendera att gemensamma rådet ändrar bilaga 13-F, med vederbörlig hänsyn tagen till det relevanta arbete som utförs av internationella organisationer.

4. Resultaten av de kontroller som avses i denna artikel kan bidra till åtgärder som vidtas av en part eller av de parter som avses i artiklarna 13.6–13.9 och 13.12.

PUBLIC

ARTIKEL 13.12

Importkontroller och inspektionsavgifter

1. Importkontroller som den importerande parten utför på sändningar från den exporterande parten ska följa principerna i bilaga 13-G. Resultaten av dessa kontroller kan bidra till den kontrollprocess som avses i artikel 13.11.

2. Frekvensen för de fysiska importkontroller som utförs av varje part anges i bilaga 13-G. Den underkommitté som avses i artikel 13.16 får rekommendera att gemensamma rådet ändrar bilaga 13-G.

3. En part får avvika från de frekvenser som anges i bilaga 13-G inom ramen för sina befogenheter och i enlighet med sina lagar och andra författningar, till följd av framsteg som gjorts i enlighet med artiklarna 13.8 och 13.9 eller till följd av kontroller, samråd eller andra åtgärder som föreskrivs i detta kapitel.

4. Inspektionsavgifterna får inte överstiga den behöriga myndighetens kostnader för att utföra importkontroller och ska vara skäliga i förhållande till de avgifter som tas ut för kontroll av liknande nationella produkter.

5. Den importerande parten ska underrätta den exporterande parten om varje ändring, inbegripet skälen för denna ändring, av de åtgärder som påverkar avgifterna för importkontroll och inspektioner, och om varje betydande ändring av det administrativa förfarandet för dessa kontroller.

6. För de produkter som avses i artikel 13.9.5 får parterna enas om att ömsesidigt minska frekvensen av fysiska importkontroller.

7. Underkommittén får till gemensamma rådet lämna rekommendationer för villkoren för godkännande av varje parts importkontroller, i syfte att anpassa deras frekvens eller ersätta dem, med tillämplighet från och med ett visst datum. Dessa villkor ska infogas i bilaga 13-G genom ett beslut av gemensamma rådet. Från och med den dagen får parterna godkänna varandras importkontroller för vissa produkter i syfte att minska deras frekvens eller ersätta dem.

PUBLIC

ARTIKEL 13.13

Informationsutbyte

1. Parterna ska systematiskt utbyta information som är relevant för genomförandet av detta kapitel i syfte att utveckla standarder, ge garantier, skapa ömsesidigt förtroende och visa att de kontrollerade programmen är effektiva. Vid behov kan informationsutbytet inbegripa utbyte av tjänstemän.

2. Parterna ska även utbyta information om andra relevanta ämnen, bland annat

a) viktiga händelser som rör produkter som omfattas av detta kapitel, inbegripet det informationsutbyte som föreskrivs i artiklarna 13.8 och 13.9,

b) resultaten av de kontrollförfaranden som föreskrivs i artikel 13.11,

c) resultaten av de importkontroller som föreskrivs i artikel 13.12 när det gäller sändningar av djur och animaliska produkter som avvisats eller inte uppfyller kraven,

d) vetenskapliga yttranden som är relevanta för detta kapitel och som utarbetats under en parts ansvar, och

e) snabba varningar av relevans för handeln inom detta kapitels tillämpningsområde.

PUBLIC

3. En part ska i god tid lämna in vetenskapliga dokument eller data till det relevanta vetenskapliga forumet för utvärdering för att styrka alla synpunkter eller påståenden som görs rörande en fråga som uppstår inom ramen för detta kapitel. Resultaten av denna utvärdering ska göras tillgängliga för parterna.

4. När den information som avses i denna artikel har gjorts tillgänglig av en part genom anmälan till WTO i enlighet med artikel 7 i och bilaga B till SPS-avtalet, eller på dess officiella, allmänt tillgängliga och avgiftsfria webbplats, ska den information som föreskrivs i denna artikel anses ha utbytts.

5. För skadedjur som utgör en känd och omedelbar fara för en part ska direkt kommunikation göras till den parten per post eller e-post. Parterna ska följa vägledningen i FAO:s internationella standard för fytosanitära åtgärder nr 17, ”Rapportering om skadegörare”.

6. Parterna ska utbyta den information som avses i denna artikel via e-post, fax eller post.

PUBLIC

ARTIKEL 13.14

Anmälan och samråd

1. En part ska inom två arbetsdagar efter varje allvarlig eller betydande risk för människors, djurs eller växters hälsa, inbegripet nödsituationer i samband med livsmedelskontroller eller situationer där det finns en klart identifierad risk för allvarliga hälsoeffekter i samband med konsumtion av animaliska eller vegetabiliska produkter, underrätta den andra parten om denna risk och särskilt om

a) åtgärder som påverkar beslut om regionalisering enligt artikel 13.7,

b) förekomsten eller utvecklingen av en djursjukdom eller en skadegörare som förtecknas i bilaga 13-B,

c) rön av epidemiologisk betydelse eller viktiga därmed förbundna risker med avseende på djursjukdomar och skadegörare som inte förtecknas i bilaga 13-B, eller som är nya djursjukdomar eller skadegörare, och

d) ytterligare åtgärder, utöver de grundläggande krav som följer av parternas respektive åtgärder för att bekämpa eller utrota djursjukdomar eller skadegörare eller skydda folkhälsan, samt förändringar i förebyggande program, inbegripet vaccinationsprogram.

PUBLIC

2. Om en part hyser allvarliga farhågor beträffande en risk för människors, djurs eller växters hälsa får den parten begära samråd med den andra parten om situationen. Dessa samråd ska äga rum så snart som möjligt och under alla omständigheter inom 13 arbetsdagar efter det att begäran görs. Vid dessa samråd ska varje part sträva efter att tillhandahålla all information som krävs för att undvika störningar i handeln och nå en ömsesidigt godtagbar lösning som är förenlig med skyddet av människors, djurs eller växters hälsa.

3. En part får begära att det samråd som avses i punkt 2 i denna artikel hålls via video- eller telefonkonferens. Den begärande parten ska utarbeta protokollet från samrådet, som ska godkännas av parterna. För detta godkännande gäller artikel 13.13.6.

ARTIKEL 13.15

Skyddsklausul

1. Om den exporterande parten vidtar inhemska åtgärder för att kontrollera en orsak som kan utgöra en allvarlig risk för människors, djurs eller växters hälsa, ska den parten, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2, vidta likvärdiga åtgärder för att förhindra att risken förs in på den importerande partens territorium.

PUBLIC

2. Den importerande parten får, om det föreligger allvarliga risker för människors, djurs eller växters hälsa, vidta provisoriska åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters hälsa. För sändningar som transporteras mellan parterna när sådana provisoriska åtgärder tillämpas ska den importerande parten överväga den lämpligaste och mest proportionella lösningen för att undvika onödiga störningar i handeln.

3. Den part som vidtar åtgärder enligt denna artikel ska underrätta den andra parten om detta inom en arbetsdag efter beslutet att genomföra åtgärderna. Parterna ska på begäran av en part och i enlighet med artikel 13.14.2 samråda om situationen inom 13 arbetsdagar efter underrättelsen. Parterna ska ta vederbörlig hänsyn till all information som lämnas under samråden och sträva efter att undvika onödiga störningar i handeln, i tillämpliga fall med beaktande av resultatet av samråden enligt artikel 13.14.2.

ARTIKEL 13.16

Underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder

1. Underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder (*underkommittén*), som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, ska bestå av företrädare för parterna med ansvar för sanitära och fytosanitära frågor.

PUBLIC

2. Underkommittén ska

a) övervaka genomförandet av och överväga frågor som har anknytning till detta kapitel, och undersöka varje fråga som kan uppkomma vid den praktiska tillämpningen av kapitlet, och

b) lämna rekommendationer till gemensamma rådet om ändringar av bilagorna i enlighet med artikel 8.5.1 a, särskilt mot bakgrund av de framsteg som gjorts inom ramen för de samråd och förfaranden som föreskrivs i detta kapitel.

3. Underkommittén ska enas om vilka åtgärder som ska vidtas för att uppnå målen i detta kapitel. Underkommittén ska fastställa mål och delmål för dessa åtgärder. Underkommittén ska utvärdera resultaten av dessa åtgärder.

4. Underkommittén får rekommendera att gemensamma rådet eller gemensamma kommittén, i enlighet med artikel 40.3.3, vid behov inrättar tekniska arbetsgrupper bestående av företrädare på expertnivå för varje part, som ska identifiera och behandla tekniska och vetenskapliga frågor som uppstår vid tillämpningen av detta kapitel.

5. Underkommittén får, med tanke på SPS-frågornas särart, rekommendera att gemensamma rådet eller gemensamma kommittén antar ett beslut om särskilda arbetsordningar för denna underkommitté.

PUBLIC

ARTIKEL 13.17

Samarbete i multilaterala forum

1. Parterna ska främja samarbete i multilaterala forum som är relevanta för sanitära och fytosanitära frågor, särskilt i internationella standardiseringsorganisationer som erkänns inom ramen för SPS-avtalet.

2. Den underkommitté som inrättas genom artikel 13.16 ska vara det relevanta forumet för informationsutbyte och samarbete i frågor som avses i punkt 1 i den här artikeln.

ARTIKEL 13.18

Samarbete om livsmedelssäkerhet, djurhälsa och växthälsovetenskap

1. Parterna ska sträva efter att främja vetenskapligt samarbete mellan de av parternas organ som ansvarar för vetenskapliga utvärderingar på områdena livsmedelssäkerhet, djurhälsa och växthälsa.

2. Underkommittén får rekommendera att gemensamma rådet eller gemensamma kommittén i enlighet med artikel 40.3.3 inrättar en teknisk arbetsgrupp för det vetenskapliga samarbete som avses i punkt 1 i den här artikeln (*arbetsgruppen*), bestående av företrädare på expertnivå för de vetenskapliga organ som avses i punkt 1 i den här artikeln, vilka utses av varje part.

PUBLIC

3. Gemensamma rådet eller gemensamma kommittén som inrättar arbetsgruppen ska fastställa dess mandat, tillämpningsområde och arbetsprogram.

4. Arbetsgruppen får utbyta information om bland annat

a) vetenskaplig och teknisk information, och

b) datainsamling.

5. Det arbete som utförs av arbetsgruppen ska inte påverka varje parts nationella eller regionala organs oberoende.

6. Varje part ska se till att de företrädare som utsetts enligt punkt 2 inte påverkas av intressekonflikter enligt den partens lagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 13.19

Territoriell tillämpning för EU-parten

1. Genom undantag från artikel 41.2 gäller detta kapitel för EU-partens vidkommande för medlemsstaternas territorier enligt bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625[1], och när det gäller växter, växtprodukter och andra varor, enligt artikel 1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031[2].

PUBLIC

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L 95, 7.4.2017, s. 1).

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4).

2. Parterna är överens om att särarten hos Europeiska unionens territorium ska beaktas och att Europeiska unionen ska erkännas som en enda enhet.

PUBLIC

KAPITEL 14

SAMARBETE OM HÅLLBARA LIVSMEDELSSYSTEM

ARTIKEL 14.1

Mål

Syftet med detta kapitel är att upprätta ett nära samarbete mellan parterna för att arbeta för omställningen till hållbarhet i parternas respektive livsmedelssystem. Parterna erkänner vikten av att stärka de politiska åtgärderna och fastställa program som bidrar till utvecklingen av hållbara, inkluderande, hälsosamma och motståndskraftiga livsmedelssystem och av handelns roll för att uppnå detta mål.

ARTIKEL 14.2

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på samarbetet mellan parterna för att förbättra hållbarheten i deras respektive livsmedelssystem.

2. I detta kapitel fastställs bestämmelser för samarbete om särskilda aspekter avseende hållbara livsmedelssystem, bland annat

a) livsmedelskedjans hållbarhet och minskning av matsvinn och matavfall,

b) bekämpning av livsmedelsbedrägeri i livsmedelskedjan,

c) djurskydd,

d) bekämpning av antimikrobiell resistens, och

e) minskad användning av gödselmedel och kemiska bekämpningsmedel för vilka en riskbedömning har visat att de medför oacceptabla hälso- eller miljörisker.

3. Detta kapitel ska också tillämpas på samarbete mellan parterna i multilaterala forum.

4. Detta kapitel ska inte påverka tillämpningen av andra kapitel som rör livsmedelssystem eller hållbarhet, särskilt kapitlen 13, 16 och 33.

PUBLIC

ARTIKEL 14.3

Definitioner

1. I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *livsmedelskedjan*: alla steg från primärproduktion till försäljning till slutkonsument, inklusive produktion, bearbetning, tillverkning, transport, import, lagring, distribution och försäljning till slutkonsumenten.

b) *primärproduktion*: produktion, uppfödning eller odling av primärprodukter, inklusive skörd, mjölkning och produktion av lantbruksdjur före slakt, samt jakt och fiske och skörd av vilda produkter.

c) *hållbart livsmedelssystem*: ett livsmedelssystem som tillhandahåller säkra, näringsrika och tillräckliga livsmedel för alla utan att äventyra de ekonomiska, sociala och miljömässiga grunder som krävs för att skapa livsmedelstrygghet och nutrition för kommande generationer. Ett sådant hållbart livsmedelssystem

   i) är lönsamt (ekonomisk hållbarhet),

   ii) har breda fördelar för samhället (social hållbarhet), och

   iii) har en positiv eller neutral inverkan på den naturliga miljön, inbegripet på klimatförändringarna (miljömässig hållbarhet).

PUBLIC

ARTIKEL 14.4

Livsmedelskedjans hållbarhet och minskning av matsvinn och matavfall

1. Parterna erkänner kopplingen mellan nuvarande livsmedelssystem och klimatförändringarna. Parterna ska samarbeta för att minska livsmedelssystemens negativa miljö- och klimateffekter och stärka deras motståndskraft.

2. Parterna erkänner att livsmedelsförluster och livsmedelsavfall har en negativ inverkan på livsmedelssystemens sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensioner.

3. Parterna ska samarbeta på områden som kan omfatta

a) hållbar livsmedelsproduktion, inbegripet jordbruk, förbättring av djurskyddet, främjande av ekologiskt jordbruk och minskad användning av antimikrobiella medel, gödselmedel och kemiska bekämpningsmedel för vilka en riskbedömning visar att de utgör en oacceptabel risk för hälsan eller miljön,

b) livsmedelskedjans hållbarhet, inbegripet livsmedelsproduktion och bearbetningsmetoder,

c) hälsosamma och hållbara kostvanor som minskar konsumtionens koldioxidavtryck,

d) minskade växthusgasutsläpp från livsmedelssystemen, utökade kolsänkor och återställande av förlusten av biologisk mångfald,

PUBLIC

e) innovation och teknik som bidrar till anpassning och motståndskraft mot klimatförändringarnas effekter,

f) utveckling av beredskapsplaner för att trygga livsmedelsförsörjningen i kristider, och

g) minskning av livsmedelsförluster och matsvinn i linje med mål 12, delmål 12.3 för hållbar utveckling, som definieras i Agenda 2030.

4. Samarbete enligt denna artikel kan inbegripa utbyte av information, sakkunskap och erfarenheter samt samarbete inom forskning och innovation.

PUBLIC

ARTIKEL 14.5

Bekämpning av bedrägerier i livsmedelskedjan

1. Parterna erkänner att bedrägerier kan påverka livsmedelskedjans säkerhet, äventyra livsmedelssystemens hållbarhet och undergräva god affärssed, konsumenternas förtroende och livsmedelsmarknadernas motståndskraft.

2. Parterna ska samarbeta för att upptäcka och undvika bedrägerier i livsmedelskedjan genom att

a) utbyta information och erfarenheter för att förbättra upptäckten och bekämpningen av bedrägerier i livsmedelskedjan, och

b) tillhandahålla det bistånd som krävs för att samla in bevis på metoder som är eller förefaller vara oförenliga med deras regler, eller som utgör en risk för människors, djurs eller växters hälsa eller för miljön, eller som vilseleder kunder.

PUBLIC

ARTIKEL 14.6

Djurskydd

1. Parterna erkänner att djur är kännande varelser och att användningen av djur i livsmedelsproduktionssystem medför ett ansvar för djurens välbefinnande. Parterna ska respektera de handelsvillkor för produktionsdjur och animaliska produkter som syftar till att skydda djurens välbefinnande.

2. Parterna strävar efter att nå en gemensam förståelse rörande de internationella djurskyddsnormerna från Världsorganisationen för djurens hälsa (*WOAH*).

3. Parterna ska samarbeta för att utveckla och genomföra djurskyddsnormer på gårdarna, under transport, samt vid slakt och avlivning av djur, i enlighet med sin lagstiftning.

4. Parterna ska stärka sitt forskningssamarbete på djurskyddsområdet för att vidareutveckla vetenskapligt baserade djurskyddsnormer.

5. Den underkommitté som avses i artikel 14.8 får behandla andra frågor på djurskyddsområdet.

6. Parterna ska utbyta information, sakkunskap och erfarenheter på djurskyddsområdet.

7. Parterna ska samarbeta inom WOAH och får samarbeta inom andra internationella forum i syfte att främja vidareutvecklingen av djurskyddsnormer och bästa praxis samt deras genomförande.

8. Enligt artikel 40.3.3 får gemensamma rådet eller gemensamma kommittén vid genomförandet av denna artikel inrätta en teknisk arbetsgrupp till stöd för den underkommitté som avses i artikel 14.8.

PUBLIC

ARTIKEL 14.7

Bekämpning av antimikrobiell resistens

1. Parterna erkänner att antimikrobiell resistens utgör ett allvarligt hot mot människors och djurs hälsa, och att användningen, särskilt missbruket och överanvändningen, av antimikrobiella medel på djur bidrar till den övergripande utvecklingen av antimikrobiell resistens och utgör en stor risk för folkhälsan. Parterna erkänner att hotets art kräver en transnationell strategi.

2. Varje part ska fasa ut användningen av antimikrobiella läkemedel som tillväxtbefrämjande medel.

3. Varje part ska, i enlighet med One Health-strategin,

a) beakta befintliga och framtida riktlinjer, standarder, rekommendationer och åtgärder som tagits fram i relevanta internationella organisationer vid utarbetandet av initiativ och nationella planer som syftar till att främja en återhållsam och ansvarsfull användning av antimikrobiella medel i samband med animalieproduktion och veterinärverksamhet,

b) främja, om parterna gemensamt så beslutar, ansvarsfull och återhållsam användning av antimikrobiella medel, bland annat genom att minska användningen av antimikrobiella medel i animalieproduktionen och fasa ut användningen av antimikrobiella medel som tillväxtbefrämjande medel i animalieproduktionen, och

PUBLIC

c) stödja utarbetandet och genomförandet av internationella handlingsplaner för bekämpning av antimikrobiell resistens, om parterna anser att det är lämpligt.

4. Enligt artikel 40.3.3 får gemensamma rådet eller gemensamma kommittén vid genomförandet av denna artikel inrätta en teknisk arbetsgrupp till stöd för den underkommitté som avses i artikel 14.8.

PUBLIC

ARTIKEL 14.8

Underkommitté för hållbara livsmedelssystem

1. Underkommittén för hållbara livsmedelssystem (*underkommittén*), som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, ska bestå av företrädare för parterna med ansvar för hållbara livsmedelssystem.

2. Underkommittén ska övervaka genomförandet av detta kapitel och undersöka alla frågor som uppstår i samband med dess genomförande.

3. Underkommittén ska enas om vilka åtgärder som ska vidtas för att uppnå målen i detta kapitel. Underkommittén ska fastställa mål och delmål för dessa åtgärder och övervaka parternas framsteg med att upprätta hållbara livsmedelssystem. Underkommittén ska varje period utvärdera resultaten av genomförandet av dessa åtgärder.

4. Underkommittén får, i enlighet med artikel 40.3.3, rekommendera att gemensamma rådet eller gemensamma kommittén inrättar tekniska arbetsgrupper bestående av företrädare på expertnivå från varje part för att identifiera och behandla tekniska och vetenskapliga frågor som uppstår vid tillämpningen av detta kapitel.

5. Underkommittén ska rekommendera att gemensamma kommittén fastställer regler för att minska de potentiella intressekonflikterna för deltagarna i sammanträdena i underkommittén och i eventuella tekniska arbetsgrupper som avses i detta kapitel. Gemensamma kommittén ska anta ett beslut om fastställande av dessa regler.

PUBLIC

ARTIKEL 14.9

Samarbete i multilaterala forum

1. Parterna ska vid behov samarbeta i multilaterala forum för att främja den globala omställningen till hållbara livsmedelssystem som bidrar till uppnåendet av internationellt överenskomna miljö-, natur- och klimatskyddsmål.

2. Underkommittén ska vara det forum som ska utbyta information och samarbeta i de frågor som omfattas av punkt 1 i denna artikel.

ARTIKEL 14.10

Ytterligare bestämmelser

1. Underkommitténs verksamhet ska inte påverka oberoendet hos parternas nationella eller regionala organ.

2. Ingenting i detta kapitel ska påverka varje parts rättigheter eller skyldigheter att skydda konfidentiell information i enlighet med varje parts lagstiftning. Om en part överlämnar information som enligt dess lagstiftning anses vara konfidentiell till den andra parten i enlighet med detta kapitel, ska den andra parten behandla informationen som konfidentiell, såvida inte den överlämnande parten samtycker till något annat.

3. Med full respekt för varje parts rätt att reglera ska ingenting i detta kapitel tolkas som att en part är skyldig att

a) ändra sina importkrav,

b) avvika från inhemska förfaranden för utarbetande och antagande av regleringsåtgärder,

c) vidta åtgärder som skulle undergräva eller hindra ett rättidigt antagande av regleringsåtgärder för att uppnå allmänpolitiska mål, eller

d) anta ett visst regleringsmässigt mål.

KAPITEL 15

ENERGI OCH RÅMATERIAL

PUBLIC

ARTIKEL 15.1

Mål

Syftet med detta kapitel är att främja dialog och samarbete inom energi- och råmaterialsektorerna till ömsesidig nytta för parterna, att främja hållbar och rättvis handel och investeringar som säkerställer lika villkor inom dessa sektorer, och att stärka konkurrenskraften hos relaterade värdekedjor, inbegripet mervärdesförädling, i enlighet med detta avtal.

ARTIKEL 15.2

Principer

1. Varje part behåller sin suveräna rätt att avgöra om områden inom dess territorium, liksom i dess exklusiva ekonomiska zon, är tillgängliga för prospektering efter samt produktion och transport av energivaror och råmaterial.

2. I enlighet med detta kapitel bekräftar parterna sin rätt att inom sina respektive territorier reglera för att uppnå legitima politiska mål på energi- och råvaruområdet.

PUBLIC

ARTIKEL 15.3

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 15-A och 15-B gäller följande definitioner:

a) *tillstånd*: ett tillstånd, en licens, en koncession eller ett liknande administrativt eller avtalsmässigt instrument genom vilket en parts behöriga myndighet ger en enhet rätt att utöva en viss ekonomisk verksamhet på dess territorium enligt de krav som anges i tillståndet.

b) *balansering*: alla åtgärder och processer, inom alla tidsramar, genom vilka systemansvariga fortlöpande säkerställer att systemfrekvensen bibehålls inom ett fördefinierat stabilitetsområde och att nödvändiga reserver upprätthålls med hänsyn till den kvalitet som krävs.

c) *energivaror*: de varor ur vilka energi produceras och som förtecknas med motsvarande HS-nummer i bilaga 15-A.

d) *kolväten*: de varor som förtecknas med motsvarande HS-nummer i bilaga 15-A.

e) *råmaterial*: ämnen som används vid tillverkning av industriprodukter, inklusive malm, anrikade material, slagg, aska och kemikalier, obearbetade, bearbetade och raffinerade material, metallavfall, skrot och omsmältningsskrot, som förtecknas i de motsvarande HS-kapitlen i bilaga 15-A.

f) *förnybar energi*: energi som produceras från solenergi, vindkraft, vattenkraft, geotermisk energi, biologiska källor, havskällor eller andra förnybara omgivningskällor.

g) *förnybara bränslen*: biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, inklusive förnybara syntetiska bränslen och förnybar vätgas.

h) *standarder*: standarder i den mening som avses i kapitel 16.

i) *systemansvarig*:

i) för EU-parten, en person som ansvarar för drift, underhåll och utveckling av distributions- eller överföringssystemet för el inom ett visst område och för att säkerställa sådana systems långsiktiga kapacitet, och

PUBLIC

ii) för Chiles vidkommande, ett oberoende organ med ansvar för att samordna driften av sammankopplade elsystem, som säkerställer elsystemets effektiva ekonomiska prestanda, säkerhet och tillförlitlighet och ger fri tillgång till överföringssystemet.

j) *tekniska föreskrifter*: tekniska föreskrifter i den mening som avses i kapitel 16.

PUBLIC

ARTIKEL 15.4

Import- och exportmonopol

En part får inte inrätta eller bibehålla ett utsett import- eller exportmonopol. I denna artikel avses med termen *import- eller exportmonopol* en exklusiv rätt eller en exklusiv befogenhet som en part beviljar en enhet att importera energivaror eller råmaterial från, eller exportera energivaror eller råmaterial till, den andra parten[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte påverkar tillämpningen av kapitlen 17, 18 och 29 och bindningslistorna i bilaga 17-A till 17-C och 29, och inte heller tillämpas på de rättigheter som följer av en immateriell rättighet.

ARTIKEL 15.5

Exportpriser[1]

1. En part får inte införa ett högre pris för export av energivaror eller råmaterial till den andra parten än det pris som tas ut för sådana varor när de är avsedda för den inhemska marknaden, genom åtgärder, inbegripet licenser eller krav på minimipriser.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 i denna artikel får Chile införa eller bibehålla åtgärder i syfte att främja mervärdesförädling genom att leverera råmaterial till industrisektorer till förmånliga priser så att de kan komma ut i Chile, förutsatt att dessa åtgärder uppfyller villkoren i bilaga 15-B.

ARTIKEL 15.6

Inhemska reglerade priser

1. Parterna erkänner vikten av konkurrenskraftiga energimarknader för att tillhandahålla ett brett urval av energivaror och förbättra konsumenternas välfärd. Parterna erkänner också att regleringsbehoven och regleringsmetoderna kan skilja sig åt mellan olika marknader.

2. Utöver det som fastställs i punkt 1 ska varje part, i enlighet med sina lagar och andra författningar, säkerställa att leveransen av energivaror grundar sig på marknadsprinciper.

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte påverkar tillämpningen av bilaga 29.

3. En part får endast reglera det pris som tas ut för leverans av energivaror genom att införa en skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster.

4. Om en part ålägger en skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster ska den se till att denna skyldighet är klart definierad, transparent och icke-diskriminerande och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen med skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster.

PUBLIC

ARTIKEL 15.7

Tillstånd till prospektering efter och produktion av energivaror och råmaterial

1. Utan att det påverkar tillämpningen av kapitel 20 ska en part, om den kräver ett tillstånd för att prospektera efter eller producera energivaror och råmaterial, säkerställa att ett sådant tillstånd beviljas enligt ett offentligt och icke-diskriminerande förfarande[1].

2. Den parten ska offentliggöra bland annat typ av tillstånd, relevant område eller del därav och föreslaget datum eller föreslagen tidsfrist för beviljande av tillstånd, på ett sätt som gör det möjligt för potentiellt intresserade sökande att lämna in ansökningar.

3. En part får avvika från punkt 2 i denna artikel och artikel 20.3 i något av följande fall som rör kolväten:

a) Området har varit föremål för ett tidigare förfarande som inte har lett till att ett tillstånd har beviljats.

[1] För tydlighetens skull påpekas att i händelse av bristande överensstämmelse mellan denna artikel och kapitlen 17 och 18 samt bilagorna 17-A, 17-B och 17-C ska dessa kapitel och bilagor ha företräde beträffande det som den bristande överensstämmelsen gäller.

b) Området är permanent tillgängligt för prospektering efter eller produktion av energivaror och råmaterial.

c) Ett beviljat tillstånd har avstått före dess sista giltighetsdatum.

4. Varje part får kräva att en enhet som har beviljats tillstånd ska betala ett ekonomiskt bidrag eller ett bidrag in natura. Det ekonomiska bidraget eller bidraget in natura ska fastställas på ett sådant sätt att det inte påverkar ledningen och beslutsprocessen för en sådan enhet.

5. Varje part ska säkerställa att en sökande, vars ansökan avslås, får tillgång till skälen till att dess ansökan avslagits, så att sökanden vid behov kan använda förfaranden för överklagande eller omprövning. Förfarandena för överklagande eller omprövning ska offentliggöras i förväg.

ARTIKEL 15.8

Bedömning av miljöpåverkan

1. En part ska säkerställa att en bedömning av miljöpåverkan[1] görs innan tillstånd beviljas för ett projekt eller en verksamhet som rör energi eller råmaterial som kan ha en betydande inverkan på befolkning, människors hälsa, biologisk mångfald, mark, jordmån, vatten, luft eller klimat, eller kulturarv eller landskap. Vid denna bedömning ska sådan betydande inverkan identifieras och bedömas.

[1] För Chiles vidkommande avses med *bedömning av miljöpåverkan* en studie av miljöpåverkan som definieras enligt artikel 2 i i avdelning 1 i lag 19.300 eller dess efterföljare, och som regleras enligt artikel 11 i samma lag.

2. Varje part ska se till att allmänheten har tillgång till relevant information som en del av processen för bedömning av miljöpåverkan, och ge allmänheten tid och möjlighet att delta i denna process och lämna synpunkter.

3. Varje part ska offentliggöra och beakta resultaten av bedömningen av miljöpåverkan innan tillstånd beviljas för projektet eller verksamheten.

PUBLIC

ARTIKEL 15.9

Tredjepartstillträde till energitransportinfrastruktur

1. Varje part ska säkerställa att systemansvariga inom dess territorium beviljar icke-diskriminerande tillträde till energiinfrastrukturen för transport av el till en parts samtliga enheter. Tillträde till eltransportinfrastrukturen ska i största möjliga utsträckning beviljas inom en rimlig tidsperiod efter den dag då enheten begärde tillträde.

2. Varje part ska i enlighet med sina lagar och andra författningar göra det möjligt för en parts enhet att få tillgång till och använda eltransportinfrastruktur för transport av el på rimliga och icke-diskriminerande villkor, inbegripet icke-diskriminering mellan olika typer av elkällor, och till tariffer som avspeglar kostnaderna. Varje part ska offentliggöra villkoren för tillträde till och användning av eltransportinfrastruktur.

3. Trots vad som sägs i punkt 1 får en part i sina lagar och andra författningar införa eller bibehålla särskilda undantag från rätten till tredjepartstillträde på grundval av objektiva kriterier, förutsatt att undantagen är nödvändiga för att uppfylla ett legitimt politiskt mål. Sådana undantag ska offentliggöras innan de börjar tillämpas.

4. Parterna erkänner relevansen av de regler som anges i punkterna 1, 2 och 3 även för gasinfrastruktur. En part som inte tillämpar sådana regler på gasinfrastruktur ska sträva efter att göra detta, särskilt när det gäller transport av förnybara bränslen, samtidigt som den erkänner skillnader i marknadsmognad och marknadsorganisation.

PUBLIC

ARTIKEL 15.10

Tillträde till infrastruktur för leverantörer av el som produceras från förnybara energikällor

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 15.7, 15.9 och 15.11 ska varje part se till att leverantörer av förnybar energi från den andra parten beviljas tillträde till och får använda elnätet för anläggningar för produktion av förnybar el som är belägna inom dess territorium på rimliga och icke-diskriminerande villkor.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska varje part, i enlighet med sina lagar och andra författningar, säkerställa att dess överföringsföretag och systemansvariga, med avseende på den andra partens leverantörer av förnybar el,

a) möjliggör en anslutning mellan nya anläggningar för produktion av förnybar el och elnätet utan att införa diskriminerande villkor,

b) möjliggör en tillförlitlig användning av elnätet,

c) tillhandahåller balanstjänster, och

d) säkerställer att lämpliga nät- och marknadsrelaterade operativa åtgärder vidtas för att minimera begränsningen av el som produceras från förnybara energikällor.

3. Punkt 2 påverkar inte varje parts legitima rätt att reglera inom sitt territorium för att uppnå legitima politiska mål, såsom behovet av att upprätthålla en säker drift och stabilitet i elsystemet, på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier.

PUBLIC

ARTIKEL 15.11

Oberoende organ

1. Varje part ska upprätthålla eller inrätta ett eller flera funktionellt oberoende organ som

a) fastställer eller godkänner villkoren och tarifferna för tillträde till och användning av elnätet, och

b) inom rimlig tid löser tvister rörande lämpliga villkor och tariffer för tillträde till och användning av elnätet.

2. När organet eller organen utför sina uppgifter och utövar sina befogenheter enligt punkt 1 ska de agera öppet och opartiskt med avseende på användare och ägare av samt systemansvariga för elnätet.

ARTIKEL 15.12

Samarbete om standarder

1. I syfte att förhindra, identifiera och undanröja onödiga tekniska hinder för handel med energivaror och råmaterial ska kapitel 16 tillämpas på dessa varor och material.

PUBLIC

2. I enlighet med artiklarna 16.4 och 16.6 ska parterna, när så är lämpligt, främja samarbete mellan sina relevanta reglerings- och standardiseringsorgan på områden såsom energieffektivitet, hållbar energi och råmaterial, i syfte att bidra till handel, investeringar och hållbar utveckling, bland annat genom

a) konvergens eller, om möjligt, harmonisering av deras respektive befintliga standarder, på grundval av ömsesidigt intresse och ömsesidighet, och enligt villkor som ska överenskommas mellan de berörda regleringsmyndigheterna och standardiseringsorganen,

b) gemensamma analyser, metoder och tillvägagångssätt, om möjligt, för att bistå och underlätta utvecklingen av relevanta tester och mätstandarder, i samarbete med deras relevanta standardiseringsorganisationer,

c) utveckling av gemensamma standarder, om möjligt, för energieffektivitet och förnybar energi, och

d) främjande av standarder för råmaterial, produktion av förnybar energi och energieffektivitetsutrustning, inbegripet produktdesign och produktmärkning, om så är lämpligt, genom befintliga initiativ för internationellt samarbete.

3. Vid genomförandet av detta kapitel ska parterna uppmuntra utarbetandet och användningen av öppna standarder och driftskompatibilitet mellan nät, system, anordningar, tillämpningar eller komponenter inom energi- och råvarusektorerna.

PUBLIC

ARTIKEL 15.13

Forskning, utveckling och innovation

Parterna erkänner att forskning, utveckling och innovation är avgörande faktorer för att ytterligare utveckla effektivitet, hållbarhet och konkurrenskraft inom energi- och råvarusektorerna. Parterna ska, när så är lämpligt, samarbeta bland annat för att

a) främja forskning, utveckling, innovation och spridning av miljövänlig och kostnadseffektiv teknik och praxis samt miljövänliga och kostnadseffektiva processer på områdena energi och råmaterial,

b) främja mervärdesförädling till ömsesidig nytta för parterna och förbättra produktionskapaciteten inom energi och råmaterial, och

c) stärka kapacitetsuppbyggnaden inom ramen för forsknings-, utvecklings- och innovationsinitiativ.

PUBLIC

ARTIKEL 15.14

Samarbete om energi och råmaterial

1. Parterna ska, när så är lämpligt, samarbeta på områdena energi och råmaterial, i syfte att bland annat

a) minska eller avskaffa åtgärder, inbegripet åtgärder av teknisk, regleringsmässig eller ekonomisk karaktär, som påverkar energi- eller råvarusektorerna och som i sig eller tillsammans med andra åtgärder skulle kunna snedvrida handel och investeringar,

b) diskutera, när så är möjligt, sina ståndpunkter i internationella forum där relevanta handels- och investeringsfrågor diskuteras, och främja internationella program på områdena energieffektivitet, förnybar energi och råmaterial, och

c) främja ansvarsfullt företagande i enlighet med internationella standarder som har godkänts eller stöds av parterna, såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag, särskilt kapitel IX om vetenskap och teknik.

PUBLIC

Tematiskt samarbete om energi

2. Parterna erkänner behovet av att påskynda utbyggnaden av förnybara och koldioxidsnåla energikällor, öka energieffektiviteten och främja innovationen och att säkerställa tillgången till säker, hållbar och överkomlig energi. Parterna ska samarbeta i alla relevanta frågor av ömsesidigt intresse, såsom

a) förnybar energi, särskilt med avseende på teknik, integrering i och tillgång till elsystemet, lagring och flexibilitet samt hela försörjningskedjan för förnybar vätgas,

b) energieffektivitet, inklusive reglering, bästa praxis och effektiva och hållbara värme- och kylsystem,

c) elektromobilitet och utbyggnad av laddningsinfrastruktur, och

d) öppna och konkurrenskraftiga energimarknader.

PUBLIC

Tematiskt samarbete om råmaterial

3. Parterna erkänner sitt gemensamma engagemang för ansvarsfull anskaffning och hållbar produktion av råmaterial, och deras ömsesidiga intresse av att underlätta integreringen av värdekedjor för råmaterial. Parterna ska samarbeta i alla relevanta frågor av ömsesidigt intresse, såsom

a) ansvarsfull gruvdriftspraxis och hållbarhet hos värdekedjorna för råmaterial, inbegripet råvaruvärdekedjornas bidrag till uppfyllandet av FN:s mål för hållbar utveckling,

b) värdekedjor för råmaterial, inklusive mervärdesförädling, och

c) fastställande av områden av ömsesidigt intresse för samarbete om forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som omfattar hela värdekedjan för råmaterial, inbegripet banbrytande teknik, smart gruvdrift och digitala gruvor.

4. Vid utveckling av samarbetsverksamheten ska parterna ta hänsyn till tillgängliga resurser. Verksamheten kan utföras personligen eller med hjälp av alla tekniska medel som parterna har tillgång till.

5. Samarbetet kan enligt överenskommelse mellan parterna utvecklas och genomföras med deltagande av internationella organisationer, globala forum och forskningsinstitutioner.

PUBLIC

6. Parterna ska när så är lämpligt vid tillämpningen av denna artikel främja en lämplig samordning av genomförandet av artiklarna 4.5 och 5.2.

PUBLIC

ARTIKEL 15.15

Energiomställning och förnybara bränslen

1. För genomförandet av detta kapitel erkänner parterna det viktiga bidraget från förnybara bränslen, bland annat förnybar vätgas, inklusive derivat av vätgas, och förnybara syntetiska bränslen, för att minska utsläppen av växthusgaser i syfte att åtgärda klimatförändringarna.

2. I enlighet med artikel 15.12.2 ska parterna, när så är lämpligt, samarbeta om konvergens eller, om möjligt, harmonisering av certifieringssystem för förnybara bränslen, t.ex. system gällande livscykelutsläpp och säkerhetsstandarder.

3. När det gäller förnybara bränslen ska parterna också samarbeta i syfte att

a) identifiera, minska och undanröja åtgärder som kan snedvrida den bilaterala handeln, inbegripet åtgärder av teknisk, regleringsmässig och ekonomisk karaktär,

b) främja initiativ som underlättar bilateral handel, för att främja produktionen av förnybar vätgas, och

c) främja användningen av förnybara bränslen med tanke på deras bidrag till minskningen av växthusgasutsläppen.

4. Parterna ska när så är lämpligt uppmuntra utvecklingen och genomförandet av internationella standarder och regleringssamarbete med avseende på förnybara bränslen, och samarbeta i relevanta internationella forum i syfte att utveckla relevanta certifieringssystem som undviker uppkomsten av omotiverade handelshinder.

PUBLIC

ARTIKEL 15.16

Undantag för små och isolerade elsystem

1. För genomförandet av detta kapitel erkänner parterna att deras lagar och andra författningar får omfatta särskilda regler för små och isolerade elsystem.

2. Enligt punkt 1 får en part behålla, anta eller genomdriva åtgärder avseende små och isolerade elsystem som avviker från artiklarna 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 och 15.11, förutsatt att sådana åtgärder inte utgör förtäckta hinder för handel eller investeringar mellan parterna.

ARTIKEL 15.17

Underkommitté för varuhandel

1. Underkommittén för varuhandel (*underkommittén*), som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, ska ansvara för genomförandet av detta kapitel och bilagorna 15-A och 15-B. De uppgifter som anges i artikel 9.18 a, c, d och e gäller i tillämpliga delar för detta kapitel.

2. I överensstämmelse med artiklarna 15.12, 15.13, 15.14 och 15.15 får underkommittén rekommendera parterna att införa eller främja andra sätt att samarbeta på områdena energi och råmaterial.

3. Om parterna gemensamt kommer överens om detta ska underkommittén hålla sammanträden om genomförandet av detta kapitel. När varje part förbereder dessa sammanträden får den vid behov överväga synpunkter från relevanta intressenter eller experter.

4. Varje part ska utse en kontaktpunkt för att underlätta genomförandet av detta kapitel, bland annat genom att säkerställa ett lämpligt deltagande av företrädare för en part, underrätta den andra parten om dess kontaktuppgifter och utan dröjsmål underrätta den andra parten om eventuella ändringar av dessa kontaktuppgifter. När det gäller Chile ska kontaktpunkten vara en företrädare för undersekretariatet för internationella ekonomiska förbindelser vid utrikesministeriet eller dess efterträdare.

PUBLIC

KAPITEL 16

TEKNISKA HANDELSHINDER

PUBLIC

ARTIKEL 16.1

Mål

Målet för detta kapitel är att förbättra och underlätta varuhandeln mellan parterna genom att förebygga, identifiera och undanröja onödiga tekniska handelshinder och genom att främja ett ökat regleringssamarbete.

ARTIKEL 16.2

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på utarbetande, antagande och tillämpning av alla standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, enligt definitionen i bilaga 1 till TBT-avtalet, som kan påverka varuhandeln mellan parterna.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 ska detta kapitel inte tillämpas på

a) inköpsspecifikationer som utarbetats av statliga organ för produktions- eller konsumtionsbehov hos sådana organ som omfattas av kapitel 28, eller

b) sanitära och fytosanitära åtgärder som omfattas av kapitel 13.

PUBLIC

ARTIKEL 16.3

Införlivande av vissa bestämmelser från TBT-avtalet

Artiklarna 2–9 i TBT-avtalet och bilagorna 1 och 3 till det avtalet införlivas i och utgör en del av detta avtal, med nödvändiga anpassningar.

ARTIKEL 16.4

Internationella standarder

1. Internationella standarder som har tagits fram av de organisationer som förtecknas i bilaga 16-A ska anses vara relevanta internationella standarder i den mening som avses i artiklarna 2 och 5 i samt bilaga 3 till avtalet om tekniska handelshinder, under förutsättning att dessa organisationer vid utarbetandet har följt de principer och förfaranden som anges i det beslut som WTO:s kommitté för tekniska handelshinder har fattat om principer för utarbetande av internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer med koppling till artiklarna 2 och 5 i avtalet om tekniska handelshinder samt bilaga 3 till det avtalet[1].

2. På begäran av en part får gemensamma rådet anta ett beslut om ändring av bilaga 16-A, i enlighet med artikel 8.5.1 a.

ARTIKEL 16.5

Tekniska föreskrifter

1. Parterna erkänner vikten av att i enlighet med sina respektive regler och förfaranden genomföra en konsekvensutredning av planerade tekniska föreskrifter.

[1] G/TBT/9, 13 november 2000, bilaga 4.

2. Varje part ska bedöma tillgängliga alternativ, genom reglering eller på andra sätt, till den föreslagna tekniska föreskriften som kan uppfylla partens legitima mål i enlighet med artikel 2.2 i avtalet om tekniska handelshinder.

3. Varje part ska använda relevanta internationella standarder som grund för sina tekniska föreskrifter, utom när den part som utarbetar de tekniska föreskrifterna kan visa att sådana internationella standarder inte skulle vara ett ändamålsenligt eller lämpligt medel för att uppnå de eftersträvade legitima målen.

4. Om en part inte använder internationella standarder som grund för en teknisk föreskrift, ska den parten på begäran av den andra parten identifiera alla väsentliga avvikelser från den relevanta internationella standarden och förklara skälen till att denna standard inte har ansetts vara ett ändamålsenligt eller lämpligt medel för att uppnå det eftersträvade målet och tillhandahålla den vetenskapliga eller tekniska bevisning som ligger till grund för denna bedömning.

5. Med hänvisning till varje parts skyldighet enligt artikel 2.3 i TBT-avtalet ska varje part i enlighet med sina respektive regler och förfaranden se över sina tekniska föreskrifter i syfte att öka samstämmigheten mellan dessa tekniska föreskrifter och relevanta internationella standarder. En part ska bland annat beakta all utveckling avseende de relevanta internationella standarderna och huruvida de omständigheter som gav upphov till skillnaderna mot de relevanta internationella standarderna fortfarande föreligger.

PUBLIC

ARTIKEL 16.6

Regleringssamarbete

1. Parterna erkänner att det finns ett brett spektrum av mekanismer för regleringssamarbete som kan bidra till att undanröja eller undvika tekniska handelshinder.

2. En part får föreslå den andra parten sektorspecifik verksamhet inom regleringssamarbete på områden som omfattas av detta kapitel. Dessa förslag ska översändas till den kontaktpunkt som avses i artikel 16.13 och ska bestå av

a) informationsutbyte om regleringsstrategier och regleringspraxis, eller

b) initiativ för att ytterligare anpassa tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse till relevanta internationella standarder.

Den andra parten ska svara på förslaget inom rimlig tid.

3. De kontaktpunkter som avses i artikel 16.13 ska informera gemensamma kommittén om den samarbetsverksamhet som bedrivs enligt denna artikel.

4. Parterna ska sträva efter att utbyta och samarbeta om mekanismer för att underlätta godtagandet av resultaten av bedömningar av överensstämmelse i syfte att undanröja onödiga tekniska handelshinder.

PUBLIC

5. Parterna ska uppmuntra samarbete mellan sina respektive organisationer med ansvar för teknisk reglering, standardisering, bedömning av överensstämmelse, ackreditering och metrologi, oavsett om de är statliga eller icke-statliga, i syfte att behandla frågor som omfattas av detta kapitel.

6. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att en part är skyldig att

a) avvika från sina förfaranden för utarbetande och antagande av regleringsåtgärder,

b) vidta åtgärder som skulle undergräva eller hindra ett rättidigt antagande av regleringsåtgärder för att uppnå partens allmänpolitiska mål, eller

c) uppnå ett visst regleringsmässigt resultat.

7. Vid tillämpning av denna artikel och bestämmelserna om samarbete enligt bilagorna 16-A till 16-E ska Europeiska kommissionen agera på EU-partens vägnar.

ARTIKEL 16.7

Samarbete om marknadskontroll, överensstämmelse och säkerhet för icke-livsmedelsprodukter

1. Parterna erkänner vikten av samarbete om marknadskontroll, överensstämmelse och säkerhet för icke-livsmedelsprodukter för att underlätta handeln och för att skydda konsumenter och andra användare, och vikten av att bygga upp ömsesidigt förtroende på grundval av delad information.

PUBLIC

2. I denna artikel gäller följande definitioner:

a) *konsumentprodukter*: varor som är avsedda för eller sannolikt kommer att användas av konsumenter, med undantag för livsmedel, medicintekniska produkter och läkemedel.

b) *marknadskontroll*: verksamhet som utförs och åtgärder som vidtas av offentliga myndigheter, inbegripet verksamhet som utförs och åtgärder som vidtas i samarbete med ekonomiska aktörer, i enlighet med förfaranden i en part som gör det möjligt för den parten att kontrollera eller åtgärda problem som rör produkters överensstämmelse med de krav som fastställs i dess lagar och andra författningar eller deras säkerhet.

3. För att garantera att marknadskontrollen fungerar på ett oberoende och opartiskt sätt ska varje part säkerställa att

a) marknadskontrollfunktionerna avskiljs från funktionerna för bedömning av överensstämmelse, och

b) det inte förekommer några intressen som skulle kunna påverka marknadskontrollmyndigheternas opartiskhet vid deras kontroll eller övervakning av ekonomiska aktörer.

4. Parterna får samarbeta och utbyta information på området säkerhet och överensstämmelse för icke-livsmedelsprodukter, särskilt när det gäller

a) marknadskontroll och efterlevnadskontroll och tillsynsåtgärder,

PUBLIC

b) metoder för riskbedömning och produktprovning,

c) samordnade produktåterkallelser eller liknande åtgärder,

d) vetenskapliga och tekniska frågor samt regleringsfrågor för att förbättra säkerheten och överensstämmelsen för icke-livsmedelsprodukter,

e) framväxande frågor som har stor inverkan på hälsa och säkerhet,

f) verksamhet med anknytning till standardisering, och

g) utbyten av tjänstemän.

5. EU-parten får förse Chile med utvald information från sitt system för snabbt informationsutbyte med avseende på konsumentprodukter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG[1] eller dess efterföljare, och Chile får förse EU-parten med utvald information om säkerheten hos konsumentprodukter och om de förebyggande, begränsande och korrigerande åtgärder som vidtagits med avseende på konsumentprodukter. Informationsutbytet kan ske i form av

a) icke-systematiskt informationsutbyte, i vederbörligen motiverade särskilda fall, med undantag för personuppgifter, och

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet (EGT L 11, 15.1.2002, s. 4).

b) systematiskt informationsutbyte på grundval av ett arrangemang som inrättats genom gemensamma rådets beslut och som ska anges i bilaga 16-D.

6. Gemensamma rådet får anta ett beslut för att fastställa ett arrangemang för regelbundet informationsutbyte, även på elektronisk väg, om åtgärder som vidtagits med avseende på andra icke-livsmedelsprodukter som inte uppfyller kraven, annat än de arrangemang som omfattas av punkt 5 i denna artikel. Detta arrangemang ska anges i bilaga 16-E.

7. Varje part ska använda den information som erhållits enligt punkterna 4, 5 och 6 endast i syfte att skydda konsumenter, hälsa, säkerhet eller miljö.

8. Varje part ska behandla den information som erhållits enligt punkterna 4, 5 och 6 konfidentiellt.

9. De arrangemang som avses i punkterna 5 b och 6 ska ange produktomfattningen, den typ av information som ska utbytas, formerna för utbytet och tillämpningen av reglerna om konfidentialitet och skydd av personuppgifter.

10. Enligt artikel 8.5.1 a ska gemensamma rådet ha befogenhet att anta beslut i syfte att fastställa eller ändra de arrangemang som anges i bilagorna 16-D och 16-E.

PUBLIC

ARTIKEL 16.8

Standarder

1. I syfte att harmonisera standarder på en så bred grund som möjligt ska varje part uppmuntra standardiseringsorganen inom sitt territorium samt de regionala standardiseringsorgan i vilka en part eller standardiseringsorganen inom dess territorium är medlemmar att

a) inom ramen för sina resurser delta i relevanta internationella standardiseringsorgans utarbetande av internationella standarder,

b) använda relevanta internationella standarder som en grund för de standarder de själva utarbetar, utom när sådana internationella standarder inte skulle vara ändamålsenliga eller lämpliga, exempelvis till följd av en otillräcklig skyddsnivå, grundläggande klimatrelaterade eller geografiska faktorer eller grundläggande tekniska problem,

c) undvika dubbelarbete med eller överlappning av de internationella standardiseringsorganens arbete,

d) regelbundet se över de nationella och regionala standarder som inte baseras på relevanta internationella standarder, med tanke på att öka deras samstämmighet med relevanta internationella standarder,

PUBLIC

e) samarbeta med den andra partens relevanta standardiseringsorgan när det gäller internationell standardiseringsverksamhet, inbegripet i de internationella standardiseringsorganen eller på regional nivå, och

f) främja bilateralt samarbete mellan sig själva och den andra partens standardiseringsorgan.

2. Parterna bör utbyta information om

a) sin användning av standarder till stöd för tekniska föreskrifter, och

b) sina standardiseringsprocesser och i vilken omfattning internationella, regionala eller subregionala standarder används som grund för de nationella standarderna.

3. Om standarder görs obligatoriska genom införlivande eller hänvisning i ett förslag till tekniska föreskrifter eller förfarande för bedömning av överensstämmelse, ska de transparenskrav som anges i artikel 16.10 i detta avtal och i artiklarna 2 eller 5 i TBT-avtalet tillämpas.

PUBLIC

ARTIKEL 16.9

Bedömning av överensstämmelse

1. Bestämmelserna i artikel 16.5 om utarbetande, antagande och tillämpning av tekniska föreskrifter ska också gälla i tillämpliga delar för förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

2. Om en part kräver en bedömning av överensstämmelse som positiv försäkran om att en produkt överensstämmer med en teknisk föreskrift ska parten

a) välja förfaranden för bedömning av överensstämmelse som står i proportion till de risker som föreligger,

b) om inte annat följer av dess lagar och andra författningar, betrakta användningen av en leverantörsförsäkran om överensstämmelse som ett av de möjliga sätten att bevisa överensstämmelse med en teknisk föreskrift, och

c) om den andra parten så kräver, lämna information om de kriterier som används för att välja förfaranden för bedömning av överensstämmelse för specifika produkter.

3. Om en part kräver en tredjepartsbedömning av överensstämmelse som en positiv försäkran om att en produkt överensstämmer med en teknisk föreskrift och den inte har reserverat denna uppgift för en statlig myndighet enligt vad som anges i punkt 4, ska parten

a) i första hand använda ackreditering för det organ som ska bedöma överensstämmelse,

PUBLIC

b) i första hand utnyttja internationella standarder för ackreditering och bedömning av överensstämmelse liksom internationella avtal där parternas ackrediteringsorgan deltar, exempelvis via International Laboratory Accreditation Cooperation (nedan kallat *ILAC*) och Internationella ackrediteringsforumet (nedan kallat *IAF*),

c) ansluta sig – eller i tillämpliga fall uppmuntra sina organ för bedömning av överensstämmelse att ansluta sig – till fungerande internationella avtal eller överenskommelser som avser att harmonisera eller underlätta godtagandet av resultaten från bedömningar av överensstämmelse,

d) säkerställa att de ekonomiska aktörerna, om mer än ett organ för bedömning av överensstämmelse har utnämnts för en viss produkt eller uppsättning produkter, har möjlighet att välja vilket organ för bedömning av överensstämmelse som ska utföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse,

e) säkerställa att organ för bedömning av överensstämmelse är oberoende av tillverkare, importörer och ekonomiska aktörer i allmänhet och att det inte finns några intressekonflikter mellan ackrediteringsorgan och organ för bedömning av överensstämmelse,

f) tillåta organ för bedömning av överensstämmelse att använda underleverantörer för att utföra provning eller inspektioner i samband med bedömningen av överensstämmelse, inbegripet underleverantörer som är etablerade på den andra partens territorium; ingenting i detta led får tolkas som ett förbud för parterna att ställa krav på att anlitade underleverantörer ska uppfylla samma krav som ställs på det anlitande organet för bedömning av överensstämmelse, vid utförande av provning eller inspektioner, och

PUBLIC

g) på officiella webbplatser offentliggöra en förteckning över de organ som parten har utsett att genomföra sådana bedömningar av överensstämmelse och relevant information om räckvidden för varje sådant organs utseende.

4. Ingenting i denna artikel ska hindra en part från att begära att en bedömning av överensstämmelse för specifika produkter utförs av dess utsedda statliga myndigheter. I dessa fall ska parten

a) begränsa avgifter för bedömning av överensstämmelse till den ungefärliga kostnaden för de tjänster som tillhandahålls och, på begäran av den som ansöker om en bedömning av överensstämmelse, förklara hur de eventuella avgifter som den tar ut för en sådan bedömning av överensstämmelse är begränsade till den ungefärliga kostnaden för de utförda tjänsterna, och

b) göra avgifterna för bedömning av överensstämmelse tillgängliga för allmänheten eller tillhandahålla dem på begäran.

5. Trots vad som sägs i punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel ska Chile, i de fall då EU-parten godtar en leverantörsförsäkran om överensstämmelse inom de områden som förtecknas i bilaga 16-B, i enlighet med sina lagar och andra författningar tillhandahålla ett effektivt och transparent förfarande för godkännande av intyg och provningsrapporter som utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse som är belägna på EU-partens territorium och som har ackrediterats av ett ackrediteringsorgan som är medlem i de internationella arrangemangen för ömsesidigt erkännande av ILAC och IAF som en försäkran om att en produkt uppfyller kraven i Chiles tekniska föreskrifter.

PUBLIC

6. I denna artikel avses med *leverantörsförsäkran om överensstämmelse* en förstapartsförsäkran som utfärdats av tillverkaren på den tillverkarens eget ansvar på grundval av resultaten av en lämplig typ av bedömning av överensstämmelse med uteslutande av obligatorisk tredjepartsbedömning, som en försäkran om att en produkt uppfyller kraven i en teknisk föreskrift i vilken sådana förfaranden för bedömning av överensstämmelse fastställs.

7. På begäran av endera parten ska den underkommitté som avses i artikel 16.14 se över förteckningen över områden i punkt 1 i bilaga 16-B. Underkommittén får rekommendera att gemensamma rådet ändrar bilaga 16-B i enlighet med artikel 8.5.1 a.

PUBLIC

ARTIKEL 16.10

Transparens

1. När parterna utarbetar större tekniska föreskrifter som kan ha en betydande inverkan på varuhandeln ska varje part, i enlighet med sina respektive regler och förfaranden och utan att det påverkar tillämpningen av kapitel 36, säkerställa att det finns transparensförfaranden som gör det möjligt för parternas personer att lämna synpunkter inom ramen för en offentlig samrådsprocess, utom om akuta problem med säkerhet, hälsa, miljöskydd eller nationell säkerhet uppstår eller riskerar att uppstå.

2. Varje part ska låta personer från den andra parten delta i den samrådsprocess som avses i punkt 1 på villkor som inte är mindre gynnsamma än dem som beviljas dess egna personer, och ska offentliggöra resultatet av sådana samråd.

3. Varje part ska ge den andra parten en period på minst 60 dagar för att lämna skriftliga synpunkter efter det att en anmälan av en föreslagen teknisk föreskrift eller ett föreslaget förfarande för bedömning av överensstämmelse ingetts till WTO:s centrala registreringsenhet, dock med undantag för situationer där akuta problem rörande säkerhet, hälsa, miljöskydd eller nationell säkerhet uppstår eller riskerar att uppstå. En part ska överväga varje rimlig begäran från den andra parten om att förlänga den perioden för lämnande av synpunkter.

4. Om den anmälda texten inte är skriven på något officiellt WTO-språk, ska den anmälande parten lämna en detaljerad och heltäckande beskrivning av innehållet i de föreslagna tekniska föreskrifterna och i förfarandena för bedömning av överensstämmelse i WTO:s anmälningsformat.

5. Om en part mottar skriftliga synpunkter enligt punkt 3 ska den

a) om den andra parten så begär, diskutera de skriftliga synpunkterna med deltagande av sin behöriga regleringsmyndighet vid en tidpunkt då de kan beaktas, och

b) skriftligen besvara synpunkterna senast den dag då den antagna tekniska föreskriften eller det antagna förfarandet för bedömning av överensstämmelse offentliggörs.

6. Varje part ska sträva efter att på en webbsida offentliggöra sina svar på de skriftliga synpunkter som avses i punkt 3 och som den mottar från den andra parten senast den dag då den antagna tekniska föreskriften eller det antagna förfarandet för bedömning av överensstämmelse offentliggörs.

PUBLIC

7. En part ska, om så begärs av den andra parten, tillhandahålla information om målen, den rättsliga grunden och motiveringen för en teknisk föreskrift eller ett förfarande för bedömning av överensstämmelse som den antagit eller avser att anta.

8. Varje part ska säkerställa att de tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som den har antagit är tillgängliga kostnadsfritt via officiella webbplatser eller nätbaserade officiella kungörelseorgan.

9. Varje part ska lämna information om antagande av och ikraftträdande för den tekniska föreskriften eller förfarandet för bedömning av överensstämmelse och om den antagna slutgiltiga texten genom ett tillägg till den ursprungliga anmälan till WTO:s centrala registreringsenhet.

10. Varje part ska medge ett rimligt intervall mellan offentliggörandet av de tekniska föreskrifterna och deras ikraftträdande, på de villkor som anges i artikel 2.12 i TBT-avtalet. I denna artikel avses med *rimligt intervall* en period på minst sex månader, utom om en sådan period innebär att de eftersträvade legitima målen inte uppnås.

11. En part ska överväga varje rimlig begäran från den andra parten, som mottas före utgången av den period för synpunkter som avses i punkt 3, om att förlänga perioden mellan offentliggörandet av den tekniska föreskriften och dess ikraftträdande, utom om förlängningen inte skulle vara ändamålsenlig för uppnåendet av de legitima mål som eftersträvas.

PUBLIC

ARTIKEL 16.11

Märkning och etikettering

1. Parterna bekräftar att deras tekniska föreskrifter som omfattar eller uteslutande behandlar märkning eller etikettering ska vara förenliga med principerna i artikel 2.2 i TBT-avtalet.

2. Såvida det inte är nödvändigt för att uppfylla de legitima mål som avses i artikel 2.2 i TBT-avtalet ska en part som kräver obligatorisk märkning eller etikettering av produkter

a) endast kräva information som är relevant för konsumenter eller användare av produkten eller information som anger att produkten överensstämmer med de obligatoriska tekniska kraven,

b) inte kräva förhandsgodkännande, registrering eller certifiering av märkningen eller etiketterna på produkter, och heller inte någon avgift, som en förutsättning för utsläppande på sin marknad av produkter som i övrigt uppfyller partens obligatoriska tekniska krav,

c) om den kräver att ekonomiska aktörer använder ett unikt identifieringsnummer, utan oskäligt dröjsmål och på icke-diskriminerande grund utfärda ett sådant nummer till den andra partens ekonomiska aktörer,

PUBLIC

d) förutsatt att det inte är vilseledande, motstridigt eller förvirrande i förhållande till den information som krävs i den part som importerar varorna, tillåta

   i) information på andra språk utöver det språk som krävs i den part som importerar varorna,

   ii) internationellt accepterade nomenklaturer, piktogram, symboler eller grafiska tecken, och

   iii) ytterligare information utöver den som krävs av den importerande parten,

e) godta att etikettering, inbegripet kompletterande etikettering eller korrigering av etikettering, äger rum i tullager eller andra anvisade områden i importlandet, som ett alternativ till etikettering i ursprungslandet, såvida det inte av skäl som rör folkhälsa eller säkerhet krävs att sådan etikettering utförs av godkända personer, och

f) sträva efter att godta icke-permanenta eller löstagbara etiketter, eller att inkludera relevant information i den medföljande dokumentationen, snarare än på etiketter som är fysiskt fästa på produkten.

PUBLIC

ARTIKEL 16.12

Tekniska diskussioner och samråd

1. En part får begära att den andra parten tillhandahåller information i alla frågor som omfattas av detta kapitel. Den andra parten ska tillhandahålla informationen inom en rimlig tidsperiod.

2. Om en part anser att den andra partens utkast eller förslag till en teknisk föreskrift eller förfarande för bedömning av överensstämmelse kan ha en betydande negativ inverkan på handeln mellan parterna får den begära tekniska diskussioner om dess farhågor beträffande åtgärden. Begäran ska sändas skriftligen och ska ange

a) åtgärden,

b) de bestämmelser i detta kapitel som den begärande partens farhågor avser, och

c) skälen till begäran, inbegripet en beskrivning av den begärande partens farhågor beträffande åtgärden.

3. Parten ska sända sin begäran i enlighet med denna artikel till den andra partens kontaktpunkt som utsetts i enlighet med artikel 16.13.

PUBLIC

4. Parterna ska på begäran av en part sammanträda för att diskutera de frågor som tas upp i den begäran som avses i punkt 2, genom ett fysiskt möte eller via video- eller telefonkonferens, inom 60 dagar från dagen för begäran. Parterna ska göra sitt yttersta för att så skyndsamt som möjligt nå en ömsesidigt tillfredsställande lösning i frågan.

5. Om den begärande parten anser att ärendet är brådskande får den av den andra parten begära att sammanträda inom en kortare tidsfrist. Den andra parten ska överväga denna begäran.

6. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte påverkar någon av parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 38.

PUBLIC

ARTIKEL 16.13

Kontaktpunkter

1. Varje part ska utse en kontaktpunkt för att underlätta samarbete och samordning enligt detta kapitel och underrätta den andra parten om dess kontaktuppgifter. En part ska snarast underrätta den andra parten om varje ändring av dessa kontaktuppgifter.

2. Kontaktpunkterna ska samarbeta för att underlätta genomförandet av detta kapitel och samarbetet mellan parterna i alla frågor som rör tekniska handelshinder. Kontaktpunkterna ska

a) organisera de tekniska diskussioner och samråd som avses i artikel 16.12,

b) omgående behandla alla frågor som en part tar upp och som rör utarbetande, antagande, tillämpning eller efterlevnadskontroll av standarder, tekniska föreskrifter eller förfaranden för bedömning av överensstämmelse,

c) på begäran av en part anordna diskussioner i alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel, och

d) utbyta information om utvecklingen i icke-statliga, regionala och internationella forum för standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

3. Kontaktpunkterna ska kommunicera med varandra på alla överenskomna sätt som är lämpliga för utförandet av deras uppgifter.

ARTIKEL 16.14

Underkommittén för tekniska handelshinder

Underkommittén för tekniska handelshinder (*underkommittén*), som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, ska

a) övervaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel,

PUBLIC

b) stärka samarbetet vad gäller utarbetande och förbättring av standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,

c) fastställa prioriterade områden av ömsesidigt intresse för framtida arbete enligt detta kapitel och överväga förslag till nya initiativ,

d) övervaka och diskutera utvecklingen inom ramen för avtalet om tekniska handelshinder, och

e) vidta alla andra åtgärder som parterna anser skulle hjälpa dem att genomföra detta kapitel och avtalet om tekniska handelshinder.

PUBLIC

KAPITEL 17

INVESTERINGAR

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 17.1

Tillämpningsområde

Detta kapitel är inte tillämpligt på åtgärder som en part antar eller bibehåller och som avser finansinstitut från den andra parten, investerare från den andra parten eller sådana investerares investeringar i finansinstitut på den partens territorium, enligt definitionen i artikel 25.2.

PUBLIC

ARTIKEL 17.2

Definitioner

1. I detta kapitel och bilagorna 17-A, 17-B och 17-C gäller följande definitioner:

a) *verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning*: verksamhet som bedrivs, inbegripet tjänster som tillhandahålls, varken i kommersiellt syfte eller i konkurrens med en eller flera ekonomiska aktörer.

b) *reparation och underhåll av luftfartyg*: arbete som utförs på ett luftfartyg, eller en del av detta, medan det är taget ur drift, och som inte inbegriper så kallat linjeunderhåll.

c) *tjänster i datoriserade bokningssystem*: tjänster som tillhandahålls av datoriserade system som omfattar information om lufttrafikföretags tidtabeller, tillgänglighet, biljettpriser och resevillkor, och genom vilka bokningar kan göras eller biljetter utfärdas.

d) *omfattad investering*: en investering som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av en eller flera investerare från en part på den andra partens territorium och som görs i enlighet med tillämplig lagstiftning samt existerar vid den dag då detta avtal träder i kraft eller etableras därefter.

PUBLIC

e) *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst

i) från en parts territorium till den andra partens territorium,

ii) inom en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten.

f) *näringsverksamhet*: verksamhet inom industri, handel eller hantverk eller inom de fria yrkena, inbegripet tillhandahållande av tjänster, utom verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.

g) *företag*: en juridisk person, en filial eller ett representationskontor som upprättas genom en etablering.

h) *etablering*: bildande, inklusive förvärv[1], av ett företag av en investerare från en part på den andra partens territorium.

i) *fritt konvertibel valuta*: en valuta som fritt kan växlas mot valutor som normalt handlas på internationella valutamarknader och som normalt används vid internationella transaktioner.

[1] Termen *förvärv* inbegriper kapitalandel i en juridisk person i syfte att etablera eller bibehålla varaktiga ekonomiska förbindelser.

PUBLIC

j) *marktjänster*: ett tillhandahållande på en flygplats, mot en avgift eller enligt avtal, av följande tjänster: representation, administration och övervakning av lufttrafikföretag, passagerarhantering, bagagehantering, ramptjänster, catering exklusive för tillredning av mat, flygfrakt- och posthantering, bränslepåfyllning av luftfartyg, service och städning av luftfartyg, transport på marken samt flygverksamhet, administration av besättningar och färdplanering; marktjänster omfattar inte egenhantering, säkerhet, linjeunderhåll, reparation och underhåll av luftfartyg eller förvaltning eller drift av väsentlig centraliserad flygplatsinfrastruktur, såsom avisningssystem, bränsledistributionssystem, bagagehanteringssystem och fasta system för transporter inom flygplatser.

k) *investering*: alla typer av tillgångar som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av en investerare och som har karaktären av en investering, inbegripet en viss varaktighet, bindande av kapital eller andra resurser, förväntad vinst eller risktagande. En investering kan ha bland annat följande former:

   i) Ett företag.

   ii) Aktier och andra former av andelar i ett företag.

   iii) Obligationer, icke säkerställda obligationer och andra skuldinstrument utgivna av ett företag.

   iv) Terminer, optioner och andra derivat.

PUBLIC

v) Koncessioner, licenser, tillstånd, godkännanden och liknande rättigheter enligt inhemsk lagstiftning[1].

vi) Kontrakt om totalentreprenad, byggnation, förvaltning, produktion, koncession, intäktsdelning och andra liknande kontrakt, inbegripet sådana som innebär att en investerares egendom finns på en parts territorium.

vii) Immateriella rättigheter.

viii) All annan lös eller fast, materiell eller immateriell egendom och därmed sammanhängande äganderätter, såsom leasing, hypotekslån, retentionsrätter och panträtter.

För tydlighetens skull påpekas följande:

i) Avkastning som investeras betraktas som investeringar och varje ändring av den form i vilken tillgångarna investeras eller återinvesteras påverkar inte deras kvalificering som investeringar, under förutsättning att den form som en investering eller återinvestering tar är förenlig med definitionen av investeringar.

ii) Investering omfattar inte ett avgörande eller en dom som meddelats i ett rättsligt eller administrativt förfarande.

[1] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida en koncession, en licens, ett tillstånd, ett godkännande eller ett liknande instrument har karaktären av en investering bland annat beror på faktorer som arten och omfattningen av de rättigheter som innehavaren har enligt den partens lagstiftning.

l) *investerare från en part*: en sådan fysisk eller juridisk person från en part som avser att etablera, håller på att etablera eller har etablerat ett företag i enlighet med led h.

m) *juridisk person från en part*[1]:

i) för EU-partens vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet[2] på Europeiska unionens territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen och som kontrolleras av fysiska personer från en medlemsstat, vilkas fartyg är registrerade i en medlemsstat och för dess flagg;

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att de rederier som avses i denna definition ska betraktas som juridiska personer från en part endast med avseende på den del av deras verksamhet som rör tillhandahållande av sjötransporttjänster.

[2] I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar EU-parten begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i enlighet med artikel 54 i EUF-fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

ii) för Chiles vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Chiles lagstiftning och som har betydande affärsverksamhet på Chiles territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Chile och som kontrolleras av fysiska personer från Chile, vilkas fartyg är registrerade i Chile och för dess flagg.

n) *drift*: skötsel, ledning, upprätthållande, användning, utnyttjande, försäljning eller annan form av avyttring av ett företag av en investerare från en part på den andra partens territorium.

o) *avkastning*: alla belopp som genereras av eller härrör från investeringar eller återinvesteringar, inbegripet vinstmedel, utdelning, realisationsvinster, royalties, ränta, betalningar i samband med immateriella rättigheter, naturaförmåner och alla andra lagliga inkomster.

p) *försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster*: möjligheten för det berörda lufttrafikföretaget att sälja och fritt marknadsföra sina lufttransporttjänster, vilket inbegriper alla aspekter av marknadsföring, såsom marknadsundersökningar, reklam och distribution. I denna verksamhet ingår inte prissättning av lufttransporttjänster eller tillämpliga villkor.

q) *tjänst*: varje tjänst inom vilken sektor som helst, utom tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.

r) *tribunal*: den tribunal i första instans som inrättats i enlighet med artikel 17.34.

PUBLIC

ARTIKEL 17.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet och dataskydd, eller främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

PUBLIC

ARTIKEL 17.4

Förhållande till andra kapitel

1. Vid bristande överensstämmelse mellan detta kapitel och kapitel 25 ska det senare gälla beträffande det som den bristande överensstämmelsen gäller.

2. Det faktum att en part kräver en borgen eller någon annan form av finansiell säkerhet av en tjänsteleverantör från den andra parten som ett villkor för ett gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst på dess territorium innebär inte i sig att detta kapitel är tillämpligt på ett sådant gränsöverskridande tillhandahållande av den tjänsten. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part med avseende på borgen eller den finansiella säkerheten, om denna borgen eller finansiella säkerhet är en omfattad investering.

ARTIKEL 17.5

Förvägran av förmåner

En part får förvägra en investerare från den andra parten eller en omfattad investering förmånerna i detta kapitel, om den förvägrande parten antar eller bibehåller åtgärder som rör upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, inbegripet skydd av mänskliga rättigheter, och som

a) förbjuder transaktioner med den investeraren eller den omfattade investeringen,

b) skulle överträdas eller kringgås om förmånerna enligt detta kapitel skulle beviljas den investeraren eller den omfattade investeringen, inbegripet om åtgärderna förbjuder transaktioner med en person som äger eller kontrollerar investeraren eller den omfattade investeringen.

ARTIKEL 17.6

Underkommittén för tjänster och investeringar

Underkommittén för tjänster och investeringar (*underkommittén*) upprättas i enlighet med artikel 8.8.1. När underkommittén behandlar investeringsrelaterade frågor ska den övervaka och säkerställa ett korrekt genomförande av detta kapitel och av bilagorna 17-A, 17-B och 17-C.

PUBLIC

AVSNITT B

INVESTERINGSLIBERALISERING OCH ICKE-DISKRIMINERING

PUBLIC

ARTIKEL 17.7

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part på dess territorium och som påverkar etableringen av ett företag eller driften av en omfattad investering i all näringsverksamhet av en investerare från den andra parten.

2. Detta avsnitt är inte tillämpligt på

a) audiovisuella tjänster,

b) nationellt sjöfartscabotage[1],

[1] Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i Chile eller en medlemsstat och en annan hamn eller plats i Chile eller samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i Chile eller en medlemsstat.

c) inrikes och internationella luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster[1], både reguljära och icke-reguljära, och tjänster med direkt anknytning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag för

i) reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift,

ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,

iii) tjänster i datoriserade bokningssystem,

iv) marktjänster.

3. Artikel 17.8, 17.9, 17.11, 17.12 och 17.13 är inte tillämplig på offentlig upphandling.

4. Artikel 17.8, 17.9, 17.11 och 17.13 är inte tillämplig på subventioner som beviljas av en part, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster omfattar följande tjänster: lufttransporter; tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster; uthyrning av luftfartyg med besättning, och flygplatstjänster.

ARTIKEL 17.8

Marknadstillträde

Inom de sektorer eller undersektorer där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, när det gäller marknadstillträde genom etablering eller drift av investerare från den andra parten eller av företag som utgör en omfattad investering, antingen för hela dess territorium eller ett territorialt delområde, anta eller bibehålla en åtgärd som

a) begränsar antalet företag som får bedriva en viss ekonomisk verksamhet, oavsett om det sker i form av numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

b) begränsar det totala värdet av transaktioner eller av tillgångar genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

c) begränsar det totala antalet operationer eller den totala produktionskvantiteten uttryckt i angivna numeriska enheter i form av kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet[1],

d) innebär en begränsning av eller ett krav på särskilda typer av associationsformer eller samriskföretag genom vilka en investerare från den andra parten får bedriva näringsverksamhet,

[1] Leden a, b och c omfattar inte åtgärder som vidtas för att begränsa produktionen av en jordbruks- eller fiskeriprodukt.

e) begränsar det totala antal fysiska personer som får vara sysselsatta inom en viss sektor eller som ett företag får sysselsätta och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, bedrivandet av ekonomisk verksamhet, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

PUBLIC

ARTIKEL 17.9

Nationell behandling

1. Varje part ska, med avseende på etablering, medge investerare från den andra parten och företag som utgör en omfattad investering en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer[1] medger sina egna investerare och deras företag.

2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer[2] medger sina egna investerare och deras investeringar.

[1] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

[2] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

3. Med behandling som medges av en part enligt punkterna 1 och 2 avses

a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Chile, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som, i likadana situationer, medges investerare från Chile och deras investeringar inom dess territorium,

b) med avseende på en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regeringen i likadana situationer medger investerare från den medlemsstaten och deras investeringar inom dess territorium[1].

ARTIKEL 17.10

Offentlig upphandling

1. Varje part ska se till att företag från den andra parten som utgör en omfattad investering behandlas lika gynnsamt som dess egna företag i likadana situationer när det gäller åtgärder som rör inköp av varor eller tjänster av en upphandlande enhet för offentliga ändamål.

[1] För tydlighetens skull påpekas att den behandling som medges av en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat omfattar den regionala och lokala myndighetsnivån, i tillämpliga fall.

2. Skyldigheten att medge nationell behandling enligt denna artikel är underställd vissa undantag i säkerhetssyfte och allmänna undantag som beskrivs i artikel 28.3.

PUBLIC

ARTIKEL 17.11

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska, med avseende på etablering, medge investerare från den andra parten och företag som utgör en omfattad investering en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer[1] medger tredjelandsinvesterare och deras företag.

2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer[2] medger tredjelandsinvesterare och deras investeringar.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att till den andra partens investerare eller till omfattade investeringar medge den behandling som följer av åtgärder för erkännande av standarder, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

---

[1] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

[2] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

4. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkterna 1 och 2 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för lösning av investeringstvister som föreskrivs i andra internationella investeringsavtal eller handelsavtal. De materiella bestämmelserna i andra internationella investeringsavtal eller handelsavtal utgör inte i sig en sådan *behandling* som avses i punkterna 1 och 2, och kan därför inte ge upphov till en överträdelse av denna artikel, i frånvaro av åtgärder som införts eller upprätthålls av en part. En parts åtgärder som tillämpas enligt sådana materiella bestämmelser kan utgöra *behandling* enligt denna artikel och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

PUBLIC

ARTIKEL 17.12

Prestationskrav

1. En part får inte, i samband med etablering av ett företag eller drift av en investering från en part eller från ett tredjeland på sitt territorium, införa eller verkställa något krav eller verkställa något åtagande eller någon förpliktelse att

a) exportera en viss mängd eller procentandel varor eller tjänster,

b) uppnå en viss mängd eller procentandel inhemskt innehåll,

c) köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium,

d) på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett sådant företag genererar,

e) begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant företag producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta,

f) överföra teknik, en produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap till en fysisk person eller ett företag på dess territorium,

g) uteslutande från den partens territorium tillhandahålla de varor det producerar eller de tjänster det tillhandahåller till en viss regional marknad eller världsmarknad,

h) förlägga den investerarens huvudkontor för en viss region i världen som är större än partens territorium eller världsmarknaden på dess territorium,

i) anställa ett visst antal eller en viss procentandel av dess medborgare,

j) begränsa exporten eller försäljningen för export,

PUBLIC

k) anta, med avseende på licensavtal som föreligger vid den tidpunkt då kravet åläggs eller genomdrivs eller åtagandet genomdrivs, eller framtida licensavtal[1] som investeraren och en fysisk eller juridisk person eller någon annan enhet på dess territorium frivilligt ingår, och under förutsättning att kravet införs eller verkställs eller åtagandet genomdrivs på ett sätt som utgör ett direkt ingrepp i licensavtalet genom att en part utövar en icke-rättslig statlig befogenhet,

i) en given royaltysats eller royaltyavgift under en viss nivå enligt ett licensavtal,

ii) en given giltighetstid för ett licensavtal.

2. För tydlighetens skull påpekas att punkt 1 k inte är tillämplig om licensavtalet ingås mellan investeraren och en part.

3. En part får inte villkora mottagandet eller det fortsatta mottagandet av en förmån i samband med etableringen eller driften av ett företag från en part eller ett tredjeland på sitt territorium med uppfyllande av något av följande krav:

a) Att förbinda sig att det ska finnas en viss mängd eller procentandel inhemskt innehåll.

[1] Med licensavtal avses i denna punkt ett avtal om licensiering av teknik, en produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap.

b) Att köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium.

c) Att på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett företag genererar.

d) Att begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant företag producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta.

e) Att begränsa export eller försäljning för export.

4. Punkt 3 ska inte tolkas så att den hindrar en part från att koppla mottagande eller fortsatt mottagande av en fördel, i samband med etableringen eller driften av ett företag på dess territorium av en investerare från en part eller ett tredjeland, till krav på att tillverkning, tillhandahållande av tjänster, utbildning eller anställning av personal, upp- eller utbyggnad av vissa anläggningar eller forskning och utveckling ska förläggas till dess territorium.

PUBLIC

5. Punkt 1 f och k är inte tillämpliga om

a) en part ger tillstånd till användning av en immateriell rättighet i enlighet med artikel 31 eller 31a i Trips-avtalet eller antar eller bibehåller åtgärder som kräver utlämnande av uppgifter eller äganderättsligt skyddad information som omfattas av och är förenliga med artikel 39.3 i Trips-avtalet,

b) kravet införs eller verkställs, eller åtagandet eller förpliktelsen verkställs, av en domstol, en förvaltningsdomstol eller en konkurrensmyndighet för att åtgärda en praxis som efter ett rättsligt eller administrativt förfarande fastställts utgöra en överträdelse av partens konkurrenslagstiftning.

6. Punkt 1 a, b och c och punkt 3 a och b är inte tillämpliga på kvalifikationskrav för varor eller tjänster med avseende på deltagande i exportfrämjande program och utländska biståndsprogram.

7. Punkt 3 a och b är inte tillämpliga på krav som en importerande part ålägger avseende varors innehåll för att de ska vara berättigade till förmånstull eller förmånskvoter.

PUBLIC

8. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte ska tolkas som att en part är skyldig att tillåta att en viss tjänst tillhandahålls på gränsöverskridande basis, om parten antar eller bibehåller begränsningar eller förbud mot sådant tillhandahållande av tjänster vilka är förenliga med de förbehåll, villkor eller kvalifikationer som anges med avseende på en sektor, undersektor eller verksamhet som förtecknas i bilagorna 17-A, 17-B och 17-C.

9. Denna artikel påverkar inte en parts åtaganden enligt WTO-avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 17.13

Företagsledning och styrelse

En part får inte kräva att ett företag från den parten som är en omfattad investering utser fysiska personer av en viss nationalitet till styrelseledamöter eller till en ledande befattning, såsom chefer eller andra personer i företagsledningen.

ARTIKEL 17.14

Icke-överensstämmande åtgärder

PUBLIC

1. Artikel 17.9, 17.11, 17.12 och 17.13 är inte tillämplig på

a) en befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av,

i) för EU-partens vidkommande,

A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

B) en medlemsstats centrala organ enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

C) en medlemsstats regionala styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

D) en lokal styrelsenivå;

ii) för Chiles vidkommande,

A) det centrala organet enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

B) en regional styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

C) en lokal styrelsenivå,

b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt,

c) en ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt, i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse med artiklarna 17.9, 17.11, 17.12 eller 17.13, jämfört med vad som var fallet omedelbart före ändringen.

2. Artikel 17.9, 17.11, 17.12 och 17.13 är inte tillämplig på en parts åtgärder med avseende på sektorer, undersektorer eller verksamheter, såsom anges i partens bindningslista i bilaga 17-B.

3. En part får inte kräva att en investerare från den andra parten, enligt en åtgärd som antas efter dagen för detta avtals ikraftträdande och som omfattas av dess förbehåll som anges i bilaga 17-B, på grund av sin nationalitet måste sälja eller på annat sätt avyttra en omfattad investering som existerar vid den tidpunkt då åtgärden får verkan.

4. Artikel 17.8 är inte tillämplig på en parts åtgärder som är förenliga med de åtaganden som anges i bilaga 17-C.

PUBLIC

5. Artikel 17.9 och 17.11 är inte tillämpliga på en parts åtgärd som utgör ett undantag till eller en avvikelse från artiklarna 3 eller 4 i Trips-avtalet, i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i artiklarna 3–5 i det avtalet.

6. För tydlighetens skull påpekas att artikel 17.9 och 17.11 inte ska tolkas som ett hinder för en part att föreskriva informationskrav, inte heller för statistiska ändamål, i samband med att etablering eller drift av investerare från den andra parten eller omfattade investeringar, under förutsättning att detta inte utgör ett medel för att kringgå den partens skyldigheter enligt den artikeln.

PUBLIC

AVSNITT C

INVESTERINGSSKYDD

Artikel 17.15

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part och som avser

a) omfattade investeringar,

b) investerare från en part med avseende på driften av en omfattad investering.

PUBLIC

ARTIKEL 17.16

Investeringar och regleringsåtgärder

1. Artikel 17.3 är tillämplig på detta avsnitt i enlighet med denna artikel.

2. Detta avsnitt ska inte tolkas som att en part gör ett åtagande om att inte ändra sin rättsliga ram och sitt regelverk, inte heller på ett sätt som kan inverka negativt på driften av omfattade investeringar eller investerarens förväntningar på vinst.

3. För tydlighetens skull påpekas att enbart det faktum att en subvention eller ett bidrag inte har beviljats, förnyats eller bibehållits av en part, eller har ändrats eller minskats, inte utgör ett åsidosättande av skyldigheterna enligt detta avsnitt, även om den omfattade investeringen därigenom drabbas av förlust eller skada

a) i avsaknad av specifika åtaganden enligt lag eller kontrakt om att bevilja, förnya eller bibehålla subventionen eller bidraget,

b) i enlighet med villkor knutna till beviljandet, förnyelsen, upprätthållandet, ändringen eller minskningen av subventionen eller bidraget.

4. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i detta avsnitt ska tolkas som att det hindrar en part från att avbryta en subvention[1] eller att begära återbetalning av denna, om åtgärden har beslutats av en av dess behöriga myndigheter[2], eller som att det krävs att parten måste kompensera investeraren för detta.

PUBLIC

ARTIKEL 17.17

Behandling av investerare och omfattade investeringar

1. Varje part ska på sitt eget territorium medge omfattade investeringar och investerare från den andra parten och investerare med avseende på deras omfattade investeringar en rättvis och skälig behandling samt fullständigt skydd och fullständig säkerhet i enlighet med punkterna 2–6.

[1] Vad gäller EU-parten omfattar begreppet *subvention statligt stöd* såsom det definieras i unionsrätten.

[2] Vad gäller EU-parten är de behöriga myndigheter som har rätt att föreskriva de åtgärder som avses i denna punkt Europeiska kommissionen eller en domstol i en medlemsstat när de tillämpar Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd.

2. En part åsidosätter den skyldighet att ge en rättvis och skälig behandling som avses i punkt 1 om en åtgärd eller en rad åtgärder utgör[1]

a) rättsvägran i ett straffrättsligt, civilrättsligt eller administrativt förfarande,

b) väsentligt åsidosättande av rätten till ett korrekt rättsförfarande i rättsliga och administrativa förfaranden,

c) uppenbar godtycklighet,

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att tribunalen bland annat ska beakta följande när den avgör om en åtgärd eller en rad åtgärder utgör en överträdelse av skyldigheten att ge en rättvis och skälig behandling:

i) Med avseende på leden a och b, huruvida åtgärden eller raden av åtgärder omfattar grov försummelse som kränker den rättsliga äganderätten. Enbart det faktum att en investerares invändning mot den bestridda åtgärden i ett inhemskt förfarande har avslagits eller avvisats eller på annat sätt underlåtits utgör inte i sig en rättsvägran enligt led a.

ii) Med avseende på leden c och d, huruvida åtgärden eller raden av åtgärder bygger på uppenbart ogrundade skäl, eller bygger på uppenbart illegitima skäl såsom fördomar eller partiskhet. Enbart olaglighet, eller endast inkonsekvent eller tvivelaktig tillämpning av en politik eller ett förfarande, utgör inte i sig uppenbar godtycklighet enligt led c, medan ett fullständigt och omotiverat avvisande av en lag eller förordning, eller en åtgärd utan skäl, eller ett beteende som är särskilt riktat mot investeraren eller dess omfattade investering i syfte att vålla skada sannolikt utgör uppenbar godtycklighet eller diskriminering enligt leden c och d.

iii) När det gäller led e, huruvida en part har överskridit sina befogenheter och huruvida det påstådda tvånget eller de påstådda trakasserierna har upprepats och upprätthållits.

d) riktad diskriminering på uppenbart felaktiga grunder såsom kön, ras eller religiös åskådning,

e) kränkande behandling av investerare såsom tvång, påtryckningar och trakasserier.

3. Vid fastställandet av den överträdelse som avses i punkt 2 får tribunalen ta hänsyn till specifika och otvetydiga utfästelser som en part gjort till en investerare och som investeraren rimligen litat till vid sitt beslut om att göra eller bibehålla den omfattade investeringen, men som parten därefter inte har infriat.

4. Fullständigt skydd och fullständig säkerhet som avses i punkt 1 avser partens skyldigheter vad gäller investerares och omfattade investeringars fysiska säkerhet[1].

5. För tydlighetens skull påpekas att en överträdelse av en annan bestämmelse i detta avtal eller en överträdelse av ett annat internationellt avtal inte utgör en överträdelse av denna artikel.

6. Det faktum att en åtgärd strider mot en parts lagstiftning innebär inte i sig en överträdelse av denna artikel. För att avgöra om en åtgärd innebär en överträdelse av denna artikel ska tribunalen ta hänsyn till huruvida en part agerat i strid med punkterna 1–4.

[1] För tydlighetens skull påpekas att fullständigt skydd och fullständig säkerhet avser en parts skyldigheter att agera på det sätt som rimligen kan vara nödvändigt för att säkerställa investerares och omfattade investeringars fysiska säkerhet.

ARTIKEL 17.18

Behandling i händelse av oroligheter

1. Investerare från en part vars omfattade investeringar lider förluster till följd av krig eller annan väpnad konflikt, revolution eller andra inre oroligheter, eller ett nationellt undantagstillstånd[1] på den andra partens territorium, ska av den parten medges en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som den parten medger sina egna investerare eller investerare från ett tredjeland i fråga om återlämnande, ersättning, kompensation eller andra uppgörelser.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska investerare från en part som i någon av de situationer som avses i den punkten lider förluster på den andra partens territorium omgående beviljas adekvat och faktisk restitution eller ersättning av den parten om förlusterna är en följd av

a) förfogande av deras omfattade investering eller del därav av den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter,

b) förstörelse av deras omfattade investeringar, eller en del därav, som åstadkommits av den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter, som inte situationen krävde.

3. Beloppet för den ersättning som avses i punkt 2 i denna artikel ska fastställas i enlighet med artikel 17.19.2 från och med dagen för förfogandet eller förstörelsen till och med dagen för den faktiska betalningen.

[1] För tydlighetens skull påpekas att enbart utfärdandet av ett nationellt undantagstillstånd inte i sig utgör en överträdelse av denna bestämmelse.

ARTIKEL 17.19

Expropriering[1]

1. En part ska inte nationalisera eller expropriera en omfattad investering, vare sig direkt eller indirekt genom åtgärder med motsvarande verkan som en nationalisering eller expropriering (*expropriering*), utom om detta sker

a) av hänsyn till allmänintresset,

b) på ett icke-diskriminerande sätt,

c) mot betalning av omgående, adekvat och faktisk ersättning,

d) i enlighet med vederbörligt rättsligt förfarande.

2. Den kompensation som avses i punkt 1 c ska

a) betalas utan dröjsmål,

b) motsvara ett skäligt marknadsvärde för den exproprierade investeringen omedelbart innan det att exproprieringen ägde rum (*dagen för exproprieringen*) eller den nära förestående exproprieringen blev känd, beroende på vilket som inträffar först,

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel ska tolkas i enlighet med bilaga 17-D.

c) vara fullt genomförbar och fritt överförbar i alla fritt konvertibla valutor,

d) omfatta ränta till en normal marknadsmässig räntesats från dagen för exproprieringen till betalningsdagen.

3. Den berörda investeraren ska, i enlighet med den exproprierande partens lagstiftning, ha rätt till en snabb översyn av sitt krav och av värderingen av sin investering av en rättslig eller annan oberoende myndighet i den parten, i enlighet med de principer som anges i denna artikel.

4. Denna artikel är inte tillämplig på utfärdandet av obligatoriska licenser som beviljats för immateriella rättigheter eller på återkallande, begränsning eller skapande av sådana rättigheter, i den utsträckning som sådana utfärdanden, återkallelser, begränsningar eller skapanden är förenliga med Trips-avtalet[1].

ARTIKEL 17.20

Överföringar[2]

1. Varje part ska tillåta att alla överföringar med avseende på en omfattad investering får göras i en fritt konvertibel valuta, fritt och utan dröjsmål och till den marknadsmässiga växelkurs som gäller på dagen för överföringen. Detta slags överföringar omfattar

a) bidrag för att bygga upp kapitalet,

[1] För tydlighetens skull påpekas att det återkallande av immateriella rättigheter som avses i denna punkt omfattar upphävande av sådana rättigheter, och begränsning av immateriella rättigheter omfattar undantag från sådana rättigheter.

[2] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel omfattas av bilaga 17-E.

b) vinster, utdelningar, realisationsvinster och övriga inkomster, intäkter från försäljning av hela investeringen eller del därav eller från en partiell eller fullständig avveckling av den omfattade investeringen,

c) räntor, royaltybetalningar, förvaltningsavgifter, tekniskt bistånd och andra avgifter,

d) betalningar som sker inom ramen för ett avtal som ingåtts av investeraren från den andra parten, eller dess omfattade investering, inbegripet betalningar enligt ett låneavtal,

e) löner och annan ersättning till personal som anställs från utlandet och vars arbete rör den omfattade investeringen,

f) betalningar i enlighet med artiklarna 17.18 och 17.19,

g) betalningar till följd av tillämpningen av avsnitt D.

2. En part får inte kräva av sina investerare att de överför, eller bestraffa sina investerare för att de inte överför, intäkter, löner, vinster eller andra belopp som härrör från, eller hänför sig till, omfattade investeringar på den andra partens territorium.

PUBLIC

ARTIKEL 17.21

Subrogation

Om en part, eller ett organ som utsetts av den parten, gör en betalning till en investerare från den parten enligt en garanti, ett försäkringsavtal eller ett annat avtal om skadeersättning som den har ingått för en omfattad investering, ska den andra parten på vars territorium den omfattade investeringen gjordes erkänna subrogation eller överföring av rättigheter som investeraren skulle ha haft enligt detta kapitel med avseende på den omfattade investeringen, med undantag för subrogation, och investeraren ska inte utöva dessa rättigheter i den utsträckning som subrogation föreligger.

ARTIKEL 17.22

Uppsägning

1. Om detta avtal sägs upp i enlighet med artikel 41.13 ska detta avsnitt och avsnitt D fortsätta att gälla under ytterligare fem år från och med dagen för uppsägningen när det gäller investeringar som gjorts före dagen för uppsägningen.

2. Den period som avses i punkt 1 ska förlängas med ytterligare en period på fem år, förutsatt att inget annat avtal om investeringsskydd är i kraft mellan parterna.

PUBLIC

3. Denna artikel ska inte tillämpas om den provisoriska tillämpningen av detta avtal upphör och detta avtal inte träder i kraft.

PUBLIC

ARTIKEL 17.23

Förhållande till andra avtal

1. Vid ikraftträdandet av detta avtal, ska de avtal mellan medlemsstaterna och Chile som förtecknas i bilaga 17-F, samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, upphöra att gälla och ersättas av denna del av detta avtal.

2. Vid provisorisk tillämpning av avsnitten C och D i detta kapitel i enlighet med artikel 41.5.2 ska tillämpningen av de avtal som förtecknas i bilaga 17-F, samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, upphävas från och med den dag då parterna provisoriskt tillämpar avsnitten C och D i detta kapitel i enlighet med artikel 41.5. Om den provisoriska tillämpningen av de avsnitten upphör och detta avtal inte träder i kraft ska upphävandet upphöra och de avtal som förtecknas i bilaga 17-F ska åter gälla.

3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 får ett käromål enligt ett avtal som förtecknas i bilaga 17-F inges i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i det avtalet, under förutsättning att

a) käromålet härrör från en påstådd överträdelse av det avtalet som ägde rum före den dag då avtalet upphävdes i enlighet med punkt 2 eller, om avtalet inte upphävs i enlighet med punkt 2, före den dag då detta avtal träder i kraft,

b) det har gått högst tre år från den dag då avtalet upphävdes i enlighet med punkt 2 eller, om avtalet inte upphävs i enlighet med punkt 2, från den dag då detta avtal träder i kraft till den dag då käromålet lämnas in.

4. Om den provisoriska tillämpningen av avsnitten C och D i detta kapitel upphör och detta avtal inte träder i kraft, får ett käromål enligt detta avtal inges, trots vad som sägs i punkterna 1 och 2, i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i detta avtal, under förutsättning att

a) käromålet härrör från en påstådd överträdelse av detta avtal som ägde rum under perioden av provisorisk tillämpning av avsnitten C och D i detta kapitel,

b) högst tre år har gått sedan den provisoriska tillämpningen upphörde fram till det att käromålet ingavs.

PUBLIC

5. Vid tillämpningen av denna artikel ska definitionen av *detta avtals ikraftträdande* enligt artikel 41.5 inte gälla.

PUBLIC

ARTIKEL 17.24

Ansvarsfullt företagande

1. Utan att det påverkar tillämpningen av kapitel 33 ska varje part uppmuntra omfattade investeringar att i sin interna politik införliva internationellt erkända principer och riktlinjer för företagens sociala ansvar eller ansvarsfullt företagande, såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

2. Parterna bekräftar på nytt vikten av att investerare genomför en due diligence-process för att identifiera, förebygga, mildra och redovisa de miljömässiga och sociala riskerna och konsekvenserna av deras investeringar.

AVSNITT D

LÖSNING AV INVESTERINGSTVISTER OCH INVESTERINGSDOMSTOLSSYSTEM

PUBLIC

UNDERAVSNITT 1

TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 17.25

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta avsnitt är tillämpligt på tvister mellan en kärande från en part och den andra parten till följd av en påstådd överträdelse enligt artiklarna 17.9.2 eller 17.11.2 eller avsnitt C, som påstås orsaka skada för käranden eller dess lokalt etablerade företag.

2. Detta avsnitt är också tillämpligt på genkäromål i enlighet med artikel 17.31.

3. Ett käromål som avser en parts omstrukturering av skulder ska avgöras i enlighet med bilaga 17-G.

4. I detta avsnitt gäller följande definitioner:

a) *kärande*: en investerare från en part som är part i en investeringstvist med den andra parten och som avser att inge eller har ingett ett käromål i enlighet med detta avsnitt, och som antingen

   i) agerar för egen räkning,

   ii) agerar för ett lokalt etablerat företag som det äger eller kontrollerar. Det lokalt etablerade företaget ska behandlas som medborgare i en annan avtalsslutande stat vid tillämpningen av artikel 25.2 b i ICSID-konventionen.

b) *de tvistande parterna*: käranden och svaranden.

c) *bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet*: de bestämmelser som styr tilläggsfaciliteten för förvaltning av förfaranden av sekretariatet vid det internationella centrumet för biläggande av investeringstvister.

d) *ICSID-konventionen*: den konvention om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat som utfärdades i Washington den 18 mars 1965.

e) *lokalt etablerat företag*: en juridisk person som är etablerad på en parts territorium och som ägs eller kontrolleras av en investerare från den andra parten[1].

[1] En juridisk person a) ägs av en person från den andra parten om mer än 50 % av aktiekapitalet ägs av en person från den parten, b) kontrolleras av en person från den andra parten om denna person har befogenhet att utse en majoritet av styrelsemedlemmarna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten.

f) *New York-konventionen*: Förenta nationernas konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, utfärdad i New York den 10 juni 1958.

g) *icke-tvistande part*: Chile, när EU-parten är svaranden, eller EU-parten, när Chile är svaranden.

h) *förfarande*: om inte annat anges, förfaranden vid tribunalen eller överprövningstribunalen enligt detta avsnitt.

i) *svaranden*: Chile, om käranden är en investerare från EU-parten, eller Europeiska unionen eller en berörd medlemsstat i enlighet med artikel 17.28, om käranden är en investerare från Chile.

j) *finansiering från tredje part*: all finansiering som tillhandahålls en tvistande part av en person som inte är en tvistande part, för att finansiera delar av eller hela kostnaden för förfarandet mot betalning beroende på tvistens utgång eller genom en donation eller ett bidrag[1].

k) *Uncitrals skiljedomsregler*: skiljedomsreglerna från Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (Uncitral).

l) *Uncitrals regler om transparens*: Uncitrals regler om transparens i avtalsbaserade skiljeförfaranden mellan investerare och stat.

[1] För tydlighetens skull påpekas att sådan finansiering kan tillhandahållas direkt eller indirekt till en tvistande part, dess närstående företag eller företrädare.

UNDERAVSNITT 2

ALTERNATIV TVISTLÖSNING OCH SAMRÅD

ARTIKEL 17.26

Medling

1. De tvistande parterna får närsomhelst komma överens om att använda sig av medling.

2. Användning av medling är frivillig och påverkar inte den rättsliga ställningen för någon av de tvistande parterna.

3. Medlingsförfarandena ska styras av de regler som anges i bilaga 17-H och, i förekommande fall, av de regler om medling som antagits av underkommittén[1]. Underkommittén ska göra sitt bästa för att se till att reglerna om medling antas senast den första dagen för den provisoriska tillämpningen eller vid ikraftträdandet av detta avtal, i tillämpliga fall, och i varje fall senast två år efter denna dag.

4. Underkommittén ska den dag då detta avtal träder i kraft upprätta en förteckning över sex personer med hög moral och erkänd kompetens inom juridik, handel, industri eller finans som kan förväntas göra självständiga bedömningar och som är villiga och har möjlighet att fungera som medlare.

[1] Alla tidsfrister som anges i bilaga 17-H får ändras genom överenskommelse mellan de tvistande parterna.

5. Medlaren ska utses genom överenskommelse mellan de tvistande parterna. De tvistande parterna får gemensamt begära att tribunalens ordförande utser en medlare från den förteckning som upprättats i enlighet med denna artikel eller, i avsaknad av en förteckning, från de personer som föreslagits av endera parten. Medlarna ska i tillämpliga delar uppfylla kraven i bilaga 17-I.

6. Om de tvistande parterna enats om att använda sig av medling ska de tidsfrister som anges i artiklarna 17.27.5, 17.27.8, 17.54.10 och 17.55.5 inte vara tillämpliga från och med den dag då man enades om att använda sig av medling till och med den dag då någon av de tvistande parterna beslutar att avsluta medlingen genom skriftlig underrättelse till medlaren och den andra tvistande parten. På begäran av båda de tvistande parterna ska tribunalen eller överprövningstribunalen vilandeförklara målet.

ARTIKEL 17.27

Samråd och uppgörelse i godo

1. En tvist får, och bör i så stor utsträckning som möjligt, göras upp i godo genom förhandlingar, förmedling eller medling och, om möjligt, innan en begäran om samråd lämnas in enligt denna artikel. En sådan förlikning får träffas närsomhelst, även efter det att förfarandet i enlighet med underavsnitt 5 har inletts.

2. En ömsesidigt godtagbar lösning mellan de tvistande parterna i enlighet med punkt 1 ska meddelas den icke-tvistande parten inom 15 dagar efter det att den ömsesidigt överenskomna lösningen har överenskommits. Varje tvistande part ska iaktta och följa en ömsesidigt godtagbar lösning som nåtts i enlighet med denna artikel eller artikel 17.26. Underkommittén ska övervaka genomförandet av en sådan ömsesidigt godtagbar lösning och parten i den ömsesidigt överenskomna lösningen ska regelbundet rapportera till underkommittén om genomförandet av en sådan lösning.

3. Om en tvist inte kan lösas i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska en kärande från en part som gör gällande att det skett en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och som avser att inge ett käromål lämna in en begäran om samråd till den andra parten.

4. Följande uppgifter ska anges i begäran:

a) Kärandens namn och adress och, om en sådan begäran görs för ett lokalt etablerat företags räkning, det företagets namn, adress och huvudsäte.

b) En beskrivning av investeringen och av dess ägande och kontroll.

c) De bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 som påstås ha överträtts.

d) Den rättsliga och faktiska grunden för käromålet, inbegripet den åtgärd som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1.

PUBLIC

e) De yrkanden som framförs och den uppskattade storleken på skadeståndskravet.

f) Uppgifter om kärandens verkliga huvudman och företagsstruktur och bevisning på att käranden är en investerare från den andra parten och att den äger eller kontrollerar investeringen och, om den agerar för ett lokalt etablerat företags räkning, att den äger eller kontrollerar det lokalt etablerade företaget.

5. Om de tvistande parterna inte har kommit överens om en längre tidsfrist ska samråd inledas inom 60 dagar från den dag då begäran om samråd ingavs.

6. Såvida de tvistande parterna inte enats om annat ska samråden äga rum i

a) Santiago, om samrådet rör en påstådd överträdelse begången av Chile,

b) Bryssel, om samrådet rör en påstådd överträdelse begången av Europeiska unionen,

c) huvudstaden i den berörda medlemsstaten, om samrådet uteslutande rör en påstådd överträdelse begången av den medlemsstaten.

7. De tvistande parterna får komma överens om att hålla samråd via videokonferens eller på annat sätt om så är lämpligt.

PUBLIC

8. Begäran om samråd ska lämnas in

a) inom tre år från den dag då käranden eller, om käranden agerar för det lokalt etablerade företagets räkning, den dag då det lokalt etablerade företaget först fick eller borde ha fått kännedom om den åtgärd som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och om den förlust eller skada som påstås ha uppstått till följd av detta,

b) inom två år från den dag då käranden eller, om käranden agerar för det lokalt etablerade företagets räkning, den dag då det lokalt etablerade företaget upphör att ställa anspråk eller föra talan i en inhemsk tribunal eller domstol enligt en parts lagstiftning, och under alla omständigheter senast fem år efter den dag då käranden eller, om käranden agerar för det lokalt etablerade företagets räkning, den dag då det lokalt etablerade företaget först fick eller borde ha fått kännedom om den åtgärd som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och om den förlust eller skada som påstås ha uppstått till följd av detta.

9. I det fall käranden inte ingett ett käromål i enlighet med artikel 17.30 inom 18 månader efter inlämnandet av begäran om samråd ska käranden anses ha dragit tillbaka sin begäran om samråd och, i tillämpliga fall, meddelandet med begäran om utpekande av svaranden i enlighet med artikel 17.28, och får inte inge ett käromål enligt detta avsnitt med avseende på samma påstådda överträdelse. Denna tidsfrist får förlängas genom överenskommelse mellan de tvistande parter som deltar i samråden.

PUBLIC

10. En fortsatt överträdelse får inte förlänga eller avbryta de perioder som anges i punkt 8.

11. Om begäran om samråd avser en påstådd överträdelse av detta avtal begången av EU-partens sida, ska den sändas till Europeiska unionen. Om en påstådd överträdelse av detta avtal begången av en medlemsstat identifieras i enlighet med artikel 17.28 ska begäran om samråd också sändas till den berörda medlemsstaten.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 3

INGIVANDE AV ETT KÄROMÅL OCH NÖDVÄNDIGA VILLKOR

Artikel 17.28

Begäran om utpekande av svaranden

1. Om en tvist inte kan lösas inom 90 dagar efter det att begäran om samråd lämnats in, om begäran rör en påstådd överträdelse av detta avtal begången av EU-parten och om käranden avser att inleda förfaranden i enlighet med artikel 17.30 ska käranden överlämna ett meddelande till Europeiska unionen med begäran om utpekande av svaranden.

2. I meddelandet ska anges vilken åtgärd som käranden avser att inleda förfaranden för. Om en åtgärd som vidtagits av en medlemsstat identifieras, ska ett sådant meddelande också sändas till den berörda medlemsstaten.

3. EU-parten ska, efter att ha pekat ut svaranden, så snart som möjligt, och under alla omständigheter senast 60 dagar från dagen för mottagandet av det meddelande som avses i punkt 1, underrätta käranden om huruvida det är Europeiska unionen eller en medlemsstat som är svaranden[1].

4. Om käranden inte har underrättats om utpekandet inom 60 dagar efter det att det meddelande som avses i punkt 3 har överlämnats, ska svaranden vara

a) medlemsstaten, om den åtgärd eller de åtgärder som anges i det meddelande som avses i punkt 1 uteslutande är åtgärder som vidtagits av en medlemsstat,

b) Europeiska unionen, om den åtgärd eller de åtgärder som anges i det meddelande som avses i punkt 1 omfattar åtgärder som vidtagits av Europeiska unionen.

5. Om käranden inger ett käromål i enlighet med artikel 17.30 ska den göra detta på grundval av det utpekande som meddelats enligt punkt 3 i denna artikel och, om inget sådant utpekande har meddelats käranden, på grundval av punkt 4 i den här artikeln.

[1] För tydlighetens skull påpekas att EU-parten endast ska grunda ett sådant utpekande på tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 912/2014 av den 23 juli 2014 om upprättande av en ram för hanteringen av det ekonomiska ansvaret i samband med tvistlösning mellan investerare och stat vid tvistlösningsorgan som föreskrivs i internationella avtal där Europeiska unionen är part (EUT L 257, 28.8.2014, s. 121).

6. Om varken Europeiska unionen eller en medlemsstat fastställs vara svaranden i enlighet med punkt 3 får varken Europeiska unionen eller den berörda medlemsstaten hävda att käromålet är otillåtligt, att tribunalen inte är behörig eller på annat sätt hävda att käromålet eller skiljedomen saknar grund eller giltighet med hänvisning till att den verkliga svarande borde vara eller borde ha varit Europeiska unionen i stället för medlemsstaten eller tvärtom.

7. Tribunalen och överprövningstribunalen ska vara bundna av det utpekande som gjorts i enlighet med punkt 3 eller, om inget sådant utpekande har meddelats käranden, på grundval av punkt 4.

8. Ingenting i detta avtal eller i tillämpliga bestämmelser om tvistlösning ska hindra ett utbyte av all information om en tvist mellan Europeiska unionen och den berörda medlemsstaten.

ARTIKEL 17.29

Krav för ingivande av ett käromål

1. Innan ett käromål inges ska käranden

a) återkalla pågående käromål eller förfaranden vid en inhemsk eller internationell domstol eller tribunal enligt nationell eller internationell rätt med avseende på en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1,

b) skriftligen avstå från att väcka talan eller inleda ett rättsligt förfarande vid en inhemsk eller internationell domstol eller tribunal enligt inhemsk eller internationell rätt med avseende på en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1,

c) förklara att den inte kommer att verkställa en skiljedom enligt detta avsnitt innan en sådan skiljedom har vunnit laga kraft enligt artikel 17.56, och inte kommer att söka att överpröva, förkasta, upphäva, ändra eller inleda andra liknande förfaranden inför en inhemsk eller internationell domstol eller tribunal, vad gäller en skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt.

2. Tribunalen ska avvisa ett käromål från en kärande som har ingett ett annat käromål till tribunalen eller till någon annan inhemsk eller internationell domstol eller tribunal rörande samma åtgärd som den som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1, såvida inte käranden återkallar ett sådant pågående käromål. Denna punkt är inte tillämplig om käranden inger ett käromål vid en inhemsk domstol för att ansöka om interimistiska åtgärder för förbudsföreläggande eller fastställelse.

PUBLIC

3. Vid tillämpningen av denna artikel omfattar käranden investeraren och, om investeraren agerade för det lokalt etablerade företagets räkning, det lokalt etablerade företaget. Vid tillämpningen av punkt 1 a och punkt 2 omfattar käranden dessutom

a) om käromålet lämnas in av en investerare som agerar för egen räkning, alla personer som direkt eller indirekt har ägarintresse i eller kontrolleras av investeraren och som hävdar att de har lidit samma förlust eller skada[1] som investeraren, eller

b) om käromålet lämnas in av en investerare som agerar för ett lokalt etablerat företags räkning, alla personer som direkt eller indirekt har ägarintresse i eller kontrolleras av det lokalt etablerade företaget och som hävdar att de har lidit samma förlust eller skada[2] som det lokalt etablerade företaget.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att med samma förlust eller skada avses förlust eller skada som uppstår till följd av samma åtgärd som personen försöker få ersättning för i samma egenskap som käranden (om käranden exempelvis väcker talan i egenskap av aktieägare skulle denna bestämmelse omfatta en närstående person som också försöker få ersättning i egenskap av aktieägare).

[2] För tydlighetens skull påpekas att med samma förlust eller skada avses förlust eller skada som uppstår till följd av samma åtgärd som personen försöker få ersättning för i samma egenskap som käranden (om käranden exempelvis väcker talan i egenskap av aktieägare skulle denna bestämmelse omfatta en närstående person som också försöker få ersättning i egenskap av aktieägare).

ARTIKEL 17.30

Ingivande av ett käromål

1. Om tvisten inte kan lösas inom sex månader från det att begäran om samråd lämnades in och, i tillämpliga fall, minst tre månader har förflutit från överlämnandet av meddelandet med begäran om utpekande av svaranden i enlighet med artikel 17.28, får käranden, förutsatt att den uppfyller kraven i denna artikel och i artikel 17.32, inge ett käromål till tribunalen.

2. Ett käromål får inges till tribunalen enligt följande tvistlösningsregler:

a) ICSID-konventionen, förutsatt att både svaranden och kärandens stat är parter i ICSID-konventionen.

b) Bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet, förutsatt att antingen svaranden eller kärandens stat är part i ICSID-konventionen.

c) Uncitrals skiljedomsregler.

d) Eventuella andra regler som de tvistande parterna har kommit överens om på begäran av käranden.

PUBLIC

3. De tvistlösningsregler som avses i punkt 2 ska tillämpas om inte annat följer av bestämmelserna i detta avsnitt, kompletterade med eventuella regler som antagits av underkommittén.

4. Alla anspråk i kärandens ingivande enligt denna artikel ska grundas på de uppgifter som anges i dess begäran om samråd enligt artikel 17.27.4 c och d.

5. Anspråk som inges på vägnar av en grupp bestående av ett antal oidentifierade kärande, eller som framställs av en företrädare som har för avsikt att föra talan på vägnar av ett antal identifierade eller oidentifierade kärande som delegerar alla beslut avseende förfarandet, ska inte vara tillåtliga.

6. För tydlighetens skull påpekas att en kärande inte får inge ett käromål enligt detta avsnitt om investeringen har gjorts i bedrägligt syfte eller tillkommit till följd av förtigande, korruption eller ett beteende som utgör missbruk av rättsliga förfaranden.

PUBLIC

ARTIKEL 17.31

Genkäromål

1. Svaranden får inge ett genkäromål på grundval av en kärandes underlåtenhet att uppfylla en internationell skyldighet som är tillämplig på båda parternas territorier[1] och som uppstår i samband med den faktiska grunden för käromålet[2].

2. Genkäromålet ska inges senast i svarandens svarsinlaga eller svaromål, eller i ett senare skede av förfarandet om tribunalen beslutar att förseningen var motiverad med hänsyn till omständigheterna.

3. För tydlighetens skull påpekas att kärandens samtycke till de förfaranden enligt detta avsnitt som avses i artikel 17.32 inbegriper svarandens ingivande av genkäromål.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att de skyldigheter som avses i denna punkt ska grundas på rättsliga åtaganden som parterna har samtyckt till.

[2] Gemensamma rådet ska på begäran av en part utfärda bindande tolkningar i enlighet med artikel 17.38.6 för att klargöra omfattningen av de internationella skyldigheter som avses i denna punkt.

ARTIKEL 17.32

Samtycke

1. Svaranden ger sitt samtycke till att käromålet inges enligt detta avsnitt.

2. Samtycke enligt punkt 1 och ingivandet av ett käromål enligt detta avsnitt ska anses uppfylla kraven i

a) artikel 25 i ICSID-konventionen och bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet vad gäller skriftligt samtycke från de tvistande parterna,

b) artikel II i konventionen om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, upprättad i New York den 10 juni 1958 (*New York-konventionen*) vad gäller ett skriftligt avtal.

3. Käranden anses ge sitt samtycke i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i detta avsnitt vid tidpunkten för ingivandet av ett käromål i enlighet med artikel 17.30.

PUBLIC

ARTIKEL 17.33

Finansiering från tredje part

1. Om en tvistande part har mottagit eller mottar finansiering från tredje part, eller har ordnat med finansiering från tredje part, ska den tvistande part som erhåller denna finansiering lämna uppgift till den andra tvistande parten och tribunalens avdelning eller, om tribunalens avdelning inte är etablerad, till tribunalens ordförande om den tredje partens namn och adress och, i tillämpliga fall, om den verkliga huvudmannen och företagsstrukturen.

2. Den tvistande parten ska lämna de uppgifter som avses i punkt 1 vid tidpunkten för ingivandet av ett käromål eller, om finansiering från tredje part ordnas efter det att ett käromål har ingetts, utan dröjsmål så snart överenskommelsen har ingåtts eller donationen eller bidraget har gjorts. Den tvistande parten ska omedelbart underrätta tribunalen om eventuella ändringar av de uppgifter som lämnats.

3. Tribunalen får besluta att ytterligare uppgifter om finansieringsarrangemanget och den tredje parten ska lämnas om den anser det nödvändigt i något skede av förfarandet.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 4

INVESTERINGSDOMSTOLSSYSTEM

PUBLIC

ARTIKEL 17.34

Tribunal i första instans

1. Härmed inrättas en tribunal i första instans (*tribunal*) för prövning av käromål enligt artikel 17.30.

2. Gemensamma kommittén ska, vid ikraftträdandet av detta avtal, utse nio domare till tribunalen. Fem av domarna ska vara medborgare i en medlemsstat, tre ska vara medborgare i Chile och tre ska vara medborgare i tredjeländer. Vid utnämningen av domare uppmanas Gemensamma kommittén att beakta behovet av att säkerställa mångfald och en rättvis könsfördelning.

3. Gemensamma kommittén får besluta att öka eller minska antalet domare i tribunalen med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske i enlighet med de kriterier som anges i punkt 2.

4. Domarna ska uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av domarämbeten i de länder där de är medborgare eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt. Det är önskvärt att de har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.

5. Domarna ska utses för en mandattid på fem år. Fem domare, nämligen två medborgare i en medlemsstat, två medborgare i Chile och en medborgare i ett tredjeland, av de nio som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottdragning, ska dock ha en mandattid förlängd till åtta år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En domare som utses som ersättare för en domare vars mandattid ännu inte löpt ut ska inneha platsen under återstoden av företrädarens mandatperiod. En domare som tjänstgör på en avdelning vid tribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av tribunalens ordförande, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet i denna avdelning, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en domare i tribunalen.

6. Tribunalen ska ha en ordförande och en vice ordförande med ansvar för organisatoriska frågor, med bistånd av sekretariatet. Ordföranden och vice ordföranden ska utses genom lottdragning för en mandatperiod på två år bland de domare som är medborgare i tredjeländer. De ska inneha sitt uppdrag på rotationsbasis genom lottdragning av Gemensamma kommitténs medordförande. Vice ordföranden ska träda i ordförandens ställe när ordföranden inte är tillgänglig.

PUBLIC

7. Tribunalen ska pröva ärenden i avdelningar som består av tre domare, varav en ska vara medborgare i en medlemsstat, en ska vara medborgare i Chile och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den domare som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.

8. När ett käromål ingetts i enlighet med artikel 17.30 ska tribunalens ordförande sätta samman den avdelning vid tribunalen som ska pröva ärendet på rotationsbasis, varvid det ska säkerställas att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla domare ges samma möjlighet att ingå.

9. Trots vad som sägs i punkt 7 i denna artikel får de tvistande parterna komma överens om att ett ärende ska prövas av en enda domare som är medborgare i ett tredjeland och som ska utses av tribunalens ordförande. Svaranden ska välvilligt beakta en sådan begäran från käranden, särskilt om den kompensation eller det skadestånd som begärs är förhållandevis ringa. En sådan begäran bör göras samtidigt med ingivandet av käromålet i enlighet med artikel 17.30.

10. Tribunalen ska själv fastställa sin arbetsordning efter diskussion med parterna.

11. Domarna ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt denna del av avtalet.

12. För att säkerställa att de är tillgängliga ska ett månatligt engagemangsarvode som ska fastställas genom beslut av Gemensamma kommittén utbetalas till domarna. Tribunalens ordförande och, i tillämpliga fall, vice ordförande, ska motta ett arvode som motsvarar det arvode som bestäms enligt artikel 17.35.11 för varje arbetad dag i utförandet av de arbetsuppgifter som tribunalens ordförande har i enlighet med detta avsnitt.

PUBLIC

13. Engagemangsarvodet ska betalas in av parterna till ett konto som förvaltas av sekretariatet vid det internationella centrumet för biläggande av investeringstvister (ICSID), varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. Om en av parterna inte betalar sin del av arvodet kan den andra parten välja att själv betala arvodet. Alla sådana utestående arvodesbelopp kommer att utkrävas, med lämplig ränta. Gemensamma kommittén ska regelbundet se över beloppet och fördelningen av dessa arvoden och får rekommendera relevanta justeringar.

14. Såvida Gemensamma kommittén inte antar ett beslut i enlighet med punkt 15 i denna artikel, ska övriga arvoden och omkostnader för domarna vid en avdelning vid tribunalen fastställas enligt föreskrift 14.1 i de administrativa och finansiella föreskrifter för ICSID-konventionen som är i kraft på dagen för ingivandet av käromålet och tribunalen ska fördela dem mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 17.54.5, 17.54.6 och 17.54.7.

15. Efter ett beslut av Gemensamma kommittén får engagemangsarvodet och andra arvoden och omkostnader permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska domarna tjänstgöra på heltid och Gemensamma kommittén ska fastställa deras ersättning och därmed sammanhängande organisatoriska frågor. Domare med fast lön får inte utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet, om inte tribunalens ordförande undantagsvis ger tillstånd till det.

16. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för tribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av tribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 17.54.5, 17.54.6 och 17.54.7.

PUBLIC

ARTIKEL 17.35

Överprövningstribunal

1. Härmed inrättas en permanent överprövningstribunal som ska behandla överklaganden av skiljedomar som meddelats av tribunalen.

2. Gemensamma kommittén ska, vid ikraftträdandet av detta avtal, utse sex ledamöter till överprövningstribunalen. Två av ledamöterna ska vara medborgare i en medlemsstat, två ska vara medborgare i Chile och två ska vara medborgare i tredjeländer. Vid utnämningen av ledamöter av överprövningstribunalen uppmanas Gemensamma kommittén att beakta behovet av att säkerställa mångfald och en rättvis könsfördelning.

3. Gemensamma kommittén får besluta att öka antalet ledamöter av överprövningstribunalen med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske i enlighet med de kriterier som anges i punkt 2.

4. Ledamöterna av överprövningstribunalen ska uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av de högsta domarämbetena i de länder där de är medborgare eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt. Det är önskvärt att de har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.

PUBLIC

5. Ledamöterna av överprövningstribunalen ska utses för en mandattid på fem år. Tre av de sex ledamöter som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottdragning, ska dock ha en mandattid förlängd till åtta år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En ledamot som utses som ersättare för en ledamot vars mandattid ännu inte löpt ut ska inneha platsen under återstoden av företrädarens mandatperiod. En ledamot som tjänstgör på en avdelning vid överprövningstribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av överprövningstribunalens ordförande, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet i denna avdelning, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en ledamot av överprövningstribunalen.

6. Överprövningstribunalen ska ha en ordförande och en vice ordförande med ansvar för organisatoriska frågor, med bistånd av ett sekretariat. Ordföranden och vice ordföranden ska utses genom lottdragning för en mandatperiod på två år bland de ledamöter som är medborgare i tredjeländer. De ska inneha sitt uppdrag på rotationsbasis genom lottdragning av Gemensamma kommitténs medordförande. Vice ordföranden ska träda i ordförandens ställe när ordföranden inte är tillgänglig.

7. Överprövningstribunalen ska pröva överklaganden i avdelningar som består av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en medlemsstat, en ska vara medborgare i Chile och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.

8. Överprövningstribunalens ordförande ska sätta samman den avdelning som ska pröva varje överklagande på rotationsbasis, varvid det ska säkerställas att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla ledamöter ges samma möjlighet att ingå.

PUBLIC

9. Överprövningstribunalen ska själv fastställa sin arbetsordning efter diskussion med parterna.

10. Alla ledamöter som tjänstgör vid överprövningstribunalen ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt denna del av avtalet.

11. För att säkerställa att de är tillgängliga ska ett månatligt engagemangsarvode samt ett dagsarvode för varje arbetsdag som ska fastställas genom beslut av Gemensamma kommittén, utbetalas till ledamöterna av överprövningstribunalen. Överprövningstribunalens ordförande och, i tillämpliga fall, vice ordförande, ska motta ett arvode för varje arbetad dag i utförandet av de arbetsuppgifter som överprövningstribunalens ordförande har i enlighet med detta avsnitt.

12. Arvoden till överprövningstribunalens ledamöter ska betalas in av parterna till ett konto som förvaltas av ICSID:s sekretariat, varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. Om en av parterna inte betalar sin del av arvodet kan den andra parten välja att betala. Alla sådana utestående arvodesbelopp kommer att utkrävas, med lämplig ränta. Gemensamma kommittén ska regelbundet se över beloppet och fördelningen av dessa arvoden och får rekommendera relevanta justeringar.

13. Efter ett beslut av Gemensamma kommittén får engagemangsarvodet och ersättningen för arbetade dagar permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska ledamöterna av överprövningstribunalen tjänstgöra på heltid och Gemensamma kommittén ska fastställa deras ersättning och därmed sammanhängande organisatoriska frågor. Överprövningstribunalens ledamöter med fast lön får inte utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet, om inte överprövningstribunalens ordförande undantagsvis ger tillstånd till det.

PUBLIC

14. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för överprövningstribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av överprövningstribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 17.54.5, 17.54.6 och 17.54.7.

PUBLIC

ARTIKEL 17.36

Etik

1. Domarna vid tribunalen och ledamöterna av överprövningstribunalen ska utses bland personer vars oberoende inte kan ifrågasättas. De ska inte vara knutna till någon regering[1]. De ska inte ta emot instruktioner från någon regering eller organisation vad gäller frågor som har samband med tvisten. De ska inte delta i handläggningen av tvister som direkt eller indirekt skulle skapa intressekonflikter. De ska uppfylla kraven i bilaga 17-I. När de utsetts ska de avstå från att agera som ombud, partsutsedd expert eller partsutsett vittne i en pågående eller ny investeringstvist enligt detta avtal eller andra avtal eller nationella rättssystem.

[1] För tydlighetens skull påpekas att det faktum att en person uppbär inkomst från en regering eller tidigare var anställd av regeringen eller har familjeband till en regeringstjänsteman inte i sig innebär att personen inte kan komma i fråga för uppgiften.

2. Om en tvistande part anser att en domare vid tribunalen eller ledamot av överprövningstribunalen inte uppfyller kraven i punkt 1 ska den invända mot utnämningen till tribunalens ordförande eller, i förekommande fall, överprövningstribunalens ordförande. Meddelandet om invändning ska sändas inom 15 dagar efter den dag då den tvistande parten underrättades om sammansättningen av avdelningen vid tribunalen eller överprövningstribunalen, eller inom 15 dagar efter det att relevanta sakförhållanden kom till dennes kännedom, om dessa sakförhållanden inte rimligen kunde ha varit kända vid tidpunkten för sammansättningen av avdelningen. Meddelandet om invändning ska ange skälen till invändningen.

3. Om den domare vid tribunalen eller ledamot av överprövningstribunalen det gjorts invändningar mot har valt att inte avgå inom 15 dagar från dagen för meddelandet om invändning, ska tribunalens ordförande eller, i förekommande fall, överprövningstribunalens ordförande, efter att ha hört parterna i tvisten och efter att ha gett domaren vid tribunalen eller ledamoten av överprövningstribunalen tillfälle att lämna synpunkter, fatta ett beslut inom 45 dagar från mottagandet av meddelandet om invändning och genast underrätta parterna i tvisten och i tillämpliga fall andra domare och ledamöter av avdelningen.

4. Invändningar mot en utnämning till en avdelning gjord av tribunalens ordförande ska beslutas av överprövningstribunalens ordförande och vice versa.

PUBLIC

5. Efter en motiverad rekommendation från överprövningstribunalens ordförande[1] får parterna, genom beslut i Gemensamma kommittén, besluta om att avsätta en domare vid tribunalen eller en ledamot av överprövningstribunalen, om hans eller hennes agerande är oförenligt med de skyldigheter som anges i punkt 1 i denna artikel och oförenligt med fortsatt medlemskap i tribunalen eller överprövningstribunalen. Om det aktuella agerandet påstås gälla ordföranden i överprövningstribunalen ska ordföranden i tribunalen lämna in den motiverade rekommendationen. Artiklarna 17.34.2 och 17.35.2 ska i tillämpliga delar gälla för tillsättning av lediga platser som kan uppstå enligt denna punkt.

PUBLIC

ARTIKEL 17.37

Multilaterala tvistlösningsmekanismer

Parterna ska sträva efter att samarbeta för att inrätta en multilateral investeringstribunal och överprövningsmekanism för att lösa investeringstvister. Om ett internationellt avtal som föreskriver en sådan multilateral mekanism för tvister enligt detta avtal träder i kraft mellan parterna ska de relevanta delarna av detta avsnitt upphöra att gälla. Gemensamma kommittén får anta ett beslut med närmare bestämmelser om en nödvändig övergångsordning.

[1] Denna rekommendation påverkar inte Gemensamma kommitténs möjlighet att uppmärksamma överprövningstribunalens ordförande på agerandet hos en domare vid tribunalen eller en ledamot av överprövningstribunalen som kan vara oförenligt med de skyldigheter som anges i punkt 1 och oförenligt med fortsatt medlemskap i tribunalen eller överprövningstribunalen.

UNDERAVSNITT 5

GENOMFÖRANDE AV FÖRFARANDEN

PUBLIC

Artikel 17.38

Tillämplig lagstiftning och tolkningsregler

1. Tribunalen ska avgöra om den åtgärd för vilken käranden inger ett käromål är oförenlig med någon av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1.

2. Vid fastställandet ska tribunalen tillämpa detta avtal och andra regler i internationell rätt som är tillämpliga mellan parterna. Den ska tolka detta avtal i enlighet med sedvanerättsliga regler för tolkning av folkrätten, såsom de kodifierats i Wienkonventionen om traktaträtten.

3. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen vid fastställandet av om en åtgärd är att anse som förenlig med bestämmelserna i artikel 17.25.1, om så är lämpligt, ska ta hänsyn till en parts inhemska rätt som sakomständigheter. I detta sammanhang ska tribunalen följa den gällande tolkningen av den inhemska rätten som görs av domstolarna eller myndigheterna i den parten och den tolkning som tribunalen gör av den inhemska rätten ska inte vara bindande för domstolarna och myndigheterna i den parten.

4. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen inte ska vara behörig att avgöra om en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 är laglig enligt den tvistande partens inhemska rätt.

5. För tydlighetens skull påpekas att om en investerare från en part inger ett käromål enligt detta avsnitt, inbegripet ett käromål om att en part har överträtt artikel 17.17, har investeraren bevisbördan för sitt käromål, i enlighet med de allmänna principer i internationell rätt som är tillämpliga på tvisten.

6. Om allvarliga problem uppstår när det gäller tolkningen av avsnitt C[1] eller D får Gemensamma rådet anta beslut om tolkning av detta avtal. Alla sådana tolkningar ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen. Gemensamma rådet får besluta att en tolkning ska vara bindande från och med en viss dag.

ARTIKEL 17.39

Tolkning av bilagorna

1. Efter en begäran om samråd enligt artikel 17.27.3 får svaranden skriftligen begära att underkommittén fastställer huruvida, och i så fall i vilken utsträckning, den åtgärd som är föremål för begäran om samråd omfattas av en icke-överensstämmande åtgärd enligt bilaga 17-A eller 17-B.

[1] Enligt vad som anges i artikel 17.25.

2. Denna begäran till underkommittén ska lämnas in så snart som möjligt efter mottagandet av begäran om samråd. På begäran av underkommittén ska de tidsfrister som avses i artiklarna 17.27.5, 17.27.8, 17.54.10 och 17.55.5 tillfälligt upphävas.

3. Underkommittén ska i god tro försöka fatta det beslut som begärs. Varje sådant beslut ska omgående översändas till de tvistande parterna.

4. Om underkommittén inte har fattat något beslut inom tre månader från begäran i ärendet, upphör det tillfälliga upphävandet av dessa tidsfrister att gälla.

PUBLIC

ARTIKEL 17.40

Övriga käromål

Om käromål inges enligt detta avsnitt, kapitel 38 eller något annat internationellt avtal om samma påstådda överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 och det finns risk för överlappande ersättning, eller käromålet enligt det andra internationella avtalet skulle kunna få stor inverkan på lösningen av det käromål som ingetts enligt detta avsnitt, ska tribunalen i förekommande fall, efter att ha hört de tvistande parterna, beakta förfaranden enligt kapitel 38 eller det andra internationella avtalet i sitt beslut, avgörande eller skiljedom. I detta syfte får den också förklara målet vilande. När tribunalen handlar i enlighet med denna artikel ska den iaktta artikel 17.54.10.

ARTIKEL 17.41

Motverkande av kringgående

För tydlighetens skull påpekas att tribunalen ska förklara sig obehörig om tvisten hade uppkommit eller rimligen kunde förutses vid den tidpunkt då käranden förvärvade äganderätten till eller kontrollen över den investering som är föremål för tvisten eller deltog i en företagsomstrukturering förutsatt att tribunalen, på grundval av sakförhållandena i målet, fastställer att käranden har förvärvat äganderätten till eller kontrollen över investeringen eller deltagit i företagsomstruktureringen i det huvudsakliga syftet att inge ett käromål enligt detta avsnitt. Möjligen att under sådana omständigheter förklara sig obehörig ska inte påverka andra jurisdiktionsrelaterade invändningar som skulle kunna bedömas av tribunalen.

ARTIKEL 17.42

Käromål som uppenbart saknar rättslig relevans

1. Svaranden får, senast 30 dagar efter det att avdelningen vid tribunalen satts samman enligt artikel 17.34.7, och under alla omständigheter innan avdelningen vid tribunalen har sitt första sammanträde, eller senast 30 dagar efter det att svaranden fått kännedom om de sakförhållanden som invändningen bygger på, göra en invändning om att ett käromål uppenbart saknar rättslig relevans.

2. Svaranden ska så utförligt som möjligt ange grunden för invändningen.

3. Tribunalen ska, efter att ha gett de tvistande parterna tillfälle att lägga fram sina synpunkter om invändningen, vid sitt första sammanträde i tribunalens avdelning eller omgående därefter, utfärda ett beslut eller meddela en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering. Om invändningen tas emot efter avdelningens första sammanträde ska tribunalen fatta ett sådant beslut eller meddela en preliminär skiljedom så snart som möjligt och inte senare än 120 dagar efter det att invändningen ingavs. När tribunalen fattar beslut om invändningen ska den utgå från att de sakförhållanden som hävdas av käranden är riktiga och får även beakta alla relevanta sakförhållanden som inte är omtvistade.

4. Tribunalens beslut ska inte påverka rätten för en tvistande part att göra invändningar, enligt artikel 17.43 eller under förfarandets gång, angående ett käromåls rättsliga relevans samt inte påverka tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga.

ARTIKEL 17.43

Käromål utan rättslig grund

1. Utan att det påverkar tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga eller en svarandes rätt att göra sådana invändningar vid lämplig tidpunkt, ska tribunalen som en preliminär fråga ta upp och fatta beslut om eventuella invändningar från svaranden som går ut på att ett käromål, eller någon del av ett käromål, som lämnats in enligt detta avsnitt, av rättsliga skäl inte är ett käromål för vilket en skiljedom till förmån för käranden kan göras enligt artikel 17.54, även om de sakförhållanden som hävdas av käranden skulle antas vara riktiga. Tribunalen får även beakta relevanta sakförhållanden som inte är omtvistade.

2. En invändning i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska inges till tribunalen så snart som möjligt efter det att avdelningen vid tribunalen har satts samman, och under alla omständigheter senast det datum som tribunalen fastställer för svarandens inlämnande av sin svarsinlaga eller sitt svaromål. En invändning enligt punkt 1 får inte inges så länge ett förfarande enligt artikel 17.42 pågår, såvida inte tribunalen ger tillstånd att inge en invändning enligt den här artikeln efter att ha tagit vederbörlig hänsyn till omständigheterna i ärendet.

3. När tribunalen tagit emot en invändning enligt punkt 1, och såvida den inte anser att invändningen är uppenbart ogrundad, ska den avbryta prövningen av sakfrågan, fastställa en tidsplan för att pröva invändningen som är förenlig med eventuella andra tidsplaner som den har fastställt för att pröva andra eventuella preliminära frågor och utfärda ett beslut eller en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering.

ARTIKEL 17.44

Transparens

1. Uncitrals regler om transparens ska i tillämpliga delar gälla för tvister enligt detta avsnitt, utöver följande regler.

PUBLIC

2. Följande handlingar ska ingå i den förteckning över handlingar som avses i artikel 3.1 i Uncitrals regler om transparens: den överenskommelse om medling som avses i artikel 17.26 i detta avtal, den begäran om samråd som avses i artikel 17.27 i detta avtal, det meddelande med begäran om utpekande av svaranden och det utpekande av svaranden som avses i artikel 17.28 idetta avtal, det meddelande om invändning och det beslut om invändningen som avses i artikel 17.36 i detta avtal samt den begäran om konsolidering som avses i artikel 17.53 i detta avtal.

3. För tydlighetens skull påpekas att bevismaterial får offentliggöras i enlighet med artikel 3.3 i Uncitrals regler om transparens.

4. Utan hinder av artikel 2 i Uncitrals regler om transparens ska EU-parten eller Chile, allt efter omständigheterna, i god tid och innan avdelningen sätts samman offentliggöra den begäran om samråd som avses i artikel 17.27 i detta avtal, det meddelande med begäran om utpekande av svaranden och det utpekande av svaranden som avses i artikel 17.28 i detta avtal, under förutsättning att konfidentiell eller skyddad information redigeras[1]. Sådana handlingar får offentliggöras genom att de meddelas till det centrala dokumentregister som avses i Uncitrals regler om transparens.

5. Varje tvistande part som avser att vid en förhandling använda information som betecknas som konfidentiell eller skyddad ska underrätta tribunalen om detta.

[1] För tydlighetens skull påpekas att konfidentiell eller skyddad information ska tolkas i enlighet med definitionen och fastställandet i artikel 7 i Uncitrals regler om transparens.

6. Varje tvistande part som hävdar att viss information utgör konfidentiell eller skyddad information ska tydligt ange detta när informationen överlämnas till tribunalen.

7. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i detta avsnitt kräver att en svarande måste undanhålla sådan information från allmänheten som måste utlämnas enligt dess lagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 17.45

Interimistiska åtgärder

Tribunalen kan fatta beslut om interimistiska skyddsåtgärder i syfte att skydda en tvistande parts rättigheter eller för att säkerställa att tribunalens befogenheter kan utövas till fullo, vilket bland annat kan omfatta ett beslut om att bevara bevisning som innehas eller kontrolleras av en tvistande part eller åtgärder för att skydda tribunalens behörighet. Tribunalen får varken fatta beslut om att tillgångar ska tas i beslag eller förhindra tillämpning av den behandling som påstås utgöra en överträdelse.

ARTIKEL 17.46

Avbrytande

Om käranden, efter ingivandet av ett käromål enligt detta avsnitt, inte vidtar några åtgärder i förfarandet under 180 dagar i följd efter det ingivandet eller under en period som parterna kommit överens om, anses käranden ha återkallat sitt käromål och avbrutit förfarandet. Tribunalen ska, på begäran av svaranden och efter att ha meddelat de tvistande parterna, genom ett avgörande konstatera avbrottet och besluta om kostnader. När ett sådant beslut har meddelats ska tribunalen inte längre vara behörig. Käranden får därefter inte inge ett käromål avseende samma fråga.

ARTIKEL 17.47

Säkerhet för kostnader

1. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen på begäran av svaranden får besluta att käranden ska ställa säkerhet för alla eller en del av kostnaderna om det finns rimliga skäl att tro att käranden inte kommer att kunna fullgöra en skiljedom där kostnadsansvaret åläggs denne.

2. Om fullständig säkerhet för kostnader inte ställs inom 30 dagar efter tribunalens beslut eller inom en annan av tribunalen fastställd tidsfrist ska tribunalen underrätta de tvistande parterna om detta och får besluta att skjuta upp eller avsluta förfarandet.

PUBLIC

3. Tribunalen ska beakta all bevisning som tillhandahålls med avseende på de omständigheter som avses i punkt 1, inbegripet förekomsten av finansiering från tredje part.

PUBLIC

ARTIKEL 17.48

Den icke-tvistande parten

1. Svaranden ska senast 30 dagar efter mottagandet eller omgående efter det att en tvist som omfattar konfidentiell eller skyddad information har lösts, till den icke-tvistande parten överlämna

a) den begäran om samråd som avses i artikel 17.27, det meddelande med begäran om utpekande av svaranden som avses i artikel 17.28, det käromål som avses i artikel 17.30 och alla andra handlingar som bifogas sådana handlingar,

b) på begäran av den icke-tvistande parten,

   i) yrkanden, inlagor, resuméer av sakförhållanden, ansökningar och andra inlagor från en tvistande part till tribunalen,

   ii) skriftliga inlagor till tribunalen från tredje part,

iii) tillgängliga protokoll från och utskrifter av förhandlingar i tribunalen,

iv) avgöranden, skiljedomar och beslut från tribunalen,

c) på begäran av den icke-tvistande parten, och på dennes bekostnad, all eller en del av den bevisning som lämnats in till tribunalen.

2. Den icke-tvistande parten har rätt att närvara vid utfrågningar som hålls enligt detta avsnitt.

3. Tribunalen ska godta eller, efter samråd med de tvistande parterna, uppmana den icke-tvistande parten att inkomma med skriftliga eller muntliga inlagor rörande tolkningen av detta avtal. Tribunalen ska säkerställa att de tvistande parterna ges rimlig möjlighet att inkomma med synpunkter på alla inlagor från den icke-tvistande parten.

ARTIKEL 17.49

Intervention av tredje part

1. Tribunalen ska tillåta varje person som kan påvisa ett direkt och aktuellt intresse av de särskilda omständigheterna i tvisten (*intervenienten*) att intervenera i egenskap av tredje part. Intervention får endast ske i syfte att, helt eller delvis, stödja en av de tvistande parternas rättsliga ställning.

PUBLIC

2. En interventionsansökan ska inges inom 90 dagar från den dag då ingivandet av käromålet offentliggjordes i enlighet med artikel 17.30. Tribunalen ska pröva ansökan inom 90 dagar från den dag då den ansökan lämnades in, efter att ha gett de tvistande parterna tillfälle att yttra sig.

3. Om interventionsansökan beviljas, ska intervenienten erhålla en kopia av varje rättegångsbeslut som delgetts de tvistande parterna, utom, i förekommande fall, konfidentiell eller skyddad information. Intervenienten får inkomma med en interventionsinlaga inom en tidsfrist som ska fastställas av tribunalen efter det att rättegångsbeslut har meddelats. De tvistande parterna ska ha möjlighet att svara på interventionsinlagan. Intervenienten ska ha rätt att närvara vid de förhandlingar som hålls enligt detta avsnitt och att yttra sig muntligen.

4. Vid överklagande ska intervenienten ha rätt att intervenera vid överprövningstribunalen. Punkt 3 ska gälla i tillämpliga delar.

5. Den rätt att intervenera som föreskrivs i denna artikel påverkar inte tribunalens möjlighet att godta amicus curiae-inlagor från tredje parter som har ett betydande intresse i förfarandet i enlighet med artikel 4 i Uncitrals regler om transparens.

6. För tydlighetens skull påpekas att det faktum att en person är kärandens fordringsägare inte i sig ska anses vara tillräckligt för att fastställa att denne har ett direkt och aktuellt intresse av de särskilda omständigheterna i tvisten.

PUBLIC

ARTIKEL 17.50

Expertrapporter

Utan att det påverkar utnämningen av andra typer av experter som bemyndigats enligt de tillämpliga bestämmelser som avses i artikel 17.30.2 får tribunalen, på begäran av en tvistande part eller på eget initiativ efter samråd med de tvistande parterna, utse en eller flera experter som skriftligen ska rapportera till tribunalen om alla faktiska frågor som rör miljö-, hälso- eller säkerhetsfrågor eller andra frågor som en tvistande part tar upp i förfarandena.

PUBLIC

ARTIKEL 17.51

Ersättning eller annan kompensation

Tribunalen ska inte som giltigt svaromål eller liknande käromål godta att käranden eller det lokalt etablerade företaget har fått eller kommer att få ersättning eller annan kompensation, enligt ett avtal om försäkring eller garanti, för hela eller en del av den kompensation som yrkats i en tvist som inletts enligt detta avsnitt.

ARTIKEL 17.52

Parternas roll

1. En part ska inte inge internationella käromål beträffande en tvist som hänskjutits i enlighet med artikel 17.30 såvida inte den andra parten har underlåtit att iaktta och följa den skiljedom som meddelats i en sådan tvist. Detta ska inte utesluta möjligheten till tvistlösning enligt kapitel 38 i fråga om en åtgärd med allmän räckvidd, även om åtgärden påstås ha överträtt avtalet när det gäller en viss investering för vilken en tvist har inletts i enlighet med artikel 17.30. Denna punkt påverkar inte tillämpningen av artikel 17.48.

2. Punkt 1 hindrar inte informella utbyten som har som enda syfte att underlätta en lösning av en tvist.

ARTIKEL 17.53

Konsolidering

1. Om två eller flera käromål som har ingetts separat enligt detta avsnitt handlar om samma rättsfråga eller sakfråga och har uppstått på grund av samma händelser och omständigheter, får svaranden rikta en begäran till tribunalens ordförande om konsoliderad prövning av käromålen eller delar av dessa. I begäran ska anges

a) namn och adresser för de tvistande parterna när det gäller de käromål som begäran om konsolidering avser,

b) omfattningen av den konsolidering som begärs,

c) skälen till begäran.

2. Svaranden ska också lämna begäran till varje kärande avseende vars käromål svaranden begär konsolidering.

3. Om alla tvistande parter avseende vilkas käromål det begärs konsolidering godtar konsoliderad prövning ska de tvistande parterna lämna en gemensam begäran till tribunalens ordförande enligt punkt 1. Såvida inte tribunalens ordförande fastställer att begäran är uppenbart ogrundad, ska tribunalens ordförande inom 30 dagar från mottagandet av en sådan begäran inrätta en ny avdelning (*konsolideringsavdelning*) vid tribunalen i enlighet med artikel 17.34, som ska ha behörighet för vissa eller alla käromål, helt eller delvis, som är föremål för begäran.

4. Om de tvistande parter som avses i punkt 3 i denna artikel inte har nått en överenskommelse om konsolidering inom 30 dagar från det att den sista käranden mottar den begäran om konsolidering som avses i punkt 1 i denna artikel ska tribunalens ordförande inrätta en konsolideringsavdelning vid tribunalen enligt artikel 17.34. Konsolideringsavdelningen ska helt eller delvis förklara sig behörig för vissa eller alla käromål om den, efter att ha beaktat de tvistande parternas synpunkter, anser att de käromål som ingetts i enlighet med artikel 17.30 har en juridisk eller saklig fråga gemensam och följer av samma händelser eller omständigheter, och att konsolidering bäst skulle bidra till en rättvis och effektiv lösning av käromålen och till enhetlighet i fråga om skiljedomarna.

PUBLIC

5. Om kärandena inte har kommit överens om de tvistlösningsregler som anges i förteckningen i artikel 17.30.2 inom 30 dagar från det att den sista käranden mottar begäran om konsoliderad prövning, ska den konsoliderade prövningen av käromålen lämnas till tribunalens konsolideringsavdelning enligt Uncitrals skiljedomsregler, med förbehåll för de regler som anges i detta avsnitt.

6. De avdelningar vid tribunalen som inrättats i enlighet med artikel 17.34 ska överlåta behörighet när det gäller de käromål, eller delar av dessa, för vilka konsolideringsavdelningen har behörighet, och förfarandena vid sådana avdelningar ska avbrytas. Den skiljedom som avges av konsolideringsavdelningen vid tribunalen för de käromål för vilka den har förklarat sig behörig ska vara bindande för de avdelningar som har behörighet för övriga käromål från och med den dag då skiljedomen vinner laga kraft enligt artikel 17.56.

7. En kärande vars käromål är föremål för konsolidering får återkalla sitt käromål, eller den del av käromålet som är föremål för konsolidering, från tvistlösningsförfarandet enligt denna artikel och ett sådant käromål eller en del av detta får inte inges på nytt enligt artikel 17.30.

8. Konsolideringsavdelningen vid tribunalen får på svarandens begäran och på samma grund och med samma verkan som anges i punkterna 3–6 besluta om den ska ha behörighet över hela eller delar av ett käromål som omfattas av tillämpningsområdet för punkt 1 och som inges efter det att konsolideringsförfarandet har inletts.

9. Konsolideringsavdelningen vid tribunalen får på begäran av en av kärandena vidta åtgärder för att den kärandens konfidentiella eller skyddade information förblir konfidentiell i förhållande till andra kärande. En sådan åtgärd kan vara att övriga kärande får redigerade versioner av handlingar som innehåller konfidentiell eller skyddad information eller att delar av förhandlingarna hålls inom stängda dörrar.

PUBLIC

ARTIKEL 17.54

Preliminär skiljedom

1. Om tribunalen finner att svaranden har brutit mot någon av de bestämmelser som avses i artikel 17.25.1 enligt uppgift från käranden, får tribunalen, på begäran av käranden och efter att ha hört de tvistande parterna, bevilja endast

a) ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta,

b) återställande av egendom, varvid det ska anges i skiljedomen att svaranden i stället för återställande får erlägga ett ekonomiskt skadestånd som ska fastställas i enlighet med artikel 17.19, med tillägg för tillämplig ränta.

Om käromålet lämnas in för ett lokalt etablerat företags räkning ska det i en skiljedom som meddelas enligt denna punkt anges att

a) ekonomiskt skadestånd och ränta ska betalas till det lokalt etablerade företaget,

b) varje återställande av egendom ska göras till det lokalt etablerade företaget.

För tydlighetens skull påpekas att tribunalen inte får besluta om andra rättsmedel än dem som avses i första stycket och den får heller inte besluta om upphävande, upphörande eller ändring av den berörda åtgärden.

2. Det ekonomiska skadeståndet får inte vara större än den skada som käranden eller, om käranden agerade för det lokalt etablerade företagets räkning, det lokalt etablerade företaget lidit på grund av överträdelsen av de relevanta bestämmelser som avses i artikel 17.25.1, minus eventuellt skadestånd eller eventuell kompensation som redan lämnats av den berörda parten. Tribunalen ska fastställa sådana ekonomiska skadestånd på grundval av inlagor från de tvistande parterna och ska, i tillämpliga fall, beakta medvållande, uppsåtligen eller av oaktsamhet, eller underlåtenhet att minska skadorna.

3. För tydlighetens skull påpekas att om en investerare från en part lämnar in ett käromål enligt artikel 17.30 får investeraren endast återvinna förlust eller skada som den har ådragit sig i sin egenskap av investerare från en part.

4. Tribunalen får inte utdöma straffskadestånd.

5. Tribunalen ska besluta att kostnaderna för förfarandena ska betalas av den förlorande tvistande parten. I undantagsfall får tribunalen dela upp sådana kostnader mellan de tvistande parterna, om den bedömer att en uppdelning är lämplig med hänsyn till omständigheterna i ärendet.

6. Tribunalen ska också fördela andra skäliga kostnader, inklusive skäliga kostnader för rättsligt ombud och bistånd, som ska betalas av den förlorande tvistande parten när den avslår ett käromål och meddelar en skiljedom i enlighet med artikel 17.42 eller 17.43. Under andra omständigheter ska tribunalen fastställa fördelningen av andra skäliga kostnader, inklusive skäliga kostnader för rättsligt ombud och bistånd mellan de tvistande parterna, med beaktande av resultatet av förfarandet och andra relevanta omständigheter, såsom de tvistande parternas uppträdande.

7. Om endast vissa delar av käromålet har godtagits ska fördelningen av kostnaderna ske proportionellt efter antalet eller omfattningen av de delar av käromålet som godtagits.

8. Överprövningstribunalen ska beräkna och fördela kostnader i enlighet med denna artikel.

9. Senast ett år efter det att detta avtal har trätt i kraft ska Gemensamma kommittén anta kompletterande regler om arvoden i syfte att fastställa det högsta belopp för kostnader för juridiskt ombud och bistånd som får bäras av särskilda kategorier av förlorande tvistande parter, med beaktande av deras ekonomiska resurser.

PUBLIC

10. Tribunalen ska meddela en preliminär skiljedom inom 24 månader från dagen för ingivandet av käromålet. Om denna tidsfrist inte kan iakttas ska tribunalen anta ett beslut om detta, i vilket den ska ange skälen till förseningen för de tvistande parterna samt ett beräknat datum för meddelande av den preliminära skiljedomen.

PUBLIC

ARTIKEL 17.55

Överklagandeförfarande

1. Varje tvistande part får överklaga en preliminär skiljedom till överprövningstribunalen inom 90 dagar från det att den meddelats. Grunderna för överklagande är de följande:

a) Att tribunalen har gjort en felaktig tolkning eller tillämpning av tillämplig lagstiftning.

b) Att tribunalen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av sakförhållandena, inbegripet, i förekommande fall, bedömningen av en parts lagstiftning.

c) De som anges i artikel 52 i ICSID-konventionen, i den utsträckning som de inte omfattas av led a eller b i denna punkt.

2. Överprövningstribunalen ska avvisa överklagandet om den slår fast att det är ogrundat. Den får även avvisa överklagandet genom ett påskyndat förfarande om det står klart att överklagandet är uppenbart ogrundat.

3. Om överprövningstribunalen slår fast att överklagandet är välgrundat ska dess beslut helt eller delvis ändra eller upphäva de rättsliga bedömningarna och slutsatserna i den preliminära skiljedomen. Dess beslut ska ange exakt hur den har ändrat eller upphävt tribunalens relevanta bedömningar och slutsatser.

4. Om de sakförhållanden som tribunalen fastställt tillåter detta ska överprövningstribunalen tillämpa sina egna rättsliga bedömningar och slutsatser på sådana sakförhållanden och meddela ett slutligt beslut. Om detta inte är möjligt ska den återförvisa ärendet till tribunalen.

5. Överklagandeförfarandet ska i regel inte överstiga 180 dagar från den dag då en tvistande part formellt tillkännagivit sitt beslut att överklaga till den dag då överprövningstribunalen meddelar sitt avgörande. Om överprövningstribunalen anser att den inte kan meddela sitt beslut inom en 180-dagarsperiod, ska den skriftligen informera parterna i tvisten om skälen till förseningen och därvid göra en uppskattning av inom vilken tid den kommer att meddela sitt beslut. Förfarandet får under inga omständigheter överstiga 270 dagar.

6. En tvistande part som överklagar ska ställa säkerhet för överklagandets rättegångskostnader.

7. Artiklarna 17.33, 17.44, 17.45, 17.46, 17.48 och, i förekommande fall, andra bestämmelser i detta avsnitt ska i tillämpliga delar gälla för överklagandeförfarandet.

PUBLIC

ARTIKEL 17.56

Lagakraftvunnen skiljedom

1. En provisorisk skiljedom som meddelats i enlighet med detta avsnitt ska vinna laga kraft om ingen av de tvistande parterna har överklagat den preliminära skiljedomen i enlighet med artikel 17.55.

2. Om en provisorisk skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har avvisat överklagandet i enlighet med artikel 17.55 ska den preliminära skiljedomen vinna laga kraft den dag då överprövningstribunalen avslår överklagandet.

3. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har meddelat ett slutligt beslut ska den preliminära skiljedomen i sin lydelse efter överprövningstribunalens ändringar eller upphävanden vinna laga kraft samma dag som överprövningstribunalen meddelar sitt slutliga beslut.

4. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har ändrat eller upphävt de rättsliga bedömningarna och slutsatserna i den preliminära skiljedomen och återförvisat ärendet till tribunalen, ska tribunalen, efter att om lämpligt ha hört de tvistande parterna, ändra sin preliminära skiljedom för att beakta överprövningstribunalens bedömningar och slutsatser. Tribunalen ska vara bunden av överprövningstribunalens bedömningar. Tribunalen ska söka meddela den ändrade skiljedomen inom 90 dagar från mottagandet av överprövningstribunalens beslut. Den reviderade preliminära skiljedomen ska vinna laga kraft 90 dagar efter det att den har utfärdats.

PUBLIC

5. Den slutliga skiljedomen ska omfatta alla slutliga beslut av överprövningstribunalen som meddelats i enlighet med artikel 17.55.

PUBLIC

ARTIKEL 17.57

Verkställighet av skiljedomar

1. En skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt ska inte vara verkställbar förrän den har vunnit laga kraft i enlighet med artikel 17.56. En lagakraftvunnen skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt ska vara bindande för de tvistande parterna och ska inte vara föremål för överklagande, omprövning, återförvisning, upphävande eller någon annan åtgärd[1].

2. Varje part ska erkänna skiljedom som meddelats i enlighet med detta avsnitt som bindande samt verkställa betalningsskyldigheten inom dess territorium som om den vore en lagakraftvunnen dom av en inhemsk tribunal eller domstol i denna part.

3. Verkställigheten av skiljedomar ska styras av de lagar och andra författningar om verkställighet av domar eller skiljedomar som gäller där verkställigheten ska ske.

4. För tydlighetens skull påpekas att artikel 41.10 inte ska hindra erkännande, verkställighet och kontroll av efterlevnad av skiljedomar som meddelats enligt detta avsnitt.

[1] För tydlighetens skull påpekas att detta inte hindrar en tvistande part från att begära att tribunalen ser över eller tolkar en skiljedom i enlighet med tillämpliga bestämmelser om tvistlösning, om denna möjlighet finns enligt de tillämpliga bestämmelserna.

5. Vid tillämpning av artikel 1 i New York-konventionen, är en lagakraftvunnen skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt en skiljedom som avser käromål som anses uppkomma på grund av ett förhållande eller en transaktion som är kommersiellt.

6. För tydlighetens skull påpekas, med förbehåll för punkt 1 i denna artikel, att om ett käromål ingivits enligt artikel 17.30.2 a i detta avtal ska en lagakraftvunnen skiljedom meddelad enligt detta avsnitt anses vara en skiljedom enligt avsnitt 6 i ICSID-konventionen.

PUBLIC

KAPITEL 18

GRÄNSÖVERSKRIDANDE HANDEL MED TJÄNSTER

ARTIKEL 18.1

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på en parts åtgärder som påverkar den gränsöverskridande handeln med tjänster som tillhandahålls av tjänsteleverantörer från den andra parten. Sådana åtgärder omfattar åtgärder som påverkar

a) produktionen, distributionen, marknadsföringen, försäljningen och leveransen av en tjänst,

b) förvärvet eller användningen av, eller betalningen för, en tjänst,

c) i samband med tillhandahållande av en tjänst, tillgången till och användningen av tjänster som en part måste erbjuda allmänheten, inbegripet distributions-, transport- och telekommunikationsnät,

d) tillhandahållandet av en borgen eller annan form av finansiell säkerhet, som ett villkor för tillhandahållande av en tjänst.

2. Detta kapitel är inte tillämpligt på

a) finansiella tjänster enligt definitionen i artikel 25.2,

b) audiovisuella tjänster,

c) nationellt sjöfartscabotage[1],

[1] Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i Chile eller en medlemsstat och en annan hamn eller plats i Chile eller samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i Chile eller en medlemsstat.

PUBLIC

d) inrikes och internationella luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster[1], både reguljära och icke-reguljära, och tjänster med direkt anknytning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag för

   i) reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift,

   ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,

   iii) tjänster i datoriserade bokningssystem,

   iv) marktjänster,

e) offentlig upphandling,

f) subventioner eller bidrag som tillhandahålls av en part eller ett statsägt företag, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster omfattar följande tjänster: lufttransporter: tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster; uthyrning av luftfartyg med besättning; flygplatstjänster.

ARTIKEL 18.2

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 17-A, 17-B och 17-C gäller följande definitioner:

a) *reparation och underhåll av luftfartyg*: arbete som utförs på ett luftfartyg, eller en del av detta, medan det är taget ur drift, och som inte inbegriper så kallat linjeunderhåll.

b) *tjänster i datoriserade bokningssystem*: tjänster som tillhandahålls av datoriserade system som omfattar information om lufttrafikföretags tidtabeller, tillgänglighet, biljettpriser och resevillkor, och genom vilka bokningar kan göras eller biljetter utfärdas.

c) *gränsöverskridande handel med tjänster* eller *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst

   i) från en parts territorium till den andra partens territorium, eller

   ii) inom en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten.

PUBLIC

d) *företag*: en juridisk person, en filial eller ett representationskontor som upprättas genom en etablering.

e) *marktjänster*: ett tillhandahållande på en flygplats, mot en avgift eller enligt avtal, av följande tjänster: representation, administration och övervakning av lufttrafikföretag, passagerarhantering, bagagehantering, ramptjänster, catering exklusive tillredning av mat, flygfrakt- och posthantering, bränslepåfyllning av luftfartyg, service och städning av luftfartyg, transport på marken, samt flygverksamhet, administration av besättningar och färdplanering; marktjänster omfattar inte egenhantering, säkerhet, linjeunderhåll, reparation och underhåll av luftfartyg eller förvaltning eller drift av väsentlig centraliserad flygplatsinfrastruktur, såsom avisningssystem, bränsledistributionssystem, bagagehanteringssystem och fasta system för transporter inom flygplatser.

PUBLIC

f) *juridisk person från en part*[1]:

i) för EU-partens vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet[2] på Europeiska unionens territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen och som kontrolleras av fysiska personer från en medlemsstat, vilkas fartyg är registrerade i en medlemsstat och för dess flagg,

ii) för Chiles vidkommande,

A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Chiles lagstiftning och som har betydande affärsverksamhet på Chiles territorium,

B) rederier som är etablerade utanför Chile och som kontrolleras av fysiska personer från Chile, vilkas fartyg är registrerade i Chile och för dess flagg.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att de rederier som avses i denna definition ska betraktas som juridiska personer från en part endast med avseende på den del av deras verksamhet som rör tillhandahållande av sjötransporttjänster.

[2] I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar EU-parten begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i enlighet med artikel 54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

g) *försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster*: möjligheten för det berörda lufttrafikföretaget att sälja och fritt marknadsföra sina lufttransporttjänster, vilket inbegriper alla aspekter av marknadsföring, såsom marknadsundersökningar, reklam och distribution. I denna verksamhet ingår inte prissättning av lufttransporttjänster eller tillämpliga villkor.

h) *tjänst*: varje tjänst inom vilken sektor som helst, utom tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.

i) *tjänst som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning*: varje tjänst som inte tillhandahålls på kommersiella grunder eller i konkurrens med en eller flera tjänsteleverantörer.

j) *tjänsteleverantör från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som söker tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.

ARTIKEL 18.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar på nytt rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet och dataskydd, eller främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

PUBLIC

ARTIKEL 18.4

Nationell behandling

1. Varje part ska medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som parten i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.

2. Med den behandling som medges av en part enligt punkt 1 avses

a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Chile, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som, i likadana situationer, medges dess egna tjänster och tjänsteleverantörer,

b) med avseende på en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regeringen i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.

3. En part får uppfylla kravet i punkt 1 genom att medge tjänster eller tjänsteleverantörer från den andra parten antingen en till formen identisk behandling eller en till formen olik behandling i förhållande till den som parten medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer av samma slag.

4. En till formen identisk eller en till formen olik behandling ska anses vara mindre gynnsam om den ändrar konkurrensvillkoren till förmån för tjänster eller tjänsteleverantörer från en part i förhållande till tjänsteleverantörer från den andra parten.

PUBLIC

5. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att en part måste kompensera för inneboende konkurrensnackdelar som följer av de aktuella tjänsternas eller tjänsteleverantörernas utländska natur.

PUBLIC

ARTIKEL 18.5

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som parten i likadana situationer medger tjänster och tjänsteleverantörer från ett tredjeland.

2. Punkt 1 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att till den andra partens tjänster och tjänsteleverantörer medge den behandling som följer av åtgärder för erkännande av standarder, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

3. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkt 1 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för tvistlösning som föreskrivs i andra internationella fördrag eller handelsavtal. De materiella bestämmelserna i andra internationella fördrag eller handelsavtal utgör inte i sig en sådan *behandling* som avses punkt 1, och kan därför inte ge upphov till en överträdelse av denna artikel, i frånvaro av åtgärder som införts eller upprätthålls av en part. En parts åtgärder som tillämpas enligt sådana materiella bestämmelser kan utgöra *behandling* enligt denna artikel och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

ARTIKEL 18.6

Lokal närvaro

Ingen part får kräva att en tjänsteleverantör från den andra parten etablerar eller bibehåller ett företag eller är bosatt på dess territorium som ett villkor för gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst.

PUBLIC

ARTIKEL 18.7

Marknadstillträde

Inom de sektorer eller undersektorer där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, på grundval av hela sitt territorium eller på grundval av en territorial underindelning, anta eller bibehålla åtgärder som

a) medför begränsningar av

   i) antalet tjänsteleverantörer, oavsett om det sker i form av numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

   ii) det totala värdet av tjänstetransaktioner eller tillgångar, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

iii) det totala antalet tjänstetillhandahållanden eller den totala tjänstekvantiteten, uttryckt i angivna numeriska enheter i form av kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet[1], eller

iv) det totala antal fysiska personer som får anställas i en viss tjänstesektor eller som en tjänsteleverantör får anställa och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, tillhandahållandet av en särskild tjänst, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, eller

b) begränsar eller ställer krav på särskilda typer av rättsliga enheter eller samriskföretag genom vilka en tjänsteleverantör får tillhandahålla en tjänst.

PUBLIC

[1] Detta stycke omfattar inte en parts åtgärder som begränsar vilka insatsvaror som kan användas för tillhandahållande av tjänster.

ARTIKEL 18.8

Icke-överensstämmande åtgärder

PUBLIC

1. Artiklarna 18.4, 18.5 och 18.6 är inte tillämpliga på

a) en befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av,

i) för EU-partens vidkommande,

A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

B) en medlemsstats centrala organ enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

C) en medlemsstats regionala styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-1, eller

D) en lokal styrelsenivå,

ii) för Chiles vidkommande,

A) det centrala organet enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

B) en regional styrelsenivå enligt vad som anges i tillägg 17-A-2, eller

C) en lokal styrelsenivå,

b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt, eller

c) en ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse, så som den var omedelbart före ändringen, med artiklarna 18.4, 18.5 och 18.6.

2. Artikel 18.4, 18.5 och 18.6 är inte tillämplig på en parts åtgärd med avseende på sektorer, undersektorer eller verksamheter, såsom anges i dess bindningslista i bilaga 17-B.

3. Artikel 18.7 är inte tillämplig på en parts åtgärd med avseende på sektorer, undersektorer eller verksamheter som omfattas av åtaganden, såsom anges i bilaga 17-C.

PUBLIC

ARTIKEL 18.9

Förvägran av förmåner

Förmånerna i detta kapitel får av en part förvägras en tjänsteleverantör från den andra parten, om den förvägrande parten antar eller bibehåller åtgärder som rör upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, inbegripet skydd av mänskliga rättigheter, och som

a) förbjuder transaktioner med den tjänsteleverantören, eller med en person som äger eller kontrollerar den tjänsteleverantören, eller

b) skulle kränkas eller kringgås om förmånerna i detta kapitel tillerkändes den tjänsteleverantören.

ARTIKEL 18.10

Underkommittén för tjänster och investeringar

Underkommittén för tjänster och investeringar (*underkommittén*) upprättas i enlighet med artikel 8.8.1. När underkommittén behandlar frågor som rör tjänster ska den övervaka och säkerställa ett korrekt genomförande av det här kapitlet, kapitlen 19, 20, 21, 22, 23, 24 och 26 samt bilagorna 17-A till 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A och 21-B.

PUBLIC

KAPITEL 19

FYSISKA PERSONERS INRESA OCH TILLFÄLLIGA VISTELSE FÖR AFFÄRSÄNDAMÅL

PUBLIC

ARTIKEL 19.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på en parts åtgärder avseende utövandet av näringsverksamhet genom inresa och tillfällig vistelse på dess territorium av fysiska personer från den andra parten som är affärsresenärer för etableringsändamål, investerare, personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer på kortare vistelse, tjänsteleverantörer på kontraktsbasis och oberoende yrkesutövare.

2. Detta kapitel är inte tillämpligt på de sektorer som avses i artikel 18.1.2 b, c och d.

3. Detta kapitel är inte tillämpligt på en parts åtgärder som påverkar fysiska personer från den andra parten som söker tillträde till dess arbetsmarknad, eller på åtgärder som rör medborgarskap, nationalitet, hemvist eller anställning av fast karaktär.

4. Ingenting i detta avtal ska hindra en part från att tillämpa åtgärder för att reglera inresa till eller tillfällig vistelse på dess territorium av fysiska personer från den andra parten, inbegripet åtgärder som är nödvändiga för att skydda gränsernas integritet och säkerställa att fysiska personers förflyttning över gränserna sker i ordnade former, förutsatt att dessa åtgärder inte tillämpas på ett sätt som gör att de upphäver eller inskränker de förmåner som tillkommer den andra parten enligt denna del av avtalet.

5. Enbart det faktum att en part kräver att personer från den andra parten ska erhålla visering ska inte anses upphäva eller inskränka de förmåner som tillkommer den andra parten enligt denna del av avtalet.

6. I den mån som inga åtaganden görs i detta kapitel, ska alla krav som föreskrivs i en parts lagstiftning om fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse fortsatt vara tillämpliga, inbegripet lagar och andra författningar om vistelsens längd.

7. Trots vad som sägs i detta kapitel ska alla krav i en parts lagstiftning rörande åtgärder avseende arbete och social trygghet, däribland lagar och andra författningar om minimilön och kollektivavtal, fortsatt vara tillämpliga.

8. Åtaganden enligt detta kapitel avseende fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål är inte tillämpliga i fall där avsikten med eller följden av deras inresa och tillfälliga vistelse är att ingripa i eller på annat sätt påverka resultatet av en arbets- eller ledningstvist eller förhandling, eller anställningen av fysiska personer som är inblandade i en sådan tvist.

ARTIKEL 19.2

Definitioner

1. Definitionerna i artiklarna 17.2 och 18.2 är tillämpliga på detta kapitel och på bilagorna 19-A, 19-B och 19-C, med undantag för definitionen av *investerare från en part* i artikel 17.2.1 l.

PUBLIC

2. I detta kapitel och bilagorna 19-A, 19-B och 19-C gäller följande definitioner:

a) *säljare*: affärsresenärer på kortare vistelse som

i) företräder en tillhandahållare av tjänster eller varor från en part i syfte att förhandla om försäljning av tjänster eller varor, eller ingå avtal om att sälja tjänster eller varor för den tillhandahållaren, däribland genom att delta i möten eller konferenser, delta i samråd med affärskollegor, ta emot beställningar eller förhandla kontrakt med ett företag som är beläget på den andra partens territorium,

ii) inte deltar i tillhandahållandet av en tjänst inom ramen för ett kontrakt som ingås mellan ett företag som inte har någon kommersiell etablering inom den andra partens territorium där affärsresenären på kortare vistelse tillfälligt uppehåller sig, och en konsument inom det territoriet,

iii) inte är kommissionärer.

b) *affärsresenärer för etableringsändamål*: fysiska personer i ledande ställning inom en juridisk person från en part som är ansvariga för att etablera ett företag tillhörande denna juridiska person på den andra partens territorium, som inte erbjuder eller tillhandahåller tjänster eller bedriver någon annan näringsverksamhet än den som krävs för etableringsändamål och som inte erhåller ersättning från någon källa inom den andra parten.

PUBLIC

c) *tjänsteleverantörer på kontraktsbasis*: fysiska personer som är anställda av en juridisk person från en part som inte själv är etablerad inom den andra partens territorium och som inte är en byrå för rekrytering och förmedling av personal eller som agerar genom en sådan byrå och som med ärligt uppsåt har ingått ett kontrakt med en slutkonsument i den andra parten om att tillhandahålla tjänster i den andra parten, vilket kräver att dess anställda tillfälligt uppehåller sig i den andra parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster[1].

d) *oberoende yrkesutövare*: fysiska personer som tillhandahåller en tjänst, som är etablerade som egenföretagare på en parts territorium men inte på den andra partens territorium och som med ärligt uppsåt har ingått ett kontrakt (annat än genom en byrå för rekrytering och förmedling av personal) med en slutkonsument om tillhandahållande av tjänster i den andra parten, vilket kräver att de tillfälligt uppehåller sig i den andra parten[2].

e) *installatörer och underhållspersonal*: affärsresenärer på kortare vistelse med specialkunskaper som är väsentliga för en säljares eller uthyrares avtalsenliga skyldigheter, och som tillhandahåller tjänster eller utbildar personal för att tillhandahålla tjänster, i enlighet med en garanti eller annat tjänstekontrakt i samband med försäljning eller uthyrning av kommersiell eller industriell utrustning eller kommersiella eller industriella maskiner, inklusive datortjänster och tillhörande tjänster, vilka köps in eller hyrs från ett företag beläget utanför den parts territorium till vilket inresa och tillfällig vistelse begärs, under hela garantins eller tjänstekontraktets löptid.

---

1 Det tjänstekontrakt som avses i detta led ska uppfylla kraven i lagen i den part där kontraktet genomförs.

2 Det tjänstekontrakt som avses i detta led ska uppfylla kraven i lagen i den part där kontraktet genomförs.

f) *personer som är föremål för företagsintern förflyttning*: fysiska personer som har varit anställda av, eller varit delägare i, en juridisk person från en part i minst ett år, som tillfälligt förflyttas till en av den juridiska personens företag på den andra partens territorium, och som tillhör en av följande kategorier:

i) Chefer.

ii) Specialister.

iii) Praktikanter.

g) *investerare*: en fysisk person som på den andra partens territorium etablerar ett företag till vilket den fysiska personen eller den juridiska person som anställer den fysiska personen har anförtrott, eller är i färd med att anförtro, ett betydande kapitalbelopp, och som utvecklar eller förvaltar det företagets verksamhet i en övervakande eller verkställande roll.

h) *chefer*: fysiska personer i ledande ställning inom en juridisk person från en part, som i första hand står för ledningen av företaget på den andra partens territorium[1] och står under allmänt överinseende av eller erhåller instruktioner främst från högre chefer, styrelsen eller företagets aktieägare eller motsvarande och vars ansvarsuppgifter omfattar

i) att leda företaget eller en avdelning eller underavdelning av detta,

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna definition inte utesluter chefer som, även om de inte direkt utför uppgifter som rör det faktiska tillhandahållandet av tjänster, utför uppgifter som är nödvändiga för tillhandahållandet av tjänsterna när de utför sina uppdrag enligt beskrivningen i denna definition.

ii) att övervaka och kontrollera det arbete som utförs av annan tillsyns- eller ledningspersonal eller personal med särskilda fackkunskaper,

iii) att ha behörighet att personligen anställa och säga upp personal eller tillstyrka anställning, uppsägning och andra personalåtgärder.

i) *affärsresenärer på kortare vistelse*: fysiska personer som ansöker om inresa och tillfällig vistelse på den andra partens territorium, som inte ägnar sig åt direkt försäljning till allmänheten, som inte får ersättning från en källa inom den andra parten och som tillhör en av följande kategorier:

i) Säljare.

ii) Installatörer och underhållspersonal.

j) *specialister*: fysiska personer som arbetar inom en juridisk person från en part och som har specialkunskaper som är väsentliga för företagets verksamhetsområden, teknik eller ledning. Vid bedömningen av sådana kunskaper ska hänsyn tas inte bara till kunskaper som är specifika för företaget, utan även till huruvida personen har en hög kvalifikationsnivå, inklusive tillräcklig yrkeserfarenhet av en typ av arbete eller verksamhet som kräver särskilt tekniskt kunnande, inbegripet eventuell tillhörighet till ett ackrediterat yrke.

PUBLIC

k) *praktikanter*: fysiska personer som har en universitetsexamen och som tillfälligt förflyttas för ändamål som rör karriärutveckling eller utbildning i affärsteknik eller affärsmetoder[1].

PUBLIC

ARTIKEL 19.3

Personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer för etableringsändamål och investerare

1. Med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges i bilaga 19-A ska varje part

a) tillåta inresa och tillfällig vistelse för den andra partens personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer för etableringsändamål och investerare,

b) tillåta anställning på sitt territorium av personer från den andra parten som är föremål för företagsintern förflyttning,

[1] Det företag som tar emot en praktikant får åläggas att i förväg lämna in ett utbildningsprogram för hela vistelsen för godkännande, vilket visar att syftet med vistelsen är utbildning. I fråga om AT, CZ, DE, ES, FR, HU och LT måste utbildningen ha anknytning till den universitetsexamen som avlagts.

c) inte upprätthålla eller införa begränsningar i form av numeriska kvoter eller krav på en prövning av det ekonomiska behovet vad gäller det totala antal fysiska personer som inom en viss sektor tillåts resa in som affärsresenärer för etableringsändamål eller som investerare, eller som får anställas som personer som är föremål för företagsintern förflyttning, antingen för ett delområde av dess territorium eller för hela dess territorium,

d) medge personer som är föremål för företagsintern förflyttning, affärsresenärer för etableringsändamål och investerare från den andra parten, med avseende på deras tillfälliga vistelse på dess territorium, en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer medger sina egna fysiska personer.

2. Den tillåtna vistelselängden ska vara,

a) för Chiles vidkommande, en period på upp till två år som kan förlängas, utan krav på att ansöka om permanent uppehållstillstånd, förutsatt att de villkor på vilka vistelsen grundas fortfarande föreligger,

b) för EU-partens vidkommande, en period på upp till tre år för chefer och specialister, upp till ett år för praktikanter och investerare och upp till 90 dagar inom en sexmånadersperiod för affärsresenärer för etableringsändamål.

PUBLIC

ARTIKEL 19.4

Affärsresenärer på kortare vistelse

1. Med förbehåll för de undantag för tillämpningen som anges i artikel 17.7.2 och med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges i bilaga 19-A, ska en part tillåta inresa och tillfällig vistelse för affärsresenärer på kortare vistelse utan att kräva ett arbetstillstånd, en prövning av det ekonomiska behovet eller andra förfaranden för förhandsgodkännande med liknande syfte.

2. Om en parts affärsresenärer på kortare vistelse tillhandahåller en tjänst till en konsument på den parts territorium där de vistas tillfälligt, ska den parten, med avseende på tillhandahållandet av den tjänsten, medge dem en behandling som inte är mindre gynnsam än den som den i likadana situationer medger sina egna tjänsteleverantörer.

3. Den tillåtna vistelsetiden ska vara högst 90 dagar under en tolvmånadersperiod.

PUBLIC

ARTIKEL 19.5

Tjänsteleverantörer på kontraktsbasis och oberoende yrkesutövare

1. Varje part ska tillåta inresa och tillfällig vistelse för den andra partens tjänsteleverantörer på sitt territorium, inom de sektorer, undersektorer och verksamheter som anges i bilaga 19-B, med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges där, och under förutsättning att

a) de fysiska personerna medverkar vid tillhandahållandet av en tjänst i egenskap av anställd hos en juridisk person som har tecknat ett tjänstekontrakt för en period på högst tolv månader,

b) de fysiska personer som reser in till den andra parten har varit anställda hos den juridiska person som avses i led a under minst ett år omedelbart före dagen för inlämnandet av en ansökan om inresa till den andra parten och har, på dagen för ansökan om inresa, minst tre års yrkeserfarenhet inom den verksamhetssektor som omfattas av kontraktet vilken har erhållits efter att ha uppnått myndighetsåldern,

c) de fysiska personer som reser in till den andra parten har

i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper[1],

ii) yrkeskvalifikationer när så krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar och andra författningar som gäller i den part där tjänsten tillhandahålls,

[1] Om examen eller utbildningsbeviset inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får denna part avgöra om examen eller utbildningsbeviset motsvarar en universitetsexamen som krävs på dess territorium.

d) den fysiska personen inte får någon annan ersättning för tillhandahållandet av tjänster på den andra partens territorium än den ersättning som betalas av den juridiska person som anställer den fysiska personen,

e) tillträde som beviljas enligt denna artikel endast avser den tjänsteverksamhet som omfattas av kontraktet och inte medför någon rätt att använda den yrkestitel som används i den part där tjänsten tillhandahålls.

2. Varje part ska tillåta inresa och tillfällig vistelse för den andra partens oberoende yrkesutövare på sitt territorium, inom de sektorer, undersektorer och verksamheter som anges i bilaga 19-B, med förbehåll för de relevanta villkor och kvalifikationer som anges där, och under förutsättning att

a) det ingångna kontraktet inte överstiger tolv månader,

b) den fysiska personen vid inlämnandet av ansökan om inresa och tillfällig vistelse har minst sex års yrkeserfarenhet från den verksamhetssektor som kontraktet avser,

c) de fysiska personer som reser in till den andra parten har

i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper[1],

[1] Om examen eller utbildningsbeviset inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får denna part avgöra om examen eller utbildningsbeviset motsvarar en universitetsexamen som krävs på dess territorium.

ii) yrkeskvalifikationer om sådana krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar och andra författningar som gäller i den part där tjänsten tillhandahålls,

d) tillträde enligt denna artikel endast avser den tjänsteverksamhet som kontraktet avser. Det medför inte någon rätt att använda den yrkestitel som används i den part där tjänsten tillhandahålls.

3. En part får inte anta eller bibehålla begränsningar, i form av numeriska kvoter eller krav på en prövning av det ekonomiska behovet, av det totala antalet tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis eller oberoende yrkesutövare från den andra parten som medges inresa och tillfällig vistelse.

4. En part ska medge tjänsteleverantörer på kontraktsbasis och oberoende yrkesutövare från den andra parten, med avseende på tillhandahållande av tjänster på dess territorium, en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten, i likadana situationer, medger sina egna tjänsteleverantörer.

5. Den tillåtna vistelselängden ska vara,

a) för EU-partens vidkommande, en sammanlagd period av högst sex månader under en 12-månadsperiod eller för kontraktets giltighetstid, beroende på vilket som är mindre,

b) för Chiles vidkommande, en period på upp till ett år som kan förlängas för därpå följande perioder, förutsatt att de villkor på vilka vistelsen grundas fortfarande gäller.

PUBLIC

ARTIKEL 19.6

Icke-överensstämmande åtgärder

I den mån den relevanta åtgärden påverkar fysiska personers inresa eller tillfälliga vistelse för affärsändamål ska artikel 19.3.1 c och d samt artikel 19.5.3 och 19.5.4 inte tillämpas på

a) en parts befintliga icke-överensstämmande åtgärder på följande nivåer:

i) För EU-partens vidkommande,

A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

B) en medlemsstats centrala organ enligt vad som anges i tillägg 17-A-1,

C) en medlemsstats regionala organ enligt vad som anges i tillägg 17-A-1, eller

D) ett lokalt organ annat än det som avses i led C.

ii) För Chiles vidkommande,

A) det centrala organet enligt vad som anges i tillägg 17-A-2,

PUBLIC

B) ett regionalt självstyrelseorgan, enligt vad som anges i tillägg 17-A-2, eller

C) ett lokalt självstyrelseorgan.

b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt,

c) en ändring av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i leden a och b i denna artikel i den mån som den inte minskar överensstämmelsen av åtgärden, såsom den förelåg omedelbart före ändringen, med artikel 19.3.1 c och d samt artikel 19.5.3 och 19.5.4, eller

d) varje åtgärd som vidtas av en part som är förenlig med ett villkor eller en kvalifikation som anges i bilaga 17-B.

ARTIKEL 19.7

Transparens

1. En part ska offentliggöra information om inresa av och tillfällig vistelse för den andra partens fysiska personer enligt artikel 19.1.1.

PUBLIC

2. Den information som avses i punkt 1 i denna artikel ska i tillämpliga fall omfatta

a) kategorier av viseringar, uppehållstillstånd eller liknande tillstånd avseende inresa och tillfällig vistelse,

b) vilken dokumentation som krävs och vilka villkor som ska uppfyllas,

c) sätt för att lämna in en ansökan och alternativ om var den ska lämnas in, såsom konsulära kontor eller via internet,

d) ansökningsavgifter och en preliminär tidsplan för behandlingen av en ansökan,

e) den maximala vistelseperioden för varje typ av tillstånd som avses i led a i denna punkt,

f) villkoren för möjlig förlängning eller förnyelse,

g) bestämmelser om medföljande personer i beroendeställning,

h) tillgängliga förfaranden för överprövning eller överklagande,

i) relevanta lagar med allmän giltighet som hänför sig till fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse.

PUBLIC

3. Med avseende på den information som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska en part sträva efter att omgående informera den andra parten om införande av eventuella nya krav eller förfaranden, eller om eventuella ändringar av krav eller förfaranden som berör den faktiska ansökan om beviljande av inresa, tillfällig vistelse och, i tillämpliga fall, tillstånd att arbeta i den förstnämnda parten.

PUBLIC

ARTIKEL 19.8

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 är inte tillämpligt på en vägran att bevilja inresa och tillfällig vistelse, såvida det inte rör sig om en återkommande praxis.

KAPITEL 20

INHEMSK REGLERING

PUBLIC

ARTIKEL 20.1

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som parterna vidtar avseende licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden samt tekniska standarder[1] som påverkar

a) gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster,

b) tillhandahållande av en tjänst eller utövande av annan näringsverksamhet genom etablering av ett företag eller drift av en omfattad investering, eller

c) tillhandahållande av en tjänst genom tillfällig vistelse av vissa kategorier av fysiska personer från en part på den andra partens territorium som anges i artikel 19.1.

2. Detta kapitel är endast tillämpligt på sektorer för vilka en part har gjort specifika åtaganden enligt kapitlen 17, 18 och 19 och i den mån dessa specifika åtaganden gäller.

[1] För tydlighetens skull påpekas att när det gäller åtgärder som rör tekniska standarder är detta kapitel endast tillämpligt på de åtgärder som påverkar handel med tjänster.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 är detta kapitel inte tillämpligt på licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden samt tekniska standarder för

a) tillverkning av baskemikalier och andra kemiska produkter,

b) tillverkning av gummivaror,

c) plastvarutillverkning,

d) tillverkning av elmotorer, generatorer och transformatorer,

e) tillverkning av ackumulatorer, galvaniska element och batterier,

f) återvinning av avfall och skrot av metall och icke-metall.

4. Trots vad som sägs i punkt 1 är detta kapitel inte tillämpligt på en parts åtgärder i den mån de utgör begränsningar som omfattas av bindningslistor enligt artiklarna 17.5, 17.6, 17.11.1, 17.11.2, 18.4, 18.6, 18.7, 18.8.1, 18.8.2, 19.3.1, 19.4.2, 19.5.1 och 19.6.

5. I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *tillstånd*: ett godkännande för att bedriva någon av de typer av verksamhet som avses i punkt 1 a, b och c och som är resultatet av ett förfarande som en sökande måste följa för att visa att licensieringskrav, kvalifikationskrav eller tekniska standarder är uppfyllda.

PUBLIC

b) *behörig myndighet*: ett självstyrelseorgan, en myndighet eller ett icke-statligt organ på lokal, regional eller central nivå vid utövandet av befogenheter som delegerats av centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter, som har rätt att fatta beslut om tillstånd att tillhandahålla en tjänst, inbegripet genom etablering av ett företag, eller om tillstånd att bedriva någon annan näringsverksamhet.

c) *licensieringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk eller juridisk person som ansöker om tillstånd, inbegripet en ändring eller förlängning av ett tillstånd, måste följa för att visa att licensieringskraven uppfylls.

d) *licensieringskrav*: andra materiella krav än kvalifikationskrav som en fysisk eller juridisk person måste uppfylla för att erhålla, ändra eller förnya ett tillstånd.

e) *kvalifikationsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk person måste följa för att visa att kvalifikationskraven uppfylls, i syfte att erhålla ett tillstånd.

f) *kvalifikationskrav*: materiella krav som rör en fysisk persons kompetens att tillhandahålla en tjänst och som en fysisk person är skyldig att uppfylla för att erhålla, ändra eller förnya ett tillstånd.

6. Vid tillämpningen av detta kapitel ska även definitionerna i artiklarna 17.2 och 18.2 tillämpas.

PUBLIC

ARTIKEL 20.2

Villkor för licensiering och kvalifikationer

1. Varje part ska säkerställa att åtgärder rörande licensieringskrav, licensieringsförfaranden samt kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden grundas på kriterier som hindrar de behöriga myndigheterna från att göra godtyckliga bedömningar[1].

2. De kriterier som avses i punkt 1 ska vara

a) tydliga,

b) objektiva och transparenta,

c) tillgängliga i förväg för allmänheten och berörda personer.

3. Varje part ska uppmuntra sina behöriga myndigheter att, vid antagandet av tekniska standarder, anta tekniska standarder som utarbetats genom öppna och transparenta förfaranden, och ska uppmuntra alla organ, inbegripet relevanta internationella organisationer[2], som utsetts att utarbeta tekniska standarder att göra detta genom öppna och transparenta förfaranden.

PUBLIC

[1] För tydlighetens skull påpekas att dessa kriterier bland annat kan omfatta behörighet och förmåga att tillhandahålla en tjänst eller bedriva någon annan ekonomisk verksamhet, inbegripet att göra detta i enlighet med en parts rättsliga krav, såsom hälso- och miljökrav. De behöriga myndigheterna får avgöra vilken vikt som ska läggas vid varje kriterium.

[2] Begreppet *relevanta internationella organisationer* avser internationella organ vars medlemskap är öppet för båda parternas relevanta organ.

4. Ett tillstånd ska, förutsatt att det finns tillgängligt, beviljas så snart det mot bakgrund av ett lämpligt prov har fastställts att villkoren för att erhålla ett tillstånd är uppfyllda.

5. Om antalet licenser för en viss verksamhet är begränsat på grund av knappa naturtillgångar eller begränsad teknisk kapacitet ska varje part göra ett urval mellan potentiella kandidater med hjälp av ett förfarande som fullt ut garanterar opartiskhet och transparens, särskilt inbegripet tillräcklig publicitet om förfarandets inledande, utförande och avslutande.

6. Med förbehåll för punkt 5 får varje part vid fastställandet av reglerna för urvalsförfarandet beakta legitima policymål, inbegripet hälso- och säkerhetsaspekter, miljöskydd och bevarande av kulturarv.

ARTIKEL 20.3

Licensierings- och kvalifikationsförfaranden

1. Licensierings- och kvalifikationsförfaranden samt licensierings- och kvalifikationsformaliteter ska vara tydliga, offentliggöras i förväg och får inte i sig utgöra en begränsning av tillhandahållandet av en tjänst eller utövandet av någon annan näringsverksamhet. Varje part ska sträva efter att göra sådana förfaranden och formaliteter så enkla som möjligt och ska inte otillbörligt försvåra eller försena tillhandahållandet av tjänsten eller utövandet av någon annan näringsverksamhet.

2. Om tillstånd krävs ska varje part omgående publicera eller på annat sätt offentliggöra den information som är nödvändig för att sökanden ska kunna uppfylla kraven och följa förfarandena för att erhålla, bibehålla, ändra och förnya ett sådant tillstånd. Sådan information ska, i den mån den föreligger, åtminstone omfatta

a) krav och förfaranden,

b) kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter,

c) avgifter,

d) tekniska standarder,

e) förfaranden för att överklaga eller begära omprövning av beslut som rör ansökningar,

f) förfaranden för att övervaka eller upprätthålla efterlevnaden av villkoren för licenser och kvalifikationer,

g) möjligheter för allmänheten att delta, till exempel genom utfrågningar eller inhämtning av synpunkter,

h) vägledande tidsramar för handläggningen av en ansökan.

PUBLIC

3. En tillståndsavgift[1] som de sökande kan behöva betala ska vara rimlig, transparent och inte i sig begränsa tillhandahållandet av den berörda tjänsten eller utövandet av den relevanta näringsverksamheten.

4. Varje part ska säkerställa att de förfaranden som tillämpas av den behöriga myndigheten samt dess beslut i tillståndsprocessen är opartiska i förhållande till alla sökande. Den behöriga myndigheten ska fatta sitt beslut på ett oberoende sätt och ska inte vara ansvarig inför någon person som tillhandahåller tjänsterna eller utövar den näringsverksamhet för vilket tillståndet krävs.

5. Om det finns särskilda tidsfrister för ansökningar ska en sökande ges en rimlig tidsperiod för att lämna in en ansökan. Om möjligt bör den behöriga myndigheten godta ansökningar i elektroniskt format på samma äkthetsvillkor som ansökningar i pappersform.

6. Den behöriga myndigheten ska, efter det att en ansökan har lämnats in, börja behandla den utan oskäligt dröjsmål. Varje part ska sträva efter att fastställa den vägledande tidsramen för behandling av ansökan och ska på begäran av sökanden och utan oskäligt dröjsmål säkerställa att den behöriga myndigheten tillhandahåller information om ansökans status. Varje part ska säkerställa att handläggningen av en ansökan, inbegripet det slutgiltiga beslutet, slutförs inom en rimlig tidsperiod efter den dag då den fullständiga ansökan lämnades in.

[1] Tillståndsavgifter omfattar inte avgifter för utnyttjande av naturtillgångar, betalningar för auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner, eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

7. Den behöriga myndigheten ska, inom en rimlig tidsperiod efter mottagandet av en ansökan som den anser vara ofullständig, informera sökanden, i möjligaste mån identifiera den ytterligare information som krävs för att komplettera ansökan och ge sökanden möjlighet att rätta till brister i ansökan.

8. Den behöriga myndigheten ska godta kopior av handlingar som bestyrkts i enlighet med partens lagstiftning i stället för originalhandlingar, såvida inte den behöriga myndigheten kräver originalhandlingar för att skydda tillståndsförfarandets integritet.

9. Om den behöriga myndigheten avslår en ansökan ska sökanden, antingen på egen begäran eller på den behöriga myndighetens initiativ, informeras skriftligen och utan oskäligt dröjsmål. Sökanden ska i princip informeras om skälen till att ansökan avslås och om tidsfristen för inlämning av ett överklagande av detta beslut. En sökande ska tillåtas att inom en rimlig tidsfrist lämna in en ansökan på nytt.

10. Varje part ska säkerställa att ett tillstånd, när det väl har beviljats, träder i kraft utan oskäligt dröjsmål och i enlighet med de villkor som anges däri.

11. Om prov måste avläggas för att erhålla ett tillstånd, ska den behöriga myndigheten säkerställa att sådana prov hålls med rimligt täta intervall och ge sökandena en rimlig tidsperiod för att ansöka om att avlägga provet.

PUBLIC

ARTIKEL 20.4

Översyn

Om resultaten av förhandlingarna avseende artikel VI.4 i Gats träder i kraft ska parterna gemensamt se över dessa resultat. Om den gemensamma översynen bedömer att införlivandet av dessa resultat i denna del av avtalet skulle förbättra bestämmelserna i detta avtal, ska parterna gemensamt besluta om huruvida dessa resultat ska införlivas i denna del av avtalet.

ARTIKEL 20.5

Förvaltning av åtgärder med allmän giltighet

Varje part ska säkerställa att alla åtgärder med allmän giltighet som påverkar handeln med tjänster förvaltas på ett rimligt, objektivt och opartiskt sätt.

PUBLIC

ARTIKEL 20.6

Överklagande av administrativa beslut

Varje part ska upprätta eller bibehålla allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller rättsliga förfaranden, skiljeförfaranden eller administrativa förfaranden som på en berörd investerares eller tjänsteleverantörs begäran tillhandahåller skyndsam överprövning av och, i motiverade fall, lämpliga korrigerande åtgärder för administrativa beslut som påverkar etablering, gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster eller tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål. Om sådana förfaranden inte är oberoende av den myndighet som svarar för det administrativa beslutet i fråga, ska varje part säkerställa att förfarandena sörjer för en objektiv och opartisk omprövning.

KAPITEL 21

ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE AV YRKESKVALIFIKATIONER

ARTIKEL 21.1

Ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer

1. Ingenting i detta kapitel ska hindra en part från att kräva att fysiska personer måste ha de kvalifikationer och den yrkeserfarenhet som krävs för verksamhetssektorn i fråga på det territorium där verksamheten utövas.

2. Varje part ska uppmuntra relevanta yrkesorganisationer eller myndigheter inom den berörda verksamhetssektorn att inom sitt territorium utarbeta och lämna gemensamma rekommendationer om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer till den underkommitté för tjänster och investeringar som avses i artikel 18.10. Sådana gemensamma rekommendationer ska stödjas av en evidensbaserad bedömning av

a) det ekonomiska värdet av en planerad överenskommelse om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer (*överenskommelse om ömsesidigt erkännande*),

b) förenligheten mellan de respektive ordningarna, dvs. i vilken utsträckning de krav som varje part tillämpar på tillstånd, licensiering, drift och certifiering är förenliga.

3. När underkommittén för tjänster och investeringar mottagit en gemensam rekommendation ska den inom en rimlig tidsperiod se över dess överensstämmelse med denna del av avtalet. Underkommittén får efter en sådan översyn utarbeta och rekommendera att Gemensamma rådet i enlighet med artikel 8.5.1 a antar ett beslut om överenskommelse om ömsesidigt erkännande i syfte att fastställa eller ändra de överenskommelser för ömsesidigt erkännande som anges i bilaga 21-B[1].

4. En överenskommelse som avses i punkt 3 i denna artikel ska innehålla villkor för erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i EU-parten och yrkeskvalifikationer som förvärvats i Chile för en verksamhet som omfattas av kapitlen 17, 18, 19 eller 26.

[1] För tydlighetens skull påpekas att överenskommelser om ömsesidigt erkännande inte får leda till ett automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer, utan ska i parternas ömsesidiga intresse fastställa villkoren för de behöriga myndigheter som beviljar erkännande av sådana kvalifikationer.

5. De riktlinjer för överenskommelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som anges i bilaga 21-A ska beaktas vid utarbetandet av de gemensamma rekommendationer som avses i punkt 2 i denna artikel och av Gemensamma rådet vid bedömningen av om överenskommelsen ska antas, såsom avses i punkt 3 i denna artikel.

PUBLIC

KAPITEL 22

LEVERANSTJÄNSTER

ARTIKEL 22.1

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta kapitel fastställs principerna för regelverket för alla leveranstjänster.

2. I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *leveranstjänster*: post-, bud- och expresstjänster, däribland hämtning, sortering, transport och leverans av postförsändelser.

b) *expressleveranstjänster*: hämtning, sortering, transport och leverans av postförsändelser med ökad snabbhet och tillförlitlighet, vilket kan inbegripa mervärdestjänster såsom hämtning på ursprungsadressen, personlig leverans till adressaten, spårning, möjlighet att ändra destination och adressat under transitering eller mottagningsbevis.

c) *expressförsändelsetjänster*: internationella expressleveranstjänster som tillhandahålls genom Express Mail Service Cooperative, som är den frivilliga sammanslutningen av utsedda postoperatörer inom Världspostföreningen.

d) *licens*: ett tillstånd som beviljas en enskild leverantör av leveranstjänster av en behörig regleringsmyndighet och som anger förfaranden, skyldigheter och krav som är specifika för leveranstjänstesektorn.

e) *postförsändelse*: en försändelse på högst 31,5 kg adresserad i den slutliga form i vilken den ska befordras av alla slags leverantörer av leveranstjänster, oberoende av om dessa är offentliga eller privata, och som kan omfatta försändelser såsom brev, paket, tidningar eller kataloger.

f) *postmonopol*: ensamrätt att tillhandahålla angivna leveranstjänster på en parts territorium, i enlighet med den partens lagstiftning.

g) *samhällsomfattande tjänst*: stadigvarande tillhandahållande av en leveranstjänst av angiven kvalitet på en parts hela territorium till överkomliga priser för alla användare.

PUBLIC

ARTIKEL 22.2

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att bestämma vilken slags skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster den önskar bibehålla. Varje part som bibehåller en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska administrera denna på ett transparent, icke-diskriminerande och neutralt sätt med avseende på alla leverantörer av leveranstjänster som omfattas av skyldigheten.

2. Om en part kräver att inkommande expressförsändelsetjänster ska tillhandahållas som en samhällsomfattande tjänst får den inte medge dessa tjänster förmånsbehandling i förhållande till andra internationella expressleveranstjänster.

ARTIKEL 22.3

Förebyggande av konkurrenssnedvridande metoder

Varje part ska säkerställa att en leverantör av leveranstjänster som omfattas av en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol inte använder konkurrenssnedvridande metoder såsom

a) att använda intäkterna från tillhandahållandet av en tjänst som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol till att korssubventionera tillhandahållandet av en expressleveranstjänst eller en icke-samhällsomfattande leveranstjänst, eller

b) att oskäligt differentiera mellan kunder såsom företagskunder, storkunder eller samlastare vad gäller priser eller andra avtalsvillkor vid tillhandahållandet av en tjänst som är föremål för en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol.

PUBLIC

ARTIKEL 22.4

Licenser

1. Om en part kräver licens för tillhandahållande av leveranstjänster ska den offentliggöra

a) alla licensieringskrav och den tid som vanligen går åt till att fatta ett beslut om en licensansökan,

b) licensvillkoren.

2. Förfarandena, skyldigheterna och kraven för en licens ska vara transparenta, icke-diskriminerande och grunda sig på objektiva kriterier.

3. Om en licensansökan avslås av den behöriga regleringsmyndigheten ska denna skriftligen underrätta sökanden om skälen till avslaget. Varje part ska upprätta eller upprätthålla ett överklagandeförfarande genom ett organ som är oberoende av de parter som deltar i förfarandet för licensansökan. Denna instans kan vara en tribunal eller en domstol.

PUBLIC

ARTIKEL 22.5

Regleringsmyndigheternas oberoende

1. Varje part ska säkerställa att ingen myndighet som ansvarar för att reglera leveranstjänster är ansvarig inför någon leverantör av leveranstjänster, och att de beslut och förfaranden som regleringsmyndigheten antar är opartiska, icke-diskriminerande och transparenta med avseende på alla marknadsaktörer på dess territorium.

2. Varje part ska säkerställa att den myndighet som ansvarar för att reglera leveranstjänster utför sina uppgifter i god tid och har tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser.

KAPITEL 23

TELEKOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

PUBLIC

ARTIKEL 23.1

Tillämpningsområde

1. I detta kapitel fastställs principerna för regelverket för tillhandahållande av telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster, som liberaliserats i enlighet med kapitlen 17 och 18.

2. Detta kapitel är inte tillämpligt på tjänster som tillhandahåller, eller utövar redaktionell kontroll över, innehåll som överförs med hjälp av telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster.

ARTIKEL 23.2

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *tillhörande faciliteter*: tjänster, fysisk infrastruktur och andra faciliteter i samband med ett telekommunikationsnät eller en telekommunikationstjänst som möjliggör eller stöder tillhandahållande av tjänster via det nätet eller den tjänsten, eller har möjlighet att göra detta, och som kan inbegripa byggnader eller tillträde till byggnader, ledningar i byggnader, antenner, torn och andra stödkonstruktioner, kanalisation, rör, master, inspektionsbrunnar och kopplingsskåp.

b) *väsentliga faciliteter*: faciliteter som hör till ett allmänt telekommunikationsnät eller en allmän telekommunikationstjänst och som

   i) endast eller till övervägande del tillhandahålls av en enda eller ett begränsat antal leverantörer,

   ii) det inte är ekonomiskt eller tekniskt möjligt att ersätta för att tillhandahålla en tjänst.

c) *samtrafik*: sammankoppling av allmänna telekommunikationsnät som används av samma eller olika leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster för att en leverantörs användare ska kunna kommunicera med samma eller en annan leverantörs användare eller få tillgång till tjänster som tillhandahålls av andra leverantörer, oavsett om dessa tjänster tillhandahålls av de deltagande leverantörerna eller en annan leverantör med tillgång till nätet.

PUBLIC

d) *internetanslutningstjänster*: allmänna telekommunikationstjänster som erbjuder anslutning till internet på en parts territorium, och därigenom möjliggör anslutning för praktiskt taget alla ändpunkter på internet, oberoende av vilken nätteknik och terminalutrustning som används.

e) *hyrda förbindelser*: telekommunikationstjänster eller telekommunikationsfaciliteter mellan två eller flera angivna punkter, inbegripet virtuella varianter, som reserverar kapacitet särskilt avsedd att användas av eller vara tillgänglig för en användare.

f) *betydande leverantör*: en leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som har förmåga att väsentligt påverka villkoren för deltagande (med hänsyn till pris och utbud) på en relevant marknad för telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster till följd av dess kontroll över väsentliga faciliteter eller utnyttjande av dess ställning på den marknaden.

g) *nätverkselement*: faciliteter eller utrustning som används för att tillhandahålla en allmän telekommunikationstjänst, inbegripet egenskaper, funktioner och kapacitet som tillhandahålls med hjälp av de faciliteterna eller den utrustningen.

h) *nummerportabilitet*:

   i) för EU-partens vidkommande, möjligheten för en abonnent som så begär att behålla sitt befintliga telefonnummer, på samma plats när det gäller abonnenter med fast telefonlinje, vid byte mellan samma kategori av leverantörer av allmänna telekommunikationstjänster, utan försämrad kvalitet, tillförlitlighet eller bekvämlighet;

PUBLIC

ii) för Chiles vidkommande, en slutanvändares möjlighet att på begäran behålla sitt befintliga telefonnummer vid byte mellan leverantörer av allmänna telekommunikationstjänster, utan försämrad kvalitet, tillförlitlighet eller bekvämlighet.

i) *allmänt telekommunikationsnät*: varje telekommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänna telekommunikationstjänster mellan nätanslutningspunkter.

j) *allmän telekommunikationstjänst*: alla telekommunikationstjänster som erbjuds allmänheten som allmänna tjänster.

k) *abonnent*: varje fysisk eller juridisk person som är part i ett avtal med en leverantör av allmänna telekommunikationstjänster om tillhandahållande av sådana tjänster.

l) *telekommunikation*: överföring och mottagning av signaler genom elektromagnetiska medel.

m) *telekommunikationsnät*: system för överföring och, i tillämpliga fall, utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser, inbegripet inaktiva nätverkselement, som möjliggör överföring och mottagande av signaler genom tråd, radio, optisk kanal eller andra elektromagnetiska medel.

n) *regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet*: det eller de organ som av en part anförtrotts ansvar för reglering av de telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster som omfattas av detta kapitel[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att *regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet* inkluderar alla myndigheter som en part ålägger att fullgöra de skyldigheter som anges i detta kapitel.

o) *telekommunikationstjänst*: en tjänst som helt eller huvudsakligen består i överföring och mottagning av signaler, inbegripet sändningssignaler, över telekommunikationsnät, inbegripet via nät som används för sändningstjänster.

p) *samhällsomfattande tjänst*: ett minimum av tjänster av en viss angiven kvalitet som måste göras tillgängliga för alla användare på en parts territorium, oberoende av deras geografiska läge och till ett överkomligt pris.

q) *användare*: fysisk eller juridisk person som använder ett allmänt telekommunikationsnät eller en allmän telekommunikationstjänst.

PUBLIC

ARTIKEL 23.3

Regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet

1. Varje part ska säkerställa att dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet är juridiskt åtskild och funktionellt oberoende från alla leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning, och att de beslut som antas av, och de förfaranden som används av, dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet är opartiska med avseende på alla marknadsaktörer.

2. En part som behåller äganderätten till eller kontrollen över leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning ska säkerställa att det görs faktisk organisatorisk åtskillnad mellan regleringsverksamheten för telekommunikation och sådan verksamhet som rör ägande eller kontroll.

3. I syfte att säkerställa att regleringsmyndigheterna på telekommunikationsområdet är oberoende och opartiska ska varje part säkerställa att dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet inte har ett ekonomiskt intresse i eller en operativ eller ledande roll hos någon leverantör av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning.

4. Varje part ska säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationstutrustning inte påverkar beslut från och förfaranden för regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet.

5. Varje part ska ge sin regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet den reglerings- och tillsynsbefogenhet samt de ekonomiska resurser och personalresurser som krävs för att utföra de uppgifter som den tilldelas för att säkerställa efterlevnaden av de skyldigheter som anges i detta kapitel. Denna befogenhet ska utövas på ett transparent sätt och i god tid. Dessa uppgifter ska offentliggöras i lättillgänglig och tydlig form, särskilt när dessa uppgifter åläggs fler än ett organ.

6. Varje part ska ge sin regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet befogenhet att säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på begäran omgående förser den med all information, inbegripet finansiell information, som krävs för att regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med detta kapitel. Den tillhandahållna informationen ska behandlas i enlighet med konfidentialitetskraven.

PUBLIC

7. Varje part ska säkerställa att en användare eller leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som berörs av ett beslut utfärdat av dess regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet har rätt att överklaga beslutet till ett överklagandeorgan som är oberoende av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet och övriga parter som berörs av beslutet. I avvaktan på resultatet av detta överklagande ska det beslut som utfärdats av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet fortsätta att gälla, såvida inte interimistiska åtgärder beviljas i enlighet med den partens lagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 23.4

Tillstånd att tillhandahålla telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster

1. Om en part kräver tillstånd för tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster ska den ange en rimlig tidsperiod som normalt krävs för att regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska fatta beslut om begäran om tillstånd, meddela denna tidsperiod till sökanden på ett transparent sätt och sträva efter att fatta beslut om begäran inom den meddelade tidsperioden[1].

2. Alla tillståndskriterier och tillämpliga förfaranden ska vara så enkla som möjligt, objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och proportionella. Alla skyldigheter och villkor som åläggs eller är knutna till ett tillstånd ska vara icke-diskriminerande, transparenta och proportionella, och ska röra de tjänster som tillhandahålls.

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte hindrar en part från att ge tillstånd för tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster genom en enkel delgivning utan att behöva vänta på ett beslut från regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet.

3. Varje part ska säkerställa att en sökande får en skriftlig underrättelse om skälen till ett avslag på eller återkallande av ett tillstånd, eller till ett åläggande av leverantörsspecifika villkor. Vid avslag, återkallande eller åläggande ska sökanden ha möjlighet att överklaga till ett överklagandeorgan.

4. De administrativa avgifter som i förekommande fall tas ut av leverantörer ska vara objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och stå i proportion till de administrativa kostnader som rimligen uppstår i samband med förvaltning, kontroll och genomdrivande av de skyldigheter som anges i detta kapitel[1].

ARTIKEL 23.5

Samtrafik

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23.9 ska varje part säkerställa att en leverantör av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium har rätt och, på begäran av en annan leverantör av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium, skyldighet att förhandla om samtrafik i syfte att tillhandahålla allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium.

[1] Administrativa avgifter omfattar inte betalning för rätten att använda knappa resurser och obligatoriska bidrag till tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster.

ARTIKEL 23.6

Tillträde och användning

1. Varje part ska säkerställa att alla tjänsteleverantörer från den andra parten medges tillträde till och får använda alla allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på skäliga och icke-diskriminerande[1] villkor i enlighet med bland annat punkterna 2–5.

2. Varje part ska säkerställa att alla tjänsteleverantörer från den andra parten har tillgång till och kan använda alla allmänna telekommunikationstjänster som erbjuds inom eller över den partens gräns, inbegripet privata hyrda förbindelser, och ska i detta syfte, om inte annat följer av punkt 5, säkerställa att en sådan leverantör tillåts

a) köpa eller hyra och ansluta terminalutrustning eller annan utrustning som gränssnitt mot nätet och som är nödvändig för tillhandahållandet av sina tjänster,

b) sammanlänka privata hyrda eller ägda förbindelser med allmänna telekommunikationsnät eller med förbindelser som hyrs eller ägs av en annan leverantör av telekommunikationstjänster,

c) använda valfria driftsprotokoll vid tillhandahållandet av andra tjänster än sådana som är nödvändiga för att säkerställa telekommunikationstjänsters tillgänglighet för allmänheten.

[1] I denna artikel avses med *icke-diskriminerande* behandling som mest gynnad nation och nationell behandling enligt definitionerna i artiklarna 17.9, 17.11, 18.4 och 18.5, samt på villkor som inte är mindre gynnsamma än dem som medges andra användare av liknande allmänna telekommunikationsnät eller tjänster i likadana situationer.

3. Varje part ska säkerställa att en tjänsteleverantör från den andra parten får använda allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster för att förflytta information inom den partens territorium eller över dess gränser, inbegripet för denna tjänsteleverantörs företagsinterna kommunikation, samt för att få tillgång till information som finns i databaser eller lagras på annat sätt i maskinläsbart skick inom någon av parternas territorium.

4. Trots vad som sägs i punkt 3 får en part vidta sådana åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa säkerheten och konfidentialiteten vid kommunikationer, under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering eller en förtäckt restriktion av handeln med tjänster.

5. Varje part ska säkerställa att tillträde till och användning av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på dess territorium inte belastas med villkor utöver dem som är nödvändiga för att

a) trygga skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster för leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, särskilt vad gäller deras möjlighet att göra sina tjänster tillgängliga för allmänheten, eller

b) skydda den tekniska integriteten hos allmänna telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster.

PUBLIC

ARTIKEL 23.7

Lösning av tvister på telekommunikationsområdet

1. Varje part ska säkerställa att regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet, i händelse av tvist mellan leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster vad gäller rättigheter eller skyldigheter som följer av detta kapitel, på begäran av någon de tvistande parterna, fattar ett bindande beslut inom en rimlig tidsperiod för att lösa tvisten.

2. Varje part ska säkerställa att det beslut som fattas av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet görs tillgängligt för allmänheten, med förbehåll för kraven rörande affärshemligheter enligt partens lagar och andra författningar. Den nationella regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska ge de tvistande parterna en fullständig redogörelse av de skäl som beslutet grundar sig på. De tvistande parterna ska ha rätt att överklaga det beslutet i enlighet med artikel 23.3.7.

3. Varje part ska säkerställa att det förfarande som avses i punkterna 1 och 2 inte hindrar någon av de tvistande parterna från att väcka talan vid en rättslig myndighet i enlighet med partens lagar och andra författningar.

PUBLIC

ARTIKEL 23.8

Konkurrensskydd gentemot betydande leverantörer

Varje part ska anta eller upprätthålla lämpliga åtgärder i syfte att förhindra att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som på egen hand eller tillsammans är en betydande leverantör börjar tillämpa eller fortsätter att tillämpa konkurrensbegränsande metoder, däribland

a) deltagande i konkurrensbegränsande korssubventionering,

b) utnyttjande av information från konkurrenter, med konkurrensbegränsande effekter,

c) underlåtenhet att låta andra tjänsteleverantörer i god tid få tillgång till tekniska uppgifter om väsentliga faciliteter och kommersiellt relevanta uppgifter som är nödvändiga för att dessa ska kunna tillhandahålla tjänster.

PUBLIC

ARTIKEL 23.9

Samtrafik med betydande leverantörer

1. Varje part ska säkerställa att betydande leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster tillhandahåller samtrafik på alla tekniskt genomförbara punkter i nätet. Betydande leverantörer ska tillhandahålla denna samtrafik

a) på icke-diskriminerande villkor, inbegripet vad gäller priser, tekniska standarder, specifikationer, kvalitet och underhåll, och till en kvalitet som inte är mindre gynnsam än den som tillhandahålls för deras egna likadana tjänster eller för likadana tjänster som tillhandahålls av deras dotterbolag eller andra närstående företag,

b) i god tid samt på villkor, inbegripet vad gäller priser, tekniska standarder, specifikationer, kvalitet och underhåll, som är transparenta, skäliga, fastställda med hänsyn till vad som är ekonomiskt möjligt och tillräckligt åtskilda för att leverantören inte ska behöva betala för nätverkskomponenter eller faciliteter som den inte behöver för att tjänsten ska kunna tillhandahållas,

c) på begäran, i punkter förutom de nätanslutningspunkter som erbjuds majoriteten av användarna, mot kostnader som återspeglar kostnaderna för att upprätta nödvändiga ytterligare faciliteter.

2. Varje part ska offentliggöra de tillämpliga förfarandena för samtrafik med en betydande leverantör.

PUBLIC

3. Varje part ska säkerställa att betydande leverantörer gör antingen sina avtal om samtrafik eller, i tillämpliga fall, sina referensanbud avseende samtrafik offentligt tillgängliga.

PUBLIC

ARTIKEL 23.10

Tillgång till betydande leverantörers väsentliga faciliteter

Varje part ska ge sin regleringsmyndighet på telekommunikationsområdet befogenhet att kräva att betydande leverantörer på dess territorium gör sina väsentliga faciliteter tillgängliga för leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på skäliga och icke-diskriminerande villkor i syfte att tillhandahålla telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, utom om detta inte är nödvändigt för att uppnå effektiv konkurrens på grundval av de uppgifter om faktiska omständigheter som samlats in och den bedömning av marknaden som utförts av regleringsmyndigheten på telekommunikationsområdet. En betydande leverantörs väsentliga faciliteter får omfatta nätverkselement, tjänster i form av hyrda förbindelser och tillhörande faciliteter.

ARTIKEL 23.11

Knappa resurser

1. Varje part ska säkerställa att tilldelningen och beviljandet av nyttjanderätter till knappa resurser, inbegripet radiospektrum, nummer och ledningsrätter, sker på ett öppet, objektivt, lägligt, transparent, icke-diskriminerande och proportionellt sätt och i syfte att uppnå mål av allmänt intresse. Förfaranden, villkor och skyldigheter som är knutna till nyttjanderätter ska grundas på objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och proportionella kriterier.

2. Varje part ska göra uppgifter om den aktuella användningen av tilldelade frekvensband offentligt tillgängliga, men det krävs inga detaljerade angivelser om vilka radiospektrum som tilldelats för specifika statliga användningsområden.

3. En parts åtgärder för att tilldela eller avdela spektrum och hantera frekvenser inte i sig strider mot artiklarna 17.8 och 18.7. Varje part behåller i enlighet med detta rätten att fastställa och tillämpa åtgärder för spektrum- och frekvenshantering som kan leda till begränsningar av antalet leverantörer av telekommunikationstjänster, förutsatt att detta sker på ett sätt som är förenligt med denna del av detta avtal. Detta inbegriper möjligheten att tilldela frekvensband med hänsyn till nuvarande och framtida behov och spektrumtillgång.

PUBLIC

ARTIKEL 23.12

Nummerportabilitet

Varje part ska säkerställa att leverantörer av allmänna telekommunikationstjänster på dess territorium erbjuder nummerportabilitet, i god tid och på skäliga villkor.

PUBLIC

ARTIKEL 23.13

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att fastställa vilka slags skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som den önskar upprätthålla och att besluta om deras omfattning och genomförande.

2. Skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kommer inte i sig att betraktas som konkurrensbegränsande, förutsatt att de förvaltas på ett proportionellt, transparent, objektivt och icke-diskriminerande sätt. Administrationen av skyldigheterna ska vara konkurrensneutral och inte vara mer betungande än nödvändigt för det slags samhällsomfattande tjänst som fastställts av parten.

3. Varje part ska säkerställa att förfarandena för att utse leverantörer av samhällsomfattande tjänster är öppna för alla leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, och ska utse leverantörer av samhällsomfattande tjänster med hjälp av en effektiv, transparent och icke-diskriminerande metod.

4. Om en part beslutar att finansiera en tjänsteleverantörs tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster, ska den säkerställa att denna finansiering inte överstiger nettokostnaden för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

PUBLIC

ARTIKEL 23.14

Konfidentiell information

1. Varje part ska säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som erhåller konfidentiell information från en annan leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster under förhandlingarna om ett arrangemang enligt artikel 23.5, 23.6, 23.9 och 23.10 använder den informationen endast för de ändamål för vilka den tillhandahållits och alltid respekterar den informationens konfidentialitet.

2. Varje part ska säkerställa en konfidentiell behandling av den telekommunikation som sker och av de därmed sammanhängande trafikuppgifter som överförs vid användning av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, under förutsättning att varje åtgärd som den vidtar i detta syfte inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering eller en förtäckt restriktion av handeln med tjänster.

ARTIKEL 23.15

Utländskt aktieinnehav

Med avseende på tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster annat än radiosändningar i allmänhetens tjänst genom kommersiell etablering får en part inte ålägga krav på samriskföretag eller begränsa utländskt kapitalägande i form av övre procentuella gränser för utländskt aktieinnehav eller det totala värdet av enskilda eller sammanlagda utländska investeringar.

PUBLIC

ARTIKEL 23.16

Öppen och icke-diskriminerande åtkomst till internet

1. Varje part ska anta eller upprätthålla åtgärder för att säkerställa att leverantörer av internetanslutningstjänster gör det möjligt för användarna av dessa tjänster att få tillgång till och sprida den information, det innehåll och de tjänster de själva väljer.

2. Punkt 1 ska inte påverka en parts lagar och andra författningar avseende lagenligheten av den information, det innehåll eller de tjänster som avses i den punkten.

3. Trots vad som sägs i punkt 1 får leverantörer av internetanslutningstjänster genomföra icke-diskriminerande[1], rimliga, transparenta och proportionella nätförvaltningsåtgärder som är förenliga med en parts lagar och andra författningar.

[1] Om inte annat följer av de undantag som anges i en parts lagar och andra författningar.

4. Varje part ska anta eller upprätthålla åtgärder för att säkerställa att leverantörer av internetanslutningstjänster gör det möjligt för användarna av dessa tjänster att använda valfria enheter, under förutsättning att sådana enheter inte skadar säkerheten för andra enheter, för nätet eller för de tjänster som tillhandahålls över nätet.

PUBLIC

ARTIKEL 23.17

Internationell mobilroaming

1. Parterna ska sträva efter att samarbeta för att främja transparenta och rimliga taxor för internationella mobilroamingtjänster på ett sätt som kan bidra till att främja en ökad handel mellan parterna och öka konsumenternas välfärd.

2. Varje part får vidta åtgärder för att förbättra transparensen och konkurrensen när det gäller priser för internationella mobilroamingtjänster och tekniska alternativ till roamingtjänster, till exempel genom att

a) säkerställa att information om slutkundpriser är lättillgänglig för allmänheten,

b) minimera hinder för att använda tekniska alternativ till roaming, varigenom användare som besöker en parts territorium från andra parters territorium kan få tillgång till telekommunikationstjänster via valfri enhet.

KAPITEL 24

INTERNATIONELLA SJÖTRANSPORTTJÄNSTER

PUBLIC

ARTIKEL 24.1

Tillämpningsområde, definitioner och principer

1. I detta kapitel anges principerna för liberaliseringen av internationella sjötransporttjänster i enlighet med kapitlen 17, 18 och 19.

2. I detta kapitel och kapitlen 17, 18 och 19 samt bilagorna 17-A, 17-B och 17-C gäller följande definitioner:

a) *containerterminal- och depåtjänster*: verksamhet som består i lagerhållning av containrar i hamnområden eller inne i landet i syfte att fylla/tömma, reparera och tillhandahålla dem för transport.

b) *tullklareringstjänster eller tullombudstjänster*: verksamhet som består i att för en annan parts räkning fullgöra tullformaliteter i samband med import, export eller transport av last, oavsett om denna tjänst är tjänsteleverantörens huvudsakliga verksamhet eller ett vanligt komplement till den huvudsakliga verksamheten.

c) *transporter från dörr till dörr eller kombinerade transporter*: godstransporter med fler än ett transportsätt som omfattas av ett enda transportdokument, där ett av transportsätten är internationell sjötransport.

d) *matartjänster*: för- och vidaretransport till sjöss av internationell last mellan hamnar i en part, främst containertransport, under transport till en destination utanför den partens territorium.

e) *fraktspeditionstjänster*: verksamhet som består i att organisera och övervaka sändningar för avlastarens räkning, genom upphandling av transport och stödtjänster, utarbetande av dokumentation och tillhandahållande av företagsinformation.

f) *internationell last*: last som transporteras mellan en hamn i en part och en hamn i den andra parten eller i ett tredjeland, eller mellan en hamn i en medlemsstat och en hamn i en annan medlemsstat.

g) *internationella sjötransporttjänster*: transport av passagerare eller last med havsgående fartyg mellan en hamn i en part och en hamn i den andra parten eller i ett tredjeland; detta inbegriper direkta avtal med leverantörer av andra transporttjänster i syfte att täcka transporter från dörr till dörr eller kombinerade transporter inom ramen för ett enda transportdokument, men inte rätten att tillhandahålla sådana andra transporttjänster.

PUBLIC

h) *agenttjänster inom sjöfart*: verksamhet som utgörs av att i ett visst geografiskt område, som agent, företräda ett eller flera linjerederiers eller rederiers företagsintressen, i syfte att

i) marknadsföra och sälja sjötransporttjänster och därmed förbundna tjänster, från lämnande av offerter till fakturering, utfärdande av konossement för företagens räkning, upphandling och vidareförsäljning av nödvändiga stödtjänster, förberedelse av dokumentation samt tillhandahållande av företagsinformation, eller

ii) representera företagen när det gäller organisationen av fartygets hamnanlöp eller övertagandet av last vid behov.

i) *kompletterande sjöfartstjänster*: sjöfartsrelaterade lasthanteringstjänster, tullklareringstjänster, containerterminal- och depåtjänster, agenttjänster inom sjöfart och sjöfartsrelaterade fraktspeditionstjänster,

j) *sjöfartsrelaterade lasthanteringstjänster*: verksamhet som bedrivs av stuveriföretag, inbegripet terminaloperatörer, men inte verksamhet som utförs direkt av hamnarbetare när dessa organiseras oberoende av stuveriföretagen eller terminaloperatörerna. I den verksamhet som omfattas ingår organisation och övervakning av

i) lastning eller lossning av last på, respektive från, ett fartyg,

PUBLIC

ii) surrning eller avsurrning av last,

iii) mottagande eller leverans och förvaring av last före transport eller efter lossning.

3. Med hänsyn till den befintliga liberalisering mellan parterna som uppnåtts när det gäller internationell sjötransport ska följande principer tillämpas:

a) Parterna ska på affärsmässig och icke-diskriminerande grund effektivt tillämpa principen om oinskränkt tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjöfartshandeln.

b) Varje part ska medge fartyg som seglar under den andra partens flagg eller som drivs av tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges de egna fartygen, däribland vad gäller tillträde till hamnar, användning av hamnarnas infrastruktur och tjänster, användning av kompletterande sjöfartstjänster, relaterade pålagor och avgifter, tullfaciliteter, tilldelning av kajplatser och faciliteter för lastning och lossning.

4. Vid tillämpning av de principer som anges i punkt 3 ska varje part

a) avstå från att införa bestämmelser om lastdelning i framtida avtal med tredjeländer om sjötransporttjänster, inbegripet i fråga om torrbulk, flytande bulk och linjesjöfart, samt inom en rimlig tidsperiod säga upp sådana bestämmelser om lastdelning i tidigare avtal,

PUBLIC

b) från och med dagen för detta avtals ikraftträdande avskaffa och avstå från att införa unilaterala åtgärder, administrativa eller tekniska hinder eller andra hinder som skulle kunna utgöra en förtäckt restriktion eller ha diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av internationella sjötransporttjänster.

5. Varje part ska tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att etablera och driva ett företag på dess territorium i enlighet med de villkor som anges i dess förteckning över specifika åtaganden i bilaga 17-A, 17-B och 17-C.

6. Varje part ska på rimliga och icke-diskriminerande villkor ge leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten tillgång till följande hamntjänster: lotsning, bogsering, proviantering, påfyllning av bränsle och vatten, sophämtning och ballastavfallshämtning, hamnkaptenens tjänster, navigationshjälpmedel, landbaserade operativa tjänster som är väsentliga för sjöfart, däribland kommunikationer, vatten- och elförsörjning, reparationsmöjligheter för nödsituationer samt ankrings-, kajplats- och förtöjningstjänster.

7. Varje part ska tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att omlokalisera egna eller hyrda tomma containrar som inte transporteras som last mot betalning, mellan hamnar i Chile eller mellan hamnarna i en medlemsstat.

PUBLIC

KAPITEL 25

FINANSIELLA TJÄNSTER

PUBLIC

ARTIKEL 25.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som införs eller upprätthålls av en part och som avser

a) finansinstitut från den andra parten,

b) investerare från den andra parten, och investeringar av sådana investerare i finansinstitut inom partens territorium, eller

c) gränsöverskridande handel med finansiella tjänster.

2. För tydlighetens skull påpekas att kapitel 17 är tillämplig på en åtgärd

a) som avser en investerare från en part, och en investering av denna investerare i en leverantör av finansiella tjänster som inte är ett finansinstitut,

b) som, utöver åtgärder som avser tillhandahållande av finansiella tjänster, som avser en investerare från en part, eller en investering av den investeraren på den andra partens territorium i ett finansinstitut.

3. Bestämmelserna i kapitlen 17 och 18 är tillämpliga på åtgärder som omfattas av detta kapitel endast i den mån dessa bestämmelser har införlivats i och utgör en del av detta kapitel.

4. Artiklarna 17.5, 17.16–17.23 och 18.9 införlivas härmed i och ska utgöra en del av detta kapitel.

5. Avsnitt D i kapitel 17 införlivas härmed i och ska utgöra en del av detta kapitel endast för käromål om att en part har överträtt artikel 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20, 17.21, 25.3.2 eller 25.5.2.

6. Detta kapitel är inte tillämpligt på åtgärder som införs eller upprätthålls av en part och som avser

a) en centralbanks eller valutamyndighets eller något annat offentligt organs verksamhet för bedrivande av penning- eller valutapolitiken,

b) verksamheter eller tjänster som ingår i ett offentligt pensionsprogram eller lagstadgat socialförsäkringssystem, eller

c) verksamheter eller tjänster som utförs för den berörda partens räkning, med partens garanti eller med användande av partens egna finansiella resurser, inbegripet dess offentliga institutioner.

PUBLIC

7. Trots vad som sägs i punkt 6 är detta kapitel tillämpligt i den mån en part tillåter att någon av de verksamheter eller tjänster som avses i led b eller c i den punkten utförs av dess finansinstitut i konkurrens med ett offentligt organ eller ett finansinstitut.

8. Artikel 25.3 och 25.5–25.9 är inte tillämplig på offentlig upphandling.

9. Artikel 25.3 och 25.5–25.8 är inte tillämplig på subventioner som beviljas av en part, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

PUBLIC

ARTIKEL 25.2

Definitioner

I detta kapitel och bilaga 25 gäller följande definitioner:

a) *leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster från en part*: en person från en part som bedriver verksamhet som gäller tillhandahållande av en finansiell tjänst inom partens territorium och som vill tillhandahålla eller tillhandahåller en finansiell tjänst genom ett gränsöverskridande tillhandahållande av den tjänsten.

b) *gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster* eller *gränsöverskridande handel med finansiella tjänster*: tillhandahållande av en finansiell tjänst

i) från en parts territorium till den andra partens territorium, eller

ii) på en parts territorium från en person i denna part till en konsument av tjänster i den andra parten.

c) *finansinstitut*: en leverantör av en eller flera finansiella tjänster som regleras eller övervakas vid tillhandahållandet av dessa tjänster som ett finansinstitut enligt lagen i den part på vars territorium den är belägen, inklusive en filial på den partens territorium när leverantören av finansiella tjänster har sitt huvudkontor på den andra partens territorium.

d) *finansiell tjänst*: en tjänst av finansiell natur, inbegripet försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster samt banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster). Finansiella tjänster innefattar följande verksamheter:

i) Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster:

A) direkt försäkring (även koassurans):

1) livförsäkring,

2) skadeförsäkring,

PUBLIC

B) återförsäkring och retrocession,

C) försäkringsförmedling, såsom mäkleri och agenturverksamhet,

D) försäkringsrelaterade tjänster, såsom konsult-, aktuarie-, riskbedömnings- och skaderegleringstjänster.

ii) Banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster):

A) mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten,

B) all slags utlåning, inbegripet konsumentkrediter, hypotekslån, factoring och finansiering av affärstransaktioner,

C) finansiell leasing,

D) alla betalnings- och penningförmedlingstjänster, inbegripet kredit-, betal- och bankkort, resecheckar och bankväxlar,

E) garantier och åtaganden,

PUBLIC

F) handel för egen eller kunds räkning, på en börs, på en OTC-marknad eller på annat sätt, med

1) penningmarknadsinstrument (inbegripet checkar, växlar och bankcertifikat),

2) valutaväxling,

3) derivatinstrument, inbegripet terminer och optioner,

4) valuta- och ränteinstrument, inbegripet sådana produkter som swappar och räntesäkringsavtal,

5) överlåtbara värdepapper eller

6) andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inklusive guld- och silvertackor,

G) medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner,

H) penningmäkleri,

PUBLIC

I) förvaltning av tillgångar, såsom medels- eller portföljförvaltning, alla former av fondförvaltning, pensionsfondsförvaltning samt förvarings- och notariattjänster,

J) avvecklings- och clearingtjänster rörande alla finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, derivatinstrument och andra överlåtbara instrument,

K) tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara,

L) rådgivnings- och förmedlingstjänster samt andra till finansiella tjänster relaterade tjänster avseende all verksamhet i leden A–K, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, undersökningar och rådgivning i samband med investeringar och portföljer, och rådgivning om förvärv samt omstrukturering av företag och affärsstrategi.

e) *leverantör av finansiella tjänster från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part, dock inte ett offentligt organ, som avser att tillhandahålla eller tillhandahåller en finansiell tjänst.

f) *investering*: en investering enligt artikel 17.2 k, förutom vid tillämpningen av detta kapitel och bilaga 25 med avseende på *lån* och *skuldinstrument*,

i) ett lån till eller ett skuldinstrument som emitterats av ett finansinstitut är en investering endast om det behandlas som lagstadgat kapital av den part på vars territorium finansinstitutet är beläget,

PUBLIC

ii) ett lån som beviljats av eller ett skuldinstrument som ägs av ett finansinstitut, förutom ett lån till eller ett skuldinstrument som utfärdas av ett finansinstitut som avses i led i, utgör inte en investering.

För tydlighetens skull påpekas att ett lån som beviljats av eller ett skuldinstrument som ägs av en leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster, förutom ett lån till eller ett skuldinstrument som emitterats av ett finansinstitut, anses som en investering vid tillämpningen av kapitel 17 om lånet eller skuldinstrumentet uppfyller kriterierna för definitionen av *investering* i artikel 17.2 k.

g) *investerare från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som avser att göra, håller på att göra eller har gjort en investering i finansinstitut på den andra partens territorium.

h) *juridisk person från en part*:

i) för EU-partens vidkommande, en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet[1] på Europeiska unionens territorium,

ii) för Chiles vidkommande, en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Chiles lagstiftning och som har betydande affärsverksamhet på Chiles territorium.

[1] I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar EU-parten begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i enlighet med artikel 54 i EUF-fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

i) *ny finansiell tjänst*: tjänst av finansiell natur, inbegripet tjänster rörande befintliga och nya produkter eller det sätt på vilket en produkt levereras och som inte tillhandahålls av någon leverantör av finansiella tjänster på den ena partens territorium men som tillhandahålls på den andra partens territorium.

j) *offentligt organ*:

i) en myndighet, en centralbank eller en penningpolitisk myndighet i en part, eller en enhet som ägs eller kontrolleras av en part och som huvudsakligen har offentliga uppgifter eller bedriver verksamhet för offentliga ändamål, med undantag av enheter som huvudsakligen arbetar med att tillhandahålla finansiella tjänster på kommersiella villkor, eller

ii) en privat enhet som utför uppgifter som vanligen utförs av en centralbank eller en monetär myndighet, vid utförandet av dessa uppgifter,

k) *självreglerande organisation*: ett icke-statligt organ, inbegripet en handelsplats eller annan marknad för värdepapper eller terminer, clearingorgan eller andra organisationer eller sammanslutningar, som utövar reglerings- eller tillsynsbefogenheter över leverantörer av finansiella tjänster eller finansinstitut enligt lag eller, i tillämpliga fall, genom delegation från centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter.

PUBLIC

ARTIKEL 25.3

Nationell behandling

1. Varje part ska, med avseende på etableringen, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och företag som utgör investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i liknande situationer[1] medger sina egna investerare i finansinstitut och deras företag som är finansinstitut.

2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och deras investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i liknande situationer[2] medger sina egna investerare i finansinstitut och investeringar i finansinstitut

3. Med behandling som medges av en part enligt punkterna 1 och 2 avses

a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Chile, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som, i likadana situationer, beviljas investerare i finansinstitut från Chile och deras investeringar i finansinstitut inom dess territorium,

[1] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *liknande situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

[2] För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *liknande situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

b) med avseende på en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regeringen i likadana situationer beviljar investerare i finansinstitut från den medlemsstaten och deras investeringar i finansinstitut inom dess territorium[1].

PUBLIC

ARTIKEL 25.4

Offentlig upphandling

1. Varje part ska säkerställa att finansinstitut från den andra parten som etablerats på deras territorium behandlas lika gynnsamt som dess egna finansinstitut i likadana situationer när det gäller åtgärder som rör inköp av varor eller tjänster av en upphandlande enhet för offentliga ändamål.

2. Skyldigheten att medge nationell behandling enligt denna artikel är underställd undantag i säkerhetssyfte och allmänna undantag som beskrivs i artikel 28.3.

[1] För tydlighetens skull påpekas att den behandling som medges av en medlemsstats regering eller en regering i en medlemsstat omfattar den regionala och lokala myndighetsnivån, i tillämpliga fall.

ARTIKEL 25.5

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska, med avseende på etablering, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och deras företag som utgör investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer[1] medger investerare i finansinstitut från tredjeländer och deras företag som är finansinstitut.

2. Varje part ska, med avseende på drift, medge investerare i finansinstitut från den andra parten och deras investeringar i finansinstitut en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer[2] medger investerare i finansinstitut från tredjeländer och deras investeringar i finansinstitut.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att till den andra partens investerare i finansinstitut eller deras investeringar i finansinstitut medge förmånen av den behandling som följer av åtgärder för erkännande av standarder, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

---

1 För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

2 För tydlighetens skull påpekas att fastställandet av huruvida behandling medges i *likadana situationer* kräver en faktabaserad analys från fall till fall och är beroende av situationen som helhet.

4. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkterna 1 och 2 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för lösning av investeringstvister som föreskrivs i andra internationella investeringsavtal eller handelsavtal. De materiella bestämmelserna i andra internationella investeringsavtal eller handelsavtal utgör inte i sig en sådan behandling som avses i punkterna 1 och 2, och kan därför inte ge upphov till en överträdelse av denna artikel, i frånvaro av åtgärder som införts eller upprätthålls av en part. En parts åtgärder som tillämpas enligt sådana materiella bestämmelser kan utgöra *behandling* enligt denna artikel och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

PUBLIC

ARTIKEL 25.6

Marknadstillträde

1. Inom de sektorer eller undersektorer som förtecknas i avsnitt B i tillägg 25-1 respektive 25-2 där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, när det gäller marknadstillträde genom etablering eller drift av finansinstitut av investerare från den andra parten, antingen för hela dess territorium eller ett territorialt delområde, anta eller bibehålla en åtgärd som

a) begränsar antalet finansinstitut genom numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller genom krav på prövning av det ekonomiska behovet,

b) begränsar det totala värdet av finansiella tjänstetransaktioner eller tillgångar, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

c) begränsar det totala antal finansiella tjänster som tillhandahålls eller av den totala kvantiteten tjänsteproduktion uttryckt i angivna numeriska enheter genom kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

d) begränsar det totala antal fysiska personer som får vara sysselsatta inom en viss finanstjänstesektor eller som ett finansinstitut får sysselsätta och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, tillhandahållandet av en särskild finansiell tjänst, i form av numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, eller

e) innebär en begränsning av eller krav på särskilda typer av associationsformer eller samriskföretag genom vilka ett finansinstitut får tillhandahålla en tjänst.

2. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte hindrar en part från att kräva att ett finansinstitut ska tillhandahålla vissa finansiella tjänster genom separata juridiska enheter, om de finansiella tjänster som tillhandahålls av finansinstitutet enligt partens lagstiftning inte får tillhandahållas genom en enda enhet.

ARTIKEL 25.7

Gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster

1. Artikel 18.4, 18.5, 18.6 och 18.7 har införlivats i och utgör en del av detta kapitel, och är tillämplig på åtgärder som påverkar leverantörer av gränsöverskridande finansiella tjänster som tillhandahåller de finansiella tjänster som anges i avsnitt A i tillägg 25-1 respektive 25-2.

PUBLIC

2. En part ska tillåta personer som befinner sig på dess territorium, och sina fysiska personer oavsett var de befinner sig, att köpa finansiella tjänster från leverantörer av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten som är belägna på den andra partens territorium. Detta innebär inte att en part är skyldig att tillåta dessa leverantörer att göra affärer eller värva kunder inom dess territorium. Varje part får definiera begreppen *göra affärer* och *värva kunder* vid tillämpningen av denna skyldighet, förutsatt att dessa definitioner inte är oförenliga med punkt 1 i denna artikel.

3. Utan att det påverkar andra former av försiktighetsreglering av gränsöverskridande handel med finansiella tjänster, får en part kräva att leverantörer av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten och finansiella instrument ska registreras eller omfattas av ett krav på tillstånd.

ARTIKEL 25.8

Företagsledning och styrelse

En part får inte kräva att ett finansinstitut från den andra parten som är etablerat på dess territorium utser fysiska personer av en viss nationalitet till styrelseledamöter eller till en ledande befattning, såsom chefer eller andra personer i företagsledningen.

PUBLIC

ARTIKEL 25.9

Prestationskrav

PUBLIC

1. En part får inte, i samband med etablering eller drift av ett finansinstitut från en part eller från ett tredjeland på dess territorium, införa eller verkställa något krav eller verkställa något åtagande eller någon förpliktelse att

a) exportera en viss mängd eller procentandel av varor eller tjänster,

b) uppnå en viss mängd eller procentandel av inhemskt innehåll,

c) köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium,

d) på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett finansinstitut genererar,

e) begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant finansinstitut producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta,

f) överföra teknik, en produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap till en fysisk person eller ett företag på dess territorium,

g) uteslutande från partens territorium tillhandahålla de varor den producerar eller de tjänster den tillhandahåller till en viss regional marknad eller världsmarknad,

h) förlägga det finansinstitutets huvudkontor för en viss region i världen som är större än partens territorium eller världsmarknaden på dess territorium,

i) anställa ett visst antal eller en viss procentandel av dess medborgare, eller

j) begränsa export eller försäljning för export.

2. En part får inte villkora mottagandet eller det fortsatta mottagandet av en förmån i samband med etableringen eller driften av ett finansinstitut från en part eller ett tredjeland på sitt territorium med uppfyllande av något av följande krav:

a) Att förbinda sig att det ska finnas en viss mängd eller procentandel av inhemskt innehåll.

b) Att köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium.

c) Att på något sätt knyta volymen eller värdet av import till volymen eller värdet av export eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som ett finansinstitut genererar.

PUBLIC

d) Att begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som ett sådant finansinstitut producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta.

e) Att begränsa export eller försäljning för export.

3. Punkt 2 ska inte tolkas så att den hindrar en part från att koppla mottagande eller fortsatt mottagande av en fördel, i samband med etableringen eller driften av ett finansinstitut på dess territorium av en investerare från en part eller ett tredjeland, till krav på att tillverkning, tillhandahållande av tjänster, utbildning eller anställning av personal, upp- eller utbyggnad av vissa anläggningar eller forskning och utveckling ska förläggas till dess territorium.

4. Punkt 1 f är inte tillämplig om

a) en part ger tillstånd till användning av en immateriell rättighet i enlighet med artikel 31 eller 31a i Trips-avtalet eller antar eller bibehåller åtgärder som kräver utlämnande av uppgifter eller äganderättsligt skyddad information som omfattas av och är förenliga med artikel 39.3 i Trips-avtalet, eller

b) kravet åläggs, eller åtagandet eller förpliktelsen verkställs, av en domstol, en förvaltningsdomstol eller en konkurrensmyndighet för att åtgärda en praxis som efter ett rättsligt eller administrativt förfarande fastställts utgöra en överträdelse av partens konkurrenslagstiftning.

PUBLIC

5. Punkt 1 a, b och c och punkt 2 a och b är inte tillämpliga på kvalifikationskrav för varor eller tjänster med avseende på deltagande i exportfrämjande program och utländska biståndsprogram.

6. Punkt 2 a och b är inte tillämpliga på krav som en importerande part ålägger avseende varors innehåll för att de ska vara berättigade till förmånstull eller förmånskvoter.

7. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte ska tolkas som att en part är skyldig att tillåta att en viss tjänst tillhandahålls på gränsöverskridande basis, om parten antar eller bibehåller begränsningar eller förbud mot sådant tillhandahållande av tjänster vilka är förenliga med de förbehåll, villkor eller kvalifikationer som anges med avseende på en sektor, undersektor eller verksamhet som förtecknas i bilaga 25.

8. Denna artikel påverkar inte en parts åtaganden enligt WTO-avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 25.10

Icke-överensstämmande åtgärder

1. Artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 och 25.9 är inte tillämplig på

a) en befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av,

i) för EU-partens vidkommande,

A) Europeiska unionen, enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-1,

B) en medlemsstats centrala organ enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-1,

C) en medlemsstats regionala styrelsenivå enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-1, eller

D) en lokal styrelsenivå,

ii) för Chiles vidkommande,

A) det centrala organet enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-2,

PUBLIC

B) en regional styrelsenivå enligt vad som anges i avsnitt C i tillägg 25-2, eller

C) en lokal styrelsenivå,

b) en förlängning eller omedelbar förnyelse av en sådan icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt, eller

c) en ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i denna punkt, i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse med artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 eller 25.9, jämfört med vad som var fallet omedelbart före ändringen.

2. Artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 och 25.9 är inte tillämplig på en parts åtgärder avseende sektorer, undersektorer eller verksamheter enligt vad som anges av den parten i avsnitt D i tillägg 25-1 respektive 25-2.

3. En part får inte kräva att en investerare från den andra parten, enligt en åtgärd som antas efter dagen för detta avtals ikraftträdande och som omfattas av avsnitt D i tillägg 25-1 eller 25-2, på grund av sin nationalitet måste sälja eller på annat sätt avyttra sitt finansinstitut som existerar vid den tidpunkt då åtgärden får verkan.

4. Artikel 25.6 är inte tillämplig på en parts åtgärder avseende sektorer, undersektorer eller verksamheter enligt vad som anges av den parten i avsnitt B i tillägg 25-1 eller 25-2.

PUBLIC

5. Om en part har angett ett förbehåll mot artiklarna 17.9, 17.11, 17.12, 17.13, 18.4 eller 18.5 i bilaga 17-A eller 17-B, utgör det förbehållet också ett förbehåll mot artikel 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 eller 25.9, beroende på vad som är tillämpligt, i den mån som åtgärden, sektorn, undersektorn eller verksamheten som anges i förbehållet omfattas av detta kapitel.

PUBLIC

ARTIKEL 25.11

Försiktighetsklausul

1. Ingenting i detta avtal ska hindra att en part antar eller bibehåller åtgärder av försiktighetsskäl, såsom

a) skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer för vilka en leverantör av finansiella tjänster utför ett förvaltningsuppdrag, eller

b) säkerställa integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system.

2. Om sådana åtgärder inte överensstämmer med bestämmelserna i denna del av detta avtal, får de inte användas som ett sätt att undvika partens åtaganden eller skyldigheter enligt denna del av detta avtal.

ARTIKEL 25.12

Behandling av information

Ingenting i denna del av detta avtal ska som en skyldighet för en part att lämna ut information om enskilda kunders affärer och konton eller sådan konfidentiell eller skyddad information som innehas av offentliga organ.

PUBLIC

ARTIKEL 25.13

Inhemsk reglering och transparens

1. Kapitel 20, med undantag för artikel 20.1.5 c–f, och kapitel 36 är inte tillämpliga på en parts åtgärder som omfattas av detta kapitel.

2. Varje part ska, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med dess rättssystem för antagande av åtgärder,

a) i förväg offentliggöra

   i) de lagar och andra författningar med allmän giltighet som den avser att anta i frågor som omfattas av detta kapitel, eller

ii) handlingar som innehåller tillräckligt med information om sådana möjliga nya lagar och andra författningar så att berörda personer och den andra parten kan bedöma om och hur deras intressen kan påverkas väsentligt,

b) ge berörda personer och den andra parten rimlig möjlighet att lämna synpunkter på alla föreslagna lagar och andra författningar eller handlingar som offentliggjorts i enlighet med led a,

c) beakta alla synpunkter som mottagits i enlighet med led b,

d) ge rimlig tid mellan offentliggörandet av lagar och andra författningar enligt led a i och det datum då leverantörer av finansiella tjänster måste följa dem.

3. Denna artikel är tillämplig på en parts åtgärder avseende licensieringskrav och licensieringsförfaranden samt kvalifikationskrav och kvalifikationsförfaranden, och den är endast tillämplig på sektorer för vilka parten har gjort specifika åtaganden enligt detta kapitel och i den mån dessa specifika åtaganden gäller.

4. Om en part antar eller upprätthåller åtgärder som rör tillstånd för tillhandahållande av en finansiell tjänst, ska den säkerställa att

a) åtgärderna grundar sig på objektiva och transparenta kriterier[1],

b) tillståndsförfarandena är opartiska och tillräckliga för att sökandena ska kunna visa att de uppfyller kraven, om det finns sådana krav,

[1] Sådana kriterier kan bland annat omfatta kompetens och förmåga att tillhandahålla en tjänst, inbegripet förmågan att göra detta på ett sätt som är förenligt med en parts lagstadgade krav. De behöriga myndigheterna får avgöra vilken vikt som ska läggas vid varje kriterium.

c) tillståndsförfarandena i sig inte på ett omotiverat sätt hindrar uppfyllandet av kraven.

5. Om en part kräver tillstånd[1] för tillhandahållande av finansiella tjänster ska den omgående publicera eller på annat sätt offentliggöra den information som är nödvändig för att sökanden ska kunna uppfylla kraven och följa förfarandena för att erhålla, bibehålla, ändra och förnya ett sådant tillstånd. Informationen ska bland annat innehålla, i förekommande fall,

a) krav och förfaranden för att erhålla, bibehålla, ändra och förnya ett sådant tillstånd,

b) kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter,

c) förfaranden för att överklaga eller begära omprövning av beslut som rör ansökningar,

d) förfaranden för att övervaka eller upprätthålla efterlevnaden av villkoren för licenser och kvalifikationer,

e) möjligheter för allmänheten att delta, till exempel genom utfrågningar eller inhämtning av synpunkter.

PUBLIC

[1] I detta kapitel avses med *tillstånd* ett godkännande att tillhandahålla en finansiell tjänst, vilket är resultatet av ett förfarande som en sökande måste följa för att visa att licensierings- eller kvalifikationskrav är uppfyllda.

6. Om en part kräver tillstånd för tillhandahållande av en finansiell tjänst ska den partens behöriga myndigheter

a) i den mån det är praktiskt möjligt, tillåta en sökande att lämna in en ansökan när som helst under året[1],

b) medge en rimlig tidsperiod för att lämna in en ansökan om det finns särskilda tidsfrister för ansökningar,

c) utan oskäligt dröjsmål inleda behandlingen av ansökan,

d) sträva efter att godkänna ansökningar i elektroniskt format på samma äkthetsvillkor som ansökningar i pappersform,

e) godta kopior av handlingar som bestyrkts i enlighet med partens lagstiftning i stället för originalhandlingar, såvida de inte kräver originalhandlingar för att skydda tillståndsförfarandets integritet.

7. Varje part ska sträva efter att göra tillståndsförfaranden och -formaliteter så enkla som möjligt och ska inte otillbörligt försvåra eller försena tillhandahållandet av den finansiella tjänsten.

8. Varje part ska sträva efter att fastställa den vägledande tidsramen för behandling av ansökan och ska, på begäran av sökanden och utan oskäligt dröjsmål, tillhandahålla information om ansökans status.

[1] För tydlighetens skull påpekas att de behöriga myndigheterna inte behöver börja behandla ansökningar utanför sina officiella arbetstider och arbetsdagar.

9. Om en behörig myndighet anser att en ansökan är ofullständig för handläggning enligt partens lagar och andra författningar ska den inom en rimlig tidsperiod och i den mån det är praktiskt möjligt

a) underrättar sökanden om att ansökan är ofullständig,

b) på begäran av sökanden anger vilka ytterligare uppgifter som krävs för att komplettera ansökan eller på annat sätt ger vägledning om varför ansökan anses vara ofullständig,

c) ger sökanden möjlighet[1] att lämna in de ytterligare uppgifter som krävs för att komplettera ansökan.

10. Om ingen av de åtgärder som anges i punkt 9 a, b eller c är praktiskt genomförbar, ska de behöriga myndigheterna dock, om ansökan avslås på grund av ofullständighet, säkerställa att de informerar sökanden om detta inom en rimlig tidsperiod.

11. Varje part ska säkerställa att dess behöriga myndigheter, med avseende på de tillståndsavgifter[2] som de tar ut, förser de sökande med en förteckning över avgifter eller information om hur avgiftsbeloppen fastställs, och att de inte använder avgifterna som ett sätt att undkomma partens åtaganden eller skyldigheter.

PUBLIC

---

1 En sådan möjlighet kräver inte att en behörig myndighet förlänger tidsfrister.

2 Tillståndsavgifter omfattar inte avgifter för utnyttjande av naturtillgångar, betalningar för auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner, eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

12. En behörig myndighet ska fatta sitt beslut på ett oberoende sätt och inte vara ansvarig inför någon person som tillhandahåller de tjänster för vilka licensen eller tillståndet krävs.

13. Varje part ska säkerställa att behandlingen av en ansökan, inbegripet det slutliga beslutsfattandet, avslutas inom en rimlig tidsfrist efter det att en fullständig ansökan har lämnats in, och att sökanden i möjligaste mån informeras skriftligen om beslutet om ansökan.

12. Om den behöriga myndigheten avslår en ansökan ska sökanden, antingen på egen begäran eller på den behöriga myndighetens initiativ, informeras skriftligen och utan oskäligt dröjsmål. Sökanden ska i möjligaste mån informeras om skälen till beslutet att avslå ansökan och om tidsfristen för att överklaga beslutet. En sökande bör tillåtas att inom en rimlig tidsfrist lämna in en ansökan på nytt.

15. Om prov måste avläggas för att erhålla ett tillstånd, ska den behöriga myndigheten säkerställa att sådana prov hålls med rimligt täta intervall och ge sökandena en rimlig tidsperiod för att ansöka om att avlägga provet.

16. Varje part ska säkerställa att ett tillstånd, när det väl har beviljats, träder i kraft utan oskäligt dröjsmål och i enlighet med de villkor som anges däri.

PUBLIC

ARTIKEL 25.14

Finansiella tjänster som är nya på en parts territorium

1. En part ska tillåta att ett annat finansinstitut från den andra parten än en filial tillhandahåller en ny finansiell tjänst som den förstnämnda parten i enlighet med sin lagstiftning skulle tillåta sina egna finansinstitut att tillhandahålla i likadana situationer, under förutsättning att införandet av den nya finansiella tjänsten inte kräver att nya lagar eller andra författningar antas eller att befintliga lagar eller andra författningar ändras.

2. En part får fastställa i vilken institutionell och juridisk form den nya finansiella tjänsten får tillhandahållas och får ställa krav på tillstånd för tillhandahållande av tjänsten. Om ett sådant tillstånd krävs, ska beslut fattas inom en rimlig tidsperiod, och tillstånd får endast vägras av försiktighetsskäl.

3. Denna artikel hindrar inte att ett finansinstitut i en part ansöker om att den andra parten ska överväga att tillåta tillhandahållandet av en finansiell tjänst som inte tillhandahålls inom någon parts territorium. En sådan ansökan ska behandlas enligt lagen i den part som tar emot ansökan och omfattas inte av skyldigheterna i denna artikel.

PUBLIC

ARTIKEL 25.15

Självreglerande organisationer

Om en part kräver att ett finansinstitut eller en leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten är medlem i, deltar i eller har tillträde till en självreglerande organisation för att kunna tillhandahålla en finansiell tjänst på eller till den förstnämnda partens territorium, ska den förstnämnda parten säkerställa att den självreglerande organisationen uppfyller de skyldigheter som anges i artiklarna 17.9, 17.11, 18.4 och 18.5.

ARTIKEL 25.16

Betalnings- och clearingsystem

Enligt de villkor som medger nationell behandling ska varje part bevilja att finansinstitut från den andra parten som är etablerade på dess territorium får tillgång till betalnings- och clearingsystem som drivs av offentliga organ samt till officiella kredit- och återfinansieringsfaciliteter som är tillgängliga i samband med normal affärsverksamhet. Denna artikel ger inte tillträde till partens möjligheter i fråga om långivare i sista instans.

ARTIKEL 25.17

Underkommittén för finansiella tjänster

1. Underkommittén för finansiella tjänster (*underkommittén*), upprättad i enlighet med artikel 8.8.1, ska bestå av företrädare för parterna med ansvar för finansiella tjänster.

2. Underkommittén ska

a) övervaka genomförandet av detta kapitel,

b) behandla sådana frågor om finansiella tjänster som en part hänskjuter till den,

c) genomföra en dialog om reglering av sektorn för finansiella tjänster i syfte att förbättra den ömsesidiga kunskapen om parternas respektive regelverk och samarbeta vid utarbetandet av internationella standarder,

d) delta i tvistlösningsförfaranden i enlighet med artikel 25.20.

PUBLIC

ARTIKEL 25.18

Tekniska diskussioner och samråd

1. En part får begära tekniska diskussioner och samråd med den andra parten i alla frågor som uppkommer inom ramen för denna del av detta avtal och som berör finansiella tjänster. Den andra parten ska välvilligt beakta denna begäran. Parterna ska rapportera resultaten av sina diskussioner och samråd till underkommittén.

2. Varje part ska säkerställa att dess delegation vid dessa tekniska diskussioner och samråd inbegriper tjänstemän med relevant sakkunskap om finansiella tjänster.

3. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna artikel ska tolkas som att en part är skyldig att

a) avvika från sina relevanta lagar och andra författningar om informationsutbyte mellan finansiella regleringsmyndigheter eller från kraven i ett avtal eller en överenskommelse mellan parternas finansiella myndigheter, eller

b) kräva att regleringsmyndigheterna vidtar någon åtgärd som skulle kunna inkräkta på särskilda reglerings-, tillsyns-, förvaltnings- eller verkställighetsfrågor.

PUBLIC

4. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att det hindrar en part som för tillsynsändamål kräver information om ett finansinstitut som är beläget inom den andra partens territorium eller en leverantör av gränsöverskridande finansiella tjänster från den andra parten från att kontakta den andra partens behöriga regleringsmyndighet för att inhämta denna information.

5. För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte påverkar någon av parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 38.

PUBLIC

ARTIKEL 25.19

Tvistlösning

1. Kapitel 38, inklusive bilagorna 38-A och 38-B, är i dess lydelse enligt denna artikel tillämpligt på lösning av tvister rör tillämpningen eller tolkningen av detta kapitel.

2. Utöver de krav som anges i artikel 38.9 ska panelmedlemmar ha sakkunskap eller erfarenhet av lagstiftning eller praxis på området finansiella tjänster, vilket kan inbegripa reglering av finansinstitut, såvida inte parterna kommer överens om något annat.

3. Underkommittén ska rekommendera att den gemensamma kommittén upprättar en förteckning över minst 15 personer som uppfyller de krav som avses i punkt 2 och som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som panelmedlemmar. Den gemensamma kommittén ska upprätta en sådan förteckning senast ett år efter detta avtals ikraftträdande. Förteckningen ska bestå av tre delförteckningar:

a) En delförteckning över enskilda personer som upprättats på grundval av förslag från EU-parten.

b) En delförteckning över personer som upprättats på grundval av förslag från Chile.

c) En delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som ska tjänstgöra som ordförande i panelen.

4. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Den gemensamma kommittén ska säkerställa att förteckningen alltid innehåller detta minimiantal personer.

5. Vid tillämpningen av detta kapitel ska den förteckning som avses i punkt 3 i denna artikel efter upprättandet ersätta den förteckning som upprättats enligt artikel 38.8.1.

PUBLIC

ARTIKEL 25.20

Lösning av investeringstvister som rör finansiella tjänster

1. Avsnitt D i kapitel 17 gäller enligt ändring genom denna artikel

a) investeringstvister som rör åtgärder som vidtas eller bibehålls av en part som avser investerare och deras investeringar i finansinstitut som omfattas av denna del av detta avtal och i vilka en investerare hävdar att en part har överträtt artikel 25.3.2, 25.5.2, 17.17, 17.18, 17.19 eller 17.20,

b) investeringstvister som inleds i enlighet med kapitel 17 och i vilka artikel 25.11 har åberopats.

2. I händelse av en investeringstvist enligt punkt 1 a i denna artikel, eller om svaranden åberopar artikel 25.11 i enlighet med punkt 1 b i denna artikel inom 60 dagar från ingivandet av ett käromål till tribunalen enligt artikel 17.30, får den avdelning vid tribunalen som prövar målet, efter samråd med de tvistande parterna och i enlighet med artikel 17.50, utse en eller flera experter från den förteckning som antas i enlighet med artikel 25.19 för att rapportera till den om alla sakfrågor som rör finansiella tjänster och som tas upp av en tvistande part i förfarandet.

PUBLIC

3. Med tanke på vikten av en parts rätt att anta eller bibehålla åtgärder av försiktighetsskäl, om dessa åtgärder omfattas av tillämpningsområdet för artikel 25.11, ska denna artikel gälla som ett giltigt svaromål på grundval av någon av de andra bestämmelserna i denna del av detta avtal, inbegripet artikel 17.17. Efter en begäran om samråd enligt artikel 17.27 får svaranden skriftligen hänskjuta till underkommittén att fastställa huruvida, och i så fall i vilken utsträckning, den åtgärd som är föremål för begäran om samråd är motiverad artikel 25.11. Ett sådant hänskjutande ska göras så snart som möjligt efter mottagandet av begäran om samråd. Vid ett sådant hänskjutande ska de tidsfrister som avses i artiklarna 17.27, 17.28 och 17.30 avbrytas.

4. Efter ett hänskjutande enligt punkt 3 ska underkommittén i god tro försöka fatta ett beslut. Varje sådant beslut ska omgående översändas till de tvistande parterna.

5. Om underkommittén beslutar att åtgärden är motiverad enligt artikel 25.11 får inga käromål inges till tribunalen enligt artikel 17.30.

6. Om underkommittén inte har fattat ett beslut inom tre månader från hänskjutandet enligt punkt 3 i denna artikel ska upphävandet av de tidsfrister som avses i denna punkt upphöra att gälla.

7. Om svaranden underlåter att göra ett hänskjutande enligt punkt 3 i denna artikel påverkar detta inte svarandens rätt att åberopa artikel 25.11 som försvar i ett senare skede av förfarandena. Tribunalen ska inte dra någon negativ slutsats av det faktum att underkommittén inte har enats om ett beslut.

PUBLIC

KAPITEL 26

DIGITAL HANDEL

PUBLIC

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 26.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på handel som möjliggörs på elektronisk väg.

2. Detta kapitel är inte tillämpligt på audiovisuella tjänster.

ARTIKEL 26.2

Definitioner

1. I detta kapitel ska definitionerna i artiklarna 17.2 och 18.2 vara tillämpliga.

2. I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *konsument*: en fysisk person, eller en juridisk person om detta föreskrivs i den berörda partens lagar och andra författningar, som använder eller efterfrågar en allmän telekommunikationstjänst för ändamål som ligger utanför dennes ekonomiska verksamhet, affärsverksamhet eller yrke.

b) *direktmarknadsföringskommunikation*: varje form av kommersiell annonsering som innebär att en fysisk eller juridisk person sänder marknadsföringsmeddelanden direkt till slutanvändare via en allmän telekommunikationstjänst och täcker minst e-post, textmeddelanden och multimediameddelanden.

c) *elektronisk autentiseringstjänst*: en process som gör det möjligt att bekräfta

i) elektronisk identifiering av en fysisk eller juridisk person, eller

ii) ursprung och integritet för uppgifter i elektronisk form.

d) *elektronisk stämpel*: uppgifter i elektronisk form som används av en juridisk person och som är fogade till eller logiskt knutna till andra uppgifter i elektronisk form för att säkerställa de andra uppgifternas ursprung och integritet.

PUBLIC

e) *elektronisk signatur*: uppgifter i elektronisk form som är fogade till eller logiskt knutna till andra uppgifter i elektronisk form, och som uppfyller följande krav:

i) Den används av en fysisk person för att godkänna de uppgifter i elektronisk form som den avser.

ii) Den är kopplad till de uppgifter i elektronisk form som den avser på ett sådant sätt att varje senare ändring av uppgifterna i elektronisk form kan upptäckas.

f) *elektronisk förtroendetjänst*: en elektronisk tjänst som består av skapande, kontroll och validering av elektroniska signaturer, elektroniska stämplar, elektroniska tidsstämplingar, elektroniska rekommenderade leveranser, autentisering av webbplatser och certifikat med anknytning till den tjänsten.

g) *slutanvändare*: varje fysisk eller juridisk person som använder eller efterfrågar en allmän telekommunikationstjänst, antingen som konsument eller, om så föreskrivs i en parts lagar och andra författningar, för närings- eller yrkesändamål.

h) *personuppgifter*: personuppgifter enligt definitionen i artikel 8.3 r.

i) *allmän telekommunikationstjänst*: allmän telekommunikationstjänst enligt definitionen i artikel 23.2 j.

PUBLIC

ARTIKEL 26.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar på nytt rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet och dataskydd, eller främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

PUBLIC

ARTIKEL 26.4

Undantag

Ingenting i detta kapitel hindrar parterna från att anta eller upprätthålla åtgärder i enlighet med artiklarna 25.11, 39.1 och 39.2 av de skäl som rör allmänintresse som anges i de artiklarna.

AVSNITT B

DATAFLÖDEN OCH SKYDD AV PERSONUPPGIFTER

PUBLIC

ARTIKEL 26.5

Gränsöverskridande dataflöden

Parterna åtar sig att säkerställa gränsöverskridande dataflöden för att underlätta digital handel. I detta syfte får en part inte begränsa gränsöverskridande dataflöden mellan parterna genom att

a) kräva användning av datoranläggningar eller nätverkselement inom den partens territorium för behandling, inbegripet genom att ålägga krav på användning av datoranläggningar eller nätverkselement som är certifierade eller godkända på den partens territorium,

b) kräva lokalisering av uppgifter på den partens territorium för lagring eller behandling,

c) förbjuda lagring eller behandling på den andra partens territorium, eller

d) förena gränsöverskridande dataöverföring med krav på användning av datoranläggningar eller nätverkselement på den partens territorium eller krav på lokalisering på den partens territorium.

ARTIKEL 26.6

Skydd av personuppgifter och integritet

1. Varje part erkänner att skydd av personuppgifter och integritet är en grundläggande rättighet och att höga standarder i detta avseende bidrar till förtroendet för den digitala ekonomin och till utveckling av handeln.

2. Varje part får anta och bibehålla de åtgärder som den anser lämpliga för att säkerställa skyddet av personuppgifter och integritet, inbegripet att anta och tillämpa regler för gränsöverskridande överföring av personuppgifter. Ingenting i denna del av detta avtal ska påverka det skydd av personuppgifter och integritet som föreskrivs i en parts åtgärder.

AVSNITT C

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 26.7

Tullar på elektroniska överföringar

En part får inte införa tullar på elektroniska överföringar mellan en person från den parten och en person från den andra parten.

PUBLIC

ARTIKEL 26.8

Inget förhandsgodkännande

1. En part ska inte kräva förhandsgodkännande enbart på grund av att en tjänst tillhandahålls online[1], eller anta eller upprätthålla något annat krav med motsvarande verkan.

2. Punkt 1 är inte tillämplig på telekommunikationstjänster, sändningstjänster, speltjänster, juridiska representationstjänster eller tjänster som tillhandahålls av notarius publicus eller likvärdiga yrken i den mån som dessa har ett direkt och särskilt samband med myndighetsutövning.

ARTIKEL 26.9

Ingående av kontrakt på elektronisk väg

1. Varje part ska säkerställa att dess lagar och andra författningar tillåter att kontrakt kan ingås på elektronisk väg, och att de rättsliga kraven för avtalsprocesser inte skapar hinder för användningen av kontrakt som ingås på elektronisk väg eller leder till att sådana kontrakt förlorar sin rättsliga verkan och giltighet på grund av att de har ingåtts på elektronisk väg.

[1] En tjänst tillhandahålls online när den tillhandahålls på elektronisk väg och utan att personerna är närvarande samtidigt.

2. Punkt 1 är inte tillämplig på

a) sändningstjänster, speltjänster och juridiska representationstjänster,

b) tjänster som tillhandahålls av notarius publicus eller likvärdiga yrken som är direkt och specifikt förenade med myndighetsutövning,

c) avtal som fastställer eller överlåter rättigheter till fast egendom, avtal som enligt lag kräver att domstolar, offentliga myndigheter eller yrken som inbegriper myndighetsutövning involveras, borgensavtal och andra säkerheter som tillhandahållits av personer som agerar utanför ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet, och avtal som omfattas av familjerätten eller arvsrätten.

ARTIKEL 26.10

Elektroniska förtroendetjänster och elektronisk autentisering

1. En part får inte neka en elektronisk förtroendetjänst eller en elektronisk autentisering dess rättsliga verkan eller tillåtlighet som bevisning i rättsliga eller administrativa förfaranden på grund av att den är i elektronisk form.

PUBLIC

2. En part får inte anta eller bibehålla en åtgärd som skulle

a) förbjuda parterna i en elektronisk transaktion att gemensamt fastställa den lämpliga metoden för elektronisk autentisering för deras transaktion, eller

b) hindra parterna i en elektronisk transaktion från att ha möjlighet att för rättsliga eller administrativa myndigheter bevisa att deras elektroniska transaktion uppfyller alla rättsliga krav när det gäller elektroniska förtroendetjänster eller elektronisk autentisering.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 får en part i fråga om en viss kategori av elektroniska transaktioner kräva att metoden för elektronisk autentisering eller den elektroniska betrodda tjänsten

a) är certifierad av en myndighet som ackrediterats i enlighet med dess lagstiftning, eller

b) uppfyller vissa prestationskrav, som ska vara objektiva, transparenta och icke-diskriminerande och endast avse de specifika egenskaperna hos den berörda kategorin av elektroniska transaktioner.

PUBLIC

ARTIKEL 26.11

Konsumenternas förtroende online

1. Parterna erkänner vikten av att stärka konsumenternas förtroende för den digitala handeln. Varje part ska anta eller bibehålla åtgärder för att säkerställa ett ändamålsenligt skydd för konsumenter som utför e-handelstransaktioner, inbegripet åtgärder som

a) förbjuder bedrägliga och vilseledande affärsmetoder,

b) ålägger leverantörer av varor och tjänster att handla i god tro och följa god affärssed, inbegripet genom ett förbjud mot att kräva betalning av konsumenter för obeställda varor och tjänster,

c) kräver att leverantörer av varor eller tjänster ger konsumenterna tydlig och grundlig information om deras identitet och kontaktuppgifter[1] samt om varorna eller tjänsterna, transaktionen och tillämpliga konsumenträttigheter,

d) ger konsumenter tillgång till prövningsmekanismer för att hävda sina rättigheter, inbegripet rätt till avhjälpande åtgärder om varor eller tjänster har betalats men inte levererats eller tillhandahållits såsom överenskommits.

[1] När det gäller förmedlande tjänsteleverantörer omfattar identitet och kontaktuppgifter även information om identiteten och kontaktuppgifterna för den faktiska leverantören av varan eller tjänsten.

2. Parterna erkänner vikten av samarbete mellan sina respektive nationella konsumentskyddsorgan eller andra relevanta organ för verksamhet som rör e-handel, för att öka konsumenternas förtroende.

PUBLIC

ARTIKEL 26.12

Icke begärd direktmarknadsföringskommunikation

1. Varje part ska säkerställa att slutanvändarna skyddas effektivt mot icke begärd direktmarknadsföringskommunikation.

2. Varje part ska anta eller upprätthålla effektiva åtgärder avseende icke begärd direktmarknadsföringskommunikation som

a) kräver att leverantörer av icke begärd direktmarknadsföringskommunikation ska säkerställa att mottagarna kan förhindra ett fortsatt mottagande av denna kommunikation, eller

b) kräver samtycke, i enlighet med dess lagar och andra författningar, från mottagarna att motta direktmarknadsföringskommunikation.

3. Varje part ska säkerställa att direktmarknadsföringskommunikation är tydligt identifierbar som sådan, tydligt visar för vems räkning den skickas och innehåller den information som behövs för att slutanvändarna kostnadsfritt och när som helst ska kunna begära att den upphör att skickas.

ARTIKEL 26.13

Förbud mot obligatorisk överföring av eller tillgång till källkod

1. En part får inte kräva överföring av eller tillgång till källkoden för programvara som ägs av en fysisk eller juridisk person i den andra parten. Denna punkt är inte tillämplig på frivillig överföring av, eller frivilligt beviljande av tillgång till, källkod på kommersiell grund av en person från den andra parten, exempelvis i samband med en transaktion inom ramen för en offentlig upphandling eller ett fritt förhandlat kontrakt. Ingenting i denna punkt hindrar en person från en part från att licensiera sin programvara kostnadsfritt och med öppen källkod.

2. För tydlighetens skull påpekas att artiklarna 25.11, 39.1 och 39.2 kan tillämpas på en parts åtgärder som denne vidtar eller upprätthåller inom ramen för ett certifieringsförfarande.

3. Inget i denna artikel ska påverka

a) krav från en domstol, förvaltningsdomstol eller konkurrensmyndighet i syfte att avhjälpa en överträdelse av konkurrenslagstiftningen,

b) skyddet för och upprätthållandet av skyddet för immateriella rättigheter,

c) en parts rätt att vidta åtgärder i enlighet med artikel 28.3.

PUBLIC

ARTIKEL 26.14

Samarbete i regleringsfrågor med avseende på digital handel

1. Parterna ska samarbeta genom att utbyta information om sin respektive lagstiftning samt om genomförandet av denna lagstiftning, med avseende på regleringsfrågor som uppstår till följd av digital handel, inbegripet

a) erkännande och underlättande av driftskompatibla gränsöverskridande elektroniska förtroendetjänster och elektronisk autentisering,

b) behandling av direktmarknadsföringskommunikation,

c) konsumentskydd online,

d) alla övriga regleringsfrågor som är relevanta för utvecklingen av digital handel.

2. Parterna ska upprätthålla en dialog som grundar sig på det informationsutbyte som avses i punkt 1.

3. Denna artikel är inte tillämplig på en parts regler och åtgärder för skydd av personuppgifter och personlig integritet, inbegripet gränsöverskridande överföring av personuppgifter.

PUBLIC

ARTIKEL 26.15

Översyn

Den underkommitté för tjänster och investeringar som avses i artikel 18.10 ska på begäran av endera parten se över genomförandet av detta kapitel, särskilt mot bakgrund av relevanta ändringar som kan komma att påverka den digitala handeln till följd av nya affärsmodeller eller ny teknik. Underkommittén för tjänster och investeringar ska rapportera sina iakttagelser och får lämna nödvändiga rekommendationer till den gemensamma kommittén.

PUBLIC

KAPITEL 27

KAPITALRÖRELSER, BETALNINGAR OCH ÖVERFÖRINGAR SAMT TILLFÄLLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

ARTIKEL 27.1

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med detta kapitel är att möjliggöra fri rörlighet för kapital och betalningar när det gäller transaktioner som liberaliserats inom ramen för denna del av detta avtal[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att detta kapitel omfattas av bilaga 17-E.

ARTIKEL 27.2

Bytesbalans

Utan att det påverkar andra bestämmelser i denna del av detta avtal ska varje part ska tillåta alla betalningar och överföringar, i fritt konvertibel valuta och i enlighet med artiklarna i Internationella valutafondens stadga som antogs i Bretton Woods, New Hampshire den 22 juli 1944, med avseende på bytesbalanstransaktioner som omfattas av tillämpningsområdet för denna del av detta avtal.

PUBLIC

ARTIKEL 27.3

Kapitalrörelser

Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i denna del av detta avtal ska varje part när det gäller transaktioner som avser kapitalbalansen och den finansiella balansen i betalningsbalansen tillåta fri rörlighet för kapital i syfte att genomföra liberalisering av investeringar och andra transaktioner i enlighet med kapitel 17, 18 och 25.

ARTIKEL 27.4

Tillämpning av lagar och andra författningar som rör kapitalrörelser, betalningar eller överföringar

1. Artikel 17.20, 27.2 och 27.3 ska inte tolkas som att den hindrar en part från att tillämpa sina lagar och andra författningar när det gäller

a) konkurs, insolvens eller skydd av borgenärernas rättigheter,

b) emission av eller handel med finansiella instrument såsom värdepapper, terminer eller derivat,

c) ekonomisk rapportering eller redovisning av kapitalrörelser, betalningar eller överföringar, om dessa behövs för att bistå brottsbekämpande myndigheter eller regleringsmyndigheter på finansområdet,

d) brott och vilseledande eller bedrägliga förfaranden,

e) säkerställande av att förelägganden och domar utfärdade i rättsliga eller administrativa förfaranden efterlevs,

f) system för social trygghet, allmänna pensionssystem eller obligatoriska sparprogram.

2. De lagar och andra författningar som avses i punkt 1 ska tillämpas på ett rättvist och icke-diskriminerande sätt, och inte på ett sätt som skulle utgöra en förtäckt restriktion för kapitalrörelser, betalningar eller överföringar.

PUBLIC

ARTIKEL 27.5

Tillfälliga skyddsåtgärder

Om det under exceptionella omständigheter förekommer allvarliga svårigheter eller risk för allvarliga svårigheter när det gäller funktionen hos Europeiska unionens ekonomiska och monetära union får EU-parten anta eller bibehålla skyddsåtgärder med avseende på kapitalrörelser, betalningar eller överföringar för en period av högst sex månader. Dessa åtgärder ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

PUBLIC

ARTIKEL 27.6

Restriktioner på grund av problem med betalningsbalansen och externa finansiella svårigheter

1. Om en part har allvarliga betalningsbalansproblem eller externa finansiella svårigheter, eller om det finns risk för detta, får den anta eller bibehålla restriktiva åtgärder med avseende på kapitalrörelser, betalningar eller överföringar[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att allvarliga betalningsbalansproblem eller externa finansiella svårigheter, eller risk för sådana, kan orsakas av bland annat sådana faktorer som allvarliga svårigheter kopplade till penning- eller valutapolitik, eller risk för sådana.

2. De åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel ska

a) i tillämpliga delar vara förenliga med artiklarna i Internationella valutafondens stadga,

b) inte gå utöver vad som är nödvändigt för att åtgärda den omständighet som avses i punkt 1 i denna artikel,

c) vara tillfälliga och gradvis avvecklas allt eftersom den situation som avses i punkt 1 i denna artikel förbättras,

d) inte orsaka onödig skada för den andra partens kommersiella, ekonomiska och finansiella intressen,

e) vara icke-diskriminerande i förhållande till tredjeländer i likadana situationer.

3. När det gäller varuhandel får varje part införa eller bibehålla restriktiva åtgärder för att skydda sin finansiella utlandsställning eller betalningsbalans. Sådana åtgärder ska vara förenliga med Gatt 1994 och överenskommelsen om bestämmelserna avseende betalningsbalansåtgärder i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994.

4. När det gäller handel med tjänster får varje part införa eller upprätthålla restriktiva åtgärder för att skydda sin finansiella utlandsställning eller betalningsbalans. Sådana åtgärder ska vara förenliga med artikel XII i Gats.

5. En part som antar eller bibehåller de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 ska omgående anmäla dessa till den andra parten.

PUBLIC

6. Om restriktiva åtgärder antas eller bibehålls i enlighet med denna artikel ska parterna omgående samråda i underkommittén för tjänster och investeringar, såvida inte sådana samråd hålls i andra forum i vilka båda parter är medlemmar. Vid samråden ska en bedömning göras av de betalningsbalanssvårigheter eller externa finansiella svårigheter som lett till de respektive åtgärderna och hänsyn ska bland annat tas till sådana faktorer som

a) svårigheternas karaktär och omfattning,

b) den externa ekonomiska situationen och handelssituationen,

c) alternativa korrigerande åtgärder som kan vara tillgängliga.

7. Samråd i enlighet med punkt 6 ska behandla frågan om huruvida de restriktiva åtgärderna är förenliga med punkterna 1–2. Dessa samråd ska baseras på alla relevanta undersökningsresultat av statistisk natur eller rörande sakförhållanden som tillhandahålls av Internationella valutafonden (IMF), när sådana finns tillgängliga, och de ska i sina slutsatser ta hänsyn till IMF:s bedömning av den berörda partens betalningsbalans och externa finansiella situation.

PUBLIC

KAPITEL 28

OFFENTLIG UPPHANDLING

PUBLIC

ARTIKEL 28.1

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 28-A och 28-B gäller följande definitioner:

a) *handelsvaror eller handelstjänster*: varor eller tjänster av ett slag som i allmänhet säljs eller erbjuds på den kommersiella marknaden till, och som vanligen köps av, icke-statliga köpare för icke-statliga ändamål.

b) *byggentreprenad*: en tjänst vars syfte det är att på valfritt sätt utföra tekniska bygg- eller anläggningsarbeten i enlighet med huvudgrupp 51 i CPC.

c) *elektronisk auktion*: upprepad process där leverantörer med hjälp av elektroniska medel presenterar nya priser eller nya värden för kvantifierbara icke prisrelaterade delar av anbuden med anknytning till utvärderingskriterierna, eller bådadera, vilket leder till en rangordning eller en ny rangordning av anbuden.

d) *skriftligen* eller *skriftligt*: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och meddelas vid ett senare tillfälle; den kan innehålla elektroniskt överförd och lagrad information.

e) *direktupphandling*: upphandlingsförfarande där den upphandlande enheten kontaktar en leverantör eller leverantörer som den själv valt ut.

f) *åtgärd*: varje lag, annan författning, förfarande, administrativ riktlinje eller praxis, eller varje åtgärd från den upphandlande enhetens sida i samband med en omfattad upphandling.

g) *fleranvändningsförteckning*: förteckning över leverantörer som enligt en upphandlande enhets bedömning uppfyller villkoren för deltagande för att få tas upp i förteckningen och som den upphandlande enheten har för avsikt att använda mer än en gång.

h) *tillkännagivande av planerad upphandling*: meddelande som offentliggörs av en upphandlande enhet i vilket intresserade leverantörer uppmanas att lämna in en begäran om deltagande och/eller ett anbud.

i) *motkrav*: villkor eller åtagande som främjar lokal utveckling eller förbättrar en parts betalningsbalans, t.ex. användning av lokalt innehåll, tekniklicensiering, investeringar, motköp eller liknande åtgärd eller krav.

j) *öppen upphandling*: upphandlingsförfarande där alla intresserade leverantörer har möjlighet att lämna anbud.

PUBLIC

k) *upphandlande enhet*: en enhet som omfattas av avsnitt A, B eller C i bilaga 28-A eller 28-B.

l) *kvalificerad leverantör*: en leverantör som en upphandlande enhet anser ha uppfyllt villkoren för deltagande.

m) *selektiv upphandling*: upphandlingsförfarande där enbart kvalificerade leverantörer uppmanas att lämna anbud av den upphandlande enheten.

n) *tjänster*: omfattar byggtjänster, om inte annat anges.

o) *standard*: ett dokument som godkänts av ett erkänt organ, och som för allmänt och upprepat bruk anger regler, riktlinjer eller egenskaper avseende varor eller tjänster, eller därmed sammanhängande processer och tillverkningsmetoder som inte måste efterlevas. Det kan även innefatta eller enbart behandla terminologi, symboler, förpacknings-, märknings- eller etiketteringskrav tillämpliga på en vara, tjänst, process eller tillverkningsmetod.

p) *leverantör*: en person eller en grupp av personer som tillhandahåller eller som kan tillhandahålla varor eller tjänster.

PUBLIC

q) *teknisk specifikation*: ett krav i samband med ett anbudsförfarande som

i) anger egenskaperna hos

A) en vara som ska upphandlas, inbegripet kvalitet, prestanda, säkerhet och dimensioner, eller processer och metoder för tillverkningen av varan, eller

B) de tjänster som ska upphandlas, exempelvis kvalitet, prestanda, säkerhet eller processer och metoder för tillhandahållandet av dem, eller

ii) behandlar terminologi, symboler, förpacknings-, märknings- eller etiketteringskrav beträffande en vara eller en tjänst.

PUBLIC

ARTIKEL 28.2

Tillämpningsområde och omfattning

1. Detta kapitel är tillämpligt på alla åtgärder som rör omfattad upphandling, oavsett om upphandlingen sker helt eller delvis med elektroniska medel.

2. I detta kapitel avses med *omfattad upphandling* upphandling för offentliga ändamål

a) av en vara, tjänst eller en kombination av dessa

   i) i enlighet med bilaga 28-A eller 28-B,

   ii) som inte upphandlas för kommersiell försäljning eller återförsäljning, eller för produktion eller tillhandahållande av en vara eller en tjänst för kommersiell försäljning eller återförsäljning,

b) genom avtal, exempelvis om köp, leasing, hyra eller hyrköp, med eller utan rätt till köp,

c) till ett värde som uppskattats i enlighet med punkterna 6–8 i denna artikel och som vid offentliggörandet av ett meddelande i enlighet med artikel 28.6 uppgår till minst det tröskelvärde som anges i bilaga 28-A eller 28-B,

d) genom en upphandlande enhet,

e) som inte på annat sätt är undantagen från att omfattas enligt punkt 3 i denna artikel eller bilaga 28-A eller 28-B.

PUBLIC

3. Såvida inget annat uttryckligen anges i bilaga 28-A eller 28-B är detta kapitel inte tillämpligt på

a) förvärv eller hyra av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller därmed sammanhängande rättigheter,

b) icke-avtalsgrundade överenskommelser eller någon form av bistånd som en part tillhandahåller, inklusive samarbetsavtal, bidrag, lån, subventioner, kapitaltillskott, garantier och skattelättnader,

c) upphandling eller förvärv av tjänster på skatteområdet eller förvaringstjänster, likvidations- eller förvaltningstjänster för reglerade finansinstitut eller tjänster som rör försäljning, inlösen och distribution i samband med offentlig skuld, inklusive lån, statsobligationer och andra värdepapper,

d) offentliga anställningsavtal,

e) upphandling som sker

   i) i det specifika syftet att tillhandahålla internationellt bistånd, inbegripet utvecklingsbistånd,

PUBLIC

ii) enligt det särskilda förfarande eller på de särskilda villkor som gäller för en internationell överenskommelse om stationering av trupper eller de avtalsslutande ländernas gemensamma genomförande av ett projekt, eller

iii) enligt det särskilda förfarande eller på de särskilda villkor som gäller för en internationell organisation, eller en organisation som finansieras av internationella bidrag, lån eller annat bistånd, när det tillämpliga förfarandet eller de tillämpliga villkoren skulle vara oförenliga med detta kapitel,

f) finansiella tjänster.

4. Detta kapitel tillämpas på alla upphandlingar som omfattas av bilaga 28-A eller 28-B, där varje parts åtaganden fastställs på följande sätt:

a) I avsnitt A i bilaga 28-A respektive 28-B, de offentliga enheter på central nivå vars upphandling omfattas av detta kapitel.

b) I avsnitt B i bilaga 28-A respektive 28-B, de offentliga enheter på regional och lokal nivå vars upphandling omfattas av detta kapitel.

c) I avsnitt C i bilaga 28-A respektive 28-B, alla andra enheter vars upphandling omfattas av detta kapitel.

d) I avsnitt D i bilaga 28-A respektive 28-B, de varor som omfattas av detta kapitel.

PUBLIC

e) I avsnitt E i bilaga 28-A respektive 28-B, de tjänster, utom bygg- och anläggningstjänster, som omfattas av detta kapitel.

f) I avsnitt F i bilaga 28-A respektive 28-B, de bygg- och anläggningstjänster som omfattas av detta kapitel.

g) I avsnitt G i bilaga 28-A respektive 28-B, de offentliga byggkoncessioner som omfattas av detta kapitel.

h) I avsnitt H i bilaga 28-A respektive 28-B, allmänna anmärkningar.

i) I avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B, de medier där parten offentliggör sina upphandlingsmeddelanden, tilldelningsmeddelanden och annan information som rör dess system för offentlig upphandling enligt detta kapitel.

j) I avsnitt J i bilaga 28-B, den omräkningskurs som ska användas för tröskelvärdena.

5. Om en upphandlande enhet i samband med en omfattad upphandling kräver att personer som inte omfattas av bilaga 28-A eller 28-B ska upphandla i enlighet med särskilda krav, ska artikel 28.4 gälla i tillämpliga delar för dessa krav.

6. Vid beräkningen av värdet av en upphandling i syfte att avgöra om den utgör en omfattad upphandling ska den upphandlande enheten

a) avstå från att dela upp en upphandling i separata upphandlingar eller välja ut eller använda en viss värderingsmetod för att beräkna värdet av en upphandling i avsikt att helt eller delvis undanta den från tillämpningen av detta kapitel,

PUBLIC

b) inkludera det totala uppskattade högsta värdet av upphandlingen under hela kontraktets löptid, oavsett om det tilldelas en eller flera leverantörer, samt ta hänsyn till alla typer av ersättningar, bland annat

i) premier, avgifter, provisioner och ränta,

ii) det totala värdet av eventuella optioner.

7. Om ett särskilt villkor för en upphandling medför att mer än ett kontrakt tilldelas eller att kontrakt tilldelas i separata delar (*återkommande kontrakt*), ska uppskattningen av det totala högsta värdet grunda sig på antingen

a) värdet på de återkommande kontrakt, för samma typ av vara eller tjänst, som tilldelats under de föregående 12 månaderna eller den upphandlande enhetens föregående räkenskapsår, om möjligt justerat för förväntade ändringar av mängden eller värdet av den vara eller tjänst som upphandlas för de följande 12 månaderna, eller

b) uppskattat värde på de återkommande kontrakt av samma typ för vara eller tjänst som ska tilldelas för de 12 månaderna närmast efter den ursprungliga kontraktstilldelningen eller den upphandlande enhetens räkenskapsår.

PUBLIC

8. Vid upphandling av leasing, hyra eller hyrköp av varor eller tjänster, eller upphandling utan angivet totalpris, ska värderingen ske enligt följande:

a) Vid kontrakt med en bestämd löptid ska värderingen grunda sig på

i) det totala uppskattade högsta värdet under löptiden, om denna är högst 12 månader,

ii) det totala uppskattade högsta värdet, inklusive eventuellt restvärde, om löptiden är längre än 12 månader.

b) För kontrakt på obestämd löptid ska det uppskattade månatliga beloppet multipliceras med 48.

c) Om det är osäkert huruvida kontraktet ska ha en bestämd löptid eller inte ska led b tillämpas.

ARTIKEL 28.3

Säkerhet och allmänna undantag

1. Inget i detta kapitel ska tolkas som hinder för en part att vidta åtgärder eller att inte lämna ut uppgifter som parten anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i samband med upphandling av vapen, ammunition eller krigsmateriel eller upphandling som är oumbärlig för den nationella säkerheten eller för nationella försvarssyften.

PUBLIC

2. Under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna när lika förhållanden råder, eller en förtäckt begränsning av internationell handel, ska ingenting i detta kapitel tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomföra åtgärder

a) som är nödvändiga för att skydda allmän moral, ordning eller säkerhet,

b) som är nödvändiga för skyddet av människors, djurs eller växters liv eller hälsa,

c) som är nödvändiga för att skydda immateriella rättigheter, eller

d) som avser varor eller tjänster som tillhandahålls av personer med funktionsnedsättning, av välgörenhetsinrättningar eller inom kriminalvården.

3. Parterna inser att punkt 2 b omfattar miljöåtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa.

PUBLIC

ARTIKEL 28.4

Allmänna principer

Icke-diskriminering

1. Vad gäller åtgärder som rör omfattad upphandling ska varje part, och dess upphandlande enheter, genast och utan förbehåll bevilja varor och tjänster från den andra parten eller leverantörer från den andra parten som tillhandahåller varor eller tjänster från endera parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som beviljas egna varor, tjänster och leverantörer.

2. Vad gäller åtgärder som rör omfattad upphandling får parterna och deras upphandlande enheter inte

a) behandla en lokalt etablerad leverantör mindre förmånligt än en annan lokalt etablerad leverantör på grund av graden av utländsk anknytning eller ägarskap, eller

b) diskriminera en lokalt etablerad leverantör av det skälet att de varor eller tjänster som denne tillhandahåller i samband med en viss upphandling utgörs av varor eller tjänster från den andra parten.

PUBLIC

Användning av elektroniska medel

3. Parterna ska säkerställa att all kommunikation och allt informationsutbyte vid omfattad upphandling sker på elektronisk väg, inbegripet för offentliggörande av information om upphandling, tillkännagivanden och upphandlingsdokument, samt för inlämning av anbud. När en omfattad upphandling sker med hjälp av elektroniska medel ska den upphandlande enheten

a) säkerställa att upphandlingen genomförs med hjälp av it-system och programvara, inklusive sådana som rör autentisering och kryptering av information, som är allmänt tillgängliga och kompatibla med andra allmänt tillgängliga it-system och annan tillgänglig programvara,

b) upprätta och bibehålla mekanismer som garanterar integriteten för begäran om deltagande och anbud, bland annat fastställande av tidpunkten för mottagande, och hindrar otillbörlig tillgång,

c) använda elektroniska hjälpmedel för information och kommunikation i samband med offentliggörande av meddelanden och upphandlingsdokument vid upphandling och så långt som möjligt för inlämning av anbud.

PUBLIC

Genomförande av upphandling

4. En upphandlande enhet ska genomföra omfattad upphandling på ett transparent och opartiskt sätt som

a) är förenligt med detta kapitel, med hjälp av metoder såsom öppen upphandling, selektiv upphandling och direktupphandling,

b) förebygger intressekonflikter och korruption, i enlighet med relevant lagstiftning.

Ursprungsregler

5. Vid offentlig upphandling som omfattas av detta kapitel ska en part inte på varor som importeras från den andra parten tillämpa ursprungsregler som skiljer sig från de ursprungsregler som den parten tillämpar vid normal handel på import av samma varor.

Motkrav

6. En part eller dess upphandlande enhet får inte, med avseende på en omfattad upphandling, begära eller uppfylla, besluta om eller genomdriva något motkrav i något skede av en upphandling.

PUBLIC

Åtgärder som inte specifikt rör upphandling

7. Punkterna 1 och 2 ska inte vara tillämpliga på tullar och andra pålagor, av vilket slag som helst, på eller i samband med import, metoden för att ta ut dessa tullar och avgifter, andra importbestämmelser eller importformaliteter samt sådana åtgärder som påverkar handeln med tjänster som inte är åtgärder som reglerar omfattad upphandling.

Åtgärder mot korruption

8. Varje part ska säkerställa att den vidtagit lämpliga åtgärder för att åtgärda och förhindra korruption i samband med deras offentliga upphandling. Sådana åtgärder kan omfatta förfaranden för att permanent eller under viss tid utesluta anbudsgivare från en parts upphandling om de genom slutligt beslut av partens rättsliga myndigheter har befunnits skyldiga till mutbrott, bedrägeri eller andra olagliga beteenden i samband med offentlig upphandling på den partens territorium. Varje part ska även säkerställa att den har strategier och förfaranden för att så långt som möjligt undanröja eller hantera potentiella intressekonflikter hos personer som deltar i eller har inflytande över upphandling.

PUBLIC

ARTIKEL 28.5

Information om upphandlingssystemet

1. Varje part ska

a) omgående offentliggöra alla lagar och andra författningar, rättsliga avgöranden, administrativa avgöranden med allmän giltighet och standardkontraktsklausuler som föreskrivs i lagar eller andra författningar och som införlivas genom hänvisning i tillkännagivanden och upphandlingsdokument vid omfattad upphandling, samt ändringar av dessa, i de relevanta officiellt angivna elektroniska medierna eller pappersmedierna på nationell nivå, vilka ska ha stor spridning och vara lättillgängliga för allmänheten,

b) på begäran lämna en förklaring till detta till den andra parten.

2. Avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B innehåller en förteckning över

a) de elektroniska medier eller pappersmedier där den berörda parten offentliggör den information som anges i punkt 1,

b) de elektroniska medier eller publikationer där den berörda parten offentliggör de meddelanden som krävs enligt artikel 28.6, 28.8.9 och 28.17.2,

PUBLIC

c) den eller de webbplatser där den berörda parten offentliggör

i) sin upphandlingsstatistik i enlighet med artikel 28.17.4, eller

ii) sina meddelanden om tilldelade kontrakt i enlighet med artikel 28.17.5.

3. Varje part ska omgående underrätta den underkommitté som avses i artikel 28.21 om varje ändring av sina uppgifter som förtecknas i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B.

PUBLIC

ARTIKEL 28.6

Tillkännagivanden

Tillkännagivande av planerad om upphandling

1. För varje omfattad upphandling ska den upphandlande enheten offentliggöra ett meddelande om upphandling, utom under de omständigheter som anges i artikel 28.14.

2. Om inte annat anges i detta kapitel, ska alla tillkännagivanden av planerad upphandling innehålla följande uppgifter:

a) Den upphandlande enhetens namn och adress, övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna kontakta enheten och få alla relevanta handlingar som gäller upphandlingen samt uppgift om kostnad och betalningsvillkor i förekommande fall.

b) En beskrivning av upphandlingen, inbegripet arten och mängden av de varor och tjänster som ska upphandlas eller, om mängden inte är känd, den beräknade mängden.

c) I samband med återkommande kontrakt om möjligt en preliminär tidsplan för ytterligare meddelanden om upphandling.

d) En beskrivning av eventuella optioner.

e) Tidsfristen för leverans av varorna eller tjänsterna eller kontraktets längd.

f) Det valda upphandlingsförfarandet och huruvida det innefattar förhandlingar eller en elektronisk auktionsmekanism.

g) I tillämpliga fall, den sista dagen för att lämna in anbudsansökningar och adress till vilken dessa ska skickas.

h) Sista dag för att lämna in anbud och adress till vilken detta ska skickas.

i) Det eller de språk som anbudet eller begäran om deltagande ska vara avfattade på, om de får avfattas på ett annat språk än det officiella språket i den part som den upphandlande enheten tillhör.

PUBLIC

j) En förteckning över och kortfattad beskrivning av villkoren för leverantörernas deltagande, inbegripet krav på särskilda dokument eller certifieringar som leverantörerna ska tillhandahålla, om inte dessa krav ingår i de upphandlingsdokument som görs tillgängliga för alla intresserade leverantörer samtidigt som tillkännagivandet av planerad upphandling offentliggörs.

k) Begränsningskriterier och antalet leverantörer som kommer att tillåtas att lämna anbud, om den upphandlande enheten avser att i enlighet med artikel 28.8.5 välja ut ett begränsat antal kvalificerade leverantörer som inbjuds att lämna anbud.

l) Information om att upphandlingen omfattas av detta kapitel.

Sammanfattning

3. För varje förestående upphandling ska den upphandlande enheten samtidigt med tillkännagivandet av planerad upphandling offentliggöra en lättillgänglig sammanfattning på ett av de officiella WTO-språken[1]. Sammanfattningen ska åtminstone innehålla följande information:

a) Uppgifter om vad som ska upphandlas.

[1] För tydlighetens skull påpekas att WTO:s officiella språk är engelska, spanska och franska.

b) Sista dag för att lämna in anbud eller, i tillämpliga fall, sista dag för att lämna in anbudsansökningar eller ansökan om att tas upp i en fleranvändningsförteckning.

c) Vilken adress man kan vända sig till för att begära handlingar om upphandlingen.

Meddelande om planerad upphandling

4. Upphandlande enheter uppmanas att så tidigt som möjligt varje räkenskapsår offentliggöra ett meddelande om sina upphandlingsplaner (*meddelande om planerad upphandling*). Meddelandet om planerad upphandling bör innehålla uppgifter om vad som ska upphandlas och om vilken dag man planerar offentliggöra tillkännagivandet av planerad upphandling.

5. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitten B eller C i bilaga 28-A eller 28-B får använda ett sådant tillkännagivande av planerad upphandling som ett meddelande om upphandling, förutsatt att meddelandet om planerad upphandling innehåller de uppgifter enligt punkt 2 i denna artikel som är tillgängliga och en uppmaning till leverantörer om att anmäla sitt intresse att delta i upphandlingen till den upphandlande enheten.

PUBLIC

6. Tillkännagivandet av planerad upphandling, sammanfattningen och meddelandet om planerad upphandling ska vara direkt tillgängliga på elektronisk väg, kostnadsfritt och via en enda åtkomstpunkt på internet. Tillkännagivanden får också offentliggöras i ett lämpligt pappersmedium som ska ha stor spridning och ska vara lättillgänglig för allmänheten, åtminstone till dess att den tidsfrist som anges i tillkännagivandena, sammanfattningarna och meddelandena har löpt ut.

Det lämpliga pappersmediet och elektroniska mediet förtecknas av varje part i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B.

7. Trots de krav som anges i punkt 6 om tillgång till meddelanden om upphandling, sammanfattningar och meddelanden om planerad upphandling, på elektronisk väg och kostnadsfritt genom en enda åtkomstpunkt, ska Chile, från och med den dag då detta avtal träder i kraft och under övergångsperioden på tre år fram till dess att den enda åtkomstpunkten är fullt fungerande, upprätta en nätverksportal som ett tillfälligt alternativ till en enda åtkomstpunkt, som bör vara kostnadsfritt tillgänglig och tillhandahålla länkar till de plattformar eller webbplatser där meddelanden och sammanfattningar offentliggörs. Portalen ska innehålla länkar till högst fyra webbplatser, närmare bestämt

a) *Mercado público*,

b) *Ministerio de Obras Públicas*,

c) *Dirección General de Concesiones*,

d) *Diario Oficial*.

8. Parterna ska föreskriva en regelbunden översyn av punkt 7 i denna artikel, inbegripet en diskussion inom den underkommitté som avses i artikel 28.21, särskilt när det gäller läget för genomförandet av den enda åtkomstpunkten.

PUBLIC

ARTIKEL 28.7

Villkor för deltagande

1. En upphandlande enhet ska begränsa villkoren för deltagande i en upphandling till vad som krävs för att säkerställa att leverantören har tillräcklig rättslig, ekonomisk, affärsmässig och teknisk kapacitet för att åta sig den aktuella upphandlingen.

2. Den upphandlande enhetens villkor för deltagande

a) ska inte innehålla krav på att en leverantör tidigare ska ha tilldelats ett eller flera kontrakt av en upphandlande enhet i en part,

b) får innehålla krav på tidigare relevant erfarenhet om detta är nödvändigt för att uppfylla kraven för upphandlingen,

c) ska inte kräva någon tidigare erfarenhet på den partens territorium som ett villkor för upphandlingen.

3. Vid bedömningen av huruvida en leverantör uppfyller villkoren för deltagande ska den upphandlande enheten

a) bedöma leverantörens finansiella förmåga och affärsmässiga och tekniska kapacitet på grundval av leverantörens affärsverksamhet både inom och utanför territoriet för den part som den upphandlande enheten tillhör,

b) grunda sin värdering på de villkor som enheten i förväg angett i meddelanden eller upphandlingsdokument.

4. Om det finns styrkande bevisning och förutsatt att denna punkt inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna, får en part, inbegripet dess upphandlande enheter, utesluta en leverantör, till exempel på grund av

a) konkurs,

b) oriktiga uppgifter,

c) allvarliga eller varaktiga brister vid uppfyllandet av väsentliga krav eller skyldigheter i tidigare kontrakt,

PUBLIC

d) slutgiltiga domar med anledning av allvarliga straffbara handlingar,

e) grova fel i yrkesutövningen samt handlingar eller underlåtelser som kan inverka negativt på leverantörens affärsmässiga integritet, eller

f) underlåtenhet att betala skatt.

PUBLIC

ARTIKEL 28.8

Kvalificering av leverantörer

Registreringssystem och kvalificeringsförfarande

1. En part och dess upphandlande enheter får ha ett system för registrering av leverantörer i vilket de intresserade leverantörerna måste registrera sig och lämna vissa uppgifter. I sådana fall ska parten säkerställa att de berörda leverantörerna har tillgång till information om registreringssystemet på elektronisk väg och när som helst kan begära registrering. Den behöriga myndigheten ska inom en rimlig tidsperiod informera dem om beslutet att bevilja eller avslå begäran. Om begäran avslås ska beslutet vara vederbörligen motiverat.

2. Varje part ska säkerställa att

a) dess upphandlande enheter anstränger sig för att minimera skillnaderna mellan sina respektive kvalificeringsförfaranden,

b) om dess upphandlande enheter använder sig av system för registrering ska enheterna anstränga sig för att minimera skillnaderna mellan de systemen.

3. En part och dess upphandlande enheter får inte anta eller tillämpa ett system för registrering eller ett kvalificeringsförfarande som har som syfte eller resultat att skapa onödiga hinder för leverantörer från den andra parten som vill delta i upphandlingen.

Selektiv upphandling

4. En upphandlande enhet som avser att använda selektiv upphandling ska

a) i tillkännagivandet av planerad upphandling ta med åtminstone de uppgifter som anges i artikel 28.6.2 a, b, f, g, j, k och l, uppmana leverantörerna att lämna in en begäran om deltagande,

b) senast när tidsfristen för att lämna in anbud börjar löpa, tillhandahålla åtminstone de uppgifter som avses i artikel 28.6.2 c, d, e, h och i till de inbjudna leverantörer som underrättats i enlighet med artikel 28.12.3 b.

PUBLIC

5. En upphandlande enhet ska låta alla kvalificerade leverantörer delta i en viss upphandling, såvida inte den upphandlande enheten i tillkännagivandet av planerad upphandling anger att antalet leverantörer som kommer att få lämna anbud är begränsat och vilka kriterier eller motiveringar som tillämpas vid urvalet av dessa. En inbjudan att lämna anbud ska ställas till det antal leverantörer som krävs för att säkerställa konkurrens.

6. Om upphandlingsdokumenten inte görs allmänt tillgängliga från dagen för offentliggörandet av det meddelande som avses i punkt 4, ska den upphandlande enheten garantera att alla de leverantörer som bjudits in att lämna anbud i enlighet med punkt 5 får tillgång till dessa dokument samtidigt.

Fleranvändningsförteckningar

7. En upphandlande enhet får använda en fleranvändningsförteckning över leverantörer, under förutsättning att ett meddelande med en uppmaning till intresserade leverantörer att ansöka om att föras upp på förteckningen

a) offentliggörs årligen,

b) om det offentliggörs elektroniskt, görs tillgängligt fortlöpande, i det lämpliga medium som förtecknas i avsnitt I i bilaga 28-A respektive 28-B.

PUBLIC

8. Det meddelande som avses i punkt 7 ska innehålla

a) en beskrivning av de varor eller tjänster eller kategorier av dessa för vilka förteckningen kan användas,

b) de villkor för deltagande som leverantörerna ska uppfylla för att tas med på förteckningen, och de metoder som den upphandlande enheten använder för att kontrollera om en leverantör uppfyller villkoren,

c) den upphandlande enhetens namn och adress samt andra uppgifter som behövs för att man ska kunna kontakta enheten och få alla relevanta handlingar som gäller förteckningen,

d) förteckningens giltighetstid och den metod som används för att förnya eller avsluta förteckningens giltighet eller, om ingen giltighetstid anges, den metod som används för att meddela att förteckningen kommer att upphöra att gälla,

e) uppgift om att förteckningen kan användas för sådan upphandling som omfattas av detta kapitel.

9. Om en fleranvändningsförteckning kommer att gälla i högst tre år får en upphandlande enhet, trots vad som sägs i punkt 7, välja att offentliggöra det meddelande som avses i punkt 7 endast en gång, i början av förteckningens giltighetsperiod, förutsatt att meddelandet

a) innehåller uppgift om giltighetsperioden och om att inga fler meddelanden kommer att offentliggöras,

PUBLIC

b) offentliggörs elektroniskt och görs tillgängligt fortlöpande under giltighetstiden.

10. En upphandlande enhet ska tillåta leverantörer att när som helst ansöka om att föras upp på fleranvändningsförteckningen och inom rimlig tid ta med alla kvalificerade leverantörer i förteckningen.

11. Om en leverantör som inte är upptagen på en fleranvändningsförteckning lämnar in en begäran om deltagande i en upphandling som utgår från en fleranvändningsförteckning och lämnar alla handlingar som krävs inom den tidsfrist som avses i artikel 28.12.2, ska den upphandlande enheten behandla begäran. Den upphandlande enheten får inte utesluta leverantören från upphandlingen på grund av att enheten inte har tillräckligt med tid för att behandla begäran, såvida inte enheten i exceptionella fall på grund av upphandlingens komplexitet inte hinner slutföra behandlingen av begäran inom anbudsfristen.

PUBLIC

Enheter i avsnitten B och C i bilaga 28-A eller 28-B

12. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitt B eller C i bilaga 28-A eller 28-B får använda ett meddelande med en uppmaning till leverantörer att ansöka om att föras upp på en fleranvändningsförteckning som ett tillkännagivandet av planerad upphandling, under förutsättning att

a) meddelandet offentliggörs i enlighet med punkt 7 i denna artikel och innehåller de uppgifter som krävs enligt punkt 8 i denna artikel, så mycket av den nödvändiga information som avses i artikel 28.6.2 som är tillgänglig och att det framgår att det är frågan om ett tillkännagivandet av planerad upphandling eller att endast leverantörerna på fleranvändningsförteckningen kommer att få ytterligare meddelanden om upphandling som omfattas av fleranvändningsförteckningen,

b) enheten omgående tillhandahåller leverantörer som för enheten har uttryckt sitt intresse för en viss upphandling tillräcklig information för att dessa kunna bedöma sitt intresse av att delta i upphandlingen, bland annat de övriga uppgifter som krävs enligt artikel 28.6.2, i den mån sådana uppgifter är tillgängliga.

13. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitt B eller C i bilaga 28-A eller 28-B får tillåta en leverantör som har ansökt om att föras upp på fleranvändningsförteckningen i enlighet med punkt 10 i denna artikel att lämna anbud i en viss upphandling, om den upphandlande enheten har tillräckligt med tid för att undersöka om leverantören uppfyller villkoren för deltagande.

PUBLIC

Information om den upphandlande enhetens beslut

14. En upphandlande enhet ska omgående informera alla leverantörer som lämnar in en begäran om deltagande eller om att föras upp på fleranvändningsförteckningen om enhetens beslut vad gäller begäran.

15. Om en upphandlande enhet avslår en leverantörs begäran om deltagande i en upphandling eller ansökan om att föras upp i fleranvändningsförteckningen, eller inte längre erkänner en leverantör som kvalificerad, eller stryker en leverantör från fleranvändningsförteckningen, ska enheten omgående underrätta leverantören och, på dennes begäran, omgående tillhandahålla en skriftlig förklaring till skälen för sitt beslut.

ARTIKEL 28.9

Tekniska specifikationer

1. En upphandlande enhet får inte utarbeta, anta eller tillämpa tekniska specifikationer eller fastställa förfaranden för bedömning av överensstämmelse som syftar till att skapa eller resulterar i onödiga hinder för internationell handel.

PUBLIC

2. Vid fastställandet av de tekniska specifikationerna för de varor eller tjänster som upphandlingen gäller ska den upphandlande enheten då det är lämpligt

a) utforma de tekniska specifikationerna med hänvisning till prestanda och funktionella krav snarare än till utformning eller beskrivande kännetecken,

b) grunda de tekniska specifikationerna på internationella standarder om de finns, eller på nationella tekniska föreskrifter, erkända nationella standarder eller byggnormer, om sådana internationella standarder inte finns.

3. Om utformning eller beskrivande kännetecken används i de tekniska specifikationerna ska den upphandlande enheten i tillämpliga fall inkludera formuleringen *eller likvärdig* i upphandlingsdokumenten, för att ange att den kommer att beakta anbud avseende likvärdiga varor eller tjänster som tydligt uppfyller kraven för upphandlingen.

4. Den upphandlande enheten får i de tekniska specifikationerna inte ställa krav på eller hänvisa till särskilda varumärken eller handelsnamn, patent, upphovsrätt, utformning, typ, särskilt ursprung, tillverkare eller leverantör, såvida det inte finns något annat sätt att beskriva upphandlingskraven tillräckligt exakt och begripligt, och under förutsättning att upphandlingsdokumenten i så fall innehåller formuleringar såsom *eller likvärdig*.

PUBLIC

5. Den upphandlande enheten får inte, på ett sätt som kan hindra konkurrens, efterfråga eller ta emot råd som kan användas för att utarbeta eller anta en teknisk specifikation för en särskild upphandling från personer som kan ha kommersiella intressen i upphandlingen.

6. För tydlighetens skull påpekas att en part och dess upphandlande enheter i enlighet med denna artikel får utarbeta, anta eller tillämpa tekniska specifikationer för att främja bevarande av naturresurser eller skydda miljön.

PUBLIC

ARTIKEL 28.10

Upphandlingsdokument

1. Den upphandlande enheten ska för leverantörer tillgängliggöra upphandlingsdokument som innehåller alla uppgifter de behöver för att utarbeta och lämna in väl underbyggda anbud. Om detta inte redan tillhandahållits i tillkännagivandet av planerad upphandling ska anbudsunderlaget omfatta en fullständig beskrivning av

a) upphandlingen, inbegripet de upphandlade varornas eller tjänsternas art och mängd eller, om mängden inte är känd, den uppskattade mängden, samt alla krav som ska uppfyllas, inbegripet eventuella tekniska specifikationer, certifiering av bedömning av överensstämmelse, planer, ritningar eller instruktionsmaterial,

b) alla eventuella villkor för leverantörernas deltagande, inbegripet en förteckning över information och dokument som leverantörerna ska tillhandahålla i samband med villkoren för deltagande,

c) alla utvärderingskriterier som enheten kommer att tillämpa vid kontraktstilldelningen och, utom i de fall där priset är det enda kriteriet, viktningen av dessa kriterier,

d) om den upphandlande enheten kommer att genomföra upphandlingen med elektroniska medel, eventuella autentiserings- och krypteringskrav eller krav på annan utrustning för mottagande av information med elektroniska medel,

e) om den upphandlande enheten kommer att hålla en elektronisk auktion, reglerna som ligger till grund för auktionen, inbegripet vilka delar av anbudet som har samband med utvärderingskriterierna,

f) om anbuden kommer att öppnas offentligt, dag, tid och plats för öppnandet och i förekommande fall de personer som får närvara,

g) alla andra villkor, inbegripet betalningsvillkor och eventuella begränsningar av de medel med vars hjälp anbud får lämnas, t.ex. om de ska lämnas på papper eller med elektroniska medel,

h) eventuella datum för leverans av varor eller tjänster.

PUBLIC

2. När en upphandlande enhet fastställer datum för den leverans av varor eller det tillhandahållande av tjänster som upphandlas ska enheten ta hänsyn till faktorer såsom upphandlingens komplexitet, omfattningen av beräknad utkontraktering och den tid det tar i verkligheten att tillverka varorna, ta ut dem ur lager och transportera dem från leverantören respektive att tillhandahålla tjänsterna.

3. De utvärderingskriterier som fastställs i tillkännagivandet av planerad upphandling eller i upphandlingsdokumenten kan vara bland annat pris och andra kostnadsfaktorer, kvalitet, teknisk förtjänst, miljöegenskaper och leveransvillkor.

4. En upphandlande enhet ska omgående

a) göra upphandlingsdokumenten tillgängliga, så att intresserade leverantörer får tillräckligt lång tid på sig att lämna in väl underbyggda anbud,

b) på begäran tillhandahålla upphandlingsdokumenten till varje intresserad leverantör,

c) inom den tidsfrist som fastställs i varje parts lagstiftning besvara alla skäliga önskemål om relevanta upplysningar från en leverantör som är intresserad av eller deltar i anbudsförfarandet, förutsatt att dessa upplysningar inte ger leverantören någon fördel i förhållande till konkurrenterna.

PUBLIC

Ändringar

5. Om en upphandlande enhet ändrar de kriterier eller krav som anges i tillkännagivandet av planerad upphandling eller i de upphandlingsdokument som lämnats till de deltagande leverantörerna, eller om den ändrar eller på nytt offentliggör meddelandet eller upphandlingsdokumenten, ska den skriftligen skicka alla sådana ändringar eller det ändrade eller nya meddelandet eller de ändrade eller nya upphandlingsdokumenten

a) till alla leverantörer som deltar vid den tidpunkt då informationen ändras eller byts ut, om enheten känner till vilka leverantörerna är, och i alla andra fall, på samma sätt som den ursprungliga informationen tillhandahölls,

b) i god tid, med beaktande av upphandlingens art och komplexitet, för att göra det möjligt för sådana leverantörer att ändra och på nytt lämna in ändrade anbud, beroende på vad som är lämpligt.

ARTIKEL 28.11

Miljöhänsyn och sociala hänsyn

1. En part får tillåta att dess upphandlande enheter använder miljömässiga och sociala hänsyn under hela upphandlingsförfarandet, under förutsättning att dessa inte är diskriminerande, är förenliga med förbudet mot motkrav i artikel 28.4.6 och är kopplade till kontraktsföremålet.

PUBLIC

2. För tydlighetens skull påpekas att miljömässiga och sociala hänsyn inte får utarbetas, antas eller tillämpas på ett sätt som utgör ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna eller en förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 28.12

Tidsfrister

1. En upphandlande enhet ska, så långt det är förenligt med dess egna rimliga behov, ge leverantörerna tillräckligt med tid för att utarbeta och lämna in begäran om deltagande och väl underbyggda anbud, och därvid beakta sådana faktorer som

a) upphandlingens art och komplexitet,

b) omfattningen av beräknad utkontraktering,

c) den tid som behövs för att befordra ett anbud från utländska respektive inhemska orter i de fall då detta inte sker elektroniskt.

Sådana tidsfrister, inklusive eventuella förlängningar, ska vara desamma för alla intresserade eller deltagande leverantörer.

2. En upphandlande enhet som använder sig av en selektiv upphandling ska i princip ange en tidsfrist på minst 25 dagar för inlämnande av begäran om deltagande räknat från den dag då tillkännagivandet av planerad upphandling offentliggörs. Om det, i undantagsfall som vederbörligen styrks av den upphandlande enheten, inte är möjligt att tillämpa en sådan tidsfrist, får fristen förkortas till minst tio dagar.

3. Med undantag av de fall som föreskrivs i punkterna 4, 5, 7 och 8 ska en upphandlande enhet ange att sista dagen för inlämnande av anbud infaller tidigast 40 dagar räknat från

a) när det gäller en öppen upphandling, den dag då tillkännagivandet av planerad upphandling offentliggörs,

b) när det gäller en selektiv upphandling, den dag då den upphandlande enheten underrättar leverantörerna om att de kommer att inbjudas att lämna anbud, oavsett om enheten använder sig av en fleranvändningsförteckning eller inte.

4. En upphandlande enhet får förkorta den tidsfrist för att lämna in anbud som avses i punkt 3 till tidigast tio dagar om

a) den upphandlande enheten i enlighet med artikel 28.6.4 har offentliggjort ett tillkännagivande av planerad upphandling senast 40 dagar men tidigast 12 månader innan meddelandet om upphandling offentliggörs, och meddelandet om planerad upphandling innehåller

   i) en beskrivning av upphandlingen,

PUBLIC

ii) ungefärlig sista dag för inlämnande av anbud eller anbudsansökan,

iii) en uppmaning till intresserade leverantörer att anmäla sitt intresse för upphandlingen till den upphandlande enheten,

iv) den adress från vilken handlingar som gäller upphandlingen kan fås,

v) så mycket som finns tillgängligt av de uppgifter som krävs för tillkännagivandet av planerad upphandling enligt artikel 28.6.2,

b) den upphandlande enheten anger, i samband med återkommande upphandlingar, i ett första tillkännagivande av planerad upphandling att senare meddelanden kommer att offentliggöras med tidsfristerna för anbudsförfarandet på grundval av denna punkt, eller

c) ett brådskande fall som vederbörligen styrks av den upphandlande enheten gör att det inte är möjligt att tillämpa tidsfristen i enlighet med punkt 3.

5. En upphandlande enhet får förkorta den anbudsfrist som avses i punkt 3 med fem dagar för var och en av följande situationer:

a) Tillkännagivandet av planerad upphandling offentliggörs med elektroniska medel.

PUBLIC

b) Alla upphandlingsdokument görs tillgängliga med elektroniska medel från och med dagen för offentliggörande av tillkännagivandet av planerad upphandling.

c) Enheten godtar att anbud lämnas med elektroniska medel.

6. Vid tillämpningen av punkt 5 jämförd med punkt 4 får den anbudsfrist som avses i punkt 3 under inga omständigheter vara kortare än tio dagar, räknat från den dag då tillkännagivandet av planerad upphandling offentliggjordes.

7. Utan hinder av någon annan bestämmelse om tidsfrist i detta tillägg får en upphandlande enhet som köper in handelsvaror eller handelstjänster förkorta anbudsfristen enligt punkt 3 till som minst 13 dagar, om enheten offentliggör både tillkännagivandet av planerad upphandling och de fullständiga upphandlingsdokumenten samtidigt med elektroniska medel. Om den upphandlande enheten dessutom godtar att anbud på handelsvaror eller handelstjänster lämnas med elektroniska medel, får den förkorta tidsfristen enligt punkt 3 till som minst tio dagar.

8. Om en upphandlande enhet som omfattas av avsnitt B eller C i bilaga 28-A eller 28-B har valt ut alla eller ett begränsat antal kvalificerade leverantörer, får anbudsfristen fastställas genom ömsesidig överenskommelse mellan enheten och de utvalda leverantörerna. Om överenskommelse saknas får fristen inte underskrida tio dagar.

PUBLIC

ARTIKEL 28.13

Förhandling

PUBLIC

1. En part får i samband med en omfattad upphandling ge sina upphandlande enheter möjlighet att förhandla med leverantörer

a) om den upphandlande enheten har uppgett sin avsikt att föra förhandlingar i tillkännagivandet av planerad upphandling enligt artikel 28.6.2, eller

b) om det av utvärderingen framgår att inget anbud är det uppenbart mest fördelaktiga enligt de särskilda utvärderingskriterier som angetts i meddelandet om upphandling eller i upphandlingsdokumenten.

2. En upphandlande enhet ska

a) säkerställa att all uteslutning av leverantörer som deltar i förhandlingarna sker i enlighet med de utvärderingskriterier som angetts i tillkännagivandet av planerad upphandling eller i upphandlingsdokumenten,

b) när förhandlingarna har slutförts, fastställa en gemensam tidsfrist för de leverantörer som återstår i upphandlingen att lämna in nya eller ändrade anbud.

ARTIKEL 28.14

Direktupphandling

1. Under förutsättning att denna bestämmelse inte tillämpas i syfte att undvika konkurrens bland leverantörerna eller på ett sätt som diskriminerar leverantörerna från den andra parten eller skyddar inhemska leverantörer, får den upphandlande enheten använda sig av direktupphandling och välja att inte tillämpa artikel 28.6, 28.7, 28.8 och 28.10 samt artikel 28.12, 28.13, 28.15 och 28.16, i något av följande fall:

a) Om

i) inga anbud lämnades in eller inga leverantörer begärde att få delta,

ii) inget av de inlämnade anbuden uppfyller de väsentliga kraven i upphandlingsdokumenten,

iii) ingen av leverantörerna uppfyller villkoren för deltagande, eller

iv) de inlämnade anbuden av den behöriga myndigheten har bedömts ha tillkommit genom en anbudskartell, förutsatt att kraven i upphandlingsdokumenten inte ändrats väsentligt.

PUBLIC

b) I fall där varor eller tjänster kan levereras endast av en viss leverantör och det inte finns några rimliga alternativ eller rimliga ersättningsvaror eller ersättningstjänster av något av följande skäl:

i) Upphandlingen gäller konstverk.

ii) Det krävs skydd av patent, upphovsrätt eller andra ensamrätter.

iii) Det saknas konkurrens av tekniska skäl.

c) När det gäller upphandling av kompletterande leveranser från den ursprungliga leverantören av varor eller tjänster som inte ingick i den ursprungliga upphandlingen, om ett byte av leverantör för dessa kompletterande varor eller tjänster

i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller driftskompatibilitet med redan befintlig utrustning, programvara, tjänster eller installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen,

ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande enheten.

d) Om det är absolut nödvändigt, eftersom produkterna eller tjänsterna inte skulle kunna erhållas i tid genom en öppen eller selektiv upphandling på grund av extrem tidsbrist till följd av händelser som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten.

PUBLIC

e) När det gäller varor som köps på en råvarumarknad.

f) När en upphandlande enhet köper en prototyp eller en ny produkt eller tjänst som utvecklats på dess begäran i samband med och för ett bestämt kontrakt avseende forskning, försöksverksamhet, undersökning eller grundläggande utvecklingsarbete. Nyutveckling av en ny vara eller tjänst får inbegripa begränsad produktion eller leverans för att också resultaten av fälttester ska bli tillgängliga och för att visa att varan eller tjänsten lämpar sig för produktion eller leverans i kvantitet och med godtagbar kvalitet, men inbegriper inte produktion eller leverans i stora kvantiteter i syfte att pröva kommersiell gångbarhet eller för att återfå forsknings- och utvecklingskostnader.

g) När det gäller inköp som görs under extremt gynnsamma förhållanden som enbart uppstår på mycket kort sikt vid ovanliga försäljningar, t.ex. i samband med likvidation, tvångsförvaltning eller konkurs, men inte vid rutininköp från fasta leverantörer.

h) När det är fråga om ett kontrakt som tilldelas vinnaren av en formgivningstävling, förutsatt att

   i) tävlingen organiseras på ett sätt som är förenligt med principerna i detta kapitel, i synnerhet med avseende på offentliggörande av ett tillkännagivande av planerad upphandling,

   ii) deltagarna bedöms av en oberoende jury med syftet att ge designkontrakt till vinnaren.

PUBLIC

2. Den upphandlande enheten ska utarbeta en skriftlig rapport om varje kontrakt som tilldelats enligt punkt 1. Rapporten ska innehålla namn på den upphandlande enheten, värdet och varu- eller tjänsteslag som upphandlats samt en redogörelse för de omständigheter och villkor i punkt 1 som gav skäl till den begränsade upphandlingen.

PUBLIC

ARTIKEL 28.15

Elektroniska auktioner

När en upphandlande enhet avser att genomföra en elektronisk auktion vid en omfattad upphandling ska enheten, innan den elektroniska auktionen börjar, ge varje deltagare information om följande:

a) Den automatiska utvärderingsmetod, inbegripet matematisk formel, som bygger på utvärderingskriterierna i upphandlingsdokumenten och som kommer att användas vid den automatiska rangordningen eller vid en ändring av rangordningen under auktionen.

b) Resultatet av en eventuell första utvärdering av de olika delarna av deltagarens anbud i sådana fall där kontraktet ska tilldelas deltagaren med det mest fördelaktiga anbudet.

c) All annan relevant information om genomförandet av auktionen.

ARTIKEL 28.16

Behandling av anbud och tilldelning av kontrakt

PUBLIC

Behandling av anbud

1. Den upphandlande enheten ska ta emot, öppna och behandla alla anbud i enlighet med förfaranden som garanterar att upphandlingsprocessen är rättvis och opartisk samt att anbuden behandlas konfidentiellt.

2. Den upphandlande enheten ska inte straffa en leverantör vars anbud mottas efter tidsfristen för inlämnande av anbud, om förseningen uteslutande beror på felaktig hantering inom den upphandlande enheten.

3. Om den upphandlande enheten ger en leverantör möjlighet att rätta till oavsiktliga formfel under tiden från anbudens öppnande till dess att kontraktet tilldelats, ska den upphandlande enheten ge alla deltagande leverantörer samma möjlighet.

Tilldelning av kontrakt

4. För att ett anbud ska komma i fråga för antagande ska det vara skriftligt och vid tidpunkten för öppnandet uppfylla de grundläggande kraven i meddelandena och upphandlingsdokumenten samt vara inlämnat av en leverantör som uppfyller villkoren för deltagande.

5. Såvida inte den upphandlande enheten beslutar att det inte är i det allmännas intresse att tilldela ett kontrakt, ska enheten tilldela kontraktet till den leverantör som enheten bedömer kapabel att uppfylla avtalsvillkoren och som, uteslutande på grundval av de utvärderingskriterier som angetts i meddelanden och i upphandlingsdokumenten, antingen

a) lämnat det mest fördelaktiga anbudet, eller

b) erbjudit det lägsta priset, om priset är det enda kriteriet.

6. Om den upphandlande enheten får ett anbud till ett pris som i förhållande till övriga ligger onormalt lågt, får den kontrollera om leverantören uppfyller villkoren för deltagande och är i stånd att uppfylla avtalsvillkoren.

7. Den upphandlande enheten får inte använda optioner, avbryta en upphandling eller ändra tilldelade kontrakt på ett sätt som kringgår skyldigheterna enligt detta kapitel.

8. Varje part ska efter bästa förmåga sträva efter att tillämpa en frysningsperiod från det att kontraktet tilldelas till dess att det ingås, för att ge anbudsgivare vars anbud inte antagits möjlighet att gå igenom eller begära omprövning av tilldelningsbeslutet.

PUBLIC

ARTIKEL 28.17

Transparens avseende upphandlingsinformation

Information till leverantörerna

1. Den upphandlande enheten ska omgående och, på leverantörernas begäran, skriftligen informera deltagande leverantörer om sitt beslut rörande tilldelningen av kontrakt. Den upphandlande enheten ska på begäran, i enlighet med artikel 28.18.2 och 28.18.3, ge en leverantör, vars anbud förkastats, en förklaring av skälen till varför enheten inte valde dennes anbud och de relativa fördelarna med anbudet från den leverantör som tilldelades kontraktet.

Offentliggörande av information om tilldelade kontrakt

2. Den upphandlande enheten ska, senast 72 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt som omfattas av detta kapitel, offentliggöra ett meddelande på lämpligt pappersbaserat eller elektroniskt medium som förtecknas i avsnitt I i bilaga 28-A och 28-B. Om den upphandlande enheten endast offentliggör meddelandet elektroniskt ska informationen finnas lättillgänglig under en rimlig tidsperiod. Meddelandet ska innehålla åtminstone

a) en beskrivning av de varor eller tjänster som upphandlats,

b) den upphandlande enhetens namn och adress,

PUBLIC

c) den vinnande leverantörens namn,

d) värdet av det antagna anbudet eller det högsta och lägsta anbud som beaktades vid kontraktstilldelningen,

e) datum för kontraktstilldelningen,

f) vilket upphandlingsförfarande som använts och, om direktupphandling tillämpats i enlighet med artikel 28.14, en beskrivning av de omständigheter som motiverade detta.

PUBLIC

Bevarande av handlingar, rapporter och elektronisk spårbarhet

3. Varje upphandlande enhet ska under en tid av minst tre år från den dag den tilldelar ett kontrakt, bevara

a) handlingar och rapporter från upphandlingsförfaranden och kontraktstilldelningar som rör omfattad upphandling, inklusive de rapporter som krävs enligt artikel 28.14,

b) data som garanterar att genomförandet är vederbörligen spårbart i de fall sådan omfattad upphandling har skett med elektroniska hjälpmedel.

Utbyte av statistik

4. På begäran av den andra parten och inför diskussionerna i den underkommitté som avses i artikel 28.21 ska varje part till den andra parten tillhandahålla statistik om upphandling av varor, tjänster och byggentreprenader som omfattas av detta avtal, inbegripet, i största möjliga utsträckning, statistik om byggkoncessioner. I enlighet med artikel 28.23 ska parterna samarbeta för att uppnå en bättre förståelse av varandras statistik över offentlig upphandling.

5. Om en part begär att meddelanden om tilldelade kontrakt i enlighet med punkt 2 i denna artikel ska offentliggöras elektroniskt och om sådana meddelanden är tillgängliga för allmänheten genom en enda databas i en form som medger analys av de kontrakt som omfattas, behöver parten inte rapportera till den underkommitté som avses i artikel 28.21 utan kan tillhandahålla en länk till webbplatsen, tillsammans med de eventuella instruktioner som behövs för att få tillgång till och använda statistiken.

PUBLIC

ARTIKEL 28.18

Utlämnande av information

PUBLIC

Tillhandahållande av information till parterna

1. En part ska på den andra partens begäran omgående tillhandahålla all information som är nödvändig för att avgöra om upphandlingen genomfördes på ett rättvist och opartiskt sätt och i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel, inbegripet uppgifter om vad som utmärker det antagna anbudet och om dess relativa fördelar. Om det skulle skada konkurrensen vid framtida upphandlingar att lämna ut sådan information, får den part som tar emot informationen endast lämna dem vidare till en leverantör efter samråd med och tillstånd från den part som lämnade informationen.

Icke-utlämnande av information

2. Trots övriga bestämmelser i detta kapitel får en part, inbegripet dess upphandlande enheter, inte, utom i den utsträckning som krävs enligt lag eller med skriftligt tillstånd från den leverantör som tillhandahöll informationen, lämna ut information som skulle vara till skada för en viss leverantörs legitima kommersiella intressen eller som skulle kunna motverka en sund konkurrens mellan leverantörer.

3. Ingenting i detta kapitel ska tolkas som en skyldighet för en part och dess upphandlande enheter, myndigheter och överprövningsorgan att lämna ut konfidentiell information i fall där ett utlämnande

a) skulle utgöra hinder för tillämpning av lagen,

b) skulle kunna motverka sund konkurrens mellan leverantörer,

c) skulle skada enskilda eller privata företags legitima affärsintressen, inbegripet skydd av immateriella rättigheter, eller

d) på annat sätt skulle strida mot det allmännas intresse.

PUBLIC

ARTIKEL 28.19

Nationella överprövningsförfaranden

1. Varje part ska sörja för att det finns snabba, effektiva, insynsvänliga och icke-diskriminerande administrativa eller rättsliga överprövningsförfaranden genom vilka en leverantör kan begära omprövning för följande, om det uppkommer i samband med en omfattad upphandling i vilken leverantören har, eller har haft, ett intresse:

a) En överträdelse av bestämmelserna i detta kapitel.

b) Underlåtenhet att följa de åtgärder som en part antagit för att genomföra detta kapitel, om leverantören inte enligt en parts lagstiftning har rätt att direkt begära överprövning av en överträdelse av bestämmelserna i detta kapitel.

Förfarandereglerna för samtliga överprövningar ska vara skriftliga och göras allmänt tillgängliga.

2. Vid ett klagomål om överträdelse eller underlåtenhet enligt punkt 1 från en leverantör i samband med en omfattad upphandling och i vilken leverantören har eller har haft intresse, ska den berörda parten uppmana sin upphandlande enhet och leverantören att försöka lösa tvisten genom samråd. Den upphandlande enheten ska opartiskt och utan dröjsmål handlägga alla sådana klagomål på ett sätt som inte motverkar leverantörens deltagande i pågående eller framtida upphandlingar eller dennes rätt att ansöka om korrigerande åtgärder i enlighet med förfarandet för administrativ eller rättslig överprövning.

3. Varje leverantör ska få en rimlig tidsfrist för att förbereda och lämna in en begäran om överprövning. Tidsfristen måste vara minst tio dagar räknat från den tidpunkt då leverantören fick eller rimligen kan tänkas ha fått kännedom om de omständigheter som ligger till grund för begäran.

4. Varje part ska fastställa eller utse minst en opartisk administrativ eller rättslig myndighet som är oberoende av dess upphandlande enheter och som ska ta emot och behandla ansökningar om överprövning från leverantörer i samband med en omfattad upphandling.

PUBLIC

5. När ett annat organ än den myndighet som avses i punkt 4 gör en första överprövning, ska parten sörja för att leverantören har rätt att överklaga det första beslutet till en opartisk administrativ eller rättslig myndighet som är oberoende av den upphandlande enhet vars upphandling är föremål för åtgärder.

6. Varje part ska säkerställa att beslut av ett överprövningsorgan som inte är en domstol är föremål för domstolsprövning eller att överprövningsorganet tillämpar förfaranden som innebär att

a) den upphandlande enheten ska besvara begäran om överprövning skriftligt och överlämna alla relevanta handlingar till överprövningsorganet,

b) deltagarna i förfarandet (*deltagarna*) har rätt att bli hörda innan överprövningsorganet beslutar om begäran om överprövning,

c) deltagarna har rätt att låta sig representeras och åtföljas av biträde,

d) deltagarna får tillträde till alla förhandlingar,

e) parterna i förfarandet har rätt att begära att förhandlingarna ska vara offentliga och att vittnen får närvara,

f) överprövningsorganet ska fatta sina beslut eller rekommendationer utan dröjsmål och tillhandahålla dem skriftligen tillsammans med en förklaring av grunden till varje beslut eller rekommendation.

PUBLIC

7. Varje part ska anta eller upprätthålla förfaranden som säkerställer följande:

a) Snabba interimistiska åtgärder för att bevara leverantörens möjlighet att delta i upphandlingen. Sådana interimistiska åtgärder kan få till följd att upphandlingsförfarandet avbryts. Det får i förfarandena föreskrivas att hänsyn får tas till negativa konsekvenser som är av överordnad betydelse för berörda intressen, bland annat allmänintresset, när beslut ska fattas om huruvida interimistiska åtgärder ska tillämpas. Skälig grund för att inte agera ska anges skriftligen.

b) Korrigerande åtgärd, ersättning för förlust eller skadestånd, som får begränsas till kostnaderna för att lämna anbud eller inge begäran om överprövning eller till bådadera, när ett överprövningsorgan har konstaterat överträdelse eller underlåtenhet enligt punkt 1.

ARTIKEL 28.20

Ändringar och rättelser av omfattningen

1. EU-parten får ändra eller rätta bilaga 28-A och Chile får ändra eller rätta bilaga 28-B.

PUBLIC

Ändringar

2. Om en part avser att ändra sin bilaga enligt punkt 1 ska den parten

a) skriftligen anmäla det till den andra parten,

b) i anmälan föreslå den andra parten lämpliga kompenserande justeringar för att bibehålla en nivå av omfattning som är jämförbar med den som rådde före ändringen.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 b i denna artikel behöver en part inte föreslå kompenserande justeringar om ändringen omfattar en enhet över vilken parten i praktiken har avskaffat sin kontroll eller sitt inflytande. Regeringens kontroll eller inflytande över den omfattade upphandlingen som utförs av enheter som förtecknas i avsnitt A, B eller C i bilaga 28-A eller 28-B förutsätts vara avskaffad i praktiken när det gäller enhetens upphandling om enheten är konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

4. Om en part anmäler en planerad ändring av dess bilaga till den andra parten enligt punkt 2 ska den andra parten skriftligen invända om den bestrider att

a) den justering som föreslås enligt punkt 2 b är tillräcklig för att upprätthålla en jämförbar nivå av ömsesidigt överenskommen omfattning, eller

b) ändringen omfattar en enhet över vilken partens kontroll eller inflytande rent faktiskt har upphört i enlighet med punkt 3.

PUBLIC

Den andra parten ska lämna in en skriftlig invändning enligt denna punkt inom 45 dagar från mottagandet av det meddelande som avses i punkt 2 a i denna artikel.Om den parten inte lämnar in en skriftlig invändning inom den tidsperioden anses den ha godtagit justeringen eller ändringen, även med avseende på kapitel 38.

Rättelser

5. Parterna ska betrakta följande ändringar av bilaga 28-A eller 28-B som rent formella ändringar, under förutsättning att de inte påverkar den gemensamt överenskomna omfattning som föreskrivs i detta kapitel:

a) En ändring av en enhets namn.

b) En sammanslagning av två eller flera enheter som förtecknas i avsnitt A, B eller C i bilaga 28-A eller 28-B.

c) Uppdelning av en enhet som förtecknas i avsnitt A, B eller C i bilaga 28-A eller 28-B i en eller flera enheter, vilka samtliga förs upp bland de enheter som förtecknas i samma avsnitt i bilaga 28-A eller 28-B.

6. Om en part föreslår en rättelse av bilaga 28-A respektive 28-B ska den parten vartannat år efter den dag då detta avtal träder i kraft underrätta den andra parten om detta.

PUBLIC

7. En part får underrätta den andra parten om eventuella invändningar mot en föreslagen rättelse inom 45 dagar efter mottagandet av anmälan. Om en part inger en invändning, ska den ange skälen till att den anser att den föreslagna rättelsen inte är en ändring som föreskrivs i punkt 5 och beskriva den föreslagna rättelsen om den ömsesidigt överenskomna omfattning som föreskrivs i detta kapitel. Om ingen invändning lämnats skriftligen inom 45 dagar efter mottagandet av meddelandet, ska den föreslagna rättelsen anses godtagen av den andra parten.

Samråd och tvistlösning

8. Om den andra parten inom 45 dagar invänder mot en föreslagen ändring eller rättelse, ska parterna efter mottagandet av anmälan försöka lösa frågan genom samråd. Om parterna inte når en överenskommelse inom 60 dagar efter mottagandet av invändningen får den part som vill ändra eller rätta sin bilaga hänskjuta frågan till tvistlösningsförfarandet enligt denna del av detta avtal. Den föreslagna ändringen eller rättelsen kommer att träda i kraft först när båda parterna har kommit överens om den eller på grundval av ett slutligt beslut i enlighet med förfarandet i kapitel 38.

9. Ett misslyckande med att nå en överenskommelse i samrådsförfarandet enligt punkt 8 i denna artikel befriar inte parterna från skyldigheten att genomföra samråd enligt kapitel 38.

PUBLIC

ARTIKEL 28.21

Underkommittén för offentlig upphandling

På begäran av en part ska underkommittén för offentlig upphandling (*underkommittén*), som upprättats i enlighet med artikel 8.8.1, sammanträda för att behandla frågor som rör genomförandet och tillämpningen av detta kapitel, däribland

a) frågor om offentlig upphandling som en part hänskjuter till kommittén,

b) övervakning av den samarbetsverksamhet som parterna bedriver i enlighet med artikel 28.23,

c) underlättande av små och medelstora företags deltagande i omfattad upphandling i enlighet med artikel 28.22,

d) diskussion om läget för genomförandet av den gemensamma kontaktpunkten enligt artikel 28.6.7.

PUBLIC

ARTIKEL 28.22

Underlättande av deltagandet av små och medelstora företag

1. Parterna erkänner de små och medelstora företagens viktiga bidrag till ekonomisk tillväxt och sysselsättning, och vikten av att underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling.

2. Parterna erkänner vikten av elektronisk upphandling för att främja små och medelstora företags deltagande i upphandlingsförfaranden genom att säkerställa transparens.

3. Parterna erkänner också vikten av affärsallianser mellan varje parts leverantörer, särskilt mellan små och medelstora företag, inbegripet ett gemensamt deltagande i anbudsförfaranden.

4. Parterna får

a) tillhandahålla information avseende sina åtgärder som används för att bidra till, främja, uppmuntra eller underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling,

b) samarbeta vid utarbetandet av mekanismer för att informera små och medelstora företag om sätten att delta i omfattad upphandling enligt detta kapitel.

PUBLIC

5. För att underlätta små och medelstora företags deltagande i omfattad upphandling ska varje part i möjligaste mån

a) tillhandahålla en definition av små och medelstora företag i en elektronisk portal,

b) sträva efter att kostnadsfritt tillhandahålla alla upphandlingsdokument,

c) vidta andra åtgärder för att underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling som omfattas av detta kapitel, förutsatt att sådana åtgärder inte är diskriminerande mot den andra partens företag.

PUBLIC

ARTIKEL 28.23

Samarbete

1. Parterna ska göra sitt bästa för att utveckla samarbetsverksamheter i syfte att uppnå en bättre förståelse av sina respektive system för offentlig upphandling samt bättre tillträde till sina respektive marknader i frågor såsom

a) utbyte av erfarenheter och information, såsom regelverk, bästa praxis och statistik,

b) underlättande av leverantörers deltagande i omfattad upphandling, särskilt när det gäller små och medelstora företag,

c) utveckling och ökad användning av elektroniska medel i system för offentlig upphandling,

d) kapacitetsuppbyggnad genom främjande av ömsesidigt lärande mellan offentliga tjänstemän och personal vid upphandlande enheter i syfte att uppfylla bestämmelserna i detta kapitel.

2. Parterna ska underrätta den underkommitté som avses i artikel 28.21 om all sådan verksamhet.

PUBLIC

ARTIKEL 28.24

Ytterligare förhandlingar

Underkommittén för offentlig upphandling som avses i artikel 28.21 ska se över tillämpningen av detta kapitel och får senast fyra år efter dagen för detta avtals ikraftträdande föreslå att den gemensamma kommittén rekommenderar parterna att inleda ytterligare förhandlingar i syfte att uppnå ytterligare öppning av marknadstillträdet.

KAPITEL 29

STATSÄGDA FÖRETAG, FÖRETAG SOM BEVILJATS SÄRSKILDA RÄTTIGHETER ELLER PRIVILEGIER OCH UTSEDDA MONOPOL

PUBLIC

ARTIKEL 29.1

Tillämpningsområde

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt punkterna 1–3 i artikel XVII i Gatt 1994, överenskommelsen om tolkningen av artikel XVII i Gatt 1994 och punkterna 1, 2 och 5 i artikel VIII i Gats.

2. Detta kapitel är tillämpligt på ett statsägt företag, ett företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och ett utsett monopol (*enhet*) som bedriver kommersiell verksamhet. Om en enhet bedriver både kommersiell och icke-kommersiell verksamhet[1] omfattas endast den kommersiella verksamheten av detta kapitel.

3. Detta kapitel är tillämpligt på statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol på alla förvaltningsnivåer.

[1] Icke-kommersiell verksamhet kan omfatta utförandet av ett legitimt uppdrag att tillhandahålla allmännyttiga tjänster eller all verksamhet som har ett direkt samband med tillhandahållandet av nationellt försvar eller allmän säkerhet.

4. Detta kapitel är inte tillämpligt på en parts upphandling av en vara eller tjänst som förvärvas för myndighetsändamål och inte för kommersiell återförsäljning eller för leverans av en vara eller en tjänst för kommersiell försäljning, oavsett om denna upphandling utgör en *omfattad upphandling* i den mening som avses i artikel 28.2.

5. Detta kapitel är inte tillämpligt på tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.

6. Detta kapitel är inte tillämpligt på statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol i de fall de årliga intäkterna från företagets kommersiella verksamhet under något av de tre föregående räkenskapsåren understeg 100 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR)[1].

7. Artikel 29.4 är inte tillämplig på tjänstesektorer som inte omfattas av detta avtal.

8. Artikel 29.4 är inte tillämplig i den utsträckning som en parts statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol köper eller säljer varor eller tjänster i enlighet med

a) befintliga icke-överensstämmande åtgärder som parten bibehåller, fortsätter att tillämpa, förlänger eller ändrar i enlighet med artiklarna 17.14, 18.8 eller 25.10 enligt dess bindningslista i bilaga 17-A, eller

[1] Under de första fem åren efter detta avtals ikraftträdande kommer tröskelvärdet att vara under 200 miljoner SDR.

b) icke-överensstämmande åtgärder som parten antar eller bibehåller för sektorer, delsektorer eller verksamheter i enlighet med artiklarna 17.14, 18.8 eller 25.10 enligt dess bindningslista i bilaga 17-B.

PUBLIC

ARTIKEL 29.2

Definitioner

I detta kapitel och bilaga 29 gäller följande definitioner:

a) *kommersiell verksamhet*: verksamhet som bedrivs av ett företag och som utmynnar i framställning av en vara eller tillhandahållande av en tjänst som ska säljas på en relevant marknad i mängder och till priser som fastställs av företaget, och där verksamheten bedrivs i vinstsyfte[1].

b) *affärsmässiga överväganden*: överväganden avseende pris, kvalitet, tillgänglighet, säljbarhet, transport och andra villkor för köp eller försäljning, eller andra faktorer som normalt beaktas när privatägda företag som drivs enligt marknadsekonomiska principer i den berörda branschen fattar affärsmässiga beslut.

[1] För tydlighetens skull påpekas att *kommersiell verksamhet* inte avser verksamhet som bedrivs av ett företag som bedriver verksamhet utan vinstsyfte eller på kostnadstäckningsbasis.

c) *utse*: att upprätta eller godkänna ett monopol, eller att utvidga omfattningen av ett monopol till ytterligare en vara eller tjänst.

d) *utsett monopol*: en enhet, inbegripet en grupp av enheter eller ett statligt organ, som på en relevant marknad inom en parts territorium utses som enda leverantör eller köpare av en vara eller tjänst, vilket inte omfattar en enhet som med ensamrätt har beviljats en immateriell rättighet enbart på grund av ett sådant beviljande.

e) *ett företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier*[1]: ett offentligt eller privat företag som rättsligt eller i praktiken har beviljats särskilda rättigheter eller privilegier av en part. Särskilda rättigheter eller privilegier anses föreligga när en part utsett eller begränsat det antal företag som tillåts tillhandahålla en vara eller tjänst till två eller flera företag, med hänsyn tagen till den särskilda sektorsspecifika reglering enligt vilken beviljandet av rättigheten eller förmånen har ägt rum, annat än enligt kriterier som är objektiva, proportionella och icke-diskriminerande, vilket därmed väsentligt inverkar på andra företags möjligheter att tillhandahålla samma vara eller tjänst i samma geografiska område på i allt väsentligt likvärdiga villkor.

f) *tjänst som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning*: en tjänst som tillhandahålls i samband med utövandet av statliga befogenheter enligt definitionen i artikel I.3 c i Gats inklusive, i tillämpliga fall, enligt definitionen i bilagan om finansiella tjänster till Gats.

g) *statsägt företag*: ett företag som ägs eller kontrolleras av en part[2].

---

[1] För tydlighetens skull påpekas att beviljandet av en licens eller ett tillstånd för ett begränsat antal företag vid tilldelningen av en knapp resurs i enlighet med objektiva, proportionella och icke-diskriminerande kriterier inte i sig utgör en särskild rättighet eller ett särskilt privilegium.

[2] Vid fastställandet av ägande eller kontroll ska alla relevanta rättsliga och faktiska omständigheter granskas från fall till fall.

ARTIKEL 29.3

Allmänna bestämmelser

Utan att det påverkar en parts rättigheter och skyldigheter enligt detta kapitel hindrar ingenting i detta kapitel en part från att upprätta eller bibehålla statsägda företag, att utse eller bibehålla monopol eller att bevilja företag särskilda rättigheter eller privilegier.

PUBLIC

ARTIKEL 29.4

Icke-diskriminerande behandling och affärsmässiga överväganden

1. En part ska säkerställa att vart och ett av dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol när de bedriver kommersiell verksamhet

a) agerar i enlighet med affärsmässiga överväganden vid köp eller försäljning av en vara eller tjänst, utom när detta sker i syfte att fullgöra sådana krav som följer av dess public service-uppdrag som inte är oförenliga med led b eller c i denna punkt,

b) vid köp av en vara eller tjänst

i) medger en vara eller en tjänst som tillhandahålls av den andra partens företag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges en likadan vara eller tjänst som tillhandahålls av den berörda partens egna företag, och

ii) medger en vara eller en tjänst som tillhandahålls av ett företag som är en omfattad investering i den mening som avses i artikel 17.2.1 d på den partens territorium en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges en likadan vara eller tjänst som tillhandahålls av företag på den relevanta marknaden på den partens territorium som är investeringar gjorda av den partens investerare, och

c) vid köp av en vara eller tjänst

i) medger den andra partens företag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges den berörda partens egna företag, och

ii) medger ett företag som är en omfattad investering i den mening som avses i artikel 17.2.1 d på den partens territorium en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges sådana företag på den relevanta marknaden på den partens territorium som utgör investeringar av den partens investerare,

PUBLIC

2. Punkt 1 hindrar inte statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol från att

a) köpa eller tillhandahålla varor eller tjänster på andra villkor, inbegripet villkor vad gäller pris, förutsatt att sådana andra villkor fastställs i enlighet med affärsmässiga överväganden, eller

b) vägra köpa eller tillhandahålla varor eller tjänster, förutsatt att vägran genomförs enligt affärsmässiga överväganden.

PUBLIC

ARTIKEL 29.5

Regelverk

1. Parterna ska på bästa sätt utnyttja internationella standarder, om tillämpligt även OECD:s riktlinjer för styrning av statsägda företag, beroende på vad som är lämpligt.

2. Varje part ska säkerställa att varje regleringsorgan och varje annat organ med regleringsfunktion som den upprättar eller bibehåller

a) är oberoende av och inte ansvarigt inför något av de företag som det reglerar för att säkerställa att regleringsfunktionen fungerar effektivt, och

b) under likadana omständigheter handlar opartiskt[1] med avseende på alla företag som det reglerar, inbegripet statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol[2].

3. Varje part ska tillämpa sina lagar och andra författningar i fråga om statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol kontrolleras på ett konsekvent och icke-diskriminerande sätt.

PUBLIC

ARTIKEL 29.6

Transparens

1. En part (*den begärande parten*) som har skäl att tro att dess intressen enligt detta kapitel påverkas negativt av den kommersiella verksamhet som utförs av ett statsägt företag, ett företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller ett utsett monopol från den andra parten får begära att den andra parten (*den anmodade parten*) lämnar skriftlig information om den enhetens kommersiella verksamhet som rör genomförandet av detta kapitel.

2. Den begärande parten ska i en begäran enligt punkt 1 inkludera en förklaring om hur den parten anser att enhetens verksamhet påverkar den partens intressen enligt detta kapitel, och ska ange vilken av den information som förtecknas i punkt 3 som den begär.

---

[1] För tydlighetens skull påpekas att bedömningen av i vilken mån ett regleringsorgan agerar opartiskt vid utövandet av sina regleringsfunktioner ska göras utifrån det allmänna mönster och den praxis som regleringsorganet uppvisar.

[2] För tydlighetens skull påpekas att när det gäller de sektorer för vilka parterna enats om särskilda skyldigheter för regleringsorganet i andra kapitel i detta avtal ska de relevanta bestämmelserna i de andra kapitlen ha företräde.

3. Den anmodade parten ska tillhandahålla följande information i enlighet med punkterna 1 och 2:

a) Enhetens ägar- och röststrukturer, inbegripet hur stor procentandel av aktierna i enheten som sammantaget ägs av parten eller dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol och den sammantagna procentandel av rösterna som dessa har i enheten.

b) En beskrivning av eventuella särskilda aktier eller särskilda rösträtter eller andra rättigheter som innehas av parten eller dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol, om dessa skiljer sig från de rättigheter som gäller för enhetens ordinarie aktier.

c) Enhetens organisationsstruktur och sammansättningen av dess styrelse eller motsvarande organ.

d) En beskrivning av vilka myndigheter eller offentliga organ som reglerar eller övervakar enheten, en beskrivning av de rapporteringskrav som dessa myndigheter eller offentliga organ ålägger den, samt dessa myndigheters eller offentliga organs rättigheter och praxis när det gäller tillsättning av, uppsägning av eller ersättning till enhetens högre chefer och ledamöter av dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

PUBLIC

e) Enhetens årliga intäkter och totala tillgångar under den senaste treårsperiod som det finns information om.

f) Eventuella undantag, immuniteter och därmed sammanhängande åtgärder som enheten åtnjuter enligt den anmodade partens lagar och andra författningar. och

g) Alla ytterligare uppgifter om enheten som är offentligt tillgängliga, bland annat årliga finansiella rapporter och revisioner utförda av tredje part.

4. Punkterna 1–3 medför inte någon skyldighet för en part att lämna ut konfidentiell information vars utlämnande skulle strida mot dess lagar och andra författningar, hindra upprätthållandet av att lagar efterlevs eller på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda företags berättigade kommersiella intressen.

5. Om den begärda informationen inte är tillgänglig för den anmodade parten, ska den parten skriftligen underrätta den begärande parten om skälen till detta.

PUBLIC

ARTIKEL 29.7

Partsspecifik bilaga

1. Artikel 29.4 är inte tillämplig på icke-överensstämmande verksamhet som bedrivs av de statsägda företag eller utsedda monopol som en part förtecknar i sin bindningslista i bilaga 29 i enlighet med villkoren i den partens bindningslista.

2. På begäran av endera parten får gemensamma rådet anta ett beslut om ändring av bilaga 29 i enlighet med artikel 8.5.1 a och ska under alla omständigheter överväga ändringar av bilaga 29 inom fem år efter det att detta avtal har trätt i kraft.

KAPITEL 30

KONKURRENSPOLITIK

ARTIKEL 30.1

Principer

Parterna erkänner vikten av fri och icke snedvriden konkurrens när det gäller handel och investeringar. Parterna medger att konkurrensbegränsande praxis kan störa marknaderna och motverkar fördelarna med handelsliberaliseringen.

PUBLIC

ARTIKEL 30.2

Regelverk

PUBLIC

1. Varje part ska bibehålla eller anta konkurrenslagstiftning som är tillämplig på alla ekonomiska sektorer[1] och som på ett ändamålsenligt sätt reglerar

a) avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen,

b) Ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning. och

c) fusioner av företag som lägger väsentliga hinder i vägen för effektiv konkurrens, särskilt genom att en dominerande ställning upprättas eller förstärks.

2. Varje part ska säkerställa att alla företag, privata såväl som offentliga, omfattas av den konkurrenslagstiftning som avses i punkt 1.

3. Tillämpningen av vardera partens konkurrenslagstiftning bör inte hindra de berörda företagens utförande, rättsligt eller i praktiken, av någon särskild uppgift av allmänt intresse som de har tilldelats. Undantag från någon av parternas konkurrenslagstiftning bör bara medges för uppgifter av allmänt intresse, bör begränsas till vad som är strikt nödvändigt för att uppnå det eftersträvade politiska målet och vara transparenta.

[1] För tydlighetens skull påpekas att Europeiska unionens konkurrensregler är tillämpliga på jordbrukssektorn i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

ARTIKEL 30.3

Genomförande

1. Varje part ska upprätthålla en funktionellt oberoende myndighet som ansvarar för, och har nödvändiga befogenheter och resurser för en fullständig tillämpning och ändamålsenlig kontroll av att den konkurrenslagstiftning som avses i artikel 30.2 efterlevs.

2. Varje part ska tillämpa sin konkurrenslagstiftning på ett öppet och icke-diskriminerande sätt, med iakttagande av principerna om rättvisa förfaranden och de berörda företagens rätt att höras, oberoende av deras nationalitet eller ägande.

PUBLIC

ARTIKEL 30.4

Samarbete

1. Parterna erkänner att det ligger i deras gemensamma intresse att främja samarbete i frågor som rör deras konkurrenspolitik och dess tillämpning.

2. För att underlätta samarbetet får parternas konkurrensmyndigheter utbyta information, med förbehåll för de sekretessregler som fastställs i deras respektive lagar och andra författningar.

3. Parternas konkurrensmyndigheter ska sträva efter att, så långt som det är möjligt och om så är lämpligt, samordna sina åtgärder för efterlevnadskontroll när det gäller samma eller relaterade beteenden eller ärenden.

PUBLIC

ARTIKEL 30.5

Samråd

1. För att främja ömsesidig förståelse mellan parterna, eller för att behandla särskilda frågor rörande tolkningen eller tillämpningen av detta kapitel, ska parterna på begäran av endera parten omgående inleda samråd om eventuella frågor rörande tolkningen eller tillämpningen av detta kapitel[1]. Den part som begär samråd ska i förekommande fall ange hur frågan påverkar handeln eller investeringarna mellan parterna.

2. För att underlätta de samråd som avses i punkt 1 ska vardera parten sträva efter att tillhandahålla relevanta icke-konfidentiella uppgifter till den andra parten.

ARTIKEL 30.6

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 är inte tillämpligt på detta kapitel.

[1] För EU-partens vidkommande är samtalspartnern Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens.

KAPITEL 31

SUBVENTIONER

PUBLIC

ARTIKEL 31.1

Principer

Parterna konstaterar att subventioner får beviljas om de är nödvändiga för att uppnå allmänpolitiska mål. Parterna medger dock att vissa subventioner kan snedvrida marknadernas funktion och motverka fördelarna med handelsliberaliseringen och konkurrensen. En part får därför i princip inte bevilja subventioner om de påverkar eller sannolikt kommer att påverka handeln eller konkurrensen mellan parterna negativt.

ARTIKEL 31.2

Definition och tillämpningsområde

1. I detta kapitel avses med *subvention* en åtgärd som uppfyller villkoren i artikel 1.1 i subventionsavtalet, oavsett om den beviljas ett företag som levererar varor eller ett företag som tillhandahåller tjänster[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte föregriper resultatet av framtida diskussioner inom WTO eller närliggande plurilaterala forum om definitionen av subventioner för tjänster.

2. Detta kapitel är tillämpligt på subventioner som är specifika i enlighet med artikel 2 i subventionsavtalet.

3. Detta kapitel är tillämpligt på subventioner till alla företag, inbegripet privata och offentliga företag.

4. Varje part ska säkerställa att subventionerna till företag som tilldelats uppdrag att utföra tjänster av allmänt ekonomiskt intresse är underställda de regler som anges i detta kapitel, i den mån tillämpningen av dessa regler inte rättsligt eller i praktiken hindrar fullgörandet av de särskilda uppgifter som dessa företag har tilldelats. De tilldelade uppgifterna ska vara transparenta och inga begränsningar av eller avvikelser från tillämpningen av de regler som fastställs i detta kapitel får gå utöver vad som är nödvändigt för att de tilldelade uppgifterna ska kunna utföras.

5. Artikel 31.5 är inte tillämplig på subventioner i samband med handel med varor som omfattas av bilaga 1 till avtalet om jordbruk.

6. Artikel 31.5 och 31.6 är inte tillämplig på den audiovisuella sektorn.

7. Artikel 31.5 och 31.6 är inte tillämplig på subventioner som beviljas för att bistå ursprungsbefolkningar och deras samhällen med deras ekonomiska utveckling[1]. Sådana subventioner ska vara riktade, proportionella och transparenta.

8. Artikel 31.5 och 31.6 är inte tillämplig på subventioner som beviljas för att avhjälpa de skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser.

[1] Vid tillämpningen av denna punkt ska ursprungsbefolkningar och deras samhällen förstås som de som definieras i vardera partens lagstiftning. För EU-partens vidkommande omfattar dess lagstiftning både Europeiska unionens lagstiftning och varje medlemsstats lagstiftning.

9. Artikel 31.5 är inte tillämplig på subventioner som beviljas tillfälligt för att hantera en ekonomisk kris[1]. Sådana subventioner ska vara proportionella och riktade för att avhjälpa denna ekonomiska kris.

10. Gemensamma rådet får anta ett beslut om ändring av definitionen av *subvention* i punkt 1 i denna artikel i den mån den avser företag som tillhandahåller tjänster, i syfte att införliva resultatet av framtida diskussioner inom WTO eller närliggande plurilaterala forum i denna fråga, i enlighet med artikel 8.5.1 a.

PUBLIC

ARTIKEL 31.3

Förhållande till WTO-avtalet

Detta kapitel ska tillämpas utan att det påverkar en parts rättigheter och skyldigheter enligt artikel XV i Gats, artikel XVI i Gatt 1994, subventionsavtalet och avtalet om jordbruk.

[1] *Ekonomisk kris* ska avse en ekonomisk händelse som orsakar en allvarlig störning i en parts ekonomi. För EU-partens vidkommande ska *en parts ekonomi* förstås som Europeiska unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters ekonomi.

ARTIKEL 31.4

Transparens

PUBLIC

1. När det gäller en subvention som beviljats eller bibehållits inom dess territorium ska varje part tillhandahålla följande uppgifter:

a) Subventionens rättsliga grund och syfte.

b) Subventionens utformning.

c) Subventionsbeloppet eller det budgeterade subventionsbeloppet.

d) Namnet på subventionens mottagare, om möjligt.

2. En part ska uppfylla de krav som anges i punkt 1 i denna artikel genom att

a) göra anmälningar enligt artikel 25 i subventionsavtalet, förutsatt att anmälan innehåller all den information som avses i punkt 1 i denna artikel och tillhandahålls minst vartannat år,

b) göra anmälningar enligt artikel 18 i avtalet om jordbruk, eller

c) offentliggöra, av parten eller på dess vägnar, informationen på en allmänt tillgänglig webbplats, senast den 31 december det kalenderår som följer på det år då subventionen beviljades eller bibehölls.

PUBLIC

ARTIKEL 31.5

Samråd

1. Om en part anser att en subvention som beviljas av den andra parten har eller skulle kunna ha en negativ inverkan på dess handelsintressen eller på konkurrensen, får den parten (*den begärande parten*) skriftligen uttrycka sin oro till den andra parten (*den svarande parten*) och begära samråd i frågan. En sådan begäran ska innehålla en förklaring av hur subventionen har eller skulle kunna ha en negativ inverkan på den begärande partens handelsintressen eller på konkurrensen.

2. Vid tillämpning av punkt 1 får den begärande parten begära följande information om subventionen från den svarande parten:

a) subventionens rättsliga grund och dess politiska mål eller syfte,

b) Subventionens utformning.

c) Subventionens datum och varaktighet och andra eventuella tidsfrister kopplade till den.

d) Behörighetskraven för att beviljas en subvention.

e) Det sammanlagda subventionsbeloppet eller det årliga budgeterade subventionsbeloppet.

f) namnet på subventionens mottagare, om möjligt,

g) Alla övriga upplysningar som gör det möjligt att bedöma subventionens negativa effekter.

3. Den svarande parten ska skriftligen lämna den information som begärts enligt punkt 2 senast 60 dagar efter den dag då begäran mottogs.

4. Om den svarande parten inte, helt eller delvis, tillhandahåller den information som begärs enligt punkterna 2 och 3, ska den svarande parten skriftligen förklara skälen till detta.

5. Om den begärande parten efter att ha mottagit den begärda informationen och efter samrådet anser att den berörda subventionen har eller kan ha en betydande negativ inverkan på dess handelsintressen eller på konkurrensen, ska den svarande parten göra sitt yttersta för att undanröja eller minimera dessa effekter.

PUBLIC

ARTIKEL 31.6

Subventioner som är underställda villkor

1. Vid beviljandet av följande subventioner ska varje part tillämpa följande villkor:

a) När det gäller subventioner där en regering, direkt eller indirekt, ansvarar för att garantera vissa företags skulder eller åtaganden, ska täckningen av skulder eller åtaganden inte vara obegränsad med avseende på beloppet av dessa skulder eller åtaganden, eller varaktigheten av regeringens ansvar.

b) När det gäller subventioner till insolventa företag eller företag i svårigheter såsom lån och garantier, kontantbidrag, kapitaltillskott, tillhandahållande av tillgångar under marknadspriset och skattebefrielser med en varaktighet på mer än ett år, ska en trovärdig omstruktureringsplan ha utarbetats på grundval av realistiska antaganden för att säkerställa att de insolventa företagen eller företagen i svårigheter inom rimlig tid återgår till långsiktig lönsamhet, och företaget själv, med undantag för små och medelstora företag, ska bidra till omstruktureringskostnaderna.

2. Punkt 1 b är inte tillämplig på subventioner som beviljas företag som tillfälligt likviditetsstöd i form av lånegarantier eller lån som begränsas till det belopp som krävs enbart för att ett företag i svårigheter ska kunna fortsätta sin verksamhet under den tid som krävs för att anta en omstrukturerings- eller likvidationsplan.

PUBLIC

3. Denna artikel är endast tillämplig på subventioner som har en negativ inverkan på den andra partens handel och konkurrens eller sannolikt kommer att ha en negativ inverkan på dessa.

4. Denna artikel är inte tillämplig på subventioner

a) som beviljas för att säkerställa att ett företag lämnar marknaden under ordnade former, eller

b) vars sammanlagda belopp eller sammanlagda budget understiger 170 000 SDR per företag under tre på varandra följande år.

PUBLIC

ARTIKEL 31.7

Användning av subventioner

Varje part ska säkerställa att företagen endast använder subventionerna för de uttryckligen definierade politiska mål för vilka de beviljades[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att skyldigheten anses vara fullgjord när en part har upprättat lämpliga rättsliga ramar och administrativa förfaranden i detta syfte.

ARTIKEL 31.8

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 är inte tillämpligt på artikel 31.5.5.

PUBLIC

ARTIKEL 31.9

Konfidentialitet

1. Vid utbyte av information enligt detta kapitel ska parterna beakta de begränsningar som föreskrivs i deras respektive lagstiftning om tystnadsplikt och affärshemligheter samt säkerställa skyddet av affärshemligheter och andra konfidentiella uppgifter.

2. Om en part lämnar information enligt detta kapitel ska den mottagande parten upprätthålla informationens konfidentialitet.

KAPITEL 32

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

AVSNITT A

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 32.1

Mål

1. Målen för detta kapitel är att

a) främja produktion och kommersialisering av innovativa och kreativa varor och tjänster mellan parterna, för att bidra till en mer hållbar och inkluderande ekonomi för parterna,

b) främja och styra handeln mellan parterna samt minska snedvridningar av och hinder för sådan handel, och

c) få till stånd ett fullgott och effektivt skydd av immateriella rättigheter samt säkerställa att dessa rättigheter efterlevs.

PUBLIC

2. Målen i artikel 7 i Trips-avtalet gäller i tillämpliga delar för detta kapitel.

PUBLIC

ARTIKEL 32.2

Tillämpningsområde

1. Varje part ska fullgöra sina åtaganden enligt de internationella fördrag på området för immateriella rättigheter i vilka den är part, inbegripet Trips-avtalet.

2. I detta kapitel kompletteras och preciseras parternas rättigheter och skyldigheter enligt Trips-avtalet och andra internationella avtal om immateriella rättigheter.

3. Ingenting i detta kapitel hindrar en part från att tillämpa bestämmelser i sin lagstiftning som inför högre standarder för skyddet och upprätthållandet av immateriella rättigheter, förutsatt att dessa bestämmelser är förenliga med detta kapitel. Varje part ska vara fri att fastställa lämpliga metoder för att genomföra detta kapitel inom sitt eget rättssystem och sin egen praxis.

ARTIKEL 32.3

Principer

1. Principerna i artikel 8 i Trips-avtalet gäller i tillämpliga delar för detta kapitel.

2. Med hänsyn till de underliggande allmänpolitiska målen i inhemska system erkänner parterna behovet av att göra följande genom sina respektive immaterialrättssystem, med bibehållen respekt för principen om transparens och med beaktande av de relevanta intressenternas intressen, inbegripet rättighetshavare, användare och allmänheten:

a) Främja innovation och kreativitet.

b) Underlätta spridningen av information, kunskap, teknik, kultur och konst.

PUBLIC

ARTIKEL 32.4

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 32-A, 32-B och 32-C gäller följande definitioner:

a) *Bernkonventionen*: Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk, undertecknad i Bern den 9 september 1886, i sin ändrade lydelse av den 28 september 1979.

b) *immateriella rättigheter*: alla kategorier av immateriella rättigheter som omfattas av artiklarna 1–7 i avsnitt B i detta kapitel eller avsnitten 1–7 i del II av Trips-avtalet. Skyddet för immateriella rättigheter innefattar ett skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10 bis i Pariskonventionen.

c) *Pariskonventionen*: Pariskonventionen för industriellt rättsskydd av den 20 mars 1883, senast reviderad i Stockholm den 14 juli 1967, i sin ändrade lydelse av den 28 september 1979.

d) *Romkonventionen*: den internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag, undertecknad i Rom den 26 oktober 1961.

e) *Wipo*: Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten.

PUBLIC

ARTIKEL 32.5

Nationell behandling

1. Med avseende på alla kategorier av immateriella rättigheter som omfattas av detta kapitel ska varje part medge den andra partens medborgare en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten medger sina egna medborgare med avseende på skydd[1] för immateriella rättigheter, med förbehåll för de undantag som redan fastställs i Pariskonventionen, Bernkonventionen, Romkonventionen eller Överenskommelsen om rättsligt skydd för kretsmönster i halvledarprodukter, upprättad i Washington den 26 maj 1989, samt Wipos fördrag om framföranden och fonogram (*WPPT-fördraget*), upprättat i Genève den 20 december 1996. Beträffande utövande konstnärer, fonogramframställare samt radio- och televisionsföretag är den skyldigheten endast tillämplig på de rättigheter som föreskrivs i detta kapitel.

2. En part får använda sig av de undantag som är tillåtna enligt punkt 1 i samband med sina rättsliga och administrativa förfaranden, inbegripet krav på att en medborgare från den andra parten ska uppge en delgivningsadress på dess territorium eller utse ett ombud på dess territorium, förutsatt att sådana undantag

a) är nödvändiga för att säkerställa att den berörda partens lagar eller andra författningar som inte är oförenliga med detta kapitel följs, och

[1] Vid tillämpningen av denna punkt inbegriper begreppet *skydd* frågor som rör tillgång, förvärv, räckvidd, underhåll och åberopande av immateriella rättigheter samt frågor rörande bruk av immateriella rättigheter som särskilt tas upp i detta kapitel. I denna punkt omfattar begreppet *skydd* dessutom åtgärder för att förhindra kringgående av effektiva tekniska åtgärder samt åtgärder avseende information om rättighetsförvaltning.

b) inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra en förtäckt restriktion av handeln.

3. Punkt 1 är inte tillämplig på förfaranden som föreskrivs i multilaterala avtal som ingåtts inom ramen för Wipo angående förvärv eller underhåll av immateriella rättigheter.

PUBLIC

ARTIKEL 32.6

Immateriella rättigheter och folkhälsa

1. Parterna erkänner vikten av förklaringen om Trips-avtalet och folkhälsa, antagen i Doha den 14 november 2001 av WTO:s ministerkonferens (*Dohaförklaringen*). För tolkningen och tillämpningen av de rättigheter och skyldigheter som följer av detta kapitel ska parterna säkerställa förenlighet med Dohaförklaringen.

2. Varje part ska genomföra artikel 31a i Trips-avtalet jämte bilagan till Trips-avtalet och tillägget till den bilagan, som trädde i kraft den 23 januari 2017.

ARTIKEL 32.7

Konsumtion

Ingenting i denna del av avtalet hindrar en part från att fastställa huruvida eller på vilka villkor konsumtion av immateriella rättigheter är tillämplig enligt dess rättssystem.

PUBLIC

AVSNITT B

STANDARDER FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

UNDERAVSNITT 1

UPPHOVSRÄTT OCH NÄRSTÅENDE RÄTTIGHETER

ARTIKEL 32.8

Internationella avtal

1. Varje part bekräftar sitt åtagande gentemot och ska följa

a) Bernkonventionen,

b) Romkonventionen,

c) Wipos fördrag om upphovsrätt, antaget i Genève den 20 december 1996,

d) WPPT-fördraget. och

e) Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning, upprättat i Marrakech den 27 juni 2013.

2. Varje part ska göra alla rimliga ansträngningar för att ratificera eller ansluta sig till Pekingfördraget om audiovisuella framföranden, som antogs i Peking den 24 juni 2012.

ARTIKEL 32.9

Upphovsmän

Varje part ska föreskriva att upphovsmän har ensamrätt att tillåta eller förbjuda

a) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av sina verk, oavsett metod och form, helt eller delvis,

PUBLIC

b) all slags spridning till allmänheten genom försäljning eller på annat sätt, av sina verk eller kopior av dessa,

c) all överföring till allmänheten av sina verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och

d) kommersiell uthyrning till allmänheten av original eller kopior av sina datorprogram eller filmverk.

PUBLIC

ARTIKEL 32.10

Utövande konstnärer

Varje part ska föreskriva att utövande konstnärer har ensamrätt att tillåta eller förbjuda

a) upptagning[1] av sina framföranden,

b) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av upptagningar av sina framföranden, oavsett metod och form, helt eller delvis,

c) spridning av upptagningar av sina framföranden till allmänheten genom försäljning eller på annat sätt,

[1] Med begreppet *upptagning* avses konkretisering av ljud eller av en framställning av ljud ur vilken detta ljud kan uppfattas, mångfaldigas eller överföras genom en anordning.

d) tillgängliggörande av upptagningar av sina framföranden för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och

e) trådlös radio- och televisionsutsändning och överföring till allmänheten av sina framföranden, utom när framförandet i sig sker vid en radio- eller televisionsutsändning eller härrör från en upptagning.

PUBLIC

ARTIKEL 32.11

Fonogramframställare

Varje part ska föreskriva att fonogramframställare har ensamrätt att tillåta eller förbjuda

a) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av sina fonogram, oavsett metod och form, helt eller delvis,

b) spridning av sina fonogram, inbegripet kopior av dessa, till allmänheten genom försäljning eller annan överföring av äganderätten,

c) tillgängliggörande av sina fonogram för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och

d) kommersiell uthyrning till allmänheten av sina fonogram.

PUBLIC

ARTIKEL 32.12

Radio- och televisionsföretag

Varje part ska föreskriva att radio- och televisionsföretag har ensamrätt att tillåta eller förbjuda

a) upptagning av deras trådlöst överförda utsändningar,

b) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av upptagningar av sina trådlöst överförda utsändningar, oavsett metod och form, helt eller delvis, och

c) trådlös återutsändning av sina utsändningar liksom överföring till allmänheten[1] av sina utsändningar, om sådan överföring sker på platser till vilka allmänheten har tillträde mot erläggande av en inträdesavgift.

[1] För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna punkt hindrar en part från att fastställa på vilka villkor denna rättighet får utövas, i enlighet med artikel 13 d i Romkonventionen.

ARTIKEL 32.13

Utsändning och överföring till allmänheten
av fonogram som getts ut i kommersiellt syfte[1]

1. Varje part ska föreskriva en rätt till en skälig engångsersättning från användaren till utövande konstnärer och fonogramframställare om ett fonogram som har getts ut i kommersiellt syfte, eller ett mångfaldigat exemplar av ett sådant fonogram, används för utsändning eller annan överföring till allmänheten[2].

2. Varje part ska säkerställa att den skäliga engångsersättning som avses i punkt 1 delas mellan berörda utövande konstnärer och fonogramframställare. Varje part får anta lagstiftning där, i avsaknad av en överenskommelse mellan utövande konstnärer och fonogramframställare, villkor fastställs enligt vilka utövande konstnärer och fonogramframställare ska dela denna skäliga engångsersättning.

---

[1] Varje part får bevilja utövande konstnärer och fonogramframställare mer omfattande rättigheter i fråga om utsändning och överföring till allmänheten av fonogram som getts ut i kommersiellt syfte.

[2] Vid tillämpningen av denna artikel innefattar *överföring till allmänheten* inte tillgängliggörande av ett fonogram för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till fonogrammet från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

ARTIKEL 32.14

Skyddstid

1. Upphovsmannens rättigheter till ett verk ska löpa under upphovsmannens livstid och i minst 70 år efter upphovsmannens död, oberoende av vilken dag verket lagligen görs tillgängligt för allmänheten[1].

2. I fråga om verk med gemensamt upphovsmannaskap ska den skyddstid som avses i punkt 1 beräknas från den sist avlidna upphovsmannens dödsdag.

PUBLIC

[1] Om en part tillhandahåller en särskild skyddstid i fall där en juridisk person utses till rättighetshavare, ska skyddstiden löpa i minst 70 år efter det att arbetet lagligen gjorts tillgängligt för allmänheten.

3. I fråga om anonyma eller pseudonyma verk ska skyddstiden löpa i minst 70 år efter det att verket lagligen görs tillgängligt för allmänheten. Om den pseudonym som upphovsmannen antagit inte medger något tvivel om dennes identitet eller om upphovsmannen avslöjar sin identitet under den tid som avses i denna punkt, ska dock den skyddstid som anges i punkt 1 tillämpas.

4. Skyddstiden för filmverk eller audiovisuella verk ska löpa ut minst 70 år efter den sist avlidna upphovsmannens dödsdag. Det ska vara parternas lagar och andra författningar som fastställer vilka personer som ska betraktas som upphovsmän till ett filmverk eller audiovisuellt verk.

5. Radio- och televisionsföretags rättigheter ska upphöra 50 år efter den dag då utsändningen först överfördes.

PUBLIC

6. Utövande konstnärers rättigheter ska upphöra tidigast 50 år efter dagen för upptagningen av framförandet, men

a) om en upptagning av framförandet lagligen offentliggörs eller, om det tillhandahålls av en part, lagligen överförs till allmänheten inom den period på 50 år som avses i denna punkt, ska skyddstiden beräknas från dagen för det första offentliggörandet eller, om det tillhandahålls av en part, den första överföringen till allmänheten; om en part tillhandahåller båda möjligheterna ska skyddstiden beräknas utifrån den händelse som inträffat först, och

b) om en upptagning av framförandet på ett fonogram lagligen offentliggörs eller, om det tillhandahålls av en part, lagligen överförs till allmänheten inom den period på 50 år som avses i denna punkt, ska skyddstiden löpa ut minst 70 år från dagen för det första offentliggörandet eller, om det tillhandahålls av en part, den första överföringen till allmänheten; om en part tillhandahåller båda möjligheterna ska skyddstiden beräknas utifrån den händelse som inträffat först.

PUBLIC

7. Fonogramframställares rättigheter ska upphöra minst 50 år efter det att upptagningen gjordes. Om fonogrammet lagligen offentliggörs eller, om det tillhandahålls av en part, lagligen överförs till allmänheten inom denna period, ska dock dessa rättigheter löpa ut minst 70 år från dagen för det första offentliggörandet eller, om det tillhandahålls av en part, den första överföringen till allmänheten. Parterna får anta eller bibehålla ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att de vinster som genereras under den 20-åriga skyddstid som följer efter det att 50-årsperioden löpt ut fördelas rättvist mellan de utövande konstnärerna och fonogramframställarna.

PUBLIC

ARTIKEL 32.15

Följerätt

1. Varje part ska till förmån för upphovsmannen till ett originalverk av grafisk eller plastisk konst föreskriva en följerätt som ska definieras som en oeftergivlig rätt som upphovsmannen inte kan avstå från, inte ens på förhand, och som innebär rätt till royalty grundad på det erhållna försäljningspriset vid vidareförsäljning av verket efter upphovsmannens första överlåtelse[1].

2. Den följerätt som avses i punkt 1 ska vara tillämplig på all vidareförsäljning där säljare, köpare eller förmedlare är yrkesmässigt verksamma på konstmarknaden, till exempel auktionskammare, konstgallerier och konsthandlare i allmänhet.

[1] Trots vad som anges i denna artikel får för Chiles vidkommande artikel 36 första stycket i lag nr 17.366 av den 28 augusti 1970, ändrad genom lag nr 21.045 av den 13 oktober 2017, fortsätta att tillämpas på beräkningen av royalties.

3. Varje part får föreskriva att den följerätt som avses i punkt 1 inte ska tillämpas på vidareförsäljning i fall där säljaren har förvärvat verket direkt av upphovsmannen mindre än tre år före vidareförsäljningen och där vidareförsäljningspriset inte överstiger ett visst minimibelopp.

PUBLIC

ARTIKEL 32.16

Kollektiv förvaltning av rättigheter

1. Parterna ska främja samarbete mellan sina respektive organisationer för kollektiv förvaltning i syfte att främja tillgången till verk och andra skyddade alster på parternas territorier och överföringen av rättighetsintäkter mellan deras respektive organisationer för kollektiv förvaltning för användning av sådana verk eller andra skyddade alster.

2. Parterna ska främja insyn i organisationer för kollektiv förvaltning, särskilt när det gäller rättighetsintäkter som de samlar in, avdrag som de tillämpar på rättighetsintäkter de samlar in, användning av insamlade rättighetsintäkter, former för utdelning samt repertoar.

3. Varje part ska säkerställa att de organisationer för kollektiv förvaltning som är etablerade på dess territorium och som representerar en annan organisation för kollektiv förvaltning som är etablerad på den andra partens territorium genom ett representationsavtal, uppmuntras att korrekt, regelbundet och omsorgsfullt betala de belopp som ska betalas till de representerade organisationerna för kollektiv förvaltning samt att förse den representerade organisationen för kollektiv förvaltning med information om storleken på de rättighetsintäkter som samlas in för dess räkning och eventuella avdrag från dessa rättighetsintäkter.

ARTIKEL 32.17

Inskränkningar och undantag

Varje part ska föreskriva inskränkningar av eller undantag från de rättigheter som anges i artikel 32.9–32.13 enbart i vissa särskilda fall som inte strider mot ett normalt utnyttjande av verket eller alstret och inte oskäligt inkräktar på rättsinnehavarnas legitima intressen.

PUBLIC

ARTIKEL 32.18

Skydd av tekniska åtgärder

1. Varje part ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder om personen som utför kringgåendet känner till eller rimligen borde känna till att han eller hon eftersträvar det målet.

2. Varje part ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot tillverkning, import, spridning, försäljning, uthyrning, marknadsföring i försäljnings- eller uthyrningssyfte eller innehav i kommersiellt syfte av anordningar, produkter eller komponenter eller tillhandahållande av tjänster som

a) marknadsförs eller utannonseras i syfte att kringgå en effektiv teknisk åtgärd,

b) endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde utöver att kringgå en effektiv teknisk åtgärd, eller

c) huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta kringgåendet av effektiva tekniska åtgärder.

3. I detta underavsnitt avses med *teknisk åtgärd* varje teknik, anordning eller komponent som har utformats för att vid normalt bruk förhindra eller begränsa handlingar, vad gäller verk eller andra alster[1], som inte är tillåtna av innehavaren av en upphovsrätt eller en till denna upphovsrätt närstående rättighet som föreskrivs enligt en parts lagstiftning. Tekniska åtgärder ska anses vara effektiva om användningen av ett skyddat verk eller annat alster kontrolleras av rättighetshavarna genom tillämpningen av en åtkomstkontroll- eller skyddsprocess, t.ex. kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, som uppfyller skyddsändamålet.

4. Utan hinder av det rättsliga skydd som föreskrivs i punkt 1 i denna artikel får varje part, om rättighetsinnehavarna inte vidtar frivilliga åtgärder, vid behov vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att det tillfredsställande rättsliga skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder som föreskrivs i enlighet med denna artikel inte hindrar dem som omfattas av undantag eller inskränkningar i enlighet med artikel 32.17 från att åtnjuta sådana undantag eller begränsningar.

[1] För tydlighetens skull påpekas att *verk eller annat alster* inte avser verk eller andra alster för vilka skyddstiden har löpt ut.

ARTIKEL 32.19

Skyldigheter angående information om rättighetsförvaltning

1. Varje part ska föreskriva ett tillfredsställande rättsligt skydd mot följande handlingar som en person utför med vetskap om att detta sker utan tillstånd, om den personen vet, eller rimligen borde veta, att denne därigenom orsakar, möjliggör, underlättar eller döljer intrång i en upphovsrätt eller närstående rättighet i enlighet med den partens lagstiftning:

a) Avlägsnande eller ändring av elektronisk information om rättighetsförvaltning,

b) Spridning, import i spridningssyfte, utsändning, överföring till eller tillgängliggörande för allmänheten av verk eller andra alster som är skyddade enligt detta underavsnitt och från vilka elektronisk information om rättighetsförvaltning har avlägsnats eller ändrats utan tillstånd.

2. I denna artikel avses med *information om rättighetsförvaltning* all information som lämnas av en rättsinnehavare i syfte att identifiera att verk eller annat alster som avses i denna artikel, upphovsmannen eller annan rättsinnehavare, eller information om villkoren för användning av verket eller alstret liksom eventuella nummer eller koder som innehåller sådan information.

3. Punkt 2 ska vara tillämplig om någon del av denna information som avses i den punkten är kopplad till ett exemplar av, eller framträder i samband med överföring till allmänheten av, ett verk eller annat alster som avses i denna artikel.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 2

VARUMÄRKEN

PUBLIC

ARTIKEL 32.20

Internationella avtal

Varje part ska

a) följa protokollet till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken, antaget i Madrid den 27 juni 1989, i dess ändrade lydelse av den 12 november 2007,

b) följa fördraget om varumärkesrätt, upprättat i Genève den 27 oktober 1994, och Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken av den 15 juni 1957, i sin ändrade lydelse av den 28 september 1979, och

c) göra alla rimliga ansträngningar för att ansluta sig till Singaporefördraget om varumärkesrätt, upprättat i Singapore den 27 mars 2006.

ARTIKEL 32.21

Rättigheter som är knutna till ett varumärke

Varje part ska föreskriva att innehavaren av ett registrerat varumärke har ensamrätt att hindra tredjeparter som inte har innehavarens samtycke från att i ekonomisk verksamhet använda identiska eller liknande kännetecken som de för vilka varumärket är registrerat, om sådan användning skulle leda till förväxlingsrisk. Om ett identiskt kännetecken används för identiska varor eller tjänster ska förväxlingsrisk anses föreligga.

PUBLIC

ARTIKEL 32.22

Registreringsförfarande

1. Varje part ska föreskriva ett system för registrering av varumärken där varje slutligt negativt beslut som fattas av den berörda varumärkesmyndigheten, inbegripet partiella avslag på ansökan om registrering, ska vederbörligen motiveras och meddelas skriftligen till den som berörs.

2. Varje part ska ge tredje part möjlighet att invända mot varumärkesansökningar eller, i tillämpliga fall enligt dess lagstiftning, varumärkesregistreringar. Sådana invändningsförfaranden ska vara kontradiktoriska.

3. Varje part ska föreskriva en allmänt tillgänglig elektronisk databas över varumärkesansökningar och varumärkesregistreringar.

PUBLIC

ARTIKEL 32.23

Välkända varumärken

I syfte att ge verkan åt skyddet av välkända varumärken på det sätt som avses i artikel 6 bis i Pariskonventionen och artikel 16.2 och 16.3 i Trips-avtalet bekräftar parterna vikten av den gemensamma rekommendation om bestämmelser om skydd för välkända varumärken som antogs av församlingen för Internationella unionen för industriellt rättsskydd och Wipos generalförsamling vid den trettiofjärde omgången möten i Wipo-medlemsstaternas församlingar den 20–29 september 1999.

ARTIKEL 32.24

Undantag från rättigheter som är knutna till ett varumärke

1. Varje part

a) ska föreskriva skälig användning av beskrivande ord som ett begränsat undantag till de rättigheter som är knutna till ett varumärke, och

b) får föreskriva andra begränsade undantag.

2. Punkt 1 är tillämplig under förutsättning att undantagen tar hänsyn till varumärkesinnehavarnas och tredjeparternas rättmätiga intressen.

3. Varumärket ger inte innehavaren rätt att förbjuda tredje part att i ekonomisk verksamhet använda

a) sitt eget namn eller sin egen adress,

b) uppgifter om varornas eller tjänsternas art, kvalitet, kvantitet, avsedda ändamål, värde eller geografiska ursprung, tidpunkten för framställandet av varor eller för utförandet av tjänsten eller andra egenskaper hos varor eller tjänster, eller

c) varumärket, om det är nödvändigt för att ange en varas eller en tjänsts avsedda ändamål, särskilt som tillbehör eller reservdelar.

4. Punkt 3 är tillämplig om den tredje partens användning sker i enlighet med god affärssed[1].

5. En part får föreskriva att varumärket inte ger innehavaren rätt att förbjuda tredje part att i ekonomisk verksamhet använda en äldre rättighet som endast gäller lokalt, om rättigheten erkänns av den partens lagstiftning och används inom gränserna för det territorium inom vilket den är erkänd.

[1] Alternativt får en part villkora sådan användning med att den inte får vara vilseledande eller ge upphov till förväxlingsrisk bland den berörda delen av allmänheten.

ARTIKEL 32.25

Grunder för upphävande

1. Varje part ska föreskriva att ett varumärke ska kunna upphävas om det inom en sammanhängande period på fem år inte har tagits i verkligt bruk i det relevanta territoriet för de varor eller tjänster för vilka det registrerats, och det inte finns några giltiga skäl till att det inte har använts. En part kan dock föreskriva att ingen person kan kräva att innehavarens rätt till ett varumärke ska upphävas om varumärket har tagits i verkligt bruk eller dess användning verkligen har påbörjats eller återupptagits under tiden mellan utgången av femårsperioden och ansökan om upphävande. Om användningen av varumärket påbörjats eller återupptagits inom en tremånadersperiod före ansökan om upphävande, och denna tremånadersperiod inleds tidigast vid utgången av den sammanhängande femårsperiod under vilken märket inte använts, ska användningen emellertid lämnas utan avseende om förberedelserna för att påbörja eller återuppta användningen vidtogs först efter det att innehavaren fick kännedom om att en ansökan om upphävande kunde komma att göras.

2. Ett varumärke ska också kunna upphävas om det, efter den dag då det registrerades, som ett resultat av innehavarens verksamhet eller passivitet har blivit en allmän benämning i handeln för en vara eller tjänst för vilket det är registrerat[1].

[1] Ett varumärke kan eventuellt också upphävas om det, efter den dag då det registrerades, som ett resultat av innehavarens användning av varumärket eller den användning till vilken innehavaren gett sitt tillstånd med avseende på de varor eller tjänster för vilka det är registrerat, kan komma att vilseleda allmänheten, särskilt vad gäller dessa varors eller tjänsters art, kvalitet eller geografiska ursprung.

ARTIKEL 32.26

Ansökningar i ond tro

Ett varumärke ska kunna förklaras ogiltigt om den sökande gjorde sin ansökan om registrering av varumärket i ond tro. Varje part får även föreskriva att ett sådant varumärke inte får registreras.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 3

FORMGIVNINGAR[1]

ARTIKEL 32.27

Internationella avtal

Varje part ska vidta alla rimliga åtgärder för att ansluta sig till Genèveakten till Haagöverenskommelsen om internationell registrering av industriella formgivningar, antagen i Genève den 2 juli 1999.

[1] Hänvisningar i detta kapitel till formgivningar ska tolkas som hänvisningar till registrerade industriella formgivningar.

ARTIKEL 32.28

Skydd av registrerade formgivningar[1]

1. Varje part ska tillhandahålla skydd för självständigt skapade formgivningar som är nya eller nyskapande[2]. Det skyddet ska tillhandahållas genom registrering och ge ensamrätt till innehavaren enligt bestämmelserna i denna artikel.

2. Innehavaren av en registrerad formgivning ska ha rätt att åtminstone hindra tredjeparter som saknar innehavarens samtycke från att framställa, sälja, importera eller exportera den produkt som är försedd med eller innefattar den skyddade formgivningen, eller från att använda artiklar som är försedda med eller innefattar den skyddade formgivningen, om sådana handlingar utförs i kommersiellt syfte, otillbörligt skadar det normala utnyttjandet av formgivningen eller inte är förenliga med god handelssed.

3. En formgivning av eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt ska endast betraktas som ny eller nyskapande

a) om beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av den sammansatta produkten, och

[1] Unionen beviljar också skydd för en oregistrerad formgivning om den uppfyller kraven i rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 5.1.2002, s. 1).

[2] En part får i sin lagstiftning föreskriva att krav får ställas på individuella formgivningar att de har särprägel. EU-parten anser att en formgivning har särprägel om det helhetsintryck som den ger en kunnig användare skiljer sig från det helhetsintryck som en sådan användare får av en formgivning som har gjorts tillgänglig för allmänheten.

b) i den mån synliga detaljer hos den beståndsdel som avses i led a i sig uppfyller kraven på nyhet eller nyskapande.

4. Vid tillämpning av punkt 3 a avses med *normal användning* slutanvändares användning, dock inte underhåll, service eller reparationsarbeten.

PUBLIC

ARTIKEL 32.29

Skyddstid

Den tillgängliga skyddstiden ska uppgå till minst 15 år från den dag då ansökan lämnades in.

ARTIKEL 32.30

Undantag och uteslutningar

1. Varje part får föreskriva begränsade undantag från skyddet av formgivningar, förutsatt att sådana undantag inte oskäligen strider mot ett normalt utnyttjande av skyddade formgivningar och inte oskäligen skadar de legitima intressen som innehavaren av den skyddade formgivningen har, med beaktande av tredje parts legitima intressen.

2. Skyddet för formgivning ska inte omfatta formgivning som huvudsakligen är av teknisk eller funktionell karaktär.

3. Formgivningsskydd kan inte bestå för sådana detaljer i en produkts utseende vilkas form och dimensioner måste återges exakt för att den produkt som formgivningen ingår i eller används för ska gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt så att båda produkterna fyller sin egen funktion.

4. Genom undantag från punkt 3 får en formgivning bestå i en formgivning vars syfte är att möjliggöra flerfaldig montering eller anslutning av ömsesidigt utbytbara produkter inom ett modulsystem.

ARTIKEL 32.31

Förhållande till upphovsrätt

En formgivning ska också vara berättigad till skydd enligt en parts upphovsrättslagstiftning från och med den dag då formgivningen skapades eller på något sätt fastställdes. Varje part ska avgöra i vilken utsträckning och på vilka villkor ett sådant skydd ska ges, däribland vilken nivå av nyskapande som ska krävas.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 4

GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

PUBLIC

ARTIKEL 32.32

Definition och tillämpningsområde

1. I denna del av avtalet avses med *geografisk beteckning* uppgifter som anger att en vara har sitt ursprung i en parts territorium, eller i en region eller ort inom detta territorium, när en viss kvalitet, ett visst renommé eller en annan egenskap hos varan i huvudsak kan tillskrivas dess geografiska ursprung.

2. Detta underavsnitt är tillämpligt på geografiska beteckningar som identifierar de produkter som förtecknas i bilaga 32-C.

3. Parterna är överens om att efter detta avtals ikraftträdande överväga att utvidga tillämpningsområdet för geografiska beteckningar som omfattas av detta underavsnitt till att omfatta andra produkttypers geografiska beteckningar som inte omfattas av punkt 2, särskilt när det gäller hantverk, med beaktande av parternas lagstiftningsutveckling.

4. En part ska skydda den andra partens geografiska beteckningar i enlighet med detta underavsnitt, om dessa geografiska beteckningar skyddas som sådana i ursprungslandet.

PUBLIC

ARTIKEL 32.33

Förtecknade geografiska beteckningar

Varje part ska, efter att ha granskat såväl den andra partens lagstiftning som avses i bilaga 32-A och den andra partens geografiska beteckningar som förtecknas i bilaga 32-C, och efter att ha genomfört lämpliga åtgärder för offentliggörande i enlighet med sin lagstiftning och praxis, skydda den andra partens geografiska beteckningar som förtecknas i bilaga 32-C, i enlighet med den skyddsnivå som fastställs i detta underavsnitt.

ARTIKEL 32.34

Ändring av förteckningen över geografiska beteckningar

1. Parterna är överens om möjligheten att i enlighet med artikel 32.40.1 ändra förteckningen över geografiska beteckningar i bilaga 32-C. En part får lägga till högst 45 geografiska beteckningar till dess förteckning över geografiska beteckningar i bilaga 32-C vart tredje år efter dagen för detta avtals ikraftträdande. Parterna ska lägga till nya geografiska beteckningar efter slutförandet av invändningsförfarandet i enlighet med kriterierna i bilaga 32-B och efter att ha granskat de geografiska beteckningarna på ett för båda parter tillfredsställande sätt.

2. Om en ändring av förteckningen över geografiska beteckningar i bilaga 32-C avser en mindre ändring som avser stavningen av en geografisk beteckning som är upptagen i förteckningen eller hänvisningen till namnet på det geografiska område som den kan hänföras till, ska det förfarande som avses i artikel 32.40.4 tillämpas.

3. Varje tillägg eller ändring av en geografisk beteckning enligt punkt 1 eller 2 ska göras genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 32.35

Omfattning av skyddet av geografiska beteckningar

1. De geografiska beteckningar som förtecknas i bilaga 32-C samt de som läggs till i enlighet med artikel 32.34 ska skyddas mot

a) varje kommersiell användning av den geografiska beteckningen för en produkt som är av samma typ och som

   i) inte har sitt ursprung på den ursprungsort som anges i bilaga 32-C för den geografiska beteckningen, eller

ii) har sitt ursprung i den ursprungsort som anges i bilaga 32-C för den geografiska beteckningen, men som inte har framställts eller tillverkats i enlighet med produktspecifikationen för den skyddade beteckningen, även om beteckningen åtföljs av uttryck såsom ”sort”, ”typ”, ”stil”, ”imitation”, ”smak” eller liknande uttryck,

b) användning av något i en produkts beteckning eller presentation som anger eller ger intryck av att produkten i fråga har sitt ursprung i ett annat geografiskt område än den egentliga ursprungsorten, på ett sätt som riskerar att vilseleda allmänheten om produktens geografiska ursprung,

c) varje användning som utgör illojal konkurrens i den mening som avses i artikel 10 bis i Pariskonventionen, inbegripet utnyttjande av en geografisk betecknings anseende eller falska eller vilseledande uppgifter om produktens härkomst, ursprung, beskaffenhet eller väsentliga egenskaper på den inre eller yttre förpackningen, i reklammaterial eller i dokument som rör själva varan, samt varje metod som kan vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

2. Skyddade geografiska beteckningar får inte användas generiskt inom parternas territorier.

3. Någon skyldighet att skydda geografiska beteckningar som inte är eller upphör att vara skyddade på sitt ursprungsterritorium föreligger inte enligt detta underavsnitt.

PUBLIC

4. En part ska inte hindra att skyddet eller erkännandet av en geografisk beteckning kan upphävas av de behöriga myndigheterna på det territorium där den har sitt ursprung, på grundval av att den skyddade eller erkända termen har upphört att uppfylla de villkor på vilka skyddet eller erkännandet ursprungligen beviljades på dess ursprungsterritorium.

5. Varje part ska underrätta den andra parten om en geografisk beteckning upphör att vara skyddad på dess ursprungsterritorium. En sådan underrättelse ska göras i enlighet med de förfaranden som anges i artikel 32.40.

6. Ingenting i detta underavsnitt ska påverka en persons rätt att i ekonomisk verksamhet använda sitt namn eller namnet på personens föregångare i rörelsen, utom om ett sådant namn används i syfte att vilseleda allmänheten.

7. Det skydd som föreskrivs i detta underavsnitt ska vara tillämpligt på översättningen av de geografiska beteckningar som förtecknas i bilaga 32-C, om användningen av en sådan översättning innebär en risk för att allmänheten vilseleds.

8. Om en översättning av en geografisk beteckning är identisk med eller innehåller generiska eller beskrivande begrepp, däribland substantiv och adjektiv, eller begrepp som enligt gängse språkbruk används som vedertagen benämning på en produkt på en parts territorium, eller om en geografisk beteckning inte är identisk med men innehåller ett sådant begrepp, ska bestämmelserna i detta underavsnitt inte påverka rätten för en person att använda detta begrepp i samband med den produkten.

PUBLIC

9. Det skydd som föreskrivs i detta underavsnitt är inte tillämpligt på enskilda led i begrepp med flera led som skyddas som en sådan geografisk beteckning som förtecknas i tillägg 32-C-1, om det enskilda ledet[1] är en term som enligt gängse språkbruk är en vedertagen benämning på den berörda produkten.

10. Ingenting i detta underavsnitt ska hindra att namnet på en växtsort eller en djurras används på en parts territorium med avseende på en produkt[2].

11. För nya geografiska beteckningar som en part avser att lägga till i enlighet med artikel 32.34 ska ingenting kräva att en part skyddar en geografisk beteckning som är identisk med det begrepp som enligt gängse språkbruk är den vanliga benämningen på den berörda produkten på den partens territorium[3].

PUBLIC

---

1 I enlighet med tillägg 32-C-1, som innehåller termer för vilka skydd inte söks.

2 I de förklarande anmärkningarna i bilaga 32-C förtecknas namnen på de växtsorter och djurraser vars användning inte ska hindras.

3 Vid fastställande av vilka nya geografiska beteckningar som ska läggas till ska en parts myndigheter ha befogenhet att beakta hur konsumenterna uppfattar begreppet på den partens territorium, oavsett om begreppet är det begrepp som enligt gängse språkbruk är den vanliga benämningen för den relevanta varan på dess territorium. Faktorer som är relevanta för konsumentuppfattningen kan inbegripa a) huruvida begreppet används för att hänvisa till typen av produkt i fråga, enligt behöriga källor såsom ordböcker, tidningar och relevanta webbplatser, eller b) hur den produkt som begreppet hänvisar till marknadsförs och används i handeln på den partens territorium.

ARTIKEL 32.36

Rätt att använda geografiska beteckningar

1. Ett namn som skyddas enligt detta underavsnitt som geografisk beteckning får användas av alla aktörer som saluför en produkt som överensstämmer med motsvarande specifikation.

2. Ett namn som skyddas enligt detta underavsnitt som geografisk beteckning ska inte vara föremål för registrering av användare eller ytterligare avgifter.

PUBLIC

ARTIKEL 32.37

Förhållande mellan varumärken och geografiska beteckningar

1. Parterna ska vägra att registrera ett varumärke vars användning skulle strida mot artikel 32.35 och som avser samma typ av produkt som den geografiska beteckningen, förutsatt att ansökan om registrering av ett sådant varumärke lämnas in efter dagen för ansökan om skydd av den geografiska beteckningen på den berörda partens territorium.

2. Varumärken som registrerats i strid med punkt 1 ska ogiltigförklaras, på eget initiativ eller på begäran av en berörd part, i enlighet med parternas lagstiftning och praxis.

3. För geografiska beteckningar som avses i artikel 32.33 ska den inlämningsdag för ansökan om skydd som avses i punkterna 1 och 2 vara den 1 november 2022.

4. För geografiska beteckningar som läggs till i bilaga 32-C i enlighet med artikel 32.34 ska dagen för inlämnande av ansökan om skydd vara den dag då en begäran om skydd av en geografisk beteckning översänds till den andra parten, förutsatt att processen för att ändra den förteckning över skyddade geografiska beteckningar som avses i artikel 32.34 har slutförts framgångsrikt.

5. Parterna ska skydda geografiska beteckningar även om det finns ett äldre varumärke. Ett äldre varumärke som registrerats i god tro får förnyas och kan bli föremål för ändringar som kräver att en ny varumärkesansökan lämnas in, förutsatt att dessa ändringar inte undergräver skyddet av geografiska beteckningar och att det inte finns någon grund för ogiltigförklaring av varumärket enligt parternas lagstiftning.

6. I punkt 5 i denna artikel avses med *äldre varumärke* ett varumärke vars användning strider mot artikel 32.35, för vilket en ansökan om registrering har gjorts eller som har fastställts genom användning, om denna möjlighet föreskrivs i den berörda lagstiftningen, i god tro inom den ena partens territorium före den dag då den andra parten lämnar in ansökan om skydd av den geografiska beteckningen enligt denna del av avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 32.38

Kontroll av att skydd efterlevs

Varje part ska genom administrativa åtgärder på begäran av en berörd part säkerställa att det skydd som föreskrivs i artikel 32.35, 32.36 och 32.37 verkställs. Varje part ska i sin lagstiftning och praxis föreskriva ytterligare administrativa och rättsliga åtgärder för att förhindra eller stoppa olaglig användning av skyddade geografiska beteckningar.

PUBLIC

ARTIKEL 32.39

Allmänna regler

1. En part ska inte vara skyldig att skydda ett namn som geografisk beteckning enligt detta underavsnitt om namnet kommer i konflikt med namnet på en växtsort eller en djurras och därmed sannolikt kan vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

2. Om parternas geografiska beteckningar är homonyma ska en part bevilja skydd för varje geografisk beteckning av den andra parten, under förutsättning att det i praktiken görs tillräcklig åtskillnad mellan användningsvillkoren för och presentationen av namnen för att inte vilseleda konsumenten.

3. Om en av avtalsparterna vid bilaterala förhandlingar med en tredje part föreslår att en geografisk beteckning med ursprung i det tredjelandet ska beviljas skydd, och den geografiska beteckningen är homonym med en geografisk beteckning som har sitt ursprung i den andra avtalspartens territorium, ska den underrätta den andra avtalsparten, som ska ges möjlighet att lämna synpunkter innan den geografiska beteckningen beviljas skydd.

4. Import, export och saluföring av produkter som motsvarar de geografiska beteckningar som förtecknas i bilaga 32-C ska ske i enlighet med de lagar och andra författningar som är tillämpliga på den parts territorium där produkterna släpps ut på marknaden.

5. Alla frågor som uppstår avseende produktspecifikationer för skyddade geografiska beteckningar ska behandlas i den underkommitté som avses i artikel 32.40.

6. De geografiska beteckningar som skyddas i enlighet med detta underavsnitt får endast avregistreras av den part i vilken produkten har sitt ursprung. En part ska underrätta den andra parten om en geografisk beteckning som förtecknas i bilaga 32-C upphör att vara skyddad på dess territorium. Efter en sådan underrättelse ska bilaga 32-C ändras i enlighet med artikel 32.40.3

7. En produktspecifikation enligt detta underavsnitt ska vara den som godkänts av myndigheterna i den part på vars territorium produkten har sitt ursprung, inklusive eventuella likaledes godkända ändringar.

PUBLIC

ARTIKEL 32.40

Underkommitté, samarbete och transparens

1. Vid tillämpningen av detta underavsnitt får den underkommitté som avses i artikel 32.66 rekommendera gemensamma rådet att i enlighet med artikel 8.5.1 a ändra

a) bilaga 32-A vad gäller hänvisningarna till tillämplig lagstiftning i parterna,

b) bilaga 32-B vad gäller de kriterier som ska ingå i invändningsförfarandet, och

c) bilaga 32-C vad gäller geografiska beteckningar.

2. Vid tillämpningen av detta underavsnitt ska den underkommitté som avses i artikel 32.66 ansvara för utbytet av information om

a) den rättsliga och politiska utvecklingen när det gäller geografiska beteckningar,

b) geografiska beteckningar i syfte att överväga att skydda dem i enlighet med detta underavsnitt, och

c) andra frågor av ömsesidigt intresse på området geografiska beteckningar.

PUBLIC

3. Efter den underrättelse som avses i artikel 32.39.6 ska underkommittén rekommendera att gemensamma rådet ändrar bilaga 32-C i enlighet med punkt 1 c i denna artikel för att upphäva skyddet enligt denna del av avtalet.

4. Vid en mindre ändring avseende stavningen av en geografisk beteckning i förteckningen eller hänvisningen till benämningen på det geografiska område som den kan hänföras till, ska en part underrätta den andra parten i underkommittén om denna ändring tillsammans med förklaringen för den. Underkommittén ska rekommendera gemensamma rådet att i enlighet med artikel 8.5.6 a ändra bilaga 32-C på grund av en sådan mindre ändring.

5. Parterna ska, direkt eller genom underkommittén, hålla kontakt i alla frågor som rör genomförandet och tillämpningen av detta underavsnitt. En part får i synnerhet begära information från den andra parten om produktspecifikationer och ändringar av dessa samt kontaktpunkter för administrativ tillsyn.

6. Parterna får offentliggöra produktspecifikationerna eller en sammanfattning av dessa samt kontaktpunkter för administrativ tillsyn som motsvarar den andra partens geografiska beteckningar som skyddas i enlighet med detta underavsnitt.

PUBLIC

ARTIKEL 32.41

Annat skydd

1. Detta underavsnitt påverkar inte parternas rättigheter och skyldigheter i enlighet med WTO-avtalet eller något annat multilateralt avtal om immaterialrätt i vilket EU-parten och Chile är parter.

2. Detta underavsnitt påverkar inte rätten att ansöka om erkännande och skydd av en geografisk beteckning enligt parternas relevanta lagstiftning.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 5

PATENT

ARTIKEL 32.42

Internationella avtal

Varje part[1] ska följa konventionen om patentsamarbete, upprättad i Washington den 19 juni 1970, i sin ändrade lydelse av den 28 september 1979, senast modifierad den 3 oktober 2001.

[1] För EU-partens vidkommande fullgörs skyldigheten enligt denna artikel av medlemsstaterna.

ARTIKEL 32.43

Tilläggsskydd vid förseningar i försäljningsgodkännande för läkemedel

1. Parterna erkänner att läkemedel som skyddas av patent på deras respektive territorium kan bli föremål för ett förfarande för försäljningsgodkännande eller sanitärt tillstånd innan de släpps ut på marknaden.

2. Varje part ska se till att det finns lämpliga och effektiva mekanismer som tillhandahåller ytterligare skyddstid för att kompensera patentinnehavaren för den förkortning av det faktiska patentskyddet som uppstår på grund av orimliga förseningar[1] vid beviljandet av det första försäljningsgodkännandet eller sanitära tillståndet på dess territorium. Den ytterligare skyddstiden får inte överstiga fem år.

[1] Vid tillämpningen av denna artikel avses med *orimlig försening* en försening av det första väsentliga svaret till sökanden på minst två år efter den dag som ansökan om försäljningsgodkännande eller sanitärt tillstånd lämnades in. När det gäller förseningar av beviljandet av ett försäljningsgodkännande eller ett sanitärt tillstånd på grund av tidsperioder som kan hänföras till sökanden eller tidsperioder som den myndighet som behandlar ansökan om godkännande för försäljning eller myndigheten för sanitär registrering inte har kontroll över, behöver dessa förseningar inte tas med vid fastställandet av förseningens längd.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 får varje part i enlighet med sina lagar och andra författningar föreskriva ytterligare skydd för patentskyddade produkter som har varit föremål för ett förfarande för försäljningsgodkännande eller sanitärt tillstånd för att kompensera patenthavaren för det förkortade faktiska patentskyddet. Den ytterligare skyddstidens varaktighet får inte överstiga fem år[1].

4. För tydlighetens skull påpekas att varje part vid genomförandet av skyldigheterna i denna artikel får föreskriva villkor och begränsningar, förutsatt att parten fortsätter att tillämpa denna artikel.

5. Varje part ska göra sitt yttersta för att handlägga ansökningar om försäljningsgodkännande eller sanitärt tillstånd för läkemedel på ett snabbt och effektivt sätt, i syfte att undvika orimliga eller onödiga förseningar. I syfte att undvika orimliga förseningar får en part anta eller bibehålla förfaranden som påskyndar handläggningen av ansökningar om försäljningsgodkännande eller sanitärt tillstånd.

[1] Denna maximala skyddstid påverkar inte en eventuell ytterligare förlängning av skyddsperioden för läkemedel för vilka pediatriska studier har utförts vars resultat återspeglas i produktinformationen.

UNDERAVSNITT 6

SKYDD AV EJ OFFENTLIGGJORD INFORMATION

PUBLIC

ARTIKEL 32.44

Omfattning av skyddet för företagshemligheter

1. Vid fullgörandet av sin skyldighet att följa Trips-avtalet, särskilt artikel 39.1 och 39.2, ska varje part föreskriva lämpliga civilrättsliga förfaranden och rättsmedel för att innehavare av företagshemligheter ska kunna förhindra anskaffande, utnyttjande eller röjande av deras företagshemligheter i strid med god affärssed och få gottgörelse om detta sker.

2. I detta underavsnitt gäller följande definitioner:

a) *företagshemlighet*: information

i) som är hemlig i den meningen att den inte, som helhet eller i den form dess beståndsdelar ordnats och satts samman, är allmänt känd hos eller lättillgänglig för personer i de kretsar som normalt sett handskas med typen av information i fråga,

ii) som har kommersiellt värde på grund av att den är hemlig, och

iii) som har varit föremål för åtgärder som med hänsyn till omständigheterna är rimliga för att bevara hemligheten och som har vidtagits av den person som lagligen kontrollerar informationen.

b) *innehavare av en företagshemlighet*: en fysisk eller juridisk person som lagligen kontrollerar en företagshemlighet.

3. Vid tillämpning av detta underavsnitt ska åtminstone följande beteenden anses strida mot god affärssed:

a) Anskaffande av en företagshemlighet utan att innehavaren av företagshemligheten samtycker, om detta sker genom att någon obehörigen bereder sig tillgång till, tillägnar sig eller kopierar handlingar, föremål, material, ämnen eller elektroniska filer som lagligen kontrolleras av innehavaren av företagshemligheten och som innehåller företagshemligheten eller ur vilka företagshemligheten kan härledas.

b) Utnyttjande eller röjande av en företagshemlighet utan innehavarens samtycke av en person som konstateras uppfylla något av följande villkor:

i) Personen har anskaffat företagshemligheten på det sätt som avses i led a.

ii) Personen bryter mot ett avtal om konfidentialitet eller någon annan skyldighet att inte röja företagshemligheten.

iii) Personen bryter mot en avtalsförpliktelse eller någon annan skyldighet att begränsa utnyttjandet av företagshemligheten.

PUBLIC

c) Anskaffande, utnyttjande eller röjande av en företagshemlighet som utförs av en person som vid tidpunkten för anskaffandet, utnyttjandet eller röjandet kände till, eller under omständigheterna borde ha känt till, att företagshemligheten direkt eller indirekt hade erhållits från en annan person som utnyttjat eller röjt företagshemligheten olagligen i den mening som avses i led b.

4. Ingenting i detta underavsnitt ska förstås som ett krav på att någon part ska anse att något av följande beteenden strider mot god affärssed:

a) En persons oberoende upptäckt eller skapande av den berörda informationen.

b) Bakåtkompilering av en produkt av en person som lagligen har den i sin besittning och som inte enligt lag är skyldig att begränsa anskaffandet av informationen.

c) Anskaffande, utnyttjande eller röjande av information som krävs eller tillåts enligt den partens lagstiftning.

d) Anställdas utnyttjande av erfarenheter och färdigheter som förvärvats hederligt under deras normala yrkesutövning.

5. Ingenting i detta underavsnitt ska förstås som att det begränsar yttrande- och informationsfriheten, däribland mediefriheten, enligt skyddet i varje part.

PUBLIC

ARTIKEL 32.45

Civilrättsliga förfaranden och rättsmedel avseende företagshemligheter

1. Varje part ska säkerställa att alla som deltar i sådana civilrättsliga förfaranden som avses i artikel 32.44 eller som har tillgång till handlingar som ingår i dessa rättsliga förfaranden inte får utnyttja eller röja företagshemligheter eller påstådda företagshemligheter som de behöriga rättsliga myndigheterna, efter vederbörligen motiverad ansökan från en berörd part, har identifierat som konfidentiella och om vilka den personen blev medveten till följd av ett sådant deltagande eller sådan tillgång.

2. Vid sådana civilrättsliga förfaranden som avses i artikel 32.44 ska varje part förordna om att dess rättsliga myndigheter har befogenhet att åtminstone

a) besluta om interimistiska åtgärder i enlighet med partens lagar och andra författningar för att förhindra anskaffande, utnyttjande eller röjande av företagshemligheten på ett sätt som strider mot god affärssed,

b) Utfärda förbudsföreläggande för att förhindra att företagshemligheten anskaffas, utnyttjas eller röjs på ett sätt som strider mot god affärssed.

PUBLIC

c) förelägga den person som kände till eller borde ha känt till att denne på ett sätt som var i strid med god affärssed anskaffade, utnyttjade eller röjde en företagshemlighet att betala innehavaren av företagshemligheten ett skadestånd som är lämpligt i förhållande till den faktiska skada som orsakats till följd av anskaffandet, utnyttjandet eller röjandet av företagshemligheten,

d) vidta specifika åtgärder för att bevara konfidentialiteten för företagshemligheter eller påstådda företagshemligheter som företes vid civilrättsliga förfaranden avseende påstått anskaffande, utnyttjande och röjande av en företagshemlighet på ett sätt som strider mot god affärssed. Sådana särskilda åtgärder får, i enlighet med den berörda partens lagstiftning, inbegripa möjligheten att

   i) helt eller delvis begränsa tillgången till vissa handlingar,

   ii) begränsa tillträdet till förhandlingar och protokoll eller utskrifter från dessa,

   iii) tillhandahålla en icke-konfidentiell version av ett rättsligt avgörande där de avsnitt som innehåller företagshemligheter avlägsnats eller redigerats,

e) ålägga sanktioner för parter eller andra personer som deltar i de rättsliga förfarandena och som underlåter eller vägrar att följa beslut från behöriga rättsliga myndigheter som avser skydd av företagshemligheten eller den påstådda företagshemligheten.

PUBLIC

3. Varje part ska säkerställa att dess rättsliga myndigheter inte behöver tillämpa de rättsliga förfaranden och rättsmedel som avses i artikel 32.44 om det beteende som strider mot god affärssed är förenligt med partens lagstiftning och syftar till att avslöja försummelser, missförhållanden eller olaglig verksamhet eller att skydda ett legitimt intresse med stöd i den partens lagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 32.46

Skydd av konfidentiella uppgifter avseende läkemedel

1. Om en part, som ett villkor för ett försäljningsgodkännande eller ett sanitärt tillstånd för ett nytt läkemedel som innehåller en ny kemisk enhet som inte tidigare har godkänts, kräver att konfidentiella testresultat eller andra uppgifter ska lämnas in för att fastställa om användningen av denna produkt är säker och ändamålsenlig, ska parten skydda sådana uppgifter mot att utlämnas till tredje part om framtagandet av sådana uppgifter medför ett betydande arbete, utom då utlämnandet är nödvändigt på grund av ett tvingande allmänintresse eller om åtgärder vidtas för att säkerställa att uppgifterna skyddas mot otillbörlig kommersiell användning.

2. Varje part ska säkerställa att, under minst fem år från dagen för det första försäljningsgodkännandet eller sanitära tillståndet i den berörda parten, ett läkemedel som senare har godkänts på grundval av resultaten av de prekliniska undersökningar och kliniska prövningar som lämnades in i ansökan om det första försäljningsgodkännandet eller sanitära tillståndet inte släpps ut på marknaden utan uttryckligt medgivande från innehavaren av det första försäljningsgodkännandet eller sanitära tillståndet.

3. Det ska inte finnas någon begränsning för någondera parten att genomföra förkortade förfaranden för godkännande av läkemedel på grundval av bioekvivalens och biotillgänglighetsundersökningar.

4. Varje part får föreskriva villkor och begränsningar för genomförandet av skyldigheterna enligt denna artikel, under förutsättning att parten fortsätter att tillämpa denna artikel.

PUBLIC

ARTIKEL 32.47

Skydd av uppgifter rörande lantbrukskemiska produkter

1. Om en part kräver, som ett villkor för att bevilja försäljningsgodkännande för en jordbrukskemisk produkt som använder en ny kemisk enhet, att tester eller studierapporter om produktens säkerhet och effektivitet ska lämnas in, får den parten inte bevilja ett godkännande för en annan lantbrukskemisk produkt på grundval av dessa tester eller studierapporter utan samtycke från den person som tidigare lämnade in dem, under minst tio år efter dagen för det första försäljningsgodkännandet för den jordbrukskemiska produkten.

2. En part får begränsa skyddet enligt denna artikel till tester eller studierapporter som uppfyller följande villkor:

a) De är nödvändiga för godkännandet eller för ändringen av ett godkännande för användning av den lantbrukskemiska produkten på andra grödor.

b) De har intygats vara förenliga med principerna för god laboratoriesed eller god försökssed.

3. Varje part får fastställa regler för att undvika att samma tester utförs flera gånger på ryggradsdjur.

4. Varje part får föreskriva villkor och begränsningar vid genomförandet av skyldigheterna i denna artikel, förutsatt att parten fortsätter att tillämpa denna artikel.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 7

VÄXTSORTER

ARTIKEL 32.48

Skydd av växtförädlarrätter

Parterna ska skydda växtförädlarrätter, i enlighet med internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter av den 2 december 1961, senast reviderad i Genève den 19 mars 1991 (*UPOV-konventionen*), inbegripet undantaget från förädlarrätten enligt artikel 15 i UPOV-konventionen, och ska samarbeta för att främja och säkerställa denna rätt.

AVSNITT C

UPPRÄTTHÅLLANDE AV SKYDDET FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

UNDERAVSNITT 1

CIVILRÄTTSLIGT OCH ADMINISTRATIVT UPPRÄTTHÅLLANDE AV SKYDD

ARTIKEL 32.49

Allmänna skyldigheter

1. Varje part bekräftar på nytt sina åtaganden enligt Trips-avtalet och ska säkerställa upprätthållandet av skyddet för immateriella rättigheter i enlighet med sin lagstiftning och praxis. Parterna ska sörja för de åtgärder, förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i detta underavsnitt.

2. Detta avsnitt tillämpas inte på de rättigheter som omfattas av underavsnitt 6 i avsnitt B.

3. En part ska föreskriva åtgärder, förfaranden och korrigerande åtgärder som ska vara rättvisa och skäliga, inte onödigt komplicerade eller kostsamma och inte medföra oskäliga tidsfrister eller omotiverade dröjsmål.

PUBLIC

4. De åtgärder, förfaranden och korrigerande åtgärder som avses i punkt 3 ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och tillämpas så att hinder för lagenlig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.

5. Ingenting i detta avsnitt skapar någon skyldighet för endera parten

a) att införa ett rättssystem för upprätthållande av skyddet för immateriella rättigheter som skiljer sig från systemet för upprätthållande av lagstiftningen i allmänhet, eller

b) med avseende på fördelningen av resurser mellan upprätthållandet av skyddet för immateriella rättigheter och upprätthållandet av lagstiftningen i allmänhet.

PUBLIC

ARTIKEL 32.50

Personer som har rätt att ansöka om tillämpning av verkställandeåtgärder, förfaranden och rättsmedel

Varje part ska tillerkänna följande personer rätten att ansöka om tillämpning av de åtgärder, förfaranden och korrigerande åtgärder som avses i detta avsnitt och i del III i Trips-avtalet:

a) Innehavare av immateriella rättigheter, i enlighet med varje parts lagstiftning.

b) Alla andra personer som har tillåtelse att utnyttja dessa rättigheter, i synnerhet licenstagare, i den mån detta är tillåtet i och överensstämmer med varje parts lagstiftning.

c) Organisationer för kollektiv rättighetsförvaltning angående immateriella rättigheter som regelmässigt erkänns ha rätt att representera innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta är tillåtet i och överensstämmer med varje parts lagstiftning.

d) Enheter[1] som regelmässigt erkänns ha rätt att representera innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta är tillåtet i och överensstämmer med varje parts lagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 32.51

Bevisning

1. Varje part ska säkerställa att de behöriga rättsliga myndigheterna, redan innan prövningen av sakfrågan inletts och efter inlämning av ansökan av en part som har lagt fram rimligt tillgänglig bevisning till stöd för sina påståenden att det har skett ett intrång i dennes immateriella rättighet eller att ett sådant är omedelbart förestående, får besluta om omedelbara och effektiva interimistiska åtgärder för att skydda relevant bevisning om det misstänkta intrånget, med förbehåll för skyddet för konfidentiell information enligt den partens lagstiftning. Vid beslut om provisoriska åtgärder ska de rättsliga myndigheterna beakta den misstänkta intrångsgörarens legitima intressen.

[1] För Chiles vidkommande avser begreppet *enheter* ”organisationer och sammanslutningar”. För EU-parten avser begreppet *enheter* ”organ som tillvaratar branschintressen”.

2. De provisoriska åtgärder som avses i punkt 1 kan inbegripa en detaljerad beskrivning av de påstått intrångsgörande varorna, med eller utan tagande av varuprov, eller beslag av varorna och, där så är lämpligt, det material och de verktyg som huvudsakligen använts för produktion eller distribution av dessa varor samt tillhörande handlingar.

3. Varje part ska, i händelse av ett intrång i en immateriell rättighet som begåtts i kommersiell skala, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att de behöriga rättsliga myndigheterna, om så är lämpligt och på ansökan av en part, ska kunna besluta att bank-, finans- eller affärshandlingar som motparten förfogar över ska läggas fram, förutsatt att konfidentiell information skyddas.

ARTIKEL 32.52

Rätt till information

1. Varje part ska säkerställa att de behöriga rättsliga myndigheterna, under civilrättsliga förfaranden om intrång i en immateriell rättighet och som svar på en berättigad och proportionell begäran av käranden, får förelägga den person som gjort intrånget eller varje annan person att tillhandahålla information om ursprung och distributionsnät för de intrångsgörande varorna eller tjänsterna.

2. I punkt 1 avses med *varje annan person* en person som åtminstone

a) har befunnits förfoga över de intrångsgörande varorna i kommersiell skala,

b) har befunnits använda de intrångsgörande tjänsterna i kommersiell skala,

c) har befunnits i kommersiell skala tillhandahålla tjänster som använts i intrångsgörande verksamhet, eller

d) har pekats ut av den person som avses i denna punkt såsom delaktig i produktion, tillverkning eller distribution av de intrångsgörande varorna eller i tillhandahållandet av de intrångsgörande tjänsterna.

3. Informationen enligt punkt 1 ska, beroende på vad som är lämpligt, omfatta

a) namn på och adress till producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer och andra som tidigare innehaft varorna eller tjänsterna, samt tilltänkta grossister och detaljister, och

b) hur mycket som producerats, tillverkats, levererats, mottagits eller beställts samt om erhållet pris på de berörda varorna eller tjänsterna.

PUBLIC

4. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av lagstiftning som en part har som

a) ger rättighetshavaren rätt till ytterligare information,

b) reglerar hur information som lämnas enligt denna artikel får användas i civilrättsliga förfaranden,

c) reglerar ansvar för missbruk av rätten till information,

d) gör det möjligt att vägra lämna sådan information som skulle tvinga den person som avses i punkt 1 att medge egen eller nära anhörigs deltagande i ett immaterialrättsintrång, eller

e) reglerar sekretesskydd för informationskällor eller behandling av personuppgifter.

PUBLIC

ARTIKEL 32.53

Interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder

1. Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna på begäran av sökanden får utfärda ett interimistiskt föreläggande mot den misstänkta intrångsgöraren i syfte att hindra ett omedelbart förestående immaterialrättsintrång eller tillfälligt förbjuda, vid behov förenat med vite om så föreskrivs i den partens lagstiftning, en fortsättning av de misstänkta intrången eller göra en fortsättning avhängig av att det ställs garanti för ersättning till rättighetshavaren. Ett interimistiskt föreläggande får också utfärdas på samma villkor, när så är lämpligt, mot en tredje part[1] över vilken den berörda rättsliga myndigheten utövar jurisdiktion och vars tjänster används för att göra intrång i en immateriell rättighet.

2. Varje part ska säkerställa att dess rättsliga myndigheter på begäran av sökanden får besluta om beslag eller överlämnande[2] av varor som misstänks utgöra intrång i en immateriell rättighet, för att förhindra att de införs eller omsätts på marknaden.

[1] Vid tillämpningen av denna artikel får en part föreskriva att en *tredje part* även ska omfatta förmedlare.

[2] En part får välja mellan beslagtagande och överlämnande för att tillämpa denna punkt.

3. När det gäller ett misstänkt intrång i kommersiell skala, ska varje part säkerställa att de rättsliga myndigheterna, om sökanden påvisar omständigheter som kan äventyra indrivningen av skadestånd, får belägga lös och fast egendom som tillhör den misstänkta intrångsgöraren med kvarstad, inbegripet frysning av dennes bankkonton och andra tillgångar. I detta syfte får de behöriga myndigheterna besluta att bank-, finans- eller affärshandlingar ska lämnas ut, eller att lämplig tillgång ska ges till relevant information.

PUBLIC

ARTIKEL 32.54

Korrigerande åtgärder

1. Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna på begäran av sökanden och utan att det påverkar eventuella skadestånd som kan utgå till rättighetshavaren på grund av intrånget och utan att någon form av ersättning utgår, har befogenhet att besluta att varor som de har konstaterat gör intrång i en immateriell rättighet ska förstöras eller åtminstone slutgiltigt avlägsnas från marknaden. Om så är lämpligt får de rättsliga myndigheterna även besluta att material och verktyg som huvudsakligen har använts för att skapa eller tillverka dessa varor ska förstöras.

2. Varje parts rättsliga myndigheter ska ha befogenhet att besluta att dessa åtgärder ska vidtas på intrångsgörarens bekostnad, såvida det inte åberopas särskilda skäl mot detta.

3. En begäran om sådana korrigerande åtgärder ska prövas med hänsyn till om ett förordnande om sådana åtgärder står i rimlig proportion till intrångets allvar och tredje mans intressen.

PUBLIC

ARTIKEL 32.55

Förbudsförelägganden

Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna, när ett rättsligt beslut fattas om ett intrång i en immateriell rättighet, får utfärda ett förbudsföreläggande mot intrångsgöraren och, i förekommande fall, mot en tredje part[1] över vilken den berörda rättsliga myndigheten utövar jurisdiktion och vars tjänster används för att göra intrång i en immateriell rättighet, i syfte att förbjuda fortsatt intrång.

[1] Vid tillämpningen av denna artikel får en part föreskriva att en *tredje part* inbegriper en förmedlare.

ARTIKEL 32.56

Alternativa åtgärder

Varje part får föreskriva att de rättsliga myndigheterna, när detta är lämpligt och på begäran av den person som kan bli föremål för sådana åtgärder som föreskrivs i artikel 32.54 eller 32.55, får besluta att ekonomisk ersättning ska utgå till den skadelidande parten i stället för att sådana åtgärder som föreskrivs i artikel 32.54 eller 32.55 tillämpas, om personen i fråga varken har handlat uppsåtligt eller oaktsamt, om verkställighet av åtgärderna i fråga skulle orsaka denne oproportionerligt stor skada och om ekonomisk ersättning till den skadelidande parten framstår som rimligt tillfredsställande.

ARTIKEL 32.57

Skadestånd

1. Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna, på begäran av den skadelidande parten, beslutar att den intrångsgörare som kände till eller rimligen borde ha känt till att denne ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet ska betala ett skadestånd till rättighetshavaren som är tillräckligt stort för att kompensera för den skada som denne har lidit till följd av intrånget.

2. Vid fastställandet av skadeståndsbeloppet enligt punkt 1 ska de rättsliga myndigheterna i varje part ha befogenhet att bland annat överväga alla rättmätiga mått på värdet som rättighetshavaren lägger fram, vilket kan inbegripa utebliven vinst, värdet av de varor eller tjänster som är föremål för intrånget mätt enligt marknadspriset, eller det föreslagna detaljhandelspriset[1]. Varje part ska, åtminstone i fall av intrång i upphovsrätt eller närstående rättigheter och varumärkesförfalskning, föreskriva att dess rättsliga myndigheter i civilrättsliga förfaranden har befogenhet att ålägga intrångsgöraren att till rättighetshavaren betala den del av intrångsgörarens vinster som kan tillskrivas intrånget, antingen som ett alternativ till, utöver eller som en del av skadeståndet.

3. Som ett alternativ till punkt 2 och när så är lämpligt, kan varje part föreskriva att dess rättsliga myndigheter har befogenhet att fastställa skadeståndet till ett engångsbelopp på grundval av faktorer såsom åtminstone det belopp som skulle ha betalats i royalty eller avgift om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att nyttja den immateriella rättigheten i fråga.

4. Ingenting i denna artikel hindrar endera parten från att föreskriva att dess rättsliga myndigheter får besluta om återbetalning av vinst eller om skadestånd till den skadelidande parten som kan vara fastställt i förväg, om intrångsgöraren inte kände till eller rimligen borde ha känt till att denne ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet.

[1] För EU-partens vidkommande skulle detta i lämpliga fall även omfatta omständigheter av annat än rent ekonomisk betydelse, såsom den ideella skada som rättighetshavaren har orsakats genom intrånget.

ARTIKEL 32.58

Rättsliga kostnader

Varje part ska föreskriva att dess rättsliga myndigheter, där så är lämpligt, har befogenhet att vid avslutandet av civilrättsliga förfaranden rörande skyddet av immateriella rättigheter, ålägga den förlorande parten att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader och andra kostnader i enlighet med den berörda partens lagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 32.59

Offentliggörande av rättsliga avgöranden

Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna i rättsliga förfaranden beträffande immaterialrättsintrång, på begäran av den sökande och på intrångsgörarens bekostnad får besluta om lämpliga åtgärder för att sprida information om avgörandet, inbegripet att avgörandet ska anslås och offentliggöras helt eller delvis.

ARTIKEL 32.60

Presumtion om innehav av upphovs- eller äganderätt

Parterna ska erkänna att vid tillämpningen av de åtgärder, förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i detta avsnitt

a) ska det, för att upphovsmannen till ett litterärt eller konstnärligt verk ska anses som sådan och följaktligen ha rätt att föra talan om intrång, vara tillräckligt att, om inte motsatsen bevisas, upphovsmannens namn på sedvanligt sätt finns angivet på verket, och

b) ska led a i tillämpliga delar också gälla för innehavare av upphovsrätten närstående rättigheter i fråga om deras skyddade alster.

ARTIKEL 32.61

Administrativa förfaranden

I den mån administrativa förfaranden kan leda till att ett civilrättsligt rättsmedel beslutas till följd av ett beslut i sakfrågan ska sådana förfaranden vara förenliga med principer som i allt väsentligt är likvärdiga med de principer som fastställs i de relevanta bestämmelserna i detta underavsnitt.

PUBLIC

UNDERAVSNITT 2

SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDDET VID GRÄNSERNA

ARTIKEL 32.62

Gränsåtgärder

1. När det gäller varor under tullkontroll ska varje part anta eller bibehålla förfaranden enligt vilka en rättsinnehavare får lämna in ansökningar som begär att de behöriga myndigheterna ska skjuta upp frigörandet av eller kvarhålla misstänkta varor. I detta underavsnitt avses med *misstänkta varor* sådana varor som misstänks utgöra intrång i varumärken, upphovsrätt och närstående rättigheter, geografiska beteckningar, patent, bruksmönster, industriella formgivningar eller kretsmönster i integrerade kretsar.

2. Varje part ska ha elektroniska system för de behöriga myndigheternas hantering av beviljade eller registrerade ansökningar.

3. Varje part ska säkerställa att dess behöriga myndigheter inte tar ut någon avgift för att täcka de administrativa kostnader som uppstår i samband med behandlingen av en ansökan eller en registrering.

4. Varje part ska säkerställa att dess behöriga myndigheter beslutar om beviljande eller registrering av en ansökan inom rimlig tid.

PUBLIC

5. Varje part ska säkerställa att en beviljad eller registrerad ansökan gäller för flera sändningar.

6. När det gäller varor under tullkontroll ska varje part säkerställa att dess tullmyndigheter får agera på eget initiativ för att skjuta upp frigörandet av eller kvarhålla varor som misstänks göra intrång i varumärken eller upphovsrätt.

7. Tullmyndigheterna ska använda riskanalys för att identifiera misstänkta varor. Varje part ska genomföra denna punkt i enlighet med sin lagstiftning.

8. Varje part får ha förfaranden som gör det möjligt att förstöra misstänkta varor utan att det krävs något föregående administrativt eller rättsligt förfarande för att formellt fastställa intrånget, om de berörda personerna samtycker eller inte motsätter sig denna förstöring. Om sådana varor inte förstörs ska varje part säkerställa att sådana varor, utom under exceptionella omständigheter, bortskaffas utanför handelsflödet på ett sätt som undviker att rättighetshavaren skadas.

9. Varje part får ha förfaranden som gör det möjligt att snabbt förstöra varumärkesförfalskade och piratkopierade varor som sänds via postförsändelser eller med bud.

10. En part får besluta att inte tillämpa denna artikel på import av varor som släppts ut på marknaden i ett tredjeland av rättighetshavarna eller med deras samtycke. En part får även besluta att inte tillämpa denna artikel på varor av icke-kommersiell karaktär i resenärers personliga bagage.

PUBLIC

11. Parternas tullmyndigheter ska föra en regelbunden dialog och främja samarbete med de relevanta intressenterna och med andra myndigheter som deltar i upprätthållandet av skyddet för immateriella rättigheter.

12. Parterna ska samarbeta i fråga om internationell handel med misstänkta varor. Parterna ska särskilt, i möjligaste mån, utbyta information om handel med misstänkta varor som påverkar den andra parten.

13. Utan att det påverkar andra former av samarbete ska protokollet om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor vara tillämpligt på överträdelser av den immaterialrättsliga lagstiftningen för vars genomdrivande en parts tullmyndigheter är behöriga i enlighet med denna artikel.

ARTIKEL 32.63

Förenlighet med Gatt och Trips-avtalet

Vid genomförandet av gränsåtgärder för att dess tullmyndigheter ska kunna upprätthålla skyddet för immateriella rättigheter, oavsett om de omfattas av detta underavsnitt, ska varje part säkerställa förenlighet med sina skyldigheter enligt Gatt 1994 och Trips-avtalet, särskilt artikel V i Gatt 1994 och artikel 41 och del III avsnitt 4 i Trips-avtalet.

PUBLIC

AVSNITT D

SLUTBESTÄMMELSER

PUBLIC

ARTIKEL 32.64

Samarbete

1. Parterna ska samarbeta för att stödja genomförandet av åtagandena och skyldigheterna i enlighet med detta kapitel.

2. Områdena för samarbete om frågor rörande skydd och upprätthållande av immateriella rättigheter kan omfatta, men är inte begränsade till, följande verksamheter:

a) Informationsutbyte om den rättsliga ramen för immateriella rättigheter samt relevanta bestämmelser om skydd och upprätthållande av skydd.

b) Utbyte av erfarenheter mellan parterna om den rättsliga utvecklingen.

c) Utbyte av erfarenheter mellan parterna när det gäller att upprätthålla skyddet för immateriella rättigheter.

d) Utbyte av erfarenheter mellan parterna rörande tullmyndigheternas, polismyndigheternas och de administrativa och rättsliga organens upprätthållande av skyddet på central, regional och lokal nivå.

e) Samordning, även med tredjeländer, för att hindra export av förfalskade varor.

f) Tekniskt bistånd, kapacitetsuppbyggnad, utbyte och utbildning av personal.

g) Skydd för och försvar av immateriella rättigheter och spridning av information i detta avseende, bland annat till näringslivet och det civila samhället.

h) Konsumenters och rättighetshavares medvetenhet samt ett ökat institutionellt samarbete, särskilt mellan deras organ för immateriella rättigheter.

i) Aktivt främjande av allmänhetens medvetenhet och utbildning om politiken för immateriella rättigheter.

j) Offentligt-privat samarbete som involverar små och medelstora företag, däribland vid evenemang eller sammankomster som riktar sig till små och medelstora företag, rörande skydd och upprätthållande av immateriella rättigheter och minskning av intrången i dessa.

k) Utarbetande av ändamålsenliga strategier för att hitta målgrupper och kommunikationsprogram för att öka medvetenheten hos konsumenter och media om effekterna av intrång i immateriella rättigheter, bland annat riskerna för hälsa och säkerhet och kopplingen till organiserad brottslighet.

PUBLIC

3. Varje part får offentliggöra produktspecifikationer eller en sammanfattning av dessa specifikationer samt uppgifter om relevanta kontaktpunkter för kontroll eller förvaltning av den andra partens geografiska beteckningar som är skyddade enligt underavsnitt 4 i avsnitt B.

4. Parterna ska, direkt eller genom den underkommitté som avses i artikel 32.66, hålla kontakt i alla frågor som rör genomförandet och tillämpningen av detta kapitel.

PUBLIC

ARTIKEL 32.65

Frivilliga initiativ från intressenter

Varje part ska sträva efter att underlätta frivilliga initiativ från aktörer för att begränsa intrång i immateriella rättigheter, inbegripet på internet och på andra marknadsplatser, med fokus på konkreta problem och praktiska lösningar som är realistiska, väl avvägda, proportionella och rättvisa för alla berörda, bland annat på följande sätt:

a) Varje part ska sträva efter att sammankalla aktörer i samförstånd på sitt territorium för att underlätta frivilliga initiativ för att finna lösningar och lösa meningsskiljaktigheter när det gäller skydd och säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och begränsning av intrång.

b) Parterna ska sträva efter att utbyta information med varandra om insatser för att underlätta frivilliga initiativ från aktörer på sina respektive territorier.

c) Parterna ska sträva efter att främja en öppen dialog och ett öppet samarbete mellan parternas intressenter och uppmuntra dessa att gemensamt finna lösningar och lösa meningsskiljaktigheter när det gäller skyddet för och upprätthållande av skyddet för immateriella rättigheter och begränsning av intrången i dem.

PUBLIC

ARTIKEL 32.66

Underkommittén för immateriella rättigheter.

Underkommittén för immateriella rättigheter (*underkommittén*), upprättad enligt artikel 8.8.1, ska övervaka och säkerställa att detta kapitel och bilagorna 32-A, 32-B och 32-C genomförs och fungerar korrekt. Underkommittén ska också utföra de särskilda uppgifter som den tilldelas i detta kapitel, inbegripet artikel 32.40.

KAPITEL 33

HANDEL OCH HÅLLBAR UTVECKLING

PUBLIC

AVSNITT A

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 33.1

Mål

1. Parterna erinrar om Agenda 21 om miljö och utveckling som antogs vid FN:s konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro den 3–14 juni 1992, genomförandeplanen från världstoppmötet i Johannesburg om hållbar utveckling 2002, Internationella arbetsorganisationens (*ILO*) deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering som antogs av Internationella arbetskonferensen vid dess 97:e session i Genève den 10 juni 2008 (*ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering*), slutdokumentet från FN:s konferens om hållbar utveckling 2012 med titeln *The Future We Want* samt Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling.

2. Parterna erkänner att hållbar utveckling omfattar ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd, där alla tre aspekter är beroende av varandra och ömsesidigt förstärkande av välbefinnandet för nuvarande och framtida generationer.

3. Mot bakgrund av ovanstående är målet med detta kapitel att stärka handels- och investeringsförbindelserna mellan parterna på ett sätt som bidrar till hållbar utveckling, särskilt dess arbetsrättsliga[1] och miljörelaterade aspekter som är relevanta för handel och investeringar.

4. Detta kapitel omfattar en samarbetsstrategi som bygger på gemensamma värderingar och intressen.

PUBLIC

ARTIKEL 33.2

Rätt att reglera och skyddsnivåer

1. Parterna erkänner varje parts rätt att fastställa sin politik och sina prioriteringar för hållbar utveckling, särskilt att fastställa sina egna nivåer vad gäller skydd för arbetstagare och miljöskydd samt sina egna arbetsrättsliga och miljörelaterade prioriteringar, och att anta eller ändra sin lagstiftning och politik om arbete och miljö i enlighet med detta.

2. Den skyddsnivå, lagstiftning och politik som avses i punkt 1 ska vara förenlig med varje parts åtagande att genomföra de multilaterala miljöavtal (*MEA*) samt de multilaterala arbetsrättsliga standarder och avtal som avses i detta kapitel och i vilka den är part.

[1] I detta kapitel avses med *arbetsrättslig* ILO:s strategiska mål inom ramen för agendan för anständigt arbete, som kommer till uttryck i ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering.

3. Varje part ska sträva efter att säkerställa att dess miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar samt politik föreskriver och främjar en hög nivå vad gäller skyddet för miljön och arbetstagarna, och ska sträva efter att fortsätta att förbättra nivån på skyddet för miljön och arbetstagarna i sina lagar, andra författningar och politik.

4. En part får inte försvaga eller sänka skyddsnivåerna i sina miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar i syfte att uppmuntra handel eller investeringar.

5. En part får inte åsidosätta eller på annat sätt bevilja undantag från, eller erbjuda att åsidosätta eller på annat sätt bevilja undantag från sina miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar på ett sätt som försvagar eller minskar skyddsnivåerna i dessa lagar och andra författningar för att uppmuntra handel eller investeringar.

6. En part får inte, genom att kontinuerligt eller återkommande agera eller avstå från att agera, underlåta att effektivt kontrollera efterlevnaden av dess miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar på ett sätt som påverkar handel eller investeringar.

7. Varje part behåller rätten att utöva rimlig skönsmässig bedömning och att fatta genuina beslut om fördelningen av resurser för kontroll av efterlevnaden i enlighet med prioriteringarna för kontrollen av efterlevnaden av sina miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar.

8. En part får inte tillämpa sina miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar på ett sätt som skulle utgöra en förtäckt restriktion av handel eller investeringar.

PUBLIC

ARTIKEL 33.3

Handel och ansvarsfullt uppförande och förvaltning av leveranskedjor

1. Parterna erkänner vikten av ansvarsfull förvaltning av leveranskedjor genom ansvarsfullt företagande eller företagens sociala ansvar och handelns roll för att uppnå detta mål.

2. I enlighet med punkt 1 ska varje part

a) främja ansvarsfullt företagande eller företagens sociala ansvar genom att uppmuntra företagen att tillämpa relevant praxis som är förenlig med internationellt erkända principer, standarder och riktlinjer, inbegripet sektorsspecifika riktlinjer för tillbörlig aktsamhet, som har godkänts eller stöds av den parten, och

b) främja spridning och användning av relevanta internationella instrument som har godkänts eller stöds av den parten, exempelvis OECD:s riktlinjer för multinationella företag; ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik, som antogs i Genève i november 1977 (*ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik*); FN:s Global Compact-initiativ; och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, som godkändes av rådet för mänskliga rättigheter i dess resolution 17/4 av den 16 juni 2011.

PUBLIC

3. Parterna erkänner nyttan av internationella sektorsspecifika riktlinjer på området företagens sociala ansvar eller ansvarsfullt företagande och ska främja ett gemensamt arbete i detta avseende. Parterna ska också genomföra åtgärder för att främja efterlevnaden av OECD:s riktlinjer om tillbörlig aktsamhet.

4. Parterna erkänner vikten av att främja handel med varor som bidrar till förbättrade sociala villkor och miljövänlig praxis, såsom miljövaror och miljötjänster som bidrar till en resurseffektiv ekonomi med låga koldioxidutsläpp, varor vars produktion inte är kopplad till avskogning och varor som omfattas av frivilliga system och mekanismer för hållbarhetssäkring.

5. Parterna ska utbyta information och praxis och, i förekommande fall, samarbeta både bilateralt, regionalt och i internationella forum om frågor som omfattas av denna artikel.

ARTIKEL 33.4

Vetenskaplig och teknisk information

1. Vid fastställande eller genomförande av åtgärder som syftar till att skydda miljön eller arbetsförhållandena och som kan påverka handel eller investeringar mellan parterna, ska varje part beakta de tillgängliga vetenskapliga och tekniska rönen, helst från erkända tekniska och vetenskapliga organ, samt relevanta internationella standarder, riktlinjer eller rekommendationer, om sådana finns.

PUBLIC

2. Om de vetenskapliga bevisen eller uppgifterna är otillräckliga eller ofullständiga och det finns risk för allvarlig miljöförstöring eller risk för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen på dess territorium, får en part vidta åtgärder på grundval av försiktighetsprincipen. Sådana åtgärder ska ses över om ny eller ytterligare vetenskaplig information blir tillgänglig.

3. Om en åtgärd som antagits i enlighet med punkt 2 påverkar handeln eller investeringarna mellan parterna, får en part begära att den part som vidtog åtgärden lämnar upplysningar som visar att åtgärden är förenlig med dess egna skyddsnivåer, och får begära att frågan diskuteras i underkommittén för handel och hållbar utveckling.

4. Sådana åtgärder får inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering eller en förtäckt restriktion av handel eller investeringar.

ARTIKEL 33.5

Transparens och god regleringssed

Parterna erkänner vikten av att tillämpa reglerna om transparens och god regleringssed i enlighet med kapitlen 35 och 36, särskilt de regler som ger berörda personer möjlighet att lämna synpunkter på

a) åtgärder som syftar till att skydda miljön och arbetsförhållandena och som kan påverka handel eller investeringar, och

PUBLIC

b) handels- eller investeringsåtgärder som kan påverka skyddet av miljön eller arbetsförhållandena.

PUBLIC

ARTIKEL 33.6

Allmänhetens medvetenhet, information, deltagande och rättssäkerhetsgarantier

1. Varje part ska främja allmänhetens medvetenhet om dess miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar, bland annat genom att säkerställa att dess miljörelaterade och arbetsrättsliga lagar och andra författningar samt dess verkställighets- och efterlevnadsförfaranden är allmänt tillgängliga.

2. Varje part ska sträva efter att tillgodose alla personers begäran om upplysningar om partens tillämpning av detta kapitel.

3. Varje part ska använda sig av de mekanismer som avses i artikel 40.5, 40.6 och 40.7 för att inhämta synpunkter i frågor som rör genomförandet av detta kapitel.

4. Varje part ska sörja för mottagandet av, och ta vederbörlig hänsyn till, meddelanden och synpunkter genom skriftliga inlagor från en person i den parten i frågor som rör genomförandet av detta kapitel i enlighet med dess inhemska förfaranden. En part ska svara skriftligen och i god tid på sådana inlagor. Den får anmäla sådana meddelanden och synpunkter till den inhemska rådgivande grupp som upprättats enligt artikel 40.6 och till den andra partens kontaktpunkt som utsetts i enlighet med artikel 33.19.6.

5. Varje part ska i enlighet med sin lagstiftning säkerställa att administrativa förfaranden eller domstolsförfaranden är tillgängliga för personer med ett lagligen erkänt intresse i en särskild fråga eller som hävdar att deras rättigheter har åsidosatts, för att möjliggöra åtgärder mot överträdelser av dess miljörelaterade eller arbetsrättsliga lagstiftning, inbegripet lämpliga korrigerande åtgärder vid överträdelser av denna lagstiftning.

6. Varje part ska i enlighet med sin lagstiftning säkerställa att de förfaranden som avses i punkt 5 är förenliga med ett korrekt rättsförfarande, inte är oöverkomligt kostsamma, inte medför oskäliga tidsfrister eller omotiverade dröjsmål, ger möjlighet till upprättelse genom förbudsföreläggande i tillämpliga fall, samt är rättvisa, skäliga och transparenta.

PUBLIC

ARTIKEL 33.7

Samarbetsverksamheter

1. Parterna erkänner vikten av att samarbeta om handelsrelaterade aspekter av miljö- och arbetsrättsfrågor för att kunna uppfylla målen i detta avtal och genomföra detta kapitel.

2. Samarbetet kan utvecklas och genomföras med deltagande av internationella och regionala organisationer, samt med deltagande av tredjeländer, företag, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, utbildnings- och forskningsorganisationer samt andra icke-statliga organisationer, beroende på vad som är lämpligt.

3. Samarbetet ska bedrivas i frågor och ämnen som parterna enats om för att behandla frågor av gemensamt intresse.

4. Parterna får samarbeta om frågor som anges i detta kapitel och dessutom bland annat om

a) arbets- och miljöaspekter av handel och hållbar utveckling i internationella forum, särskilt WTO, FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling, FN:s miljöprogram (*Unep*), ILO och multilaterala miljöavtal,

b) inverkan av arbetsrättsliga och miljörelaterade lagar och standarder på handel och investeringar,

c) handels- och investeringslagstiftningens inverkan på arbetsmarknaden och miljön, och

PUBLIC

d) handelsrelaterade aspekter av

i) initiativ för hållbar konsumtion och produktion, inbegripet initiativ som syftar till att främja en cirkulär ekonomi och grön tillväxt och minskade föroreningar, och

ii) initiativ för att främja miljövänliga varor och tjänster, bland annat genom att ta itu med relaterade icke-tariffära hinder.

5. Parterna ska gemensamt besluta om prioriteringarna för samarbetet på grundval av områden av ömsesidigt intresse och tillgängliga resurser.

6. Parterna får personligen eller med de tekniska medel som parterna har tillgång till genomföra verksamhet inom de samarbetsområden som anges i detta kapitel.

PUBLIC

AVSNITT B

MILJÖ OCH HANDEL

PUBLIC

ARTIKEL 33.8

Mål

1. Parterna strävar efter att främja ömsesidigt stödjande handels- och miljöpolitik, höga miljöskyddsnivåer i linje med de multilaterala miljöavtal i vilka de är parter och en effektiv efterlevnad av sina respektive miljörelaterade lagar och andra författningar, och att stärka sin kapacitet att ta itu med handelsrelaterade miljöfrågor, bland annat genom samarbete.

2. Parterna erkänner att ett fördjupat samarbete för att skydda och bevara miljön och en hållbar förvaltning av deras naturresurser har fördelar som kan bidra till hållbar utveckling, stärka deras miljöstyrning och komplettera målen i detta avtal.

3. Parterna erkänner vikten av en ömsesidigt stödjande handels- och miljöpolitik och -praxis för att förbättra miljöskyddet och att främja hållbar utveckling.

ARTIKEL 33.9

Multilateral miljöstyrning och multilaterala miljöavtal

1. Parterna erkänner vikten av FN:s miljöförsamling inom Unep. Parterna erkänner den avgörande roll som multilaterala miljöavtal spelar för att ta itu med globala, regionala och inhemska miljöutmaningar. Parterna erkänner vidare behovet av att stärka det ömsesidiga stödet mellan handels- och miljöpolitiken. Varje part ska därför effektivt genomföra de multilaterala miljöavtal, inbegripet protokollen, i vilka den är part.

2. Parterna erkänner varje parts rätt att anta eller bibehålla åtgärder för att främja målen för de multilaterala miljöavtal i vilka den är part.

3. Parterna ska vid behov föra dialog och samarbeta om handels- och miljöfrågor av ömsesidigt intresse, särskilt med avseende på multilaterala miljöavtal. Detta ska inbegripa regelbundet utbyte av information om varje parts initiativ när det gäller ratificering av multilaterala miljöavtal, inklusive protokoll till och ändringar av dessa.

PUBLIC

ARTIKEL 33.10

Handel och klimatförändringar

1. Parterna erkänner vikten av multilaterala miljöavtal på klimatområdet, särskilt behovet av att uppnå målet i UNFCCC och Parisavtalets syften och mål, för att hantera det akuta hotet från klimatförändringarna. Parterna erkänner följaktligen handelns roll när det gäller att uppnå målet om hållbar utveckling och ta itu med klimatförändringarna samt vikten av individuella och kollektiva insatser för att hantera klimatförändringarnas effekter genom begränsnings- och anpassningsåtgärder.

2. I enlighet med punkt 1 ska varje part

a) effektivt genomföra UNFCCC och Parisavtalet, inbegripet partens åtaganden när det gäller dess nationellt fastställda bidrag,

b) främja handelns positiva bidrag till omställningen till en utsläppssnål och cirkulär ekonomi och till klimattålig utveckling, inbegripet åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, och

c) underlätta och främja handel och investeringar i varor och tjänster av särskild betydelse för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, för hållbar förnybar energi och för energieffektivitet, på ett sätt som är förenligt med övriga bestämmelser i detta avtal.

PUBLIC

3. I enlighet med artikel 33.7 ska parterna när så är lämpligt samarbeta om handelsrelaterade aspekter av klimatförändringarna, bilateralt, regionalt och i internationella forum, inbegripet UNFCCC, WTO och Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet, vilket ingicks i Montreal den 16 september 1987 (*Montrealprotokollet*). Parterna får dessutom när så är lämpligt samarbeta i dessa frågor även inom Internationella sjöfartsorganisationen.

4. I enlighet med punkt 1 ska parterna samarbeta på områden som

a) utbyte av kunskap och erfarenheter rörande genomförandet av Parisavtalet, samt om initiativ för att främja klimattålighet, förnybar energi, utsläppssnål teknik, energieffektivitet, koldioxidprissättning, hållbara transporter, hållbar och klimatresilient infrastrukturutveckling, utsläppsövervakning och naturbaserade lösningar, samt utforskning av alternativ för samarbete på områden såsom kortlivade klimatpåverkande ämnen och koldioxidinlagring i marken, och

b) utbyte av kunskap och erfarenheter rörande en ambitiös utfasning av ozonnedbrytande ämnen och en total utfasning av fluorkolväten inom ramen för Montrealprotokollet, genom åtgärder för att kontrollera produktion och konsumtion av samt handel med dem, införande av miljövänliga alternativ till dessa ozonnedbrytande ämnen och fluorkolväten, uppdatering av säkerhetsstandarder och andra relevanta standarder samt genom bekämpning av den olagliga handeln med ämnen som regleras av Montrealprotokollet, beroende på vad som är lämpligt.

PUBLIC

ARTIKEL 33.11

Handel och skogar

PUBLIC

1. Parterna erkänner vikten av hållbar skogsförvaltning och handelns roll för att uppnå detta mål.

2. I enlighet med punkt 1 ska varje part

a) genomföra åtgärder för att bekämpa olaglig skogsavverkning och därmed sammanhängande handel, inbegripet genom samarbete med tredjeländer, beroende på vad som är lämpligt,

b) uppmuntra till bevarande och hållbar förvaltning av skogar,

c) främja handel med och konsumtion av timmer och trävaror som lagligen erhållits från hållbart brukade skogar, och

d) utbyta information och, vid behov, samarbeta med den andra parten om handelsrelaterade initiativ för bekämpning av olaglig avverkning, hållbart skogsbruk, avskogning och skogsförstörelse, skogsförvaltning och bevarande av skogstäcket, för att maximera effekterna av och det ömsesidiga stödet från deras respektive politik av gemensamt intresse.

3. Med tanke på att skogar och en hållbar förvaltning av dem spelar en nyckelroll i kampen mot klimatförändringarna och i bevarandet av den biologiska mångfalden ska varje part främja initiativ som åtgärdar avskogning, bland annat genom avskogningsfria leveranskedjor. Parterna ska dessutom samarbeta, när så är lämpligt och i enlighet med artikel 33.7, bilateralt, regionalt och i relevanta internationella forum för att minimera avskogning och skogsförstörelse över hela världen.

PUBLIC

ARTIKEL 33.12

Handel och vilda djur och växter

1. Parterna erkänner vikten av att säkerställa att den internationella handeln med vilda djur och växter inte hotar deras överlevnad, i enlighet med konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter som undertecknades i Washington D.C. den 3 mars 1973 (*Cites*).

2. I enlighet med punkt 1 ska varje part

a) genomföra ändamålsenliga åtgärder för att bekämpa illegal handel med vilda djur och växter, inbegripet genom samarbete med tredjeländer, beroende på vad som är lämpligt, och

b) främja ett långsiktigt bevarande och hållbart utnyttjande av de arter som förtecknas i bilagorna till Cites, bland annat genom att samarbeta i de berörda Cites-organen för att hålla bilagorna till Cites uppdaterade, och genom att främja inkludering av arter som anses vara utsatta för risk på grund av internationell handel och andra kriterier som fastställts inom ramen för Cites.

3. I enlighet med artikel 33.7 får parterna, när så är lämpligt, samarbeta eller utbyta information bilateralt, regionalt och i internationella forum om frågor av gemensamt intresse som rör bekämpningen av olaglig handel med vilda djur och växter, bland annat genom att öka medvetenheten för att minska efterfrågan på olagliga produkter av vilda djur och växter och genom initiativ för att förbättra samarbetet rörande informationsutbyte och tillsyn.

PUBLIC

ARTIKEL 33.13

Handel och biologisk mångfald

1. Parterna erkänner vikten av att bevara och på ett hållbart sätt utnyttja den biologiska mångfalden samt handelns roll för att uppnå dessa mål, i överensstämmelse med konventionen om biologisk mångfald som antogs i Rio de Janeiro den 5 juni 1992, andra relevanta multilaterala miljöavtal i vilka de är parter, och de beslut som antagits inom ramen för dessa.

2. I enlighet med punkt 1 ska varje part vidta åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden när den utsätts för påfrestningar i samband med handel och investeringar, bland annat genom utbyte av information och erfarenheter, och åtgärder för att förhindra spridningen av invasiva främmande arter, i det att man erkänner att förflyttningen över gränserna av invasiva främmande arter på land och i vatten via handelsrelaterade vägar kan inverka negativt på miljön, den ekonomiska verksamheten och utvecklingen samt människors hälsa.

3. Parterna erkänner vikten av att respektera, bevara och upprätthålla kunskaper och sedvänjor hos ursprungsbefolkningar och lokalsamhällen som bygger på traditionella livsstilar och som bidrar till bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, och den roll som den internationella handeln spelar i detta.

4. Parterna erkänner vikten av att underlätta tillträdet till genetiska resurser och att främja en rimlig och rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid användningen av dem, i enlighet med deras respektive nationella åtgärder och varje parts internationella skyldigheter.

5. Parterna erkänner också vikten av deltagande av och samråd med allmänheten, i enlighet med deras respektive lagstiftning eller politik, vid utarbetandet och genomförandet av åtgärder för bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald.

PUBLIC

6. I enlighet med artikel 33.7 får parterna, när så är lämpligt, främja, samarbeta eller utbyta information bilateralt, regionalt och i internationella forum om handelsrelaterade aspekter av politiska åtgärder för biologisk mångfald och åtgärder av gemensamt intresse, såsom

a) initiativ och god praxis för handel med naturresursbaserade produkter som erhållits genom hållbar användning av biologiska resurser och som bidrar till bevarandet av den biologiska mångfalden,

b) bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald samt skydd, återställande och värdering av ekosystem och deras tjänster och därmed sammanhängande ekonomiska instrument, och

c) tillträde till genetiska resurser och en rimlig och rättvis fördelning av nyttan av deras användning.

ARTIKEL 33.14

Handel och hållbar förvaltning av fiskeri och vattenbruk

1. Parterna erkänner vikten av att bevara och på ett hållbart sätt förvalta marina biologiska resurser och marina ekosystem, samt handelns roll för att uppnå dessa mål.

2. Parterna ska, när de utvecklar och genomför bevarande- och förvaltningsåtgärder, beakta sociala frågor, handelsfrågor, utvecklingsfrågor och miljöfrågor samt vikten av icke-industriellt eller småskaligt fiske för de lokala fiskesamhällenas försörjning.

PUBLIC

3. Parterna erkänner att olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (*IUU-fiske*)[1] kan ha en betydande negativ inverkan på fiskbestånden, hållbarheten hos handeln med fiskeriprodukter samt utveckling och miljö, och bekräftar behovet av åtgärder för att ta itu med problemen med överfiske och ett ohållbart utnyttjande av fiskeresurserna.

4. I enlighet med punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel ska varje part

a) genomföra och handla i enlighet med principerna i FN:s havsrättskonvention, som undertecknades i Montego Bay den 10 december 1982; FN:s avtal om genomförande av bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskbestånd, antaget i New York den 4 augusti 1995; FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (*FAO*), avtal om att främja fiskefartygens iakttagande av internationella bevarande- och förvaltningsåtgärder på det fria havet, antaget i Rom den 24 november 1993; FAO:s uppförandekod för ansvarsfullt fiske, antagen i resolution 4/95 den 31 oktober 1995; och FAO:s avtal om hamnstatsåtgärder för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske, undertecknat i Rom den 22 november 2009,

[1] Begreppet *olagligt, orapporterat och oreglerat fiske* ska anses ha samma innebörd som i punkt 3 i FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations internationella handlingsplan för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske, som antogs i Rom 2001 (*2001 års handlingsplan för IUU-fiske*).

b) delta i FAO:s initiativ om det globala registret över fiskefartyg, kyltransportfartyg och försörjningsfartyg,

c) sträva efter att driva ett fiskeriförvaltningssystem som bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga rön och på internationellt erkänd bästa praxis för fiskeriförvaltning och bevarande, vilket återspeglas i de relevanta bestämmelserna i internationella instrument som syftar till att säkerställa en hållbar användning och bevarande av marina arter[1], och som bland annat utformats för att

   i) förebygga överfiske och överkapacitet,

   ii) minska bifångsten av icke-målarter,

   iii) främja återhämtningen av överfiskade bestånd för allt havsfiske, och

   iv) främja fiskeriförvaltning med en ekosystembaserad strategi, bland annat genom samarbete mellan parterna,

[1] Dessa instrument omfattar bland annat och i tillämpliga fall FN:s havsrättskonvention, FN:s avtal om genomförande av bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention från december 1982 om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskbestånd, FAO:s uppförandekod för ansvarsfullt fiske, FAO:s avtal om att främja fiskefartygens iakttagande av internationella bevarande- och förvaltningsåtgärder på det fria havet, 2001 års handlingsplan för IUU-fiske och FAO:s avtal om hamnstatsåtgärder för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske.

d) till stöd för insatserna för att bekämpa IUU-fiske och för att bidra till att motverka handel med produkter från arter som skördats med hjälp av dessa metoder,

i) genomföra ändamålsenliga åtgärder för att bekämpa IUU-fiske,

ii) säkerställa användningen av system för övervakning, kontroll, inspektion, efterlevnad och efterlevnadskontroll för att

A) i enlighet med sina internationella skyldigheter och sin lagstiftning förhindra och avskräcka fartyg som för dess flagg och dess fysiska personer från att bedriva IUU-fiske, och

B) hantera omlastning till havs av fisk eller fiskprodukter på ett sätt som motverkar och undviker IUU-fiske,

iii) genomföra hamnstatsåtgärder, och

iv) vidta åtgärder för att förhindra att IUU-fiske och fiskeriprodukter kommer in i varje parts leveranskedjor och samarbeta i detta syfte, bland annat genom att underlätta informationsutbyte,

PUBLIC

e) delta aktivt i arbetet i de regionala fiskeriförvaltningsorganisationer i vilka den är medlem, observatör eller samarbetande icke-avtalsslutande part, i syfte att uppnå god fiskeriförvaltning och hållbart fiske, till exempel genom att främja vetenskaplig forskning och anta bevarandeåtgärder som bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga bevis, stärka efterlevnadsmekanismerna, genomföra regelbundna resultatöversyner och införa effektiv kontroll, övervakning och tillsyn av de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas förvaltningsåtgärder och, i tillämpliga fall, anta och genomföra fångstdokumentations- eller certifieringssystem och hamnstatsåtgärder,

f) sträva efter att agera i enlighet med relevanta bevarande- och förvaltningsåtgärder som antagits av de regionala fiskeriförvaltningsorganisationer i vilka den inte är medlem så att dessa åtgärder inte undergrävs, och sträva efter att inte undergräva de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas fångst- eller handelsdokumentationssystem eller arrangemang i vilka den inte deltar, och

g) främja utvecklingen av ett hållbart och ansvarsfullt vattenbruk, med hänsyn till dess ekonomiska, sociala och miljörelaterade aspekter, i enlighet med genomförandet av de mål och principer som anges i FAO:s uppförandekod för ansvarsfullt fiske.

5. Parterna ska när så är lämpligt och i enlighet med artikel 33.7 samarbeta bilateralt och inom de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna i syfte att främja hållbara fiskemetoder och handel med fiskprodukter från hållbart förvaltade fisken. Parterna får dessutom samarbeta för att utbyta kunskap och god praxis till stöd för genomförandet av denna artikel.

PUBLIC

AVSNITT C

ARBETSRÄTT OCH HANDEL

PUBLIC

ARTIKEL 33.15

Mål

1. Parterna erkänner att handel och investeringar ger möjligheter till att skapa arbetstillfällen och anständigt arbete, även för ungdomar, med arbets- och anställningsvillkor som följer principerna i ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, som antogs av Internationella arbetskonferensen i Genève den 18 juni 1998 och ändrades 2022 (*ILO-deklarationen om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet*), och ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering, som antogs den 10 juni 2008, i dess ändrade lydelse från 2022 (*ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering*).

2. Parterna strävar efter att säkerställa höga nivåer av arbetarskydd i linje med de internationella arbetsrättsliga standarder som de följer, och att främja en ömsesidigt stödjande handelspolitik och arbetsrättslig politik i syfte att förbättra arbetsvillkoren och arbetslivskvaliteten för de anställda. De kommer att sträva efter att förbättra utvecklingen och förvaltningen av humankapital för ökad anställbarhet, spetskompetens inom näringslivet och ökad produktivitet till gagn för både arbetstagare och företag. Parterna strävar därför efter att ge ungdomar möjlighet att utveckla de färdigheter som krävs för att framgångsrikt få tillträde till och stanna kvar på arbetsmarknaden.

3. Parterna strävar efter att samarbeta i handelsrelaterade arbetsrättsliga frågor av ömsesidigt intresse för att stärka de bredare förbindelserna mellan parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 33.16

Multilaterala arbetsrättsliga standarder och avtal

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av internationell handel på ett sätt som främjar anständigt arbete för alla, särskilt kvinnor, ungdomar och personer med funktionsnedsättning, i linje med deras respektive skyldigheter inom ramen för ILO, däribland de som anges i ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, och ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering 2022.

2. Med erinran om ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering noterar parterna att överträdelser av de grundläggande principerna och rättigheterna i arbetslivet inte får åberopas eller på annat sätt användas som en legitim komparativ fördel, och att arbetsrättsliga standarder inte bör användas i handelsprotektionistiskt syfte.

3. Varje part ska på ett ändamålsenligt sätt genomföra de ILO-konventioner som ratificerats av medlemsstaterna respektive Chile.

4. I enlighet med ILO:s konstitution, antagen som del XIII i Versaillesfördraget och undertecknad den 28 juni 1919, och ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, ska varje part respektera, främja och effektivt genomföra de internationellt erkända grundläggande arbetsrättsliga standarderna, enligt definitionen i de grundläggande ILO-konventionerna, vilka är

a) föreningsfrihet och faktiskt erkännande av rätten till kollektiva förhandlingar,

b) avskaffande av alla former av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete,

c) faktiskt avskaffande av barnarbete, inbegripet förbud mot de värsta formerna av barnarbete,

d) avskaffande av diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, och

e) en säker och hälsosam arbetsmiljö.

5. Parterna ska regelbundet utbyta information om sina respektive framsteg när det gäller ratificeringen av ILO:s konventioner eller protokoll som klassificerats som aktuella av ILO och i vilka de ännu inte är parter.

PUBLIC

6. Varje part ska främja ILO:s agenda för anständigt arbete i enlighet med ILO:s deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering, särskilt när det gäller

a) anständiga arbetsvillkor för alla, bland annat vad gäller löner och ersättningar, arbetstid, andra arbetsvillkor och socialt skydd, och

b) den sociala dialogen om arbetsrättsliga frågor mellan arbetstagare och arbetsgivare och deras respektive organisationer samt med relevanta statliga myndigheter.

7. Varje part ska i enlighet med sina åtaganden inom ramen för ILO

a) anta och genomföra åtgärder och strategier för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, och

b) upprätthålla ett system för yrkesinspektioner i enlighet med de relevanta ILO-standarderna för yrkesinspektioner.

ARTIKEL 33.17

Tvångsarbete eller obligatoriskt arbete

1. Parterna erinrar om att avskaffande av tvångsarbete är ett av målen i Agenda 2030, och understryker vikten av ratificering och ett ändamålsenligt genomförande av 2014 års protokoll till konventionen angående tvångs- eller obligatoriskt arbete från 1930, som antogs i Genève den 11 juni 2014.

PUBLIC

2. Parterna erkänner målet att avskaffa alla former av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete, inbegripet tvångsarbete eller obligatoriskt barnarbete.

3. Parterna ska därför identifiera möjligheter till samarbete samt utbyte av information, erfarenheter och god praxis avseende avskaffandet av alla former av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete.

PUBLIC

ARTIKEL 33.18

Samarbete i handels- och arbetsmarknadsfrågor

Parterna ska, i enlighet med artikel 33.7, samråda och samarbeta, beroende på vad som är lämpligt, bilateralt och inom ramen för ILO, om handelsrelaterade arbetsrättsliga frågor av ömsesidigt intresse, inbegripet men inte begränsat till

a) skapande av arbetstillfällen och främjande av produktiv sysselsättning av hög kvalitet, inbegripet politiska åtgärder för att skapa sysselsättningsskapande tillväxt och främja hållbara företag och entreprenörskap,

b) främjande av förbättringar inom företagens produktivitet och arbetsproduktiviteten, särskilt när det gäller små och medelstora företag,

c) utveckling av humankapital, tillträde till arbetsmarknaden och ökad anställbarhet, särskilt för ungdomar, bland annat genom livslångt lärande och yrkesutbildning, fortbildning samt utveckling och uppgradering av färdigheter, även inom framväxande industrier och miljöindustrier,

d) balans mellan arbetsliv och privatliv och innovativa arbetsplatsmetoder för att förbättra arbetstagarnas välbefinnande,

e) främjande av medvetenheten om ILO:s agenda för anständigt arbete, inbegripet kopplingarna mellan handel och full och produktiv sysselsättning, anpassning av arbetsmarknaden, grundläggande arbetsrättsliga standarder, anständigt arbete i globala leveranskedjor, socialt skydd och social delaktighet, social dialog och jämställdhet mellan könen,

f) främjande av anständiga arbetstillfällen av god kvalitet genom handel, inbegripet säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för gravida arbetstagare och arbetstagare som nyligen har fött barn,

g) arbetsmiljö- och yrkesinspektioner, till exempel genom att förbättra efterlevnads- och verkställighetsmekanismerna,

h) hantering av utmaningarna och möjligheterna med en mångfaldig, generationsövergripande arbetskraft, bland annat genom att

   i) främja jämlikhet och avskaffa diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, och

PUBLIC

ii) skydda utsatta arbetstagare,

i) förbättring av arbetsmarknadsrelationerna, till exempel genom utbyte av bästa praxis för alternativ tvistlösning och trepartssamråd,

j) genomförande av grundläggande, prioriterade och andra aktuella ILO-konventioner, såväl som ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, och

k) arbetsmarknadsstatistik.

PUBLIC

AVSNITT D

INSTITUTIONELLA ARRANGEMANG

ARTIKEL 33.19

Underkommittén för handel och hållbar utveckling och kontaktpunkter

1. Underkommittén för handel och hållbar utveckling (*underkommittén*), upprättad i enlighet med artikel 8.8.1, ska för Chiles vidkommande bestå av tjänstemän från de institutioner som ansvarar för handel, arbetsrätt, miljö och jämställdhetsfrågor.

2. Underkommittén ska ha särskilda möten för miljöfrågor respektive arbetsrättsliga frågor[1] samt för övergripande frågor som rör handel och hållbar utveckling.

3. Underkommitténs uppgifter ska bestå i att

a) underlätta, övervaka och stödja genomförandet av detta kapitel,

b) fastställa, organisera, övervaka och bedöma den samarbetsverksamhet som fastställs i detta kapitel, inbegripet utbyte av information och erfarenheter inom områden av ömsesidigt intresse,

c) rapportera och lämna rekommendationer till gemensamma kommittén i alla frågor som rör detta kapitel, även när det gäller frågor som ska diskuteras med de mekanismer för det civila samhället som avses i artikel 40.5,

d) utföra de uppgifter som avses i artikel 33.21 och 33.22,

e) samordna arbetet med andra underkommittéer som upprättats enligt denna del av avtalet, när så är lämpligt, även när det gäller arbetet med att integrera jämställdhetsrelaterade frågor, överväganden och verksamheter i deras arbete enligt artikel 34.4.8, och

f) utföra alla andra uppgifter som parterna kommer överens om.

[1] Miljöfrågorna och de arbetsrättsliga frågorna kan diskuteras vid enskilda möten eller på varandra följande möten.

4. Underkommittén får, enligt ömsesidig överenskommelse, samråda med eller rådfråga relevanta intressenter eller experter i frågor som rör genomförandet av detta kapitel.

5. Underkommittén ska enhälligt utarbeta en rapport om varje möte och offentliggöra den efter mötet.

6. Varje part ska utse en kontaktpunkt inom sin förvaltning för att underlätta kommunikation och samordning mellan parterna i alla frågor som rör genomförandet av detta kapitel. För Chiles vidkommande ska de särskilda kontaktpunkterna för arbetsrättsliga frågor samt miljö- och jämställdhetsfrågor vara en företrädare för undersekretariatet för internationella ekonomiska förbindelser vid utrikesministeriet eller dess efterträdare. Varje part ska omgående underrätta den andra parten om sina kontaktpunkter och tillhandahålla deras kontaktuppgifter.

7. Kontaktpunkterna ska

a) underlätta den regelbundna kommunikationen och samordningen mellan parterna,

b) utan hinder av artikel 8.7.2 bistå underkommittén med att fastställa dagordningen och genomföra alla andra nödvändiga förberedelser inför underkommitténs sammanträden,

PUBLIC

c) när så är lämpligt kommunicera med deras respektive civilsamhälle, och

d) samarbeta, bland annat med andra lämpliga organ inom deras förvaltningar, för att utveckla och genomföra samarbetsverksamheten.

PUBLIC

ARTIKEL 33.20

Tvistlösning

1. Parterna ska göra sitt yttersta genom dialog, informationsutbyte och samarbete för att lösa eventuella meningsskiljaktigheter mellan parterna om tolkningen eller tillämpningen av detta kapitel.

2. Vid oenighet mellan parterna kring tolkningen eller tillämpningen av detta kapitel ska parterna uteslutande kunna tillgripa de tvistlösningsförfaranden som fastställts i enlighet med artikel 33.21 och 33.22.

ARTIKEL 33.21

Samråd

1. En part (*den begärande parten*) får när som helst begära samråd med den andra parten (*den svarande parten*) i alla frågor som rör tolkningen eller tillämpningen av detta kapitel genom att lämna in en skriftlig begäran till den svarande partens kontaktpunkt. Begäran ska innehålla skälen för att begära samråd, inbegripet en tillräckligt detaljerad beskrivning av det aktuella ärendet och de bestämmelser i detta kapitel som den begärande parten anser vara tillämpliga.

2. Den svarande parten ska, om inte annat överenskommits med den begärande parten, svara skriftligen senast tio dagar efter den dag då begäran mottogs.

3. Parterna ska inleda samråden senast 30 dagar efter den dag då den svarande parten mottog begäran, om inte parterna kommer överens om något annat.

4. Samråden kan hållas genom fysiska möten eller genom de tekniska medel som parterna har tillgång till. Om samråden hålls genom fysiska möten ska de äga rum på den svarande partens territorium, såvida inte parterna kommer överens om något annat.

5. I samråden ska parterna

a) tillhandahålla tillräcklig information för att möjliggöra en fullständig granskning av ärendet, och

PUBLIC

b) behandla all information som utbyts under samråden konfidentiellt.

6. Parterna ska inleda samråd i syfte att nå en ömsesidigt tillfredsställande lösning i frågan, med beaktande av möjligheterna till samarbete rörande frågan. När det gäller frågor som rör de multilaterala avtal som avses i detta kapitel ska parterna beakta information från ILO eller relevanta organ som upprättats enligt dessa avtal. I förekommande fall får parterna komma överens om att rådfråga sådana organisationer eller organ, eller andra experter eller organ som de anser lämpliga för att bistå dem i samråden.

7. Om parterna inte kan lösa frågan inom 60 dagar efter mottagandet av den skriftliga begäran om samråd enligt punkt 1 får varje part, genom att lämna en skriftlig begäran till den andra partens kontaktpunkt, begära att underkommittén sammankallas för att behandla frågan. Underkommittén ska omgående sammanträda och sträva efter att enas om en lösning av frågan.

8. Varje part eller den underkommitté som sammankallas i enlighet med punkt 7 i denna artikel får i lämpliga fall inhämta synpunkter från de inhemska rådgivande grupper som avses i artikel 40.6 eller andra expertutlåtanden.

9. Om parterna kan lösa frågan ska de dokumentera resultatet, inbegripet, i förekommande fall, de särskilda åtgärder och tidsfrister som överenskommits. Parterna ska göra resultatet tillgängligt för allmänheten, om de inte kommer överens om något annat.

PUBLIC

ARTIKEL 33.22

Expertpanel

1. Om parterna inte lyckas lösa frågan inom 60 dagar efter det att en skriftlig begäran om att sammankalla underkommittén enligt artikel 33.21.7 har lämnats in, eller, om ingen sådan begäran görs, inom 120 dagar efter det att en skriftlig begäran om samråd enligt artikel 33.21.1 har lämnats in, får den begärande parten begära att en expertpanel upprättas för att undersöka frågan.

Varje sådan begäran ska göras skriftligen till den svarande partens kontaktpunkt. Begäran ska innehålla skälen för att begära att en expertpanel upprättas, inbegripet en tillräckligt specifik beskrivning av den aktuella frågan, och en förklaring av hur den frågan utgör en överträdelse av särskilda bestämmelser i detta kapitel.

2. Om inte annat föreskrivs i denna artikel ska artikel 38.6, 38.10, 38.13, 38.14.1, 38.15, 38.19, 38.20.2, 38.21, 38.22, 38.24, 38.32, 38.33, 38.34 och 38.35 samt arbetsordningen i bilaga 38-A och uppförandekoden i bilaga 38-B gälla i tillämpliga delar.

3. Underkommittén ska vid sitt första möte rekommendera att gemensamma kommittén utser minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra i expertpanelen. På grundval av denna rekommendation ska gemensamma kommittén senast ett år efter ikraftträdandet av detta avtal upprätta en förteckning över sådana personer. Förteckningen ska bestå av följande tre delförteckningar:

a) En delförteckning över enskilda personer som upprättats på grundval av förslag från EU-parten.

PUBLIC

b) En delförteckning över personer som upprättats på grundval av förslag från Chile.

c) En delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som ska tjänstgöra som ordförande i expertpanelen.

4. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Gemensamma kommittén ska säkerställa att förteckningen hålls uppdaterad och att den hela tiden innehåller detta minsta antal personer.

5. De personer som avses i punkt 3 ska ha specialkunskaper eller expertkunskap inom arbets- eller miljörätt, de frågor som behandlas i detta kapitel eller lösning av tvister som uppstår i samband med internationella avtal. De ska vara oberoende, tjänstgöra i egenskap av enskilda individer och ska inte ta emot instruktioner från någon organisation eller stat vad gäller frågor som rör oenigheten eller ha anknytning till någon av parternas regeringar, och ska följa uppförandekoden i bilaga 38-B.

6. När expertpanelen sätts samman i enlighet med förfarandena i artikel 38.6.3, 31.6.4 och 31.6.6 ska experterna väljas ut från de relevanta delförteckningar som avses i punkt 3 i denna artikel.

PUBLIC

7. Om inte parterna kommer överens om något annat inom fem dagar från den dag då expertpanelen tillsattes, ska mandatet vara

”att mot bakgrund av de relevanta bestämmelserna i kapitel 33 i det avancerade ramavtalet om handel mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, undersöka den fråga som avses i begäran om upprättande av expertpanelen och att lägga fram en rapport i enlighet med artikel 33.23 i det avtalet, med slutsatser och rekommendationer för en lösning av frågan.”

8. Med avseende på frågor som rör de multilaterala avtal som hänvisas till i detta kapitel bör expertpanelen söka information från ILO eller relevanta organ som upprättats inom ramen för de avtalen, inbegripet alla relevanta tillgängliga tolkningsriktlinjer, slutsatser eller beslut som antagits av ILO och dessa organ. All sådan information ska lämnas till båda parterna för synpunkter.

9. Expertpanelen ska tolka bestämmelserna i det här kapitlet i enlighet med sedvanerättsliga regler för tolkning av folkrätten, inklusive de regler som kodifieras i Wienkonventionen om traktaträtten.

10. Expertpanelen ska till parterna lämna en interimsrapport och en slutrapport med undersökningsresultat avseende de faktiska omständigheterna, de berörda bestämmelsernas tillämplighet samt motiveringen för sina resultat, slutsatser och rekommendationer.

PUBLIC

11. Expertpanelen ska lägga fram interimsrapporten för parterna inom 100 dagar efter den dag då expertpanelen upprättades. Om expertpanelen anser att denna tidsfrist inte kan hållas ska dess ordförande skriftligen meddela parterna detta och ange skälen till förseningen samt vilket datum expertpanelen planerar att lägga fram sin interimsrapport. Den tidsfrist som fastställs i denna punkt får utökas genom överenskommelse mellan parterna.

12. En part får inom 25 dagar från det att interimsrapporten lades fram lämna in en skriftlig begäran till expertpanelen om att den ska granska särskilda aspekter i rapporten. En part får lämna synpunkter på den andra partens begäran inom 15 dagar från det att begäran lämnades in.

13. Efter att ha övervägt begäran och synpunkterna ska expertpanelen utarbeta slutrapporten. Om ingen begäran om granskning av särskilda aspekter av interimsrapporten lämnas in inom den tidsfrist som avses i punkt 12 ska interimsrapporten bli expertpanelens slutrapport.

14. Expertpanelen ska lägga fram sin slutrapport för parterna inom 175 dagar från den dag då den panelen upprättades. Om expertpanelen anser att denna tidsfrist inte kan hållas ska dess ordförande skriftligen meddela parterna detta och ange skälen till förseningen samt vilket datum expertpanelen planerar att lägga fram sin slutrapport. Den tidsfrist som fastställs i denna punkt får utökas genom överenskommelse mellan parterna.

15. Slutrapporten ska innehålla en diskussion om eventuella skriftliga begäranden från parterna avseende interimsrapporten och tydligt behandla alla synpunkter som lagts fram av parterna.

PUBLIC

16. Parterna ska göra slutrapporten tillgänglig för allmänheten inom 15 dagar från det att den lagts fram av expertpanelen.

17. Om expertpanelen i slutrapporten konstaterar att en part inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt detta kapitel, ska parterna diskutera lämpliga åtgärder som ska vidtas med beaktande av expertpanelens rapport och rekommendationer. Den svarande parten ska underrätta sin inhemska rådgivande grupp som avses i artikel 40.6 och den andra parten om sina beslut om de insatser eller åtgärder som ska genomföras senast tre månader efter det att rapporten har gjorts tillgänglig för allmänheten.

18. Underkommittén ska övervaka uppföljningen av slutrapporten och expertpanelens rekommendationer. De inhemska rådgivande grupper som avses i artikel 40.6 får lämna synpunkter till underkommittén i detta avseende.

ARTIKEL 33.23

Översyn

1. I syfte att förbättra uppnåendet av målen i detta kapitel ska parterna vid underkommitténs möten diskutera dess ändamålsenliga genomförande, med beaktande av bland annat den viktigaste politiska utvecklingen i varje part och utvecklingen av internationella avtal.

PUBLIC

2. Med beaktande av resultatet av sådana diskussioner får en part när som helst efter den dag då detta avtal träder i kraft begära en översyn av detta kapitel. I detta syfte får underkommittén till parterna rekommendera ändringar av de relevanta bestämmelserna i detta kapitel i enlighet med det ändringsförfarande som fastställs i artikel 41.6.1.

PUBLIC

KAPITEL 34

HANDEL OCH JÄMSTÄLLDHET MELLAN KÖNEN

ARTIKEL 34.1

Bakgrund och mål

1. Parterna är överens om vikten av att integrera ett jämställdhetsperspektiv i främjandet av ekonomisk tillväxt för alla och om den nyckelroll som en jämställdhetsinriktad politik kan spela i detta avseende. Detta inbegriper att undanröja hindren för kvinnors deltagande i ekonomin och den internationella handeln, inbegripet att förbättra de lika möjligheterna när det gäller tillgång till arbetsfunktioner och -sektorer för män och kvinnor på arbetsmarknaden.

2. Parterna erkänner att internationell handel och internationella investeringar är drivkrafter för ekonomisk tillväxt, och erkänner även kvinnors viktiga bidrag till den ekonomiska tillväxten genom deras deltagande i ekonomisk verksamhet, inbegripet näringsliv och internationell handel.

3. Parterna erkänner att kvinnors deltagande i internationell handel kan bidra till att främja deras ekonomiska egenmakt och ekonomiska oberoende. Dessutom bidrar kvinnors tillgång till och ägande av ekonomiska resurser till en hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, välstånd, konkurrenskraft och samhällets välbefinnande. Parterna understryker därför sin avsikt att genomföra denna del av avtalet på ett sätt som främjar och stärker jämställdheten mellan könen.

4. Parterna erinrar om FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och de mål för hållbar utveckling som rör handel och jämställdhet, särskilt mål 5: ”uppnå jämställdhet och stärka alla kvinnors och flickors egenmakt”.

5. Parterna erinrar om målen i den gemensamma förklaringen om handel och kvinnors ekonomiska egenmakt i samband med WTO:s ministerkonferens i Buenos Aires i december 2017.

6. Parterna påminner om sina åtaganden om integrering av jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt samt respekten för demokratiska principer och mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, i enlighet med den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella människorättsinstrument med anknytning till jämställdhet i vilka de är parter.

PUBLIC

7. Parterna bekräftar på nytt sina åtaganden enligt Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking, som antogs vid den fjärde internationella kvinnokonferensen i Peking den 4–15 september 1995, och noterar särskilt målen och bestämmelserna rörande kvinnors lika tillgång till resurser, sysselsättning, marknader och handel.

8. Parterna bekräftar på nytt vikten av en inkluderande handelspolitik som bidrar till att främja lika rättigheter, likabehandling och lika möjligheter för kvinnor och män samt till att undanröja alla former av diskriminering av kvinnor.

9. Parterna betonar den privata sektorns roll när det gäller att främja jämställdhet genom att tillämpa icke-diskriminerings- och mångfaldspolitik i sin verksamhet i enlighet med internationella riktlinjer och standarder som godkänts eller stöds av parterna.

10. Parterna strävar efter att

a) stärka sina handelsförbindelser, sitt samarbete och sin dialog på ett sätt som främjar lika möjligheter och lika behandling av kvinnor och män, i egenskap av arbetstagare, producenter, näringsidkare eller konsumenter, i enlighet med sina internationella åtaganden,

b) underlätta samarbete och dialog i syfte att förbättra kapacitet och villkor för kvinnor att få tillgång till möjligheter som skapas genom handel,

c) ytterligare förbättra sin kapacitet att ta itu med handelsrelaterade jämställdhetsfrågor, bland annat genom utbyte av information och bästa praxis.

PUBLIC

ARTIKEL 34.2

Multilaterala avtal

1. Varje part bekräftar sitt åtagande att effektivt fullgöra sina skyldigheter enligt konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, som antogs av FN:s generalförsamling den 18 december 1979, och noterar särskilt de bestämmelser som rör avskaffandet av diskriminering av kvinnor i det ekonomiska livet och på sysselsättningsområdet.

2. Parterna påminner om sina respektive skyldigheter enligt artikel 33.16 i denna del av avtalet när det gäller ILO:s konventioner om jämställdhet och avskaffande av diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, som ratificerats av medlemsstaterna och Chile.

3. Varje part bekräftar på nytt sitt åtagande att effektivt fullgöra sina skyldigheter enligt andra multilaterala avtal i vilka den är part när det gäller jämställdhet eller kvinnors rättigheter.

ARTIKEL 34.3

Allmänna bestämmelser

1. Parterna erkänner varje parts rätt att fastställa sin egen omfattning och sina egna garantier för lika möjligheter för kvinnor och män, och att anta eller ändra sin relevanta lagstiftning och politik i enlighet med sina åtaganden enligt de internationella avtal som avses i artikel 34.2.

2. Varje part ska sträva efter att säkerställa att dess relevanta lagstiftning och politik föreskriver och främjar lika rättigheter, behandling och möjligheter för kvinnor och män, i enlighet med dess internationella åtaganden. Varje part ska sträva efter att förbättra denna lagstiftning och politik.

3. Varje part ska sträva efter att samla in könsuppdelade uppgifter om handel och kön i syfte att bättre förstå de olika effekterna som handelspolitiska instrument har på kvinnor och män i deras roller som arbetstagare, producenter, handlare eller konsumenter.

4. Varje part ska på sitt territorium främja allmänhetens medvetenhet om sina lagar och sin politik rörande jämställdhet, inbegripet deras inverkan på och relevans för en inkluderande ekonomisk tillväxt och för handelspolitiken.

5. Varje part ska när så är relevant beakta målet med jämställdhet mellan kvinnor och män vid utformningen, genomförandet och översynen av åtgärder på de områden som omfattas av denna del av avtalet.

6. Varje part ska uppmuntra handel och investeringar genom att främja lika möjligheter och kvinnors och mäns deltagande i ekonomin och den internationella handeln. Detta omfattar bland annat åtgärder som syftar till att gradvis eliminera alla typer av könsdiskriminering, främja principen om lika lön för likvärdigt arbete för att ta itu med löneklyftan mellan kvinnor och män och underlätta icke-diskriminering av kvinnor i arbetslivet, även på grund av graviditet och moderskap.

PUBLIC

7. En part får inte försvaga eller minska det skydd som beviljas enligt dess respektive lagstiftning som avser att säkerställa jämställdhet eller lika möjligheter för kvinnor och män, i syfte att uppmuntra handel eller investeringar.

8. En part får inte åsidosätta eller på annat sätt bevilja undantag från, eller erbjuda att åsidosätta eller på annat sätt bevilja undantag från dess respektive lagstiftning som avser att säkerställa jämställdhet eller lika möjligheter för kvinnor och män, på ett sätt som försvagar eller minskar det skydd som beviljas enligt denna lagstiftning, i syfte att uppmuntra handel eller investeringar.

9. En part får inte, genom att kontinuerligt eller återkommande agera eller avstå från att agera, underlåta att på ett ändamålsenligt sätt genomdriva det skydd som ges enligt dess respektive lagstiftning i syfte att säkerställa jämställdhet eller lika möjligheter för kvinnor och män på ett sätt som påverkar handel eller investeringar.

ARTIKEL 34.4

Samarbetsverksamheter

1. Parterna erkänner fördelarna med att dela med sig av sina respektive erfarenheter när det gäller att utforma, genomföra, övervaka och stärka de handelsrelaterade aspekterna av jämställdhetsåtgärder.

2. I enlighet med punkt 1 ska parterna samarbeta för att förbättra kvinnors, inklusive arbetstagares, affärskvinnors och entreprenörers, kapacitet och villkor för att få tillgång till och fullt ut dra nytta av de möjligheter som skapas genom denna del av avtalet.

PUBLIC

3. Samarbetet ska bedrivas i frågor och ämnen som parterna kommit överens om.

4. Samarbetet kan utvecklas och genomföras med deltagande av FN, WTO, ILO, OECD och andra internationella organisationer samt av tredjeländer, företag, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, utbildnings- och forskningsorganisationer samt andra icke-statliga organisationer, beroende på vad som är lämpligt.

5. Samarbetet kan omfatta utbyte av erfarenheter och bästa praxis när det gäller politik och program för att uppmuntra kvinnors ökade deltagande i internationell handel samt handelsrelaterade aspekter av

a) främjandet av kvinnors ekonomiska inkludering och utbildning samt tillgång till finansiering och ekonomiskt stöd,

b) främjandet av kvinnors ledarskap och utveckling av kvinnonätverk,

c) främjandet av kvinnors fulla deltagande i ekonomin genom att uppmuntra deras deltagande, ledarskap och utbildning, särskilt inom områden där de är underrepresenterade, såsom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, matematik, innovation och näringsliv,

d) främjande av jämställdhet inom företagen,

e) kvinnors deltagande i beslutsfattande befattningar inom den offentliga och privata sektorn,

PUBLIC

f) offentliga och privata initiativ som syftar till att främja kvinnligt företagande, inbegripet integreringen av kvinnor i den formella sektorn i ekonomin, stärka konkurrenskraften för kvinnostyrda företag så att de kan delta och konkurrera i lokala, regionala och globala värdekedjor, och stödja verksamhet som främjar internationaliseringen av små och medelstora företag som leds av kvinnor,

g) politik och program för att förbättra kvinnors digitala färdigheter och tillgång till affärsverktyg online och e-handelsplattformar,

h) främjande av strategier och program med ett jämställdhetsperspektiv för vård och omsorg samt åtgärder med ett jämställdhetsperspektiv för balans mellan arbete och privatliv,

i) utforskning av kopplingen mellan ett ökat deltagande av kvinnor i internationell handel och en minskad löneklyfta mellan kvinnor och män,

j) utveckling av en könsbaserad analys av handelspolitiken, inbegripet dess utformning och genomförande samt övervakning av dess effekter,

k) insamling av könsuppdelade uppgifter, användning av indikatorer, övervaknings- och utvärderingsmetoder samt analys av handelsstatistik ur ett jämställdhetsperspektiv,

l) undersökning av kopplingarna mellan kvinnors deltagande i internationell handel och områden såsom anständigt arbete, yrkessegregation och kvinnors arbetsvillkor, inbegripet säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för gravida arbetstagare och arbetstagare som nyligen har fött barn, i enlighet med artikel 33.18 f,

PUBLIC

m) politik och program för att förebygga, mildra och svara på de differentierade ekonomiska konsekvenser som kriser och nödsituationer har för kvinnor och män, och

n) andra frågor som parterna kommit överens om.

6. Parterna ska gemensamt besluta om prioriteringarna för samarbetet på grundval av områden av ömsesidigt intresse och tillgängliga resurser.

7. Samarbetet, även på de områden som anges i punkt 5, får ske genom fysiska möten eller med hjälp av de tekniska medel som parterna har tillgång till, genom verksamhet såsom workshoppar, seminarier, konferenser, samarbetsprogram och projekt; utbyte av erfarenheter, och utbyte av bästa praxis om riktlinjer och förfaranden; samt utbyte av experter.

8. Parterna ska genom den underkommitté för handel och hållbar utveckling som upprättats i enlighet med artikel 8.8.1 uppmuntra insatserna som görs av de organ som upprättas genom denna del av avtalet för att integrera jämställdhetsrelaterade frågor, överväganden och verksamheter i sitt arbete.

9. Parterna ska på lämpligt sätt uppmuntra ett inkluderande deltagande av kvinnor i genomförandet av den samarbetsverksamhet som upprättas enligt denna artikel.

PUBLIC

ARTIKEL 34.5

Institutionella arrangemang

1. Underkommittén för handel och hållbar utveckling som inrättas genom artikel 8.8.1 ska ansvara för genomförandet av detta kapitel. Artikel 33.19 ska gälla i tillämpliga delar för detta kapitel[1].

2. Vid interaktion med det civila samhället i de inhemska rådgivande grupper som upprättats eller utsetts i enlighet med artikel 40.6 och i det forum för det civila samhället som organiseras i enlighet med artikel 40.7 ska parterna uppmuntra deltagandet av organisationer som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män.

ARTIKEL 34.6

Tvistlösning

Artikel 33.20, 33.21 och 33.22 ska gälla i tillämpliga delar för detta kapitel[2].

[1] För tydlighetens skull påpekas att varje hänvisning till kapitel 33, eller till miljörelaterade och arbetsrättsliga aspekter eller frågor, i den artikeln ska förstås som en hänvisning till detta kapitel, eller jämställdhetsaspekter eller jämställdhetsfrågor, beroende på vad som är tillämpligt.

[2] För tydlighetens skull påpekas att varje hänvisning till kapitel 33, eller till miljörelaterade och arbetsrättsliga aspekter, frågor eller lagar, i de artiklarna ska förstås som en hänvisning till detta kapitel, eller jämställdhetsaspekter, jämställdhetsfrågor eller lagar avseende dessa aspekter eller frågor, beroende på vad som är tillämpligt.

ARTIKEL 34.7

Översyn

1. Parterna är överens om vikten av att gemensamt eller enskilt övervaka och bedöma, genom sina respektive processer och institutioner samt de processer och institutioner som upprättats enligt denna del av avtalet, hur genomförandet av denna del av avtalet påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män samt kvinnors möjligheter i samband med handel.

2. Parterna får se över detta kapitel mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts vid genomförandet och vid behov föreslå hur det kan stärkas.

KAPITEL 35

TRANSPARENS

ARTIKEL 35.1

Mål

1. Parterna, som erkänner den betydelse som deras respektive regelverk kan ha för handel och investeringar dem emellan, strävar efter att tillhandahålla ett förutsägbart regelverk och effektiva förfaranden för ekonomiska aktörer, särskilt för små och medelstora företag.

PUBLIC

2. Parterna bekräftar på nytt sina respektive åtaganden enligt WTO-avtalet och bygger i detta kapitel vidare på dessa åtaganden och fastställer ytterligare arrangemang för transparens.

PUBLIC

ARTIKEL 35.2

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *administrativt beslut*: beslut eller åtgärder med rättslig verkan som är tillämpliga på en viss person, vara eller tjänst i ett enskilt fall, inbegripet underlåtenhet att fatta ett administrativt beslut enligt en parts lagstiftning.

b) *administrativt avgörande med allmän giltighet*: ett administrativt avgörande eller en administrativ tolkning som är tillämplig på alla personer och faktiska situationer som normalt sett ingår i det administrativa avgörandets eller den administrativa tolkningens tillämpningsområde och som fastställer en uppförandenorm, med undantag av

   i) ett fastställande eller avgörande inom ramen för ett administrativt eller domstolsliknande förfarande som är tillämpligt på en viss person, vara eller tjänst från den andra parten i ett specifikt fall, eller

   ii) ett avgörande i ett ärende rörande en viss akt eller praxis.

ARTIKEL 35.3

Offentliggörande

1. Varje part ska säkerställa att dess lagar och andra författningar, förfaranden och administrativa avgöranden med allmän giltighet och rättsliga avgöranden avseende frågor som omfattas av denna del av avtalet skyndsamt offentliggörs via ett officiellt angivet medium och, om möjligt, på elektronisk väg, eller på annat sätt görs tillgängliga så att var och en kan få kännedom om dem.

2. Varje part ska lämna en förklaring om syftet med och skälen till sina lagar, andra författningar, förfaranden, administrativa avgöranden med allmän giltighet och rättsliga avgöranden med avseende på alla frågor som omfattas av denna del av avtalet.

3. Varje part ska föreskriva en rimlig tidsperiod mellan dagen för offentliggörandet och dagen för ikraftträdandet för lagar och andra författningar som avser frågor som omfattas av denna del av detta avtal, utom när detta inte är möjligt på grund av brådska. Denna punkt är inte tillämplig på administrativa avgöranden med allmän giltighet och rättsliga avgöranden.

PUBLIC

ARTIKEL 35.4

Frågor och tillhandahållande av information

1. Varje part ska inrätta eller bibehålla lämpliga mekanismer för att svara på förfrågningar från varje person beträffande lagar och andra författningar i frågor som omfattas av denna del av avtalet.

2. På begäran av en part ska den andra parten omgående tillhandahålla information och besvara frågor som rör lagar och andra författningar, oavsett om de är i kraft eller planeras, med avseende på frågor som omfattas av denna del av detta avtal, såvida inte en särskild mekanism inrättas inom ramen för ett annat kapitel i denna del av detta avtal.

ARTIKEL 35.5

Administrativa förfaranden

1. Varje part ska administrera sina lagar och andra författningar, förfaranden och administrativa avgöranden med allmän giltighet avseende sådana frågor som omfattas av denna del av avtalet på ett objektivt, opartiskt och skäligt sätt.

PUBLIC

2. Om ett administrativt förfarande avseende särskilda personer, varor eller tjänster från den andra parten inleds med avseende på den tillämpning av lagar och andra författningar, förfaranden och administrativa avgöranden med allmän giltighet som avses i punkt 1 ska varje part

a) sträva efter att i enlighet med sina lagar och andra författningar underrätta personer som direkt berörs av ett administrativt förfarande i skälig tid när detta förfarande inleds, inbegripet en beskrivning av förfarandets art, en redogörelse för den rättsliga grund enligt vilken förfarandet inletts och en allmän beskrivning av varje fråga om vilken oenighet råder, och

b) ge sådana personer rimlig möjlighet att lägga fram faktiska omständigheter och argument till stöd för sin ståndpunkt innan ett slutligt administrativt beslut fattas, i den mån tiden, förfarandets art och allmänintresset tillåter det.

ARTIKEL 35.6

Omprövning och överklagande

1. Varje part ska inrätta eller bibehålla allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller rättsliga förfaranden, skiljeförfaranden eller administrativa förfaranden för skyndsam överprövning och, om så är berättigat, korrigering av administrativa beslut i frågor som omfattas av denna del av avtalet.

PUBLIC

2. Varje part ska säkerställa att dess allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar genomför förfaranden för överklagande eller överprövning på ett icke-diskriminerande och opartiskt sätt. Sådana domstolar ska vara opartiska och oberoende av den myndighet som ansvarar för administrativ verkställighet, och ska inte ha något intresse av utgången i sak.

3. När det gäller de domstolar eller förfaranden som avses i punkt 1 ska varje part säkerställa att parterna inför sådana domstolar eller i sådana förfaranden ges

a) en rimlig möjlighet att lägga fram stöd för eller försvara sina ståndpunkter, och

b) ett beslut som bygger på bevisning och inlämnade uppgifter eller, när så krävs enligt dess lagstiftning, de uppgifter som den relevanta myndigheten sammanställt.

4. Varje part ska säkerställa att det beslut som avses i punkt 3 b genomförs av den myndighet som ansvarar för administrativ verkställighet, med förbehåll för överklagande eller ytterligare överprövning i enlighet med dess lagar och andra författningar.

ARTIKEL 35.7

Förhållande till andra kapitel

Bestämmelserna i detta kapitel kompletterar de särskilda reglerna i andra kapitel i denna del av avtalet.

PUBLIC

KAPITEL 36

GOD REGLERINGSSED

PUBLIC

ARTIKEL 36.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på regleringsåtgärder som antas eller inleds av regleringsmyndigheter med avseende på frågor som omfattas av denna del av avtalet.

2. Detta kapitel är inte tillämpligt på medlemsstaternas regleringsmyndigheter och regleringsåtgärder, regleringssed eller regleringsstrategier.

ARTIKEL 36.2

Allmänna principer

1. Parterna erkänner vikten av att

a) tillämpa god regleringssed i samband med planering, utformning, utfärdande, genomförande, utvärdering och översyn av regleringsåtgärder för att uppnå nationella politiska mål, och

b) bibehålla och förstärka fördelarna med denna del av detta avtal för att underlätta handeln med varor och tjänster och öka investeringarna mellan parterna.

2. Varje part är fri att själv besluta om sin strategi för god regleringssed enligt denna del av detta avtal på ett sätt som är förenligt med partens rättsliga ram, praxis och grundläggande principer, inklusive försiktighetsprincipen, som ligger till grund för dess rättsordning.

3. Ingenting i detta kapitel ska tolkas som att en part är skyldig att

a) avvika från inhemska förfaranden för utarbetande och antagande av regleringsåtgärder,

b) vidta åtgärder som skulle undergräva eller hindra ett rättidigt antagande av regleringsåtgärder för att uppnå partens allmänpolitiska mål, eller

c) uppnå ett visst regleringsmässigt resultat.

PUBLIC

ARTIKEL 36.3

Definitioner

PUBLIC

I detta kapitel gäller följande definitioner:

a) *regleringsmyndighet*:

i) för EU-partens vidkommande: Europeiska kommissionen, och

ii) för Chiles vidkommande: varje regleringsmyndighet inom den verkställande makten.

b) *regleringsåtgärder*:

i) för EU-partens vidkommande:

A) förordningar och direktiv, som avses i artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och

B) genomförandeakter och delegerade akter, som avses i artiklarna 290 respektive 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och

ii) för Chiles vidkommande: lagar och förordningar med allmän giltighet som antas av regleringsmyndigheterna och vars efterlevnad är obligatorisk[1].

[1] Enligt punkt II.1 i presidentinstruktion nr 3 från 2019 och dess ändringar.

ARTIKEL 36.4

Intern samordning av utvecklingen i fråga om reglering

Varje part ska upprätthålla processer eller mekanismer för intern samordning eller översyn för utarbetande, utvärdering och översyn av regleringsåtgärder. Sådana processer eller mekanismer bör bland annat syfta till att

a) främja god regleringssed, inbegripet sådan som anges i detta kapitel,

b) identifiera och undvika onödiga överlappningar och inkonsekventa krav i partens regleringsåtgärder,

c) säkerställa fullgörandet av partens internationella handelsskyldigheter, och

d) främja beaktandet av konsekvenserna av de regleringsåtgärder som är under utarbetande, inbegripet konsekvenserna för små och medelstora företag.

PUBLIC

ARTIKEL 36.5

Transparens avseende regleringsprocesser och regleringsmekanismer

Varje part ska offentliggöra beskrivningar i enlighet med sina respektive regler och förfaranden av de processer och mekanismer som dess regleringsmyndighet använder för att utarbeta, utvärdera eller se över regleringsåtgärder. Dessa beskrivningar ska innehålla hänvisningar till relevanta riktlinjer, regler och förfaranden, inbegripet dem som gör det möjligt för allmänheten att lämna synpunkter.

PUBLIC

ARTIKEL 36.6

Tidig information om planerade regleringsåtgärder

1. Varje part ska sträva efter att årligen, i enlighet med sina respektive regler och förfaranden, offentliggöra information om planerade viktigare[1] regleringsåtgärder.

2. För varje viktigare regleringsåtgärd som avses i punkt 1 ska varje part sträva efter att i god tid offentliggöra

a) en kort beskrivning av tillämpningsområdet och målen för åtgärden, och

b) den uppskattade tidpunkten för åtgärdens antagande, om sådana uppgifter finns tillgängliga, inbegripet, i tillämpliga fall, eventuella möjligheter till offentliga samråd.

[1] Varje parts regleringsmyndighet får fastställa vad som utgör en viktigare regleringsåtgärd med avseende på dess skyldigheter enligt detta kapitel.

ARTIKEL 36.7

Offentliga samråd

1. Vid utarbetandet av en viktigare regleringsåtgärd ska varje part i tillämpliga fall, i enlighet med sina respektive regler och förfaranden,

a) offentliggöra ett förslag till regleringsåtgärd eller samrådsdokument som innehåller tillräckligt detaljerade uppgifter om den regleringsåtgärd som är under utarbetande för att en person[1] ska kunna bedöma huruvida och hur dess intressen kan komma att påverkas i betydande utsträckning,

b) på icke-diskriminerande grund erbjuda varje person rimliga möjligheter att lämna synpunkter, och

c) överväga de synpunkter som den mottar.

2. Varje parts regleringsmyndighet ska sträva efter att använda elektroniska kommunikationsmedel och sträva efter att upprätthålla en särskild elektronisk portal i syfte att tillhandahålla information och ta emot synpunkter i samband med offentliga samråd.

3. Varje parts regleringsmyndighet ska sträva efter att offentliggöra en sammanfattning av resultaten av samråden eller de synpunkter som mottagits, utom i den mån det är nödvändigt att skydda konfidentiell information eller undanhålla personuppgifter eller olämpligt innehåll.

[1] För tydlighetens skull påpekas att denna punkt inte hindrar en part från att genomföra riktade samråd med berörda personer på de villkor som fastställs i dess regler och förfaranden.

ARTIKEL 36.8

Konsekvensbedömning

1. Varje part ska uppmuntra att dess regleringsmyndighet, i enlighet med tillämpliga regler och förfaranden, genomför en konsekvensbedömning av de viktigare regleringsåtgärder den utarbetar.

2. Vid genomförande av en konsekvensbedömning ska regleringsmyndigheten i varje part främja processer och mekanismer som beaktar följande faktorer:

a) Behovet av regleringsåtgärden, inbegripet arten och betydelsen av den fråga som regleringsåtgärden är avsedd att åtgärda.

b) Genomförbara och lämpliga regleringsalternativ eller andra alternativ, om det finns några, som skulle uppnå partens allmänpolitiska mål, inbegripet alternativet att inte reglera.

c) I den mån det är möjligt och relevant, de potentiella sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av dessa alternativ, inbegripet för internationell handel och för små och medelstora företag.

d) Hur de alternativ som övervägs förhåller sig till eventuella relevanta internationella normer, inbegripet, när så är lämpligt, skälen för eventuella avvikelser.

PUBLIC

3. En regleringsmyndighet ska, med avseende på varje konsekvensbedömning av en regleringsåtgärd som den genomfört, utarbeta en slutrapport med uppgifter om de omständigheter den har beaktat i sin bedömning och de relevanta slutsatserna. Rapporten ska offentliggöras när den berörda regleringsåtgärden offentliggörs.

PUBLIC

ARTIKEL 36.9

Efterhandsutvärdering

Parterna erkänner det positiva bidraget från regelbundna retroaktiva utvärderingar av befintliga gällande regleringsåtgärder för att minska den onödiga regelbördan, även för små och medelstora företag, och för att på ett mer ändamålsenligt sätt uppnå de allmänpolitiska målen. Parterna ska sträva efter att främja användningen av regelbundna retroaktiva utvärderingar i sina regleringssystem.

ARTIKEL 36.10

Regleringsregister

Varje part ska säkerställa att regleringsåtgärder som är i kraft publiceras i ett särskilt register som identifierar regleringsåtgärder efter ämne och som är tillgängligt för allmänheten på en enda fritt tillgänglig webbplats. Det bör vara möjligt att söka efter regleringsåtgärder på webbplatsen med hjälp av citat eller ord. Varje part ska uppdatera sitt register regelbundet.

ARTIKEL 36.11

Samarbete och utbyte av information

Parterna får samarbeta för att underlätta genomförandet av detta kapitel. Detta samarbete kan omfatta anordnande av all relevant verksamhet för att stärka samarbetet mellan deras regleringsmyndigheter och utbyte av information om den regleringspraxis som anges i detta kapitel.

PUBLIC

ARTIKEL 36.12

Kontaktpunkter

Varje part ska inom en månad efter den dag då detta avtals träder i kraft utse en kontaktpunkt för att underlätta informationsutbytet mellan parterna.

ARTIKEL 36.13

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 är inte tillämpligt på detta kapitel.

KAPITEL 37

SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

PUBLIC

ARTIKEL 37.1

Mål

Parterna erkänner vikten av små och medelstora företag i sina bilaterala handels- och investeringsförbindelser och bekräftar sitt åtagande att öka de små och medelstora företagens förmåga att dra nytta av denna del av avtalet.

ARTIKEL 37.2

Informationsutbyte

1. Varje part ska upprätta eller bibehålla en offentligt tillgänglig webbplats särskilt för små och medelstora företag som innehåller information rörande denna del av avtalet, bland annat

a) en sammanfattning av denna del av avtalet och

b) information avsedd för små och medelstora företag som innehåller

i) en beskrivning av de bestämmelser i denna del av avtalet som varje part anser vara relevanta för små och medelstora företag i båda parter, och

ii) all eventuell ytterligare information som parten anser skulle vara användbar för små och medelstora företag som önskar dra nytta av de möjligheter som denna del av avtalet ger.

2. Varje part ska på den webbplats som föreskrivs i punkt 1 ange internetlänkar till

a) texten till denna del av avtalet, inbegripet dess bilagor och tillägg, särskilt tullbindningslistor och produktspecifika ursprungsregler,

b) motsvarande webbplats hos den andra parten, och

c) partens egna myndigheters webbplatser som parten anser innehålla information som är till nytta för personer som är intresserade av att bedriva handel och affärsverksamhet i den parten.

3. Varje part ska på den webbplats som föreskrivs i punkt 1 inkludera en internetlänk till sina egna myndigheters webbplatser med information om följande:

a) Tullbestämmelser och tullförfaranden för import, export och transitering samt relevanta formulär, handlingar och andra upplysningar som krävs.

PUBLIC

b) Bestämmelser och förfaranden som rör immateriella rättigheter, inklusive geografiska beteckningar.

c) Tekniska föreskrifter inbegripet, vid behov, obligatoriska förfaranden för bedömning av överensstämmelse och länkar till förteckningar över organ för bedömning av överensstämmelse, i de fall då tredjepartsbedömning av överensstämmelse är obligatorisk, i enlighet med kapitel 16.

d) Sanitära och fytosanitära åtgärder avseende import och export i enlighet med kapitel 13.

e) Bestämmelser om offentlig upphandling, en databas med meddelanden om offentlig upphandling och andra relevanta bestämmelser i kapitel 28.

f) Förfaranden för bolagsregistrering.

g) Annan information som enligt parten skulle kunna vara användbar för små och medelstora företag.

4. Varje part ska på den webbplats som föreskrivs i punkt 1 inkludera en internetlänk till en databas som är elektroniskt sökbar på kod i det harmoniserade systemet och som innehåller följande information med avseende på tillträde till partens marknad:

a) Tullsatser och kvoter, inbegripet tullsats för mest gynnad nation, tullsatser för länder som inte omfattas av behandling som mest gynnad nation samt förmånstullsatser och kvoter med förmånstull.

PUBLIC

b) Punktskatter.

c) Skatter (t.ex. mervärdesskatt).

d) Tullar eller andra avgifter, inbegripet andra produktspecifika avgifter.

e) Ursprungsregler i enlighet med kapitel 10.

f) Tullrestitution, anstånd med betalning av tull och andra typer av nedsättningar som innebär tullminskning, tullåterbetalning eller undantag från tull.

g) Kriterierna för att fastställa varors värde för tulländamål.

h) Andra tulltaxebestämmelser.

i) Information som behövs för importförfaranden.

j) Information om icke-tariffära åtgärder eller förfaranden.

5. Varje part ska regelbundet eller på begäran av den andra parten uppdatera den information och de länkar som avses i punkterna 1–4 och som parten har på sin webbplats, för att säkerställa att informationen och länkarna är uppdaterade och korrekta.

6. Varje part ska säkerställa att den information som avses i denna artikel presenteras på ett sätt som är lämpligt för användning av små och medelstora företag. Varje part ska sträva efter att göra denna information tillgänglig på engelska.

PUBLIC

7. En part får inte ta ut någon avgift av personer i en part för tillgång till den information som tillhandahålls enligt punkterna 1–4.

PUBLIC

ARTIKEL 37.3

Kontaktpunkter för små och medelstora företag

1. Varje part ska underrätta den andra parten om sin kontaktpunkt för små och medelstora företag som ska utföra de uppgifter som anges i denna artikel. En part ska omgående underrätta den andra parten om varje ändring av uppgifterna om dessa kontaktpunkter.

2. Kontaktpunkterna för små och medelstora företag ska ansvara för följande:

a) Säkerställa att små och medelstora företags behov beaktas vid genomförandet av denna del av avtalet så att båda parters små och medelstora företag kan dra nytta av nya möjligheter inom ramen för denna del av avtalet.

b) Säkerställa att den information som avses i artikel 37.2 är aktuell och relevant för små och medelstora företag. Endera parten får via kontaktpunkten för små och medelstora företag föreslå ytterligare information som den andra parten kan inkludera i den information som ska tillhandahållas i enlighet med artikel 37.2.

c) Granska varje fråga av relevans för små och medelstora företag i samband med genomförandet av denna del av avtalet, bland annat genom att

i) utbyta information för att bistå gemensamma kommittén i dess uppgifter med att övervaka och genomföra de aspekter av denna del av avtalet som rör små och medelstora företag, och

ii) bistå underkommittéer och andra kontaktpunkter som upprättas genom denna del av avtalet i frågor som är relevanta för små och medelstora företag.

d) Lämna periodiska rapporter om sin verksamhet, gemensamt eller individuellt, till gemensamma kommittén för övervägande.

e) Beakta andra frågor som uppstår inom ramen för denna del av avtalet och som rör små och medelstora företag, i enlighet med vad parterna kommer överens om.

3. Kontaktpunkterna för små och medelstora företag ska sammanträda vid behov och utföra sitt arbete med hjälp av de kommunikationskanaler som godkänts av parterna, vilka kan omfatta e-post, videokonferenser eller andra metoder.

4. Kontaktpunkterna för små och medelstora företag får sträva efter att samarbeta med experter och externa organisationer, beroende på vad som är lämpligt, för att utföra sin verksamhet.

PUBLIC

ARTIKEL 37.4

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel 38 är inte tillämpligt på detta kapitel.

PUBLIC

KAPITEL 38

TVISTLÖSNING

AVSNITT A

MÅL OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

ARTIKEL 38.1

Mål

Målet för detta kapitel är att fastställa en ändamålsenlig och effektiv mekanism för att undvika och lösa tvister mellan parterna i fråga om tolkning och tillämpning av denna del av avtalet, för att finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 38.2

Tillämpningsområde

Detta kapitel är tillämpligt på alla tvister mellan parterna som rör tolkning eller tillämpning av bestämmelserna i denna del av avtalet (*de berörda bestämmelserna*) såvida inte något annat fastställts i denna del av avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 38.3

Definitioner

I detta kapitel och bilagorna 38-A och 38-B gäller följande definitioner:

a) *klagande part*: den part som begär att en panel ska upprättas i enlighet med artikel 38.5.

b) *medlare*: en person som valts till medlare i enlighet med artikel 38.27.

c) *panel*: en panel som upprättats i enlighet med artikel 38.6.

d) *panelmedlem*: en medlem av panelen.

e) *svarande part*: den part som påstås ha överträtt en omfattad bestämmelse.

PUBLIC

AVSNITT B

SAMRÅD

ARTIKEL 38.4

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa alla tvister som avses i artikel 38.2 genom att i god tro inleda samråd i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

2. Samråd ska inledas genom att en part inger en skriftlig begäran till den andra parten; av begäran ska framgå vilken åtgärd det rör sig om och vilka av de berörda bestämmelserna som parten anser tillämpliga.

3. Den part som begäran om samråd riktar sig till ska besvara begäran omgående och senast 10 dagar efter det att begäran om samråd ingavs. Samrådet ska hållas inom 30 dagar efter det att begäran om samråd ingavs och ska, om parterna inte kommer överens om något annat, hållas på den parts territorium till vilken begäran riktades. Samrådet ska anses ha avslutats 46 dagar efter det att begäran om samråd ingavs, såvida inte parterna är överens om att fortsätta samrådet.

4. Samråd om brådskande ärenden, inbegripet frågor som gäller lättfördärvliga varor eller säsongsvaror eller säsongstjänster ska hållas inom 15 dagar efter den dag då begäran om samråd ingavs. Samrådet ska anses ha avslutats 23 dagar efter det att begäran om samråd ingavs, såvida inte parterna är överens om att fortsätta samrådet.

5. Under samrådet ska varje part tillhandahålla tillräckliga faktauppgifter för att en fullständig undersökning ska kunna göras av det sätt på vilket åtgärden i fråga skulle kunna påverka tillämpningen av denna del av avtalet. Varje part ska sträva efter att säkerställa deltagande av personal från dess behöriga statliga myndigheter med sakkunskap i de frågor som samrådet avser.

6. Samråd, och särskilt alla uppgifter som angetts som konfidentiella och de ståndpunkter som en part intar under ett samråd, ska vara konfidentiella och får inte påverka någondera partens rättigheter i eventuella framtida förfaranden.

PUBLIC

7. Om den part till vilken begäran om samråd riktades inte svarar på begäran inom 10 dagar efter det att begäran ingavs, om samråden inte genomförs inom de tidsfrister som fastställs i punkt 3 eller 4, om parterna är överens om att inte samråda, eller om samråden har avslutats men ingen ömsesidigt godtagbar lösning har nåtts, får den part som begärde samråd tillgripa artikel 38.5.

PUBLIC

AVSNITT C

PANELFÖRFARANDE

ARTIKEL 38.5

Inledande av panelförfarandet

1. Om parterna inte lyckas lösa en fråga genom samråd i enlighet med artikel 38.4 kan den part som begärde samråd begära att en panel upprättas.

2. Begäran om upprättande av panelen ska göras genom en skriftlig begäran som inges till den andra parten. Den klagande parten ska i sin begäran ange åtgärden i fråga, uppge vilka bestämmelser som den anser vara tillämpliga och förklara hur åtgärden utgör en överträdelse av de berörda bestämmelserna på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår.

ARTIKEL 38.6

Upprättande av en panel

PUBLIC

1. En panel ska bestå av tre panelmedlemmar.

2. Parterna ska inom 14 dagar efter mottagandet av den svarande partens begäran om upprättande av en panel samråda för att enas om panelens sammansättning.

3. Om parterna inte lyckas komma överens om panelens sammansättning inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i denna artikel ska varje part inom tio dagar efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i punkt 2 i denna artikel utse en panelmedlem från den partens delförteckning som upprättats enligt artikel 38.8.1. Om den svarande parten inte inom denna tidsfrist utser en panelmedlem från sin delförteckning, ska gemensamma kommitténs ordförande från den klagande parten genom lottning inom fem dagar efter utgången av denna tidsfrist välja en panelmedlem från den partens delförteckning. Gemensamma kommitténs ordförande från den klagande parten får delegera detta val av panelmedlem genom lottning.

4. Om parterna inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i denna artikel inte kan enas om vem som ska vara ordförande för panelen ska gemensamma kommitténs ordförande från den klagande parten inom tio dagar efter utgången av den tidsperioden genom lottning utse panelens ordförande från den underförteckning över ordförande som upprättats enligt artikel 38.8.1 c. Gemensamma kommitténs ordförande från den klagande parten får delegera detta val av ordförande för panelen genom lottning.

5. Panelen ska anses tillsatt 15 dagar efter den dag då de tre utvalda panelmedlemmarna har meddelat parterna att de godtar utnämningen i enlighet med bilaga 38-A, såvida inte parterna kommer överens om något annat. Varje part ska omgående offentliggöra dagen för upprättandet av panelen.

6. Om någon av de förteckningar som anges i artikel 38,8 inte har upprättats eller inte innehåller tillräckligt många namn vid den tidpunkt då en begäran görs enligt punkt 3 eller 4 i den här artikeln, ska panelmedlemmarna väljas genom lottning bland de personer som formellt har föreslagits av en part eller av båda parterna i enlighet med bilaga 38-A.

PUBLIC

ARTIKEL 38.7

Val av forum

1. Om tvist uppkommer avseende någon särskild åtgärds påstådda oförenlighet med de skyldigheter som följer av denna del av avtalet och med en materiellt sett likvärdig skyldighet enligt ett annat internationellt avtal i vilket båda parter är parter, däribland WTO-avtalet, ska den part som begär prövning välja vilket forum som ska lösa tvisten.

2. När en part har valt forum och inlett tvistlösningsförfaranden enligt detta avsnitt eller enligt ett annat internationellt avtal med avseende på den särskilda åtgärd som avses i punkt 1, ska den parten avhålla sig från att inleda tvistlösningsförfaranden enligt det andra internationella avtalet respektive detta avsnitt, såvida inte det först valda forumet av skäl som rör förfarandet eller juridisk behörighet inte fastställer några undersökningsresultat.

3. Vid tillämpning av denna artikel ska följande gälla:

a) Tvistlösningsförfaranden enligt detta avsnitt anses ha inletts när en part begär att en panel ska upprättas i enlighet med artikel 38.5.

b) Tvistlösningsförfaranden enligt WTO-avtalet anses ha inletts genom att en part begär att en panel ska upprättas i enlighet med artikel 6 i överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning i bilaga 2 till WTO-avtalet.

c) Tvistlösningsförfaranden enligt andra avtal anses ha inletts i enlighet med tillämpliga bestämmelser i respektive avtal.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska inget i denna del av avtalet hindra en part från att upphäva skyldigheter som tillåtits av Världshandelsorganisationens tvistlösningsorgan eller tillåtits enligt tvistlösningsförfaranden enligt andra internationella avtal i vilka de tvistande parterna är parter. WTO-avtalet eller andra internationella avtal mellan parterna får inte åberopas i syfte att hindra en part från att upphäva skyldigheter enligt detta avsnitt.

PUBLIC

ARTIKEL 38.8

Förteckningar över panelmedlemmar

1. Gemensamma kommittén ska, senast ett år efter den dag då detta avtal träder i kraft, upprätta en förteckning över minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som panelmedlemmar. Förteckningen ska bestå av följande tre delförteckningar:

a) En delförteckning över enskilda personer som upprättats på grundval av förslag från EU-parten.

b) En delförteckning över personer som upprättats på grundval av förslag från Chile. och

c) En delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som ska tjänstgöra som ordförande i panelen.

2. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Gemensamma kommittén ska säkerställa att förteckningen alltid innehåller detta minimiantal personer.

3. Gemensamma kommittén får upprätta ytterligare förteckningar över personer med sakkunskap inom särskilda sektorer som omfattas av denna del av avtalet. Om parterna är överens om detta ska sådana ytterligare förteckningar användas för att sätta samman panelen i enlighet med förfarandet i artikel 38.6.

PUBLIC

ARTIKEL 38.9

Krav på panelmedlemmar

PUBLIC

1. Varje panelmedlem ska

a) ha dokumenterad sakkunskap inom juridik, internationell handel och andra frågor som omfattas av denna del av avtalet,

b) vara oberoende av och inte knuten till eller ta instruktioner från någon av parterna,

c) uppträda i egenskap av enskild individ och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering vad gäller frågor som har samband med tvisten, och

d) följa bilaga 38-B.

2. Ordföranden ska, utöver att uppfylla kraven i punkt 1, ha erfarenhet av tvistlösningsförfaranden.

3. Med hänsyn till föremålet för en viss tvist får parterna komma överens om att göra undantag från de krav som anges i punkt 1 a.

ARTIKEL 38.10

Panelens uppgifter

PUBLIC

Panelen

a) ska göra en objektiv bedömning av det ärende som föreläggs den, inbegripet en objektiv bedömning av de faktiska omständigheterna i ärendet samt tillämpligheten av och förenligheten med de berörda bestämmelserna,

b) ska i sina beslut och rapporter redovisa sina undersökningsresultat avseende de faktiska omständigheterna, de berörda bestämmelsernas tillämplighet samt den grundläggande motiveringen till sina resultat och slutsatser, och

c) bör regelbundet samråda med parterna och se till att det skapas tillräckliga möjligheter för att uppnå en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 38.11

Mandat

1. Om inte parterna kommer överens om något annat inom fem dagar från den dag då panelen upprättades, ska panelens mandat vara

”att mot bakgrund av de relevanta bestämmelserna i del III av det avancerade ramavtalet om handel mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, som parterna åberopar, undersöka den fråga som avses i begäran om upprättande av panelen, att dra slutsatser om huruvida åtgärden i fråga överensstämmer med de berörda bestämmelserna i del III av det avtalet och att lägga fram en rapport i enlighet med artikel 38.13 i det avtalet.”

2. Om parterna kommer överens om ett annat mandat än det som avses i punkt 1, ska de anmäla det överenskomna mandatet till panelen inom den tidsfrist som anges i punkt 1.

PUBLIC

ARTIKEL 38.12

Beslut om huruvida ett ärende är att anse som brådskande

1. Om en part så begär ska panelen senast tio dagar efter den dag då den upprättades besluta huruvida ärendet är brådskande.

2. I brådskande fall ska de tillämpliga tidsperioderna enligt detta avsnitt vara hälften av den tid som anges, förutom när det gäller de tidsperioder som avses i artikel 38.6 och 38.11.

ARTIKEL 38.13

Interimsrapport och slutlig rapport

1. Panelen ska lägga fram en interimsrapport för parterna inom 90 dagar från den dag då panelen upprättades. Om panelen anser att den tidsfristen inte kan hållas ska dess ordförande meddela parterna detta och ange skälen till förseningen samt vilket datum panelen planerar att lägga fram sin interimsrapport. Panelen får under inga omständigheter lägga fram sin interimsrapport senare än 120 dagar efter den dag då panelen upprättades.

2. Varje part får inom tio dagar från den dag då interimsrapporten lades fram lämna in en skriftlig begäran till panelen om att den ska granska särskilda aspekter i rapporten. En part får lämna synpunkter på den andra partens begäran inom sex dagar från den dag då begäran lämnades in.

3. Om ingen begäran lämnas in i enlighet med punkt 2 ska interimsrapporten bli den slutliga rapporten.

4. Panelen ska lägga fram sin slutliga rapport för parterna inom 120 dagar från den dag då panelen upprättades. Om panelen anser att den tidsfristen inte kan hållas ska dess ordförande meddela parterna detta och ange skälen till förseningen samt vilket datum panelen planerar att lägga fram sin slutliga rapport. Panelen får under inga omständigheter lägga fram sin slutliga rapport senare än 150 dagar efter den dag då panelen upprättades.

5. Den slutliga rapporten ska innehålla en diskussion om eventuella skriftliga begäranden från parterna avseende interimsrapporten och tydligt behandla parternas synpunkter. Panelens interimsrapport och slutliga rapport ska innehålla

a) ett beskrivande avsnitt med en sammanfattning av parternas argument och av de synpunkter som avses i punkt 2,

PUBLIC

b) dess undersökningsresultat rörande omständigheterna i ärendet och rörande de relevanta berörda bestämmelsernas tillämplighet,

c) dess undersökningsresultat rörande huruvida åtgärden i fråga är förenlig med de relevanta berörda bestämmelserna, och

d) skälen till de undersökningsresultat som avses i leden b och c.

6. Den slutliga rapporten ska vara slutgiltig och bindande för parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 38.14

Efterlevnadsåtgärder

1. Den svarande parten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att omgående följa den slutliga rapporten i syfte att efterleva de berörda bestämmelserna.

2. Den svarande parten ska senast 30 dagar efter dagen för överlämnandet av den slutliga rapporten underrätta den klagande parten om alla åtgärder som den har vidtagit eller planerar att vidta för att följa den slutliga rapporten.

ARTIKEL 38.15

Rimlig tidsperiod

1. Om omedelbar efterlevnad inte är möjlig ska den svarande parten senast 30 dagar efter den dag då den slutliga rapporten lades fram underrätta den klagande parten om längden på den rimliga tidsperiod som den kommer att behöva för att efterleva de berörda bestämmelserna. Parterna ska sträva efter att komma överens om längden på en rimlig tidsperiod för att följa den slutliga rapporten.

2. Om parterna inte har enats om längden på den rimliga tidsperioden får den klagande parten, tidigast 20 dagar efter överlämnandet av den underrättelse som avses i punkt 1, skriftligen begära att den ursprungliga panelen fastställer den rimliga tidsperiodens längd. Panelen ska meddela sitt beslut till parterna inom 20 dagar efter den dag då begäran ingavs.

3. Den svarande parten ska minst en månad före utgången av den rimliga tidsperioden underrätta den klagande parten om hur arbetet med att följa den slutliga rapporten fortskrider.

4. Parterna kan komma överens om att förlänga den rimliga tidsperioden.

PUBLIC

ARTIKEL 38.16

Översyn av efterlevnaden

1. Den svarande parten ska senast den dag då den rimliga tidsperiod som avses i artikel 38.15 löper ut underrätta den klagande parten om alla åtgärder som den har vidtagit för att följa den slutliga rapporten.

2. Om parterna är oeniga om huruvida det har vidtagits åtgärder för att följa de berörda bestämmelserna eller huruvida åtgärderna är förenliga med dessa bestämmelser får den klagande parten överlämna en skriftlig begäran till den ursprungliga panelen om att avgöra frågan. I denna begäran ska åtgärden i fråga anges, och det ska förklaras hur den utgör en överträdelse av de berörda bestämmelserna på ett sätt som är tillräckligt för att tydligt ange den rättsliga grunden för klagomålet. Panelen ska meddela sitt beslut till parterna inom 46 dagar efter den dag då begäran ingavs.

ARTIKEL 38.17

Tillfälliga korrigerande åtgärder

1. Den svarande parten ska, på begäran av och efter samråd med den klagande parten, lägga fram ett erbjudande om tillfällig kompensation om

a) den svarande parten underrättar den klagande parten om att det inte är möjligt att följa den slutliga rapporten,

PUBLIC

b) den svarande parten underlåter att anmäla en åtgärd som den har vidtagit eller som den avser att vidta för att, inom den tidsfrist som avses i artikel 38.14, följa den slutliga rapporten, eller underlåter att anmäla en åtgärd som den har vidtagit för att följa den slutliga rapporten före utgången av den rimliga tidsfrist som avses i artikel 38.15,

c) panelen konstaterar att det inte har vidtagits några efterlevnadsåtgärder, i enlighet med artikel 38.16, eller

d) panelen konstaterar att de efterlevnadsåtgärder som har vidtagits inte är förenliga med de berörda bestämmelserna, i enlighet med artikel 38.16.

2. Under någon av de omständigheter som avses i punkt 1 a, b, c eller d får den klagande parten underrätta den svarande parten om att den avser att tillfälligt upphäva skyldigheterna i de berörda bestämmelserna om

a) den klagande parten beslutar att inte inkomma med en begäran i enlighet med punkt 1, eller

b) den klagande parten har inkommit med en begäran enligt punkt 1 och parterna inte kommer överens om den tillfälliga kompensationen inom 20 dagar efter utgången av den rimliga tidsfrist som avses i artikel 38.15 eller efter meddelandet av panelbeslutet enligt artikel 38.16.

3. Den klagande parten får tillfälligt upphäva skyldigheterna tio dagar efter den dag då den underrättelse som avses i punkt 2 överlämnades, såvida inte den svarande parten gör en skriftlig begäran enligt punkt 6.

PUBLIC

4. Omfattningen av det tillfälliga upphävandet av skyldigheter får inte överstiga den nivå som motsvarar det upphävande eller den inskränkning av förmåner som orsakats av överträdelsen. I den underrättelse som avses i punkt 2 ska omfattningen av det avsedda tillfälliga upphävandet av skyldigheter anges.

5. Den klagande parten ska, när den överväger vilka skyldigheter som ska upphävas, i första hand sträva efter att upphäva skyldigheter inom samma sektor eller sektorer som de som påverkas av den åtgärd som panelen har konstaterat vara oförenlig med de berörda bestämmelserna. Upphävandet av skyldigheter får tillämpas på andra sektorer eller sektorer som omfattas av denna del av detta avtal än de där panelen har konstaterat upphävande eller minskning av förmåner, särskilt om den klagande parten anser att ett sådant tillfälligt upphävande inom den eller de andra sektorerna är praktiskt genomförbart eller effektivt för att åstadkomma efterlevnad.

6. Om den svarande parten anser att den anmälda nivån på det planerade upphävandet av skyldigheter överstiger den nivå som motsvarar det upphävande eller den inskränkning av förmåner som överträdelsen orsakat, får den, före utgången av den tidsfrist som anges i punkt 3, inge en skriftlig begäran till den ursprungliga panelen om att denna ska avgöra frågan. Panelen ska meddela parterna sitt beslut om omfattningen av det tillfälliga upphävandet av skyldigheter inom 30 dagar efter dagen för begäran. Den klagande parten får inte upphäva några skyldigheter förrän panelen har fattat sitt beslut. Det tillfälliga upphävandet av skyldigheter ska vara förenligt med det beslutet.

7. Det tillfälliga upphävande av skyldigheter eller den kompensation som avses i denna artikel ska vara av tillfällig natur och får inte tillämpas efter det att

a) parterna har nått en ömsesidigt godtagbar lösning i enlighet med artikel 38.32,

b) parterna har kommit överens om att den efterlevnadsåtgärd som vidtagits innebär att den svarande parten följer de berörda bestämmelserna, eller

c) eventuella efterlevnadsåtgärder som enligt panelen är oförenliga med de berörda bestämmelserna har återkallats eller ändrats i syfte att den svarande parten ska följa de berörda bestämmelserna.

PUBLIC

ARTIKEL 38.18

Översyn av efterlevnadsåtgärder som vidtagits efter tillfälliga korrigerande åtgärder

1. Den svarande parten ska underrätta den klagande parten om alla efterlevnadsåtgärder som den har vidtagit efter ett tillfälligt upphävande av skyldigheter eller efter tillämpning av tillfällig kompensation, alltefter omständigheterna. Med undantag för de fall som avses i punkt 2 ska den klagande parten avsluta det tillfälliga upphävandet av skyldigheter inom 30 dagar från den dag då den underrättelsen överlämnades. I fall där kompensation har tillämpats, och med undantag för fall som avses i punkt 2, får den svarande parten avsluta tillämpningen av sådan kompensation inom 30 dagar efter dagen för överlämnandet av dess underrättelse om efterlevnad.

2. Om parterna inte inom 30 dagar efter den dag då underrättelsen överlämnades når en överenskommelse om huruvida den åtgärd som är föremål för underrättelse enligt punkt 1 innebär att den svarande parten uppfyller de berörda bestämmelserna, ska den klagande parten till den ursprungliga panelen överlämna en skriftlig begäran om att denna ska avgöra frågan. Panelen ska meddela parterna sitt beslut inom 46 dagar från den dag då begäran överlämnades. Om panelen konstaterar att den efterlevnadsåtgärd som vidtagits är förenlig med de berörda bestämmelserna, ska det tillfälliga upphävandet av skyldigheter eller kompensationen, alltefter omständigheterna, avslutas. I relevanta fall ska den klagande parten anpassa omfattningen av upphävandet av skyldigheter eller kompensationen mot bakgrund av panelens beslut.

3. Om den svarande parten anser att det tillfälliga upphävande som den klagande parten tillämpar är mer omfattande än det upphävande eller den inskränkning av förmåner som överträdelsen orsakat, får den inge en skriftlig begäran till den ursprungliga panelen om att denna ska avgöra frågan.

PUBLIC

ARTIKEL 38.19

Ersättning av panelmedlemmar

Om en panelmedlem under panelförfaranden enligt detta avsnitt inte kan delta, drar sig tillbaka eller behöver ersättas på grund av att han eller hon inte uppfyller kraven i bilaga 38-B, ska en ny panelmedlem utses i enlighet med artikel 38.6. Den tidsfrist för att överlämna en rapport eller meddela ett beslut som avses i detta avsnitt ska förlängas med den tid som krävs för att utse den nya panelmedlemmen.

ARTIKEL 38.20

Arbetsordning

1. Panelförfarandena enligt detta avsnitt ska omfattas av detta kapitel och bilaga 38-A.

2. Alla utfrågningar i panelen ska vara öppna för allmänheten, om inte annat föreskrivs i bilaga 38-A.

ARTIKEL 38.21

Tillfälligt avbrytande och avslutande

1. På gemensam begäran av parterna ska panelen när som helst tillfälligt avbryta sitt arbete under en period som parterna enats om, dock under högst tolv på varandra följande månader.

2. Panelen ska återuppta sitt arbete före utgången av avbrytandeperioden på skriftlig begäran av båda parter, eller vid utgången av avbrytandeperioden på skriftlig begäran av endera parten. Den begärande parten ska underrätta den andra parten i enlighet med detta. Om ingen part begär att panelen ska återuppta sitt arbete vid utgången av avbrytandeperioden ska panelen förlora sin behörighet och tvistlösningsförfarandet avslutas.

3. Om panelens arbete tillfälligt avbryts enligt denna artikel ska de tillämpliga tidsfristerna enligt detta avsnitt förlängas med en lika lång tidsperiod som avbrottet i panelens arbete.

ARTIKEL 38.22

Rätt att begära information

1. Panelen kan på begäran av en part eller på eget initiativ begära information från parterna som den anser vara nödvändig och lämplig. Parterna ska omgående och till fullo besvara varje begäran från panelen om sådan information.

2. Panelen får på begäran av en part eller på eget initiativ begära information som den anser vara nödvändig och lämplig från vilken källa som helst. Panelen har också rätt att begära utlåtanden, däribland information och teknisk rådgivning, från experter på det sätt den anser lämpligt och i tillämpliga fall på de villkor som parterna kommit överens om.

3. Panelen ska behandla *amicus curiae*-inlagor från fysiska personer från en part eller från juridiska personer som är etablerade i en part i enlighet med bilaga 38-A.

4. All information som panelen erhåller i enlighet med denna artikel ska lämnas ut till parterna, och parterna får lämna synpunkter på informationen.

ARTIKEL 38.23

Tolkningsregler

1. Panelen ska tolka de berörda bestämmelserna i enlighet med sedvanerättsliga regler för tolkning av folkrätten, inklusive de regler som kodifieras i Wienkonventionen om traktaträtten.

2. Panelen ska också ta hänsyn till relevanta tolkningar i rapporter från WTO-paneler och överprövningsorganet vilka antagits av WTO:s tvistlösningsorgan.

PUBLIC

3. Panelens rapporter och beslut ska inte utvidga eller begränsa parternas rättigheter och skyldigheter enligt denna del av avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 38.24

Panelens rapporter och beslut

1. Panelens överläggningar ska vara konfidentiella. Panelen ska göra sitt yttersta för att utforma rapporter och fatta beslut genom konsensus. Om detta inte är möjligt ska panelen avgöra genom majoritetsbeslut i ärendet. Panelmedlemmarnas enskilda ståndpunkter ska dock aldrig lämnas ut.

2. Varje part ska göra sina inlagor och panelens rapporter och beslut tillgängliga för allmänheten, med förbehåll för skyddet av konfidentiell information.

3. Panelens rapporter och beslut ska godtas av parterna utan förbehåll. De ska inte skapa några rättigheter eller skyldigheter för personer.

4. Panelen och parterna ska iaktta sekretess beträffande all information som en part lämnat till panelen i enlighet med bilaga 38-A.

AVSNITT D

MEDLINGSMEKANISM

PUBLIC

ARTIKEL 38.25

Mål

1. Syftet med medlingsmekanismen är att underlätta att finna en ömsesidigt godtagbar lösning genom ett heltäckande och skyndsamt förfarande med bistånd av en medlare.

2. Medlingsförfarandet kan endast inledas genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna i syfte att utforska ömsesidigt överenskomna lösningar och överväga eventuella råd och lösningsförslag från medlaren.

ARTIKEL 38.26

Inledande av medlingsförfarandet

1. En part (*den begärande parten*) får när som helst skriftligen begära att den andra parten (*den svarande parten*) ska delta i ett medlingsförfarande med avseende på en åtgärd från den svarande parten som påstås inverka negativt på handel och investeringar mellan parterna.

2. Den begäran som avses i punkt 1 ska vara så detaljerad att den tydligt redogör för den begärande partens farhågor och ska

a) ange åtgärden i fråga,

b) innehålla en redogörelse för den negativa inverkan som den begärande parten anser att åtgärden har, eller kommer att ha, på handeln eller investeringarna mellan parterna, och

c) förklara på vilket sätt den begärande parten anser att dessa effekter har ett samband med åtgärden.

3. Den svarande parten ska välvilligt beakta denna och besvara den genom att till den begärande parten lämna sitt skriftliga godkännande eller avslag inom tio dagar efter den dag då begäran ingavs. I annat fall ska begäran anses ha avslagits.

ARTIKEL 38.27

Val av medlare

1. Parterna ska sträva efter att enas om en medlare inom 14 dagar efter den dag då medlingsförfarandet inleddes.

PUBLIC

2. Om parterna inte kan enas om medlaren inom den tidsperiod som fastställs i punkt 1 i denna artikel, får endera parten begära att ordföranden för gemensamma kommittén från den klagande parten inom fem dagar efter det att begäran ingavs utser medlaren genom lottning från den delförteckning över ordförande som upprättats i enlighet med artikel 38.8.1 c. Gemensamma kommitténs ordförande från den begärande parten får delegera detta val av medlare genom lottning.

3. Om den delförteckning över ordförande som avses i artikel 38.8.1 c inte har upprättats när en begäran görs i enlighet med artikel 38.26, ska medlaren väljas ut genom lottning bland de personer som formellt har föreslagits av den ena parten eller båda parterna för denna delförteckning.

4. En medlare får inte vara medborgare i någon av parterna eller anställd av någon av parterna, om parterna inte kommer överens om något annat.

5. En medlare ska följa bilaga 38-B.

PUBLIC

ARTIKEL 38.28

Regler för medlingsförfarandet

1. Inom 10 dagar efter den dag då medlaren utsågs ska den begärande parten skriftligen lämna en detaljerad beskrivning till medlaren och den svarande parten av sina synpunkter, särskilt beträffande hur åtgärden i fråga fungerar och dess möjliga negativa inverkan på handeln eller investeringarna. Inom 20 dagar från den dag då denna beskrivning ingavs får den svarande parten lämna in skriftliga synpunkter på beskrivningen. En part får ta med alla uppgifter som den bedömer vara relevanta i sin beskrivning eller i sina synpunkter.

2. Medlaren ska på ett transparent sätt bistå parterna när det gäller att bringa klarhet i åtgärden i fråga och dess möjliga negativa inverkan på handeln eller investeringarna. Medlaren får särskilt organisera sammanträden mellan parterna, samråda med parterna gemensamt eller enskilt, söka bistånd från eller rådfråga relevanta experter och intressenter samt tillhandahålla allt ytterligare stöd som parterna begär. Medlaren ska samråda med parterna innan han eller hon söker bistånd från eller samråd med relevanta experter och intressenter.

3. Medlaren kan ge råd och föreslå en lösning för parterna att överväga. Parterna kan godta eller förkasta den föreslagna lösningen, eller komma överens om en annan lösning. Medlaren får inte ge råd avseende eller lämna synpunkter på den aktuella åtgärdens förenlighet med denna del av avtalet.

PUBLIC

4. Medlingsförfarandet ska äga rum på den svarande partens territorium, eller efter överenskommelse mellan parterna på annan plats eller på annat sätt.

5. Parterna ska sträva efter att nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar från den dag då medlaren utsågs. I avvaktan på en slutlig överenskommelse får parterna överväga eventuella tillfälliga lösningar, särskilt om åtgärden avser lättfördärvliga varor eller säsongsvaror eller säsongstjänster.

6. På begäran av endera parten ska medlaren lägga fram ett utkast till rapport som anger följande:

a) En kort sammanfattning av den aktuella åtgärden.

b) Det tillämpade förfarandet.

c) I tillämpliga fall, ömsesidigt godtagbara lösningar som uppnåtts, inbegripet eventuella tillfälliga lösningar.

7. Medlaren ska ge parterna möjlighet att lämna synpunkter på utkastet till rapport inom 15 dagar efter det att utkastet till rapport har lagts fram. Efter att ha beaktat de synpunkter som mottagits från parterna ska medlaren inom 15 dagar efter det att synpunkterna mottogs överlämna en slutrapport till parterna. Varken utkastet till rapport eller den slutliga rapporten får innehålla någon tolkning av denna del av avtalet.

PUBLIC

8. Medlingsförfarandet ska avslutas

a) genom att parterna antar en ömsesidigt godtagbar lösning, på dagen då medlaren underrättas om detta,

b) genom en överenskommelse mellan parterna i någon etapp av förfarandet, på dagen då medlaren underrättas om denna överenskommelse,

c) genom en skriftlig förklaring från medlaren, efter samråd med parterna, om att ytterligare medling inte är meningsfull, på dagen då parterna underrättas om denna förklaring, eller

d) genom en skriftlig förklaring från en part efter det att parterna har undersökt ömsesidigt överenskomna lösningar under medlingsförfarandet och efter det att de har övervägt eventuella råd och lösningsförslag från medlaren, på den dag då medlaren och den andra parten underrättas om denna förklaring.

ARTIKEL 38.29

Konfidentialitet

Såvida parterna inte kommer överens om något annat ska alla steg i medlingsförfarandet, bland annat eventuella råd eller föreslagna lösningar, vara konfidentiella. En part får dock offentliggöra att en medling äger rum.

PUBLIC

ARTIKEL 38.30

Förhållande till tvistlösningsförfaranden

1. Medlingsförfarandet ska inte påverka parternas rättigheter och skyldigheter enligt avsnitten B och C eller enligt tvistlösningsförfaranden enligt något annat avtal.

2. En part får inte stödja sig på eller lägga fram som bevis i andra tvistlösningsförfaranden enligt detta eller andra avtal, och en panel ska inte beakta,

a) ståndpunkter som intagits av den andra parten under medlingsförfarandet eller uppgifter som uteslutande samlats in inom ramen för artikel 38.28.2,

b) det faktum att den andra parten har meddelat att den är beredd att godta en lösning rörande den åtgärd som medlingen gäller, eller

c) råd eller förslag från medlaren.

3. Såvida parterna inte kommer överens om något annat ska en medlare inte fungera som panelmedlem i ett tvistlösningsförfarande enligt detta avtal eller enligt något annat avtal rörande samma ärende för vilket han eller hon har fungerat som medlare.

PUBLIC

AVSNITT E

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 38.31

Begäran om information

1. Innan en begäran om samråd eller medling lämnas i enlighet med artikel 38.4 eller artikel 38.26 får en part begära information från den andra parten om en åtgärd som påstås inverka negativt på handeln eller investeringarna mellan parterna. Den part som mottar en sådan begäran ska inom 20 dagar efter den dag då begäran ingavs lämna ett skriftligt svar med sina synpunkter på upplysningarna i begäran.

2. Om den part till vilken begäran riktas anser att ett svar inte kan lämnas inom 20 dagar från den dag då begäran ingavs, ska den omgående underrätta den andra parten, och då ange skälen till dröjsmålet samt lämna en bedömning om när ett svar tidigast kan lämnas.

3. En part förväntas normalt begära information enligt punkt 1 i denna artikel innan en begäran om samråd eller medling görs enligt artikel 38.4 respektive 38.26.

PUBLIC

ARTIKEL 38.32

Ömsesidigt godtagbar lösning

1. Parterna kan när som helst nå en ömsesidigt godtagbar lösning med avseende på alla tvister som avses i artikel 38.2.

2. Om en ömsesidigt godtagbar lösning nås under panel- eller medlingsförfarandets gång ska parterna gemensamt anmäla denna lösning till panelens ordförande eller medlaren. Efter denna anmälan ska panel- eller medlingsförfarandet avslutas.

3. Varje part ska omedelbart eller inom den överenskomna tidsfristen, beroende på vad som är tillämpligt, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

4. Den genomförande parten ska inom den överenskomna tidsfristen skriftligen underrätta den andra parten om alla åtgärder som den har vidtagit för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

ARTIKEL 38.33

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som anges i detta kapitel ska räknas från och med dagen efter den handling som de avser.

PUBLIC

2. Alla tidsfrister som anges i detta kapitel får ändras genom en överenskommelse mellan parterna.

3. Enligt avsnitt C får panelen när som helst föreslå parterna att ändra någon av de tidsfrister som avses i detta kapitel med angivande av skälen till förslaget.

PUBLIC

ARTIKEL 38.34

Kostnader

1. Varje part ska stå för sina egna kostnader för deltagande i panel- eller medlingsförfaranden.

2. Parterna ska gemensamt och lika dela på utgifter som rör de organisatoriska aspekterna, däribland arvoden och kostnadsersättning för panelmedlemmarna och medlaren. Panelmedlemmarnas ersättning ska fastställas i enlighet med bilaga 38-A. Bestämmelserna om ersättning till panelmedlemmarna i bilaga 38-A ska i tillämpliga delar gälla för medlare.

ARTIKEL 38.35

Ändring av bilagor

Gemensamma rådet får anta ett beslut om ändring av bilagorna 38-A och 38-B i enlighet med artikel 8.5.1 a.

KAPITEL 39

UNDANTAG

ARTIKEL 39.1

Allmänna undantag

1. Vid tillämpningen av kapitlen 9, 11, 15, 26[1] och 29 och avsnitt B i kapitel 17 i detta avtal ska artikel XX i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser, införlivas i och utgöra en del av detta avtal, i tillämpliga delar.

2. Med förbehåll för kravet att åtgärderna inte får tillämpas på ett sätt som skulle utgöra godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan länder när liknande förhållanden råder, eller en förtäckt restriktion av investeringsliberalisering eller handel med tjänster, ska ingenting i kapitel 15, kapitlen 18–27[2], kapitel 29 eller avsnitt B i kapitel 17[3] i detta avtal tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomdriva åtgärder

a) som är nödvändiga för att skydda allmän säkerhet eller moral eller för att upprätthålla allmän ordning[4],

[1] Denna bestämmelse tillämpas inte på artikel 17.10.

[2] För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna artikel ska tolkas som en begränsning av de rättigheter som anges i bilaga 17-E.

[3] Denna bestämmelse tillämpas inte på artikel 17.10.

[4] De undantag som anges i detta led får endast åberopas när det föreligger ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse.

b) som är nödvändiga för skyddet av människors, djurs eller växters liv eller hälsa,

c) som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnad av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med bestämmelserna i denna del av avtalet, inbegripet sådana som hänför sig till

i) förhindrande av vilseledande och bedrägliga metoder eller åtgärder för att hantera bristande fullgörelse av avtalsförpliktelser,

ii) skyddet av personlig integritet i samband med behandling och spridning av personuppgifter samt skyddet av sekretess för individuella register och räkenskaper, eller

iii) säkerhet.

3. För tydlighetens skull påpekas att parterna förstår att, i den mån som sådana åtgärder i är oförenliga med de bestämmelser i kapitlen i denna del av avtalet som anges i punkterna 1 och 2 i denna artikel, gäller följande:

a) de åtgärder som avses i artikel XX b i Gatt 1994 och i punkt 2 b i den här artikeln inbegriper miljöåtgärder som är nödvändiga för skyddet av människors, djurs eller växters liv eller hälsa,

PUBLIC

b) artikel XX g i Gatt 1994 är tillämplig på åtgärder för bevarandet av levande och icke-levande uttömliga naturtillgångar, och

c) åtgärder som vidtas för att genomföra multilaterala miljöavtal kan omfattas av artikel XX b eller g i Gatt 1994 eller punkt 2 b i den här artikeln.

4. Innan en part vidtar någon åtgärd enligt artikel XX i och j i Gatt 1994 ska den förse den andra parten med all relevant information, i syfte att finna en lösning som är godtagbar för parterna. Om en godtagbar lösning inte nås inom 30 dagar efter tillhandahållandet av den relevanta informationen, får den part som avser att tillämpa åtgärden göra detta. Om exceptionella och kritiska omständigheter som kräver omedelbara åtgärder förhindrar tillhandahållande och granskning av information i förväg, får den part som avser att tillämpa åtgärderna omedelbart vidta de säkerhetsåtgärder som är nödvändiga för att hantera situationen. Den parten ska omedelbart underrätta den andra parten om tillämpningen av sådana åtgärder.

ARTIKEL 39.2

Undantag i säkerhetssyfte

Artikel 41.4 ska tillämpas på denna del av detta avtal.

PUBLIC

ARTIKEL 39.3

Beskattning

PUBLIC

1. Vid tillämpning av denna artikel ska följande gälla:

a) *hemvist*: bosättningsort eller etableringsort för skatteändamål.

b) *skatteavtal*: ett avtal som syftar till att förhindra dubbelbeskattning eller ett annat internationellt avtal eller arrangemang som helt eller huvudsakligen avser beskattning och i vilket någon medlemsstat, Europeiska unionen eller Chile är part.

c) *beskattningsåtgärd*: en åtgärd som tillämpar Europeiska unionens, en medlemsstats eller Chiles skattelagstiftning.

2. Denna del av avtalet ska gälla skatteåtgärder endast om de är en förutsättning för att bestämmelserna i denna del av avtalet ska kunna tillämpas.

3. Inget i denna del av avtalet ska inverka på de rättigheter och skyldigheter som Europeiska unionen, dess medlemsstater eller Chile har inom ramen för ett skatteavtal. Vid bristande överensstämmelse mellan denna del av avtalet och ett skatteavtal ska skatteavtalet ha företräde beträffande det som den bristande överensstämmelsen gäller. När det gäller ett skatteavtal mellan Europeiska unionen eller dess medlemsstater och Chile ska de berörda behöriga myndigheterna i Europeiska unionen eller dess medlemsstater å ena sidan, och Chile å andra sidan, enligt denna del av avtalet och skatteavtalet, gemensamt avgöra om det föreligger en inkonsekvens mellan denna del av avtalet och skatteavtalet.

4. Eventuella skyldigheter avseende mest gynnad nation enligt denna del av avtalet ska inte tillämpas när det gäller en förmån som beviljas av Europeiska unionen, dess medlemsstater eller Chile i enlighet med ett skatteavtal.

5. Med förbehåll för kravet att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan länder när likartade förhållanden råder, eller en förtäckt restriktion av handel och investeringar, ska inget i denna del av avtalet tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta, bibehålla eller genomdriva en åtgärd som syftar till att säkerställa ett rättvist eller effektivt uttag eller en rättvis eller effektiv uppbörd av direkta skatter som

a) gör åtskillnad mellan skattebetalare som inte befinner sig i samma situation, i synnerhet i fråga om hemvist eller den plats där deras kapital har investerats, eller

b) syftar till att förhindra skatteundandragande eller skatteflykt enligt ett skatteavtal eller enligt den partens skattelagstiftning.

PUBLIC

ARTIKEL 39.4

Utlämnande av uppgifter

1. Inget i denna del av avtalet ska tolkas som att det ålägger en part att tillhandahålla konfidentiella uppgifter vars utlämnande skulle hindra rättstillämpningen eller på annat sätt strida mot allmänintresset eller som skulle skada enskilda offentliga eller privata företags legitima affärsintressen, utom i de fall där en panel begär sådana konfidentiella uppgifter i tvistlösningsförfaranden enligt kapitel 38. I sådana fall ska panelen säkerställa en fullständigt konfidentiell behandling av uppgifterna.

2. Om en part överlämnar information som enligt dess lagstiftning anses vara konfidentiell till gemensamma rådet, gemensamma kommittén, underkommittéer eller andra organ som upprättats i enlighet med detta avtal, ska den andra parten behandla den informationen som konfidentiell, såvida inte den överlämnande parten samtycker till något annat.

ARTIKEL 39.5

WTO-undantag

Om en skyldighet enligt denna del av avtalet i allt väsentligt är likvärdig med en skyldighet enligt WTO-avtalet, ska alla åtgärder som vidtas i enlighet med ett undantag som antagits i enlighet med artikel IX i WTO-avtalet anses vara förenliga med den i allt väsentligt likvärdiga bestämmelsen i denna del av avtalet.

PUBLIC

DEL IV

ALLMÄN INSTITUTIONELL RAM

KAPITEL 40

INSTITUTIONELL RAM

ARTIKEL 40.1

Gemensamma rådet

1. Parterna upprättar härmed ett gemensamt råd. Gemensamma rådet ska övervaka att målen för detta avtal uppnås och övervaka dess genomförande. Det ska granska alla frågor som uppstår inom ramen för detta avtal och alla andra bilaterala och internationella frågor av gemensamt intresse.

2. Gemensamma rådet ska sammanträda inom ett år efter den dag då detta avtal träder i kraft och därefter vartannat år, eller enligt överenskommelse mellan parterna. Gemensamma rådets möten ska äga rum genom fysiska möten eller med hjälp av tekniska medel i enlighet med dess arbetsordning. Fysiska möten ska hållas växelvis i Bryssel och Santiago.

PUBLIC

3. Gemensamma rådet ska, för EU-partens vidkommande, bestå av företrädare på ministernivå, och för Chiles vidkommande, bestå av utrikesministern, eller av personer som de har utsett. När gemensamma rådet agerar i sin konstellation för handelsfrågor enligt artikel 8.5 ska det bestå av företrädare för parterna med ansvar för handels- och investeringsfrågor.

4. Gemensamma rådet ska ha befogenhet att anta beslut i de fall som anges i detta avtal och att lämna rekommendationer i enlighet med sin arbetsordning. Gemensamma rådet ska anta sina beslut och lämna rekommendationer i ömsesidigt samförstånd. Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra dessa beslut. Rekommendationer ska inte vara bindande.

5. Ordförandeskapet i gemensamma rådet ska innehas gemensamt av en företrädare för vardera parten, i enlighet med gemensamma rådets arbetsordning och med beaktande av de särskilda frågor som ska tas upp vid ett visst möte.

6. Gemensamma rådet ska fastställa sin egen arbetsordning och gemensamma kommitténs arbetsordning vid sitt första möte.

7. Gemensamma rådet får delegera samtliga av sina uppgifter till handelskommittén, inbegripet befogenheten att anta beslut och att lämna rekommendationer,

8. Utöver denna artikel gäller artikel 8.5 när gemensamma rådet agerar i sin konstellation för handelsfrågor.

PUBLIC

ARTIKEL 40.2

Gemensamma kommittén

1. Parterna upprättar härmed en gemensam kommitté. Gemensamma kommittén ska bistå handelsrådet i fullgörandet av dess uppgifter.

2. Gemensamma kommittén ska vara ansvarig för det allmänna genomförandet av detta avtal. Omständigheten att ett ärende eller en fråga behandlas av gemensamma kommittén ska inte hindra att gemensamma rådet också behandlar det ärendet eller den frågan.

3. Gemensamma kommittén ska sammanträda inom ett år från den dag då detta avtal träder i kraft och därefter en gång om året, eller enligt överenskommelse mellan parterna. Gemensamma kommitténs möten ska äga rum genom fysiska möten eller med hjälp av tekniska medel i enlighet med dess arbetsordning. Fysiska möten ska hållas växelvis i Bryssel och Santiago.

4. Gemensamma kommittén ska bestå av företrädare för parterna och ordförandeskapet ska innehas av en företrädare för vardera parten, i enlighet med gemensamma kommitténs arbetsordning, med beaktande av de särskilda frågor som ska tas upp vid ett visst möte.

5. När gemensamma kommittén agerar i sin konstellation för handelsfrågor enligt artikel 8.6 ska den bestå av företrädare för parterna som ansvarar för handels- och investeringsfrågor.

PUBLIC

6. Gemensamma kommittén ska ha befogenhet att anta beslut i de fall som föreskrivs i detta avtal eller när gemensamma rådet har delegerat denna befogenhet till gemensamma kommittén i enlighet med artikel 40.1.7. Gemensamma kommittén ska också ha befogenhet att lämna rekommendationer, även när denna befogenhet har delegerats i enlighet med artikel 40.1.7. Gemensamma kommittén ska anta sina beslut och lämna rekommendationer i ömsesidigt samförstånd och i enlighet med sin arbetsordning. När gemensamma kommittén utövar sina delegerade uppgifter ska den anta sina beslut och lämna rekommendationer i enlighet med gemensamma rådets arbetsordning. Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra dessa beslut. Rekommendationer ska inte vara bindande.

7. Utöver denna artikel ska artikel 8.6 tillämpas när gemensamma rådet agerar i sin konstellation för handelsfrågor.

ARTIKEL 40.3

Underkommittéer och andra organ

1. Härmed inrättas en underkommitté för utveckling och internationellt samarbete vilken ska samordna och övervaka hur samarbetet genomförs på de områden som avses i del II av detta avtal.

2. De underkommittéer som är specifika för del III i detta avtal ska inrättas i enlighet med artikel 8.8.

3. Gemensamma rådet eller gemensamma kommittén får anta ett beslut om att upprätta ytterligare en underkommitté eller ett annat organ. Gemensamma rådet eller gemensamma kommittén får tilldela en underkommitté eller ett annat organ som upprättats i enlighet med denna punkt uppgifter inom ramen för sina respektive befogenheter för att bistå vid fullgörandet av deras respektive uppdrag och för att hantera särskilda uppgifter eller ämnesområden. Gemensamma rådet eller gemensamma kommittén får ändra de uppgifter som tilldelas till, eller upplösa, varje underkommitté eller organ som upprättats enligt denna punkt.

4. Underkommittéerna och de andra organen ska bestå av företrädare för parterna, och ordförandeskapet ska innehas gemensamt av en företrädare för varje part.

5. Om inte annat föreskrivs i detta avtal eller överenskoms mellan parterna, ska underkommittéerna sammanträda inom ett år efter att de har tillsatts, och därefter på begäran av endera parten, gemensamma rådet eller gemensamma kommittén, på lämplig nivå. Underkommittéerna får också sammanträda på eget initiativ, i enlighet med sina respektive arbetsordningar. Underkommittéernas möten ska äga rum genom fysiska möten eller med hjälp av tekniska medel i enlighet med deras respektive arbetsordning. Fysiska möten ska hållas växelvis i Bryssel och Santiago.

6. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska underkommittéerna och andra organ regelbundet och på begäran av gemensamma kommittén rapportera om sin verksamhet till gemensamma kommittén.

PUBLIC

7. Omständigheten att ett ärende eller en fråga behandlas av någon av underkommittéerna eller de andra organen ska inte hindra att gemensamma rådet eller gemensamma kommittén också behandlar detta ärende eller denna fråga.

8. Gemensamma rådet eller gemensamma kommittén får fastställa underkommittéernas och de andra organens arbetsordning, om det eller den anser att detta är lämpligt. Om gemensamma rådet eller gemensamma kommittén inte fastställer en sådan arbetsordning ska gemensamma kommitténs arbetsordning gälla i tillämpliga delar.

9. Underkommittéerna och de andra organen får lämna rekommendationer i enlighet med sina respektive arbetsordningar. Underkommittéerna och de andra organen ska lämna rekommendationer i ömsesidigt samförstånd. Underkommittéernas och de andra organens rekommendationer ska inte vara bindande.

10. Underkommittén för tjänster och investeringar, som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, får anta beslut om fastställanden i enlighet med artikel 17.39. Underkommittén för finansiella tjänster, som inrättats i enlighet med artikel 8.8.1, får anta beslut om fastställanden i enlighet med artikel 25.20. Underkommittéernas beslut ska fattas genom ömsesidig överenskommelse. Besluten ska vara bindande för parterna.

PUBLIC

ARTIKEL 40.4

Gemensamma parlamentarikerkommittén

1. Gemensamma parlamentarikerkommittén upprättas härmed. Den ska bestå av ledamöter av Europaparlamentet och ledamöter av Chiles kongress.

2. Gemensamma parlamentarikerkommittén ska anta sin arbetsordning.

3. Gemensam parlamentarikerkommittén ska vara ett forum för möten och åsiktsutbyten och för att främja relationen partena emellan. Den ska sammanträda vartannat år.

4. Gemensam parlamentarikerkommittén ska informeras om de beslut och rekommendationer som antas av gemensamma rådet.

5. Gemensam parlamentarikerkommittén får utfärda rekommendationer till gemensamma rådet om genomförandet av detta avtal.

PUBLIC

ARTIKEL 40.5

Deltagande av det civila samhället

Varje part ska främja det civila samhällets deltagande i genomförandet av detta avtal, särskilt genom samverkan med respektive inhemsk rådgivande grupp som avses i artikel 40.6 och med det forum för det civila samhället som avses i artikel 40.7.

PUBLIC

ARTIKEL 40.6

Inhemska rådgivande grupper

1. Varje part ska inom två år från detta avtals ikraftträdande upprätta eller utse en inhemsk rådgivande grupp. Varje inhemsk rådgivande grupp ska bestå av en balanserad representation av oberoende organisationer i det civila samhället, inbegripet icke-statliga organisationer, fackföreningar samt näringslivs- och arbetsgivarorganisationer. Varje part ska för detta ändamål fastställa sina egna utnämningsregler för att fastställa sammansättningen av respektive inhemska rådgivande grupp, och ge aktörer från olika sektorer möjlighet att få tillträde till gruppen. Medlemmarna i varje inhemsk rådgivande grupp ska förnyas med jämna mellanrum i enlighet med de utnämningsregler som fastställs enligt denna punkt.

2. Varje part ska sammanträda med sin respektive inhemska rådgivande grupp minst en gång om året för att diskutera genomförandet av detta avtal. Varje part får beakta synpunkter eller rekommendationer från sin respektive inhemska rådgivande grupp.

3. För att öka allmänhetens medvetenhet om dess respektive inhemska rådgivande grupp ska varje part offentliggöra en förteckning över de organisationer som deltar i dess respektive inhemska rådgivande grupp samt gruppens kontaktuppgifter.

4. Parterna ska på lämpligt sätt främja interaktionen mellan de inhemska rådgivande grupperna.

PUBLIC

ARTIKEL 40.7

Forum för det civila samhället

1. Parterna ska främja ett regelbundet anordnande av ett forum för det civila samhället för att föra en dialog om genomförandet av detta avtal.

2. Parterna ska i ömsesidigt samförstånd kalla till möten i forumet för det civila samhället. När varje part sammankallar ett möte i forumet för det civila samhället ska den bjuda in oberoende organisationer i det civila samhället som är etablerade på dess territorium, inbegripet medlemmarna i dess respektive inhemska rådgivande grupp som avses i artikel 40.6. Varje part ska främja en balanserad representation som gör det möjligt för icke-statliga organisationer, fackföreningar samt näringslivs- och arbetsgivarorganisationer att delta. Varje organisation ska bära kostnaderna för sitt deltagande i forumet för det civila samhället.

3. Parternas företrädare som deltar i gemensamma rådet eller i gemensamma kommittén ska, när så är lämpligt, delta i sammanträdena i forumet för det civila samhället. Parterna ska gemensamt eller var för sig offentliggöra alla formella uttalanden som görs vid forumet för det civila samhället.

PUBLIC

KAPITEL 41

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 41.1

Definition av parterna

I detta avtal gäller följande definitioner:

a) *part*:

i) Europeiska unionen eller dess medlemsstater eller Europeiska unionen och dess medlemsstater i enlighet med dessas respektive behörighetsområden (*EU-parten*), eller

ii) Chile.

b) *parterna*: EU-parten och Chile.

ARTIKEL 41.2

Territoriell tillämpning

PUBLIC

1. Detta avtal är tillämpligt på följande:

a) För EU-partens vidkommande, de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i dessa fördrag.

b) För Chiles vidkommande, det land, hav och luftrum som står under dess suveränitet, och den exklusiva ekonomiska zon och den kontinentalsockel inom vilken landet utövar suveräna rättigheter och jurisdiktion i enlighet med internationell rätt[1] och Chiles lagstiftning[2].

Hänvisningar till *territorium* i detta avtal ska förstås i enlighet med denna punkt, om inte annat uttryckligen föreskrivs i detta avtal.

[1] För tydlighetens skull påpekas att internationell rätt särskilt omfattar Förenta nationernas havsrättskonvention, som undertecknades i Montego Bay den 10 december 1982.

[2] För tydlighetens skull påpekas att i händelse av bristande överensstämmelse mellan Chiles lagstiftning och internationell rätt ska den senare gälla.

2. Vad gäller bestämmelserna om tullbehandling, inbegripet ursprungsregler och det tillfälliga avbrytandet av denna behandling, ska detta avtal också tillämpas på de områden i Europeiska unionens tullområde i den mening som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013[1] som inte omfattas av punkt 1 a i den här artikeln.

PUBLIC

ARTIKEL 41.3

Fullgörande av skyldigheter

1. Varje part ska vidta de allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal.

2. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av skyldigheterna enligt del III i detta avtal, ska den särskilda mekanismen i den delen tillämpas.

3. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av de skyldigheter som i artikel 1.2.2 eller 2.2.1 beskrivs som väsentliga delar, kan den vidta lämpliga åtgärder. Vid tillämpningen av denna punkt kan lämpliga åtgärder även omfatta tillfälligt avbrytande av hela eller delar av avtalet.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

4. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av skyldigheterna enligt detta avtal, utom de skyldigheter som omfattas av punkterna 2 och 3 i denna artikel, ska den parten meddela den andra parten. Parterna ska samråda under överinseende av det gemensamma rådet i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning. Gemensamma rådet ska sträva efter att nå en ömsesidigt godtagbar lösning så snart som möjligt. Om gemensamma rådet inte har lyckats nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar från dagen för meddelandet, får den anmälande parten vidta lämpliga åtgärder. Vid tillämpningen av denna punkt kan lämpliga åtgärder innebära ett tillfälligt upphävande av enbart avdelningarna I, II och IV i detta avtal.

5. De lämpliga åtgärder som avses i punkterna 3 och 4 i denna artikel ska vidtas med fullt iakttagande av folkrätten och stå i proportion till underlåtandet att genomföra skyldigheter enligt detta avtal. Prioritet ska ges åt åtgärder som i minsta möjliga mån stör detta avtals funktion.

ARTIKEL 41.4

Undantag i säkerhetssyfte

1. Inget i detta avtal ska tolkas så att det

a) ålägger en part att lämna eller ge tillgång till upplysningar vars utlämnande parten anser strida mot dess väsentliga säkerhetsintressen, eller

b) hindrar en part från att vidta en åtgärd som den anser nödvändig för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen och

i) som har anknytning till tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel och till sådan handel med och sådana transaktioner i andra varor och material, tjänster och teknik, och till ekonomisk verksamhet som utövas direkt eller indirekt i syfte att försörja en militär inrättning,

ii) som avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas, eller

iii) som vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella förbindelserna, eller

c) hindrar en part från att vidta åtgärder i syfte att upprätthålla internationell fred och säkerhet, i överensstämmelse med partens förpliktelser enligt Förenta nationernas stadga.

2. En part ska i största möjliga utsträckning underrätta handelskommittén om varje åtgärd den vidtar enligt punkt 1 b och c och om att denna åtgärd avslutas.

PUBLIC

ARTIKEL 41.5

Ikraftträdande och provisorisk tillämpning

1. Detta avtal ska träda i kraft den första dagen i den tredje månaden efter datumet för den senaste anmälan genom vilken parterna underrättar varandra om att de interna förfaranden som krävs för avtalets ikraftträdande har slutförts.

2. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 1, kan parterna tillämpa hela eller delar av detta avtal provisoriskt i enlighet med sina respektive förfaranden.

3. Den provisoriska tillämpningen ska inledas den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna till varandra anmäler att de har slutfört sina respektive interna förfaranden, om detta är nödvändigt för detta ändamål, inbegripet Chiles bekräftelse av sitt samtycke till den provisoriska tillämpningen av de delar av detta avtal som föreslagits av EU-parten.

4. Var och en av parterna kan skriftligen, till den andra parten, anmäla sin avsikt att säga upp detta avtal. Den provisoriska tillämpningen ska upphöra den första dagen i den andra månaden efter en sådan anmälan.

5. Under den provisoriska tillämpningen av detta avtal får gemensamma rådet och andra organ som inrättas enligt detta avtal utöva sina funktioner med avseende på bestämmelser som ska tillämpas provisoriskt. Alla beslut som fattas vid utövandet av deras funktioner ska upphöra att gälla samma dag som den provisoriska tillämpningen av detta avtal upphör i enlighet med punkt 4. Tidigare verkningar av beslut som verkställts i vederbörlig ordning före detta datum ska inte påverkas.

PUBLIC

6. När parterna i enlighet med punkterna 2 och 3 tillämpar en bestämmelse i detta avtal i avvaktan på avtalets ikraftträdande, ska en hänvisning i den bestämmelsen till dagen för detta avtals ikraftträdande förstås som en hänvisning till den dag från och med vilken parterna är överens om att börja tillämpa bestämmelsen i enlighet med punkt 3.

7. De anmälningar som görs i enlighet med denna punkt ska för EU-partens vidkommande sändas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd, och för Chiles vidkommande till utrikesministeriet.

PUBLIC

ARTIKEL 41.6

Ändringar

1. Parterna får skriftligen komma överens om att göra ändringar i detta avtal. Ändringar ska i tillämpliga delar träda i kraft i enlighet med bestämmelserna i artikel 41.5.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 i denna artikel får gemensamma rådet anta beslut om ändring av detta avtal i de fall som anges i anges i artiklarna 8.5.1 a och 41.9.5.

ARTIKEL 41.7

Andra avtal

1. Associeringsavtalet, inbegripet eventuella beslut som fattats enligt dess institutionella ram, ska upphöra att gälla och ska ersättas av detta avtal när detta avtal träder i kraft.

2. Interimsavtalet om handel ska upphöra att gälla och ska ersättas av detta avtal när detta avtal träder i kraft.

3. Hänvisningar till associeringsavtalet, inbegripet eventuella beslut som fattats enligt dess institutionella ram, i alla andra avtal och överenskommelser mellan parterna ska anses som hänvisningar till det här avtalet.

4. Parterna får komplettera detta avtal genom att ingå särskilda avtal på de samarbetsområden som omfattas av del II i detta avtal. Sådana särskilda avtal ska utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelser som regleras av detta avtal och ska omfattas av en gemensam institutionell ram.

5. Befintliga bilaterala avtal på de samarbetsområden som omfattas av del II i detta avtal ska anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och ska omfattas av en gemensam institutionell ram.

PUBLIC

6. Befintliga avtal som omfattas av tillämpningsområdet för del III av detta avtal ska upphöra att gälla när detta avtal träder i kraft.

7. När detta avtal träder i kraft ska de rekommendationer och beslut som antagits av det handelsråd som inrättas genom interimsavtalet om handel, anses ha antagits av det gemensamma råd som inrättas enligt artikel 40.1 i detta avtal. Alla rekommendationer och beslut som antagits av det handelsråd som inrättas genom interimsavtalet om handel, ska anses ha antagits av den gemensamma kommitté som inrättas enligt artikel 40.2 i detta avtal.

8. Trots vad som sägs i punkt 2 i denna artikel ska följande gälla:

a) Tillfälliga skyddsåtgärder som antagits i enlighet med artikel 20.5 i interimsavtalet om handel och som är gällande den dag då det här avtalet träder i kraft ska fortsätta vara tillämpliga fram till dess att deras giltighetstid löper ut.

b) Bilaterala skyddsåtgärder som antagits i enlighet med avsnitt C i kapitel 5 i interimsavtalet om handel och som är gällande den dag då det här avtalet träder i kraft ska fortsätta vara tillämpliga till dess att deras giltighetstid löper ut.

c) Tvistlösningsförfaranden som redan inletts i enlighet med artikel 26.22.1eller artikel 31.5 i interimsavtalet om handel ska fortsätta från och med den dag då detta avtal träder i kraft till dess att de har slutförts.

PUBLIC

d) Bindande resultat av tvistlösningsförfaranden som inletts i enlighet med artikel 26.22.1 eller artikel 31.5 i interimsavtalet om handel ska fortsätta binda parterna efter den dag då detta avtal träder i kraft.

9. Parterna får inte inleda tvistlösningsförfaranden enligt detta avtal i frågor som varit föremål för en slutrapport från panelen enligt kapitel 26 eller kapitel 31 i interimsavtalet om handel.

10. Övergångsperioder som redan helt eller delvis löpt ut enligt interimsavtalet om handel ska beaktas när övergångsperioder beräknas enligt motsvarande bestämmelser i detta avtal. Sådana övergångsperioder enligt detta avtal ska börja löpa den dag då interimsavtalet om handel träder i kraft.

11. Procedurmässiga perioder som redan helt eller delvis löpt ut enligt interimsavtalet ska beaktas när procedurmässiga perioder beräknas enligt motsvarande bestämmelser i det här avtalet.

PUBLIC

12. Avtalet om handel med vin i bilaga V till associeringsavtalet (*avtalet om vin*) och avtalet om handel med spritdrycker och aromatiserade drycker i bilaga VI till associeringsavtalet (*avtalet om spritdrycker*)[1] inklusive alla tillägg, ska införlivas med och utgöra en integrerad del av detta avtal, i tillämpliga delar och enligt följande:

a) Hänvisningar i avtalet om vin och i avtalet om spritdrycker till den tvistlösningsmekanism som avses i del IV i associeringsavtalet samt till den uppförandekod som avses i bilaga XVI till associeringsavtalet ska förstås som hänvisningar till den tvistlösningsmekanism som föreskrivs i kapitel 38 respektive den uppförandekod som föreskrivs i bilaga 38-B till detta avtal.

b) Hänvisningar i avtalet om vin och i avtalet om spritdrycker till *gemenskapen* ska förstås som hänvisningar till EU-parten.

c) Hänvisningar i avtalet om vin och i avtalet om spritdrycker till den associeringskommitté som inrättats genom associeringsavtalet ska förstås som hänvisningar till den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 40.2 i detta avtal, i dess konstellation för handelsfrågor.

d) Hänvisningar i avtalet om vin och i avtalet om spritdrycker till bilaga IV till associeringsavtalet ska förstås som hänvisningar till kapitel 13 i det här avtalet.

[1] För tydlighetens skull påpekas att dagen för undertecknande och dagen för ikraftträdande för avtalet om vin och avtalet om spritdrycker är samma dag som associeringsavtalet undertecknas och träder i kraft.

e) För tydlighetens skull påpekas att den gemensamma kommitté som inrättats genom artikel 30 i avtalet om vin och den gemensamma kommitté som inrättats genom artikel 17 i avtalet om sprit ska kvarstå och fortsätta att utöva de funktioner som anges i artikel 29 i avtalet om vin och i artikel 16 i avtalet om sprit.

f) För tydlighetens skull påpekas att artikel 41.11.2 i detta avtal är tillämplig på avtalet om vin och avtalet om spritdrycker.

g) Avtalet om vin och avtalet om spritdrycker, såsom de införlivats med detta avtal, ska anses omfatta alla ändringar av avtalet om vin och avtalet om spritdrycker i deras lydelse enligt interimsavtalet om handel.

13. Alla beslut som fattas inom den institutionella ramen för associeringsavtalet avseende avtalet om vin och avtalet om spritdrycker och som är i kraft vid detta avtals ikraftträdande ska anses ha antagits av den gemensamma kommitté som inrättas i enlighet med artikel 40.2 i detta avtal, i dess konstellation för handelsfrågor.

14. Parterna får ändra tilläggen till avtalet om vin och avtalet om spritdrycker, såsom de införlivats, genom skriftväxling[1].

[1] För tydlighetens skull påpekas att Chile kommer att genomföra eventuella ändringar av avtalet om vin och avtalet om spritdrycker såsom de införlivats med detta avtal, genom *acuerdos de ejecución* (verkställande avtal) i enlighet med chilensk lagstiftning.

ARTIKEL 41.8

Bilagor, tillägg, protokoll, anmärkningar och fotnoter

Bilagorna, tilläggen, protokollen, anmärkningarna och fotnoterna till detta avtal ska utgöra en integrerad del av avtalet.

PUBLIC

ARTIKEL 41.9

Framtida anslutningar till Europeiska unionen

1. EU-parten ska underrätta Chile om varje ansökan från ett tredjeland om att ansluta sig till Europeiska unionen.

2. EU-parten ska underrätta Chile om dagen för undertecknandet och ikraftträdandet av anslutningsfördraget för en ny medlemsstats anslutning till Europeiska unionen (*anslutningsfördraget*).

3. En ny medlemsstat ska ansluta sig till detta avtal i enlighet med de villkor som beslutats av gemensamma rådet. Anslutningen till avtalet får verkan den dag då den nya medlemsstaten ansluter sig till Europeiska unionen.

4. Trots vad som sägs i punkt 3 i denna artikel ska del III i detta avtal tillämpas mellan den nya medlemsstaten och Chile från och med dagen för den nya medlemsstatens anslutning till Europeiska unionen.

5. För att underlätta genomförandet av punkt 4 i denna artikel ska gemensamma kommittén, från och med dagen för undertecknandet av ett anslutningsfördrag, undersöka de eventuella effekter på detta avtal som följer av en ny medlemsstats anslutning till Europeiska unionen, i enlighet med artikel 8.6.1 f. Gemensamma rådet ska anta ett beslut om nödvändiga ändringar av bilagorna till detta avtal och om alla andra nödvändiga anpassningar, inbegripet övergångsåtgärder. De beslut som gemensamma kommittén antar enligt denna punkt ska få verkan den dag då den nya medlemsstaten ansluter sig till Europeiska unionen.

ARTIKEL 41.10

Rättigheter för enskilda

1. Inget i detta avtal ska tolkas som att det medför direkta rättigheter eller skyldigheter för personer utöver de rättigheter eller skyldigheter som skapas mellan parterna i enlighet med internationell rätt, eller som att avtalet får åberopas direkt i parternas rättsordningar.

2. En part får inte inom ramen för sin lagstiftning föreskriva en rätt att väcka talan mot den andra parten på grund av att en åtgärd från den andra parten är oförenlig med detta avtal.

PUBLIC

ARTIKEL 41.11

Hänvisningar till lagar och andra avtal

1. När det i detta avtal hänvisas till en parts lagar och andra författningar, ska dessa lagar och andra författningar anses inbegripa ändringar av dessa, om inte annat föreskrivs.

2. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska, när det hänvisas till internationella avtal eller internationella avtal införlivas med detta avtal, helt eller delvis, sådana avtal anses inbegripa ändringar av dem eller efterföljande avtal som träder i kraft för båda parterna på eller efter dagen för undertecknandet av detta avtal.

3. Om det uppstår en fråga rörande genomförandet eller tillämpningen av detta avtal till följd av sådana ändringar eller efterföljande avtal som avses i punkt 2, får parterna, på begäran av endera parten, samråda med varandra för att finna en ömsesidigt tillfredsställande lösning.

ARTIKEL 41.12

Löptid

Detta avtal ska vara i kraft under obegränsad tid.

PUBLIC

ARTIKEL 41.13

Uppsägning

Utan hinder av artikel 41.12 kan en part till den andra parten anmäla sin avsikt att säga upp detta avtal. En sådan anmälan ska för EU-partens vidkommande sändas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd, och för Chiles vidkommande till utrikesministeriet. Uppsägningen får verkan sex månader efter dagen för den anmälan.

PUBLIC

ARTIKEL 41.14

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Utfärdat i … den …